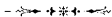

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíční list pro katolíky,
zvláště pro bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

P. PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

Devatenáctý ročník.

V BRNĚ 1885.

Tiskem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

O B S A H.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Čtvero věků člověka	1	Po tisícetí	195
K jubileu Methodějovu	8	Nad hrobem sv. Methoda	211
Otče náš	31	K pouti Cyrillo-Methodějské	241
Píseň o sv. Blažejí	52	Což chcete bez Boha	271
Patronům českým	61	Na dušičky	301
Klid na věčnosti	91	O Všech Svatých	323
Velikonoční čas	102	Pane, zůstaň s námi	331
Ve kříži spása	114	O sv. Mikuláši	340
Anděl Páně	121	Miluj Boha	348
Před Velehradem	151, 181		

K novému roku, str. 2.

Četba dějepisná a poučná.

Kříž Kristův v Číně	15, 40, 70	Sv. Antonín Paduánský — ochotný nástroj Ducha sv.	169
Poměr národa našeho k Bohu	36, 65	Naše katol. matky a panny 205, 225, 321	321
Misie dominikánská v Tonkinu	45	Kdo má časté nynější sebevraždy na svědomí	220, 252, 286
75, 102, 137, 202.		Sv. Klára z Assisi	227
Smrt sv. Methoda	101	Katol. misionáři v Africe 230, 258, 289	289
Sv. Jaroslav (Verián)	109	Blahoslavená Angelina	254
Sv. Jiljí z řádu sv. Františka z Assisi	111	Musel na to sekerou	261
O ctnosti síly	129, 156	Cesty Boží	267
Sv. Felix z Cantalicia — vzor chudoby	133	Sv. Brigita Švédská	292, 317
Socha Panny Marie u svatého Josefa v Praze	136	Blahoslavený Bernardin	343
Dvojice šlechtých bratří	160, 188	Konec světa	349

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Nejsv. Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět	3	v březnu za mládež křesťanskou	89
32, 62, 96, 124, 152, 185, 242, 302.		v dubnu za ochranu proti spolkům církvi nepřátelským	120
Rozjímání o novém roce	13	v květnu za naše dělnictvo	150
Hlavní úmysl měsíční:		v červnu za vítězství moci papežské	179
v lednu za katolické spisovatelstvo	21	v červenci za jednotu mezi katolíky	210
v únoru za misie katolické	60	v srpnu za duchovenstvo farní	240
		v září za řeholníky a řeholnice	269

	Strana		Strana
v říjnu za čekatele stavu kněžského	300	Čestná stráž Srdce Páně v červnu	173
v listopadu za duše v očistci	328	Několik úvah o modlitbě	192
v prosinci za odprošení svatokrádeží		212, 246.	
časů našich	363	Tajemné nauky a svěcení	199, 223
Odpocinek na Srdci Ježíšovu	38	Láska svatých k božskému Srdci P.	218
O významu pozemského života našeho	92	250, 284, 314.	
Proč Kristus velikým hlasem zvolav		Měsíc říjen zasvěcen Bohorodičce	272
zemřel?	107	Slavnost Všech Svatých	320
Závět mnichova	166	Božského Srdce Páně císařská a krá-	
Ke slavnosti nejsv. Trojice	167	lovská úcta	332
Růženec o sedmero darech Ducha		Betlémské jesle, první lůžko bolesti	
svatého	168	nejsv. Srdce Páně	346

O křesťanských záležitostech.

Apoštolát modlitby a papež Lev XIII.	11	Poknutí o svěcení i užívání růženců	196
Zájmy Krista Pána v různých zemích	29	Přísná kapitola	260
58, 86, 117, 147, 178, 208, 238,		O církvi východní	277, 307
298, 326, 361.		V jedenácté hodině	294
Provolání biskupa Mladenoffa	122	Veledůstojnému duchovenstvu česko-	
Duchovní pouť ke hrobce sv. Petra		slovanskému	353
a Pavla	182		

Zájmy katolických bratrstev a zprávy.

Milodary božského Srdce Páně	27	stanu 56. — Jubilejní slavnost na Vele-	
57, 85, 116, 145, 177, 207, 238,		hradě 81. — Od Květnice 81. — Z Kokor	
266, 297, 355.		82. — Z Třestě 82. — Z Čech 82. —	
Třetí řád sv. Františka	53, 77	Znesvěcování neděle a svátků 115. —	
Třetí řád premonstrátský	163	Z Kokor. 143. — Z Bošovic, z Těšetic	
Horlitelům apoštolátu modlitby	235	144—145. — Duchovní pouť do svatyně	
Nové členské listky apoštolátu mo-		lůrdské a poslední slavnost v Lůrdech	
dlitby	236	16. července 262. — Z farnosti herma-	
Vyhojení hlavního zla i škod jeho	323	novské 265. — Zpráva spolku věčného	
Pomoc umírajícím	336	se klanění nejsv. Svátosti oltářní v diecési	
		brněnské za r. 1884. 295. — Ze Žebě-	
		tína 358. — Apoštolát tisku 360.	

Zprávy:

Organisace apoštolátu modlitby v národě česko-slovanském 23. — Jubileum sv. Methodějské 24. — List důst. P. Ferd. Celle J. M. Canozovi, ap. vikáři v Hindo-

Dröbné zprávy v každém čísle.

Zprávy z misii 19, 50, 76, 106
140, 176, 204, 235.

Začnete noVý rok V srDCI JežíšOVU a zasVětte se
Mu, sILnÍ jsouCe Ve VÍře!

J. St. K.

Čtvero věků člověka.

Dětství.

Nevinný duch, touha sladká,
rychlé slzy, mysl vratká,
radost za žalostí kvapí.
Hračka chvíli těší dítě,
do kouta však letí hbitě,
když do ručky jinou lapí.

Jinošství.

Do světa pohlíží
jinoch na vše strany,
hlavu jeho tíží
steré, divné plány;
ňadra dímou se výše,
srdce prudce buší . . .
Nepomní však v pýše
na Boha, ni duši.

Mužství.

Vážně, moudře vede sobě muž,
doba her a snů mu přehla už:
nikdy klidné myslí neztrácí,
a vždy rozvážlivý při práci.
Člověka cíl, svatá povinnost,
mění jeho snahu, skutky v etnost.

Kmetství.

Přehla síla: vetčný kmet
o hůl se opírá,
život skončen, jiný svět
hrob mu otevírá.
Vyhlíží ho den co den,
těší se na blahý sen.
Nebem slavné vzkříšení
etnosti jeho odmění.

J. Jedek.

K novému roku.

Hleďte napřed království Božího a spravedlnosti jeho a to ostatní bude vám přidáno.“ Tot jen vedlejší připomínka k následujícímu. — Ohlédni se, milý čtenáři, stoje na prahu nového roku, ohlédni se na svůj věk již uplynulý a pohlédni na dny a léta, jichž tobě Hospodin snad ještě zde na zemi dopřeje. Kolik jsi zažil dní radostných, kolik dní trudných, kdes nalezl sdílnosti v radosti, kde potěchy v žalosti? Čím kdo jsi u věku pokročilejším, tím více nabýváš přesvědčení, že život člověka na zemi jest samá lopota a práce, že ta trocha veselí v životě přemnoho jest rozředěna pelyňkem zármutku, klamu a pokořování. Duch lidský jest v ustavičném nepokoji, jde a nikdy ke klidu nepřichází, a neví, jaké budou jeho konce. — Řci, není-liž taková tvá minulost? Jaká pak bude tvá budoucnost? — Kde však nalezls v životě svém pokoje a odpočinku, kde se cítils bezpečným, kde sladká spokojenost a důvěra srdce tvé naplňovala? — Kdež jinde, nežli na milostném Srdci našeho Mistra, který ne nadarmo nás zve: „Ke mně pojdte všichni, kteří obtíženi jste, já Kristus!“ Budiž ve všem chválen dobrotivý náš Spasitel, budiž ze všech útrob našich milováno a ctěno nejsladší Jeho jméno od nás členů rozličných katolických bratrstev a od celého světa.

vás občerstvím a naleznete pokoj duším svým.“ Na božském Srdci Ježíšově, v jeho náručí docházíme odpočinku, útěchy a posily pro další boj a strádání života vezdejšího. Nuže, čeho má „Škola“ svým záklům za novoroční pozdrav říci, nežli pozdrav obvyklý, vždy však platný: „Pochválen buď Ježíš

Poznání dobroty a milosrdenství nejsvětějšího Srdce Ježíšova přivádí nás k milování jeho a vlévá útěchu, když trud nás stíhá, a sílí plnou důvěrou; proč bychom tedy nesnažili se, vždy více vnikati do úmyslů našeho Mistra, proč bychom neusilovali, „aby Kristus přebýval skrze víru v srdcích našich, abychom v lásce vkořenění a založení jsouce mohli pochopiti se všemi svatými, která jest širokost, dlouhost, vysokost a hlubokost, a poznati lásku Kristovu, převyšující všelikou vědomost“ (K Efes. 3.) Odpočínme si na jeho nejsvětějším Srdci a okusme, jak jest on sladký, abychom také druhým mohli o něm vypravovati a k němu je vésti.

Tot bylo vždy účelem „Školy“ a zůstane i v devatenáctém roce jejího vyučování. Díme, že to jejím účelem, který však daleko není ještě dostižen, a musili bychom zmalomyslněti, kdyby nás nepodpírala

slova Spasitelova, že, co nízkého a nepovšimnuto jest, Bůh si za nástroj svůj vyvolil, aby žádný smrtelník neměl příčiny se pyšnit, a ubezpečení, dané všem, kdo s ním pracují: „Ejhle, já jsem s vámi.“

Mnoho nám též srdce dodává shovívavost milých našich čtenářů, ku které bychom rádi viděli ještě připojeno větší účastenství v dopisování a zpravování nás o veřejném životě křesťanském, aby z dobrého příkladu jednotlivcův užítku brali všichni.

Nuže, pod praporem mého Spasitele vkráčím do roku nového, a v Srdci Ježíšově odpočinku si vyhledám po denní své práci.

Jak chce Bůh, tak povždy buď!
Radostný ať trudný den
nebem tobě připraven,
nejásej, aniž se rmuť . . .
jak chce Bůh, tak povždy buď!

Od kolébky do hrobu
chraň své srdce pancířem,
bys byl Božím rytířem,
nedbal světa na zlobu
od kolébky do hrobu.

S Bohem počni nový rok!
Ale rukou neklad v klín;
práci zdar dá Hospodin,
požehná tvůj každý krok,
jestli s Bohem začneš rok.

J. Jašek.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Již delší čas leží jistý chudšas nemocen na loži. Lékař přede-psal lékův a prášků již na tuety, avšak žádný nic nespomáhá; nemoc se horší den po dni a lékaři jest se vším svým uměním u konce. I volá několik jiných proslulých lékařův, a ti znova prohlížejí nemocného, obrací na vše strany, počítají tlukot tepny, vyptávají se a zkoumají, drží pak společnou poradu čili konsilium, jeden radí tak, druhý jinak, a koňec konců zní: »Proti smrti není na světě kořeni!« —

A kdo asi má býti ten nemocný chudšas? — Neznáte jej, laskaví čtenářové? Vždyt každého roku se scházejí ve všech říších do sněmů ti jeho páni doktorové a drží dlouhé porady o tom, jak by nemocnému »na nohy« pomohli. Každý ten poslanec líčí v dlouhé řeči některou nemoc, na niž země churaví a hyne. Slyšíme a čítáme každodenně nářky a lamentace těch pánů, jež vedou nad ubohým ne-duživcem. Těch neduhů jest již na všech stranách tolik, že pomálu nezbu-de na něm místečka zdravého. Příjmův ubývá — daní však přibývá, chléb pořád dražší a menší, zboží vždy špatnější, výdělků málo, mládež stále nezbednější a spustlejší, čeleď vždy nedbalejší a nevěrnější, loupeží a vražd pořád více, žaláře plné, statek a život vždy nejistější, mezera mezi chudým a boháčem, mezi prací a kapitálem rok od roku větší a přikřejší, všeobecná nespokojenost jeví a množí se víc a více —

a ti, jenž mají větší rozhled po světě, vidí obrovskými kroky se blížiti všeobecné — převraty a revoluci. O těchto všelikých bolestech a neduzích sněmují a radí se ti páni »lékařové« a každým rokem předpisují nové a nové recepty čili zákony, ale nic nepomáhá; neduživce nechce se pozdraviti.

Naše »Škola« nemá sice žádného hlasu na sněmu a nemůže tudíž těm pánům doktorům svou radou přispěti, ačkoli na své každoroční pouti do slovanských krajin sezná a pozná také leckterou bolestnou stránku toho lidu našeho, o níž ti páni tam v hlavním městě ani zdání nemají. A proto, jak řečeno, i »Škola« by mohla nějaké slovíčko promluvit o nouzi a bídě lidské a poraditi nějakou radu, kterak by se aspoň poněkud odpomoci mohlo.

Zkusí to tentokráte. Není-li žádného již léku na zemi, bude snad ještě nějakého tam — na nebi. Tam si zajde letos pro radu a lék, tam k tomu nejvýbornějšímu lékaři, jakého kdy na světě bylo, vedle něhož ti naši nejučenější páni doktoři jsou jen bídní hudlaři a mastickáři. Lékař ten má zkušenost šesti tisíců let a k tomu tak dobrá a ochotná Srdce, že, chtě nemoce a neduhy světa řádně vyléčiti, sám je dříve vzal na sebe a nesl bolesti naše. — Ó vy již tušíte, kdo lékař ten?! — Ano, ano, On jest to, jenž jediný vším právem nazývá se Spasitel světa, jest to Syn Boží, Ježíš Kristus!

Tímto by byl jaksi vyložen v čele postavený nápis: »Srdce Ježíšovo — nejlepší lék pro náš chorý svět,« a spolu již naznačen budoucí obsah tohoto článku.

Co tu tedy, milí čtenářové, budete čítati, nepochází z naší hlavy, ba ani vůbec z hlavy lidské, nýbrž budou to recepty a léky, naučení a rady tam z přebohaté lékárny božského Srdce Páně.

Avšak platí-li o lékařském receptu vůbec, že pouhé přečtení nemocnému nepomůže: tím větší měrou platí to o těchto radách a receptech lékaře nebeského. Píšeť již sv. apoštol Pavel, že to nejsou jen plané řeči, jaké mluví ta moudrost lidská, ale že v nich spočívá božská moc ku pomoci a spáse všech, kteří slovo Jeho s věrou přijmou. Dle toho již soudný čtenář pochopí, oč se tu hlavně jednati bude, totiž netoliko čísti, ale také ochotně přijímatí a bedlivě plniti, co tu předepsáno bude; jen tenkrát lze se nadíti nějakého blahodárného úspěchu.

Recept I.

Nejbohatší pán — chudým dítětem.

Jistý mladý muž bohatý a příjemné tváře, přišel jednoho času do svého rodného města, tam někde ve Vlaších. Tu obešel a sezval všechny své přátele z dřívějších let ku společné hostině. Mladíci přišli, jedli, pili a veselili se. Jediný toliko hostitel nebral žádného podílu na veselosti společné, ale seděl všecek zamyslen a zaduman. Co asi toho příčinou? Je snad naposled zamilován? Tak soudili i kamarádi, a jeden z nich otázal se ho

přímo, je-li tomu tak, chce-li se snad opravdu oženiti? A jinoch vážným hlasem odpověděl: »Uhodli jste, přátelé; ano, míním se oženiti, a k tomu cíli vyvolil jsem si nevěstu tak krásnou a vznešenou, že jí není žádná rovná.« A skutečně stalo se tak. Za krátký čas slavil mladý muž svou přítomnosti svého otce a biskupa své zasnoubení. Nevěstou však byla — »chudoba« a ženichem byl vám všem dobře povědomý syn bohatého kupce, jménem František z Assisi! —

Ano, celým srdcem zamiloval sobě chudobu dobrovolnou, s ní se navždy

zasnoubil, a čím déle s ní žil, tím milejší, tím vznešenější mu byla. A že měl František dobrý vkus, že byla nevěsta jeho skutečně ta nejkrásnější, nejvznešenější toho důkazem, že si ji i sám Syn Boží oblíbil, jí celé srdce své zadal a — nemoža jí naléztí v nebi, na zemi přišel a zde ji hledal a také našel!

Ano, tam ve chlévě v Betlémě slavil Syn Boží své zasnoubení s chudobou. Kůrové andělští propěvovali mu při tom veselou píseň svatební, ono známé: »gloria in excelsis« — »sláva na výsostech.« Nikdo, nikdo Ho ku kroku tomu nenutil, nýbrž On sám z vlastního popudu tak si ustanovil. Chudička má býti matka jeho, chudičky i pěstoun: v nuzném chlévě zvolil se naroditi, jesle mají býti kolébkou a pastýřové prvními jeho přáteli zde na zemi! A hle, chudobě této zůstal věren po celý svůj život. Kamkoli se obrátil, kdekoli přebýval, kde pracoval a kázal, modlil se aneb jedl, všudy, všudy musila Jej provázeti jako nerozlučitelná družka — chudoba! A při smrti Jeho, tu teprv jasně se ukázalo, jak vroucně, jak věrně ji miloval. Jako se s ní narodil, tak s ní také zemřel! —

Avšak viš-li pak, milý čtenáři, proč tak učinil Syn Boží? — On jsa neomezeným země- i nebespanem, mohl přece v bohatství a v hojnosti se naroditi! Jej by také to zlato a stříbro pozemské nebylo uvedlo v pokušení: také by si nebyl musil teprv peněz dobývatí prací a špekulacemi, v rukou Jeho bylo by se to zlato množilo, jako se rozmnožily chléb a ryby. A přece nechtěl se zlatem a poklady tohoto světa nic míti. Proč? Muselať Jej k tomu vésti zvláštní a závažná příčina. A která a jaká to asi byla?

Nuže, poslyš, vyložím ti to v podo-

benství. — Je právě poledne a tamto v chaloupce chudého nádeníka sedají právě ke stolu. A co asi mají na oběd? Je to velmi sprostý a nuzný pokrm, bez omastku, bez koření; ale nicméně chutná všem převýborně, zvláště pak ty děti letí ke stolu k pozvání matčinu, očima by téměř mísu pohltily — a ne jeden tu závistivý pohled, dostane-li ten neb onen trochu větší sousto. Dobře; ale posaď k nim za stůl syna pana hraběte ze zámku a vybídní ho, aby spolu jedl. Co asi řekne na to? On s ošklivostí odvrátí se od stolu pryč a řekne, že nemůže pochopiti, jak mohou lidé na takové nechutné, hrubé stravě si pochutnávatí. A proč asi tak mluví, proč spolu si nepochutná? — po-
něvadž sám jest zvyklý na pokrm lepší a úpravnější. — A hle, milý čtenáři, podobně se to má i s tou chudobou Spasitele našeho. I člověku vstípl Bůh hned při stvoření jistou — řeknu — »chuť do duše,« kteráž

původně nesla se výhradně k tomu, co dobrého, šlechetného, ctnostného jest, čili bohumilého a božského; vše ostatní nelíbilo se jí, nechutnalo jí. Od té chvíle však, kdy Adam jedl se stromu zapevězeného, zvrátila a zkazila se původní chuť naší duše a teď, jako mnozí nemocní mívají »falešnou chuť« na věci nezdravé, nezázivné, jim přímo nebezpečné: podobně i srdce lidské žádá a touží po tom, po čem by nemělo! Jeden z těchto převrácených chťičů srdce lidského jest i ona touha a žádost po tom nízkém kovu, jenž se stříbro a zlato nazývá, žádost a touha míti bohatství na hromady, hojnost polí a rolí a luk, míti nádherný dům a šat, chutné jídlo a pítí na každý den a podobné. Za tímto cílem teď lidé se ženou a pachtí, pracují a

lopotí, shání a špekuluji, ano i kradou a loupí a vraždí atd.

Tu však přišel Syn Boží na svět uprostřed těchto lidí s chutí zkaženou. Sám jsa od věčnosti uvyklý na ten nejvznešenější pokrm, nemohl ovšem žádného zalíbení nalézt na té sprosté a hrubé krmí, na níž synové tohoto světa si pochutnávají. Vyjma to nejnmutnější, čeho mu k šatu a pokrmu třeba bylo, aby život uchránil, pohrdal Kristus všim ostatním asi tak, jak odrostlý muž pohrdá těmi panáky a olověnými vojáky, s nimiž děti jeho si hraji, považujet to za nedůstojno sebe, by jen na chvíli takovými věcmi se obíral.

Tu bychom měli první příčinu, proč Spasitel náš vyvolil si chudobu. Jeť to Jeho Srdce, kteréž na bohatství a pokladech, na lesku a přepychu tohoto světa žádného zalíbení nenalézá. K čemu Jeho chuf a zalíbení se táhne, pověděl nám sám. Stalo se totiž jednou, že učenci, přinesše pokrm, vybízeli Jej, aby pojedl. On pak nemaje ani pomyšlení na jídlo, odpověděl jim: »Pokrm můj jest jiný, jakéhož vy neznáte, totiž plniti vůli Toho, kterýž mne poslal.«

Tak si počínal Mistr nebeský a tak jednali i jiní. Následující příkladu Jeho, pohrdli světem a chudobu si vyvolili. Mimo již jmenovaného sv. Františka z Assisi, byl to na př. František Borgiáš, urozený, bohatý pán a vévoda, kterýž zřeknuv se všeho panství světa, zvolil si chudobu. Dále sv. Alžběta, dcera královská, plesala radostí, když zbavena jsouc nádhery a lesku knížecího domu, neměla o nic více starost, než o svěř jediný jednoduchý šat a prostý pokrm. Rovněž i sv. Alois, syn z hraběcí rodiny, pohrdl v útlém již mládí všim, co jen svět rozkoší nazývá, a prostotu a chudobu klášterní si zvolil. Jakmile tito svatí a světice nalezli v Bohu poklad svůj nejdražší a nejmilejší, po-

hrdali celým světem. Jejich duše z falešné chuti vyléčena, toužila nyní a žádala opět po tom, k čemu od Boha stvořena byla, a kde jedině pravý pokoj naléztí může; ale svět a vše, což jeho, jest se jí zhnusil a zošklivil.

Naopak jest to vezdy známka převráceného srdce, pakliže, pomíjejíc nejvyšší dobro, libuje si v nízkém a pomíjitelném zlatě a pro ně jedině se dře a plahočí do úpadu.

Než vraťme se ještě jednou do Betléma, nalezneme snad ještě jinou příčinu, proč si Syn Boží vyvolil chudobu za družku života.

Lékařové naši užívají k léčení neduhů lidských dvojího způsobu. Dle jednoho léčí zapáleniny teplým a zastuzeniny studeným prostředkem, a to nazývají homoeopathií; allopathií pak zovou způsob druhý, dle něhož zápalý studeným a zastuzeniny horkým vyhánějí. Podnes však není rozhodnuto, která metoda z obou lepší by byla. Nechci ani já se jim pléstí do řemesla, ale podle mého rozumu myslím, že každá má něco dobrého pro sebe, ale nehodí se pro každého pacienta; a proto moudřejší jest užívati vždy toho způsobu, který se právě tomu neb onomu nemocnému hodí. Tak aspoň počínal si i náš Spasitel, jenž přišel vyléčit celého světa, vždy podle okolností. Tak zejména jednal i v léčení oné převrácené chuti lidské, o níž svrchu byla řeč — totiž chuti a žádosti po bohatství.

Peníze a bohatství vůbec není samo o sobě nic zlého, tak jako oheň a voda. Stůně-li však někdo na horkou nemoc, pak mu voda může býti jedem přímo smrtícím. Oheň pak na blízkou slámy neb střelného prachu hrozně neštěstí může způsobiti. Podobně jest i s bohatstvím. Bohatým býti není ještě samo o sobě žádný hřích, ale bohatým býti si žádat, to již každým způsobem jest nebezpečné. Ba takové srdce, v němžto vře ona nena-

sytná žádost a baživost po zlatě, jest horší, než sud prachu; snadnoť v něm vypukne ve hřích a nepravost, jakmile přijde penězům na blízko.

Je-li to člověk chudý, vylihně se v srdci jeho závist a nepřiznání, různice a sváry, nespokojenost, ba i podvod, krádež, loupež a třeba i vražda! — Je-li to boháč, tu vznikne v jeho srdci, zlata žádostivém, velmi snadno lakota, sobectví, pýcha, ukrutnost a necitelnost k chudým, pánovitost, soudy a procesy, a třeba i krivě přísahy. Jen jde a ptej se v těch zalářích a trestnicích, co po většině přivedlo tam ty nešťastníky? Lásky k chudobě dojista to nebyla, ale spíše slepá žádost po penězích, jež jim nepatřily; nicméně však si je osvojili.

Tak to vypadá na světě s touto lidskou nemocí, již nazýváme nenasytnou baživostí po statech tohoto světa. Nemoc ta se nevyлéčí, ukoji-li člověk její touhu, nýbrž musí se léčiti »allopathicky,« t. j. opakem. Tak aspoň činil to Spasitel, který dojista srdce lidské skrz naskrz znal a věděl, co pomůže. Ano, z lásky k nám lidem sám prve to na sobě zkusil, aby nám jaksi chuti a mysle dodal k užívání hořkého léku toho. Proto dobrovolně všeho se odřekl, co jen svět bohatstvím a statkem nazývá, a pokrmu, nápoje, šatstva a pohodlí velmi, velmi poskrovnou užíval. Tak chtěl ukázati nám lidem, že nenalezname pravého štěstí v tom, budeme-li statků vezdejších milovati a sobě žádati, nýbrž v tom, zbavíme-li srdce své vsí takové žádosti a baživosti a staneme-li se chudí duchem.

Je-li jednou duše z oné nezdravé žádosti po penězích vyléčena, pak snadno vyšine se ku ctnostem dokonalejším, jako jsou: skromnost, pokora, spokojenost s málem, nezištná láska k bližnímu, věrnost, pobožnost, sv. pokoj a p. Tak zajisté bývalo u prvních křestanův, o nichž čteme: »Všecko pak množství věřících

bylo jedno srdce a jedna duše, — žádný zajisté nebyl mezi nimi nuzný.« A to bylo dílo božského Syna Ježíše Krista, jenž chudým se stal, aby všechny obohatil.

Rád bych tě nyní, milý čtenáři, provedl všemi těmi osmnácti věky, a ukázal bych ti, kterak svornost, spokojenost, sv. pokoj a láska, blahobyt a blaženost povždy zkvétaly tam, kde lidé od Spasitele svého se naučili, býti »chudi duchem;« avšak přečti si to sám v legendě svatých, a tu ti bude, jako bys se v ráji procházel. Já zatím ti povím, jak to vypadalo a vypadá podnes tam, kde ovládla lidské srdce ona nenasytná hrabivost a baživost po penězích. Téhož času, kdy, jak jsme slyšeli, nebylo mezi křesťany v Jerusalemě chudása nouzi trpícího, žilo v Palestině a v ostatním světě pohanském nesčíslné množství lidí v bidě nejhroznější. Ku př. v říši římské tvořili velikou většinu lidí oni chudásové otroci, jichž ostatní ani za lidí neuznávali a také žádného práva lidského jim nepřáli, leč vzduch a světlo sluneční. Menšinu lidí tvořili pak oni boháči, marnotratníci a labužníci, praví to netvorové v lidské podobě. Kdybych jen některé věci z této kapitoly starých dějin chtěl uvést, zděsil bys se hrůzou, milý čtenáři, a zalomil rukama nad tím, jak tehda boháč nakládal s chudým, když ku př. onen břichopásek římský své ryby v rybníku krmil masem svých otroků a p.

To jsou sice již staré historie, co však zcela nového jest, jest to, co nám ti páni tam na sněmích vypravují: kterak že tuláctví a pobudství se všeobecně zmáhá, kterak lid, rolník i řemeslník rok od roku chudne, kterak právě v největších městech i největší bída a nouze v podzemních peleších se ukrývá, kterak vzdor tomu množství škol a školních paláců počet spustlých a zanedbaných dětí roste atd. Nuže, a proč medle tomu ti páni neodpomohou? Nechtějí snad — či

nemohou pomoci? Ovšem, ovšem novými liberálními zákony školními, koncesemi ku stavbě nových dráh a továren anebo — jak Francie a Itálie čini — zabráním a uloupením statků církevních a podobnými »léky« neodpomůže se vzrnáhající se chudobě. A čím tedy?

O jednom pruském králi povídá se, že kdysi nespokojen jsa se svým ministrem, obořil se naň zhurta se slovy: »Uvedte mi zase náboženství do země, anebo si jděte do pekla!«

Podobného náhledu jest i naše »Škola B. S. P.« — Ba právě, nemá-li se lid se

vším všudy dostat »do pekla« — uveďte, pánové, co nejdříve ducha Kristova v zákony, v lid, v továrny a dílny, v kanceláře, v armádu, v dělnictvo a v chudinu! — Stojit psáno: »Blahoslavení chudí duchem! Kteří pak bohatnouti chtějí, upadají v osidla ďábla!«

Nechť se těmito slovy smějí ti páni, nechť vtipkují, tím nerozluští otázku: jak pomoci světu churavému? Zajisté však, kdyby lid pochopil »ducha chudoby,« jež nám Kristus na sobě ukázal, — veliká a bolestná rána na chorém těle člověčenstva by se zahojila!

(Pokračování.)

K jubileu Methodějovu.

·To minulosti naší temné moře
což jiného, než hromné bouře let,
a pásmo dějů slavském na prostoře,
to šlehy blesků v udivený svět;
v žár blesků těch i bouře obzor tmělý
dnes ducha mého zraky zaletěly.

·Zřím Velehrad, jak starou slávu září,
a plný davů jeho světlý chrám,
kmet Methoděj se modlí při oltáři,
zpěv lidu hřímá k nebes výšinám;
zjev Methodějův v kruhu šťastných dětí —
ten obraz těžko slovy pověděti.

A hledím dále, pásmo roků mine,
hle! v zármutku tam šerý Velehrad;
snih Methoději na skráně se vine,
svit oka hasí náhlý smrti chvat
a zsinalý ret chví se šepotaje:
„Bůh s vámi, děti mé; jdu v lepší kraje!“

Zdřím' otec kněz, duch spěje za Cyrillem,
kam cherubův zpěv tajemný jej zval,
leč nad národem v kraji bohumilém
žal přetěžký se mrakem rozepjal;
oh! zlé to časy, bolestí se chvěje
lid odeslého pláče Methoděje.

V sen žalostný jak vdova osiřelá
kles' Velehrad, v šláf smutku zahalen,
ždá darmo chrám, v něm obětnice skvělá,
ždá darmo národ otce v Boží den;
tu vetfelci se valí v divém reji
a boří vlast i posvátný chrám její.

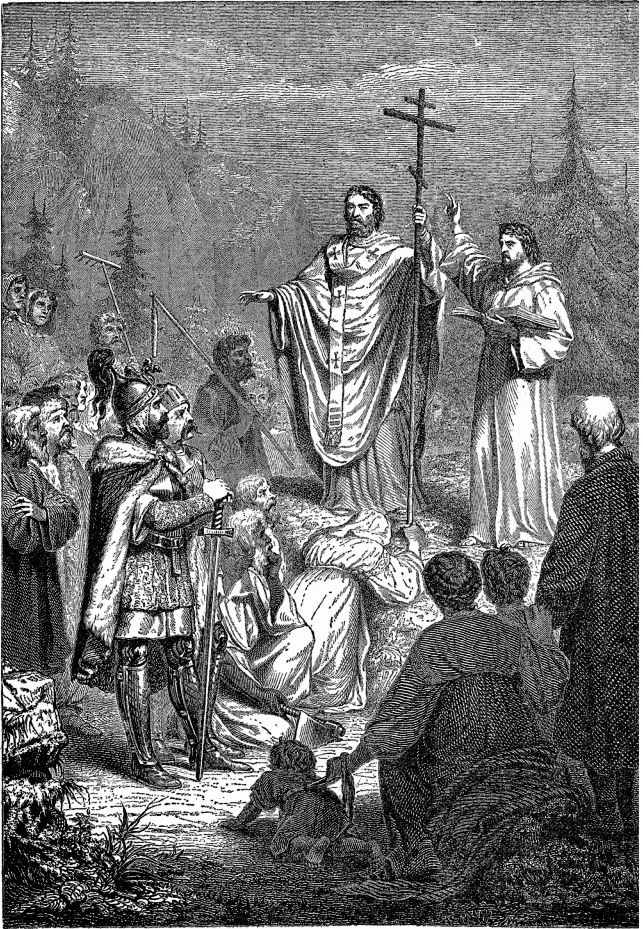
Ha! pryč tu hrůzu, dým a třeskot zbroje —
vlast ubita, chrám její rozbořen!
Z dum probírá se teskná duše moje,
hled zírá v skutečnosti bílý den;
však — ejhle! místo troskek Velehradu
chrám kvostný vidím, samou zář a vnađu.

Div netušený na tom Velehradě,
um s velebou tu skvěle závodí;
šperk maleb jarosvězích v pestré vnaďe
plá, roste, kyne od úpravných zdí,
a do klenby-li vhrouží divák duši,
tu v blahé závratí kraj nebe tuší.

·Tak nádherný, že slovem nelze říci,
ba pojmuti jen mořem pocitů,
chrám ten jak titan živilům vzdorující
pne vznešené své týmě k blankytu,
a jako hvězdná Slávy aureola
svých dětí miliony k sobě volá.

Zve nás ten chrám, vší nádherou se stroje,
ať za těžkých a dlouhých tisíc let
ctnou památku, již zhoubné věků boje
ni duchamorný nevyrvál nám svět —
ať Methodovu paměť oslavíme
a vstaneme, kdo ještě duchem dríme.

Let tisíc dlouhých uplynulo právě,
co Methoděj kmet, perných za trampot
pouť velkou dokonav a zralý k slávě,
zřel pîle svojí požeňnaný plod
a těžkou dlaní žehnaje svým dětem
v hrob uložil skráň bílou šedin květem.

Let tisíc — dlouhý čas, co rve a drtí —
let tisíc preloh od těch mračných dob,
a my teď v plesu truchlé na úmrtí
a Methodějův zpomínáme hrob?
My strhli temný flor, jenž stíní rovy,
a v jarní květy halíme chrám nový?

Ó bratře, sestro na slovanské pláni,
jen uvijme těch věnců na tisíc,
ať Velehrad už s nejobdnější skrání
smí vykročiti Methoději vstříc;
neb oželený v slzách od Slavie
kněz Method neumřel, on dosud žije!

V té vlasti výš, kde neměří se věkem,
dlí s Cyrillovým Methodějův duch;
tam osluněný rajských luhů vděkem
ples vroucný mísí v oslavenci ruch,
a Pánu za zdar slovanského stáda
svých přimlův perly ku podnoží skládá.

I slyší Hospodin ty tužby skromné
a národ holubičí hlídá rád;
a proto věz, ty plémě přehornné,
proč skalou stojíš, i tvůj Velehrad:
let tisíc na přimlůvy Methoděje
Pán řídí kroky tvé i bouřné děje.

Let tisíc Method s láskou nezměněnou
bděl nad Slavii šírou v říši hvězd
a jmenem svým, svou památkou i cenou
jak slunko zářil ve tmu našich cest,
a za tisíc let, bychom nezemdleli,
on v živou paměť vrací se nám celý.

Nuž, vy, jimž pouze nepatrnou bájí,
čím Methoděj sňal předkův okovy,
jimž úkorem, že lid se věrou zkáží,
kdo na pěvce z vás kletbu vysloví,
že z rekův, jimiž slynou naše děje,
dí nejslavnějším otce Methoděje?

On s Cyrilem jda naší vldnou zemí
rád nesl černé zášti vzdor a tíž,
by jeden zákon vstřpil mezi všemi
a všecky sloučil pod ochranný kříž;
on nezmožen i po bratrově skonu,
sám k ráji vedl srdce milionů.

On vytrval, když sobec potměšilý
z úst jeho lidu řeč chtěl urvatí,
on s řečí tou, kde duše jemné žily,
jak dělník šel, jenž myslí netratí,
a co tu zasil, šperk a zlato ryzí,
jež ze slovanské půdy nevymizí.

Zdroj víry, naděje, jimž předky kojil,
až dosud hojí našich myslí trud,
a lásky žár, jimž braty různě pojil,
v rod jediný nás poutá doposud;
čas, který skály drobí, vazeb prostý,
až podnes nesáhl v ty drahé skvosty.

Byl bleskem meč, jimž Rostislav kdys hřímal,
byl strmou žulou Svatoplukův trůn
a hromem žezlo, které v pěsti třímál,
jich věhlas hoden nejzvučnějších strun,
a v troskách dílo jejich mnoholeté;
co Methoděj tu štípil, dosud kvete.

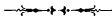
A teď, když Evropu mor ducha jímá,
pěšť neupráhlá buší v trůn i chrám,
on přistírá nás perutěma svýma
a svěžím duchem navrací se k nám,
by Slovana, jenž lepšího ždá věna,
ta bouře neschvátíla rozkypěná.

Jen proto národ valný čilým chvatem,
skvost víry v ňádrech, v oku touhy svit,
jak dříve v Methodově duchu svatém
i nyní spěchá se v něm obrodit,
a nikdo jemu reka nezabere,
ježž srdce čeká stokrát tisícéř.

V šat slavnostní se halí matka Sláva,
neb otec Methoděj k ní touží zpět,
duch jeho volný hvězdným křídlem mává,
bliž orlem šumi jeho pružný let;
nuž, vzhůru teď, kdo ještě duchem dřime,
ať plesem hromným otce pozdravíme!

A ty, náš Velehrade, hvězdo spásy,
už nevěstou se vystroj libeznou,
všech pokladů svých objev lad a krásy
a rozemkni svou bránu vítěznou,
ať Methoděj svůj nový triumf slaví
a růže sype na slovanské hlavy!

František Kyselý.

Apoštolát modlitby a papež Lev XIII.

I.

Není přepiatou chválou, nýbrž pouhou pravdou, nazýváme-li svého slavně panujícího papeže Lva XIII. velkým vychovatelem katolického lidu. Jestliť stále jeho nejzávažnější starostí, aby katolíky co do rozumu hlubokou náboženskou znalostí vzdělal, a co do srdce, i ve mravním životě co nejvíce v před vedl. Známa jest jeho horlivost, s jakou ku vědeckým studiím a podnikům vybízí a ponouká, aby proti nevědomosti a bludu pro zachování pravdy sv. víry vítězné bojováno bylo; povědomo, jak ve svých listech pastýřských sám zbraní vědy máchatí dovede, a jak tímto způsobem, pravým jsa »Světlem nebeským,« pravou osvětou na všechny strany rozšiřuje. Avšak toto světlo rozšiřuje neměsí teplo v srdcích; a tak jsme neustále svědky, s jakou láskou a starostlivostí Jeho Svatost poukazuje na ony svaté a posvěcující prostředky, které v katolické církvi skryty a uloženy jsou ku probouzení, posile, podpoře a vzrostu života v pravdě křesťanského. Poukazujeme jen na dva nejnovější skutky, na opravu třetího řádu sv. Otce Františka a na vzkříšení modlitby sv. růžence, pobožnosti tak pozeňnané, zvláště pro národy Slovanské.

Tak jest Jeho Svatost jakožto otec věřících pro všecek katolický svět tím, čím byl kdysi jako kardinál-arcibiskup v Perugii své diecési. Bylo to v r. 1872, když kardinál Pecci zemřelému sv. Otcí Piu IX. psal o úsilí, s jakým se stará o to, aby ve své diecési vychování znamenitého kleru v kněžských seminářích docílil. »Nejvíce bedlivosti,« tak psal Jeho Eminence, »jsem věnoval a věnuji k tomu, aby se v srdce chovanců zasililo semeno zbožnosti a ctnosti; hleděl jsem jejich zbožnost různým způsobem zvětšiti a jejich

mravy uslehtiti. Rovněž velkou váhu kladu na to, aby ve studiích vychování vědecké co možná úplně bylo.«

Ke prostředkům, jimiž Jeho Svatost odedávna hleděl zbožnost a uslehtilé mravy mezi lidem katolickým povznéstí, náleží též Apoštolát modlitby a pobožnost k nejsv. Srdci Pána Ježíše. Jest proto našim úmyslem, v několika člancích čtenářům »Školy« ukázati snahy sv. Otce o zavádění a rozšiřování těchto dvou prostředků posvěcujících mezi věřícími. Tu jest se předně rozhovořiti o zavedení Apoštolátu modlitby v diecési perugiánské.

Stalo se to v pamětihodný rok osmnáctistoleté památky úmrtí knížete apoštolského, 1867. Kardinál-arcibiskup perugiánský byl při této velké slavnosti ve věčném městě přítomen.

Brzy po návratu do své arcidiecése byl od svých podrizených v diecési požádán o zavedení apoštolátu modlitby. Kardinál, nadšený pro všecko dobré, psal hned vrchnímu řediteli spolku, P. More-skovi, barnabitovi v Bologně. Sděлил mu, že zavedl apoštolát modlitby ve své diecési, a že ustanovil za ředitele diecesanního kanovníka Salvatorelliho. V tomto listě vyslovuje zároveň své mínění o apoštolátu modlitby. Tři vlastnosti v něm nalézá, které jeho obdiv a lásku proň vzbuzují: krásu, prostotu, užitečnost. —

»Toto ustanovení,« píše Jeho Eminence, »je tak krásno, a spojuje s největším užitekem takovou prostotu, že v pravdě zasluhuje veliké ochrany se strany církve. Jsem šťasten, že jej vidím ve své diecési zaváděti a neopomenu jej podporovati.«

Nedlouho na to vydal kardinál v diecesanním ředitelství pro rok 1868. dů-

kladný, velezajímavý pastýřský list, ve kterém apoštolát modlitby duchovenstvu i lidu co nejvíce doporučuje. Předkládáme jej tuto svým čtenářům dle vlastního znění a prosíme, aby jej se vši pozorností četli, poněvadž v krátkosti dějiny a důležitost našeho svatého spolku vylučuje.

Joachim Pecci, kardinál-kněz při chrámě sv. Chrysogona, z Boží milosti biskup v Perugii.

Dekret zavedení apoštolátu modlitby.

R. 1844. usmyslil si P. František Gautrelet ve Francii, zajisté ne bez vnuknutí Božího, zavést apoštolát modlitby. — Měl totiž úmysl, založit katolický spolek, jenž by modlitbou a dobrými skutky ony evangelické dělání podporoval, již po příkladě apoštolův o rozšíření a zachování církve pracují. Aby to jak možná snadným a užitečným učinil, chtěl, aby si údobě jedinou jen povinnost uložil, totiž: «všecky zájmy nejsv. Srdce Pána Ježíše» svými zájmy učiniti, tím, že aspoň jednou za den své modlitby, práce i utrpení na ten úmysl obětují, ve kterém se Bůh-člověk sám ustavičně modlí a obětuje, zvláště však za veškeru církev a římského papeže, jakož i za jisté důležité potřeby, které představený spolku udá. Tim jest tedy docíleno, že rozkazy Spasitele našeho: »Máme se vždýcky modliti a nepřestávati.« (Luk. 18.) »Modlete se bez přestání!« (Thessal. 5.) překrásně se vyplňují, a že jsme spojeni v onu svatou jednotu a společenstvo ducha a modlitby, které Kristus svou přítomností a pomocí přislíbil slovy: »Kde dva nebo tři shromáždění jsou ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich!« (Mat. 18, 20.) a že se uskutečňuje ono na nejvyšší prospěšné spojení zásluh, ve kterém se dobrými

skutky jednotlivců celý spolek, a jednotlivci dobrými skutky celého spolku podporují. —

Jaké zalíbení Bůh v tomto spolku má, dosvědčuje s jedné strany krásné a bohaté ovoce, které posud nesl, s druhé strany převelké rozšíření, jakého se mu v několika málo letech dostalo. Největší užitek z něho měli předně biskupové francouzští, kteří jej proto největší chválou zasypávali a všemožně pěstovali. Z Francie přenesen do Němec, Španěl, Švýcar, Indie, Číny, do Ameriky, Australie, a velmi rozšířen, tak že tento spolek apoštolátu modlitby nebezprávně „katolickým“ spolkem se nazývá. K užítku a radosti údů, jakož i aby se srdce věřících pro tento spolek ještě více rozohnila, bylo v různých zemích započato vydávati výroční zprávy a časopisy spolkové v různých řečích, které se vydávají v měsíčních lhůtách.*)

Italie, jakožto sídlo a otcina katolického náboženství, nemohla tohoto spolku dlouho postrádati, pročež tam byl od biskupů jeho plodonosný strom v zahradu vsazen. Vrchní pastýřové se jednomyslně starali o jeho vzrůst všelikým způsobem doporučování.

Ke všemu přistupuje potvrzení spolku od svaté Stolice. Nebo papež mu propůjčil v míře nejhojnější plnomocné i neplnomocné odpustky, nehledíme-li ani k jiným milostem jemu uděleným.

Poněvadž tedy užitek tohoto zřízení tak velký jest a poněvadž jest schválen vrchním učitelem všeobecné církve, proto jsme s velkou radostí a duševní potěchou přijali prosbu, aby i v této Naší diecési perugijské byl zaveden, a vzkázali jsme jeho představenému: »že jsme spolek apoštolátu modlitby ve Svě diecési zavedli a jeho řízení důst. pánu kanovníkovi Aloisovi Salvatorellimu odevzdali.«

Poněvadž si velmi přejeme, aby naše

„Škola Božského Srdce Páně.“

duchovenstvo a jím náš lid toto svaté zřízení poznal, okusil a přijal, měli jsme za dobré mluvit o něm v tomto dekretě, se kterým i církevní kalendář na rok 1868 uveřejňujeme. Přejeme si však, aby místní duchovní správceové a všickni, kdož řízení nějakého náboženského spolku vedou, o tomto zřízení jasně poněti měli a poznání jasného o něm nabudouce, jej ve svých farnostech a bratrstvech zaváděli.

Modlitba byla povždy oním prostředkem od Boha ustanoveným, kterého praví synové Ježíše Krista užívali, aby unikli nástrahám duševních nepřátel a Božského přispění dosáhli; avšak za těchto smutných časových poměrů, ve kterých žijeme, kdy nepřítel duší a všeho dobra všecku svou sílu a umění napíná, aby rozšířil bludy, křesťanství zničil a lidskou společnost v nejkrajnější nebezpečí vydal, v této době jest ještě větší potřeba, aby obzvláště kněží srdce věřících roz-

plameňovali a k lásce a horlivosti v modlitbě se vši pílí podněcovali, aby všickni, kdož v pravdě Krista následují, spojeni a sloučení v Srceci Ježíšově, tím snáze všeliké škody napravovali, které svaté náboženství od bezbožných spolků každodenně utrpuje.

Končíme slovy sv. Chrysostoma (30. homilie o I. kn. Mojžíšově):

»Modlitba jest jednou z nejúčinnějších zbraní, pokladem vskutku nehynoucím, bohatstvím nevyčerpateľným; modlitba jest matkou, zdrojem, kořenem všeho dobra.«

Dáno v Perugii, v Naší biskupské residenci, 29. prosince 1867.

Joachim,

kardinál-biskup perugiánský.

Takto byl kardinál Pecci jedním z prvních biskupův italských, jenž věřilými slovy apoštolát modlitby odporoučel a zaváděl.

Rozjímání o novém roce.

Což to za mocnou krev, že hlas její doráží se země až k výšinám nebeským! Jaký to bratr, že krev jeho hlasně volá k nebesům! A kdo jest příčinou, kdo původem, že krev bratrova mocným hlasem volá k nebesům? Krev, jejížto hlas se země volá k nebesům, jest krev nevinného a spravedlivého Abela. A příčinou a původem, že krev bratrova byla prolita, jest Abelův bratr vlastní, Kain.

A jestliže krev Abelova mocným hlasem volá se země k nebesům, mocněji ještě rogláhá se dnes k nebi hlas prvotin krve bratra našeho Pána Ježíše. Vždyť jako jméno Ježíš jest nad všeliké jméno, tak i ta krev Ježíšova, dnes při obřezání prolita, jest nad všelikou jinou krev

mocnější a vzácnější. A jakož Otec nebeský praví o Synu svém: »Tentof jest Syn můj milý, v němž se mně dobře zalíbilo,« tak může i církev svatá dnes volati: »Totof jest, Otče nebeský, krev Syna Tvého předrahá a převzácná, v níž se Ti dobře zalíbilo.«

A kdo jest příčinou a původem, že dnes při bolestném obřezání prolévá se krev bratra našeho, milého Pána Ježíše? Jakož tam ve starém zákoně bratr byl původem, že krev bratrova prolita, tak i v novém zákoně bratři jsou příčinou a původem, že krev Pána Ježíše byla prolita. Ano, my ditky Adamovy a naše hříchy a nepravosti mnohé, tyť byly příčinou a původem, že Pán nevinný a nejvyšší svatý už dnes, osmý den po na-

rození podrobuje se bolestné obřizce. Avšak dnes zároveň onen den blažený, v němž dáno božskému dítěti jméno Ježíš, které znamená Spasitel, a proto Pán náš už osmý den začíná dílo vykoupění bratří svých, potomkův Adamových, proléváním krve v bolestném obřezání. A krev tato volá za nás se země k nebesům o milosrdenství a shovívavost.

Pro tento mocný hlas nemůže nebeský Otec hříšníkům neodpouštět. Ano, hlas krve bratra našeho Pána Ježíše jest tak mocný, že Otec nebeský slunci svému velí vzházeti nejenom na dobré, ale také na zlé, že nám dává chléb náš vezdejší každodenně, ano že i odpouští nám naše viny tak, jakož i my odpouštíme svým vinníkům.

Dnešním dnem ukázala se nám milost Boha, Spasitele našeho, tím, že dal sebe samého za nás při bolestném obřezání, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil sobě lid vzácný, následovný dobrých skutků. Ukázala se nám milost, láska a dobrota Boží i v tom, že dočkali jsme se prvního dne nového roku. A láska tato a dobrota Páně jest tím větší, uvážíme-li, jak často jsme rozněvali Pána svého, uvážíme-li, jak často jsme zapomínali, že máme se odříci bezbožnosti a žádostí světských, že máme střízlivě, spravedlivě a pobožně živi býti na tomto světě, očekávající v blahoslavené naději slavný příchod velikého Boha a Spasitele našeho, Ježíše Krista.

Jakož Pán náš, Ježíš Kristus, přemilý Syn nebeského Otce a bratr náš po přirozenosti lidské, proléval krev svou při obřezání, tak ji prolévá za nás hned na počátku nového roku. A doba, v nížto hlas krve bratra našeho volá se země k nebeskému Otci, jest doba ona, v nížto slouží se předrahá oběť mše svaté. Nenít zajisté ani jediné hodiny ve dne i v noci, v nížto by se oběť mše svaté nesloužila,

a v nížto by hlas krve bratra našeho, Pána Ježíše, k nebesům se země nevolal.

Dvanáctou hodinou půlnocí končí u nás starý rok, a po této hodině začíná rok nový. Málo kdo ovšem pozdravuje rok nový. Neslouží se ovšem mše svatá u nás hned v první hodině nového roku, ale za to slouží se jinde.

Dvanáctou tedy hodinou půlnocí, se kterou rok loňský skončil, slouží se mše svatá, a v první hodině o půlnoci, se kterou nový rok začíná, slouží se také mše svatá. A jakož na konci roku starého volal při oběti mše svaté hlas krve bratra našeho Pána Ježíše se země k nebesům, tak také volá hned na počátku nového roku. Vždyť jest oběť mše svaté tataž oběť, jaká byla na kříži. S kříže proudila krev Páně, i také s oltáře proudí krev Kristova. S kříže volal Pán Ježíš a prosil za bratry své: »Otče, nepokládej jim to za hřích; neboť nevědí, co činí.« A s oltáře tentýž hlas k nebeskému Otci za nás, bratry Kristovy, se rozléhá.

Vidíte-li tedy, že Pán nebes a země mnohými hříchy a nepravostmi každodenně bývá hněván a urážen, nedivte se tomu; hlas krve předrahé bratra našeho, Pána Ježíše, při oběti mše svaté volá se země k nebesům: »Otče, nepokládej jim toho za hřích; neboť oni nevědí, co činí.«

Sami-li také často Otce v nebesích hněváme a urážíme, sami-li nezachováváme věrně a svědomitě přikázání Božích, neodříkáme-li se bezbožnosti a světských žádostí, nejsme-li střízlivě, spravedlivě a pobožně živi na tomto světě, a díváme-li se tomu, že spravedlivý Soudce ne hned nás trestá, vzpomeňmež, že hlas krve předrahé bratra našeho, Ježíše Krista, volá za nás nehodné bratry: »Otče, nepokládej jim toho za hřích; neboť oni nevědí, co činí.«

Ó blaze nám, pokud ta krev předrahá bratra našeho, Ježíše Krista, volá

se země k nebesům! Blaze nám, pokud rozléhá se prosba bratra našeho, Pána Ježíše, za nás: »Otče, nepokládej jim toho za hřích.« Pokud jsme zde na světě, potud jest čas příznivý, potud jest pro nás každý den dnem spasení. Můžeme doufat, že bratr náš, Pán Ježíš, jehožto krev za nás volá, nikdy nás od sebe neodpudí, kdykoliv vzbuzujeme v srdci opravdové předsevzetí, nikdy více nehřesiti.

Jestli bratr náš, Pán Ježíš, bratrem tak laskavým a dobrotivým, že větší radost má nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří nepotřebují pokání. Jestli bratr náš, Pán Ježíš, onen dobrý pastýř, který, ztratí-li ze sta ovec jednu jedinou, ihned nechává devadesáti devíti na poušti a jde po té, která se ztratila, až ji nalezne. A nalezna ji, běře na ramena svá, raduje se, nese ku stádu, svolává sousedy své a přátely a praví: »Radujte se spolu se mnou; neboť jsem našel ovci, která se ztratila.« Jestli bratr náš, Pán Ježíš, onen lékař nebeský, který sestoupil s nebe ne k vůli zdravým, ale k vůli nemocným. Jestli bratr náš, Pán Ježíš, onen milosrdný Samaritán, který do ran ubohé duše nalévá vína a oleje, který rány ubohé duše obvazuje, který ji uvádí do hospody, do církve, poroučuje hospod-

skému, služebniku svému knězi, aby o ubohého zraněnce, hříšníka, měl péči. Jestli Pán Ježíš, bratr náš, onen dobrý otec, který syna marnotratného při návratu objímá, libá, hody mu strojí a se svými domácími se raduje, že syn, který byl mrtev, opět oživil, že syn ztracený znovu byl nalezen. Jestli bratr náš, Pán Ježíš, onen tichý Beránek Boží, který předrahou svou krví nás, bratry své, s nebeským Otcem smířil, vzav na sebe hříchy naše.

A dlouho-li volati bude hlas krve bratra našeho, Pána Ježíše, se země k nebesům? Potud, pokud nepřijde Pán k nám, pokud nepovolá nás před soudnou stolicí svou, kdež budeme skládati počet ze skutků svých, buďto dobrých, anebo zlých.

Užijeme nastávajícího roku ke spáse své, aby, až hrozný onen den soudu, den odplaty a trestu nadejde, a my před trůnem neúprosné spravedlnosti Boží staneme, krev Pána Ježíše, která posud volá k nebesům o smilování, nevolala o pomstu, že jsme ji darmo téci nechali. Dejž Bůh, abychom v onen den poznačení byli neznámkou Kainovou, známkou věčného zahynutí, nýbrž pečeti věčné radosti. To budiž též naším vespolným novoročním přáním. —

Kříž Kristův v Číně.

Sděluje *Bohumír Hendl.*

Trudné, srdce každého upřímného katolika zarmucující zpráva, docházejí nás v čase nejnovějším z dálných končin východní Asie, z ohromné »říše nebeské« — z Číny. Jsou to výkřiky bolesti a utrpení, jež bratři naši katoličtí od pohanských rodáků svých

nevině snášeti musí. Zuří tam totiž lítý boj — a kde tento panuje, tam zajiště každá radost mizí, — boj vražedný domorodců s cizinci, Číňanů s Francouzy. A jako když rozrušení vlci sebou zápasí, zle se vede beránkovi, tak i v Číně obrací se vztek a zuřivost domorodců proti církvi

katolické, misionářům a věřícím, kterým nejvíce zakoušeti jest všech zlých následků neblahé války. Čína, která již od dob, kdy vítězné znamení sv kříže ponejprv na půdě její vztyčeno bylo, mnohokrát byla napojila zemi svou křesťanskou krví mučovníků, která kříž Spasitelův šlapala a chrámy i kaple bořila; tataž Čína i za dob našich jest místem, kde církev naše jest neloliko »církví bojující,« nýbrž spolu také »církví trpící,« v nejobsáhleším smyslu slova. Vládnout tam posud čiré pohanství, podporováno a udržováno jsouc jak vládou, tak i vznešenými a učenými třídami obyvatelstva, a jen velmi těžko, krok za krokem domáhá se posvátný Kristův kříž vlády nad lživou naukou ďablovou. Z dějin celé křesťanské misie mezi Čiňany vidno, že kdykoliv se již zdálo, že nauka Kristova na pevně stojí půdě, kdykoli se utěšeně vzťahala a ovoce přinášela, že vždycky také staré pohanství opět hlavu svou pozvedlo a veliké sebe malichernější záminky se chopilo, aby bujně rostoucí strom křesťanství podřadlo a k úplnému uschnutí přivedlo. —

Dějiny misie čínské jsou, jakož dějiny misí křesťanských mezi národy nám cizími vůbec, poučné a velezajímavé. Vždyť vidíme zde Bohem nadšené a na nejvyšší obětavé muže, hlasatele víry Kristovy v těchže okolnostech, v jakých se první věrozvěstové, sv. apoštolé, nalézali, když božským Místrem do všech světa končin rozesláni byli. Vidíme je, jakoby v poušti nevěry a temnoty, již svět na pšpasy vydán jest bez světla božského zjevení, vidíme je, kterak bojují, jak s pošetilou a domyšlivou pýchou lidskou, tak zase s holou nevědomostí, ano i s úklady zlého ducha.

Ač misionářství křesťanské práci jest velebůžnou, přece lze i tu jakýsi rozdíl znamenati. Jsouť země, ku př. v Americe, jichž obyvatelé po větším díle ličení bý-

vají jako samorostlé, dobromyslné děti přírody, kteří jen z nedostatku lepšího poučení ve tmách nevěry a nevědomosti tapou, kteří také obyčejně rádi a ochotně posly křesťanské víry přijímají, ba nezřídka i velikou touhu jeví po řádném poučení u věcech náboženských, jichž potřebu v nitru svém cítí.

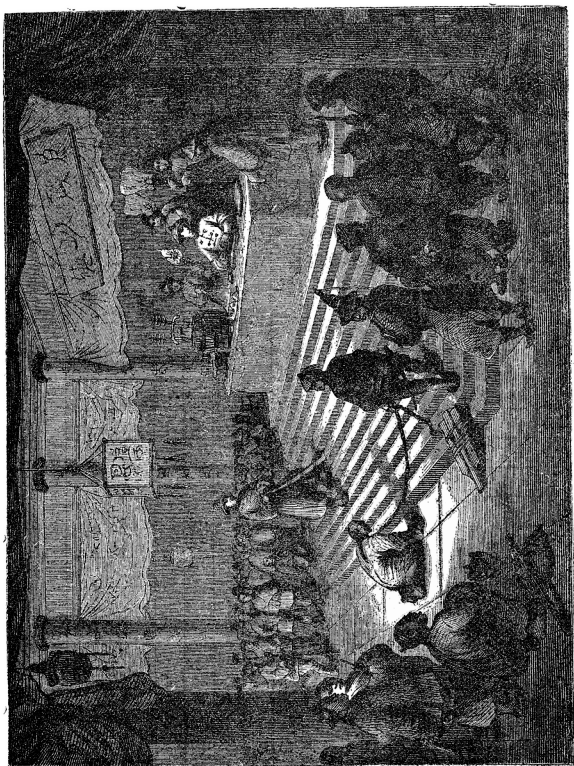
Mnohem však horší, nebezpečnější a proto také neocenitelná jest práce misionářů křesťansko-katolických mezi těmi národy, kteří již jakéhosi stupně vzdělanosti dostoupili, a proto právě o sobě vysoce smýšlí, a poučení od jiných jen neradi a s velikou opatrností a zdrženlivostí přijímají. Mezi národy takové patří vzdělání národové Asie východní a zejména národ Čínský. Národ tento, jenž se dějinami více tisíciletými honosí, domohl se opravdu u vzdělání svém stupně vysokého, tak že byl čas, kdy i národy evropské vzděláním a vědomostmi předčil. Čiňané znali dávno před Evropany prach střeňný, vyráběli hedbávi, znali knihtiskařství a ve mnohých řemeslech a uměních tak daleko dospěli, že výrobkům jejich posud se obdivujeme. Co pak se věd týče, vynikali nejvíce ve hvězdářství a vědách počtářských.

Ovšem jest vzdělání jejich nyní celkem ztrnulé, bez pokroku, což se, dílem také soustavou jejich státní, úplnou totiž samovládou císaře, vysvětliti dá, nic však méně má národ čínský více nežli kterýkoli jiný, vysoké a přehnané mínění o své moudrosti a chytrosti. Následkem této pýchy národní jest úplná takřka odloučenost od celého ostatního světa, v níž ohromná říše čínská až do dob novějších trvala, spojená s velikou nechutí ku všemu, co cizozemského.

Zkamenělým výrazem uzavřenosti a odloučenosti národa tohoto, jest posud stojící známá zeď čínská, která nemá na světě sobě rovné. Vystavěna byla asi r. 240. před narozením Páně, podél severních

hranic, proti nájezdům Mongolův; délka její měří přes 300 mil, běží přes hory, údolí, propasti a řeky, majíc 26 stop výšky a tolikéž šířky v základech. Vy-

stavěna jest z tesaných kamenů a opatřena četnými, kuželovitými střelnami. Nyní jest ovšem beze všeho významu, a misty také rozvalena.

Soudní dvůr v Číně.

S odloučeností touto spojena jest však z druhé strany veliká láska ku všemu domácímu, zejména ke starobylým podáním historickým a k domácímu náboženství pohanskému, což ovšem velikou „škola B. S. P.“ 1885.

jest překážkou pravdě evangelické. Avšak ani pohanství není v Číně jednotno, dělit se ve více odrod.

Nejstarším náboženstvím lidu čínské bylo pocta duchův a předků, spo-

jená se zbožňováním přírody a domně-
lymi kouzly.

Zejména hvězdy poživaly u lidu
vysoké vážnosti a úcty (sabaieismus —
astrolatrie), což vedlo k liché domněnce,
jakoby se z hvězd dal osud lidský před-
vidati (astrologie). Nejstarším učitelem
nauky pohanské jmenují Číňané jakéhosi
Fo-hi, jenž prý se již roku 3370. před
Kristem narodil. Když byla tato prvotní
víra národní poklesla, obnovil ji slavný
Kon-fu-tse čili Konfucius († 479.
př. Kr.) hlasatel zákona mravního a spojil
ji s památkou proslavených císařů Jao
a Šun. V císaři vidí Číňan prostředníka
mezi bytostí nejvyšší a lidem — proto
jest i císař předmětem pocty skoro božské.
Opravdu krásno jest v nauce Konfuciové
navedení k lásce a oddanosti dětí k ro-
dičům. K víře této přiznává se císař
s celým dvorem svým a vznešená i učená
třída obyvatelstva.

Protivníkem Konfuciovým byl La o-
tse, mudrc ve století šestém před Kr.,
jenž hlásal nauku o nejvyšším rozumu
(Tao.) a nalezl také přívržence.

Největší část národa však drží se
nauky Budhovy, která as r. 65. před
Kr. z Indie pod jménem Fo do Číny se
dostala. K označení »Boha« nemají Čí-
ňané slova ani znaku, místo toho užívají vý-
razu Tien, což vlastně znamená »nebe;«
jest jim tedy n che »nejvyšším bož-
stvím,« kterému i císař obětuje. Mimo
to ctí osm podřízených božstev. Věří
v nesmrtnost duše a očekávají spasitele
od západu. —

Kdy asi poprvé víra Kristova v Číně
hlásána byla, nedá se s naprostou urči-
tostí říci. Byli ovšem dějepisci, kteří
z nahodilé podobnosti mnohých zařízení
budhistických s křesťanskými, soudili, že
snad již ve století prvním po Kristu za
času sv. apoštola Tomáše, z Indie, světlo
víry křesťanské do Číny přeneseno bylo,
což se však nikterak dokázati nedá.

Jistější jest (a to dle desky s nápisem
čínsko-syrským r. 1625. nalezené a nyní
v hlavní knihovně Pařížské chované), že
asi kolem roku 635. jakýsi misionář
jménem Olupuenus od západu do
Číny se dostal a od císaře samého
(z dynastie »Tang«) dovolení ke kázáním
obdržel. Avšak již koncem téhož století
sedmého doznalo křesťanství krutého
pronásledování. Ve století osmém však
zase se zotavilo, ba i samými císaři pod-
porováno bylo, kteří i kostely křesťanské
budovali a se starali o výživu kněží.

V letech následujících podlehla však
církve čínská bludu Nestoriánskému. (Ne-
storijs byl patriarchou Cařihradským,
428), pobloudil u víře, tvrdě, že Panna
Maria není Bohorodičkou, nýbrž to-
liko rodičkou Kristovou. podle
osoby lidské. Dědil tedy v Kristu Pánu
osobu lidskou od osoby Božské, což církvi
zavrženo bylo. Nestorius sám zemřel
u vyhnanství rakem jazyčným (440). Ja-
kýsi mnich — Lubaljesus jménem —
od patriarchy Timothea poslaný, za-
nesl prý blud Nestoriův také do Číny
(778—820). I ve století desátém jeví se ja-
kási dějepisná stopa o křesťanství v Číně,
pak dějiny mlčí až do století třináctého,
kdy oživeno bylo křesťanství zejména
otci Františkány.

Podářilo se totiž r. 1279. Kublaji,
chánu mongolskému, i čínskou říši sobě
podmaniti, svržením domácího rodu cí-
sařského Sung ů (960—1279). Chánové
mongolští byli celkem misionářům z řádu
františkánského, od sv. Otce Innocence VI.
vyslaným, příznivi, i víře křesťanské ve-
lice nakloněni, tak že u mnohých jenom
ještě sv. křest scházel. Kublaj sám
poslal vznešené benátčany, kteří právě
toho času v zemi jeho cestovali (Marko
Polo, otec jeho Niccòlo a ujec Maf-
feo; byli to první Evropané vůbec, kteří
v kraje ty přišli), k sv. Otci, aby sto
mužů ve víře zběhlých a učených poslal,

kteří by jej i kněze jeho (bonce) o pravdivosti nauky křesťanské přesvědčili, což se pro nahodilě překážky nestalo.

Timur chán, syn Kublajův a nástupce (—1307), byl přítelem křesťanův a vážil si misionářů takou měrou, že tito volný k němu měli přístup i čestné místo u dvora. V dobách těchto výtečným misionářem v Číně byl Jan de monte Corvino, františkán v Apulii rozený, jenž v Pekinku, hlavním městě říše, sám po 11 let působil, asi 6000 lidí pokřtíl, kostel vystavěl a nový zákon se žaltářem do jazyka čínského přeložil. Zasloužilý věrozvěst tento byl r. 1307. od papeže Klementa V. arcibiskupem Pekinským učiněn a jemu sedmero biskupství podřízeno. Již z tohoto vidno, kerak strom křesťanství v Číně pevně zasadil kořeny a těšeně vzrůstal pod vládou chánů mongolských. Jan žil až do r. 1333. Nástupcem jeho na stolci arcibiskupském byl opět františkán, papežem Janem XXII. dosazený.

Oba těšili se veliké vážnosti u dvora

císařského, ba císař sám častěji si od nich požehnání vyžadoval. Roku 1338. poslal císař poselství ku papeži do Avignonu, prose jej, aby se zaň ku Bohu křesťanskému modlil. Benedikt XII., papež, žádal zase v listě císaři poslaném za ochranu, jak pro hlasatele víry křesťanské, tak pro vyznavače. Šťastný tento stav cirkve křesťanské v Číně potrvál až do roku 1368. Téhož roku postěstilo se totiž Taitsongoví nadvládu Mongolů svrhnouti a Mongoly z Číny vyhnati. Taitsong založil novou rodinu panující, Ming zvanou (1368—1645). Císařové z rodu tohoto netrpěli cizinců, vyhnali i misionáře, potlačovali křesťany, tak že obce křesťanské jedna po druhé hynuly a zanikaly. —

Dlouhá doba uplynula, nežli náboženství Kristovo v Číně opět obnovovati se počalo. A zásluhu tu má jedině slavný a v pracech svých neunavný řád Ješuitský se sv. Františkem Xaverským v čele.

(Pokračování.)

Zprávy z misíí.

Vidouce, s jakým účastenstvím čítány bývají »Zprávy z misíí« v jiných zemích katolických, a věduce, že srdce každého hodného katolíka nadšeno jest pro věc tak svatou, jako jsou misie v zemích pohanských, uznali jsme za důstojno, čtenářstvo své vedle statí delších z dějin misíí drobnými zprávami seznamovati s postupem a hlavními událostmi jednotlivých misíí cizozemských. Útrapy a pronásledování, kterých zakoušeti jest misionářům, útky a úzkosti, jaké přetrpěti nutno tamějším křesťanům, pohnou srdcem i nejmrtvějším.

Doufáme, že uveřejňováním »Zpráv z misíí« vyhověli jsme toliko dosud neprojevenému přání čtenářstva.

Tonkin.

Apošt. vikariát v západním Tonkinu. Roku právě minulého došla nás smutná zpráva o zavraždění P. Ondřeje Tameta, apoštolského misionáře v západním Tonkinu. Představený jeho píše o něm takto: »P. Ondřej Tamet, z diecése lyonské, od dětinství postrádal

vedení rodičů; proto věnovala mu jistá zbožná sestra z řádu sv. Vincence z Pauly péči v pravdě mateřskou. Tak žil již za mládí z polovice v klášteře a cítil se velmi časně povoláním ke stavu kněžskému. Táž milosrdná sestra zjednala mu prostředků ke studiu bohosloveckému: po té vstoupil do semináře cizozemských

misii v Paříži, odkudž poslán byl do západního Tonkinu. P. Ondřej vytrpěl velmi mnoho, než přivykl tamějšímu ponebí. V říjnu 1882 poslal jsem jej na jeho mnohokrát opěťované přání, aby kázal obráceným z kmene Muong-Ai. Když dověděl se o příchodu dvou bratří, spěchal, aby je srdečně objal. Ach, netušil, že po slastech shledání následovatí budou dni úzkosti a smutku. Byly to pro něho trapné doby až do chvíle, kdy Bůh žádal oběti jeho života. — Na cestě ze Sontay do Hung-hoa zastihla mne truchlivá zpráva o jeho násilném zavraždění.*

I z pohraničných krajín docházejí zprávy o hromadném vraždění křesťanův a ničeni kapli. Příště snad bude nám lze sdělit se s čtenářstvem o něco bližšího!

Ceylon.

Apošt. vikariát v Džaffně. Jistý protestantský kazatel v Australii pravil před krátkým časem: »Bude-li katolicismus a protestantismus za týchž podmínek pracovatí, bude se prvější víc a více vzmahati, kdežto druhý bude víc a více mizeti; bude-li protestantismus značně ochraňován a katolicismus jen poskrovnu, bude onen v trvání svém stále se umenšovati, tento však úchvatnou rychlostí bude se rozšiřovati.« Slova tato líčí stav věcí našich na Ceyloně výborně.

Od času, kdy Anglie dovolila úplnou volnost v náboženství, klesá protestantismus bez přetržení a katolíků přibývá. Toho důkazem vikariát v Džaffně, který před roky čítal 50.000, nyní však přes 75.000 duší, a tento převrat k lepšímu trvá ještě stále. Bude-li více těch, kteří by starali se o duše obrácených, totiž katolických kněží, bude zajisté Ceylon v krátké době úplně přeměněn. Kéž Bůh postará se o nové pracovníky!

V Kadugannavě, městě to vikariátu v Kandě, byl nově postavený chrám slavnostně dne 15. září m. r. sv. Františku Xav. zasvěcen. Slavnosti účastnilo se množství křesťanů i pohanů. Po zasvěcení a slavných službách Božích měl msgr. Pagnani krátkou promluvu ku přítomným. Slavnost zvýšena tím, že deset dospělých přijalo svatý křest.

Jižní Afrika.

Z misie při řece Zambesi došla zpráva, že tam zemřel dne 26. července P. Vesteneck T. J.; P. Vesteneck narodil se ve Vídni 16. června 1841; na misie do jmenované krajiny odebral se 13. února min. roku. Zemřel, zachvácen byv domácí zimnicí. Odpočívá ve hrobě v Mopei vedle tří svých spolubratřů, kterýchžto obětí byla si již dříve loupeživá ta nemoc vyžádala. — R. I. P.!

Hlavní úmysl apoštolátu.

Důležité pro údy apoštolátu modlitby, zvláště pro jeho duchovní ředitele a rozšiřovatele.

Abyste duch a činnost apoštolátu modlitby udržovaly v cíle a stálé síle, označuje se ve »Škole« na jednom z posledních listů, na jaký úmysl se mají všechny modlitby měsíce (ustanovuje gen. ředitel) a každého dne zvlášť (určuje se podle přání údů) obětovati. Na tom listě jest též modlitba, kterou se toto obětování diti může, a připojeni jsou k ní tři modlitbičky s odpustky. Poněvadž ale ne všichni údové apošt. modlitby »Školu« odebírají a přece pro všechny údy důležité jest věděti, jaký jest všeobecný a společný úmysl modliteb v celém tomto spolku, budou se budoucně vydávati **zvláštní listky**, na jejichž první straně úmysly při modlitbách, na druhé však nejdůležitější ustanovení apošt. modlitby ohlášeny budou. Zároveň bude k listku tomu připojen seznam Svatých na ten měsíc připadajících, což může býti náhradou kalendáře. Tento listek stojí ročně 12 kr. bez porta.

K vůli jednoduchosti a levnější dopravě bude nejlépe, objednájí-li se listky ty vždy pro větší počet údů rázem, což může učiniti buď místní ředitel nebo ně-

který z údů. Při objednávkách buď udána určitě adresa a přiložen patřičný obnos peněží v poštovních známkách, nebo se může zaslati též pošt. poukázkou redakci »Školy.«

V měsíci lednu

* modleme se za katolické spisovatelstvo.

Tím, že se každý měsíc udává společný úmysl modliteb pro údy apoš. modlitby, zamýšlí ředitelstvo jeho mysl i srdce všech obrátiti na některý z nejdůležitějších zájmů katolické církve, aby její společná modlitba milionů podporovala. Právě v tom jest totiž těžiště celého spolku tohoto, že všichni údové každý den, tedy nepřetržitě, o jednu záležitost se starají, o jednu věc prosí, jednu prosbu Božskému Srdci Páně předkládají, útočíce takřka ve zřízení šiku na slitování Boží. Svatý Otec sám uznal toto zařízení za tak užitečné a důležité, že udělil sto dní komukoliv z údů apoštol. modlitby, jenž by své modlitby a jakékoli dobré skutky na úmysl, udaný gen. ředitelstvem, obětoval.

Pro tento měsíc se má velký tento útok modliteb podniknouti ve prospěch oněch katolíků, kteří svým psaným slovem v tisku, v novinách, časopisech, vědeckých a vůbec vzdělávacích knihách ku rozšiřování a upevňování říše Kristovy na zemi přispívají — tedy ve prospěch katolického spisovatelstva. Proč asi? —

Za první: poněvadž úkol jeho jest vznešený a důležitý; za druhé: poněvadž jim zvláštní pomoci Boží jest zapotřebí.

Čím jest oku světlo, tím jest pravda duchu lidskému. Jako nám nelze býti beze světla, tak tím méně bez pravdy. Jen co jest zbudováno na pravdě, má trvání; blud, lež, klam neobstojí, ba ničí práci hotovou. Toto platí jak v životě přirozeném, tak v nadpřirozeném. Ku hlásání pravdy křesťanské ustanovil Bůh učící církev katolickou; aby však církev tuto pravdu více rozšířila, rozumu objasnila, srdcím zpřijemnila, aby dále dokázala její způsobilost k praktickému užívání ve všech poměrech, aby jí objasnila mnohé temné otázky společenské, ji bránila proti útokům lži, k tomu užívala od časů apoštolských na prvním místě slova hlásaného, mimo to však i slova psaného. Jako hlas jest pro ucho, tak písmo pro oko: oběma lze nabývatí poznání pravdy.

Písmem tedy pro pravdu a sice jen pro pravdu činným býti jest úlohou katol. spisovatele. Tato úloha jest vznešená: nebo pravda je z Boha a Bůh je v nejvznešenějším slova smyslu pravdou. Pravda jest též nejvzácnějším darem Božím, jest nejpotřebnějším základem šťastného života pro čas i věčnost. Pravdu rozšiřovati, objasňovati, brániti jest býti činným pro blaho lidstva, starati se o jeho nejdražší majetek. Proto jest úkol katol. spisovatele po úradě církevního učitelství a kněžství nejvznešenějším.

Tento úkol jest velmi důležitý ve svých následcích. Pravda jest jedinou potravou duševní, jak pro jednotlivce, tak pro celé národy; blud ničí jako jed. Veškeren život v každém ohledu spočívá na jistých zásadách. Jsou-li tyto pravdivy, jest život vystaven jako na skále; jsou-li bludny, jest budova života našeho založena na písku.

Kristus Pán sám praví o pravdě nauky své: »Kdo tato slova má slyši a plní, toho lze porovnatí s mužem moudrým, který vystavěl dům svůj na skále. Proudil dešť, přišly řeky, vály větry a burácely do domu onoho; on však nespádl; neboť byl založen na skále.« Aby tedy veškery poměry životní na této skále založili k vývoji rodinnému a státnímu, ve prospěch vědy a umění, života náboženského i mravního, ku vzniku této budovy svým způsobem napomáhati jest úlohou katol. spisovatele, úloha to veledůžitá.

Za našich dob jest však i úlohou velmi nesnadnou. Katolický spisovatel stojí proti silné moci bezčetných protikatolických, pravdě nepřátelských, nevěreckých

spisovatelů, apoštolů lži a šalby. Neblahé účinky jejich péra jsou známy. Nejdůstojnější biskupové švýcarski na okolnost tuto nedávno poukázali ve společném listě pastýřském. Právě mezi jiným :

»Kdo nasil nevěry, která dříve ve hlavách několika učenců strašila, mezi lid? Kdo jej zbavil naděje na nebe, že hledají teď svou blaženost pouze na zemi a že zhýralost a rozkošnictví široce se rozmáhá? Kdo zlomil moc svědomí v srdcích, moc práva ve státech, pořádek ve společnostech, že se nyní kupí zločin na zločin, že se společenský řád a pokoj mezinárodní přes noc zvrátili může v opak, že národové sténají pod břemeny, které jim ozbrojený řád vně a ozbrojený pokoj zevnitř ukládá?

To vše většinou zavinil protikřesťanský tisk. V některých větších městech Evropy denně velká síla per dobře placených sopí ohněm a sirou po všem, co slove křesťanským.

Tisíce listův a plátků staví se po nich, a takto den ode dne rozlézá se zhoubná rakovina do statisíců rodin, zachvacujíc miliony duší. Tak obrovský stroj denníkářstva pracuje proti křesťanství, za nevěru, tak bojuje se proti církvi, tak šíří se nepozorovány nejzáhubnější zásady mezi lidem, a byl by div, kdyby úžasná moc tato neměla svých účinků, jež očima svýma vidíme.*

Naproti hrozně moci té nyní stojí katolický spisovatel. Opravdu — úloha jeho jest velmi nesnadná; ontě pouze pastevcem naproti obru Goliáši.

V nerovném boji tom za národ Boží katolický spisovatel potřebuje mnohých přirozených i nadpřirozených pomůcek.

Především potřebuje pevné, nezvratné v i r y ve vše pravdy Bohem zjevené : jakž pak by učil jiné, jakž by hájil, čeho sám v nehlubším nitru nepochopil? Potřebuje nejuzšího spojení s katolickou církví; od ní zajisté jest mu plnou pravdu přijímati, ona jest matkou života nadpřirozeného, za nějž má pérem bojovati. Potřebuje vědomosti; tyť jsou hlavní zbraní na obranu pravdy. Potřebuje horlivosti a nadšení; horlivosti o spásu duší, nadšení pro vznešený úkol povolání svého. Potřebuje pokory, aby šťastným výsledkem nezpyšněl, pohanami nepřátel nezmálomyslněl, aniž přilís lpěl na svých domněnkách na úkor pokoje s ostatními spisovateli katolickými. Potřebuje rozhledu po nebezpečích, jež nyní hrozí blahu lidstva ode lži, rozhledu po prostředcích, jimiž bojují zhoubní protivníci, rozhled po způsobu boje, jaký sluší se katoliku, jenž nezavrhne s bludem bloudících, a nelaje, když mu bývá láno. Potřebuje rozumnosti a mírnosti, aby slepou horlivostí se nedal unášeti a ne hned vylašoval vše, co domněnkám jeho nesvědčí, za blud, podvod a lež. Potřebuje mužnosti, jež nestydí se za svou viru, jež si vědoma jsouc, že hájí věci Boží, neleká se útoků nepřátelských a vytrvá v boji za pravdu. Potřebuje čistoty v záměrech svých; i jemu třeba napřed království Božího hledati a spravedlnosti jeho : prvou pohnutkou jeho nesmí býti zisk časný, nýbrž obrana pravdy a tím podpora pravého blaha lidského. Potřebuje též pomoci jiných, již hledí spisy jeho rozšiřovati. Potřebuje po zehnaní s hůry ku své práci, požehnání svým čtenářům, aby v ně pravda pronikala.

Pro všechny potřeby ty nezbytna jest katolickému spisovateli pomoc, milosť Boží, chce-li své úloze dostáti. Nuže, právě za to mají údové apoštolátu modlitby tohoto měsíce se modlíti. I o pracích katolických spisovatelů platí slova apoštolova : »Ani jenžto sází, jest něco. ani jenžto zalévá; nýbrž jenžto vzrůst dává, Bůh.« (I. Kor. 3.) Aby spisovatel vzrůstal ve všech ctnostech a darech ku vznešené úloze spolupracovníka Božího a církve svatě potřebných, aby čtenář spisů jeho vzrůstal ve vědomosti, lásee a horlivosti pro pravdu, o tuto milosť tohoto měsíce pilně se modleme. Ale ještě více.

Údové apoštolátu modlitby nezapomínejte, co praví druhý článek nových stanov spolkových od sv. Otce zkoumaných a schválených. »Aby účelu spolkového (přáním a vzoru Nejsv. Srdece Ježíšova hověti) dokonale bylo dosaženo, nejen ústní nebo niterné modlitby budou prospěšny, nýbrž i vše, co směřuje k účinné podpoře křesťanské zbožnosti, slávy Boží a spásy duší.« Ze katolickými spisy se tak děje,

na bilemni jest. Vždyť nyní i lež, špatnost nejvydatněji podporuje se tím, že šíří se špatné spisy: a oba, spisovatel i rozšiřovatel takých spisů špatných, jsou — apoštoly lži! Apoštol modlitby Božského Srdce, tudíž i tím vykoná svůj úkol, aby podporoval zájmy Nejsv. Srdce, když sám jen katolické noviny nebo knihy nebo kalendáře bude kupovati nebo vypůjčovati neb jiným kupovati. Kolik dobrého způsobila někdy jediná jen kniha! Vzpomeňme si na prosté ty knížky našich Dědictví (sv. Cyrilla a Methoděje, sv. Jana, Dědictví Malíčkých atd.), kolik duší již bohulibě pobavily, poučily, na pravou dráhu zavedly, na pravé dráze udržely!

Na konec ať ještě jednou mluví nejdůst. biskupové švýcarští ve svých pastýřských listech ku čtenářům našim: »Vy věřící katolické církve vesměs, kterýmkolí víra v Krista, blaho církve, spása nesmrtelné duše na srdci leží, nebuďte lhostejni k tisku, který hájí Vaší církve, Vaší víry, nejdražších to dober Vašeho života. Snad necítíte potřeby čísti pravidelně noviny; dovolují však okolnosti Vaše je odebírat, dávejte je aspoň jiným čísti; tím způsobem za dobrou věc dáváte dvoji almužnu, peníze Vaše podporují dobré noviny, a dobré noviny působí dobře u sousedů Vašich, a za nepatrnou obět tu nemine Vás jistě odměna nebeská. Dávejte ohlášky své jen dobrým novinám. Hleďte jim v okolí svém sbíratí účastníků. Vstupujte do spolku apoštolátu tisku, jenž účelem má, podporovati dobrý tisk, o kterém duchovní správové Vaši bližších zpráv Vám podají. Podporujte všichni, jak Vám jen možno, tisk, jenž za pravdu a právo bojuje, náboženství, křesťanství a církev ctí a obrany její si hledí. Kdo k němu jest lhostejným, ten nejen nerozumí vážné době, nýbrž nemá ani citu pro svou víru a církev, za jejíhož světla kráčí životem a od níž ku konci přijímá poslední útěchu.«

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

K nové činnosti se všude vzpružují, zlí aby dosáhli cíle zlého, dobří však cíle dobrého; proto slušno, aby i apoštolát modlitby v našich krajích a ostatní bratrstva, jejichž orgánem jest »Škola,« k novému životu se probudila a hojného ovoce přinesla. Za tou příčinou budeme více než jindy uveřejňovati vše, co pro apoštolát jest zajímavo a povzbuzující.

Organisace apoštolátu modlitby v národě československém. Centrum (středisté) pro Čechy, Moravu, Slezsko (rakouské i pruské) a Slovácko jest v Brně; centrálním ředitelem jest P. **Placidus J. Mathon**, ř. sv. B., který platně uděluje diplomy přivtělení farností a ústavů, diplomy ředitelů míst-

ních a horlitelů či opatrovníků. V diecésích jsou následující ředitelé diecésanní, od nichž také lze obdržeti přivtělovací diplomy a pro horlitele:

V Brně pl. t. Jos. Šrefl, č. kan. a ředitel kn. semináře;

v Č. Budějovicích pl. t. spiritual kn. semináře (t. č. Adolf Rodler);

v Král. Hradci pl. t. Dr. Zima, profesor bohosloví;

v Litoměřicích pl. t. Kar. Mursch, farář na domě;

v Olomouci pl. t. Ig. Haas, č. kan., ředitel kn. semináře;

v Praze pl. t. představený residence OO. Jesuitů (t. č. P. J. Cibulka);

ve Vratislavě pl. t. Dr. Ferd. Speil, ředitel kn. semináře.

Abychom doplnili seznamy apoštolátu modlitby dosud přivtělených farností a ústavů, uvádíme je tuto, jak dalece je nalezáme v hlavním seznamu, a prosíme nahodilě opravy a doplňky nám zaslati.

V Brněnské diecési: Adamov, lokalie 67*), Babice 67, Bavyry, lok. 67, Bystře 67, Bochtice 73, Bohuňov, lok. 67, Borítov 78, Boskovice 67, Bratelsbrunn, lok. 67, Břeží, lok. 67, Brno, seminář kněžský 67; bisk. seminář chlapecký 67; klášter Ursulinek 67; milosrdné sestry 67; sirotčinec sester křesť. lásky 67 a bratrstvo nejsv. Svátosti, Dalečín 73, Döschen 75, Hrádek, III. řád sv. Františka 66, Velká Meziříč 68, Hošteradice 73, Jihlava, fara sv. Jakuba 68, a tovaryšský spolek 68, Jiřice 77, Kamenice 67 a bratrstvo růžencové 67, Kostelní Myslová 68, Klosterbruck 69, Komárov 67, Lechovice, duch. spr. 67, Lispitz 75, Lodenice 73, Líšeň, milosrdné sestry 67, Myslice 67, Modřice, bratrstvo růž. 67, Našiměřice 73, Nové Hvězdlice, Nový Rousínov, bratrstvo růž. 67, Nová Říše 67, Horní Kounice 67, Olbramovice 73, Olbramokostel 67, Olší 77, Pasohlávky 78, Protivanov 67, Rajhrad, klášter bened. 67; fara 67; spolek živ. růž. 66 a bratrstvo nejsv. Svátosti 70, Rakvice 68, Ratkov, lok. 68, Šatava a Šlapánice 70, Sloup 70, Křtálek 75, Třtěnice 67, Staré Hobzí 77, Slavkov 68, Střížov, lok. 67, Studená 67, Telč 68,

*) Číslice značí rok založení.

Třešť, spolek nejsv. Svátostí 75, Tvarožná 67, Tvrdonice 67, Uhřetínov: lok. 68, Vedrovce 73. (Pokračování)

Jubileum sv.-Methodějské.

Co zvláště naši vlast v nastávajícím roku k oživení ducha křesťanského a k radostnému snažení se v podnikcích šlechtných pobízeti musí, jest slavnost tisícileté památky úmrtí sv. Methoda, apoštola všech slovanských národů, věrného otce a zastance stáde Kristova na Moravě. J. Em. kardinál olomoucký ustanovil pořádek (který uveřejníme v čísle příštím), slavností na Velehradě a dne 31. prosince bude slavně v celé diecési oznámen a jubileum zahájeno. Sv. Otec Lev XIII. má nejživější účast s naší slavností a chystá nová, milá překvapení pro slovanské poutníky, kteří letos do Říma zavítají.

Zajímavá jest svolání výboru pro slavnost jubilejní, které v mnoha tisících výtisků do celého světa bylo rozesláno. Zníť následovně:

»Když národ veliké muže velebí, jižto veleskutky svými ducha národního osvětili, vývoji jeho novou dráhu ku spáse a vzdělanosti vedoucí ukázali a v proudu vlnobitném dějin světových loď jeho bezpečným kormidlem opatřili, zajisté ctí a velebí sám sebe a plní tím povinnost, kterou jemu netoliko vděčnost vlastního srdce, nýbrž i duch dějin sám ukládá. Oslavujeme důležité doby v životě mužů takových, obnovujeme zároveň památku na ně a osvědčujeme, že si vědomi jsme velikosti a důležitosti skutků od nich vykonaných, že si vědomi jsme postavení, které nám skutky ty v dějinách světových vytknuly.

Velepamátňý den přijde nám sestého dubna r. 1885, kterým se naplní tisící rok od úmrtí sv. Methoda, apoštola víry křesťanské, zakladatele vědy a osvěty mezi národy slovanskými. Simě jim a jeho bratrem, sv. Cyrilem, zaseté, zdárně

se ujalo a když světec před tisícem let unavenou šíjí svou skládal k věčnému odpočinku, viděl setbu bujnou, která slibovala hojnou zeň. Po tisíc let sklízeli naši předkové, sklízíme my a sklízeti budou naši potomci bohatou úrodu ze setby Methodovy, kterážto sklizeň tím hojnější bude, čím věrnějšími zůstaneme duchu, kterým světec nás předky naše zušlechtoval, v lůno církve katolické a tím ku prameni věčně živému plodonosné osvěty přivedl.

Duch ten zve nás na Velehrad, kde apoštol nás s tímto světem se rozloučil, zve nás tam zvláště roku 1885, abychom tam obnovili paměť svatého muže, největšího dobrodince národů slovanských, abychom dokázali, že k němu lneme touž horoucí láskou jako předkové naši, o nichž životopisec sv. Methoda praví, že v den jeho pohřbu »nesčíslné množství lidu shromáždilo se a provázelo arcibiskupa svého, plakající po dobrém učiteli a pastýři, mužští i ženské, malí i velicí, bohatí i chudí, svobodní i sluhové, vdovy i sirotci, jinozemci i domácí, neduživí i zdraví!«

☩ Nuže, sejděme se tedy všichni, jižto k dědictví Methodovu náležíme, památ-ného roku 1885. na Velehradě, abychom úctu vzdali památce svatého muže; abychom se posilnili duchem, kterým apoštol nás předky naše do dějin světových jako nové zápasníky o viru, vědu a vzdělanost uvedl; abychom se poznali a poznajice se obapolnou láskou a vědomím se tužili, že tak vznešený dar, kterým nás oblažili svatí věrověstcové naši, životní sílu svou zachoval celých tisíc let a že dar ten, kterýž byl pojat z ducha, na věčné časy ducha národů slovanských slechtiti, povznášeti, siliti a blažiti bude; abychom nabyli pevné naděje, že idea Cyrillo-Methodějská přitažlivou moc osvědčí,

aby brzo nadejiti mohla doba sv. Otcem Lvem XIII. tak horoucně, tak důrazně kýžená, kde pokus, několikrátě již činěný, spojití obě církve, západní i východní, opět v jedno tělo, se stane skutkem, z něhož církvi i národům slovanským blaho a požehnání vzejde.«

Svatý Otec žehná apoštolátu modlitby. Velmi potěšitelné zprávy došly nás z Říma od generáln. ředitele apoštolátu, který očekáváje podrobnějších zpráv, které v brzku budou následovati, oznamuje, že byl 20. listopadu přijat v soukromé audienci u Jeho Svatosti papeže Lva XIII., kteráž audience má pro nás velkou důležitost. Svátý Otec ráčil milostivě již napřed žehnati veškerým úmyslům, které každého měsíce ku prosbám účastníků označí J. E. kardinál Simeoni, protektor apoštolátu a prefekt propagandy. Na konec udělil sv. Otec otcovské své požehnání ředitelům ústředním, diecézálním a místním, jakož i rozšiřovatelům díla tohoto bohumilého a všem jednotlivým účastníkům po veškerém světě.

Alumnát božského Srdce P. Veleďstojný pán P. Maresca, muž nad jiné v účtě k božskému Srdci P. horlivý, vydal před nedávnem svolání ku zařízení alumnátu božského Srdce Páně dle příkladů škol božského Srdce Páně, které veled. p. P. Forestou založeny, se zdarem působí. Podnik tento, který dosud velmi mlád jest, slibuje nejhojnější ovoce; v alumnátech oněch vzdělávali by se mladici pod ochranou božského Srdce P. ve vědách a uměních knězi potřebných, aby se stali zdatnými apoštoly božského Srdce, ať již ve stavu kněží světských či řeholních, neb konečně by se věnovali pracím misionářským. Utěšený ruch, který oznámení způsobilo, oprávnjuje k příznivým výsledkům, které, aby co nejhojnější byly, božské Srdce Páně uctivě prosme.

Tři případy, ze kterých viděti, s jakým užitekem spojeno jest čtení »Školy Božského S. P.« Kdožkoliv »Školu B. S. P.« čteš, neopomeň si dobře všimati »Milodarů B. S. P.,« které svědčí o četných a nezdídká očividných a podivuhodných vyslyšených modlitbách a milostech od Srdce Pána Ježíše vyprosených. Tak se opět píše o jistých případech, kde pomoc Boží jest zřejma.

Na jistém hospodářském statku, který spravovala vdova se svým synem, váznul dluh as 600 zl. Najednou žádalo se o zaplacení. Peněz nikde nebylo, a poněvadž zaplatiti dluh bylo nezbytno, čekala statek jistá zhouba. V této nouzi chápali se majetníci jeho všech prostředků. Již dříve, pokud mladý hospodář byl ještě u vojska, musila matka si vypůjčiti peníze, a poněvadž jinde úvěru neměla, vypůjčila je od lichváře na 36%. A nyní opět hrozilo nebezpečí, že upadnou do rukou lichvářů. Jistý muž sice byl ochoten, peněz jim poskytnouti; nabízel jim totiž 450—500 zl., chtěl si však 600 zl. dáti na jmenovaném statku pojistiti a mimo to chtěl ještě 6%, pokud by se mu celá jistina nesplatila. Nouze byla nejvyšší. Teď se počala ohrožená rodina modliti k Božskému Srdci Páně: modlili se denně část růžence. Tu se náhle naskytlá příležitost, vypůjčiti 600 zl. na 4% ze sta. Jak se potěšil z toho hospodář! Pravid také, že jest ještě mnoho jiných v podobné tísni, že však nepochybuje o jistém jejich vysvobození, budou-li hledati pomoci u Božského Srdce Páně. Toto pak sám v dik Božskému Srdci Páně dal uveřejniti. —

Na počátku minulého roku dal mně milosrdný Bůh poznati, že se mám vstoupením do kláštera všecek jeho službě věnovati. Neměl jsem sice velkých překážek u splnění svého předsevzetí, avšak bylo ještě všelicos očekávati a překonávati. Jednalo se o to, vzdáti se veřejného po-

stavení a obětovati svobodu úplně, nebo řád onen má přísnou klausuru. Nastával tedy boj se svým »já.« — Právě tenkrát jsem se dočetl mnohých vyslyšení modliteb ve »Škole.« Takto povzbuzen, odporučil jsem svou záležitost B. S. P. s tím příslibem, že výsledek ohlásím. Dnes, kdy svůj slib splňuji, jsem již v onom řádu oblečen a vzdávám ze svého milého kláštera Srdci Páně veřejně svůj dik. —

Dne 26. června min. roku byl jsem volán k nemocné žačce. Děvče, mající 11 let, trpělo záskrtem u velké míře tak, že lékař její stav prohlásil za povážlivý. Udělal jsem jí tedy po vykonané sv. zpovědi poslední pomazání s tím úmyslem, že jí podám v příštích dnech, kdyby se její nemoc nelepšila, i Tělo Páně. Avšak od tohoto dne nebezpečí nápadně ubývalo: nemocná se zotavila, mohla již i vycházeti a mělo se vůbec za to, že se úplně pozdravila.

Tu však dne 16. července přijde ke mně mladší bratříček oné žačky s pláčem, abych prý přišel k jeho sestře; je prý opět nemocna a to, dle slov lékařových, bez naděje.

Neváhaje, odebral jsem se do kostela a odporučel jsem churavou dívku nejsv. S. P., slibuje všecko uveřejniti ke cti a slávě Jeho. bude-li dítě zachráněno. S rodiči dítěte počal jsem vykonávati devítidenní pobožnost k nejsv. S. P. a děvčeti samému jsem příští den podal ponejprv Tělo Páně.

Již třetí den po započeti devítidenní pobožnosti se nemoc zmírnila — dřívější nemoc se vrhla na srdce, játra a ledviny, a třeba dva lékaři stav její beznadějným prohlásili, může děvče dnes, v devátý den pobožnosti, kdy jsem jí Tělo Páně přinesl podruhé, z lože povstati a jest, byť i slabá, přece čilá a veselá.

Za tuto zázračnou pomoc budiž nejvyššímu Srdci Páně vzdávána chvála a čest po věky.

Milodary božského Srdce Páně.

Četní ctitelé božského Spasitele připojují a druží se ke sv. třem králům, přinašejíce Mu mimo oběti prosby lásky a sebezapírání, zvláště obět nejvroucnějších díky za obdržená dobrodiní způsobem podivným a neobyčejným.

Z Jaroměře. Záhy na podzim lonského roku se náš staříčkový otec roz-nemohl. Velká slabost, traplivá, déle trva-jící nemoc, vysoké stáří — 80 roků — dávaly málo naděje v uzdravení. Prosilí jsme společně Matku Boží, hlavně v Lúrdu etěnou, a ona svou mocnou přimluvou nám vymohla, že se otec zase tak po-zdravil, že může chodit do kostela. Začez budiž dobrotivý Bůh a sv. Matka Boží velebena.

Z Plzně. Nebezpečná nemoc mi hrozila. V úzkosti své vyzval jsem o po-moc Božské Srdce Páně a o přimluru Královnu nebeskou a přislíbil uveřejniti vroucí díky, budu-li vyslyšen. S radostí plním tímto svůj slib; neboť minulo mne lentokráte nebezpečí, jehož se bylo velmi co obávat. Nechť žije v srdcích našich povždy nejsv. Srdce Ježíšovo a přečisté srdce Marie, Matky Jeho!!

Z Hartmanic. Více než tři roky měla jsem velká pokušení, zvláště proti té ctnosti, která pannu křesť. jediné a nej-více zdobí. Ano, k nim přidružovala se i pokušení proti víře a důvěře v Boha a Jeho prozřetelnost. Ač jsem často v tísní této se modlila, ano i sv. svátosti při-jímala, nicméně přece nechtěla mne po-kušení opustiti a ten kýžený mir a pokoj svědomí se navrátiti. Učinila jsem tedy pevně předsevzetí, že se budu každého dne sv. růženec na ten úmysl modliti, aby mi přesvatá Královna sv. růžence dřívější pokoj a vědomí, že se nic bez vůle Nejvyššího neděje, vyprosila. A hle — od té doby co se sv. růženec dle toho úmyslu denně modlim — nemám již takových pokušení, ani té úzkosti a ne-spokojenosti vniterné. Budiž proto z toho

čest a sláva Panně Marii — mě pak a všem stálá upomínka, že pobožností k Panně Marii — zvláště sv. růžencem — lze najisto mocné pomoci u této Krá-lovny přesvatého růžence jistě naléztí!

Z Trštic. Bylo to v měsíci srpnu roku 1873., když nábožní manželé, Antonín a Františka Stejskalových z Va-canovic, jeli s pouti ze Svatého Kopečka — z odpustků. Na cestě k domovu za-chvátila je blíž osady Čechovic silná vichřice s hroznou bouří a strašlivým lijavcem. Manželé títo, jsouce u velikém strachu a nebezpečnosti, vyzvali ve své úzkosti Pannu Marii svato-kopeckou, by na její přimluru od neštěstí rozkacených živlů zachráněni byli. A z příběhu tohoto lze viděti, že skutečně divným způsobem po dvakráte na této zpáteční cestě od jisté záhuby zachráněni byli. Neboť když zmínění manželé přijeli k potůčku k Če-chovicím tekoucímu, který již silně byl rozvodněn a přejeďse můstek přes týž potůček vedoucí, a který již pod vodou stál, byl ihned tento vodou stržen a od-nesen. Jen okamžik opozdění, a manželé byli by se i s můstkem ve vlnách octnuli.

Za hrozného nebezpečí dojeďse k do-movní osadě Vacanovicím, odkud teče strouhou voda a přes kterou opět můstek vede, který však též pod vodou stál, že ho ani viděti nebylo, a chtěje přes něj přejeti, an jinudy jeti se nemohlo, jeden z jejich koňů se můstku chybil, do vln spadl, druhého koně za sebou strhl, čímž se povoz do vln vyvrátil, čemuž doposud trvajícím vichřice napo-máhala. Manžel, František Stejskal, sedě na oně straně, kde se povoz vyvrátil, spadl do vln pod vůz; manželka jeho

byla dále od vozu do vody odhozena, šťastně však z vody se vybrodila, rychle o pomoc volajíc. Tato se na štěstí v brzku dostavila a manželka od jisté smrti vysvobodila, kde on, jak sám pravil, i pod vodou v úzkostech smrtelných Pannu Marii z mysli nepouštěje, ji o pomoc prosil. — A tak již podruhé jako zázkramem zachráněni byli.

Dostavše se pak šťastně a beze všeho úrazu domů, manžel ihned své manželce vyjevil, že má úmysl, na památku jejich divotvorného zachránění, které jediné přímluvě Panny Marie svato-kopecké příkládá, na témž místě, kde podruhé v nebezpečení smrti byli, postaviti pomník, totiž sochu Bohorodičky svato-kopecké. —

Antonín Stejskal však brzy na to zemřel. Jsa na smrtelném loži, napomínal manželku svou před přítomnými přátely, by jeho úmysl stran oné sochy splnila. Věc ta však po jeho smrti zůstala jaksi v zapomenutí, — až roku 1884., když Stejskalová svého druhého manžela, Antonína Valáška, na onen slib upozornila, tento s návrhem své manželky souhlasil a zmíněná socha tedy zbudována a v neděli po cis. hodech t. r. vysvěcena byla.

Z Olomoucka. Ještě nikdy neudálo se mi plniti povinnost tak milou, jako jest následující veřejné dikůvzdání Marii Panně, že **patrnou** pomocí svou při netušeném ozdravení mém z dvouměsíční nebezpečné choroby plicní rozmnožila opět nepřehlédnou řadu důkazů, jak oblažující ochrankyní, matkou může Ona býti všem, kdož pomocí Její hodnými se učiní nezvratnou důvěrou, stálou, pokornou mo-

dlitbou a slibem: vésti nadále život »mariánský« bezúhonný a bohumilý. *A. J. O.*

— P. V., rolník v **Plesně** ve Slezsku, onemocněl plicním neduhem (tuberkulosa) tak, že o uzdravení jeho pochybovali i lékařové, neb se zdál míti již úbytě hrozně. Dítě jeho i ve spojení s ním činilo 9denní pobožnost k P. Marii Lúrdské a sv. přijímání na úmysl ten obětovalo, a hle! hodný otec tento očividně okřává a lze pevně doufati, že ozdraví. Začež vzdávají příslušní nejbl. P. M. a B. S. P. srdečné díky.

Od Brna. Už po několikráte byla jsem velice trápena oční nemocí. I vykonala jsem 9denní pobožnost k B. S. P., k nejbl. P. M. filipsdorfské a k sv. Otilii, a hle! Bohu díky, zdraví jsem nabyla. *T. Š.*

Ze S. Nacházela jsem se v největším života nebezpečení i s dítětem svým; tu v největší úzkosti vzývala jsem nejsv. S. P., Rodičku Boží Sedmibolestnou, sv. Josefa a sv. Filomeny. A hle! když byla bída nejvyšší, byla pomoc Boží nejblíží. Milostí nejsv. Srdce Páně, mocnou přímluvou nejsv. Rodičky Boží Sedmibolestné, sv. Josefa a sv. Filomeny, vyvázla jsem i s dítětem svým ze všeho nebezpečení. *K. H.*

Od Koryčan. F. K. s rodinou šesti členů již déle v nesmírné bídě postavený, že nevěděl, jak sebe a rodinu dále živiti, vykonal s důvěrou devítidenní pobožnost k B. S. P. a nenadále dostavila se pomoc neočekávaná.

Z Kostelan vzdává jistá osoba vroucí díky B. S. P. a bl. P. M., že vyslyšeny prosby její za obrácení otce jejího.

V měsíci lednu modleme se také za zdar jubilea svato-Methodějského. Obšírné poučení o nastávajícím roku nalezne čtenář v pastýřských listech biskupů slovanských (zvláště p. t. nejd. pana biskupa brněnského), na které nyní poukazujeme, dříve než sami o tom obšírně pojednáme.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Bolestnou ztrátu utrpěla církev katolická v Rakousku úmrtím neohroženého biskupa lineckého, Josefa Rudigiera, jehož Bůh dne 29. listopadu k sobě povolal. Klesl jako vojin v nejtěžším boji, v boji za svobodu katolické církve a za navrácení rázu katolického národnímu školství. Krátce před svou smrtí měl památnou řeč ve schůzi katol. spolku národního pro Horní Rakousy, kterou snad většina ctěných čtenářů zná z »Hlasu« a odjinud. Vydav se skoro na počátku zimy ještě na obtížnou cestu visitační, zachladil se, následkem čehož vypukl starý neduh, který po bolestné nemoci učinil životu jeho konec dne 29. listopadu. Přátelé i nepřátelé stejně dojatí jsou zprávou o odchodu muže v pravdě apoštolského, a pravdu měly katolické listy, tvrdíce, že u jeho smrtelného lože a u jeho hrobu stálo celé katolické Rakousko, přítel i nepřítel nemohl odepřítí vážnosti svou muži neohroženému. Ano celá Evropa v tu chvíli a více dnů nemluvila leč o biskupovi Rudigierovi. Jaké účty vynutil sobě i u odpůrců, dokazuje německý jeden list liberální, jenž takto píše: »Při posuzování řízného jednání zvěčnělého biskupa sluší upřímně a poctivě uznati železnou a dokonalou povahu tohoto knížete církevního, jeho stálost u víře a v přesvědčení a jeho neoblomnou pevnost v hájení stanoviska, které pravým a dobrým býtí poznal. Ač netěšil se souhlasu všech, požíval vážnosti každého.«

Láska a úcta tato jevila se v ohromném účastenství při jeho pohřbu. Skrovné jmění své odkázal katedrálnímu chrámu, jež hlavně svým přispěním zbudoval, a pacholeckému semináři; chudým v Linci poručil 1000 zl., nábytek svému nástupci.

Dejž Bůh církvi katolické mnoho takových Rudigierův a diecési linecké v náhradu zase tak věrného pastýře!

Dne 4. prosince započala říšská sněmovna opět své jednání. Kromě rozpočtu státního bude ji rokovati o dalších zákonech k ochraně tříd pracovních lidu, zejména dělnictva a — dejž Bůh! i klesajícího rolnictva. Jen včasným a rozumným zakročením bude lze zameziti vzrůstající se nespokojenost lidu pracovního a přivesti svedené a zbloudilé na pravou cestu křesťanské spravedlnosti. Oživením zřízení organického bohdá podaří se navrátiti práci její poctivost, zaslouženou odměnu a dle možnosti i bývalý blahobyt z počestné práce plynoucí. Arci nestačí tu snaha sněmovny, ale záleží tu na spolupůsobení všech kruhů lidu. — Mysle a oči lidu slovanského nejen v Rakousku, ale i v cizině počínají se obraceti k Velehradu, kde se roku nástávajícího konati bude tisíciletá památka úmrtí našeho apoštola sv. Methoda. O oslavě samé doneseme zprávy obsírnější na jiném místě.

V ohledu hmotném zaznamenati nám jest velkou tiseň, která následkem krise cukrovarecké doléhá i na ústavy úvěrní, dosud pověsti dobré požívající. Po kleslé již v letě firmě Weinrichově následovala firma cukrovarecká bratří Tschinkla a spol., a těmito a jinými stržena jest banka společnosti pro úvěr pozemkový v Čechách. Práví se arci — nechceme rozsuzovati jakým právem — že banka tato hleděla si místo úvěru pozemkového také spekulací bursovních; to však pravdou na věky věků zůstane, že každý podnik a každý ústav musí založen býti na spravedlnosti a poctivosti. Že obou těchto nestává bez naboženství a pravíme zjevně bez naboženství křesťanského.

katolického, to jest tak pravdivo, jako že nedosáhneme ovoce, leč z dobrého stromu. Všecka kontrola, všechen dozor neprospěje tam, kde není náboženství a nábožensky upraveného svědomí.

Italie. Sv. Otec obrací nyní zřetel svůj opět k východním Slovanům, zejména ke Slovanům v Bulharsku, kde jeho a jiných dobrodinců přispěním utěšeně se rozmáhá katolictví. Kněží katoličtí byvše v Rusku a Prusku stíháni, obrátili se do Bulhar, kde počali blahodárnou rozvíjetí činnost. Zatím pracují na úpatí Balkánu v Malko-Trnavě, kde založili školu, a v Drinopoli, kde jest katolické gymnasiium s konviktem. Dítěk hojnost hrne se do ústavů katolických. Příštím rokem rozšíří činnost svou i na Rumelii a vystaví více chrámů v krajinách již částečně pro katolictví získaných. Dejž Bůh k tomu hojného požehnání! Viděti z toho spolu, že pronásledování církve na jedné straně, přináší jí užitek na straně druhé. — Právě co v Římě, Janově, Neapoli atd. děla se bohoslužba na poděkování, že nákaza cholery již přestala, přichází ze Salerna, v jižní Italii (pod Neapolem), trudná zpráva o novém vypuknutí cholery, která jest tím děsnější, že by nastávajícím tam záhy jarem do dalších krajů mohla se rozšířiti. Bůh nás všech ochraň od tohoto zlého hosta!

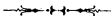
Z Francie máme velmi málo zpráv radostných, leč bychom za takovou pokládali usnešení sněmovny, která nepřistoupila k návrhu některých neznabohů, aby stát na bohoslužbu katolickou i platy duchovenstva ničím nepřispíval. Za to však přijat návrh na snížení platů biskupských a odepření příspěvků na kněžské semináře a stipendií bohoslovcům; ostatně samý zmatek, samá bída. Cholera v Paříži sice přestala, ale obchody všechny vážnou, a dělníci a živnostníci nemají práce ani chleba. Anarchisté zvou dělníky

ke schůzím, kde jich vybízí, aby jen přepadli skladiště a krámy bohatých, a sebrali, kde co najdou. Vedou se řeči o zrušení práva majetku, o zrušení nájemného za byty atd. Rozumí se, že takové schůze neminou se bez stíhání a zatýkání osob často zcela nevinných, kdežto největší křiklouni obyčejně za včas upláchnou.

Mnohem opatrněji vede si výrobný lid v sousední Belgii, kde žádá úřadní vyšetření stavů rolníků, živnostníkův a dělníkův, a dovolává se za vřdcovství katolických poslanců zákonné ochrany zájmů všech.

Ve válce s Čínou také nedaří se Francii valně; Číňané podporováni důstojníky anglickými a německými zbrojí mužstvo i lodě proti slabému vojsku francouzskému, nemocemi trpícímu. Proto zakázala vláda, obávajíc se porážky, velitelům všecko další válčení, pokud nedostaví se na bojiště poslané již posily mužstva, lodí a střeliva. Jen aby Čína, ohromná země s asi 500 miliony obyvatelstva a větší než celá Evropa, vycvičena od Angličanův a Němců v novomodním válčení a zbrojení, nestala se kdysi meilou Evropy, jako byli časem svým Tataři a Mongolové!

V **Německu** zasedá od 18. listopadu říšský sněm. Počátkem prosince podali poslancové katolického středu náčelníkem svým Windthorstem návrh na zrušení zákona, dle něhož každý kněz vládě nemilý, jen pro konání bohoslužby v cizím okresu farním, může poslán býti do vyhnanství. Bismark vši mocí odpořoval návrhu, který však konečně přece přijat jest 210 hlasy proti 98. Arci bude záležitosti ještě na spolkové radě, která tančí zcela, jak jí Bismark píská, zda-li návrh ten rovněž přijme a zda-li císař jej schválí, k čemuž se málo podobá.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden I. P. 1885.

Za katolické spisovatele.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují, abys zvláště své pozhnání vyliti ráčil na všechny, kteří svými spisy se snaží rozšířiti a obhajovati Tvé království. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budíž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. **Obřezání Páně:** By božské Srdce Páně vyplnilo přání ctitelů svých v novém roce. Mnoho soužených, jmenovitě v jedné velké záležitosti. Tovaryšstvo Ježíšovo. Jednota a horlivost v rodině.
2. **Sv. Makaria, poust. 394:** Pout Velehradská, jubilejní rok. Uctění Bohorodičky u katol. Slovanů vůbec. Duše v očistci. Bohoslovec.
3. **Sv. Genovefj, p. 512:** Obnova účty božského Srdce P. Rozmnožení apoštolátu modlitby. Osvicení ducha v řízení katolických časopisů.
4. **Sv. Tita, biskp. m. v I. stol.:** Biskupové koruny svato-Václavské. Horlivost o čest Boží. Na poděkování božskému Srdci Páně a Panny Marie za obdrženou pomoc v jisté záležitosti. 2 † bratři.
5. **Sv. Simeona Styl., poust. 459:** Sv. Otec nás a římská kurie. Za silnou víru, naději a lásku. Jistí představení. Dar sebezapření.
6. **Zjevení Páně (Sv. tří Králů):** Sjednocení u víře a sv. církvi Jihoslovanů rozkolných. Úcta nejsl. Srdce P. Marie na obrácení hříšníků. Pout Velehradská. Vychování dítek ve 4 rodinách.
7. **Sv. Luciana, kn. m. 312:** Duchovenstvo světské, věrné ve svých povinnostech. Horliví zpovědníci. Pokoušení by srdnatě odolali. Rodičky Boží podporovaly. Rozmnožení důvěry v Boha. † otec. Kněz churavý u velikých starostech a nesnázích. Umírající.
9. **Sv. Juliany a Basilissy, muč. 300:** Rodiny ve sv. náboženství vlašné. Ubohé dívky takových rodičů. Potlačení hříšné lásky.
10. **Sv. Pavla, poust. 342:** Důvěra v Srdce Ježíšovo v záležitosti veliké. Na jistý úmysl. Za dar moudrosti a síly osobě vysoko postavené. Služebná v příležitosti ke hříchu postavená. † svakar.
11. **Sv. Theodosia, op. 529:** Duchovenstvo řeholní církve latinské a řecké. Úcta a věrnost v radách evangel. Boží pozhnání a hojnější milosti jisté osobě. Horlivost v životě řeholním. † matka.
12. **Sv. Arnošta, biskp.:** Obětavost v životě křesť. Za sv. trpělivost mnohým souženým. Přibuzenstvo jistého kněze. Netrpěliví lidé.
13. **Sv. Hilaria, biskp. 369:** Apoštolské práce na obrácení Slovanů posud nekatolických. Pout Velehradská. Obrácení spustlého otce.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Gastochově, Bolešlaví a m. osti.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc leden I. P. 1885.

Za katolické spisovatele.

Dne

Ozvláště však doporučuje se :

14. *Sv. Felixe z Noly, kn. 310*: By si rodičové všimali sv. dětství Pána Ježíše a dali dítky své zapsati do něho. Zachování cti.
15. *Sv. Maura, op. 584*: Zdar pracím literárním v řeholi benediktinské. Noviciáty benediktinské. Katol. časopisy by prospívaly v hojném odběru a našly zámožných dobrodinců, je podporujících. Sirotci.
16. *Sv. Marcella, pap.*: Studující mládež na vysokých školách. By zase nastal zákon svěcení neděle v katol. Rakousku. Umirající.
17. *Sv. Antonia, poust. 356*: Úcta sv. patronů našich. Věrnost v povolání ke stavu duchovnímu. Rodinná záležitost. Muž opilec.
18. *Nejsv. Jména Ježíš (Nastolení sv. Petra v Římě)*: Misie tuzemní a za mořem. Apoštolát živé a dojemné řeči. Podporovatelé apoštolských prací. Benediktini rajhradští v Římě. Matka a dcera.
19. *Sv. Kanuta, kr. muč.*: Císař a král nás. Zvelebení nejsv. Jména Ježíš. Rozkvět Mariánských družstev po vlastech našich. Chory kněz.
20. *Sv. Fabiana a Sebastiana, 250 a 288*: Gynnasialni jakož i realni mládež se svým učitelstvem. Katecheti škol středních. Moravští a čeští bohoslovci v Římě. Smíření se nepřátel. Svornost v rodině.
21. *Sv. Anežky, p. m. 304*: „Počátek moudrosti jest bázeň Boží“ křesť. pannám. Mnoho spolků panenských ve městech i po venkově. Ctností zdobící věk dívčí. Utvrzení mladého muže ve víře.
22. *Sv. Vincence, jáhna, m. 303*: Otcové a hospodářové. Srdnatost ve vyznání své víry. Sestra nezohojitelnou nemocí skličena.
23. *Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem*: Křesť. manželé šťastní i nešťastní. Smíšené manželství a jich ubohé dítky. Chudé rodiny.
24. *Sv. Timotheu, bskp. m. 97*: Pracovníci v katol. lísku. Bohoslovné a chlapecké semináře naše se svými duchovními vůdci. Šťastná volba povolání. Obrácení surového manžela. Dar stálého zdraví.
25. *Obrácení sv. Pavla, 35*: Bratrstvo Srdce P. Marie na obrácení hříšníků. Polepsení života jistých lidí. Služebné sv. svátosti zanedbávající. Zatvrzení a zarputilí hříšníci. Za odpustění hříchů.
26. *Sv. Polykarpa, bskp. m. 165*: Pout Velehradské. By se našli stědří dobrodincové Matičce Boží Velehradské. Muži úradníci.
27. *Sv. Jana Zlatoustce, b. 407*: Kazatelé křesťanství proti falešným prorokům vyznání nekatolických. Horlivost mužů apoštolských. Za dar modlitby. Spustlé dítky v městech. Stará, chorá vdova.
28. *Sv. Raimunda, kn.*: Katol. poctiví řemeslníci, obchodníci v malém i velkém. By ovládla křesťanská spravedlnost jisté vrstvy společnosti. Na úmysl jistého odběratele. Dar setrvání v dobrém.
29. *Sv. Františka Sal., bsk., uč. církv. 1622*: Rozmnožení křesť. lásky v mnohých kruzích. Osoby duch. vysoko postavené. Jistý kněz.
30. *Sv. Martiny, p. m. v II. stol.*: Kláštery panenské a jich ústavy dobročinné. Útiskování a soužení. Dar trpělivosti a moudrosti.
31. *Sv. Petra Nol., kn. 1256*: Lidé málomyslní a zhýralí. Ochrana dítky. Všichni v tomto měsíci v Pánu zešnulí údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

SVatý OteC LeV XIII. neChť Mnohá Léta VLádNe
a VÍtěZÍ.

J. Št. K.

Otče náš,
jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé.

Ku Tobě, jenžto bydlíš v světlém neskončeném jasu,
a odtud zíráš na ten Tebou vytvořený svět;
ku jehož počtě miliony andělských zní hlasů,
ku Tobě, Pane věčný, píseň má teď zapoleť.

Ty nad oblakův hrady v duchův čistých skvělém sboru,
se velebou na trůnu věkovitou odíváš,
a láskou Otce věčnou řadu nesečtěnou tvorů
i objímáš a ducha perutí svou ovíváš.

Ty duchu neobsáhlý, mysle nepojatý letem,
jenž v hlubiny se halíš věčných božských myšlenek.
Tvé jméno požehnáno, chvějným svěceno buď retem,
To jméno nezpytné a hlubší lidských důmének.

To jméno svaté, v blesku jež i plane, různé zori,
ve trpytu hvězd, i v jekotných zní proudů víření,
jimž trvá vše a v bázni svaté svět se jemu koří,
v němž záhad věčných, tajemství i hlubin smíření.

Z „Růžence“ Fr. Jbla.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept II.

Světlo světa.

Podnes mám v živé paměti děsný obraz podzemních žalářů, jaké jsem před lety v Benátkách viděl.

Byla nás tehdy celá společnost, asi na 20 hlav čítající, již jsme se odhodlali k té návštěvě. Když nás byl vůdce zavedl do té jedné podzemní hladomorny, schoval se nám najednou i s pochodní, aby nám ukázal veškeru hrůzu místa toho. Tu stáli jsme v čiré tmě a ve vzduchu vlhkém jako za živa pohřbeni. Několik okamžiků bylo ticho, jako v hrobě, ale v tom již ozvaly se úzkostlivé hlasy: »Světlo, světlo sem!« Vůdce s pochodní se objevil a my byli všickni již rádi, když nás z té podzemní tmy vyvedl a jasné slunko nás nahoře uvítalo. Tenkrát pocítil to každý živě sám na sobě, že člověk není stvořen pro tmu, nýbrž pro světlo, a že světlo sluneční jest jedno z největších dobrodiní Božích, svědčící o veliké lásce Jeho k nám — lidem.

Než, milý čtenáři, ty máš nejen oko v hlavě, jimžto k největší své radosti vidíš světlo denní a v něm hory, doly a vše, co vůkol jest, i bližní své, ale ty máš také zrak v duši své, kterýž nezhasne, kdyby jsi třeba tělesný zrak ztratil. Duchovní toto »oko« jest rozum tvůj. Avšak tak mnohý, ačkoliv má rozumu dost, tapá s duší svou ve tmách, a to proto, že jako oko tělesné potřebuje — má-li co viděti — světla, podobně i oko duchovní potřebí má »světla duchovního,« bez něhož i nejbystřejší rozum ve tmách bloudí. Tímto světlem duše naší jest pravda Boží vůbeč, a zvláště ona, kterou nám Kristus Pán

s nebe na zemi přinesl a zvěstoval. Abys pak, milý křesťane, nebeské toto světlo viděl, dal ti Duch svatý zvláštní, nadpřirozený zrak, a to jest křesťanská víra!

Nazval-li jsem pak svrchu světlo slunce, měsíce a hvězd dobrodiním Božím a patrným důkazem veliké lásky Jeho k nám: ó tím více platí to o nadpřirozeném světle pravdy věčné, jež tím spíše svědčí o nevýslovné a nevstihlé lásce božského Srdce Ježíšova k nám. Ano, jest nám vyznati, že onou pravdou, kteréž jest veškerému světu nanejvýš třeba, prokázal nám Bůh největší dobrodiní.

A odkud se nám prýstilo světlo pravdy Boží? Z úst samého Spasitele! Než, říká-li se o poctivém muži, že je přímé povahy, že »co na srdci, to na jazyku,« — tím více můžeme totéž tvrditi o Spasiteli, že každé slovo jazyka Jeho vycházelo ze srdce a bylo takorčá částkou tohoto Srdce. To na paměti mějme, a nyní promluvíme o tom, jakým způsobem jeví se hlavně dobrodiní světla?

Dejme tomu, že bys, milý čtenáři, nějakým způsobem se octnul v tmavé, podzemní jeskyni. Nevěda, kde to jsi, hmatáš kolem sebe rukama; ale cítíš kolem sebe vlhko skalní zeď, ostré hrany kamení. Ni človíčka, ni hlasu lidského sem nedochází, toliko pláč a nářek tvůj odráží se o hluché skalní stěny! — V tom zaleskne se nad tebou zář světla s hůry padajícího; kolem tebe se vyjasňuje, světla přibývá víc a více, již vidíš člověka, který ti světlo přináší, již poznáváš, že to sám král tvůj. On svítí světlem svým na skalní stěny, a hle, jaký to lesk, jaký to trpyt! Co jsi měl ve tmě za hrubou skálu, jest zlatá a

stříbrná ruda, a co za drobné kamení pod nohama, to trýpnuté jsou a překrásné drahokamy! A viz, kdyby ti tvůj král posléze řekl: »Vezmi si odtud, co chceš, všecko bude tvým; pak pojď a následuj mne; půjdeš-li za mnou, již nezbloudíš v temnostech: není-li pravda, ty bys očím a uším svým nechtěl ani věřit, maje to vše za klamný sen. — Avšak poslyš, co tuto řečeno, není vlastně žádný sen, ani pouhá, vymyšlená báje, nýbrž pravda a skutečnost!

Hle, hřích prvotní proměnil nám tento svět, jenž prve rájem byl, v pravý žalář, či »slzavé údolí vyhnaných synů Evy.« Místo rajských růží roste zde téměř samé trní a bodláčí; místo rajského světla, jež prvním rodičům libě vše ozařovalo, spočívá teď mrákota a temnost na rozumu člověka, a ve tmě té má všecko, co mu nepříjemno — jako na př. práci a starosti, soužení a trápení, nemoc a smrt a pod. — za samé okovy a mučnické nástroje, a neví si s tím jiné rady, než že to vše proklíná aneb žalostně oplakává!

Než, tu smiloval se nad námi Syn Boží, sestoupil dolů k nám do té tmavé propasti a přinesl s sebou spolu světlo s hůry. I posvětil nám tímto světlem na náš život vezdejší a ukázal, kterak ze všechny ty práce a starosti, trampoty a soužení, nemoc, bolesti i smrt může si člověk změnit v nejvzácnější drahokamy, uposlechně-li jen příkázání Jeho. Ano, On ujistil nás, že každé otužení, jež zde na zemi snášíme, může se proměnit před tváří Boží ve zlato a stříbro záslužné, a každá ta slza, v hoři prolitá, v drahou perlu. Ukázal nám dále, že i my lidé, jako On, křížem a utrpením můžeme vejiti v slávu radostného vzkříšení; On posvětil nám na hroby a ukázal, že skrze Jeho slavné vzkříšení i nám se jednou hrob zase otevře, že tedy hřbitov není nic jiného, leč »pole svaté,« do

něhož zasévá se tělo porušitelné, aby vstalo jedenkrát neporušitelné a oslavené. Slovem: Spasitel poučil nás, kterak z každého protivenství a utrpení, jež nás zde na zemi potká, můžeme si veliký užitek a bohaté zásluhy získati pro život věčný!

Nuže, není-li to dobrodiním pro nás lidi, žijící v temnostech tohoto světa, že nám září s hůry světlo Kristovo? — Tomu-li tak, myslel by člověk, že celý svět a všickni lidé na něm s otevřenou náručí budou vítati takovéto učení, které člověku hořkosti života oslazuje a každý těžký kříž usnadňuje. Ano, tak bys myslil i ty, milý čtenáři, ale nyní jsou na zemi lidé, kteří nejen že sami zbavivše se onoho světla nebeského, bez útěchy a bez naděje trampotami vezdejšího života se vlekou, ale nemajíce na tom dosti, i jiným by rádi to světlo zhasili a olouplili. Ba již ani děti ve škole nemají se více od Ukřížovaného učiti, své kříže trpělivě a záslužně nésti, ani ten pracující lid nemá více vědět, že tu lopotnou a sebe sprostší práci může proměnit ve zlato, jehož cena v nebi jest veliká a nehynoucí! A ten chudšas nemocný má snášeti bolesti a útrapy jen tak, jako to nerozumné zvíře, bez vyššího posvěcení, bez zásluhy a zisku pro duši! A umíraje nemá mít žádné naděje v život budoucí a věčný! — Nevěřil bys to, ale pravda to smutná, že i o ten nejdražší dar nebeského světla, jež nám to božské Srdce přineslo, olupuje se ten lid, aby v bídě vezdejšího života stal se ještě bidnějším! — Ó jak mám nazvati zločin takový?

2. Avšak větší ještě dobrodiní prokazuje nám ono světlo, vycházející z božského Srdce Ježíšova.

Jeť známo, že tmavá noc není nikomu milá, než nanejvýše zlodějům, lupičům, žhářům, vrahům a jiné podobné čeládce. Ti provozují své řemeslo v noci; neboť podle slov Kristových »nejdou na světlo, aby nebyli viděni, poněvadž skut-

kové jejich jsou zlí.« I bylo by zajisté v tom ohledu velikým dobrodiním pro hodné lidi, kdyby slunéčko na nebi vůbec ani nezapadalo, ale ustavičně na zem svítilo; mohli by se člověk spíše před těmi zločinci uchrániti; ti by se také štítili své neplechty za světla denního provozovati a konečně i policie by snadněji vypátrala jejich peše lotrovské.

Co však nečiní slunce na nebi, to nám aspoň v duchovním smyslu prokazuje. Ježíš Kristus! On vyšel jako slunce, čili, jak sám o sobě praví, jako »světlo světa,« kteréž nad námi nikdy nezapadá. On skví se jako čistá, božská pravda, a z Něho jako ze zdroje věčného vychází a září všem lidem světlo pravdy, a kde který člověk duchovního oka schválně nezavírá, kdo v pyše a naduté nevěře, v převrácenosti a zatvrzelosti srdce světla onoho od sebe nezamítá: hle, toho a takového zdržuje skutečně od hříchův a nepravostí a zapuzuje vselikou tu nečistou havěť ze srdce jeho!

Praví písmo sv., že již ten, jenž poslední věci člověka má na paměti, na věky nezhřeší! A to svatá pravda! Kdyby lidé jen to jediné učení Páně chovali v živé paměti a víře, pravím, jen to jediné: že jedenkrát musejí před soudnou stolicí Boží a tam že je buď věčné nebe aneb věčné peklo očekává; dojistá zloději by odpadla chuť krásti, lupič a vrah nechal by řemesla, opilec by neutápěl rozum svůj ve džbánů a — v matrikách nebylo by tolik dětí bez otců! — Tak spasitelně působí jeden jediný článek toho božského učení!

To dobře zná Spasitel náš, a ponevadž by nás tak rád ode všech hříchův a nepravostí vystříhal, zjevil nám ty nejvážnější články, aby jako četníci bděli nad srdcem naším, a odtud vseliký hřích zapuzovaly.

Ze pravdy ty podnes tutěž moc proti zlému mají, to osvědčuje se nejlépe při

svaté misii. Kněží misionáři zapudí jen svým kázáním temná mračna mlhy z hlavy a ze srdce lidu, aby paprsky pravdy Boží mohly vniknouti, nic více není třeba; — a hle, v několika dnech bývá celá osada proměněna! Manželé znesváření se usmírují, dlouholetí nepřátelé si odpouštějí, děti nabývají zase lásky a poslušnosti k rodičům, věci dávno ukradené vrací se opět jich majitelům, a mnohá dcera, jež prve zármutek působila rodičům svou hříšnou známostí, přerušuje ji a pod... a mnohdy se lidem v hlasitý pláč rozlévá srdce, peněvadž světlo nebeské pravdy tak mile na ně působí. A jak jinak by také mohlo býti, vždyť vychází z nejsladšího Srdce Ježíšova! — Ó jak výborným lékem bylo by tedy i v tom ohledu božské Srdce našemu světu, jenž tolikerými neduhy duchovními, čili jinak hříchy a nepravostmi postonává?!

Ó proč tedy se brání namnoze misionářům v jich dile spásonosném?! Proč se vypuzují a vyhání z mnohých zemí, jako nějaká škodlivá zvěř?! — Odpověď na to napsal již sv. Jan, evangelista Páně takto: »Světlo v temnostech svítí — ale tmy ho neobsáhly,« a jinde: »Tento pak jest soud: že světlo přišlo na svět a — milovali lidé více tmu, nežli světlo!« — Však je také viděti, co zůstává vsudy tam, odkud světlo Boží vypudili! —

3. Konečně uvedeme ještě jeden výborný účinek světla. — Světlo, jak zkušenost učí, ukazuje lidem na cestu, aby nezbloudili a spolu, jestliže zbloudili a na bezcestí a v propastech se octli — kam se vrátiti mají, nechtějí-li zahynouti.

A hle, totěž čini i ono nebeské světlo učení Kristova. I ono ukazuje pravou cestu, vedoucí k životu věčnému a uvádí na ni zbloudilé, pakliže jen uposlechnou! Stůj zde aspoň jeden příklad jako doklad toho.

Před lety žil ve Vídni mladík, kterýž, jak nyní zhusta slyšeti, matce své veliké hoře působil. Pojednou pak utekl z domova, a žádný nevěděl kam. Potloukal se delší čas v cizích zemích, až po mnohém dobrodružství octl se opět ve Vídni. Ale matce své nešel na oči, nedalof mu svědomí, nýbrž bloudil městem. Jednoho dne zabloudil také maně do kostela, kde právě ctilh. kněz Hofbauer, z řádu Vykupitelova, kázal. Zde uslyšel zbloudilec jen jednu jedinou sv. pravdu — o zlém svědomí — a hle, světélko tu ukázalo mu pravou cestu, na kteréž brzy nalezl i pokoj srdce i matku svou.

Po kázání šel k P. Hofbaurovi ke zpovědi. Tento ale vzal jej na několik dní do svého bytu, by jej náležitě připravil. Zde nechával jej každodenně modlit se před obrazem ubičovaného Spasitele, říkáje při tom: »tu, tu se učte svou lekci!« —

Usmíren jsa pak s Bohem, prosil mladík dobrého kněze, by jej i s matkou smřil. A stalo se tak. P. Hofbauer pozval ji jednoho dne k sobě na snídání, při čemž se vyptával na její domácnost a dítky. Paní hovorná odpovídala ochotně ke všem olázkám, toliko o ztraceném synu ani se nezmínila. »A jak je s nejstarším vaším synem Františkem?« otázal se Hofbauer. — »Ach,« vzdychla žalostně matka, »toho již dozajista někde oběsili!« — »Tak daleko snad to nepřivedl,« namítal s úsměvem kněz, »to nejde tak rychle s tím oběšením, a naposled se třeba obrátil a polepšil!« — Avšak utrápená matka nechtěla tomu věřit. I vstal tedy Hofbauer, otevřel dvře vedlejšího pokojika — a v témž okamžení ležel u nohou své matky oplakávaný syn. — Na cestě započaté kráčel pak šťastně dále, stal se

knězem a odešel jako misionář do Ameriky. —

Hle, milý čtenáři, tak jediný paprsek ze Srdce Ježíšova přivedl ztraceného syna zpět zarmoucené matce na zemi a rozhněvanému Otci na nebi. — A tu mi přichází na mysl a dere se do péra ta otázka: co toho asi příčina, že za našich dnů mládež školní i škole odrostlá jest tak nevázaná a nekáraná i k rodičům svým? Nesplňuje se teď slovo sv. Pavla (II. Tim. kap. 4, 3. 4.)? »Přijde čas, že zdravého učení nebudou trpěti, ale podle svých žádostí budou sobě učitele shromažďovati... od pravdy zajisté sluch odvrátí a k básněm se obrátí.« —

Ó běda, běda tomu, kdo mládeži odňal ono světlo s hůry, světlo ze Srdce Kristova vycházející. Odkud to vyhnáno, tam nemůže nic jiného zůstatí, leč temnota a ony přisery, jež temnota noční milují a vyhledávají.

A právě tak, jako se to má v tomto ohledu s jednotlivcem, tak i s celým národem! Co platno zemi, kvete-li průmysl a obchod, množí-li se stále dráhy a nové a nové vynálezy, roste-li bohatství a blahobyt atd., nesvíť-li nad tím vším ona hvězda nebeská, vira Kristova, ukazujíc cestu k pravému a poslednímu cíli?!

Vzdor té velké novověké »osvěcenosti« bloudí bez oné hvězdy lidstvo ve tmách a padá očividně hloub a hlouběji ve zkázu.

Nemůžet ani jinak býti; odkud vyhnán Kristus, »světlo světa,« tam panuje kníže temnosti a jeho družina! —

Jakého léku tedy nanejvýš zapotřebí tomu chorému světu? — Učení a tím světla z nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista!

(Pokračování.)

Poměr národa našeho k Bohu.

Uvažuje *Bohumír Hendl.*

Tisíc let tomu, co vzešlo spasení otcům našim, co v Čechách, na Moravě a na Slovensku počalo se »Hospodine pomiluj ny« rozléhati pod křížem, znamením to spásy, a kolem oltářův, na nichž pravá, nejčistší a nejsvětější oběť Bohu se přinášela.

Tisíc tomu letos roků, co zavřely se oči (6. dubna 885) prvního velepastýře našeho Methoda ke spánku smrtnému, co přestala mluvití výmluvná ústa jeho, hlásající lidu českoslovanskému odvěké pravdy posvátné, učící jej potřebným vědomostem, aby čestné místo zaujati mohl v řadě národů Evropských. Odešel otec, aby od Otce v nebesích přijal odměnu nehynoucí; odcházejce, doporučil národu našemu dědictví svaté — a hle, dědictví to, víra katolická, zachováno v zemích našich až po dobu tuto. Jubileum letošní, jak náboženské tak národní, jest a skýtá nám příležitost obrátiti zraky své do dob minulých, jakož i blíže zkoumati poměr doby naší — k tomu, ježž nás Method s Cyrilem znáti učili — k Bohu.

Tisíc roků v historii kteréhokoli národu, toť pásmo rozličných osudů, radostných i žalostných. Tak jako v životě jednotlivce a v životě rodiny střídává se radost se žalostí, štěstí s neštěstím, tak jest i v životě veliké rodiny, již národem nazýváme, rodiny to, jejíž členy pospolu vízí pásky nezrušitelné: víra, jazyk a vlasť. Radostných i strastných dob zažil národ náš českoslovanský v uplynulém tisícletí dosti a všemi provedla jej všemohoucí ruka Hospodinova, uchovala jej, že nezahynul v bouřích, sesílala jej, a co nejdůležitější jest, stále nad ním bděla, aby neztratil odkazu a dědictví Methodova — právě

víry Kristovy. A kdo, ač zná-li církevní dějiny národa našeho, nepohlédá s radostí a pýchou na ty časy, kdy světlo Kristovo zaplašilo tmu pohanskou — kdy prací svatých bratří Soluňských v neplných pěti letech Morava sladké jho Kristovo přijala a v Čechách křesťanství pevně zapustilo kořeny? Jak slavno bylo toto vítězství pravdy nad bludem, jak množil se bohulibý život na všech stranách! Vzpomeňme si jen na křesťanské ctnosti první naší světice a patronky, sv. Ludmily — sv. Ivana a knížete českého a mučenika sv. Václava! Tehdy počala se vlasť naše zdobiti pravými perlami, stánky to Boha živého, chrámy křesťanskými, mezi nimiž Velehradský a Pražský první místo zaujímaly.

A horlivost křesťanská bujela dále. Zavedeny do vlasť našich řady církevní, stavěny kláštery s nádhernými chrámy, zakládány školy ke vzdělání lidu. Říše česká mohutněla, tak že i sousedům úctu vynucovala, řízena jsouc tak mnohým rázným a bohatýrským králem.

A tak stoupal národ náš pořád výše, až dostoupil vrchole za doby Karla IV. Jak slavná to doba, jak radostný to list našich dějin! Vizme jen ty zbytky pozůstalé z oněch dob: tu v písemnictví, tam v umění, tu zase v životě; uvažujme jen vroucnost, která se obrází tu v malbách z oněch časů, tu v řezbách, onde v písních a obyčejích! Pozorujme obě postavy v čele tehdejšího života stojící, císaře a krále Karla IV. a prvního arcibiskupa Arnošta z Pardubic! Nebyla to náhoda, Božím řízením se stalo, že tak výteční mužové stejnou dobou v říši české jak stát, tak církev řídili, aby jedna moc druhou podporovala a

takto obě svorně působily ku blahu a rozkvětu národa. A věru nebyla práce jejich marna. Vždyť diviti se musíme dětině oddanosti, s kterouž se tehdaž otcové naši vinuli ke Kristu, k Máteři Boží a církvi svaté. Nápodobili tak vznešenou a nelíbenou zbožnost krále svého a vrchního pastýře. Zkamenělým dokladem živé a pevné víry tehdejší jsou nádherné chrámy, četné kláštery s bohatým nadáním (ovšem později nevěrou po větším díle zrušené), nábožné fundace a p.

Nejen věrou, nýbrž i vědou slynul tehdy národ náš. Vysoké učení Pražské, které Karel IV. s přispěním duchovenstva založil (1348), bylo semenistěm četných učencův a lákalo, jsouc jediné a první v celé střední Evropě, hojnost cizinců vědy chtivých do vlasti naší. Víra a věda šly ruku v ruce a každá plnila úkol svůj dobře, obě způsobily, že národ český nebyl posledním mezi syny církve katolické a mezi vzdělanými národy evropskými.

Avšak blažená ona doba, bohužel, pomínila a nastaly strastné časy, osudné věky bludů, zmatkův a pohrom. Z ciziny zavlečen k nám blud ve víře — z Anglie, a našel výmluvného a horlivého zastance v nešťastném Husovi. Byl sám mravů bezúhonných, vroucí zbožnosti a horlil pro nápravu pokleslých mravů křesťanských. Avšak nedovedl zdržeti se v mezích, nedržel se cesty jediné pravé, k cíli vedoucí — církve, — nýbrž pomaten jsa náhledy cizáckými, lživého reformátora anglického Viklefa, na svou pěst hodlal dílo opravné v církvi provésti.

Spustiv se však jednou kormidla, jež jest církev učící, tonul na moři, upadal hlouběji v bludy věroučné a strhl za sebou poznenáhlu značnou část lidu, a vytrhl jej tudíž z jednoty národů katolických. A zdaliž pak prospěl čin tento národu našemu? Na to odpovídá dějepis doby té, jehož každý list pln jest zpráv

o vraždění bezbranných, o pálení a boření nejkrásnějších památek, jak stavitelských, tak malířských a písemných, o sporech domácích, hádkách ba i bojích, jež rozvaděli bratří mezi sebou vedli. Každý hleděl moudrost svého rozumu a citu na odpor stavěti autoritě ustanovené Bohem; tak hynula kázeň a řád mravní, a lid hnán poznenáhla cizáctvu v náruč. Trpce a těžce, krvavě a draze po stalet museli lo spláceti otcové naši, že se omámili a svěsti dali neblahými bludy vůdce zmámeného. Doba husitská, již tak mnozí za dobu slávy národa a vlasti naší vyhlasují, nebyla v pravdě ničím jiným, nežli dobou poblouzení, dobou úpadku a zkázy.

Následky její trvaly dlouho. Lid náš přestával z většího dílu býti katolickým národem, část neuměla se vpravit zase, i při dobré vůli, ve svazek řádu kázně i učení církve obecné (pod obojí), část nechtěla vůbec spojení míti s církvi starou (bratří čeští a moravští) a tak připravovala půdu ku přijetí bludu Lutrova, který pak zaujal mysl i srdce stoupenců Husových. A jako blud Husův národu českému byl osudným, tak i protestantský blud byl mu přímo zhoubným, nebot urychlil a způsobil — neštěstí bělohorské (1620). Jaké strasti tehdy přikvačily na vlast naši, kdy ve válce třicetileté, několikráte zaplavena byla loupeživými rotami cizákův, kdy takřka míčem byla v rukou nevázané soldatesky, kdy na tisíce dědin a na sta měst sežehnuto, co cenného vyvezeno, lid ožebračen a z části velkě pobit byl, všechny tyto útrapy a svizele nedají se ani vypočísti, dosti na tom, řekne-li se, že válkou touto národ český takřka s tváře země smeten byl. Nezahynul sice úplně, avšak krvácel z hlubokých ran mu zasažených, a dlouho to trvalo, nežli se národ zase zotaviti mohl, nežli země se zalidnila a zbytečky katolické v zemi

zase se znáhaly. Než zmáhaly se přece a podivnou mocí šířil se zase cit, smysl a život katolický po všech koncích českých a moravských, ba i ve Slezsku a na Slovensku. Důkazem toho jsou utěšené písně duchovní, které na novo počaly se prouditi ze srdcí zbožného lidu našeho. Mravní kázeň a záliba ve slavnostech a pobožnostech církve katolické zmáhaly se každým dnem. Málo sice zachovalo se nám paměti a zápiskův o příkladném životě jak měšťanů, tak vesničanů našich z doby oné; avšak i z těch, které smutnou úobu Josefskou přečkaly, souditi lze, že před početím hrozné oné revoluce protikatolické na sklonku století předešlého, víra katolická opět vévodila v národě českoslovanském. Jednoho se však nedostávalo. Ti, jimž uložena byla

péče o zdar a zkvětání církve, opomenuli i třídy vzdělané všestranným a vědeckým vzděláním náboženským ohraditi a opatřiti proti víchřům a útokům, které se toho času na západě, zejména ve Francii, proti církvi katolické a pravdě její pozdvihovaly. Pak ale byli synové tohoto světa chytřejší a opatrnější nad syny světla. Liché mudretví povrhující Bohem a tudíž i církvi Jeho, šlapající po všem, co věřícímu nejsvětějším bylo, posměch si tropící z pravd nejvznešenějších a časného i věčného blaha lidského se týkajících, toto liché mudretví novopohanské se zmáhalo tak úžasně, že i císař Josef II., jinak lidumil a srdce šlechetského, obelstí se dal, a víře katolické v národě českém následkem toho nastaly doby nové z koušky.

(Pokračování.)

Odpočinek na Srdci Ježíšovu.

Když jsem psal tento článek, byl jsem ubytován asi půl druhé hodiny od Innosti v Tirolsku, v domě, jesuity asi před sto lety vystavěném. Odtud činil jsem vycházky na hory kolem rozložené; právě nedávno navštívil jsem horu svaté vody. Jak krásný a čarovný odtud rozhled, avšak jak smutný, bědný to pohled; procházel jsem v duchu všechny vesnice dokola, prohlížel veškery domy městské, chaloupky venkovské a pohorské chýže; co jsem spatřil, bylo zajisté velmi smutno; všude samá bída, nouze, nárek, chudoba, péče a starosti, nemoce, všude zármutek, namáhání, smrt — však co ještě horší jest, spatřil jsem i hřích a jeho úděl v mnohém srdci.

A jaký obraz jsem spatřil v údolí Innu, taký naskytá se nám ve všech zemích tu i za mořem, ve všech světa

dílech. A když přijdu domů z obchůzek svých po světě, nebývá pohled veselější; na stole leží psaní ze všech konců světa; při jejich přečítání jest mi často tak, jako bych hleděl do očištěnce či pekla již; spatřil jsem nekonečný bol a zármutek vyjevený ve psaních těch. Již často mi napadlo: nebylo-li by dobře, veškery ony stížnosti uveřejniti ve »Škole Božského Srdce Páně,« by čtenářové měli pojem o tom, čím též »Škola B. S. P.« jest. Slabého ponětí může čtenář nabyti, přečte-li apoštolát modlitby na konci každého sešitu připojený, tam uzří ony různé úmysly a přání na každý den měsíce rozvržené; my těchto přání sami netvoříme, tot pouze soubor bědných zvuků nás došlých, volajících za pomoc.

Poněvadž však pisatel bývá také člověk z masa a kostí, dojí má ho bezměrný a nesčetný lidský bol; jak rád by pomohl, jak rád by zjednal všem stí-

sněným poklid a pokoj, však sám ze sebe nemůže ničeho poskytnouti; ví však ze zjevení božského, kde lidstvo může dojití pomoci, má-li vůli upřímnou, ví, že pomoc jest u Božského Srdce Páně. —

Protož vycházím letos, abych vás všechny přivolal, byste k Srdci Páně se obraceli, kde naleznete klidu a pokoje.

Chci rozvrhnouti lidstvo na třídy dle stavův a věků; bych mohl jasněji a srozumitelněji mluvit, začnu s dítkami a skončím kněžími, před jichž okny svou píseň volavou vypějí. Doufám, že tím důstojně posloužím poslání »Školy B. S. P.«; chci zapěti píseň lásky, kterou božský Spasitel všemu lidstvu okázal, řka:

»Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím.«

»Pojďte!« toť slovo nás zvoucí, povzbuzující, ano jest to skoro prosba. Jest to zajisté povinností nešťastného, slechetného pomocníka za pomoc prositi, jest povinností nemocného, lékaře za návštěvu žádati. Tuto však pomocník, Spasitel i lékař vybízí nešťastné i strádající, aby nabyli mysli a vzmužili se, by k Němu přišli a pomoci hledali. Spasiteli velmi na tom záleží, by člověk ozdravěl, poněvadž proto přišel na svět, by zachraňoval, nikoli však hubil.

Také k nám volá v tomto »pojďte!« Srdce, které jest plno snižující se lásky.

»Ke mně všichni!« k sobě nás volá, poněvadž zdrojem jest pravdy, volá všechny, ne pouze toho a onoho, Srdce Jeho nevyklučuje nikoho, ba ani nepřítel; chce, aby všickni byli zachráněni, chce vše hledati, co jest ztraceno, všechny volá, které tíže strastí svírá a sklání, volá všechny, kteří v obtížích postaveni jsou, neb Srdce toto jest zdrojem lásky vše objímající.

»Kterí pracujete a obtíženi

jste.« Kristus, aby veškerý světa bol k sobě povolal, užívá dvou přirovnání; srovnává lidstvo nejprve s dělníky strádajícími, »kteří pracujete.« porovnává však i s nosiči, »kteří obtíženi jste,« kteří pod tíží břemene klesají, těžce oddechují a konečně podléhají. Tíže, nás všechny tísnící, jest hřích, neboť nepravosti mé spočívají na mně, jako jho těžké. Pokud tato tíže na nás spočívá, není žádného pokoje, neboť bezbožný nemá pokoje. Tu tíží Ježíš na sebe přijal, chce dáti duši klid, spokojenost a občerstvení, jen když k Němu přijde, Jeho učení hledá a příkázání zachovává.

»Vezměte jho mé na sebe, neb jho mé sladké jest a břímě lehké, a naleznete pokoje duším svým.« Práce a strádání jest údělem hříchu, neb stár jest zákon ten, jak stár jest hřích, »neb v potu tváře jísti budeš chléb svůj,« pravil Bůh. Což však jsou veškerý strasti a bolesti, strádání, strach, nemoc i smrt? Tyto strasti a práce nechce Ježíš sice v tomto životě docela odejmouti, chce však nás očistiti, chce svou milostí, silou a útěchou nás oblažiti, bychom myslí jarou, posilněni, bědy pozemského života snášeli a bohatých zásluh pro nebe shromáždili.

Kristus chce práci posvětit, aby byla nám lékem pro život budoucí; toto nám zaslíbil ba i všem připravil, kteří s vírou a důvěrou k Němu přistoupili. Toť Srdce Páně, Srdce neskončeně bohaté, posvěcující, omilostňující, konejšící a silící láskou.

»A já vás občerstvím.« Tímto vyslovuje neskončeně milosrdný Spasitel svým věčně pravdivým slovem, že chce a jest hotov pomáhati. Bychom o tom dokonale se přesvědčili, učinil se sám rovným všem stísněným, aby v tom, v čem sám strádal a pokoušen byl, i těm pomohl, kteří pokoušeni jsou. Kristus byl pokoušen, byl navštíven všemi starostmi, všemi obtížemi a smutkům v ta-

kovém stupni, v jakém nikdo jiný zkušěn nebyl. Kristus byl pokušěn od světa i ďábla; byl chud, hladov a potřeбен, byl znaven, v zármutku a mdlobě krví se potil a konečně jest mučen a ukřižován. Tím božské Srdce Jeho stalo se nám útočištěm v pokušeních.

Kristus měl bratřím ve všem rovným se státi, aby se stal mišsrdným a věrným orodovníkem u Boha ke smíření hříchů svého lidu.

Kristus Pán z vlastní zkušenosti ví, co jest to býti člověkem skormouceným a obliženým: On snáší prvý s námi i za nás, aby i tehdy, kdy sám trpěti nemůže, ve slávě své s námi srdečnou soustrast měl.

Volá stále všechny pomoci potřebu-

jící na své Srdce, které jest Srdcem mišsrdné lásky.

Tam tedy spějme. — K Srdci Ježíšovu chceme letos čtenáře své vésti, aby v Ném si odpočinuli od strastí svých.

Jak často nařiká tak mnohý ve své strasti: »Jsem ztracen!« Nuž povstaň každý, spěj ku Srdci Ježíšovu a tam se nalezneš. Vždyť víme všichni, že sv. apoštol Tomáš při smrti a vzkříšení Páně jaksi sebrati se nemohl a skoro ztracen byl, a hle, sotva vložil ruku v bok Páně a v Jeho Srdce, nalezl sebe a věřil pevně, nabyl zmužilosti a síly ke kříži, lásky ke Spasiteli, věrnosti ku povolání, nalezl spásu svou a věčnou blaženost; tak Spasitel na Tomášovi uskutečnil své slovo: »Já chci vás občerstviti a vzpružiti.«

Kříž Kristův v Číně.

Sděluje *Bohumír Hendl.* (Pokr.)

tcové Tovaryšstva Ježíšova pochopili dobře, jakým způsobem by si průchod zjednali k srdci lidu čínského; poznali bystrým rozumem svým, že si nikterak jinak u lidu toho vážnosti a lásky nezískají, nežli vědomostmi, a to zejména počtářskými a hvězdářskými. Požívalo hvězdárství u Číňanů, jakož u všech národů východních, něvšední úcty a patřilo k zamilovaným jejich vědám, a to zejména proto, že mělo i ráz náboženský. Myslili totiž, že důkladným pozorováním běhu těles nebeských zavděčí se »bytosti nejvyšší.« Na vědě této si velice zakládali, majíce za to, že takto »nebi« bližší jsou, nežli národové jiní, a proto i císaře své »syny nebes« a zemi svou »říši nebeskou« nazývali. Výzkumy a výpočty hvězdářské jsou u nich veliké důležitosti, a s horli-

volostí, nám až směšnou, stará se o ně i prostý lid. Tak je ku př. každé zatmění slunce a měsíce u nich velikou událostí; hvězdáři musí již v určitý čas napřed dobu zatmění udati, spis o tom zdělati a zapečetěný císaři odevzdati. Vše pak s dychtivostí čeká, zda-li výpočty se skutečností se srovnávají.

Zaliby této povšimli si dobře jesuité a užili jí ku prospěchu věci křesťanské, zamluvivše se lidu jakožto zběhlí a učení hvězdáři. Co pak ještě větší podpory jim skýtalo, byla touha čím dále tím větší po opravě čínského letopočtu a kalendáře. Tu hned mohli jesuité vědomostí svých použiti. Požádání byli totiž vládou čínskou, aby prací těchto se účastnili, což s takovým prospěchem učinili, tak že právem říci lze, že teprve od časů jesuitů kalendář čínský v pořádek uveden byl. Tím vším dobyli si jesuité rázem úcty i vděčnosti jak dvora císařského a učenců,

tak i lidu prostého, stali se potřebnými učitelé u vědomostech počtářských a takto půdu připravovali semenu víry křesťanské.

Jesuité mohou právem o sobě říci, že zpytováním nebe viditelného rázili cestu poznání nebe neviditelného. Neocenitelný však také jsou zásluhy řádu tohoto, jenž v církvi Páně tolik vykonal pro náboženství a vědu, pro vychování lidstva, zkrátka pro dobrou

věc v každém ohledu. A přece bývá zasloužilý řád tento od polovzdělančův a nevzdělančův hanoben, podezříván a takoruka mezi zlosynův počítán. Ať však jen každý pováží, čeho k tomu zapotřebí, aby kdo dlouhou a nebezpečnou cestu podstoupil, cizí, těžké řeči se přinčil, do říše skoro nepřístupné vstup si zjednal, pýchu a nelibost národní překonal, aby do všech poměrů, předností, slabostí i zálib národa se vžil, aby ve vědě tak těžké, jako jest

Z trestů v Číně.

hvězdářství, vynikal, ustavičně v nebezpečenství smrti žil, a to vše jen z čistého úmyslu, aby duše nebi získal a slávu Boží na zemi šířil, — to vše ať jen každý dobře uváží, a pak věru žasnouti bude nad silou mravní a nezdolnou vytrvalostí těchto apoštolských mužů, nad plamennou jejich horlivostí pro spásu duší, která v srdci jejich plápolala. Pak ale také objeví se všechny pomluvy, všecko utrhaní nepřátel jen jako štvání pidimužiků proti obrům. — —

Poslední z prací apoštolských, již hrdinský apoštol Indův a Japonců, svatý

František Xaverský, podnikl, byla, že řádu svému do Číny cestu otevřel a sám na sklonku života na půdu čínskou vstoupil. Když totiž světec tento v Japonsku slovo Boží hlásal, pravili mu domorodci, aby také ku sousedům jejich, Číňanům, šel a je pro novou víru získal. Jestliže títo, jichž si Japonci velice vážili, se obrátí, že i oni příkladu jejich s radostí následovati budou. Aby tedy netoliko slovem, nýbrž i příkladem Japonce víře získal, obrácené již aby posílil a ve víře utvrdil, podnikl svatý František apoštolskou cestu do Číny. S velikým

obtížemi bylo mu zápasiti, zejména s bázní průvodčí pohanských a se strážemi po hranicích rozestavenými. Překonav vše, přistál v provincii Kantonu na půdě čínské. Avšak, jelikož do země nebylo lze vniknouti, uzavřela moudrost Boží Františka do jiné, nadhvězdné říše povolati, aby tam více prospíval misii křesťanské svou přítulnou u Boha. Svatý František zemřel r. 1552. na ostrově, v kantonském zálivu, jménem Sancian, a pohřben jest ve městě Goa, kde hrob jeho skvosty drahocennými ozdobený posud se nalézá.

Ovšem ani hrob jeho nezůstal nedotknut. Portugalský ministr Carvalho čili markýz Pombal, jenž za krále Josefa I. jesuity ze státu portugalského vyhnal, obral z nenávisťi proti řádu i hrob sv. Františka o všecky drahocenné ozdoby pod lichou záminkou, aby prý nepadly do rukou pohanů. Avšak královna Marie Františka, dcera a nástupkyně Josefa I., poslala je zase, jakmile na trůn dosedla, r. 1777. do města Goa na hrob světcův zpět.

Svatý František sice zemřel, duch jeho však žil v řadě stále a s ním i touha, světlo víry do Číny zanést, což se jim s pomocí Boží po několikařech pokusech také šťastně podařilo.

P. Matouš Ricci byl prvním, jenž netoliko do říše se dostal, nýbrž i ke dvoru samému pronikl. Ricci (pocházel z Maceraty v Ankonsku) byl muž ducha bystrého, nevěděního vzdělání, zejména ve vědách početních velice zblhlý, při tom mravů uhlazených. skromný a obzvláštní trpělivostí obdařený. Dostal se do Číny s vyslanectvím vlády portugalské. Naučiv se jazyku domácímu, sepsal čínský katechismus. Když byl již dvacet let v Číně působil, postěstilo se mu, čehož si nejvíce přál, dosíci totiž přístupu ke dvoru císařskému. Přinesl císaři obrazy Pána Ježíše a blah. Matky Jeho, hodiny,

jakož i jiné zvláštnosti evropské darem, čímž si milosti císařské v hojně míře dobyt. Pokud Ricci žil, byl u dvora rád vidán, a proto souvřecím svým velice ku prospěchu. Vystavěl hvězdárnu, ba i v samém sídelním městě Pekinku katolický kostel, jež sám císař i s duchovními pod obzvláštní ochranu svou pojal. I mnozí z vyšších úředníků státních přijali víru křesťanskou a Ricci sám několik mandarinů pokřtil. A jak horliví byli tito nově obrázení, vidno z následujícího příkladu.

Jakási vznešená a bohatá matrona přijala křest svatý a dáno jí jméno Kandida. Tato získala netoliko manžela svého pravé víře, nýbrž zbuodovala v provincii, kde bydlela, 30 kostelů; nad to podporovala misionáře penězi i doporučením, tak že v jiném okrsku 90 kostelův a 45 kaplí vystavěno býti mohlo. Na tom však nebylo dosti. I o křesťanský tisk se postarala. Na svůj náklad dala do čínštiny mnoho spisů náboženských, mezi nimiž i znamenité dílo sv. Tomáše Akv., zvané »Summa Theologiae,« přeložiti a vytisknouti. Taktéž sebrala mnoho dětí pohanských, od rodičů pohozených, které pak po křesťansku vychovati dávala. Ejhle, jak ušlechtilé ovoce přináší strom víry křesťansko-katolické, zapustil-li kořeny své v půdu úrodnou! —

Slavný P. M. Ricci zemřel, pln jsa zásluh o čínskou misii, blaženou smrtí l. P. 1610. a byl veřejně a slavnostně pohřben.

O misionáři tomto pronášá se i slavný misionář protestantský Dr. Gützlów († 1851.) následovně: »Ricci pobyl jen 27 let v Číně, ale vykonal v čase tom práci obrovskou. On byl prvním věro-zvěstem, jenž zase po dlouhých dobách do říše vnikl, a při smrti své zůstavil více nežli 300 kostelů v rozličných provinciích říše.« — Věru, hojně Boží po-

žehnáni spočívalo na díle neunavného tohoto služebníka Páně.

I nástupci Ricciho, J. Pantoja a Sabbatinus de Ursis, oba řádu jesuitského, požívali přízně a vážnosti hlavně pro důkladné vědomosti své. Avšak nebylo jim popřáno v klidu působiti, i oni měli kalichu utrpení okusiti. Strhly se totiž v říši samé občanské nepokoje, proti císaři čelící, tak že tento k obraně své Tatary přivolal. Ale se zlou se potázel. Domácí vzbouřenci byli sice pokořeni, avšak cizí vetřelci považovali sebe za pány, chtějí i s panovníkem i s říší dle zlovůle své nakládati. Vydali rozkaz, aby všickni obyvatelé hlavního města domy své opustili a do předměstí se vystěhovali, sami pak se v domech zařízených usídlili. I misionáři musili dům svůj opustiti, ano i pole, z něhož výživu brali, bylo jim odebráno. Podařilo se jim však v největší nouzi císaře o tom zpravití, jenž zvláštním ediktem kněze pod svou ochranu vzal, a poručil, aby vše, což jim odňato bylo, opět bylo navraceno, udávaje za důvod, že si otcové o říši i panovníka velké zásluhy získali, a proto i na dále ve službě císařské ponechání býti mají. Tak vyvázli misionáři netoliko z nebezpečí, nýbrž i obmyšlení byli mnohými dary. Vůbec dařilo se křesťanství v XVII. století v říši čínské celkem výborně. Asi v polovici století tohoto byly sama matka císařova, Inng-lie, první jeho manželka (mát panovník dle zákona čtyry), jeden císařský princ a 50 dvorních pani do lůna církve křtem sv. přijaty.

Z misionářů pozdějších vynikal nejvíce činností, duchem a učeností P. A. Šall, jesuita, jehož zásluhy o misii čínskou jsou tak veliky, že vším právem zasluhuje, aby jméno jeho v památce čestné bylo zachováno.

Adam Šall narodil se v Kolíně n/R. roku 1591., vstoupil v Římě do řádu

jesuitského r. 1611. a přišel r. 1621. jako misionář do Číny. Nejprve působil za krutého pronásledování v provincii Čensi. Pro výtečnou znalost věd matematických povolán byl císařem Chun-tsi ku dvoru, aby při opravě kalendáře pomáhal. Moudrostí svou, jakož i skromností tak se císaři zalíbil, že jest učiněn předsedou státního tribunálu matematického. kteroužto hodnost až posud učení Mohamedané drželi: ba stal se i mandarinem, v kterémžto úřadě celých 25 let setrval. I v písemnictví se vyznamenal. Sepsal vědecká díla o hvězdářství a počítářství, naplňující 14 svazků, v jazyku čínském (nalézají se nyní ve Vatikánské knihovně v Římě). Latinsky vydal objemné vypsání všech osudů misie čínské za celé doby, kdy byl superiorem celého okrsku misijního. Jeho požehnanou činnost viděti z toho, že za něho přes sto tisíc pohanů pokřtěno bylo, namnoze i učených a bohatých lidí, a v hlavním městě Pekinku dva nové kostely vybudovány.

Avšak ani Šall, ač veliké vážnosti požíval, nebyl ušetřen, i on musil pro víru trpěti. Po smrti císaře Chun-tsi-ho totiž zůstal jeho osmiletý syn pod poručnictvím. Poručníci jeho, jimž kdosi namluvil, že křesťané jsou zrádci a vzpouru zamýšlí, dali A. Šalla i jiné misionáře a vynikající křesťany jati a do vězení uvrci, kdež po celá dvě léta strádali. Po čase tom puštění jsou a do Kantonu vypovězeni, kdež P. Adam brzy na onen svět se odebral (r. 1666.).

Když pak princ Kang-gi dorostl a samostatně r. 1669. vlády se ujal, nastaly misii opět lepší časy. Otcové opět ke dvoru uvedeni a zemřelému P. Adamovi pomník postaven. Na místo jeho povolán císařem za předsedu tribunálu matematického zase jesuita, P. Ferd. Verbiest, rodem z Nizozemska, jenž i císaře vyučoval.

Ačkoli sbor posvátných obřadů čínských,* jehož i sám císař poslušen býti má, rozkaz vydal, aby nikdo se neodvážil ke křesťanství odpadnouti, přece zákazu toho tak málo dbáno, že téhož roku přes 20.000 Číňanův a roku následujícího jeden princ císařský a jeden z vrchních vojevůdů křest sv. přijali.

I jinak získali si otcové T. J. zásluh o říši. P. Verbiest zdokonalil děla čínská, P. Gerbillon přivedl r. 1680. mír mezi Čínou a Ruskem k místu, z čehož ovšem hojně pro zdar misie těženo. Aby nedostatku kněží odpomohl, poslal Ludvík XIV., král francouzský, šest učenců jesuitů do Číny ku pomoci. Když pak ještě otcové samého císaře byli chininem ze zimnice vyléčili, tu štědrost jeho neznala mezí. Daroval jim v okolí paláce svého veliký dům s celým zařízením, vystavěl skvostný chrám a ku radosti všech zvláštním dekretem hlásání sv. evangelia po celé říši dovolil (r. 1692.).

Tu však vznikli v církvi čínské neblahé spory obřadní, z nichž veliká škoda posla. Číňané totiž měli v ložnicích a bytech svých zavěšené tabulky na počest zesnulých předků svých až do šestého kolena, s nápisem: »Zde jest sídlo duše, N. N. zemřelého.« Před těmito tabulkami klekali v jistých dnech. světla rozžehali, kadidlo pálili, květiny, ovoce a pokrmy na stolicích před ně stavěli, ba i zvířata v obět zabíjeli. Tutěž počtu prokazovala třída učenější mudrci Konfuciovi. I při pohřbech vrhali se Číňané před mrtvolou příbuzného na tvář, pálili světla i kadidlo a oběti činili. Na těchto prastarých obyčejích národních lpěli Číňané s celou duší. To poznavše jesuité a nepovažující je za nebezpečné právě víře, jakož i nechťice náhlým odstraněním jich mysle Číňanů pobouřiti, je i u obrácených na viru křesťanůu trpěli. Do-

minikáni však, kteří od r. 1631. do Číny přišli, je zapovídali. Tím ovšem posavadní jednota i mír v církvi čínské valně byly porušeny. Aby se rozhodlo, kdo pravdu má, posláno do Říma. Tu zprvu rozhodnuto od papeže Innocence X., Dominikánům za právo dáno a obřady dotčené křesťanům čínským přísně zapovězeny.

Jesuité však věc důkladně popsavše a vylíčivše, několik let potom (r. 1656.) od Alexandra VII. dovolení obdrželi, aby křesťané čínští obřady dotčené, jelikož mají pouze ráz národní, podržeti směli. Tím docílena jakás takás shoda mezi oběma řádů, která však jenom do r. 1693. potrvala. Tu přišla totiž ve spor ještě jiná okolnost. Jesuité, nenalezše v řeči čínské vhodného výrazu pro pojem »Bůh,« užívali slov Tin-tšu = pán nebes, aneb tien a Saňg-ti = nejvyšší císař. — Karel Maigrot ze řádu Lazaristův, apošt. vikář provincie Fo-kien, však přísně zapověděl nejen dotčených slov k označení nejvyšší bytosti božské užívatí, nýbrž i »národní obřady.« Papež Klement X., na něhož pře vznesena byla, poslal legáta Tournova, aby v místě samém věc vyšetřil a platně rozhodl. Tento pak v Nankinku r. 1707. vše zapověděl, čeho jesuité dovolovali; byl však od uraženého a rozhořčeného císaře jat, uvězněn a zemřel v Maku roku 1710.

Papežové následující, Klement XI. (bullou »Ex illa die« roku 1715.) a Benedikt XIV. (bullou »Ex quo singulari«) zotřili zákaz, aby se křesťané zvyků pohanských nedrželi. Z toho vzniklo pronásledování skoro nepřetržitě, v němžto církvi křest. v Číně mnoho smrtelných ran zasazeno bylo, tak že se k bývalé slávě a dřívějšímu rozkvětu nikdy již nepovznesla. — (Dokončení.)

Misie dominikánská v Tonkinu.

áliba, s jakou setkal se v loňském ročníku tohoto časopisu popis průběhu misí v Americe i výsledků, jakých dopravovali se tam první misionáři Tovaryšstva Ježíšova, povzbudila nás, abychom čtenáře své seznámili s neméně důležitou, jakož i znamenitou misí, kterou podnikli dominikáni v Tonkinu, dílu to říše řečené Annam (Annam — pokoj jihu), jež zaujímá východní část Zadní Indie. — Dějiny církve v Tonkinu tvoří jeden z nejskvělejších oddílů netoliko v dějepisu církevním doby novější, nýbrž vůbec v dějinách všech těch bojův a útrap, kterých kdy nevěsta Kristova zde na zemi zakusila. Více než dvěstěleté pronásledování nejkrvavější a nejvymyšlenější ukrutností jest vítězně překonáno; tak mocně působí příklad mučovníkův a síla milosti, přese všechna namáhání pohanské nenávisti a zlomyslnosti — jsou to nevaňoucí věnce vítězného zápasu, jimiž se církev tonkinská dnes honosí a církev mučovníků století prvých staví se na roveň. Nenalezlo by se tak snadno úryvku z trapného života církve Kristovy, v němž by nepřekonatelná účinnost evangelia se rozvíjela tak jasně a pochopitelně. Zuřivost pronásledujících králů, svěrepost katanů takměř nevysvětlitelná, barbarská soustava mučení, zatvrzelost a nelidskost v trápení, ďábelská zlomyslnost ve vynalézání nových muk — vše to jeví se v Tonkinu v plné míře. Překážky všelikého způsobu spojily se, aby založení křesťanstva tamtéž učinily nemožným. Avšak Boží milosrdenství nedopustilo, aby potem a krví tak četných mučovníkův zbrocená půda zůstala neúrodnou, Bůh dal Tonkinu duchovenstvo plné horlivosti, neohroženosti a zmužilosti nejen v útrapách, nýbrž i v apostolských pracích, dal jim dlouhou řadu zbožných biskupů, kteří byli ode dvou století pozeňáním a podporou křesťanstva tamějšího.

Značný podíl v namáháních a výsledcích apoštolátu mají synové sv. Dominika. Šest biskupů, velký počet bratří, údové třetího řádu, kněží i obyčejní věřící prolitím krve své zjednali sobě palmy mučovnícké a dějinám řádu sv. Dominika slávy přeskvělé. Jich boje a vítězství hodláme vypravovati, zmíníme se napřed o založení této misie; kéž přehled dějů této misie znovu vzbudí v čtenářstvu přesvědčení, že církev katolická právě v těžkých dobách pronásledování svou pravdu, sílu a božský původ dokazuje a vědčí se nejkrásnějšími, nevaňoucími vavříny. —

I. Založení misie v Tonkinu.

O předních pokusech uvedení evangelia do Tonkinu nedostává se bezpečných zpráv. Prvý, o jehož vniknutí do Tonkinu bezpečně zachovaly se zvěsti, jest jesuita Julian Baldinotti, který se r. 1626. tam odebral a od krále vlídně byl přijat. Týž, řeči neznalý, musil se spokojiti s křtem několika umírajících dítek. Avšak již roku 1627., na svátek sv. Josefa, dostavil se hlavní zakladatel této misie P. Alexander ze Rhodes s P. Marquezem a odebral se

do Ketša, hlavního města tonkinského. Zachovala se zpráva, P. ze Rhodes vypracovaná, o výsledku jeho misionářské činnosti. Tento byl nade vše očekávání překvapující. Král dovolil netoliko hlášení křesťanstva, nýbrž dal misionářovi i kostel a dům v hlavním městě zbudovati; nával lidu byl tak veliký, že P. ze Rhodes musil denně čtyřikráte, často i šestkrát kázati a přibírání katechumenův a zpovědim novokřtěnců celé noci věnovati. V prvním roce pokřtil 1200⁰

v letech následujících i více. Mezi jinými bylo 200 modloslužebných kněží, kteří po křtu sami stali se horlivými apoštoly. Z příbuzenstva králova přijala viru sestra jeho a sedmnáct nejbližších jeho pokrevencův; on sám klonil se ke křesťanstvu; toliko přísné zákony o manželství zdržovaly jej a velmi mnohé z jeho poddaných od prosby za křest. Tomuto skvělému počátku nesmělo se dlouho božské pečeti zachování, t. j. odporu a pronásledování, nedostávali. Rozmarňý král dal se vlastními naruživostmi a udáním některých rádeň proti křesťanství popuditi a zakázal je jakožto státu nebezpečné a se zemskými obyčeji nespojitelné. P. ze Rhodes a jeho spolupracovníci museli působiti v noci a v úkrytu; křesťanství však prospívalo i přes královův zákaz, a k dosavadním pracovníkům přibyli noví, tak že tonkinští křesťané ve svém listě oddanosti papeži Urbanu VIII. potvrditi mohli, že více než 5000 přijalo radostně zákon svatý, a že ještě více připraveno jest taktéž učiniti. —

P. ze Rhodes byl velmi zkušeným misionářem, a proto od prvního okamžiku poznával, jak nezbytně potřebno jest vzdělání tuzemského duchovenstva k trvalému založení díla misionářského. První kámen základní položen byl domácími katecheti*) — zařízení, kteréž ve své výbornosti zachovalo se po všechny doby. Katecheti dělili se o práce s misionáři, razili jim cestu k srdcím pohanů, poučovali katechumeny, v nutných případech křtili, spravovali v nepřítomnosti misionářův obec, shromáždili věřící v kaplích a kostelích ke společné modlitbě a cvičbě.

Jak P. ze Rhodes, tak i následující misionáři věnovali volbě a vyučování jich největší péči; toliko po dlouhých a důkladných zkouškách stávali se učitelé a skládali po většině sliby chudoby, či-

*) Tito katecheti byli světskí učitelé náboženství.

stoty a poslušnosti v ruce misionářů. Činnost misionářská sama byla korunována zlařem velkolepým. Přese všechna pronásledování obnášel počet novokřtěných v Tonkinu od 1631.—1640. ročně okolo 8—9000; v jediném roce 1639. již 12.334, tak že v celém království bylo na sto tisíc křesťanů, kteří zbudovali si sto velkých kostelův a 120 kapli. Neméně utěšena byla horlivost a v pravdě křesťanský život obrácených. Listy misionářův obsahují o tom velmi dojímavé zprávy. Jejich nevinnost a čistota, jich horlivost v modlitbě upomínala misionáře na první doby církve křesťanské. Rok 1640. přinesl nově královský rozkaz pronásledování. Pod tresty nejtěžšími bylo přijeti náboženství křesťanského zakázáno, poněvadž prý kněží evropští jsou podvodníci a lžikazatelé. Netekla však ještě krev křesťanská a po nějakém čase dal se král opět k mírnosti přiměti. Křesťanství zmohutnělo a v letech 1645. a 1646. bylo přes 24.000 obráceno. P. ze Rhodes nahlížel potřeby, takové obci získati dobrodiní církevní nadvlády. Odcestoval tedy do Říma a prosil Innocence X. o biskupy pro založenou církev. Pak spěchal do Francie, aby zjednal nových pracovníkův apoštolských.

Po odstranění překážek ze strany Portugalů, kteří tím považovali svá patronátní práva za zkrácená, jmenoval papež Alexander VII. Pallu apoštolským vikářem v Tonkinu. Nedostávalo se nyní pouze spolupracovníků. K tomu cíli zařízena kongregace semináře pro cizozemské misie, založená to, jež misium ve vzdáleném východu znamenitě prospělo, a dopomohlo k výtečným biskupům a misionářům.

Zatím vzniklo v Tonkinu nové pronásledování. První rána zasáhla misionáře, bylť ze země vypovězen; po té přišla řada na domorodé křesťany. V tomto postavení bylo Pallu nemožno vniknouti ve svůj vikariát. Usadil se zatím v Siamu

a teprve r. 1666. podarilo se jeho mistovikářovi, panu Deydierovi, za námořníka přestrojenému, do Tonkinu vstoupiti a nedaleko hlavního města tonkinského působiti pro křesťanství pod vyvšesným štítem francouzského obchodníka. V roce 1669. vniklo též více jezuitů v obleku kupeckém do země, a práce misionářů tak utěšeně zkvétala, že i přes pronásledování, v němž také Deydier delší dobu uvězněn byl a mnoho útrap zakusil, již v letech 1671. a 1672. téměř 12.000 Tonkiňanů prosilo o svatý křest. Žeň byla veliká, ale pracovníků málo. Pročež obližel se biskup Pallu po nových mužích apoštolských a obrátil se s prosbou na horlivé dominikány v Manille. S apoštolskou odevzdaností vyhověli tito jeho žádosti. V roce 1676. vkročili první dominikáni na novou půdu a počali misi mezi pronásledováním. Zprvu byli tři, Jan z Kříže, Jan z Arjony a Dionysius Morales. Zatím prosil pan Pallu v Římě (1677) o rozdělení příliš velkého vikariátu v Zadní Indii a po svém přání rozdělení ve vikariát východní a západní dosáhl. Vikariát v západním Tonkinu byl opatřen kněžími francouzskými ze zmíněného semináře v Paříži; východní Tonkinu bylo jevištěm horlivosti a obětavosti synů sv. Dominika. Řeka Song-Ka tvořila hranice obou vikariátů.

Z uvedených tří dominikánů nalezl P. Jan z Arjony a P. Morales brzo příležitosti, jméno Ježíšovo ve vězení a mukách zvelebiti. Byliť od jakéhosi věrolomného křesťana zrazeni, jati, za nelidského nakládání, hladu a nouze do hlavního města Ketša zavlečeni. Zde byli řetězi přikováni a odsouzeni k nošení hrdelních dřevěných pout*) po více měsících.

*) Dřevěná pouta hrdelní, jeden to z nejobyčejnějších a nejpotupnějších trestů, sestávají v Tonkinu z dvou dlouhých a těžkých bambusových tyčí, kteréž trestancům na ramenech bývají připevněna a

Po té byli královským ediktem vy-povězeni a na hollandskou obchodní loď odevzdáni, by byli do Evropy opět přepraveni. Za této plavby zakusil velmi mnoho trápení a nouze. Nevěřící Hol-landané tupili katolické misionáře a za potravu dávali jim něco málo lustrinů a hrst rýže. Pouze P. Jan z Kříže unikl stíhatelům a pracoval blahodárně dále o pokřesťanství Tonkinska. Na posilu dostalo se mu brzy mladého vláského společníka, P. Raimunda Lizzoliho. Těmto dvěma kněžími bylo po třinácti letech snášeti všecka břemena a starosti daleko rozšířené misie; avšak namáhání jejich bylo požeňáno zdarem přetěšením. Roku 1690. bylo jich péči v jižní provincii svěčeno 60 kostelův a 18.000 křesťanů; v témž roce pokřtili 725 dětí, 486 dospělých, mezi nimiž bylo 25 modloslužebných kněží. V roce 1693. měli již 140 kostelů; již bylo na čase, by přišly nové sily ku pomoci. Ještě v tomto roce dostavili se dva společníci, jiní dva následovali v srpnu 1695. a 1701. Rozmnožení činných pracovníků zvětšilo i půdu, jež měla býti vzdělávána; za nedlouho postaveno 20 nových kostelův a počet obrácených rozmnožen o 20.000. Innocenc XII. jmenoval po smrti Deydiorově (1693) P. Lizzoliho apoštolským vikářem východního Tonkinu.

Tím byla misie dominikánská ve východním Tonkinu trvale založena a od té doby až podnes vždy apoštolským vikářem z řádu sv. Dominika spravována. Východní Tonkinu bylo půdou, jež nejhledanějším způsobem a skoro bez přetržení přinášela pronásledování, žalář, okovy a muky.

malými příčkami spojena. Tato zvláštní pouta zůstávají jím dny a noci, ano měsíce i celé roky; mnozí jsou i po celý život odsouzeni k nošení „kangu.“ Spáti jest takému odsouzenci kleče, při čemž si jeden konec tyčí o zeď, druhý o podlahu opírá a tím úže méně pocituje.

2. Osmnácté století.

Zřízení apoštolského vikariátu ve východním Tonkinu a odevzdáním jeho španělským dominikánům byla církev tamější v nitru svém pevně založena. Takto opatřena, mohla zmužile počítí zápas s pohanským pronásledováním.

V srpnu 1696. vydáno královské nařízení, které přijetí cizého náboženství*) zakazovalo a naporučilo zatknutí cizinců, t. j. evropských misionářů. Nařízení ještě ostřejší vydáno 10. května 1712. Dle tohoto měla veškerá stopa křesťanství vyhlazena býti; z té příčiny udavačům misionářů slibena značná odměna, od křesťanů však požadováno zapření a odpřísáhnutí víry. Kdo by se zpěchoval, tomu měly býti napřed velké pokuty peněžité uloženy, po té však měla mu na potupu hlava býti do hola ostříhána a na tvářích vyryto býti čtvero znamení: Tao-Hoa-Lang-Dao, t. j. vyznavač náboženství portugalského.

Bouře tato působila zhoubně. Ze 164 kostelů, jež byly péči dominikánů porizeny, zůstal toliko jeden; svaté nádoby, nářadí a oděvy zničeny skoro všechny, jakožto kořist plamenů. Na štěstí pro stíněnou církev v Tonkinu byla pozornost násilníků veřejnými a většími nehodami od křesťanů poněkud odvrácena. Mocné povodně zpusťily zemi a zničili žeň, vypukl hrozný hlad, k tomu přidružil se jakožto následek zhoubný mor, kterýž chudé i bohaté porážel. Hrůza a strach jaly pohany. Poznali v těchto ranách řízení trestající spravedlnosti. Svědkové neporušeného života křesťanův obviňovali nyní hlasitě a veřejně vládu, že pronásledováním nevinných a četnými vraždami připravila zemi tuto metlu. Král sám se

*) Tak nazýváno náboženství katolické vůči náboženství domácímu, pohanskému; nazýváno však i náboženství nepravé a vyznavači jeho nazváni „Tao-Hoa-Lang-Dao,“ t. j. vyznavači náboženství portugalského.

pokoří, přinese obět a nařídí posty, aby hněv nebes umírnil. — Křesťané mohli opět poněkud volněji oddychovati; také dílo misionářské pokračovalo, tak že od r. 1712.—1720. takměř 5.900 dospělých a přes 7.400 dítek svatým křtem do lůna církve bylo přijato. Slyšme, jak dominikán P. Eleuter (Guelda ličí v listě svém ze dne 15. července 1715. svou cestu na misií a hlavní události té doby:

»Vyznali jsme,« píše, »začátkem postu z Manilly, a po velké bouři, při níž domnívali jsme se již, že přišla poslední naše hodinka, přistáli jsme na čínském pobřeží. Ne bez nebezpečí vnikl jsem se soudruhem svým do země a dospěl šťastně na slavnost Božího Těla do Tonkinu, bychom se na svou misií vydali. Pro nepřijemné větry měli jsme jízdu dlouhou a obtížnou. Dvakráte byli bychom upadli v ruce loupežníků; s velikou nouzí podařilo se nám utéci a skrýti se. Mně bylo obzvláště velmi mnoho vytrpěti. Za dne musil jsem se na podlaze naší loďky skrývati, i býval jsem velmi rád, když nastala noc, že mohl jsem sobě poněkud volněji oddechnouti. Naše zásoby byly brzo u konce, avšak laskavost křesťanů, které jsme na pobřeží řeky našli, nedala nám zahynouti. Jakmile někde náš příchod znám byl, přikvapilo vše, mužové, ženy, děti, aby si vyzádali požehnání a vyprosili růžence. Jich zbožnost dojala mne velice. Na den nalezení sv. kříže vystoupil jsem pozdě v noci na pevninu, a vlekl se křovím a trním ke svému přibytku. Tu přišel mi kdosi o bōsých nohách a nuznými cary pokryt, v ústrety — byl to důstojný P. Jan ze Kříže, provinciální vikář v Tonkinu. Tak bylo se misionářům převlékati, aby nebyli poznáni. . . . Všude zuří pronásledování. Naši misionáři musili se skrývati v domech sester třetího řádu sv. Dominika. Tyto sestry žijou společně a slouží Bohu s takovou horlivostí a svědomitostí, jak to jen v nejlépe sprá-

vaných klášterích evropských možno. Každý obával se misionáře přijmouti pod střechu, zde však u sester nalézali vždy útočiště. Většina sester byla již pro Krista ukrutně týrána a do vězení uvřzena; my dali jsme si veškeru práci je vykoupiti. Přes veškeru zlobu pronásledování nebyla církev ohledně počtu a horlivosti věřících v utěšenějším rozkvětu. Nyní jest nás zde šest; každý z nás má aspoň 15.000 duší pod opatrováním. Kdyby Bůh nás neochraňoval, musily by síly naše již dávno při takové práci podlehnouti. Misionáři obětují často celé dny a noci zpovědi a křtu a mohou zřídka nějakou dobu odpočinouti. Kdož by také mohl tužbě odolati, lámati chléb učení těm ubohým lidem, kteří po něm tak lační? Jich horlivost jest nemensí, než prvých křesťanů. Přijdeme-li do nějaké vsi, býváme přijati jako poslanci Boží; s radostí odepřeli by věřící chléb ústům svým, aby jej darovali nám.*

Když útrapy hladu, moru a povodní pomínuly, vzrostlo pronásledování opět. Pět set křesťanů jest uvězněno, misionáři donuceni skrývatí se v lesích a skalních slujích. Apoštolský vikář musil se v koši skrývatí, jiný kněz opět ve hrobě. V r. 1722. počaly místo zatykání jednotlivcův útoky na křesťanské dědiny. Tlupa 800 vojnův přirazila ke vsi, dobyla ji útokem, zpusťovala a poplenila vše a obyvatele odvěkla do zajetí. Tito byli odsouzeni k ošetřování slonů, trest to, který dle potupy odpovídá evropským galeriím. Modloslužební kněží postavili se vojnům v čelo a činili takřka honbu na křesťany. Zajati byli pravidelně ukrutně týráni a pak odsouzeni ke krmení slonů. Tu a tam korunovala i krvavá smrt jich radostné vyznání sv. víry.

Od roku 1676.—1751. bylo zaměstnáno ve východním Tonkinu 98 dominikánů, 87 podleho pracím a namáháním, dva vydobyli si koruny mučen-

nické; v prostřed 18. století bylo jich jedenáct, kteřížto péči vedli o 60.000 křesťanů. Nejznamenitější jméno v dominikánské misii ve východním Tonkinu získal si P. František Gil de Federich. Vkročil na půdu tonkinskou r. 1735., kdy právě nastalo pronásledování nejukrutnější. Pročež za dne se skrýval a v noci vyhledával křesťany, potěšuje a poučuje, a i sv. svátosti jim udíleje. Mimo to obrátil velmi mnohé pohany. Tato četná obrácení vzbudila hněv jakéhosi kněze modloslužebného, jménem Thay-Thinh, kterýžto žádostiv byl zásluhy, kterouž si snadno získati mohl zajatím některého evropského misionáře. Skutečně vypátral místo, kde se kněz zdržoval. S dostatečným mužstvem se vypravil sem a jal kněze, kterémuž churavost po první zprávě o hrozcím přepadnutí zabránila v útěku, v noci 3. srpna 1737.

Křesťané nabídli mu značnou sumu jakožto výkupné. Týž, aby vynutil peněz větší část, stavěl se, jakoby nechtěl o nabídce ničeho věděti a zdržel kněze zajatého 10 dní ve svém domě. Mezitím obrátili se křesťané, dobře znajíce moc peněz u tonkinských úředníků, na místodržitele a nabídli mu za propustění značnou sumu. Místodržitel přivolił a poslal jednoho důstojníka s několika vojiny, aby modloslužebníka potrestali, kněze však osvobodili. Když však Thay-Thinh vojiny spatřil, poznal ihned stav věci a zachránil se lstivým útekem. Brzo po té obžaloval místodržitele a křesťany, co zatím jej místodržitel sám jakožto ochránitele a skrývatele misionářův udal. Tehdy polapil se zmíněný modloslužebný kněz ve vlastních tenatech. Místodržitel tvrdil, že on ve svém domě cizého kněze zajal, a že dary přijímal od křesťanů. Byl tedy jakožto příznivec misionářův ke krmení slonův odsouzen. Pochopitelně způsobil tento proces tak mnoho pozornosti, a o P. Gilovi byla tak často zmínka učí-

něna. že místodržitel, ačkoli výkupné přijal, neodvážil se jej propustiti. Těžkými řetězy okován, uvězněn byl v žaláři uprostřed sprostých zločinců.

Po krátkém však čase podařilo se křesťanům hlavního města penězi získati mu jakési ulehčení. Toho byla již nutná potřeba, neměl-li tento vyznavač Kristův žalostně zhynouti; prudká totiž horečka uvrhla jej na lože, tak že bez pohnutí v jednom koutě svého vězení ležel. Vlivem mocných křesťanů dostalo se mu též dovolení, čas od času vycházeti a po krátkých chvilích bydleti v nedalekém domku. Této svobody použil co nejlépe k rozšíření křesťanství a potěšení stísněných křesťanů. Dle udání vyzpovídal v r. 1740 a 1741. skoro 4000 věřících, udělil 122 pohanům sv. křest a 88 nemocným poslední pomazání. Jeho dlouhého uvěznění použila Božská prozřetelnost, aby získala křesťanství na dvoře královském nové stoupence. Větší část důstojníků a vysocí hodnostáři říšti vyznávali brzo sv. víru. Na zelený čtvrtek

r. 1742 sloužil P. Gil mši sv. v komnatách jednoho prince, šestého syna králova. V září dal jej předvolati blízký příbuzný králův, aby před celým dvorem vysvětlil náboženství křesťanské. Tyto a podobné důkazy přízně přivedly křesťany na myšlénku, že by snad nyní bylo možno prostřednictvím vznešených osob propuštění misionářovo. Jakási příbuzná králova nabídla se za prostřednici. Avšak tomuto vyznavači byla pouta Kristova tak milá, že, vyhovuje toliko přání představených, k tomu svolil, avšak pod podmínkou, že bude králi pravý stav věci beze všeho zatajenji vyjeven. Když však tak se nestalo, nýbrž vznešená prostřednice, aby spíše šťastného výsledku docílila, králi namluvila, že to jest kupec, a že obvinění z křesťanství jest nepravo, odporoval tento vyznavač zmužile takovému podvodu a zjevil králi samému úplnou pravdu. Z této příčiny byla slíbená již milost odvolána, a kněz zůstal v žaláři. V r. 1742 a 1743 pokračoval tento misionář obvyklým již ve vězení způsobem v činnosti své. (Pokračování.)

Zprávy z misii.

Cina.

Vypuknutí nepřátelství mezi Francií a Čínou bylo provázáno velmi zlými následky pro misionáře a domorodé křesťany, a byť i jednotlivosti pronásledování byly málo známy, přece dosvědčují listy mgr. Chausse a jiných misionářů v Kuang-Jong o smutném sběhu událostí. Křesťanské kaple jsou bořeny, 6000 křesťanů jest vypuzeno z obydlí. Za nedlouho po vzniku války byli všichni Francouzi ze země vypovězeni, ano i misionáře vyvedlo nové nařízení místokrálovo brzo z klamu, jakoby oni nebyli zahrnuti v onen vypovídací rozkaz. V 48 hodinách bylo jim a jimi obráceným svůj majetek opustiti.

Část misionářův utekla se do Hongkongu, kde jmenovitě sirotci našli přístřeší u tamnějších kněží a sester. Dva však kněží se-

trvali přece na půdě čínské. Angličané, kteří k misionářům byli vždy přívětivi, měli nedaleko uložena děla; pod jich ochranou doufali, že budou v bezpečí, a že budou moci z blízka ostříhati své misie. Avšak i v této naději byli sklamáni. Anglický konsul přijal je velmi chladně a snažil se mezi řečí přiměti je k odchodu do Hongkongu. Za důvod podával, že Číňané jsou úplně oprávněni zatknouti misionáře i zde. Přes to usnesli se zmužili kněží, že stanoviště svého neopustí a že očekávají budou, jaký nastane běh věcí. Dva dny zůstali skryti; teprve dne třetího přišel vyslanec konsula anglického se zprávou, že návrhem místokrálovým vysazeny ceny na hlavy všech Francouzův; bylo jim také oznámeno, že na ochranu se strany Anglie jim nelze spoléhati. Za takových okolností po-

važovali misionáři za svou povinnost vzdáliti se do Hongkongu. V den jejich odchodu byly všechny dveře misionářských obydlí zabezpečeny a všude připevněn nápis: „Toto má nám býti odčiněním za škodu, kterou spáchali Francouzové.“ Posléze byl ještě rozkaz vydán, aby byly všechny kaple v zemi zavřeny. Až posud ušetřeny jsou krajiny na východě a západě, avšak zdaž i zde nevejdou v činnost rozkazy mistokrálovy, pokud se týkají zavírání kaplí?

Byla zprvu naděje, že provedení příkazův omezeno bude pouze na Kanton, avšak osud misie italské poučuje o protivě. Ve velké vzdálenosti od Kantonu zachovány jsou kaple posaváde, — kolik jich totiž od počátku války zůstalo.

V provincii Su-džuen vypuklo takéové pronásledování, že veškerý jih zdvihl se proti křesťanům, což jest tím smutnější, ano křesťanství v těchto krajinách počalo nadějně zkvétati. As třileto namahavé dílo misionářů zničil jediný den.

Z nenadání, ač již déle šířila se zvěst o jakési vzpouře, vniklo 6. srpna množství rozlíčené chátry do města a zavřelo všechny brány. Spiklenecků bylo na tisíce; náčelníci vedli tyto tlupy na chrám a domky misionářů, jež tento obkličovaly. As 3—4000 kořistivých mužů zběsile vrhlo se do chrámu, vydrancovalo jej a snažilo se jej zbořiti. Týž osud zasáhl dům křesťanského učitele náboženství. Nešťastný tento muž byl více než 100 ran zbodán. Před posledním vydechnutím vztýčil se do polovice dvakrát a pokoušel se zkřížiti ruce na prsou a zvolal: „Můj Bože, děkuji Ti za milost, že mohu jako mučeník umřítí při tomto chrámu, jehož stavbu jsem řídil.“ Po těchto krásných slovech klesl a skončil. Kaple a domky misionářů byly zničeny až do základů, nábytek a peníze na potřeby celého roku uloupeny.

Na štěstí jest v severních provinciích čínských vše klidno, aneb lépe řečeno, za těchto výtržností ujali se úřadové křesťanů. Císařský dekret ze dne 27. srpna dovoluje mandarinům (čínským ministrům) použiti pravomocnosti proti výpadům francouzského vojska, kdežto kupce a misionáře doporučuje jich ochraně.

Přední Indie.

Apoštolský vikariát v Bombaji. († P. Heřm. Hang S. J.) Dne 28. měsíce srpna m. r. ztratila misie bombayská, kte-

rážto od německé provincie řádu tovaryšstva Ježíšova jest spravována, jednoho z nejmladších misionářů, důst. P. Heřmana Hauga. Týž narodil se dne 12. ledna 1849 ve Velkých Elfingách (Grosselfingen), vstoupil, stár 20 roků, do Tovařšstva Ježíšova a odestoval hned po skončení theologických studií na podzim r. 1883 jakožto misionář do Indie. Nemeškal ještě dlouho v tomto horkém poněbí, když byl zachvácen neměně bolestnou jako nebezpečnou nemocí jaterní. Útrapy snášel s obdivuhodnou trpělivostí a podrobil se dvakrát bolestné operaci, aby, možno-li, déle se zachoval pro práci misionářskou. Avšak brzy vyšlo na jevo, že nelze doufat. S úplným odevzdáním se do vůle Boží přijal ten kalich utrpení a zemřel smrtí v pravdě blahoslavenou, stár toliko 35 roků. Až do posledního vzdechu byl při zdravém rozumu, a když počal kněz vznešenou modlitbu za umírající: „Proficere, anima christiana“ (vyjdi, duše křesťanská), prosil jej, aby jen zvolna se modlil, aby on potěšná slova dobře mohl sledovati.

Časná smrt vyrvala tohoto nadějného misionáře z působišť, jemuž veškeru svou činnost posvětil. R. i. p.

Jižní Afrika.

Misie při dolním toku řeky Zambezi. (Povstání černochoů v Prazo Massenji; zničení misionářské stanice v Mopei). V Prazo Massenji vřelo povstání tiše již delší dobu. Prazo nazývá se kus země, který vládat portugalskou bývá každé třetí rok pronajat nejvíce platícím. Takovýto nájemník jest oprávněn vybírat každoročně od každého černochoha v penězích neb zemských plodinách daň z hlavy. Že zařízení toto domorodcům nejvýše nepřijemno jest, netřeba podotýkati. Nepokoje jsou proto na denním pořádku. Vláda častěji pokoušela se bouřící se lid potlačiti a odeslala tam malý oddíl vojska, doufajíc, že tím vážnost svou zabezpečila; z nenadání však došla zpráva, že nájemce daní jest ubit. Velitel chtěl tedy k vlastnímu bezpečí zříditi ochranný plot; dal tedy rozkaz, aby černoši ze sousedství sešli se k práci. To však bylo příčinou pravého výbuchu. Velitel s ženou a dítkem, důstojník a 30 vojínů byli za jedné noci přepadeni a povražděni. Dítě velitelovo bylo za živa vrženo do ohně a upečeno. Povstání rozšířovalo se rychlostí netušenou; také na jiných místech byli Portugalové zabíjeni, jejich domy dran-

covány a páleny. Že po této zprávě evropské obyvatelstvo v Mopei s vojskem (5 mužů!) v čele, se dalo na útěk, jest snadno pochopitelné. Jak se dalo očekávat, přepadla tlupa povstalců toto místo, spálila část chatrčí, vyplenila domy Portugalcův a uloupila vše, co nebylo silně připevněno. Škola misionářů jest zbořena; v domku, v němž přebývali, vše zpusťeno; knihy, obrazy, vyobrazení z katechismu roztrhána. Oltář v kapli jest vsutinách, mešní roucha a prádlo ukradeno.

Tímto způsobem zničena jest stanice, jež tak veliké vyžadovala oběti; byla v nejkrásnějším rozkvětu a vedla k naději v lepší budoucnost. Vše konáno bylo k větší cti Boží: On pomůže i na dále!

Severní Austrálie.

Mezi černochoy v severní Australii založena byla koncem roku minulého misie. Podnik tento zdá se šťastně rozvíjeti se. Úmysl v založení misie této pojal P. Strele, dřívější misionář v jižní Australii, a odebral se tam ještě s dvěma soudruhy v září roku 1882. Símě slova Božího ujmá se utěšeně. Škola sice dosud není otevřena žádná, však přívětivé a otcovské jednání misionářů přineslo již dobrý výtěžek. Všichni domorodci jsou misionářům vřele nakloněni, a tito dávají černochoům australským vysvědčení přímo výborné, doufajíc ve skvělý výsledek svého podniku.

(Přístě dále.)

Píseň o svatém Blažejí.

(Nápěv ze svato-Janského kancionálu č. 547.)

1. Pozdraven buď zpěvem díků, — stálý Kristův bojovníku; — věrný sluho Pána svého, — zdobo města Segatského. — Blažejí, náš mocný svatý, — láskou k Bohu, lidem vznatý.

2. Od niv plných trudů, lkání — vysíláme k nebes báni — prosby své dnes v toužebnosti: — »V nadpozemské blaženosti — přimluvou bys mocnou svojí — zpomáhal nám žiti v boji!«

3. Ty, jenž silou nepodřatou — zastával jsi víru svatou; — na vzdor mukám, hoří mdlému — věrným zůstal's mistru svému; — vyprosiž nám víru pevnou, — spanilými ctnostmi zjevnou!

4. Ty, jenž s důvěrou zřel's k nebi, — železnými když jsou hřeby — zranili tvé údy směle — víry svatě nepřátelé: — Prosiž, ať vždy naděj svatá, — léčí srdce bolem jatá!

5. V obět Bohu položiti, — neváhal jsi svého žiti; — z lásky přijal's meče ránu, — jež tě uváděla k Pánu: — Prosiž, by táž láska stála, — ve srdcích nám věčně plála.

6. Pro tvé ctnosti život zbožný — obdařil Bůh všechnomožný — Tebe mocí divotvornou, — všaký neduh těla mornou; — zvláště neduh krku tklivý — hojil tvůj lék účinnivý.

7. Lékem tím byl život svatý, — zlobou lidskou nepodřatý; — modlitba, již v těše, stesku, — vysýlalo ku nebesku — srdce tvoje neustále, — zvelebujíc světů krále.

8. Za tu lásku, za tu přízeň, — s níž jsi muky snášel, trýzeň, — omilostnil Všemohoucí — slávou tebe nehybnoucí, — přidruživ tě v nebes dvoru, — vyvolených světů sboru.

9. Nuže, shlédni s nebes stanu — na ditky, jež pod ochranu — Tvoji se dnes utikají — a své prosby vysílají: — Neduhů bol odvrát žhavý, — vypros duši, tělu zdraví!

10. Prosiž, bychom v každé době — rovnali se v dobrém tobě, — pěstujíc zdobné ctnosti; — bychom jednou na věčnosti — blažných duchů s vroucnou pílí — Boha s tebou velebili. Amen.

Třetí řád svatého Františka.

J. Hejtmánek.

ředloživ vám, milí a ctění čtenářové »Školy« v ročníku minulém katechetické poučení o třetím řádu sv. Františka, a jsem se nenadál, že takové obliby dojde a že i od mnohých nečlenů třetího řádu s takovou pozorností čítáno bude. I děkuji tuto těm, již mne svými projevy jak úsně, tak i písemně byli poctili, a protož chci jak k jejich přání, tak i samého velect. p. redaktora výslovně žádosti v poučení tom pokračovati, a to z té příčiny, by celá nová regulě čili konstituci našeho nejjasnějšího papeže Lva XIII. (v ročníku minulém jsou pouze tři hlavy rozebrány) katecheticky vyložena byla a každý úplného ponaučení o tomto třetím řádě nabyt.

V naší praktické době klade se ihned při každém novém požadavku aneb podniku tato otázka: »Co budu za to mítí?« A tudíž pochopitelně, že i při třetím řádu sv. Františka každý žádostiv zvědět i těch výhod, milostí a dober duchovních, jakých skýtá členům svým, ba i těm, kteří k němu ani nepřínaleží. Ano, tato čásť celého ustanovení papežského jest jak pro rozšíření, tak i rozkvět téhož řádu nejdůležitější, a proto třeba i jí bedlivou pozornost věnovati.

Ty duchovní poklady, jakých tu církev sv. řádu kajicníků sv. Františka v tak hojně míře podává, jsou neocenitelným dobrodiním všem terciářům a jsou bohatým pramenem milosti a zásluh, z něhož každý pro spásu svou i jiných co nejvíce čerpatí může. Vždyť jest to přáním našeho svatého Otce, aby hodně mnoho věřících v pravém duchu kajicnosti se řádu tomu přivtělilo a ducha i úmysl sv. Františka poznávalo. Dva prostředky obnovy podává nynějšímu století

slovutný papež Lev XIII., a ty jsou: růženec a třetí řád sv. Františka. Ano, tof i ta nejvydatnější dvojí zbroj, naznačená slovy evangelickými: »Modli se a pracuj!« A Bohu díky, již více než 150 biskupův odporučilo třetí řád sv. Františka dle přání nejvyšší hlavy církve sv. svým věřícím, a to slovy, jakými jen mluviti může v pravdě srdce pastýřské a otcovské. Všecky ty projevy tvoří překrásný mozaikový obraz krásy, výhodnosti, ano i potřeby tohoto přímo božského zařízení. Ano, abych užil slov nejd. p. biskupa svato-Hypolitského, třetí řád tento jest stromem ve vodách milosti Boží vstípeným a bohatým na nejjaznější a nejdražší ovoce. A ovoce to má býti duchovním pokrmem i lékem na vyléčení nynějšího pokolení. Vy sami, jenž jste údové řádu toho, vite, jak se řady vaše ve dvou posledních letech rozmnožily, jak se duch domácích i veřejných společných pobožností v osadách křesťanských vzpružil, jak se přijímání sv. Svátostí s větší horlivostí koná a jak konečně i ten katolický život a to vědomí náboženské mezi údy i jinými valně se zmáhá. Ó díky za to Bohu milosrdnému, že vždy v dobách vlašnosti a odstupování od víry podává nových prostředkův a yzbuzuje již jaksí v zapomenutí přišlá ustanovení k obnovení života víry a k osvědčení, že ta sv. církev posud chová ve středu svým dostatečné síly a hojných prostředkův, obnoviti tvář země.

Nuže, k úplnému poznání toho, samou prozířetelností Boží nám podaného prostředku třetího řádu sv. Františka a k radostnějšímu, ochotnějšímu i vytrvalejšímu se k němu privinutí sloužizí tedy následující poučení o odpustcích a výsadách.

O neplnomocných odpustcích.

1. ot.: Co jsou odpustky neplnomocné?

Odp.: Neplnomocné čili částečné odpustky jsou ty, skrze něž se jenom částka zasloužených trestů časných odpuští.

2. ot.: Pod jakými podmínkami lze tyto získati?

Odp.: K získání odpustků neplnomocných jsou podmínky snadnější a jednodušší.

3. ot.: Jest k jich získání též třeba svátost pokání a svátost oltární přijmouti?

Odp.: Nikoli; pouze při některých z dob starších vyžaduje se mimořádně zpověď a sv. přijímání. Než tyto se terciářů netýkají, aniž mají veskeré odpustky na novo ustanoveny. Jest pravidlem při odpustcích nepln., že, kde se výslovně podmínek těchto nežádá, také zpovědi a sv. přijímání k jich získání třeba není; jen pouze stav milosti Boží, t. j. přijímatel musí se nacházeti v milosti Boží, nesmí míti na sobě těžkého hříchu.

4. ot.: Kolikerých odpustků neplnomocných mohou získati terciářové?

Odp.: Mohou získati troje, a sice: 1. sedm let a sedm kvadragen, 2. tři sta dní a 3. odpustky římských štací.

5. ot.: Co znamená slovo »kvadrage-na?«

Odp.: Slovo to jest původu latinského a značí kající dobu 40 dní, na památku 40denního postu, v kteréžto době i kajícíci druhdy tužší museli konati pokání. Zde při odpustcích rozumí se jí zásluha 40denního pokání dle obyčeje církve sv. v dobách starodávných.

6. ot.: Co se má rozuměti odpustky tři sta dní?

Odp.: V církvi sv. byl obyčej, ustanovovati za hříchy časné tresty na léta nebo dny. Bylyť to pokuty církevním řádem již určené. A z toho obyčeje odvozuje se i prominutí neb odpuštění

těch časných pokut. A protož výrazy »rok,« »den« neznamenají dobu očistcovou, ale délku církevního pokání. Tak ku př. odpustky 300 dní neznamená tolik, jako by se mu odpouštělo 300 dní, které by v očistci strávil musel, nýbrž pouze, že takového prominutí trestu časného dosáhl, kteréž by mu Bůh byl přisoudil, kdyby za hříchy své byl po 300 dní konal církevní pokání.

7. ot.: Kdy mohou terciáři získati odpustky 7 let a 7 kvadragen, a za jakých podmínek?

Odp.: Jmenovaných odpustků může jedenkaždý člen třetího řádu získati: 1. v den památky vtisknutí svatých pěti ran sv. Františku (17. září), 2. o svátku sv. Ludvíka, krále (25. srpna), 3. v den sv. Alžběty, královny portugalské (8. července), 4. v den sv. Alžběty, královny uherské (19. listop.), 5. v den sv. Markéty Kortonské (22. února) a 6. ještě o dvanácti jiných dnech, jež sobě každý jednotlivce za souhlasu ředitele řádu zvoliti může, a to za podmínek: že navštíví kostel nebo kapli, v nížto se nalézá sídlo shromáždění, a tu se pomodlí k Pánu Bohu za blaho křesťanstva.

8. ot.: Jsou tyto modlitby na úmysl sv. Otce nějaké zvláštní?

Odp.: Nikoliv; postačí jen v myslí ten úmysl míti a při tom buď tři, buď pět Otčenášů se naň pomodlití, buď onu modlitbu říkati, která obyčejně nadepsána jest v modlitbách: »Za všeobecné potřeby křesťanstva.«

9. ot.: Za jakých podmínek mohou získati terciáři odpustky 300 dní?

Odp.: Kdykoliv obcují mši sv. aneb jiné bohoslužbě; veřejnému aneb soukromému shromáždění členů; pohostilí laskavě nuzné; sváry vyrovnají aneb se přičiní, aby byly vyrovnány; v procesí kráčeji; nejsvětější Svátost, nese-li se kolem, doprovázejí (ku př. k nemocnému), aneb nemohou-li toho učiniti, aspoň při

znamení zvonkem Otčenáš a Zdravas se pomodlí; když se pětkrát Otčenáš a Zdravas pomodlí, aby Pánu Bohu buď blaho křesťanstva aneb duše zemřelých členův odporučili; když mrtvolu doprovázejí ke hrobu; pokloubdilého uvedou opět na cestu pravou; poučují-li někoho o Božích přikázáních aneb o jiném ke spasení potřebném, aneb vykonají-li jiný podobný skutek lásky, jest jim dle nové papežské konstituce na základě těchto dobrých skutkův uděleno tři sta dní odpustků.

10. ot.: Jest třeba vícero takových dobrých skutků nebo modliteb k získání jmenovaných odpustků vykonati?

Odp.: Nikoliv; každým tu uvedeným skutkem bývají získány.

11. ot.: Jaké jsou ty odpustky »římských štací«?

Odp.: Za zbožnou návštěvu vícero chrámů Páně v Římě udíleli papežové v jisté dny, které v misálu zaznamenány byly, odpustky. Tyto dny byly: I. S odpustky plnomocnými: O vánocích (při třetí mši sv. a ten celý den); na zelený čtvrtek; na Hod Boží velikonoční a nanebevstoupení Páně. II. S odpustky neplnomocnými, a sice 10, 15, 25 aneb i 30 let a tolik též kvadragen: na neděle adventní; na všechny suché dny celého roku; na štědrý den; o vánocích při první a druhé mši svaté; na svátek sv. Štěpána, prvomučenika (26. prosince); na svátek evangelisty a apoštola sv. Jana (27. prosince); na mláďátka (28. pros.); na den obřezání Páně (nový rok); na zjevení Páně (6. ledna); na neděli devítník, první a druhou po devítniku; na všechny dny čtyřicetidenního postu, vyjma zelený čtvrtek; od pondělka velikonočního až do bílé neděle (provodní) včetně; na svátek sv. Marka, evangelisty (25. dubna); o třech dnech křížových čili prosebních před nanebevstoup. Páně; v sobotu před hodem svatodušním a od neděle svato-

dušni až do soboty následující, včetně. -- V dobách pozdějších udělena i některým nábožným bratrstvům ta milost, že i mimo Řím těchto odpustků dosáhnouti mohou. Sluší tu vždy dbáti výslovného ustanovení při těchto odpustcích. — Terciářové, navštíví-li ve svrchu jmenované dny kostel nebo kapli, jež jest sídlem shromáždění, a odporoučejí-li tu, jak obyčej jest, Pánu Bohu záležitost křesťanstva, požívají v témž kostele nebo kapli pak stejnou měrou téže výhody, jak jí obyvatelé a poutníci v Římě samém požívají, t. j. oni dosahují odpustků štací římských.

12. ot.: Mohou všechny tu jmenované odpustky terciáři získati pouze pro sebe — a ne též pro duše v očistci?

Odp.: Ano, nejen pro sebe, ale i všechny mohou též věnovány býti duším očistcovým, aby, jak nová regule praví, odkáli jejich skvrny hříchův a tresty jejich.

13. ot.: Co má nabádati nás k získání těch hojných a velkých odpustků?

Odp.: Mnohé závažné příčiny: 1. náš vlastní prospěch; odpustky zkracují tresty očistcové a zbavují nás těchto úplně; 2. hlas církve sv.; neboť ona učí, »že užívání odpustků jest velmi spasitelné« (sněm Trid. sez. 25.); 3. žádost našeho Spasitele; neboť On si dojista toho přeje, abychom i tohoto ovoce Jeho trpkého umučení — ovoce to milosrdenství Božího, užívali a 4. přikázání lásky k Bohu, k nám samým a k bližnímu; nebo užívajíc odpustků, očistujeme duši svou a čím tato čistší, tím úžeji se spojuje s Pánem Bohem a touha po větší dokonalosti se v ní zmáhá. A lásku k nám samým dojista dokazujeme užíváním odpustků tím, že se snažíme vždy hodnějšími býti těch milostí, jichž nám Bůh poskytuje. Konečně láska k bližnímu nás nutí přispěti těm nejbídnějším, a toť jsou duše očistcové; ony samy sobě pomoci nemohou, jsouce na naši lásku odkázány.

14. ot. : Jaké jsou tedy výhody od-
pustků ?

Od p. : Mnohé a veliké ; tak bývá
člověk odpuštěn veden k pokání a po-
leptání, kteréž bez těchto ani získány býti
nemohou ; usnadňují častější přijímání
sv. svátostí ; ničí časné tresty, jakýchž

od nás spravedlnost Boží přisně, až do
posledního haléře, vyžaduje za hříchy
naše ; potěšují duše horlivé v bázni před
božskou spravedlností a jsou i nejlepším
prostředkem pomáhati duším očistcovým
v jich trápení nevýslovném, jež buď se
takto skrátí aneb často i úplně přestane.
(Dokončení.)

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Ohlášení. Messenger, časopis fran-
couzský, hájící zajmy Božského Srdce
Páně, dospěl ku 44. svazku, který zdatně
pracoval o rozšíření úcty B. Srdce Páně ;
tu však přerušen jest ve své pilné práci
smrtí hlavního spolupracovníka svého.

Obnovená redakce, která s touž
péčí a pilnou snahou pracuje, předkládá
nám prvý svazek snaživého působení
svého, který z plna srdce doporučujeme.
Cena s frankem 1 fr. 50 čili 75 kr. r. m.

Časopis náš, »Škola Božského Srdce
Páně« dospěl letos ku 19. ročníku ;
ročníky dřívější jsou částečně dosud na
skladě. —

**List důst. kněze Ferd. Celle
J. M. Canozovi, apoštolskému
vikáři v Hindostanu.** Nejdů-
stojnější Pane ! Zavděčím se zajisté
Vašnosti sděliv se s Vámi o valném
šíření se úcty k Božskému Srdci Páně
mezi Indiany. Ohlásil jsem prvou novou
páteční. Lid Ideikaturský, mně svěřený,
nestrachoval se obtíží cesty skoro celo-
denní do vzdálené Karaukody, kterou
velká většina pěšky vykonala ; celkem
asi sto deset účastníků vykonalo svaté
přijímání. Mou prvou kajnicí byla
stará, tíží let shrbená žena indianská,
která po celý skoro den, opřena o sloup
kostelní, odřikává své »Otčenašky« ; byl
bych nikdy nemyslel, že tato žena
schopna jest cesty tak obtížné a vzdá-

lené. »Ujišťovali mě,« odvětila na mou
otázku, proč na tak obtížnou cestu se
vydala, že zemru na cestě, avšak ne-
poslouchala jsem jich ; chci především
vykonati svou pobožnost devítidenní a
pak dobrotivý Bůh ať činí se mnou,
jak se mu chce, o ostatní se nestarám.«
Tak volala chorá stařenka, podpírajíc se
na stěnu zpovědnice, aby si poněkud
odpočinula ; avšak tvář její zařila ; cítil
jsem však, že toto neděje se snad
z pýchy skutku vykonaného. Dobrý Bůh
zachoval ji a ochránil před nemocí. Po
vykonané pobožnosti v Ideikaturu počal
jsem v Mikelpatnamu. Zdálo se, že
Božské Srdce Páně, které celý svět
rádo by svou milostí obsáhlo, radost má
z těchto pobožností. Tři sta čtyřicet dětí
i lidí dospělých přijalo nejsvětější Svátost
oltární. Obyvatelé Ideikaturští, kteří pozdě
ve své domovině se dostavili a pobožnost
dokončiti nemohli, došli do Mikelpa-
tuamu, a sice velmi časné, myslíce, že
dle obyčeje mši svatou se slunce vý-
chodem sloužiti budu, jen aby neschá-
zeli. Avšak nepočítali se zápalem svých
sousedů, kteří došedše o jedenácté ho-
dině mé chýže z listů zrobené, kolem
ní se umístili, sladčeji spíce než jich
Sami, poněvadž pevný měli úmysl, ne-
odcházeti od mého stanu dříve, než by
se řádně vyzpovídali. Byli jsme všichni
spokojeni. Mši svatou jsem sloužil o osmé

hodině; byl to velký svátek pro nebe i nás. Lid smluvil se při svém odchodu, že přijde na novou novou.

Tento první pátek, na který po celý měsíc toužebně vzpomínají a na budoucí se připravují, jest krásným vynálezem Božského Srdce Páně, které s láskou duše vybavuje z otroctví temnoty. Moji zbožní posluchači neměli jiného přání, než aby těchto devět měsíců trvalo věčně.

Vaše Milost' nezná však daru, který Prozřetelnost božská obyvatelstvu zdejšímu udělila. Jest to krásná, vznešená socha Božského Srdce Páně, tváře tak milé, že jsem krásnější neviděl nikde ve Francii. Od té doby, kdy mezi námi socha tato jest, nepřestávají obyvatelé B. Srdce Páně prositi, »jak prý budou prositi v ráji,« aby označili štěstí vnitřní,

kteřého zakoušejí na sochu patřice. Musím vyznati, že činím, jak oni, že spatření tak šťastné pokory i lásky Páně mne občerstvilo vždy, když v těchto osmi dnech jsem ji navštívil.

Objevila se zajisté láska i pokora Spasitele našeho. Což asi budou sobě mysliti pohané, až ve slavnostním průvodu socha před nimi bude nesena? Často si kladu tuto otázku v naději, že Spasitel zachová svůj slib a požehná místům, kde obraz Jeho jest ctěn.

Kěž důstojný P. superior, který nám tento vzácný dar zaslal, přijme náš tisícový dik, jakož at i osoba, která sochu tuto darovala, zví, kolik přispěla ku rozšíření úcty Srdce Páně. — Kež zakusí na věčnosti ctnosti, kterých jest příčinou!

(Ferd. Celle. S. J.)

Milodary božského Srdce Páně.

Jako žádný den nemine, kdy bychom vždy nových a nových dobrodiní od Boha nezakoušeli, tak nebudíž čísla »Školy,« ve kterém by nebyly Bohu díky vzdány. Uvěřejňujeme:

Z Krásenska. Jsem nemocna již pátý rok. Jsem všecka shrbená a nemohla jsem dříve ani na zádech, ani na boku ležeti, ve dne v noci jsem bolestí křičela, a žádná pomoc, ani domácí ani lékařská, mi nepomáhala. Tu vzala jsem útočiště k Srdci Pána Ježíše a Panny Marie, a prosila je, abych alespoň ležeti mohla a nekřičela; slibila jsem, též že to uveřejním dám ve »Škole B. S. P.« I pozdravila jsem se skutečně tak, že již na půl roku na boku ležím a nekřičím; i bolestí mně valně ubylo. S uveřejněním jsem však lehkomyšlně váhala; tu počala bolest znovu — a nemoc stará se vrátila. Prosím tedy o uveřejnění těchto rádků, a mám silnou naději, že mně Srdce Pána Ježíše a Panny Marie zase pomohou.

Z Prahy děkuje zbožná a horlivá K. J. Božsk. Srdci Páně, Panně Marii Rodičce Boží a sv. Josefu za vyslyšení a ulevění v těžkých uř povážlivých křížích,

zvlášt' za vysvobození trpitelky Bohu oddané ze smrtelné nemoci, na kteroužto úmysl se dvojí pobožnost devítidenní vykonala, a než se dokončila druhá, nebezpečně nemocná, od lékaře již vši lidské naděje zbavená, opět povstala, začez budiž chvála Bohu, Rodičce Boží a sv. Josefu: že jest však posud slaba, prosí snažně bohumilé čtenáře »Školy B. S. P.« o sv. modlitbu.

L. F., z farnosti **Vilimovské**, v nebezpečně nemoci postaven, vzýval o pomoc božské Srdce P. a o přimluvu Královny nebes a mnoho jiných sv. patronů, a přislíbil uveřejnění vroucí díky, bude-li vyslyšen. S radostí plní tímto svůj slib; neboť minulo tentokrát nebezpečí, ve kterém postaven byl.

Z farnosti Frýdecké. A. G. vzdává vroucné díky B. S. P. a neposkvrněnému srdci P. M. a sv. Gertrudě za uzdravení nohou.

Z Olešnicka. Vroucí díky buďtež nejsv. S. P. a neposkvrněnému srdci Rodičky Boží Marie Panny, za vyslyšení prosby a za milost, kteráž mně udělena byla.

Z okolí Brněnského vzdávají se vroucí díky za šťastné vyřízení jisté choulostivé a nebezpečné záležitosti, kterou v devítidenní pobožnosti, v každodenní modlitbě sv. růžence a ve mši svaté Boží Prozřetelnosti doporučovali.

— A. J. vzdává díky B. S. P. a P. M. ustavičné pomoci; též sv. Josefu za vyprošené zdraví a zároveň za sv. spokojenost a sv. požehnání ve stavu manželském.

Z L. blíže Král. Hradce. Jistá osoba měla po mnoho let nezhojitelný neduh, dala se operovati a uminila si, že, když skrze B. S. P. a na přimluvu nejsvětější Rodičky Boží se uzdraví, uveřejní to ve »Škole B. S. P.«; avšak opomenula to učiniti. Tu byla právě ve výroční čas mnohem nebezpečnější nemocí na svůj slib upamatována, a proto prosí nyní za uveřejnění události této k rozmnožení cti a slávy nejsv. Srdce Páně a též neposkvrněné Rodičky Boží.

Z Dřevohostic děkuje J. S. za vyléčení nemoci, kde lékař pochyboval o uzdravení.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Smutná doba přišla na Rakousko, doba to, kde dozrává setba liberální a přináší velmi trpké ovoce. Jak také bylo jinak očekávati, že dle slov pisma neporostou na trnu hrozny a- na bodláčí fíky. Liberalismus odňal škole ráz náboženský, a kde není náboženství, tam není svědomitosti ani poctivosti. Odevšad, z Vídně a Prahy, z Pešti a Lublaně atd. slyšet o zpronevěrování peněz svěřených; u jediné eskomptní banky ve Vídni obnášejí zpronevěření způsobená třemi úředníky na 6 milionů. Že pád ústavů jako pražská banka pro úvěr pozemkový strhne také jiné závody, s kterými jest ve spojení, dalo se očekávati, a splnilo se měrou bohatou. Nyní se žaluje, arci pozdě, ale bohužel právě příčina, kde zlo vězí, nechce uznati se. I v středu obecní rady vídeňské nevypadá to mnohem lépe a obviňují se strany a jednotliví členové ze zjištnosti a nepoctivosti, a došlo to až k soudu, kde sám soudce se pronesl: »že poměry hospodářské hlavního města nesnesou světla přísné kritiky.«

Vedle těchto nehod nařiká zejména rolnictvo na těžká břemena a na láci

výrobků hospodářských, které již ani neodměňují práce vynaložené. Druhdy byla láce obilí štěstím a radostí lidu, dnes, kde na všecko hospodářství hledí se jen se stanoviska peněžního, jest láce neštětím. A nemá-li rolník, nemá femeslník, nemá dělník. Vůči tomu chtějí státy stf. Evropy se společně smluviti a obilí, zejména americkému, přístup na trhy evropské zameziti zvýšením cla, čímž by se docílilo částečné stoupání cen obilních. Dne 20. ledna sešla se opět říšská rada, a kromě rozpočtu má usnísti se vůči žádosti některých obcí, které se zráhají ne sice dávatí, ale vybíratí a odváděti, co jest císařovo (totiž daně), císaři, kdo povinnen jest daně v obci vybíratí. Mimo to má se vyříditi upravení hmotného postavení farního duchovenstva a lidu dělnického.

Posud měly Rakousy Horní i Dolní zemský zákon školní církvi katolické co nejvíce nepřátelský, tak že katolický kněz úplně byl vyloučen od úřadu školdozorce a předsednictví školní rady. Nyní konečně schválil J. V. císař pán usnešení sněmu hornorakouského, kterýmž kněz katolický aspoň na roveň postaven jest s jinými občany. Rozumí se, že i nad

tímto nepatrným znamením spravedlnosti a přízně k církvi katolické velmi se horší a zlobí noviny židovsko-liberální.

Řím. Před svátky vánočními přijal sv. Otec blahopřání kardinálův a u té příležitosti vedl stížnost na své trudné postavení, které mu konání úřadu vrchnopastýřského velmi znesnadňuje. Potrvá-li nepřítel zednářské vlády italské proti Stolici apoštolské, jest sv. Otec odhodlán Řím opustiti, a jinde útočiště hledati, odkud by církev katolickou svobodně mohl spravovati. Též blahopřání diplomatických zástupců velmocí, spolků zejména mládeže katolické, již povzbuzoval k mravnému a bohumilému životu. Případy cholery, o kterých jsme se posledně zmínili, zůstaly osamoceny a může se nákaza považovati za odstraněnou. Po způsobu jiných vlád, zejména Německa, ráda by vláda italská obsadila nějaké území někde v Africe severní neb východní, a chystá k tomu konci námořní výpravu, ač své zámysly všemožně lživými vývodů vymlouvá.

Německo. V poslední době počíná si Německo hráti na moc námořní a bystrý zrak státního kancléře, knížete Bismarka, ihned vyhlédl si kořist, na kterou by směle mohl se vrhnouti. Kromě neúrodného území Angra Requenna v jižní Africe zabralo Německo ještě východní polovici rozsáhlého ostrova Nové Guiney a ostrovy poblížké, nazvané: Nová Británie a Nové Irsko, ležící pod rovníkem na severu Austrálie. Plocha zabraných ostrovův obnáší více jak 7000 čtverečních mil. Též v Africe jihovýchodní nabylo Německo, dle udání koupí od krále Zulukafřů, značnějšího území při zálivu sv. Lucie a přijalo ochranu (protektorat) nad celým územím Zulů. Můžeme říci, že Bismark takorba okamžikem zvětšil panství říše německé málem o 10.000 čtverečních mil, tedy o více než obnáší plocha celého Německa. Mimo to bude mít

Bismark první slovo v říši, která se právě zřizuje společnou úradou zástupců všech velmocí v střední Africe na pobřeží řeky Kongo. Říše ta bude obnášeti na 30.000 čtverečních mil s asi 35 miliony obyvatelstva.

Přáli bychom Německu tohoto vzrůstu, kdyby skutečně přičinilo se o rozšíření křesťanské vzdělanosti mezi ubohými národy pohanskými tam přebývajicimi. Ale způsob krvavý, jakým loďstvo německé potlačilo malé spiknutí černochův (od Angličanů navedených) v Kamerunu (západní Afrika), povraždívši obyvatele a zničivši osady jejich ohněm, ukazuje, že i v osadách zámořních hodlá Německo vládnouti krví a železem. Povšimnutí hodno, ač-li pravdivo, jest i tvrzení liberálních listů, že misionářům katolickým bude přístup do nově nabytých osad německých zamezen. Dle všeho jedná se tu pouze o rozšíření moci a vykořisťování lidu, a nikoli o zuslechtní mravů vlivem křesťanského vzdělání. Též prý hodlá Bismark nespokojence a socialisty z Německa vyvážeti do krajin těchto zámořských, jako Rusko své zločince posílá na Sibiř.

Španělsko. Nejžalostnější zprávy docházejí posud z jižního Španělska, kde v přestávkách od 26. prosince až do 10. ledna trvá záhubné zemětřesení. Hřůzné zvěsti pocházejí zejména z provincie Granady a Malagy. Celá města a osady jsou v ssutinách, chrámy a veřejné budovy pobořeny. V jediném městě Alhama, které čítá na 12.000 obyvatelů, zbořeno 1300 domů a 302 osob jest zabito, 280 více méně nebezpečně raněno. V Malagě zbořeno neb silně poškozeno 227 domů. Zcela neb zvice zničeno 50 měst a vesnic. V Malagě utvořila se následkem otřesení země hluboká trhlina země, a velká část domův i se hřbitovem se do ní propadla. Na jiných místech propadla se země o 10, 20 a

více metrů hluboko. Přes 2000 osob zahynulo, ostatní opustili své domy a bytují ve dne v noci pod širým nebem ve stanech, vozích a p. Bida a nářek nesmírný. Sám král Alfons vydal se do krajín spustošených, aby lid těšil a kde možná pomáhal; v chrámech se zavádějí sbírky pro nešťastné. Mezi prvními byl jako vždy sv. Otec Lev XIII., který na první zprávu poslal ihned 40.000 franků pro nešťastné. Velkých zásluh dobyly si všude milosrdné sestry, které neohroženě vnikaly do horících se domův a odtud vynášely mrtvé a raněné, jež těší a ošetřují. — Chraň Bůh dalšího neštěstí!

Anglie jest nucena skrývatí svůj hněv a svou žárlivost na Německo, a hledí svou námořní moc stavbou nových lodí rozmnožiti. Výprava do Chartumu k vysvobození generála Gordona prý (?) se dobře daří. Generál Wolseley, vůdce výpravy, jest s částí vojska již na blízku Chartumu. Falešný prorok Mahdi vydal provolání k obyvatelstvu, kde každého

prohlašuje za odpadlíka od víry Mohameda, kdo by Angličanům co nejmenšího, buď dobytek, neb potraviny atd., přenechal. Čeká Angličany zajisté v poustích střední Afriky tuhý kus práce.

Francie jest posud ve válce s Čínou a nyní chce napnouti své síly, aby Číňany úplně porazila, a celé území Tonkinu v jižní Číně vydobyla. Spory stran v zemi a trudná postavení tříd pracujících trvají dále.

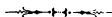
Radostnější zprávy docházejí z **Ameriky**, kde právě skončen jest sněm amerických biskupů. Kromě usnešení o jednotném si počínání při sňatecích manželských, učiněna opatření nutná o bezpečnosti a správě církevního jmění, o volbě biskupů. Hlavním pak výsledkem porad jest, že zbuduje se v Americe svobodná katolická universita, k čemuž ihned od dobrodinců darováno 400.000 dolarů (skoro 1 milion zlatých) Zdař Bůh takovými šlechtným snahám, směřujícím k rozšíření pravé křesťanské osvěty!

V měsíci únoru modleme se za misie katolické.

Ještě tomu bez mála devatenáct set let, kdy božský Spasitel na této zemi meškal a světlo svého učení sám i svými učeníky do veškerého světa rozšiřoval. Již devatenácte věkův uplynulo v moře věčnosti od radostného Jeho narození a přece světlo vznešené pravdy Jeho všem dosud nezavítlo; ze třinácti set milionů lidí, kteří tuto zemi obývají, sotva třetí díl v lesku pravdy kráčí, sotva 400 milionů lidí poznalo blahodárných účinků, jež Duch svatý svou milostí na křtu svatém nám vlévá; tak nepatrný dosud počet křesťanů; avšak čím více srdce naše truchlití musí, pohlédneme-li blíže k tomuto počtu křesťanů; přes 200 milionů mezi nimi jest ovcí pobloudilých, protestantův a schismaticů.

Zájmy božského Srdce Páně jsou i zájmy našimi, kteří předně k tomu povolání jsme zájmy božského Srdce tohoto hájiti, ne-li bezprostředně, tož prostředně aspoň modlitbami svými; neb spása či záhuba tolika milionů duší k obrazu Božimu stvořených nemůže nám lhostejnou býti. — Za tím účelem hlavně J. Emin. nejdůst. p. prefekt propagandy odporoučí naléhavě po celý měsíc misie katolické za předmět zbožných modliteb našich, a Jeho Svatost udělil své zvláštní požehnání těm, kdož vroucí prosby své k témuž účelu k nebi vysílají budou.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor I. P. 1885.

Za misie katolické.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obětují Tobě modlitby své především za misionáře katolické, by jejich odvaha vzrůstala s utrpeními, by hojná žeh duší je oblažila za slechtnou snahu, a aby posvátné zájmy Tvé se sířily. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučje se :

1. *Sv. Ignáce, muč. 107*: Úcta, důvěra a láska k božskému Srdci Páně. Zdar a požehnání jubilejnímu roku svato-Methodějskému. Kněz churavý u velikých starostech a nesnážích. Umírající.
2. *Očištvání Panny Marie (Hromnic)*: Úcta, důvěra a láska ke královně nebes a země. Císař a král náš se svým dvorem. Osvícení mužů vysoko postavených. Zemřelý kněz spisovatel.
3. *Sv. Blažeje, bskp. muč. 316*: Apoštolát modlitby by se více po světě slovanském rozšířoval. Biskupové vlasti našich česko-slovanských. Vyslyšení nemocných v důvěrné modlitbě. † otec.
4. *Sv. Ondřeje Korsini, bskp. 1373*: Apoštolát řeči by se těšil hojněmu požehnání nebeskému. Touha po křesť. ctnosti mnohým.
5. *Sv. Háty, p. m. 252*: Apoštolát tisku by podporoval, seč kdo jest: pérem, čtením, příspěvkem a rozšířením. Misie posvátné tu a za mořem. Obětavé povolání k nim. Dar stálého zdraví.
6. *Sv. Doroty, p. muč. 280*: By mnozí lidé poznali, k čemu na světě jsou. Rozmnožení víry a boj proti nevěře. Ochrana dítka.
7. *Sv. Romualda, řeh. 1027*: Duchovenstvo řeholní by si bylo povědomo, že jest soli a světlem v katol. církvi. Nemocné dítě.
8. *Sv. Jana z Mathy, řeh. 1213*: Pouť Velehradská. By zažehnalo božské Srdce Páně všeliké pohoršení z osad křesťanských. Náhrada za urážky b. S. P. v těchto dnech. Boží požehnání.
9. *Sv. Apollonie, p. m. 249*: Veškeré duchovenstvo katechesí na školách zaměstnané. By božské Srdce Páně seslalo horlivost, opatrnost a zručnost u výkladu sv. náboženství před dítkami.
10. *Sv. Školastiky, p. řeh. 542*: Kazatelé slovanští. Věrnost kněžím v duchovní správě postaveným. Povinná modlitba. Bohoslovec.
11. *Sv. Eufrosíny, p.*: Misionáři jihoslovanští. By roztrhl Hospodin železná pouta rozkolu na Rusi. By Bůh se nad nimi smiloval. Spolky, jednoty a bratrstva křesťanská. Záležitost představené.
12. *Sv. Eulalie, p. muč. 304*: Panny křesť., by zalíbení měly v neúhledných ctnostech. Čistota srdce a důvěra v královnu nebes. Odprosení b. S. P. za hříchy toho dne. Napravení muže opilce.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lürdu, Filipsdorfu, Castochové, Boleslavi a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc únor I. P. 1885.

Z a m i s i e k a t o l i c k é.

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

13. *Sv. Kateřiny Ricci, 1590*: Dítky ve školách národních. Svědomitost křesť. všem vychovatelům a pěstounkám oproti dítkám jim svěřeným. Bohoslovci moravští v Římě. Pomoc v nouzi.
14. *Sv. Valentína, kn. m. 270*: Rozšíření bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení Slovanů na Východě. Díky z toho srdce, že nám Hospodin poslati ráčil svaté apostoły naše. Zodpovědnost.
15. *Sv. Faustína a Jovity, muč. 120*: Horlivost v klanění se nejsv. Svátosti oltářní při pobožnosti odpolední. Ó Ježíši, láska má! Odpor smyslným naruživostem v těchto dnech. † rodiče a dcera.
16. *Sv. Juliany, p. muč. 300*: Jednotě klanění se Kristu Pánu ve velebné Svátosti. Štědrost na světlo a okrasu chrámů Páně.
17. *Sv. Konstancie, p. 354*: Zadostučinění b. S. P. za vsi nelásku a nevěrnost v těchto dnech. Tužení těla, by nezbujnělo. † matka.
18. *Sv. Simeona, bisk. muč. 106 (Popelec)*: »Pomni, člověče, že's prach a popel,« by vytýkalo mnohým svědomí. Povinnosti doby velikonoční. Duchovní správceové. Hříšníci. Nemocná svakrová.
19. *Sv. Konráda, kajčnicka, 1354*: Ti, kteří se za jubilea svato-Methodějského obrátili. By kazatelé postní po všem svätě duchem apoštolským slynni. Obrácení hříšníků. Česká kolej v Římě.
20. *Sv. Eleuteria, bisk. 743*: Nemocnice, sirotčince a ústavy dobročinné vůbec. Bychom naslouchali vnuknutím Ducha sv. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. Obrácení hříšníci. Duše v očistci.
21. *Sv. Germana, op. muč. 677*: Mnozí křesťanští muži by procitli za doby svalopostní ze spánku vlažnosti náboženské. Horlivost modlitby mužům i nedbalým ženám. Potlačení hříšné naruživosti.
22. *Sv. Petra stálení v Antiochii (První neděle v postě)*: Sv. Otec nás. By se vyplnily brzo touhy jeho apoštolské po obrácení Slovanů. Časté vzývání sv. apoštolů našich. Dar trpělivosti a moudrosti.
23. *Sv. Markéty Korton, kajč. 1277*: By našel sv. Otec podpory ušavé v obětavých srdcích katolíků zámožných. Jeho láska k Slovanům by požehnaná byla. Vyproštění obce z rukou lichvářských.
24. *Svatvečer sv. Matěje*: Rozmnožení ducha apoštolského všem v pouť Velehradské činným. Návrat rozkolníků do cirkve svaté.
25. *Sv. Matěje, ap. 64*: Služebnictvo naše obého pohlaví by hledalo u b. S. P. potěchu a posilu, jako ji našli jini služební. Sirotci.
26. *Sv. Valburgy, p. 799*: Hodné přistupování ke stolu Páně těm, kteří dlouhá léta tak nečinili. By se zpamatovali mnozí v dobrém užívání tvorí podle vůle Boží. Dar trpělivosti a moudrosti.
27. *Sv. Alexandra, patriarchy Alexandr. 326*: By křesťané naučili se jednati ne dle zásady »Těši, netěši,« »Líbí, nelíbí se,« ale v bohobojnosti křesť. dle »Okó Páně vidí vše.« Chorá, stará vdova.
28. *Sv. Leandra, bisk. 596*: Díkůvzdání za hojně milosti v jubilejním roce až posud obdržené. Zatvrzelci. Vychování dítek. † sestra. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúndu, Filipsořtu, Častochově, Boloslaví a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Tiskem a nákladem knihtiskárny benediktinské v Brně.

ZDráV buĎ Ctný SpasiteLI! TVé Drahé utrpenI
přInesLo světu VykoupenI k VěČné sLáVě. J. Š. K.

Patronům českým.

Slávo věhlasná, rekové vy statní,
Ježto v nadhvězdný Spasitel uved' stan
Svou milostí; ó blažení vy českých
Patroni hájů!

Dlíce v nadhvězdném stanu, ze zdroje těch
Všech dober s Tvůrcem spojené kojíte
Své slabot prosté duše; ó vy skvělé
Národa hvězdy.

Tvůrce před stolcem orodujte, želáme,
Přimluvou mocnou vždy za nás lkající;
Svou milostností naše opětujte
Prosby v nebesku.

Růžovou v obět, za kteréž přinesli
Krev s ochotností jste, a jenžto chrámy,
Víru též spasnou a poruch vždy prostou
Věčně střežíte;

Námi když zmitat bude trýzně náplň,
Rámě když jednou smrti nás obejmě;
V době té stůjtež vy při nás, a veďte
Bratry ku hvězdám.

Zpěv bychom chvalný v nebesích pějíte,
S vámi tam božskou zřeli velebnost;
Ples radostnější by nebem se šířil
Kristu ku slávě.

Otci dik věčný, Synu buď i sláva;
Buď svatý Duch ctěn hlaholem velebným;
Nám tu popřej Bůh rosu svých milostí
K blahu vedoucích. Amen.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept III.

Lehoučké příkázání.

elký předsudek má ten svět o náboženství Kristovu, a sice ten: že učení Ježíšovo zavrhuje a zakazuje člověku všelikou radost na světě. Křesťana podle Srdce Božího představují si jako člověka mrzouta, jehož zasmušilá tvář nikdy se nevyjasní, a jehož srdce pro nějakou radost a veselí nemá ani citu, ba ani smyslu, tak jakoby se služba Boží s nižádnou radostí nesrovnávala. Než, je-li pak předsudek tento odůvodněn? Přišel snad Kristus Pán na zem, aby odňal člověku všelikou radost a tak život vezdejší, již dosti krušný, mu ještě znepříjemnil a ztrpčil?

Ó velikou křivdu činíš Spasiteli, kdykoli takto o Ném a Jeho učení soudíš; neboť ti mohu dokázati, že měl Kristus Pán srdce a smysl, cit i pro takové radosti a veselí, jakéž člověku působí jídlo, pití, zdraví těla a co tomu podobného více. Připomenu jen, kolikráté On sám se postaral lidu o jídlo, a kdy to nešlo jinak i zázrak k vůli tomu učinil a chléb nedostatečný podivným způsobem rozmnožil. Oj, jaká radost musila se tu rozhostiti v tom lidu kolem Ježíše stolujícím! — Jiným opět, jichžto počet ani znám není, navrátil Spasitel ztracené zdraví, aby se ze svého života i se svými miláčky opět těšiti a radovati mohli. Ano, jedenkráté chudým svatebčanům i vína výborného a hojného zázračně opatřil, a tím zajisté důkaz podal, že Srdce Jeho nemiluje zármutku a trudnomyslnosti, ani oné přepjaté přisnosti, kteráž se všeho, i nevinného veselí, z daleka hrozí a štítí.

Než i na tom není dost; mohuť dokázati o Spasiteli našem, že netoliko neza-

vrhuje slušných a dovolených radovánek, nýbrž i sám zvláštním kořením je oslavuje, kteréž ani na zemi neroste, a proto s nebe nám je přinesl! Ano, pověditi mohu, kterak Spasitel náš radováanky pozemské člověku zvysuje a posvěcuje, tak že mu nejen neškodí, ale naopak stávají se dobrými skutky, jež mu přinášejí hojnou zásluhu na věčnosti.

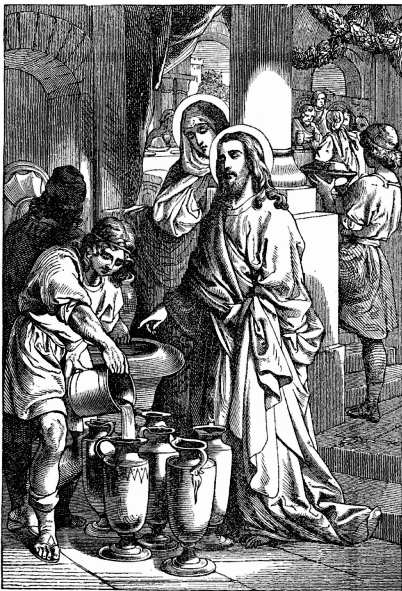
Ku provedení důkazu tohoto potřebuji dvou křesťanských snoubenců, kteří se řádným a poctivým způsobem zasnoubiti obmyslejí. Že toto obapolné zasnoubení působí lidem snad největší radost a slast zde na zemi, to bez dlouhých důkazů známo všeobecně; můžet to člověk viděti, slyšeti a čísti na potkání, zejména za našich dnů. Opěvujet to svět téměř ve všech básních, líčí na divadlech, popisuje v románech za nejvyšší blaho člověka . . . Bohužel však právě v té věci natropí se také největší neplechy na zkázu nesčíslných duší. Protož nediv se nikdo, že se i o této věci ve »Škole B. S. P.« dočteš: ukážu hned, kterak to souvisí s Božským Srdcem Páně.

S vámi tedy, křesťanstí snoubenci, bych tenkrát rád slovíčko promluvil; vy ostatní čtenářové a čtenářky můžete zatím býti hezky zticha; poslechnouti sice můžete také, týkáť se to potud i vás, pokud si z toho můžete vzítí to naučení, že se o své štěstí — je-li slušno a dovoleno — nemusí člověk před Kristem Pánem báti, nýbrž naopak má k Němu právě jíti, On mu radosti nepokazí, nýbrž celým srdcem rozleje a celou duší oblaží. Na př. vy křesťanstí snoubenci, věztež, že On sám především jiným a výslovně prikazuje vám, abyste sobě navzájem upřímnou láskou oddáni byli, a zůstali na tak dlouho, až vás smrt oddělí. Při

oddavkách čítá kněz zvláštní mši sv. a také příhodné evangelium. A v evangelium tomto praví Kristus Pán: »Opustí muž otce svého i matku svou a přidrží se ženy své, a budou dva v těle jednom. Co Bůh spojil, toho člověk nerozlučuj!«

Víte-liž nyní, jak daleko podle přání Kristova může a má jiti ta vaše láska

vzájemná? Tak daleko, že i to nejsilnější pouto, jež vás k rodičům vašim víže, dovoleno vám bez hříchu přetrhnouti, abyste sobě zcela žiti mohli; ano, až tam má jiti láska vaše, kde přestáváte býti dvě rozdílné osoby, jsouce dvě duše — však jedna mysl a jedno srdce! Tak daleko, že nic na světě vás již nesmí od

sebe odloučiti, než Pán Bůh sám, když pošle smrt mezi vás!

Tak, tak to chce a káže Spasitel náš, a nyní rečete, vy křesťanští snoubenci, jest vám přikázání to těžkým? — Budete snad nařikati a žehrati srdcem skormouceným na Krista Pána: »proč, proč jen ukládáš nám takové břímě? Proč žádáš na nás tak upřímně, tak oddaně,

tak dlouho se milovati?« — Není-liž pravda, kdyby všechna přikázání Boží byla tak lehká, tak sladká, jako toto, ni-žádný člověk by do pekla nepřišel! —

Avšak Kristus Pán chce vaši radost a lasku ještě posvětit a poukazuje vás na své vlastní Srdce, abyste se učili, kterak sobě v lásce a věrnosti dostátí máte. Jeť On sám také za snouben, jak

zřejmě dí písmo sv. a nevěsta Jemu zasnoubená nazývá se svatá církev.

Při oné mši »za snoubence,« o níž svrchu řečeno, čte se epistola z listu sv. Pavla, a tu vám píše tento tajemník Kristův: »Ty, muži, máš ženu svou s takovým srdcem milovati, jako miluje Srdce Ježísovo církev svou; a ty, ženo, opět máš býti muži svému s takovou láskou oddána, jakou chová církev ke Kristu Pánu.« A toto slovo apoštolské má pro vás hluboký význam.

Pohlížej tedy, ženichu křesťanský, častěji na Srdce Páně a uvažuj i rozjímej u sebe, kterak ono miluje, a čiň to pak po něm; čím věrněji je následovati budeš, tím lepší, tím světější bude láska tvá!

Ti básníci a spisovatelé píšou v románech a divad. kusech o všelijakých vymyšlených pletkách zamilovaných, líčí a opěvují tu co ten a onen jinoch pro »svou vyvolenou« se namyslil a natoužil, co všecko podstoupil, trpěl a obětoval pro ni a pod. . . však kdybys sebral dohromady všecko to, co ti románopisci možného i nemožného, skutečného i vymyšleného »o té lásce« napsali, a kdybys to všechno slil do jednoho srdce lidského — aj, co by to bylo všechno vedle lásky Kristovy, s jakouž miluje On vyvolenou církev svou? — Asi tolik, jako rampouch ledový proti červencovým prskům slunce, asi tolik, jako kapka vody proti třeptící se hvězdě na noční obloze. Ano, směle tvrdím a dokážu to, že nejkrásnější píseň o lásce — pouhá pravda bez všeho výmyslu jest — svaté evangelium našeho Pána Ježíše Krista!

Jaké pak krásy a vnady nalezl Syn Boží na církvi, že si ji za nevěstu vyvolil, a s ní se zasnoubil? — Vnady? krásy? pražádné; naopak bylo tehdaž člověčenstvo samá nečistota, samá rána a malomocenství, bylo plno ohyzných vředů na duši, a proto nikoliv ze záliby

si je vyvolil za nevěstu, aniž pro ukolení tužeb svých, nýbrž pouhá, ryzí láska to byla, láska nezištná, láska sebe zapírající, která Jej pohnula k tomu, aby prve nevěstu vyvolenou očistil a vyhojil, ji ozdobil a posvětil, by na ni nebylo ni skvrny, ni vrásky, ale aby byla čistá, svatá, neporušená a tak hodna lásky Jeho. Ovšem, stálo Jej to mnoho, stálo Jej to ten nejdražší statek, jaký zde na zemi měl — totiž vlastní život! — Avšak On jej položil na oltář za obět, položil v bolestech nevýslovných i s poslední krůpějí krve ze Srdce svého, jen aby nevěstu svou učinil krásnou a spanilou a — šťastnou. On přivinul to ubohé lidské pokolení na své probodené Srdce, aby odtud vliil do jich churavého srdce novou sílu, nový život, radost, blaho a věčnou spásu!

A od té doby, kdy se stal Kristus Ježíš na kříži krvácejícím ženichem církve a duše lidské, od té chvíle neopustil ji po všechny ty minulé věky, ale kráčel jí věrně po boku, chráně a bráně jí proti všelikým nepřatelům zjevným i skrytým až po dnešní dobu. S ní také všecken svůj statek a majetek věrně rozdělil, i nejdražší poklady jí světil a pak odešel, aby tam u Otce v nebesích příbytek jí uchystal — a jedenkrát přijde opět, a to s velikou slávou a velebností, a odvede ji s sebou tam ku svatebnímu veselí, jež trvati bude na věky věkův.

Hle, tak miluje Srdce Ježísovo chof sobě zasnoubenou, a tak chce, abys i ty, muži křesťanský, chof svou miloval.

Nuže, míníš tak činiti? Aneb se ti to zdá přílišným a nemožným býti na člověka? Ó tož věz, že již ne jeden muž a řádný křesťan toho dokázal na manželce své. Četl jsem sám podobný paměti-hodný příběh. Jistý chalupník, již nevím z které osady, oženil se s chudou sice, ale hodnou dívkou. Těšili se oba na to »nebe« manželského stavu, — však to se

jim brzy skalilo, Manželka za krátký čas po svatbě onemocněla a vyležela na loži bolestném drahá léta. Muž její hledal pomoci kde mohl a obětoval na lékaře i léky, co se dalo. Ano i svou chalupu byl nucen prodati a konečně i poslední kus nábytku obětoval; a zjednav vozík, ženu svou na všech údech ochromenou světem vozil a pro ni chléb vyžebraval! — A mohl-li ten a onen toho dokázati, proč pak ty bys nebyl s to, budeš-li jen chtítí?!

Avšak i ty, křesťanská panno a nevěsto, viz příklad a vzor svůj na církvi svaté! Aj, jak věrně srdce zachovala ona ve všech bouřích nebeskému choti svému Ježíši Kristu! Ani slovička učení Jeho nedovolila změnití, a než by na krok ustoupila od zákona Jeho, raději snášela a snáší podnes příkoří, pronásledování a muka. A v jaké chová památce nebeského chotě svého! Od vánoc do velikonoc a odtud do svátku nejsvětějšího Srdce Ježíšova, nejsou-li všechny ty pátky kvetoucí a nikdy nevadnoucí pomněnky na Něho? A jak hluboko v srdci svém chová veškery ty důkazy lásky Jeho! Na všech cestách a stezkách staví a světi kříže, aby jen vsudy a vezdy měla obraz Jeho před očima!

A jakou teprv lásku a péči mateřskou věnuje církev dítkám od Boha jí svěřeným! Do všech světa dílů vysílá

posly své, aby všude hlásali jméno nebeského chotě jejího a nové a nové dítky Jemu získali. A konečně, jak věrně a oddané kráčí církev po cestách Jeho a nese ráda i Jeho roucho potupy a ponížení před světem, a tak vždy a ve všem Jemu snaží se podobati i neohrožeností i láskou k lidem i obětavostí za spásu duší nesmrtelných! V této tiché, trpělivé a oddané lásce očekává onu hodinu, kdy řekne jí nebeský ženich: »Pojď! nevěsto má!« — —

Rozumíš nyní, křesťanská nevěsto, oněm slovům sv. apoštola: že tak má býti žena oddána láskou muži svému, jako církev Ježíši Kristu? — Ó na tuto věrnou, čistou, silnou, neporušitelnou nevěstu Páně pohlížej často i v čas zasnoubení i v čas manželství svého. Ona budiž tvým zrcadlem, před nímž hodně často stávej, zhlížejíc se, co na sobě ještě opravití máš. Ta budiž zamilovanou knihou tvou, z níž lépe učiti se budeš pravé, věrné, křesťanské lásce k choti svému, než z lečjakéhos smyšleného a smysly draždícího románu!

Ó zajisté: Srdce Ježíšovo a srdce katolické církve jest nejkrásnější a nejdokonalejší vzor vám, křesťanští snoubenci!

A kdo by chtěl tvrditi, že tohoto vzoru — tohoto léku — není nanejvýš zapotřebí našemu »mladému« světu?

(Pokračování.)

Poměr národa našeho k Bohu.

Uvažuje *Bohumír Hendl.* (Dokončení.)

írkev katolická stažena okovy tak, že sebe menší volnosti jí popřáno nebylo, duch necírkevní ano přímo proticírkevní rozšiřoval se bez překážky nejen v Čechách na Moravě, nýbrž i v celém našem mocnářství rakouském. Na sta klášterů, nesčetná bra-

trstva, bohatě nadané fundace církevní padly zde pod lichou záminkou duchu tomu za oběť, množství kostelů zbořeno, jiné na skladiště a továrny prodány, jiné zase opuštěny a živelním pohromám v šanc vydány. Vědomí velikého úkolu, dle kterého církev všecken život domácí i veřejný, písemnictví i umění, správu

obcí i krajin proniknouti má duchem Kristovým, vědomí toto skoro vymizelo, ba nebylo ani u těch, kteří úřadem i stavem zavázáni byli vědomí toto nejen udržovati, nýbrž i siliti. Proto písemnictví i školy tehdejší zachráněny jsou toho ducha proudem neznabožským, katolický smysl a katolické vědění u lidu sláblo, neboť i ti, kdož je měli hájiti a brániti, ochable kořili se téměř okolnostem osudným.

A hle, i tuto těžkou dobu přečkal národ náš, — neodpadl od víry pravé! I sám císař Josef II. bez jasného vědomí více méně bojuje proti soustavě katolické — posléze sám k jiným náhledům přišel — a poněkud zarazil útoky na víru preveliké části poddaných. Avšak, ač pod vládci následujícími, Leopoldem II. a Františkem I., trochu lépe církvi se vedlo, přece duch ten necírkevní, Josefínismem zplozený, trval i dále, překážky stavě vývinu ducha v pravdě křesťanského. A následky toho cítiti lze až posud. Zkažené plody písemnické národů západních, čpějící tu rozumářstvím německým, tu zase francouzským bezbožectvím, zhoubně působily na třídy vzdělanější v národě našem. A co divu, že pak příklady a jednání stavů vyšších žalostným způsobem porušovaly víru a mrav bohubilý v katolickém lidu našem? Či může lid zůstati nedotknut, vidí-li na těch, kteří mu za vzor sloužiti mají, kterak sami v lehkost uvádí tu církev, tam obřady její, tu zase zákony její a učení?

Ba diviti se musíme, že během osudných oněch let víra katolická v národě našem více neutrpěla. . . . Tu však přikvačily bouřky r. 1848. na národ náš, které ovšem ani náboženství neusetřily. Předsudky zhoubné proti církvi katolické, které mládež naše byla nassála, zejména z písemních

plodů německých, počaly se rozšiřovati mezi lidem s horlivostí, která byla by příslušela ovšem lepší věci. Nutno jen čísti některé časopisy z oněch let, a objeví se každému podivné brojení proti kněžstvu katolickému a řádům církevním, náhlé zvelebování a vynášení Husa a jiných vynikajících osob hnutí husitského, což vše nemělo jiného účele, nežli podetití strom katolický a na jeho místo zasaditi buď plané a pohodlné protestantství aneb dokonce holou nevěru. Od osudné doby této, směle můžeme to říci, jeví se snažná péče, která až posud trvá, všecko šeredné, nevěrecké, náboženství Kristovo tupíci, ať to pochází z Němec či z Francie na jazyk náš překládati a vykládati, aby jen otecká víra katolická u lidu v lehkost uvedena byla.

A tak přišli jsme v úvaze své až na dobu naši, které si poněkud zevrubněji všimnouti a poměr lidu našeho k Bohu za našich dnů ohledati chceme.

Kdo zná poměry společenské a protřelým okem zírá na proud časový, nezřídka bude si muset povzdychnouti: »Svět ve zlém postaven jest a věk náš ve zkázu se řítí.« Povšechný stav lidstva nyní jest celkem velice neutěšen. Pravdať ovšem, že se ohromné, netušené pokroky dějí v průmyslu, v obchodu, ve strojnictví, v lučbě a jiných oborech lidského vědění, vynález rodí se za vynálezem, jeden vede ke druhému, tak že věru nebylo století, které by se v ohledu tomto našemu vyrovnati mohlo. Stačí jenom poukázati na rozdíl doby naší a doby před lety asi padesáti, co se týče osvětlování, dopravy a prostředků ke sdílení a výměňování myšlenek. Jaká tu nyní rychlost a snadnost téměř neuvěřitelná! Všudy a ve všem podrobuje se a slouží příroda člověku se všemi svými živly a

silami: všudy jeví se převaha lidského důmyslu nad hmotou, vláda ducha nad přírodou, a přece jen přisvědčítí musíme těm, kdož si nařikají, řkouce: »Svět ve zlém postaven jest.« Není nese- snadno živými důkazy doličítí pravdy nářku tohoto. Krvavé převraty a války posledních let, rostoucí dluhy na všech stranách, zmáhající se proletariát ve všech větších městech evropských, úžasná zkáza mravní, nedostatek věrnosti a poctivosti, ať o jiném pomlčíme, nejsou-li již tyto neřesti zjevnými důkazy, že není, jak by býti mělo a že »svět,« jak dí pismo sv., »ve zlém postaven jest.« Než, tažme se, odkud a čím to, že uprostřed tak ohrom- ných pokroků hmotných na většinu lidstva přece větší doléhají těžkosti, nežli za časů, kdež sta, ano tisíce rukou nedo- kázaly, co nyní dokáže jediný stroj? Netěžko dáti odpověď. Již skoro před třemi tisíci let pěl na horách Judských královský věstec David, dobrý znalec srdce lidského i potřeb jeho: »Nebude-li Ho- spodin stavěti domu, nadarmo pracují, kdož ho staví.« A tak se staví, tak se pracuje namnoze za dnů našich bez Boha a tudíž i bez zdaru a bez pozehnání.

Peníze se množí a bídy přibývá, na vzdělávání lidu hrozné sumy se vynaklá- dají, a přece se zločiny úžasně vzmá- hají; o vezdejší blahobyť se usiluje o přítrž, ale pravé blaho, pravá radost přechá z rodinného i společenského života. Lidé, nadělavše sobě model, myšlením, tužbami i snahami svými odvrátili a od- vrací se od Boha, zřídla to jak štěstí, radosti časné, tak i spásy věčné, a Bůh odvrací se od nich: což divu tedy, že přibývá bídy na zemi; vždyt by i nebe bez Boha přestalo býti nebem.

A na této všeobecné bídě, tělesné i duchovní, nemalého má podílu, bohužel! i národ náš. Valná část jeho totiž velice již uvolnila pásky, která jej s Bohem

spojovala, udusila v sobě lásku ke všemu božskému a vyššímu, výpověď dala po- slušenství ku zákonům Božím a církevním a holduje jen požitku pozemskému, holé hmotě, o ducha a jeho budoucnost se nestarajíc. Pohledme jen na potravu du- ševní, kterou spisovatelé nynější podávají lidu, z níž čerpati má i poučení i zá- bavu — a věru, zhrozíme se! Spisy, jak básnické, tak i mluvou obyčejnou psané, hemží se jen útoky na viru kato- lickou, na kněžstvo, posměch si tropí z věcí posvátných, ba neštítí se ani nejsvětější osobu Kristovu ve svůj kal a bláto strhnouti. Při tom hovi smyslnostem až k ošklivosti, velebí necudnost a cizo- ložství, svatozáří kráslí samovrahy a jiné neřesti, jakoby nutný výsledek slabé při- rozenosti lidské, pokud možno, omlouvá. Takovou potravou sytí se lid náš, mládež naše, neboť chut ke čtení jest všeobecná; takové plody předvádějí se divákům na divadlech, stejnou notou hude většina novin; což pak divu, že u mnohých víra i mrav hyne? Náš písmennický trh za- plaven jest plody druhu vypsaného, a věru, sotva najdeme mezi dvaceti kni- hami jedinou, kterou bez škody a úhony lze ku čtení odporučiti.

A ptejme se dále, jak se to má se životem křesťanským? Nejprve s ná- vštěvou chrámu Páně. — Bohužel, mnohý tak nádherný chrám, od předků ku počtě Boží s velikým nákladem vy- budovaný, jest netoliko ve dnech všed- ních, nýbrž i v neděli skoro prázdný. Mnozí nemají ani té půl hodinky času, aby navštívili Pána svého v posvátném jeho přibytku, ač nesčíslněkrátě kolem něho se ubírají. A den Páně, službě Boží zasvěcený není, — nyní — dnem zábav a zjevných mnohdy hříchů? Církev, jak povědomo, připomíná vesměs každému, jak má světití neděle a zasvěcené svátky. Mše svatá, střed to naší celé bohoslužby, poslouchání slova Božího, modlitba a

rozjímání, jakož i častější přijímání sv. svátostí, toť práce a zaměstnání pravého katolického křesťana ve dnech nedělních a svátečních. Kdo toho pronedbá a omešká bez podstatné příčiny, hřeší. A jak málo všimají sobě nejedni hříchu tohoto?! — Zda-liž pak nevidíme, kterak mnozí křesťané, zejména v městech, u valných společnostech v neděli a ve svátek vycházejí na procházky a výlety, prve ještě, nežli posloužili Bohu slyšením mše svaté? Kterak se ospravedlní před Bohem ti, kdož v neděli ráno více než dne obyčejného tělu pohovívše, potom vycházejí toliko po svých věcech a vydělcích? Jak se omluví před Pánem jednou řemeslník, který v neděli a ve svátek od rána do poledne pracuje, jedině proto, aby si leckterý hejsek odpoledne v nové úpravě mohl vyšlapovati? A jaké výmluvy užije ten, jenž se domýšlí a skutky na jevo dává, že den jako den, a světiti neděle že hrubě netřeba?

Než, pusťme hrubé toto znesvěcování dnů Božích mimo sebe a vizme, kterak sobě vedou lidé, kdož v neděli přicházejí na služby Boží! Pohleďme do větších měst, vejďme tam do chrámů Páně. Jsou na to hodiny vybrané, pozdější, kdežto se scházejí do kostela lidé tříd vzdělanějších a zámožnějších. Před chrámem na ulici stávají povozy, stolice v kostele naplněny jsou nádherou a šperky. Nechceme ovšem sahati ani do srdce ani do svědomí, ani paním ani pánům, aniž posuzovati zbožnosti jejich, hledí na ně beztoho bystré oko Boží. Kdo však vidá tu onde roje hejsků, kteří s nasazeným skřípcem na nose, očima dotěravýma se pasou na kráse a nádheře pohlaví ženského, kteří, druh s druhem, buď drže zevlují, buď štěbetají a se chechtají, ač je napomíná zvonek, aby aspoň při velebném okamžiku pozdvihování poklekli; kdo to vidí, a viděti to může každý, může-li pak tvrditi, že tací lidé přišli do

chrámu velebit Boha? Neni-li jednání takové na místě svatém potupou Nejvyššího? A zda-liž to není dosti výmluvným znamením, jak málo pravého vědomí o Bohu a upřímné úcty k Němu nalezá se ve srdcích lidí těch, kteří tak nectně si vedou ve stánku Páně při výkonech bohoslužebných?

Žalostné tyto výjevy ovšem tím jsou ještě žalostnější, připomeneme-li, které vrstvy lidu to jsou, jež tak sobě vedou. Nejsou to lidé prostí, neučení, nevzdělaní, jsou to namnoze lidé, kteří zámožnosti, úřady, vlivem svým přední místa si osobují, uhlazenosti mravův, osvětou a vzdělaností se honosíce. Nadarmo napomíná je církev slovy Kristovými: »Tak svět světlo vaše, aby lidé, vidouce vaše dobré skutky, velebili Hospodina, jenž jest v nebesích.« Tato božská slova nenalézají však ohlasu v srdcích jejich. —

Pozorujme dále, kterak zachovávají se kajicné doby posvátné v roce církevním, zejména adventní a svatopostní čas?! — Zda-liž pak s bolestí nevidíme, kterak doby tyto, které k obrození křesťanstva sloužití mají, nedovolenými, ba často rozpustilými zábavami v městech se znesvěcují? Zdá se věru, jakoby mnozí zaslupení křesťané právě v zapovězený čas největší záliby na radovánkách nalezali, jakoby naschvál hřích na hřích hromadili a tak Kristu Spasiteli kříž beztoho již dosti těžký ještě ztěžovali. †

A jakž to dopadá s modlitbou, zejména společnou modlitbou v rodinách? Nedávno tomu ještě, kdy se celé rodiny, ne-li ráno, aspoň večer shromáždžovaly ke společné modlitbě. Na venkově udržuje se obyčej tento posaváde: ve městech však večerní dobou bývají schůzky, divadla, plesy; kavárny, hostince a krčmy lákají, připovídajice oddechnutí a zábavu po práci denní. Že člověk po práci hledá oddechu a vyražení, nesluší mu pokládati

za zlé; oddechnouti sobě káže sám Bůh. a jsou i zábavy, kterými se čest Páně množí. Avšak mohou-li totéž o svých zábavách tvrditi všickni, kdož k vůli divadlu, besedě, plesu, k vůli schůzce v hostinci, v kavárně povrhli dotčeným obyčejem svých otcův? Ach, tak to nemyslím! Zkrátka: mnozí z lidu našeho tak žijí, tak jednají, jakoby nebylo Boha, spravedlivého soudce na nebi, jakoby nebylo Jeho přikázání, jakoby nebylo vůbec věčnosti a věčné odplaty. Vědomí náboženské u mnohých bohužel tak hluboko kleslo, že se holé nevěře rovná, proto hyne i pocta Hospodinova a tratí se ze života, proto mizí kážeň i bázeň Boží a neřesti všeho druhu ohromně rostou. A kde neřesti každým dnem přibývá, kolik tu zbude naděje, že ze zlého kořene vyrosté strom dobrý, nesoucí dobré ovoce? Ostatně jaké ovoce plodí neřesti, jasně na své oči vidíme a více méně každý okoušíme ve svém životě.

Než, ač smutný se nám namnoze obraz jeví, přece pozorujice druhou, četnější část národa, směle tvrditi můžeme, že posud jest národ náš katolickým, — víra, jakožto dědičný poklad chová se v samém jádru a srdci jeho. Zřejmá tu zajisté ruka Boží, která jádro národa chrání, aby neztratil nejdražšího pokladu života, víry Kristovy; neboť nebylo by možno bez této zvláštní ochrany a pomoci Boží, aby lid náš, při tolika nástrahách a pokušeních, při tolikेरém a vábivém příkladu zlém, přece zachoval v srdci lásku k Bohu a svatému náboženství. A Bohu díky, tak jest! Ne třeba nám mnohých důkazův uváděti, leč poukázati na rozvětvenou a vznešenou poctu Mariánskou v národě našem. Pravda jest, co pravil jakýsi světec, že se uvědomění náboženské, katolické, dobře a neomylně posouditi dá dle úcty Mariánské. Kde tato kvete, tam i katolicismu se daří. A národ náš dokázal, dokazuje

posud, že jest národem Mariánským. Jak rád spěchá, zejména v letech posledních, k oltářům Mariánským, jak četné průvody navštěvují Mariánská poutní místa na Sv. Hoře, v Sepekově, v Staré Boleslavi, v Králíkách (v Čechách), pak Svatý Kopeček, Křtiny, Hostýn a j. (na Moravě)! I mimo vlasti putují zbožní naši rodáci do Cely P. Marie a do Vamberku. Důkazem toho dále jest přeslavné jubileum na Svaté Hoře v Čechách, r. 1882. odbyvané, kamž v jediném týdnu na tři sta tisíc zbožných poutníků ze všech končin vlasti naši se dostavilo, a posvátný Hostýn, jenž právě nyní zase z příspěvkův a milodarů povstává a se chystá, aby četné poutníky přijímal.

A že národ náš vděčným umí býti ke svým apoštolům, dokázal rok 1863. se slavnostmi Velehradskými, dokazuje obnovená a okrášlená velesvatyně, a bohda dokáže i rok letošní, v němž veliké jubileum Metodějské zajisté četné sbory poutníků přivede ke hrobu svatého věrozvěsta. aby tam před světem vyznali, že katolíky jsou a katolíky zůstati chtějí, že nehodují klamným a lichým naukám světa převráceného, nýbrž pevné, jasné, božské nauce Kristově, již je naučil veliký Metoděj.

Jiné ještě jsou známky katolického ruchu v národě našem; jsou to zejména svaté misie, které rok co rok na mnoha místech se slaví s požehnaným výsledkem; jsou to nábožná bratrstva, která v lidu vzkvétají, a řeholní řády (kongregace), které se ku prospěchu věci svaté stále rozmnožují a sesilují; jest to moc a vážnost, které nabývá dříve či později kněz katolický v lidu, jenž rázným životem, horlivou snahou ve škole, ve chrámě a na kazatelně zadosť činí povinnostem svým. Čeho tu potřebí, jest, aby všickni, jimž přísluší, spojenými silami toho dobromyslného lidu našeho v každém ohledu se ujal, jak

velí a navodí církev svatá. O výsledek pak není se co bát! Po nemnohém již čase ukáže se, že, jakož byl, lid náš jest ve zdravém jádru svém národem katolickým. Avšak i jen takto a ne jinak lze se mu zachovati. Neboť mimo církev Kristovu není spásy člověku!

Podobně dříve či později na zkázu přivodí se národ, jenž se cirkve spustil. Byť i toho ani nedovodili svatí otcové, dějiny naše, dějiny jiných národů dosti zřetelně nám to hlásají. Pomněme jen na mohutné národy Gothů, Suevů, Vandalů — kde jsou? kam se poděli? Co bylo příčinou, že zmizeli načisto s dějístě světa? »Bludy, bludy ariánské,« odpovídá důmyslný Gfrörer, opíraje se o svědectví dějin. A tak to u nás i jinde. Blud nikdy nesvědčil národu našemu, víra i náboženství katolické však dovedly jej na vrchol jak

blahobytu pozemského, hmotného, tak na výši vzdělanosti a pravé osvěty. Dokud národ náš v poměru takovém státi bude k Bohu, v jakém učil lidstvo Kristus, Syn Boží, dotud není se mu čeho báti, neboť má v Bohu záštitu nejjistější.

Kéž by tedy slavnost Methodějská sloužila k utužení a sesílení pásky náboženské, vízící milou naší vlast' a milený národ s Bohem a církví Jeho, abychom se všickni upřímně obrátili k Bohu a opravdově hledali království Jeho. Tot by bylo nejpožehnanější ovoce letošního roku jubilejního — láska k Bohu, a z lásky této zrodila by se i láska k bližnímu, a jediné tou mohly by se zhojiti rány věku našeho.

Dejž to Bůh na přímělu svatých svých a našich apostoľů Cyrilla a Methoda!

Kříž Kristův v Číně.

Sděluje *Bohumír Hendl.* (Dok.)

ezi tím časem zemřel císař Kang-hi r. 1722., veliký přítel a obhájce křesťanstva. Za syna jeho, Jong-tsing, počalo již kruté pronásledování. — Místodržitel provincie

Fo-kien zapověděl pod krutými tresty křesť svatý, vyhnal misionáře, kostely zřevl a poboril, i císaře požádal, aby tak po celé říši se dělo. A císař s radostí svolil. V pronásledování tomto mnozí z obrátcenců odpadli, jelikož nebylo kněží, kteří by je ve víře silili.

Pod nástupcem Kien-longem oddechla si zase poněkud církev čínská a evangelium Kristovo opět vyznavačů nabývalo. Netrvalo to však dlouho, neboť brzy vypukla dlouhou tlumená nenávisť mandarinů v zjevné pronásledování.

»Tisícové křesťanů katolických umírali rukou katovou,« praví sám protestantský kazatel Dr. Gützlav. V provincii Fo-kien, kde vždycky zloba pohanů nejvíce zuřila, bylo pět dominikánů, mezi nimi jeden biskup, a tři jesuité zabiti (1748). Jiní mučení jsou a žalářování, statky jim uloupeny. Kostely v mnohých okresích úplně zbořeny a kněží vyhnáni. R. 1750. pronásledování zotřeno. Přes 70 věrozvěstů do vězení vrženo, jiní v počtu velikém ohněm spáleni. Tak se dělo až do r. 1753. Toho roku uchlácholil však vyslanec krále portugalského jak císaře tak vysoké státní úředníky tak, že se křesťanům poněkud ulevilo. Počet však jejich sklesl dílem mučnicktím, dílem také odpadlicktím, z dřívější výše několika set tisíc až asi na 70.000 duší.

I v dobách následujících vedlo se církvi nestejně, dle povahy císařů. Roku 1805. za vlády císaře Kia-King, zadala příčinu ku pronásledování mapa provincie Kantonské, kterou misionář Adeodat spolu s jinými listinami do Říma poslal. Zásylka byla Čiňany zachycena a vzbudila v nich podezření, jakoby křesťané nepřátelům cestu do říše naznačovali. Vrchole dostoupila zuřivost pohanů r. 1815. Tu zemřel smrtí mučnickou apoštolský vikář Dufresse (dne 14. září 1815.), jenž byl již od r. 1776. v Číně působil. Svátý Otec Pius VII. oslavil památku výtečného tohoto muže řečí svou 23. září 1816. V hrozné té době dosáhlo mnoho křesťanů čínských palmy mučnické, mezi nimiž byl P. Kletus, řádu lazaristů, stařec 72letý, a domorodý jeden kněz. —

Pod vládou císaře Tao-Knanga (1820.—1850.) přán z počátku křesťanům jakýs pokoj, až do r. 1830. Roku toho vypuklo totiž v provincii Hupe nové pronásledování křesťanů, v němž francouzský misionář Perboyre po strašných mukách uskrčen, když před zrakoma jeho pět křesťanů dříve odpraveno bylo. — V tu dobu vypukla také první válka čínsko-anglická, jež tím se skončila, že hrdý »syn nebes,« císař čínský, ve smlouvu s Anglií vejíti musil (smlouva nankingská r. 1842) se slibem, že přistavy: Kanton, Amoy, Zutschanfu, Ning-po a Šangai cizincům otevře. Vláda francouzská rovněž na něm dovolení vymohla, že domácí katolíci trpění býti mají, cizím pak že volno jest v pěti městech přístavních kostely a kaple stavěti. Kdyby však kat. misionáři uvnitř země postiženi byli, že mají býti bez týrání a žalářování k nejbližší stanici francouzské dopraveni. Tím konec učiněn uzavřenosti a odloučenosti říše čínské.

Avšak věrnost Čiňanů dlouho netrvala. Za císaře Hien-Fonga (na-

stoupil na trůn 25. února 1850.) snažila se strana staročínská smlouvu s cizími vládami učiněně zvrtnouti a cizince z říše vypuditi, čehož také částečně dosáhla. Evropské mocnosti však potrestaly věrolomnost čínskou, zejména, když byl francouzský misionář P. Chapdelaine (1856.) strašnou smrtí sešel. Kanton byl od Angličanů s podporou Francouzů dobyt a vojsko evropské vniklo i do středu země. V těchto nesnázích musil císař podepsati mír, o němž francouzský poslanec baron Gros 19. července 1858. do Paříže oznamoval: »Širá říše čínská otvírá se křesťanství, jakož i obchodu a průmyslu západnímu. Naši zástupci budou sídliti v Pekinku a naši misionáři budou vsudy připuštěni, zákony proti křesťanům vydané budou zrušeny.« Toť byla ovšem pěkná vyhlídka do budoucnosti, jen kdyby bývala se splnila. Čiňané však zase smlouvu zrušili, tak že r. 1859. nová výprava proti nim podniknuta, Peking dobyt a nová úmluva učiněna (24. října 1860). — Dle této dostali křesťané stoličný chrám biskupský v hl. městě Pekinku zpět i s ostatními čtyřmi kostely; zároveň dovoleno jim nový kostel v Kantonu si vystavěti, k němuž základní kámen z Jerusálema byl přivezen. I v této válce osvědčili se křesťané čínští pravými vyznavači »náboženství lásky k bližnímu.« Když město Šangai bylo obléháno, ukrývali se v něm misionáři katoličtí. Že boj mezi obleženými a obléhajícími začasté se obnovoval, zhusta bývalo viděti na ulicích raněné bez pomoci. To zpozorovavše věrozvěstové naši, ihned pustili mimo sebe opatrnost před pronásledovníky, vyšli na ulice a s jinými ještě souvěrci sbírali raněné, zanášeli je do domů svých, kdež jim rány vymývali, ozvali a hojili s pečlivostí právě bratrskou. A takové jednání neminulo se s účinkem.

Nejméně 500 pohanů — a velmi mnozí uzdravili se — získáno tak Kristu a nebi.

Jak ale vláda čínská málo se starala, aby smlouva, křesťanům svobodu zaručující, se dodržela, vidno ze zprávy misijní v roce 1855. »Nátisk a pronásledování,« tak se oznamovalo, »děje se jako druhdy. Katolický kněz Jagninin sedí v žaláři; kněz Biel utopen v moři, soudruhové jeho ukrutně ztýráni. V Tonkinu a v Kochinčině posud se hrozí pokutou smrti každému, kdož by se osmělil hlásati evangelium. Některé katolické kaple dala vláda rozbořiti, misionáře ukrutně stihajíc.

Avšak proti horlivosti křesťanské, Bohem samým nadšené, ukazuje se zloba pohanská přece jen malomocnou. Roku 1856. oznamoval kněz Fournier, visitator misionářův, z Tov. Ježíšova v Číně, že v apošt. střídnictví Kiang-nanu, minulého roku (1855.) 2000 dospělých pokřtěno bylo. Škol katolických čítá se tam 213, do nichž asi 3000 dětí chodí. Ve dvou seminářích a v jedné koleji vychovává se kněžstvo a ve dvou normálních školách katecheti, učitelé, a správcové osad katolických. Co se týče účastenství a náklonnosti k víře katolické, zmáhá se rok po roce. Město Šangai, kde misionáři v době hladu obzvláště skutky milosrdenství konali, v tom ohledu vyniká, podobně i celá krajina kolem na 50—60 mil cesty.

Roku 1868. vystavěl apoštolský vikář P. Lanquillat na pahorku as pět mil na jih od města Šangai kapli na počest »Panny Marie vždy pomocné.« Vysvěcena byla dne 24. května, poněvadž v ten den poprvé v Číně slavil katolický kněz, rodem Číňan, své padesátileté jubileum kněžské. Kaple ta stala se poutním místem pro okolní křesťany. Roku 1870. nastalo však nové pronásledování, nejprve v Pien-ťsinu a pak i v jiných městech. Pohané se zapřísáhli, že novou

kapli zboří. Misionáři bezbranní prosili nebe o pomoc, a učinili slib, jestliže Bůh bouři odvrátí, že místo kaple veliký chrám zbudují ku počtě Panny Marie Pomocné.

Prosha byla vyslyšena, bouře přešla a opět 24. května 1871. položen slavnostně základ k novému chrámu. Za dvě léta chrám i obydlí pro misionáře dokončeny a vysvěceny (1873). Slavnosti účastnilo se množství křesťanů z celého okolí až na 20—30 mil cesty. Konali mezi sebou sbírky, na okrasu nového chrámu, i ditky na rukou matek odevdávaly dárky sběratelům, ba i mnozí z přítomných pohanů přispívali, aby si vyprosili požehnání Boha křesťanského. Slavnost tato jest, považíme-li, že křesťanům uprostřed pohanů jest žiti a protivenství mnohých snášeti, skvělým důkazem pevné a živé jejich viry. —

Zmíniti se ještě musíme o mučenicích, kteří v Pient-sinu r. 1870. vykrváceli. Pient-sin, město as 15 mil jihovýchodně od Pekinku ležící, považuje se takřka za přístav Pekinský. Jest četně obydleno, čítáť obyvatelstva as na 800.000. Byl tam katolický kostel s obydlím misionářů, kněží Lazaristů. Představeným byl roku 1870. P. Chevrier, maje u sebe jednoho čínského Lazaristu P. Hu a učence jménem Oanksan a několik služebníků pro sirotčinec. Byly tam i milosrdné sestry, dílci v malém domku — počtem 10, a to 6 Francouzek, 2 Belgicanky, 1 Toskánka a 1 Irčanka. Až do polovice května šlo v Pient-sinu vše pokojně ve svých kolejkách. Tu však jako blesk z nebe prorážely městem bezdůvodné klepy proti sestrám a misionářům. »Že prý se nějaké ditky ztratily — že je sluhové kněží chytali — že je sestry zabily, oči jim vyloupaly, srdéčka vytrhaly a kouzelné léky z nich

dělaly — a podobné nesmysly. Nestěší tomu chtělo, že právě toho času několik dítek v sirotčinci umřelo, a byly na hřbitově chudých pochovány. Rozličná chátra hnala se na hřbitov, vykopala některá těla, kosti rozmetala, křesťanská těla zohavila a pod. To byl počátek smutného konce. P. Chevrier odebral se ke konsulovi francouzskému, Fontanieru, prose ho o ochranu. Konsul však místo pomoci kněze zhruba odbyl a více k sobě nepřipustil.

Zatím se celá věc křesťanů velmi zhoršila. Zlost pohanská zjevně již se proti sestrám i kněžím obracela. Nikde pomoci, nikde ochrany. Představená i s družkami hotovila se na to nejhorší. Tu přišel do města generál Čen-kuo-šraj as s 500 muži zběře lotrovské, aby jen bouře proti cizincům tropil. »Nyní jest čas pobiti ty cizáky — není žádné lodě k jejich ochraně,« tím vydal heslo ku vraždění bezbranných.

P. Chevrier i sestry byly si již mučeníctví jisti. Onen, potkav 20. června jednoho francouzského kupce, pravil mu: »Pane Kutrie, přijďte zítra na mši sv.: jest čas, abyste se připravil k smrti.« — Pak nastal den 21. června. Při mši sv. byl kostel plný věřících, kteří úzkostlivě čekali, co se dítě bude. Mezitím roztloukala chátra okna kostelní. Kněží seděli a slyšeli zpověď křesťanů. Chátra již se tlačí do chrámu i ústavu. Lid se rozutekl, jen čtyři křesťané a kněží v chrámě zůstali. Kněží se jeden druhému vyzpovídali. Sotva si dali rozhřešení, vyvaleny dvěře kostelní, zběsilá chátra se žene do vnitř. Kněží utekli do sakristie, luza za nimi — tu oni oknem do dvoru konsulátního, však i tam je rota stíhala. Zuřivci nalezše je, zabili a zohavená těla jejich do řeky hodili. —

Však nebyli kněží jedinou obětí.

Konsul Fontanier, chtěje svou chybu napravit, došel k představenému obce s prosbou za ochranu; však vraceje se domů, byl přepaden a zavražděn. Podobně zabiti jsou i Thomasin s manželkou, hosté konsulovy. Chrám, ústav misionářský i dům konsulův vyloupeny a spáleny. Čínští mandarini však klidně na řádění to hleděli, ba v duchu tomu asi rádi byli. A nyní hnáno útokem na klášter sester. »Smrt Francouzům! smrt cizákům!« řvali, oheň zakládajíce a na dvěře bušíce. Před bídničky objevila se představená, chtěj promluvit, ale kopím probnuta sklesla na zem a šavlemi do smrti posekána jest. Přes její tělo valil se zástup do kláštera. Sestry rozutekly se po smrti matky, kam mohly, do chrámu, do zahrady a jinam; avšak hanebně zavražděny jsou. Baron Hübner praví o krvavém tomto výjevu: »Péro se hrozí popsati dozevrubna surový ten zločin, jak jej anglický konsul Lay vypravuje.« I jiní křesťané přišli tehdy o život. Tak zabiti byli ještě jeden Francouz a tři Rusové. Tak odplatili Číňané zbožným otcům a sestrám všecka prokázaná dobrodíní.

Jaké vážnosti ostatně sestry u hodných obyvatelů požívaly, vypravuje baron Hübner, řka: »S uszlzenýma očima vypravovali mi všickni, protestanté i katolíci, o těch dobrých, zbožných sestřích, na jichž působení s podivením mnohá léta patřili.« Jediná vina sester i misionářů byla, že hlásali s dobrým prospěchem učení Krista Pána a tím újmu činili bludům i nemravnostem pohanským.

Že pak toto pobiti se nemělo omeziti na jedno místo, ale co možná rozšířiti po celé veliké říši, vidno z toho, že se zpráva o něm jako oheň rozlékla a následníků nalezla. Tak ve Vu-činku, městě v provincii Kiangsi, spálila rota katolický chrám; v Hanken hrozila

záhuba celé křesťanské osadě. Anglický konsul musil tu sestry do domu svého pod ochranu vzíti. I z Pekinku a Kantonu byly sestry přinuceny se vystěhovati.

Evropané však zaviniili z části sami zašť národa čínského. Neboť Číňané jsou národ čilý, pracovitý, střídmy a bystrý, a Evropané uvedli se u něho v nenávisť a opovrzení zejména pro nefesti, které svým chováním před očima jejich objevují a ješitností, kterou zbohatnouti hledí, nedbajíce pranic mravní záhuby. Protestant Richthofen dosvědčuje za nejnovější doby (1873) totéž, co již P. A. Šall byl pozoroval, že si Evropané na pověsti velice škodí dovážením na prodej stereoskopických obrázků druhu nejpodlejšího. Kde lid nemá příležitosti, jinak Evropany poznati, nežli dle těchto necudných a nesevdomitých obchodníků, tam nemůže leč osklivost a opovrzení ke všem cizincům miti. A všeho toho pak spolu zakoušetí musí i rozšiřovatelé a vyznavači víry Kristovy. Zda-li se nestydí národové evropští, kteří se přece vzdělaností-honosi, před prostými pohaný, kteří obchodníky s takovým «civilisujícím zbožím evropským» s nevoli odmítají? —

Bůh však nedal církvi své v Číně zahynouti; bouře krutá přelétla a z krve povražděných obětí vypučely nové květy. Dům sester opět opraven, ústav »Božského dětství« opět zařizen a čítá přes 70 sirotků. Kaple sester ve »smírnou kapli« přeměněna a jména zavražděných na věčnou paměť v bílý mramor vyryta. —

Nynější svatý Otec, Lev XIII., zřídil

(r. 1880.) znova duchovní správu v Číně. rozdělil ji na patero velikých okresů, které dohromady 27 apošt. vikariátův obsahují. Před rokem 1870. byly jen tři biskupství (Pekink, Nankink a Makao) a toliko 9 apošt. vikariátů. Dle zpráv misijních od r. 1866. až 1879. páčí se počet všech kat. křesťanů v Číně skoro na pět set tisíc duší.

Avšak právě ve dnech našich nastala opět křesťanům tamějším krutá zkouška; Bůh dopustil zase pronásledování vyznavačů svých, které dle docházejících zpráv všem předešlým v krutosti se vyrovná. Francie zapletla se r. 1884. k vůli Tonkinu (sev. část království Anamského) do války s Čínou. Všecken vztek pohanův obrácen nyní proti křesťanům, a přes tu chvíli docházejí hrozné zvěsti o zločinech, které rozrušení domorodci na misionářích i křesťanech domácích páší. Co den skoro přibývá na mučnické koruně církve čínské rudých drahokamův a kniha mučnická plní se jmény obětí za viru Kristovu. Než, není tak poprvé.

Z celých dějin misie čínské vidíme, že stálý boj vede pohanství proti kříži Kristovu, že však nikdy úplného nedosáhlo vítězství. Tak i nynější bouře, dá Bůh, přejde, kříž opět vztýčen bude na věžích nových chrámův, až nadejde ona kýžená doba, kdy toto vítězné znamení Kristovo úplně zaplaší temnotu nevěry a zaleskne se i na koruně panovníka. Do té doby ovšem mnoho ještě krve křesťanské poteče, avšak na konec přece jen pravda nebeská zvítězí, a z »církve bojující« a »trpící« vyjde církev »vítězná!«

Misie dominikánská v Tonkinu.

ne 29. listopadu r. 1743. sloužil misionář P. Matouš Leziniana v téměř domě, ve kterém před šesti roky P. Gil byl zatčen, mši svatou. V okamžení konsekrace vrhl se naň vyzvědač jakýsi, provázen několika vojiny. Kněz měl ještě tolik času, že mohl sv. hostií přijati; kalich posvátný byl od vojínů hrůzným způsobem zneuctěn, kněz sám uchopen, mečem poraněn a krvácející, v kalu a po kameni vlečen k mandarinovi. I on byl do hlavního města vypraven, a poněvadž se netajil svou jedenáctiletou činností misionářskou, k smrti odsouzen. Rozsudek nebyl však ihned vykonán; — on pak uvězněn v téměř vězení s P. Gilem. Četnými dary peněžními byla mu ulehčení získána, kterýchž P. Gil až dosud požíval. Práce obou vězňů byly tak nesmírné, že Gil 1800 kajeníků vyzpovídal a 63 pohanů pokřtil, a P. Leziniana v osmi měsících 625krát svátost pokání a 33krát svátost křtu udělil. Mezitím namáhali se křesťané velice, aby vymohli svobody obou kněží.

A v pravdě rozšířila se zvěst, že toliko jeden bude odpraven, druhý však že bude propuštěn na svobodu. Ano zdálo se, že i soudní písař potvrzuje tuto doměnkou, ježto 21. ledna 1745. označoval křesťanům, že P. Gil bude odpraven, aniž by se byl zmínil slovem o knězi druhém. Zpráva tato zmírnila poněkud bolest křesťanů, poněvadž jim ponechávala naděje na zachránění druhého misionáře; P. Gila naplnila radostí nevyslovitelnou, poněvadž se viděl u cíle svých tužeb, v předvečer své smrti za účtu a jméno Ježíšovo; veliký však byl P. Lenzinianův žal, že nedoptáno jemu štěstí, zemřítí pro Spasitele. Vězení bylo

pohanům jevištěm nevidaného výjevu; odsouzenec těšil toho, který měl býti životu a svobodě navrácen. P. Leziniana žádal a obdržel dovolu, spoludruha svého k smrti doprovoditi. S radostně zářícím obličejem kráčel P. Gil, odsouzenec, napřed; smutně a zdrcen následoval ho P. Leziniana. S úžasem tázali se pohané: »Jaký to id títo Evropané; jini žádaji si žiti, učitelé však viry dychtivě touží po smrti?« Touha však horlivého misionáře nebyla marna. Bůh milostivě přijal obět života jeho i tak toužebně mu vítaný důkaz lásky; když se průvod u brány zastavil, byl též nad druhým misionářem rozsudek prohlášen. »Deo gratias!« Bohu dík, — bylo mocnou, daleko se rozléhající jeho odpovědí. Oba mučeníci objali se ve vzájemné radosti. Na popravním místě promluvili několik slov k zástupu je provázejícímu a tvrdili, že umirají, aby vysvědčení dali pravdě křesťanstva. Pohané stáli plni úžasu a úcty, křesťané lkali a nařikali. Po té oba misionáři pokleklí, dali si navzájem rozhršení, a přišloupili k popravišti. Křesťané tlačili se ku předu, aby nachytali jich vzácné krve a sebrali drahé pozůstatky.

Podivno, — byla-li to zapomětlivost tyranova, nebo špatně projevená lítost nad násilným tímto činem, jež přečin na jiné chce svaliti, — po více než třech letech z nenadání král rozkázal, aby oba ti dominikáni byli k němu přivedeni. Příčina byla tato. Koncem roku 1748., při návštěvě arsenálu, uzřel král dělo s evropským nápisem, jež přineseno bylo z jakéhosi hollandského korábu, na pobřeží rozkotaného. Chtěl míti vysvětlení toho nápisu a z té příčiny, k úžasu veskeré družiny, poručil, by ti dva dominikáni byli předvedeni. Bylo mu však

řečeno, že byli před třemi roky odpraveni. Tu rozhněval se král a vytýkal ministrům, že nešetří jeho vůle. Ihned nařídil, by pátrali po nějakém misionáři, který by mu nápis ten rozluštil a slíbil velikou odměnu tomu, kdo by nějakého misionáře vyhledal. Odměnu tuto získati bylo křesťanům velmi snadno. Jesuita, P. Václav Paleček z Čech, zjednal sobě výkladem nápisu také milosti u krále, že po příchodě jeho do Ketsa sedm pro Krista zajatých bylo propuštěno, a že křesťané mohli svátky své slaviti. Král si žádal, aby přišli evropští matematicové. Chvilu tato byla ovšem výborně využitkována. Mnoho pohanů, ano i ministrů, přijalo křesťanství a celé obce žádaly sv. křest. Bohužel netrvali tito dnové slasti pro křesťany dlouho. Když r. 1751. proslavený hvězdář, jesuita Simonelli se čtyřmi soudruhy přistál na tonkinském pobřeží, nechtěl král o něm

ničeho věděti. Po té dne 14. září 1765. nařízeno nové pronásledování křesťanů a dne 5. srpna 1773. byl dominikán P. Hyacint Castaunda při návštěvě nemocného zběsilci přepaden, zavržen do úzké klece a vydán paprskům slunečním; dne 6. října téhož roku padl stihatelům do rukou P. Vincenc Liem, rodilý Tonkičan. Oba byli v klecích jakožto spiklenci přineseni do hlavního města. Dva křesťanští velkomandarini ozvali se proti obvinění misionářův; ničemnost obžaloby byla sice skvěle dokázána, avšak ortel smrti nebyl odvolán. Dne 17. listopadu čítal řád sv. Dominika o dva mučeniky více; mise v Tonkinu vyslala opět dva vítězstvím ověčené svědky k nebesům. Léta příští nepřinesla žádné úlevy. K ostatním tísním přidružily se hrůzy občanské války (1774 až 1802), jež církev v Tonkině zasáhly přetěžce.

(Pokračování.)

Zprávy z misíí.

Čína.

Apoštolský vikariát v severním Fukianu. Ve vikariátu tomto, jenž spravován jest španělskými dominikány, stíhá misii katolickou rána za ranou následkem krvavého boje mezi Francií a Čínou. Z listu jednoho tamějšího misionáře vyjímáme toto, majice na zřeteli, poučiti čtenáře své o pravém stavu věcí:

„Dle zdání domnívali se Číňané, že Francouzi nikdy tak daleko nedospějí, by zničili jich výtečné loďstvo. Avšak čeho se nenadáli, stalo se skutkem. Užasli velice, když viděli, že jejich válečné lodě i s mužstvem jsou úplně zničeny. Dle zpráv novinářských bylo mrtvých na 3000. Řeka vyvrhla velké množství mrtvol na pobřeží, které, jak se dle čínské nerozvážnosti snadno lze domyslíti, zůstaly nepohřbeny a nyní vzduch nakažlivě otravují. Z malého počtu křesťanů, kteří se nalezali na loďstvu čínském, padlo 11 francouzským kulím za oběť. Jakmile se však Francouzi vzdálili, zahořel prudký hněv rozhořtených Číňanů proti křesťanům. Byla ihned

provolání rozšířována, jež obviňovala křesťany, jakoby se byli tito zrády jakési dopustili, a vybízela k spalování kostelův a domů misionářských po veškerém okolí. Po provolání tomto zejména chrám v So-Gun vězel ve velikém nebezpečí. Kdyby roztrpčení obyvatelstva po této straně ještě dále se šířilo, zasáhlo by dojista i krajiny, které se nalezají v nejkrásnějším rozkvětu; — a tamější horaly netřeba dlouho drážditi, neboť již delší dobu očekávají příhodného okamžiku, aby kostel zapálili. Postavení zde jest tak nebezpečno, že řeholní sestry opouštějí ústav spolku sv. dětství a utíkají se na místo, kde lze Evropanům se usaditi. Avšak ani zde nejsou kněží a řeholnice v úplném bezpečí; lid myslí, že se mstí na Francouzech, když vraždí misionáře, kteří prý hlásají „francouzské náboženství.“ Důvod tento zúplna postačuje hněvu lidu; jest sice známo, že misionáři nejsou Francouzi, avšak jsou katolíci a jsou pod ochranou Francie — postačující to důvod, aby porážka Číňanů mstěna byla na mužích

neviných a bezbranných. Každým okamžikem jest se obávati toho nejhoršího. Kéž Bůh obavy tyto zaplaší a popřeje drahé naší misi brzo potřebného míru!⁴

Přední Indie.

Apoštolský vikariát v Bombayi. Za nejmladším členem misie (o jehož úmrtí jsme se již zmínili), v krátké době odebral se i nejstarší na věčnost. P. Josef Brunner z Tovaryšstva Ježíšova zemřel v kollegiu sv. Františka Xaverského dne 13. listop. 1884. Následující řádky jakožto vroucí ohlas posvěcujeme památce zemřelého:

„Smrt P. Brunnera, kterýžto mezi misionáři v Bombayi čestně zaujímal místo, jest sice událost smutná, avšak očekávaná; P. Brunner byl již věkem sešlý a připravil se již dávno, skončiti život svůj, v němž tak horlivě pracoval o věci našeho náboženství. Zvěčnělý narodil se ve Švýcarsku, v kantoně soloturnském, dne 29. června 1805; že tak vysokého stáří dosáhl, jest věru s podivením, poněvadž byl v mladých svých letech velmi churav. Do řádu jesuitského vstoupil dne 8. října 1830. O činnosti jeho ve Švýcarsku nedostává se bližších zpráv. Když pak r. 1847. s ostatními svými spolubratry z vlasti své byl vybočován, odebral se do Sev. Ameriky,

kdež byl takměř 10 roků zaměstnán duchovní správou. Roku 1857. byl od představených svých poslán do Indie, by súčastnil se misie bombayské; zde započal činnost svou jakožto učitel na Mariánském ústavu v Mazagonu; po té působil jako profesor fysiky a matematiky v Bandofe, od r. 1862—66 byl představeným Mariánského ústavu v Byculle, po té vojenským kaplanem a farářem v Suvatu. R. 1870. přišel do velikého kollegia sv. Františka Xav. do Bombaye a strávil zde v horlivé práci posledních 14 let svého života. Jakožto představený získal sobě lásku a úctu svých podřízených v míře největší, což jinak ani při jeho vlídné a mírné povaze býti nemohlo. V kollegiu věnoval se zcela katolické mládeži a stal se takorča jejím pastýřem duchovním. V posledních letech bylo mu velmi mnoho trpěti, a častokrátě již nebylo naděje, že by z občas přicházejících bolestí vyvázl. Jako život tak i smrt jeho byla blažená. Připravil se na ni úplným odevzdáním se do vůle Boží, ano se svatou tužbou. Zemřel na svátek sv. Stanislava z Kostky, ježž v životě svém velmi ctil. Při pohřbu jeho, kteréhož sám nejd. p. biskup tamější se súčastnil, ukázalo se, v jak vysoké míře požíval zesnulý všeobecné lásky a vážnosti. Památka jeho jest požehnána, koruna slávy nehynoucí.“ R. i. p.

Třetí řád svatého Františka.

J. Hejtmánek. (Dokončení.)

Hlava III.

O výsadách třetího řádu.

15. ot.: Co slove výsadou?

Odp.: Výsadou slove vyjmutí z některého, všeobecně platné právem i zákonem ustanoveného předpisu, aneb zvláštní, s jistým předepsaným výkonem spojené dobrodiní.

16. ot.: Čím se rozeznává »výsada« od »dispense«?

Odp.: Tím, že tato jen pro jednotlivé případy a vždy zákonodárcem samým se pronášá, ona však platí, kdykoli z důležitých důvodů zákonodárcem jednou vysloveného dobrodiní se použití chce.

„Škola B. S. P.“ 1886.

17. ot.: Kolikeré mohou býti »výsady«?

Odp.: Jsou rozličny; nejobyčejnější jsou věcné, jsou-li spojeny s určitým úřadem, stavem aneb jistou věcí, a osobní, jsou-li uděleny jisté osobě, a to může býti pro ni samu neb i pro jejího řádného nástupce.

18. ot.: V čí prospěch se mohou výsady uděleti?

Odp.: Výsady se udílí obyčejně ve prospěch jedné nebo vícero osob aneb společnosti.

19. ot.: O jakých výsadách mluví pro terciáře nová papežská konstituce?

Odp.: Jenom o jedné, a sice o vý-

sadě oltáře, a to jak pro kněze-terciáře, tak i pro terciáře zemřelého.

20. ot.: Co jest výsada oltáře?

Odp.: Tato výsada záleží v tom, že duše v Pánu zesnulého věřícího křesťana, za níž se nejsvětější obět koná, na způsob přimluvy dosahuje odpustků, tak že tato duše mocí pokladu církevního, t. j. zásluh Pána Ježíše, nejblaho-slavenější Panny Marie a svatých osvobození muk očistcových účastna bývá. (Pius VI. 30. srpna 1779.) Obět mše sv. přináší takové duši mimo obyčejné užitky mše sv. i vysvobození její z očistce; do-jista to převážná výhoda pro každého terciáře.

21. ot.: Co ustanovuje o tom pa-pežská konstituce?

Odp.: »Kdo čte mši sv. za duše zemřelých členů, má mít tu výhodu oltáře, ať obětuje mši sv. kdekoliv.« At tedy čte tu mši sv. kterýkoli kněz a kdekoli, povždy spojena jest s ní výsada oltáře pro zemřelého terciáře.

22. ot.: Kolikrát má kněz-terciář týhodně tuto výsadu?

Odp.: Tříkrát; neboť papežská konstituce praví: »Terciáři-kněží, kteří čtou při jakémkoliv oltáři mši sv., mají o třech dnech v každém týhodni výsadu oltáře, nedostalo-li se jim této výsady již na jeden den.« A této výsady může užívati i pro neterciáře; nová a veliká to výhoda pro kněze i pro ty zemřelé, za něž má mši sv. obětovati.

23. ot.: Jaké jsou podmínky vůbec k dosažení výsady oltáře?

Odp.: 1. Obětující kněz musí jistou duši v očistci naznačiti, které ty odpustky věnovati chce, a to vždy jen jednu a nikoli vícero, i kdyby mše sv. za vícero se obětovala. (R. C. 19. června 1880.) Má-li však tu výsadu oltář sám, pak není třeba tohoto úmyslu vzbuditi. 2. Mše sv. musí býti obětována za tu duši, již odpustky věnovati chceme. 3. Mše sv.,

t. j. requiem může jen v ty dny čtena býti, v nichž dle liturgických předpisů to možno. (10. dubna 1848.) 4. Ve dny, kdež se requiem čísti nemůže, možno i výsady této dosíci, čte-li se jen mše sv. dle předpisu toho dne a věnuje-li se té které duši. (22. července 1848.)

24. ot.: Jsou nyní veškerá ustanovení o odpustcích, generální absoluci a všecky ostatní výsady pravými a zjištěnými?

Odp.: Ano; vždyť zřejmě a výslovně je oznamuje nová papežská konstituce, pravic ku konci: »Toto vše, jak tuto ustanoveno, má pevně, nezměnitelně a platně zůstat.« Ano, sv. Otec Lev XIII. slavně dí: »Kdyby někdo tomuto našemu ustanovení aneb některé jeho části odpíral, nechť ví, že upadá tím v nemilost všemohoucího Boha a Jeho svatých apoštolů Petra a Pavla.«

25. ot.: Mohou ještě v budoucnosti ta dobrodíní a výsady rozmnožena býti?

Odp.: Dozajista; čím horlivěji budou terciářové své povinnosti konati, tím ochotnější budou povždy i papežové, odměňovati tuto jejich horlivost vždy hojnějšími milostmi z pokladu církve svaté.

26. ot.: Co nás má nabádati ke vstoupení do třetího řádu, a učinili-li jsme tak, k věrnému v něm setrvání?

Odp.: Mnoho závažných příčin a ohledů má nás k tomu vésti, a sice: 1. Ty velké milosti a výhody, jakých hodným členům poskytuje; 2. pomýšlení, že nejen náležíme k řádu, což všichni svatí — na př. sv. Alfons z Liguori a j. — velkou milostí jmenují, však i že s námi v něm mnozí a mnozí se modlí, a obětě přináší; 3. že dle slov sv. Bernarda v řádu řídčeji a ne tak těžce se klesá, avšak i spíše a snadněji povstává; 4. žije se v tomto kajícím řádu zbožněji, za hříchy a poklesky veškeré se činí častěji a lépe pokání, umírá se blaženěji, býváme z očistcových muk spíše

vysvobození a dosahujeme větší slávy v nebesích.

27. ot.: Může-li pak někdo v těžké nemoci, ba i na smrtelné posteli do třetího řádu přijat býti?

Odp.: Ano; a tu možno nemocného osvoboditi všech povinností pro čas jeho nemoce, kterých by snadno konati nemohl.

28. ot.: Jaké má povinnosti terciářkněz?

Odp. Jak z předešlého vysvitá, jen tyto tři, a sice: 1. svůj breviř denně dle předpisu své diecése se modliti — bez všelijakých přidávků; 2. dne 3. října a 7. prosince se postiti a 3. při mši sv. za každého zemřelého člena téhož shromáždění zvláštní »Memento« učiniti a též pět desátek sv. růžence zaň se pomodliti.

29. ot.: A jaká povinnost pro terciáře nekněze?

Odp.: Rovněž trojí: 1. denně buď Mariánské hodinky, aneb 12krát Otčenáš, Zdráva a Sláva Otcí atd. se pomodliti; 2. před a po jídle aspoň Otčenáš se pomodliti a 4. za zemřelého spolučlena pět desátek sv. růžence zbožně se pomodliti. Také 3. října a 7. prosince každého roku musí se postiti a, to újmu si učiniti i masitých pokrmů se zdržovati.

30. ot.: Učinil snad Pán Ježíš o třetím řádu nějaké příslibení?

Odp.: Ano; dle výtečného Segura oznámil Pán Ježíš sv. Františku Seraf. toto: 1. Ty tebou založené tři řády pokračují až do skonání světa; 2. chci milovati a žehnati těm, kteří tyto tři řády milují a 3. chci všem, kdož jsou údové těchto třech řádů, v hodině smrti zvláště ku pomoci přispěti.

31. ot.: Jakých námitek činívá nejvíce svět proti tomuto třetímu řádu?

Odp.: Říká se: 1. Třetí řád byl pro časy dřívější — avšak nyní není na čase; 2. ti údové, t. j. terciáři hledí více na zevní pobožnost, — jsou pokrytci; a

3. řád tento nehodí se pro obyčejný pracující lid.

32. ot.: Co se může odvěti na námitku prvou?

Odp.: Náš sv. Otec Lev XIII. ví nejlépe čeho našemu pókolení a naší době třeba — ba nutno — a proto dí ve svém listu z r. 1879.: »Jsem úplně přesvědčen, že i v našem století třetí řád jedním z nejmnocnějších prostředků jest, by přítomné zlo vyléčeno a svět na nejlepší cestě k pravé a ryzé pobožnosti v duchu sv. evangelia přiveden byl.« — Jádro celého třetího řádu jest obsírnější vysvětlení Božích a církevních příkázání. Jako však nemohou Boží příkázání sestárnouti, tak rovněž ani třetí řád, jenž na nich jest založen. Všecky dřívější předpisy, které pro naši dobu nebyly, zrušil sv. Otec — a ty povinnosti tak zmínil, že, jak se každý sám přesvědčiti může, nyní každému velmi snadno je plniti; a proto to tak důtklivé a časté odporučování tohoto řádu, jak je z úst našeho jak věhlasného, tak i moudrého sv. Otce tak zhusta slycháme.

33. ot.: Co se dá říci k námitce druhé?

Odp.: Dejme tomu, že údové třetího řádu jsou v pravdě pobožnístkaři a že i své chyby mají, což nese vinu toho třetí řádu? Nejsou i v církvi svaté též nehodní katolíci? Onať přece úplně svatou a božskou; že pak mnozí jí neposlouchají a jejím vedením pohrdají, za to ona nemůže. Tak rovněž i třetí řád jest neomylnou církvi sv. schválen, papeži tak často odporučován a tolikera nesčetnými svěťci a světicemi proslaven. Tento řád poskytuje těch nejsnadnějších, ale i nejmnocnějších prostředků k životu zbožnému a v pravdě kajícímu, jak toho dějepis jeho jasným důkazem. Než i do řádu toho vstupují lidé slabí a mnohým zlým navyklostem oddaní, ale přicházejí sem právě s tím dobrým úmyslem, po-

moci tohoto řádu se jich zbavit a lepšími, ano dokonalými se státi; a to pojednou nejde. A mimo to, kdo si sám vlastních vad a poklesků vědom a ví, jak slabým a bidným tvorem člověk jest, ano, jak snadno často mnohý bez náležité a dokonalé přípravy do něho vstupuje, a pak mnohdy ani ponaučení za celý čas neslyší pro mnohé překážky a vady doby nynější, ten a takový dovede i posouditi, že mnohý od třetího řádu mnoho získati nemůže, a se pak ovšem jen s pouhým zevnějškem spokojují. — Avšak i tot pravda, že mnohé chyby a hříchy těch terciářů se až příliš zveličují, ano, že mnohý, jenž častokráte větších vad na sobě má, neuprosným káratelem a soudcem rád se dělá. Ó pamatuj si jen: »Dříve sebe a pak tebe.«

34. ot.: A co odpovědět k námitce třetí?

Odp.: Tato námitka — nejesmyslnější! Nebo pro koho založil právě sv. František třetí řád, než pro dělníky, obchodníky, slovem: pro lid pracující ve světě? Řád ten není pro řeholníky, ale pro ty, jenž žijíce ve světě, chtějí zbožně živu býti; vždyť právě první člen téhož řádu byl jistý obchodník se svou manželkou, a nalezáme v řadách jeho lidi všech stavů a povolání, kněze, umělce, učence, rolníky, řemeslníky, dělníky, ženy, ano i děti. Že pak nejhlavnějším pravidlem řádu toho jest »svědomité plnění všech povinností stavu a povolání, nemůže dojísta překážeti v práci neb zaměstnání nikomu přistoupení k němu; ano, stává se právě mocným prostředkem k věrnému zastávání všech jemu přikázaných povinností. Ano, k vůli těmto zmínil svatý Otec právě původní řeholi ohledně postu a modlitby řádové, aby i ten dělník a nádeník mohl do třetího řádu snadno i pokojně vstoupiti; a nedovolují-li zde onde povinnosti stavu našeho úplně zadost činiti předpisům

řádovým, možno i je zkrátiti aneb i úplně opomenouti, vědouce, že dispense vždy je možna, vyžaduje-li jí příčina opravdová a rozumná.

35. ot.: Kteří pak učenci a umělci ku př. byli v třetím řádu?

Odp.: Jména všech nejsou ani známa; musíme pamatovati, že jest to řád pokory a kajicnosti, a tu mnohý nosil opasek sv. Františka a jeho škapulír, aniž by se chtěl tím před světem snad honositi. Mezi výtečníky sluší jmenovati Alex. Voltu, Gallileiho, Giotto, Mich. Angelo, Rafaela, Dante, Kolumba, kardinála Alimonda, Manninga, Kettelera, M. Paderbornského, Mermilloda, hraběte Chamborda, Dra. A. Halesa a m. j.

36. ot.: Zdaž i sami nepřátelé naší sv. víry nemuseli třetí řád schváliti?

Odp.: Ano; jestiž to výrok bezbožného císaře Bedřicha II.: »Nový duch, ježž ti menší bratři mezi svými poddanými zavádí, jest mi k uskutečnění mých záměrů větší překážkou, než největnější vojska; téměř každý přiznává se k tomuto zařízení.«

Končím toto delší pojednání s tím pevným přesvědčením, že všady, kde se třetí řád zavede a řádně zachovávati bude, sezná se v krátkém čase blahé jeho ovoce. Jestliž to v pravdě nebeské vstípení, které poskytuje zvláštních prostředků milosti k podpoře duchovního života a k rozmožnění zásluh pro nebe a věčnost. Jestliž proto třetí řád nad míru vzácným a drahým darem, ježž dobrota a milosrdenství Boží křesťanstvu podaly, a ty jeho mnohonásobné výhody a milosti jsou mocným vábidlem pro každého, kněze i nekněze, státi se pokorným synem sv. Františka Serafinského. Učín tak, a dojísta toho litovati nebudeš ani v živobytí, tím méně na smrtelné posteli a na věčnosti!!

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Jubilejní slavnost na Velehradě začala předvečerem 14. února a trvala po celý oktáv. Slavné služby Boží konali nejd. a veledůst. pp.: Dr. Fr. Bauer, biskup brněnský, hrabě Pötting, prelát kapitoli olomoucké, A. Rambousek, prelát řádu Augustiniánů na St. Brně, Benedikt Korčian, prelát benediktinů v Rajhradě, rytíř Holle, kanovník kapit. olomoucké, hrabě d'Orsay a prelát J. Hanel, kanov. kapit. olomoucké.

Kázali dva kněží kongregace nejsv. Vykupitele a kněz řádu sv. Dominika; slavnost však zahájil přiměřenou řečí nejdůst. p. biskup brněnský a skončil ji kázáním p. děkan velehradský J. Vykydal.

První tento oktáv jubilejních slavností r. 1885. byl jako náčrtkem všech přístích a ukázal, kterak se na ně připraviti máme. — Ačkoli v tyto dny na posv. Velehrad hlavně z nejbližšího okolí lid putoval, z děkanství velehradského, přece byla rozsáhlá svatyně mnohdykráte až přeplněna, a až na 10.000 věřících se sešlo, z nichž většina ráda by byla ke stolu Páně přistoučila. Jak přetěžko všem vyhověti, každý snadno posoudí a porozumí pokynutí, aby přespolní kněží co možná nejhojněji ve zpovědnici vypomáhali.

Abý věřící rádně se účastnili zpěvu u průvodu a v kostele, nevyhnutelně jest potřeba, aby hned z domu byli zaopatřeni písněmi, zvláště **jubilejní knížku** by každý měl, ve které nalezne všechny potřebné modlitby a písně, které se zpívají. Pročež žádoucnó, aby p. t. pp. duchovní pro své farníky zmíněné písně a jubilejní knížky objednali přímo z knihtiskárny v Brně, což jest také spojeno s mnohými výhodami.

Tytěž písně a jubilejní knížky lze ovšem také dostati na Velehradě, jsou však vodítkem při celé pouti, hned z domu až na Velehrad.

◊ **Od Květnice.** Jasně se rozklesnulo nebe 13. února, když zvony celé Moravy vyzývaly k I. oktávě jubilejního roku Velehradského, který na Velehradě oslavil nejd. p. biskup brněnský dne 14. února slavnou mší sv., II. oktáva začne v pondělí Velikonoční, III. dne 5. července, IV. na den Nanebevzetí P. Marie, a V. dne 23. listopadu na sv. Klementa. Svatyně Velehradská jest zasvěcena Panně Marii (15. srpna), protože ssv. Cyrill a Method teprv r. 1380. za svatě prohlášení byli, když biskup Jan IX. na sněmu v Kroměříži prohlásil 9. března za jejich výroční slavnost (jako střed mezi 14. únorem a 6. dubnem), a protože řád Cisterciáků, které zde Vladislav I. r. 1190. založil, má na hlavním oltáři chrámu obraz Nanebevzetí P. M.

Tak jest to i u Tišňova v »Bráně nebes,« kterýžto obraz jest jeden z největších a nejkrásnějších toho druhu. — »Brána nebes« založena jest v témž roce od královny české Konstancie, ve kterém založen byl od její nevěsty Kunhuty (choti Václava I.) klášter v Lužici na řece Nisse: Maří dol (Vallis Mariae) r. 1234. a 30 let na to byl založen druhý klášter v Lužici OO. Cist. »Mariina Hvězda« (Stella Mariae) od třech pánů z Kamence, z nichž dva po sobě byli biskupy Míšenskými, nástupci sv. Benona, který tam míšenská jablka rozšířil. —

V loňské církevní výstavě Brněnské skvěla se monstrance stříbrná, jako historická vzpomínka na řád sv. Bernarda, někdy na Moravě kvetoucí, monstrance gothická z r. 1520., byla někdy na oltáři

v »Bráně nebes,« nyní jest ve farním chrámu města Tišnova. —

Morana si vyhlídá oběti hned počátkem roku letošního z kruhů kněžských. Dne 26. ledna pochovan byl v Božně P. Bedřich Životský, pracovav teprv tři léta na vlnici Páně jako kněz. Consummatus in brevi, replevit tempora multa! — V únoru rozloučili se s námi dva pp. faráři, vysvěcení r. 1841. a to: p. farář Josef Erhard z Chrlop a p. děkan Mysliborický Tomáš Šimbera. Byl to kněz nadaný a vtipný, při tom však zdanlivě lhostejný a flegmatický. K němu, jako faráři v Komíně, rádi vycházeli na procházku učení kněží a profesori z Brna, vlastenci, obzvláště — † Sušil když se chtěl obveseliti, vyšel ze své pisárny u Minoritů a zášel si do Komína. Pisatel těchto řádků klade tuto poměnkou na rov dražého soudruha z mládi, spolukněze, koalumna z r. 1840. a 1841., a krajana, s nímžto v jednom farním chrámu Páně znovu zrozen byl pro Krista. Pozdější léta nás rozvedly dle těla, podle ducha nikdy! — V Čechách zemřel dne 8. února P. Desolda, který po † Frenclovi překládá a výklad pisma sv. dokončil.

Letoší ostatky v Kokorách.

Snad nikdy po celý rok není křesťanský svět v takové protivě proti katol. církvi, jako právě v ostatky. Církev běře modrou, kající barvu a uvádí v evangelium neděle ostatkové svoje věřící do Jeruzaléma k rozjímání o umučení Páně; a svět, ne židovský nebo pohanský, nýbrž křesťanský, jde ne do Jeruzaléma, nýbrž do rozkoší a radostí světských, by těchto, pro duši přechasto jedovatých se nabažil v plné, vrchovaté míře. — Mnozí »svatí, rozjímajice tepto převrat, doznávají, že po celý rok Pán Bůh nebývá tolik urážen, jako v tyto poslední dny masopustní. — Jaký to rozdíl! Naši první křesťané v masopustě postili se od masitých pokrmů, by se již připravovali na ten velký

40denní půst, v němž i mléko i vejce byly zakázány požívati, a teprv až večer obyčejně pokrmy brávali; a teď v masopustě a v ostatky!! — Dobře pravili o nich naši staří, že ostatky jsou svátky ďáblovy; — nikdy prý peklo nemá takové žně, a nikdy se tak neraduje, jako v ostatky. Pročež církev sv. hledí, kde možno, tomuto zlu zameziti a urážky Boží napravit; na mnohých místech jest po ty tři ostatkové dni vystavena velebná Svátost Oltářní; někde i kázání a jiné pobožnosti se konají.

Tak i u nás v Kokorách jsme letos ty ostatky velmi slavně a bohumile oslavovali; byly to právě svátky zasvěcené Bohu a sv. našemu apoštolu Cyrillu. Nejen že velebná Svátost byla vystavena po tři dny, ale i oltář byl krásně ozdoben a sochy ssv. Cyrilla a Methoda zářily ve věncích a světlech. Po celý týden byla každodenně slavná mše sv.; při nich od našeho četného pěveckého sboru, znamenitě vy-cvičeného svým zručným sbormistrem, naším váženým p. nadučitelem Geislerem, zpívány písně: »Přistup Moravěno« a k závěrce: »Sv. Cyrille, Methode.« Byly to krásné ostatky, nad nimiž andělé v našem chrámu plesali. A nejen v chrámu, ale i po celé farnosti plesali a přinášeli naše oběti, čehož jest toto důkazem: Na ostatkovou neděli držel nás p. farář kázání o sv. Cyrillu a ku konci nás povzbudil, bychom to, co v ostatky mohli bychom snad utratiti plesem, tancem, karbanem a jinými marnostmi, obětovali na vystavení nového katol. chrámu Páně, věnovaného našim sv. apoštolům Cyrillu a Methodu v Soluni, a doložil, že v tomto městě, odkud nám spása víry svaté samospasitelné vzešla, není ani jeden katolický kostel; mohamedánské mešity a starověrecké chrámy tam vyčnívají, však o katol. kostelu ani sluchu ani vidu! — Na tato slova a povzbuzení našeho pastýře spěchali jsme kde kdo na oferu, i ten nechudobnější

položil svou maličkost, tak že se sebrala znamenitá částka 41 zl. Naši dobří, zbožní farníci uposlechli a vskutku to, co by se bylo zbytečně utratilo, obětovali na oltář ke cti a slávě Boží, neboť po celé ostatky bylo u nás ticho; jediná hudba byla a to jen kratičký čas. Sloužili to ke cti nejen našim otcům a hospodářům, nýbrž i ke chvále naší mládeže, která přichází k poznání, že její posvátná úloha pozůstává v něčem vyšším, než ve vyhledávání marnivosti pomíjející.

O »poukázkách na odměny« hodným dítkám docházejí nás potěšitelné zprávy, ku př. :

Z Třeště. Byly-li naše školní dítky pilnými až dosud, jsou pilnějšími a horlivějšími v učení katechismu od té doby, co jsem zavedl v jednotlivých třídách Vaše »poukázky na odměny.« Zavedl jsem je od 2.—5. třídy a slečna učitelka v šesté třídě diví. Jak já, tak i ona musíme chváliti a spolu odporučiti co nejvíce ento dobrý prostředek. Sotva že vstoupím nyní do té neb oné třídy, zdvihají se ruce více než dvou třetin žákův a žákyň, a dítky volají: »Pane páter, já, já budu dnes vypravovati, já budu odříkávati.« Mám práci s tou drobotinou, než ji utiším slovy, aby posečkaly, že já musím jim dříve zase něco nového vypravovati a objasňovati, pak že přijde řada na ně. A když jsem hotov s vysvětlením katechismu, tu nastává mela znova; každý chce býti první v odříkávání katechismu, každý chce první uloviti tu maličkou »poukázku.« Ale dvě hodiny týdně, co jest to pro tak mnoho dítek v každé třídě! Ty nestačí. Co tedy dělat? Dítky zůstávají po vyučování ve třídě a musím je, chtěj nechtěj, vyslechnouti. Samy volají: »My zde zůstaneme, my domů bez »poukázek« nepůjdeme.« A co toho vypravování doma, ale co také toho učení! Chudáčka, musejí jako nějaký stroj doma dělati škatulky pro zdejší sirkovnu. Po-

spíší si tedy s prací, aby mohly učiti se katechismu. A když více práce doma, tu prosí matku: »Maminko, teď aspoň čtvrt hodinky mně popřejte, já zítra musím uměti katechismus, přišel bych o jednu »poukázku.« — Ano, i příklad pěkný, že dítky tak dlouho žebronily na rodičích, ačkoli chudých, až jim koupili knížku katechismus, aby sobě nemusily od jiných náboženství vypůjčovati.

Vidíte, důstojný pane, že »poukázky« Vaše jsou ku dobru velikému. Stojí několik krejcarů, stojí to více práce a namáhání, ale radost z toho vycházející převáží, přemůže všecko.

J. V., *katecheta.*

Z Čech. Již o minulých prázdninách obíral jsem se myšlénkou, kterak by dítky k větší pili a zvláště k nedělní a sváteční návštěvě chrámu Páně přivéstí se daly; i předsevzal jsem si napsati listky, z nichž by každé ditko po jednom obdrželo a na nichž by pokaždé den pochvaly se zaznamenával: za určitý počet zaznamenaných pochval mělo obdržeti obrázek. Snadno lze tušiti obtíže s tím spojené. Jak radostně uvítal jsem tudíž oznámení v č. 1. »Školy,« a dojistá že jsem byl mezi nejprvnějšími objednateli ohlášených tam »poukázek« i »odměn« samých.

Moha podati nyní již zprávu o působivém účinku jich, milerád tak činím, jednak bych tímto způsobem zasloužený dík vzdal panu vydavateli, jednak by katechetové, jmenovitě na školách venkovských, ze skutečnosti poznali výtečnost nového toho prostředku povzbuzujícího.

Připraviv si »poukázky« i »odměny,« především vysvětlil jsem dítkám, kterak si je získati mohou a spolu ukázal jsem jim je. Co tu bylo radosti — tolik, jako nyní jest těšení, až je budou moci nazvatí svými.

Za mši sv. dne nedělního a svátečního určil jsem jeden lístek malý, zelený. Které ditko naučí se uložené částce ka-

techismu neb biblické dějepřavy, že zasluhuje známku »velmi dobrou,« obdrží týž lístek. Táž odměna určena jest i pro ty, kdož se zúčastní na př. růžencové pobožnosti.

Kdy zbytečně (bez důležité příčiny) v den zasvěcený mši sv. vynechá, nejen že lístku neobdrží, ale dá jeden zpět. Výjimku jsem učinil u dítek, jež nebyly ještě u sv. zpovědi a u žáků škol filiálních — ti lístků nevracejí. Pošpiněné lístky nemají ceny, ztracené se nenahrazují. Lístků hodnota jest tato: Velký žlutý = 2 malé žluté = 4 velké červ. = 8 malých červených = 16 velkých zelených = 32 mal. zel. Za lístek malý žlutý obdrží dítko barvotisk A, za malý žlutý a spolu velký červený obdrží barvotisk B neb C, za veliký žlutý obrázek atd. ku poměru ceny odměny.

A nyní jaký jest výsledek. Facta loquuntur — proto stůž zde výkaz návštěvy chrámu Páně poslední neděli (první po devítiniku):

Třída	Počet žáků školy farní		
	zapsaných	přítomných při mši sv.	
		dle počtu	v procentech
IV. . .	82	76	92 ³ / ₄ %
III. . .	95	87	91 ¹ / ₂ %
II. . .	84	72	85 ³ / ₄ %
I. . .	82	55	67%
Úhrnem .	343	290	84.54%

Ze školy filiální tutěž neděli bylo při mši sv. 56¹/₂ proc. dítek, ač jest více než hodinu vzdálena a cesta velmi obtížna.

Dítky chodí na velké služby Boží a shromažďují se ve školní budově, odkudž pod dohledem katechety neb některého z pánů učitelů po dvou jdou do kostela a v téměř pořádku odtud.

Jak ozývá se nyní milý dětský zpěv při oběti nejsvětější! I dospělí lidé příkladem dětí ke zbožnosti a horlivě

návštěvě chrámu Páně jsou povzbuzováni a vděčnost svou dávají již pohledem i jinak na jevo.

Již několikrát přišli ke mně rodiče s prosbou, by některé z dítek jejich mohlo jíti na ranní mši sv.; ostatní že půjdou na velkou — žádné že jim pak nechce zůstat doma o velké mši sv. — rád vyhověl jsem prosbě a spolu ohlásil, že děti, jimž nemožno přijíti na velkou, i na ranní se dostaviti mohou. Před krátkým ještě časem, ač neminulo téměř neděle, kdy bych neupozorňoval rodičů na tuto povinnost jejich, bylo by dítko jednoduše zůstalo doma. —

Děkuji Pánu Bohu, že požehnává práci mé. —

I při vyučování velký pokrok nastal. Dával jsem dříve sice také obrázky za odměnu, však nemohlo dítě se tak často — dítko, obdrževši obrázek, často ochablo v pilnosti: nyní, majíc záruku odměny, stále se přičiňuje. Tak ve II. třídě školy filiální obdržely dítky více než zpolovice známku »velmi dobrou«, a to zcela zaslouženě. I nejmenší dítky velmi váží si »poukázek« a přepečlivě je ošetřují.

Posléze skromné pokynutí. Dobře jest, aspoň v nejvyšší třídě, lístky i za návštěvu chrámu Páně dávatí ve škole — kdo není přítomen první hodinu po dnu zasvěceném, neobdrží ničehož. Tak stává se návštěva školy co nejhojnější. A protože do nejvyšší třídy obyčejně v první hodinu se chodívá, lze jíti o chvíli dříve, a času se neztratí.

Dítky školy filiální, které byly na mši sv., zaznamenává jeden chlapec a jedno děvče, načež mi při hodině náboženské lístek odevzdají.

Tímto způsobem — udílením odměn — prospívá se dětem tudíž i dospělým. Výlohy s tím spojené dojísta každý svědomitý katecheta rád obětuje — vždyť za »odměnu« tuto očekává jej odměna v životě věčném.

A protož uznání plné náleží panu vydavateli, nám pak, kteříž povolání jsme pěstítii útlé stromečky srdci v zahrádce

Učitele Božského, sluší užiti vzácné příležitosti. Jež poskytuje nám výborné pomoci v práci naší. *J. F. S. koop.*

Milodary božského Srdce P.

Minulý měsíc započali jsme takorka krásnou slavností, slavností to Páně a Panny Marie zároveň. ač se nazývá dle jména Očištváním Panny Marie. Tím jakoby celý měsíc dvěma »světlům,« »hromničkám« tēm života i smrti naší zvláštním způsobem byl zasvěcen, aby to světlo božské nauky co nejhojněji po světě se rozlévalo. Avšak božské milosrdenství nejen že světlu tomu dalo svítiti rozumu a srdcím našim, nýbrž ono i útěšný a silící olej světla toho výdatnými proudy dávalo kanouti do ran trpčících,

kteří se k němu utíkali s důvěrou a pokorou; hle! tu jen maličko důkazů nevystihlé dobroty té.

N. N. z Nového Bydžova vyslovují tímto dle slibu učiněného nejsv. Srdci P. a Panny Marie a sv. Josefu nejvroucenější díky za opětovné vyslyšení proseb v tísní veliké a v potřebách mnohých.

Z Bystřice pod Hostlýmem jistá osoba vzdává vroucné díky Panně Marii Svatohostýnské, že přimluvou její zahojila se jí noha po tři roky nebezpečně bolavá.

Z Č. v Čechách jistý občan vzdává vroucné díky za náhle uzdravení synáčka svého od úplné hluchoty ke přimluvě P. M., k níž se ve Staré Boleslavi utíkal, za uzdravení manželky své od smrtelné choroby po vykonané devítidenní pobožnosti k P. M. Filipdorské a za uzdravení své částečné hluchoty a ochrnutí.

Z Opavy jistá osoba děkuje za uzdravení z nebezpečné nemoci po vy-

konané devítidenní pobožnosti --- přimluvě blahosl. Panny, sv. Josefa, sv. Sebastiana, sv. Lidviny.

Z Topolny jistá osoba děkuje, že přimluvou Panny Marie po vykonané devítidenní pobožnosti přestaly jí silné bolesti zubů.

= Jisté osoby vzdávají díky za uzdravení, kterého se jim po užívání lúrdské vody dostalo.

Rodina **Blázkova z Prahy** vzdává nejvroucenější díky B. S. P. a Nep. Rod. B., jejížto přimluvou po devítidenní pobožnosti matka rodiny té zachována z nebezpečné nemoci.

Jistá osoba **z Jihlavy** sděluje, že již v roce 1884. dosáhla na přimluru P. M., k níž právě devítidenní pobožnost konala, té milosti, že jí dítěto z nebezpečné nemoci, kdy již zkušený lékař se vyslovil, že není žádné pomoci, vyvázlo.

Slibila pak, že když jí přispěje Rod. B. ku pomoci, že se na »Šk. B. S. P.« předplatí a v ní to uveřejní; — prosila též o pomoc ještě v jiné záležitosti, a když již její dítko ozdravělo, odkládala poděkování až ještě ostatního dosáhne. Zatím se jí daří čím dál tím hůře — vzdává tedy Panně Marii dík za uzdravení svého dítka a prosí, by Rod. B. u svého milého Synáčka jí milosti vyprosila a od ní již zasloužený trest odvrátila.

Z Napajedle děkují Božskému Srdci Páně a Panně Marii za dosažení práva veřejnosti jisté školy a získání spolehlivých čeledinů. — V každé tísni bezpečně obratne se k dobrému Spasiteli a Jeho nejsvětější Matce!

Z Vidně děkuje za uzdravení bratra, které dosáhla sestra modlitbou svou a spolením bratrstva nejsv. Srdce Páně a Panny Marie.

Jistá matka z **Tištína** děkuje za uzdravení děvčátka, kteréž půl druhého roku nemohlo obcovati školnímu vyučování pro nemocnou nohu. Uzdravení se stalo po vykonání devítidenní pobožnosti a užívání vody lúrdské; ač několik lékařů marně se pokoušelo o zhojení choré nohy.

Mladá osoba z **Břesovic** u Prostějova velmi dlouhou již dobu trápena byla nesnesitelnými téměř bolestmi zubů. Hledala pomoci u všech lékařů, užívala všemožných prostředků, však marně. V této své tísni obrátila se k lékařům všech

lékařů, k B. S. P. J., a hle, sotva vykonala se svými rodiči devítidenní pobožnost k B. S. P., veškerá bolest zubů pominula. V této své nemoci učinila tato osoba slib, že uzdraví-li se, uzdravení toto v milodarech Božsk. S. P. uveřejní, což tímto plní.

Jistý kněz z kraje **znojenského** vzdává vřelé a srdečné díky Rod. Boží P. M. Lúrdské, jejížto mocnou přimlouvou byl v krátké době svého plicního neduhu (kašláni krve) již po třetí zbaven.

Jistá matka kraje **znojenského**, byvši čtením »Šk. B. S. P.« v milodarech upozorněna a poučena, jak bl. P. Maria Lúrdská ve všech možných případech, potřebách a nebezpečnostech pomáhá, konala ve své těhotnosti čtyřikrát po sobě devítidenní pobožnost k P. Marii Lúrdské a slíbila po vyslyšení uveřejnit svou pobožnost. Byvši vyslyšena, vzdává tímto k povzbuzení matek, v témž stavu se nacházejících, vroucné díky laskavé Bohorodičce Lúrdské.

Jistý studující z **Příbora** děkuje přimluvě P. Marie za to, že uchován po dvakrát jistého neštěstí, plně tím daný, avšak zatím opomněný slib.

A. D. v Sob. děkuje za vyslyšení prosby k bl. Rod. Boží Panně Marii a sv. Josefu.

Z Kounic jistá osoba děkuje B. S. P. a P. M. Filipsdorfské za uzdravení od žaludkových křečí, jehož se jí dostalo po vykonané 9denní pobožnosti.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Jubilejní slavnosti letošního roku počaly oktávem úmrtí sv. Cyrilla dne 14. února po všech našich vlastech. Jako byli nejd. pp. biskupové hned na počátku roku zvláštními pastýřskými listy k věřícím letošijubileum

prohlásili a lid zbožný k hojnému účastenství, zvláště pak ke průvodům na Velehrad vzbuzovali, vydal nejdůst. pan biskup brněnský, Dr. Frant. Bauer, před prvním oktávem opětný list, v němž ohlašuje milosti, jaké sv. Otec Lev XIII.

účastníkům jubilea slibuje a uděluje. Mimo to připomíná dobrodini a důležitost pisma, jaké našemu národu přinesl svatý Cyrill, a vliv i moc tisku dobrého a zlého. Dobrý tisk, dobrá kniha, dobré noviny rovny dle slov sv. pisma dobrému příteli, jehož cena ani zlatem nedá se vyvážit; zlý tisk, špatná kniha, špatné noviny rovny tajnému jedu, který otravuje celý vnitřní život, viru a mrav národů.

Dne 19. února shromáždili se rak. biskupové ve Vídni, aby se tam uradili o krocích, směřujících ke zlepšení hmotného postavení dělníků na vinici Páně a o rozšíření vyučování sv. náboženství ve školách reálních, kde náboženství posud jako popelka odbývalo se jedinou hodinou v týdnu.

Říšská rada rokovala během února o upravení kongruy duchovenstva, avšak průběh jednání neukazuje k tomu, že by se záhy něco stalo pro chudší duchovenstvo. Dle úmyslu vlády má, počínaje r. 1886, upravit se zejména postavení pensistů a deficientů (kněží na čas pro nemoc a pod. ke službě neschopných), r. 1887. má dojiti na kaplany a administratory a teprve roku 1888. na faráře. Dle všeho bude návrh vlády, který sněmovna poslanců zamítla, v panské sněmovně přijat. Zákon o změnách některých poplatků (taxy dědičné atd.) byl zamítnut a má místo něho přijiti návrh na zavedení daně bursovní. Zajisté nejvýš slušno by bylo, aby konečně i ty ohnivzdorné pokladny nějaký groš vydaly na obecné potřeby, kde lid, rolník a živnostník, břímě daní již nemůže snést. Po vyřízení některých menších zákonův a návrhů počalo rokování o státním rozpočtu na r. 1885. Dle doslechu má zasedání říšské rady skončiti se okolo 24. března, načež pak budou v letě nové volby poslanců pro říšskou radu.

Na Moravě zaměstnání jsou živnostníci v těchto dnech volbami do obchodní

komory. Pohlédneme-li na kandidátní listiny strany české a německé, musíme prvnější přednost dáti. Tam aspoň pamatováno na všechny kraje (Brněnska), kdežto listina německá vykazuje jména zarputilých stranníků z tak zvaných německých měst Brna, Jihlavy a Znojma. Venkov tam čítá sotva tři zástupce. Z toho vezmi každý k volbě oprávněný živnostník a obchodník naučení, aby hlas svůj odevzdal ve prospěch zástupců stranou konservativní navržených, do níž i někteří mírní Němci jsou přijati.

Italie. Svatý Otec oslavil dne 20. února sedmý rok svého nastolení na trůn papežský v tichosti, a u té příležitosti věnoval chudým v Římě 10.000 franků. Kéž by všickni milionáři a boháči následovali tento tak často podávaný příklad sv. Otce, nebylo by mnoho anarchistův a socialistů demokratů.

V poslední době vyjednává sv. Otec s Rusíny v Haliči o upravení kalendáře. Jest to záležitost velmi choulostivá, ač jinak nepatrná. Jak známo, jsou Slované východní v letopočtu o 13 dní pozadu a nechtějí se vzdor všem důvodům rozumným a hvězdářským toho spustiti, ač zejména Poláci v Haliči o to usilují. Svatý Otec, jsa shovívav k náhledům a dávným zvyklostem církve východní, i tu jim zajisté učiní po vůli.

Poslední dobou zabraly evropské velmoci, zejména Německo a Francie, některé země v Africe a Australii, aneb zjednalý si do nich přístup. Za tou příčinou vydali představení všech církevních řádů svolání ke svým členům, aby horlivěji se ujali činnosti misionářské, aby kraje tyto získány byly nejen obchodu evropskému, ale i náboženství Kristovu.

Po příkladu Německa ohlédá se také vláda italská, aby někde v Africe nebo třeba i blíže nějaký kus země ulovila. Vypravena již na lodích tři oddělení vojska na Rudé moře a tam obsadila

v souhlasu s Anglií přistavní město Massanah na východu země abyssinské. Mělo se z počátku za to, že tam Italíáné jdou na pomoc Angličanům, avšak Anglie nechce připustiti, že by potřebovala pomoci Italie k potlačení vzpoury v Horním Egyptě (Sudanu). Podle nejnovějších zpráv bude Anglie ráda, dostane-li pomoci od Italů. Někteří politikové praví, že Italie, vidouc rozklad iše turecké, má zuby na Albánsko, ležící nejbliže jižního pobřeží italského. Arci by tu ještě Rakousko mělo do toho co promluvit.

Německo. Konečně dne 28. ledna zrušen k návrhu vůdce katol. poslanců na sněmu říšském zákon na libovolné vyhánění kněží z vlasti. Posledně přijal týž sněm zákon na zvýšení cla z obilí do Německa přiváženého, a sice budou se na dále z každého hektolitrů pšenice a žita na hranicích Německa platiti tři marky (1 zl. 80 kr.); z jiných druhů obilí zůstalo clo dosavadní, nebo málo zvýšeno. Tím hodlá vláda pomoci přý stísněnému rolnictvu, hlavně však státní pokladně. Rozumí se, že mnozí liberálové, zejména pak socialisté, ostře vyslovili se proti návrhu, kterým přý se zdražuje chléb pro chudinu a dělnictvo. Jelikož i Francie hodlá zvýšiti cla na obilí, neobejde se ani rak.-uherská vláda bez opatření podobného, jinak by naši rolníci náramně utrpěli.

V Africe zabírá Německo jedno území za druhým, nedbajíc mnoho odporu Anglie. V Berlíně právě dokonala práce své mezinárodní komise, která usnesla se, aby ve vnitřní Africe při řece Kongo z dosavadních různých polodivokých kmenův afrických zřízen byl samostatný mocný stát s nějakým evropským knížetem v čele. Komu se toho pochybného štěstí dostane, státi se mocnářem nového státu, posud není rozhodnuto. Moudře řízený stát mohl by značně přispěti k rozšíření křesťanské vzdělanosti mezi ubohými polodivokými pohaný.

I Německo má své anarchistické atentáty. Ve Frankfurtě zavražděn soudce Rumpf dělníkem Lieschem před svým domem proto, že vedl přísné vyšetřování proti anarchistům; jinde opět vraždění jsou četníci a policisté, vůbec zřizenci veřejného pořádku.

Francie nemůže přijíti ku pokoji. Doma bouří se hladové dělnictvo, které jen násilím lze v mezích pořádku udržeti. — Na východu Asie táhne se válka do nekonečna, ač v posledních dnech zvítězili Francouzi na zemi i na moři. Avšak vypadá to s mocí čínskou jako s tou hydrou: za jednu hlavu utatou naroste jí nových sedm a vojska francouzského naproti takové přesile jest přece jen hrstka, která se nemocí a ztrátami stále sesýchá.

Novými volbami do senátu (panské sněmovny) přibýlo opět živlu republikánského.

Podobně jest **Anglie** zaměstnána doma opatřeními proti hrůzám anarchismu a fenianismu. Dne 24. a 25. ledna děly se hrozné výbuchy dynamitové ve sněmovně a v bývalém státním vězení (Toweru), kde nyní jest veliká zbrojnice. Ač budova utrpěla značných škod, přece nestalo se, co strůjcové bezpochyby zamýšleli: aby totiž celá sněmovna i s poslanci vyhozena byla do povětří. Ranění jsou jen někteří dělníci a sluhové. — Též výprava do horního Egypta k osvobození anglického generála Gordona nepotkala se s úspěchem žádoucím. Vojsko anglické dostalo se sice dne 28. ledna až k samému hlavnímu městu Chartumu; avšak tu napadeno jest ze všech stran od nepřátel, pozbylo své lodě a jen s těží uchránilo se na ostrovu řeky Nilu až přišla loď přátelská a je pojala. Poslové zvěstovali, že falešný prorok Mahdi zradou zmocnil se v noci na 26. ledna města, a když Gordon probuzen nepokojem ve městě, vyšel ze svého domu, zavražděn

jest na prahu bytu svého, a jeho družina jest pobita. Na to nastalo drancování města. Želeti jest, že při té příležitosti také zahynul rakouský konsul Hansal (rodák z Mal. Dyjákovic u Znojma), který spolehaje na svou známost s domorodci, z nichž i jeho manželka pocházela, nedal se pohnouti k útěku s ostatními Evropany a křesťany. Nyní teprv chystá Anglie četnější vojsko, aby Chartumu opět dobyla, a smrt Gordona pomstila na povstalcích.

Dne 11. února zemřel v Dublině kardinál-arcibiskup Mac Cabe, muž velmi mírný, který svými pastýřskými listy nemálo přispěl, aby třída pracující se utišila a ustala ve vraždách a plenu nenáviděných velkostatkářův anglikánských; vidět, jaký vliv má posud církev katolická na upravení poměrů společenských.

Rusko nepřeje církvi katolické ve

svých zemích oddechu. Zvláštní úkaz císařský zapovídá katolíkům v západních zemích, druhy polských, kupovati statky, aby takto živel katolický tam byl časem udušen. Jak se proslychá, bude katolíkům ruským i zakázáno účastniti se slavnosti Cyrillo-Methodějské na posvátném Velehradě hlavně proto, že slavnost ta bude ryze katolická: za to prý uspořádá se na Rusku slavnost zvláštní. Smýšleni vládních kruhů proti církvi katolické viděti i z jednání naproti biskupovi Vilenskému Hrynievickému. Týž vyučoval v Petrohradě syny carovi řeči latinské a byl velmi vážen. Když se pak stal biskupem ve Vilně, sesadil dva kanovníky pro pohoršlivý jejich život a vytrhl jména jejich z vytištěného již seznamu kněží proti vůli guvernera Tolstojce. Za to jest obžalován a poslán do města Jaroslavy do vyhnanství. Bůh to naprav!

V měsíci březnu

modleme se za katolickou mládež.

Minulý měsíc prosili jsme B. S. P. za katolické misie, za rozšíření sv. viry v zemích pohanských. Tento měsíc chceme obrátiti pozornost na jiné rovněž tak důležité misie, které se nás samých týkají a sice za misie mezi katolickou mládeží naší. Nepřátelé hledí mládež získati, ji pokaziti, aby budoucí pokolení bylo neznabožské. Tu jest na nás, apoštolech modlitby, abychom nepřátelům mládež vyrvali, v ní viru, ctnost, křesťanský mrav zachovati hleděli. Na vychování mládeže záleží budoucí pokolení. Jak se snadno lze přesvědčiti, jest mládež na všech stranách ohrožena.

Již v útlém mládí bývají dívky od mnohých rodičů zanedbány, nebývají ani k modlitbě ani k čemu dobrému vedeny. Tím hůře jest, jestli rodiče sami jsou špatnými. Tak ssaje dítko jed náказы již v útlém svém mládí. S tímto jedem přichází do školy. A jak jsou nyní ve mnohých školách dívky k Bohu vedeny, to ví každý, kdo jen trochu má rozhled. Kromě toho, co kněz ve škole dětem o Pánu Bohu vykládá, neslyší nic o Bohu více, neučí se, nevedou se k Bohu, původci a Stvořiteli všeho. Tak i ve školní mládeži vzrůstá se lhostejnost, ledová chladnost k dobrému, kteréž s léty rovně přibývá. Sotva však dítko vyjde ze školy, tu na ně již čekají nesčíslná osidla. A chceš věděti, čtenáři milý, aspoň hlavní příčiny náказы mravů křesťanských? Nuž poslyš!

Veliká záhuba pro křesť. mravy na osadách a mezi mládeží jsou hostince, kdež trpí a podporují se všeliké zlořády, jako hýření času nočního a v čas služeb Božích, nepočetné řeči a písně, podezřelé schůzky, časté zábavy taneční. Dále továrny a vůbec živnostenské a průmyslové podniky, při kterých mnoho lidu obého pohlaví a rozdílného věku zaměstnáno jest, bývají zhusta semenistěm nemravnosti a vkládají zárodek mravní zkázy již v tlá srdce dětská. Veškeré mládeži bývají tito pramenové výživy tělesné jedovatou nákazou pro duši. Práce v dílnách dává dítěti nepravý a zhoubný směr života, otupuje náklonnost k rodičům, otupuje něžnou a zbožnou mysl; zvláště záhubnou bývá práce v továrnách pro dívky dospělé. Mravnost jich velice klesá a tím zasazuje se bolestná rána budoucím rodinám.

Jiný nepřítel dobrých mravů mládeže jsou hříšné známosti; bývají obyčejně příležitostí blízkou ku mravnému porušení jinochův a panen, a uvrhují je často v propast bezednou.

Zdrojem mnohého zla mezi mládeží jsou taneční zábavy, jež jsou mocným podnětem ke zlému, zavádějí k nestřídmosti, ke krádeži a k jiným nepravostem. Rovněž veliké zlo a příčina mnohé zkázy mravní jsou noční toulky mladého lidu. Neplecha tato má mrzké náruživosti a nekázeň v rodinách za následky. Hříchy nečistoty, opilství, marnotratnost, krádeže, zlehčování dnů svátečních, rvačky, zanedbání modlitby, surovost mravů jsou přirozené ovoce noční toulky. A nesmím zapomenouti na hlavního činitele mravní zkázy mládeže, totiž na špatné a nemravné knihy, z nichž čerpá mládež smrtící jed. Půjde-li to tak dále jako nyní, pak běda světu. Nynější mládež nic dobrého neslibuje.

Nezbývá nám jiného, než abychom u vroucné modlitbě křesťanskou mládež B. S. P. odporoučeli. Vždyť Ježíš Kristus tak vroucně miloval dítky nevinné, s nimi laskavě rozmlouval, jim žehnal, jim, zachová-li nevinnost, království nebeské sliboval. Rodiče a učitelé, opatrujte dítky jak oko v hlavě, veďte je po cestě přikázání Božích, držte je v kázni. Varujte mládež, kdož jen dobře myslíš, varujte všech toulek, všech výstředností, všech nebezpečností. Zachovejte v nich víru a mravnost křesťanskou. Matky křesťanské, opatrujte dcery své co nejpečlivěji, aby byly zachovalé.

Obavou oprávněnou naplňuje nás nynější mládež, ale také nadějí v budoucnost, zachová-li mravy křesťanské. Na mládeži spočívá budoucnost, blaho rodin, obcí, států, církve svaté. Nuže rozviň se činnost apoštolátu mezi křesťanskou mládeží. Každý přičiň se jí v dobrém zachovati, v ní bázeň Boží vstěpovati, k čemuž zajisté přispěje Božsk. S. P. požehnáním svým, zvláště budeme-li je po celý měsíc tento vroucně o to prositi.

M o d l i t b a .

Ó Ježíši! Skrze neposkvřené Srdce Panny Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za katolickou mládež tolika nebezpečím vystavenou, aby u Tvého božského Srdce útočiště hledala a čistým srdcem i ctnostným životem Tobě sloužila. Amen.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc březen I. P. 1885.

Za katolickou mládež.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za katolickou mládež tolika nebezpečím vystavenou, aby u Tvého božského Srdce útočiště hledala a čistým srdcem i ctnostným životem Tobě sloužila. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. *Sv. Rudesinda, bskp. 909*: Rozmnožení úcty božského Srdce P. Zdar posv. misiím a hojné účastenství v nich. Ochrana proti nepřátelům. Odvrácení nebezpečí hříchu. Studující mladík. † kněz.
2. *Sv. Anežky České, řeh. 1282*: Pout Velehradská. Spolky a jednoty panen ku počtě blahosl. Anežky České. Budějovický časopis »Anežka.« Dosažení míru ve 2 rodinách. Ulevění bolestí hlavy.
3. *Sv. Kunhuty, cts. p. 1040*: By lid křest. vážil si příkázání církevních, co do postu a velikon. povinností. Vytrvalost v dobrém.
4. *Sv. Kazimíra, krdl. 1438*: Katol. církev v ruském a pruském Polsku. Horlivost a opatrnost apošt. duchovenstvu tamnímu.
5. *Sv. Perpetua a Felicitas, m. 203*: Sv. zpověď těch, kteří jí již po delší čas nekonali. Trpělivi hříšníci. Zdar podniků literárního.
6. *Sv. Kolety, p. 1447*: Milujme láskou účinnou božské Srdce Páně. Setrvání v dobrém poutníkům, kteří na posv. Velehradě sv. svátosti přijali a přijmou. Pobožnost křížové cesty. Bohoslovec.
7. *Sv. Tomáše Akv. 1274*: Vysoké školy rak. mocnářství. Katolická universita. Rozkvět křest. filosofie. Zbožné vychování jedné rodiny.
8. *Sv. Jana z Boha, zakl. ř. 1550*: Misie tuzemské a za mořem. Hodné přistoupení ke stolu Páně v době velikonoční. Důvěra v Boha. Zařízení a vyřízení důležité záležitosti. Odvrácení obávaného zla.
9. *Sv. Františky Římské, vd. 1440*: Vdovy a sirotci by našli dobrodinců. Obnova úcty sv. andělů strážných. Obrácení hříšníků.
10. *Čtyřicet sv. vojnů muž. v S. 320*: Církev sv. řecko-slov. by nabyla více přízně a podpory. Obnova řádu basilíánského mezi Slovany.
11. *Sv. Methodia, bskp. v Tyru 311*: Požehnání s nebe všem podnikům ku počtě sv. Methoda. Horlivost apoštolátu modlitby. † matka.
12. *Sv. Rehoře, pap. 604*: Ústavy bohoslovecké po vlastech našich. Časopisy bohomluvné v jazyku slovanském. Žehnejž božské S. P. »Dědictví sv.-Prokopskému.« Churavý bohoslovec v cizině.
13. *Sv. Eufrasia, p. 859*: Úcta pěti ran Krista P. Obnova bratrstva sv. Cyrilla a Methoda na obrácení rozkolníků. Jistá služebná.
14. *Sv. Matildy, cts. 968*: By se smiloval Hospodin na přimluvu ss. apoštolů našicl. nad Rusí a veškerým Východem. Mladý muž.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipstórtu, Častochově, Bolesti a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc březen I. P. 1885.

Za katolickou mládež.

Dne

Obzvláště však doporučuje se :

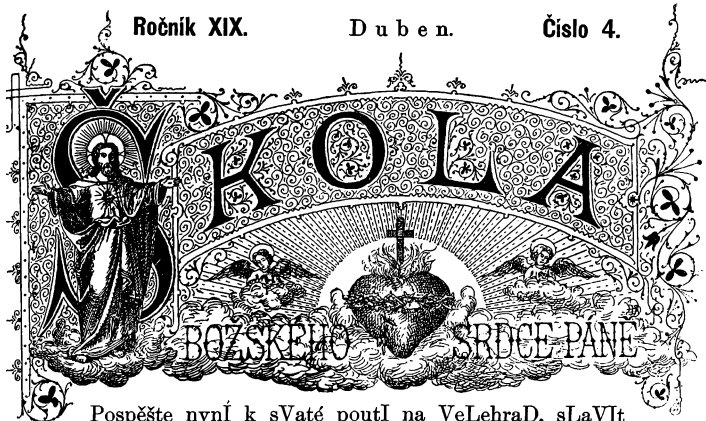
15. *Sv. Longina, muč. 50:* Matka Boží bolestná, jmen. na poutních místech. Kazatelé postni. Aby nejsv. Srdce Pána Ježíše pomohlo v osudné záležitosti. Těžce nemocné dítě. Odvrácení nemoce.
16. *Sv. Heriberta, biskp. 1021:* Biskupové v zemích koruny svato-Václavské. Povolání jistého mladíka. Dar moudrosti a trpělivosti.
17. *Sv. Jana Sark., muč. 1620:* Vzvývejme blah Jana Sarkandra, muč. za sv. víru. Rozkvět úcty jeho na Moravě, v Čechách a ve Slezsku.
18. *Sv. Edvarda, kr. 978:* Císař a král náš s celým rodem svým. By mu žehnilo b. S. P. pro sv. víru a dobročinnost, již na jevo dává. Opuštěná rodina. Těžce nemocná sestra Milada. † otec.
19. *Sv. Josefa, pěst. Páně:* Církev sv. pod ochranou sv. Josefa, dědice země české a jiných. Důvěra v něj v časných potřebách. Sirotci. Horliví zповědníci a kazatelé. Dar Duchu sv. Nemocný kněz.
20. *Sv. Joachima, otec P. M.:* By duhovenstvo důstojně přijímalo nejsv. krev Páně. Vážme si nejdražší oběti mše sv. 2 † bratří.
21. *Sv. O. Benedikta, patriarchy řehol. 543:* Mužský i ženský řád sv. Benedikta. Benedikt. knihtiskárna. Vstoupení schopných jinochů do řádů mezi Slovany činných. Potlačení nezřízené žádosti.
22. *Blah. Mikuláše Flue, poust. 1487:* Rozjímání utrpení Páně. By mládež naše na vysokých školách pamětliva byla, že má velikonnoční povinnosti, jako každý křesťan. Opuštění hříchů. † svákr.
23. *Sv. Liberata, lék. m.:* Obrácení pohanů a velkých hříšníků. Osvicení Duchem sv. v jisté práci. Dar stálého zdraví. Umírající.
24. *Sv. Gabrièle archand.:* By se po vlastech našich hojně ujímala modlitba sv. růžence. Anděl Páně čili klekání. Jistá rodina.
25. **Zvěstování Panny Marie:** Sv. Otec nás. Apoštolské práce v Římě. Zdar a požehnání všem podnikům na počest královny naší, Marie Panny. Moravští bohoslovci v Římě. Duše v očistci.
26. *Sv. Haštala, m. v I. stol.:* Sv. kříž ve chrámě, doma a v poli. Rozhodnost katol. mužů v povinnostech náboženských. Umírající.
27. *Sv. Ruperta, biskp. v VIII. stol.:* Bychom víc a více pojili význam sedmibolestné Rodičky Boží. Odporujeme ji spásu národů.
28. *Sv. Sixta, III. pap. 440:* Úcta našich sv. dědiců. Štědrosť zámožných na oslavu jejich. Dostavení chrámu svato-Vítského v Praze. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. Bratr v cizině.
29. **Neděle květná (Sv. Eustachia, op. 625):** Silnější víra, stálejší důvěra a opravdová láska ke Kristu Pánu mužům polovlažným. Helveti a evandělíci u nás by poznali sebe. Útvrzení v dobrém.
30. *Sv. Klímaka, op. 605:* By žádná vnuknutí Duchu sv. v posvátném týdnu pašijovém nepřišla na zmar. Ditky v rodinách, ve škole a ve chrámě. Srdce nevinná. Dar stálého zdraví.
31. *Sv. Quido, op. 1026:* Mládež naše na školách středních a její učitelstvo. Vychování dětí ve 4 rodinách. Chorá, stará vdova. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořtu, Častochově, Bolslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Tiskem a nákladem knihtiskárny benediktinské v Brně.

Pospěšte nyní k svatě pouti na VeLehraD, sLaVít
jubILeuM sLoVanskýCh VěrozVěstů I apoštoLů!

J. S. K.

Klid na věčnosti.

Všechny časem žaly mizí,
úchnou kruté sváry, boje,
kdo dřív trpěl, radost sklízí,
jen to srdce — bez pokoje!

Brzy v světa ruch si přeje,
zátiší si brzy hledá,
tu se v lásky slunci hřeje,
tu zas k nebi zraky zvedá. —

O jen patř k té dálné říši,
k zaslíbené své to vlasti,
kde se žití vlny ztiší
hvězdných světů nad oblastí.

Ó jen připni touze křídlo
ke smělému v kraj ten letu,
věčněť tamo touhy zřídlo,
věčné lásky k tvorům, světu.

A té lásky jiskra zlatá
také ve tvém srdci dřímá,
proto touha ona svatá
nepokojem tebe jímá.

Proto jen, až věčně smírná
smrti ruka snem tě zkojí,
zmlkne srdce tiseň vírná,
konec bude nepokoji!

Ad. Kuchlůvský.

O významu pozemského života našeho, jak se nám jeví ve světle svaté víry naší.

(Kázání na neděli třetí po velikonoce.)

Všecko na tomto světě trvá maličko. Na maličko rozvíjí se nyní vonné kvitko jarní; na krátký čas přiletěla k nám vlaštovice a buduje si namáhavě své hnízdo pod krovem naším: maličko času jest i nám samým tu odměřeno. Před nedávnem ještě nás na světě nebylo a za maličko budou na místě našem zase jiní lidé a jména naše budou jako uschlé lístky jarních květů, jež vichřice odvála: — budeme zapomenuti.

V pravdě podoběn jest člověk polnímu kvitku; neboť, jak čteme v knize Jobově, »vychází jako květ a setřen bývá a utíká jako stín a nikdy v témž stavu nezůstává.« (Job. 14.) Dobře praví tudíž sv. apoštol Jakob: »že jest život náš jako pára, která se na maličko ukáže a potom zmizí.« (Jak. 4.)

Ale což jest tedy to maličko? — Co vyznamenává kratinký náš život? Má-li pak vůbec nějaký význam, a má-li pak nějakou cenu? —

Někdy tážávali se lidé ve spolek marně, »což jest to maličko?« — Pátrali po svém původu, přemýšleli o něm a radili se s mudrci: — marně! Napínali oči svých, aby zvěděli aspoň něco o své budoucnosti: — nadarmo! Nepoznali ubozí, co jest to maličko! —

Hustá mlha rozprostřela se na zemi následkem hříchu prvotního a přikryla všecko jednotvárným, neproniknutelným závojem.

Kdo za mlhy putuje, neokusí radosti na cestě své, i jde, nemaje vyhlídky,

„Maličko a již neuzfite mne, a opět maličko a uzfite mne, neb jdu k Otci.“ Jan 16.

někdy krajinou nejuvadnější a nejrozkošnější, — jako holou, děsnou poušti. V pravdě neutěšená to chůze! Oko se napíná, aby proniklo záclonou, — však hledí jako do prázdna, z něhož jenom nejbližší předměty neurčitě a v pitvorných podobách vystupují. Tak smutná chůze bývala tu na světě, pokud lidé neměli světla s hůry. Neviděli ani za sebe, ani vůkol sebe, ani před sebe: byli sami sobě nesrozumitelnou hádankou.

Však mlha padla — a na zemi se rozjasnilo! Nám již netřeba tázati se úzkostlivě: »co jest to maličko?« — Ó jaký dosah a jak velikou cenu má kratinký život náš vezdejší v tom světě, které nám Pán a Spasitel náš, Ježíš Kristus milostivě rozžehl!

Uvažte, nejmilejší! aspoň poněkud, jak se jeví život náš ve světle svaté víry naší, ať vidíte, že třeba vážiti si ho, ačkoliv jenom maličko času obsahuje.

Kamkoliv se rozhlédneme, ať patříme za sebe, nebo vůkol sebe, ať oči svých upíráme vpřed: všudy jest, Bohu díky, před námi jasno. —

Ohlédneme-li se nazpět, vidíme zřetelně až k svému původu. Nepovstali jsme ani slepou náhodou, ani ze své vůle a moci, nýbrž — jsme od Boha!

Bůh Otec v nekonečné dobroty své člověka stvořil, aby, pokud by schopen byl, účastným se stal blaženosti Jeho. A člověk oplýval skutečně na počátku nevýslovným blahem, — byl v ráji, ale žel, na dlouho v ráji nevytrval. Zpronevěřiv se Tvůrci

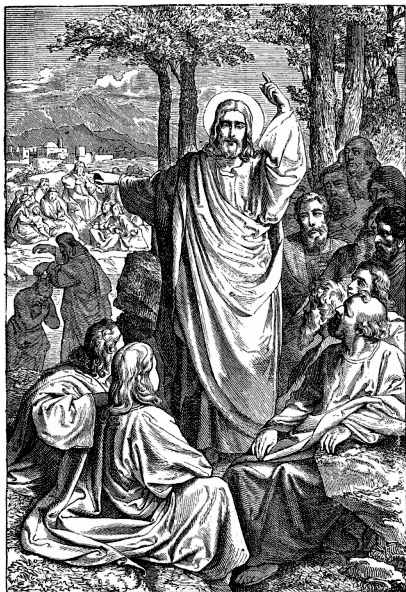
svému, a dav se po vůli své na cestu hříchu, připravil sobě i svým potomkům mnoho a mnoho neblaha a bídy.

Však, ačkoli byl první člověk, když se od Boha odvrátil, snižen a pokutován, nebyl přece ani sám, ani v potomstvu svém zavržen.

Svým časem ujal se Syn Boží

nešťastných potomků Adamových a sestoupiv s nebe, stal se jich Smírcem a Vykupitelem. Výplatou nesmírné ceny bylo pokolení lidské smířeno se spravedlností Boží, neboť Pán a Spasitel náš nevykoupil nás ani zlatem, ani stříbrem, nýbrž svou nejdražší krví.

A když dílo své na zemi do-

konal, a vstoupiv na nebesa, k Otci svému nebeskému se navrátil: poslal na svět Ducha sv., aby tu byl těшитelem našim a svědkem pravdy až do skončení věkův. —

Ejhle! tak jasný jest původ náš, ano, tak velikolepy jsou naše dějiny, hledíme-li za sebe!

Patříme-li vůkol sebe, vidíme ovšem směsici podivnou a zdánlivě neladnou. Okolo nás jeví se ruch, jako v mravenčí kopce. Všudy práce a namáhání, chvat a spěch! — Tu jedni budují a jiní zase horlivě boří. Mnozí nesou těžké břemeno a jdou sehnutí pod ním až k zemi, a jiní chvátají, nesouce lehkou mrvu. Jedni padají vy-

slení a druzí nastupují s čerstvou silou a chutí na jich místo. — Tu se ozývá nespokojenost, tu slyšeti reptání; tu vyniká pláč a nárek a podle zánlivá smích a veselí. Oči přecházejí nad tím a hlava jde kolem: však můžeme se snad horšiti? Či nerozumíme všemu, co vidíme a co se vůkol nás děje?

Přiznejte, nejmilejší! že nám život náš není hádankou. Rozumíme těžké práci, víme odkud jest zármutek a jaký má zde úkol, ba víme též, co znamená na světě — smrt!

Na tomto světě jsme, jak dí svatý apoštol Pavel, toliko na krátký čas jako příchozí a poutníci a nemáme zde ani domova, ani stálého bytu. Však nejsme tu na podívanou, ani pro zábavu, nýbrž proto, abychom cvičili a tužili schopnosti a síly své a práci a namáháním prospívali v dobrém: majíce před očima samého Boha, jako vzor svrchované dokonalosti. Proto nařídil Bůh praotci našemu: »V potu tváří své jísti budeš chléb svůj, dokavad se nenavrátíš do země, z níž vzat jsi; neboť prach jsi a v prach se obrátíš.« (Gen.)

Ovšem zdá se, že mnohým až příliš těžké břemeno zde uloženo jest. Mnohý člověk jakoby tu nebyl než pro trampoty a soužení! Tak zvěstoval, jak jste slyšeli z dnešního evangelia, Pán Ježíš i svým apoštolům jenom soužení a zármutek na tomto světě, řka: »Amen, pravím vám, že vy budete kvílet i plakati, ale svět se bude radovati, vy pak se budete rmoutiti.« —

Ale ani nad tím nemožno se horšiti! S nebes výše padá zajisté přelíbezná záře k zemi naší a oblévá nejčistším zlatem všechny práce i námahy naše, všechny starosti vezdejší, každý krok náš, ano vše,

co činíme, co podnikáme, snášíme a trpíme — z lásky k Bohu! Pohleďte jenom, nejmilejší! před sebe a vizte, kam se ubíráme? Patřte k cíli!

Kristus Pán pravil k učeníkům svým, když se s nimi loučil: »Opět vás uzřím a radovati se bude srdce vaše a radosti vaší žádný neodejme od vás.« (Jan 16.) Neboť: »v domě Otce mého jsou příbytkové mnozí: jdu, abych vám připravil místo.« (Jan 14.)

Do domu Otce nebeského ubíráme se i my, tam: »kde není více ani smrti ani kvílení, ani nářku ani bolesti,« (Zjev. sv. Jana 21.), tam »kde nebudeme ani lačněti ani žízni, a kde nebude na nás bití ani slunce ani žádné horko.« (Zjev. sv. Jana 7.) Považte to, nejmilejší! a řekněte mi, zdalíž by mohlo býti komu obtížno pracovati, ba třeba i trpěti a protivensví snášeti z lásky k Bohu? —

Svatý Pavel měl snad ze všech apoštolů nejvíce práce a přemnoho trpěl. Byl, jak sám vypravuje, častokrát v nebezpečství na zemi i na moři; byl trýzněn, metlami mrskán, ano byl i kamenován. Trpěl nejednou hlad a žízeň, pracuje horlivě pro čest a chválu Boží a nemaje až do smrti své oddechu: a přece hledě v před, neváhal vyznati: »že všechna utrpení tohoto času nejsou rovna budoucí slávě, která se zjeví na nás.« (Řím. 8.)

Tak, jako sv. Pavel, smýšletí má každý křestan, ba jinak ani smýšletí nemůže, pokud nezkaleným okem hledí k vezdejší pouti své.

Maličko času jenom jest nám odměřeno na tomto světě: ale považte, jak vážný význam a jak velikou cenu má to maličko!

Jako pára jest život náš — však není párou, která na maličko

vystupuje a potom mizí. — Jsme poutníci jenom na zemi a domova tu nemáme — však nejsme tuláci bez domova a bez vlasti.

Život nás jest kratinkou a často i klopotnou poutí — ale není neutěšenou chůzí tuláka, nýbrž putováním dítek za Otcem. A Otec náš, ačkoliv na nebesích bydlí a tam ditky své očekává, jest přece i tu neviditelně s námi a povzbuzuje, podporá a sílí nás, abychom šťastně pouť svou dokonali.

Hle! tak vyjímá se život náš ve zdejší v onom světle, které nám Pán a Spasitel náš rozžehl! —

Od Boha jsme vyšli a k Bohu putujeme: toť všecka naše sláva a nejlepší naše útěcha; toť ustavičný podnět, abychom zde trpělivě nesli břímě dne i horka!

Nuže, býváte-li pak, nejmilejší, také toho vzdycky pamětlivi? — Či nebýváte dosti často netrpěliví? Nereptáte, když chůze vaše jest obtížna, když vám vystupovati jest do vrchu, aneb když z nenadání bouře vás zastihne? Ó jak mnohý nespokojen s tím břemenem, které sám nésti má, pohlíží zde závistivě ke svým spolucestovatelům, již vedle na oko snadněji putují!

Mám vás tedy povzbuzovati, abyste pamatovali na význam a na velikou cenu svého putování? Myslím, že by toho nemělo býti zapotřebí, vždyť vám svítí světlo pravé víry, v níž jste byli vychováni. Ó vaňte si jenom toho světla, a nezavírejte oči svých před ním: ať jasně hledíte vždy k vezdejší své pouť!

Mlha sice padla, však bohužel! ne jeden poutník zavírá nyní svévolně oči své před tím světlem, které Ježíš Kristus s nebe na zemi přinesl, a které těm svítí, již jsou dobré vůle. — Což

však jest život tomu, kdo nemá víry? Kdo vírou pohrdá, vrací se nazpět do mlhy a odřiká se vsí útěchy a vsí pravé radosti na tomto světě. — Ký div! že člověku, jenž víry nemá, život vezdejší zdá se býti bez ceny — a v protivenství a v soužení i bez konce, ačkoli jest toliko maličko! —

Ó Bože můj! jak mnohý sahá nyní drze na život bližního svého, nebo lehkovážně a ukvapeně na život svůj, jakoby život člověka na tomto světě byl bezcennou hříčkou.

Proto pravím vám ještě jednou: vaňte si toho světla, které nám Spasitel náš roznil! Víím, jak pracný a klopotný jest život chudých; víím, jak zle jest tomu, kdo stížen jest dlouhou chorobou; víím, že těžko, velmi těžko jest putovati tomu, koho neštěstí pronásleduje a rána na ránu stíhá: přece však jsem také přesvědčen, že toho ani práce neomrzí ani protivenství neporazí, kdo k vezdejší pouťi své pohlíží okem nezkaleným.

Jistému mladému muži, který si trpce stěžoval na svou chudobu a pravil, že chudý člověk nejhůře se má na světě, odvětil zkušený a vážený soused, jemuž to přílišné naříkání bylo proti mysli: »Vidím, bratře, že soudíš nespravedlivě. Či nemáš dvou silných rukou? Což dal bys třeba za tisíce jednu z nich si odejmouti? A nemáš dvě bystrých očí? Jak mnoho bys žádal za jedno z nich? Dal bys je za celé království si vyloupnouti? — A což tvůj sluch a tvé zdraví? — Nejsou to statky nesmírné ceny? — Ne, nejsi tak chud, jak se děláš; vaň si jenom lépe svého bohatství a nebuď nevděčen k Bohu, který ti je udělil.« —

Podobně pravím i já vám, obzvláště vám, jež netrpělivost mnohdy přemáhá:

Hleďte v před, vizte ten jasný cíl, k němuž se ubíráte! Kdož pak z vás

dal by za celý svět naději svou, která na zaslíbení Ježíše Krista založena jest? Nezapomínejte jenom na to, kam putujete, a ve všeliké i nejtěžší práci, ve strastech, v souženích i v protivenstvích — vždy bude vás povznášeti, siliti a držeti, jako

někdy sv. Pavla, to pevné vědomí, že všechna utrpení tohoto času nejsou rovna budoucí slávě, která se zjeví na nás. Amen.

J. Burian,
farář ve Měnině.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept IV.

Zlatý prsten svatební.

Ueště tu mám pro vás, křesťanství snoubenci a manželé, překrásný dárek svatební od božského Srdce Ježíše Krista. Jsem přesvědčen, že se vám bude líbiti, a že zaň často budete laskavému Spasiteli vděčně ruce libati. Je to nerozlomitelný, zlatý svatební prsten.

Jak dalece slychám, bývá první počátek zasnoubení ten, že dva mladí lidé smluví a domluví se, že na sobě navzájem nalézají zalíbení. Zalíbení toto vkrádá se do člověka obyčejně smysly tělesnými, zrakem a sluchem, vniká hluboko do srdce, a ubytuje-li se tu jednou, nebývá to pak tak na krátko, jako když vojsko na pochodů se zastaví, nýbrž láska se tu uhnízdí, jak oni ptáci, kteří se od nás nikam nestěhují. A najde-li i někdy láska na »svě vyvolené« nějaké nedokonalosti, ráda je jakž »nepatrné chybičky« omlouvá, vymlouvá a docela promíjí; naopak zase co dobrého a pěkného znamená, to štětcem své obrazotvornosti líčí nejkrásnějšími, nebeskými barvami. Místo očí vidí planoucí hvězdy, místo tváří kvetoucí růže, naitech pak korale, každý úsměv jest jitro jarní a každé slovo slavíčí pěnění; slovem: on jest andělem,

ona pak světící. Celé výstavy takovýchto obrazů naleznete v knihách novomódních.

Než, táži se, co je všecka ta zevnější lepost a krása, a jak asi dlouho potrvá? — V květnu vypučí květinka a je krásná, spanilá; v červnu opadá květ a nasazuje na ovoce; v září dozrává ovoce a květinka vadne a usychá; v listopadu leží již na zemi pod sněhem a hnije.

I nemyslete si, vy mladí snoubenci, že v tomto běhu lidského života s vámi bude činěna výminka. Vše, vše to, co vám teď mysl vaši tak rozechvělo a rozjařilo, pomine také, a čím déle pospolu budete a čím blíže se seznáte, tím více chyb a nectností se vyklube na obou stranách, a to krásné, jasné, usmívavé jitro májové změní se mnohdy již za krátký čas ve tmavé, zasmušilé dny, plné černých mraků, bouří, hromů a krupobítií!

Takové však příhody a nehody snadno utlumí a uhasí plamének lásky v srdcích vašich. Kde pak ta vyhasne, tam brzy vznikne svár a váda, nenávisť a nevěle, spílání a vzájemné proklínání a pod. Nechuť a odpor obou k sobě roste vždy víc a více, až posleze i toho nejhoršího jest se co obávati — zrušení manželstva a rozvodu. Ach, kolik tisíc manželů také tak krásně a šťastně svůj stav započali, právě jako vy, moji drazí snoubenci, a — skončili bídně s časným i věčným odloučením od sebe!

Hle, toto neštěstí, toto v pravdě peklé trápení již zde na zemi tuto nevýslovnou a nesnesitelnou bídu by tak rádo Srdce Ježíšovo od vás odvrátilo a na vždy zapudilo, budete-li totiž vy sami chtítí. On chce totiž obě srdce vaše v sobě spojití a sloučítí kruhem nerozlomitelným, On chce v nich roznítití lásku takovou, která nikdy nevyhasne, ale čím dále tím živěji, jasněji a libezněji plápolá. Nuže, jste s tím srozuměni?

Mám za to, že ano, a proto již zkrátka to povím, jak to Spasitel míní a jaký vzácný dar ten Jeho »snubní prsten« pro vás jest.

Životy svatých čili legendy vypravují nám o svaté Alžbětě, kněžně turinské, že k chudšasům cizím a dočista neznámým, již sklíčení byli nejošklivějšími neduhy, chovala obzvláštní, téměř nepochopitelnou lásku; lásku pravím tak něžnou a upřímnou, jakouž ani mnozí pořádní manželé k sobě mítí nedovedou. Nejen že o posluhu, stravu a šat ubožáků těch pečovala, nýbrž ona vlastními rukama neduživce, jež nikdo ani pod střechu vzítí nechtěl, ošetřovala, hnisající jejich rány vymývala a obvazovala, jejich prádlo prala a lůžko stlala.

Aj, táží se, co asi připoutalo srdce sv. Alžběty a mnohých jiných svatých tak úzce, tak pevně, tak nerozlučitelně k těm bídným chudšasům, od všeho světa opuštěným? To přece nebyla přirozená náklonnost nebo jen lidská útrpnost a dobrosrdečnost; to nebyla ani touha po chvále a duku světa, — nuže, co to tedy bylo? Láska, láska k Bohu to byla, pravá, ryzá, živá, účinnivá láska k Bohu! Poněvadž však Boha z celého srdce a nade všecko milovali, proto také i bližního svého pro Boha milovali, a to tím více, čím bídnější byl, čím více lásky měl zapotřebí. To jest to kouzlo, jež v srdcích lidských divy tvoří — láska k Bohu! —

A jaké z toho naučení pro vás, kře-

sňanští snoubenci a manželé? — Žádáte-li si, aby vzájemná láska mezi vámi nikdy nevyhasla, tedy hleďte, aby v srdcích vašich žila vždy vřelá láska k Bohu, a pak věřte, že i tenkrát, kdy vlasy vaše sněhem se pokryjí a ty bílé zuby z úst vymizí a tu jindy svěží, mladistvou tvář četné vrásky pokrývají budou, i tenkrát vás bude pevně k sobě pojítí láska Boží.

A nyní se zase tážu: kde, kde v celém světě lze této lásky Boží tak jistě, tak snadno dosíci, jako u božského Srdce Ježíšova? Vždyť On sám, jak tvrdí, jen k vůli tomu přišel na zemi, aby prý v srdcích lidských zapálil oheň lásky k Bohu a s ním spolu i lásky k bližnímu, a nic prý tak vroucně si nepřaje, než to, aby ve všech srdcích dvojí ten plamen věčně plápolal.

Zde tedy u božského Srdce Páně, moji drazí manželé křesťanští, hledejte a nabírejte oleje k přilévání, kdykoli plamének vaší obapolné lásky bude umdlévati a uhasínat.

Není tomu dávno, co uveřejnila ve »Škole« jistá paní vřelé díky božskému Srdci Páně za to, že téměř již dočista vyhaslou lásku manžela jejího opět roznítilo. Jsouc jednou z oněch nešťastných žen, jimž usouzeno trudný život vésti po boku muže surového a necitelného, utíkala se po mnoho lét v upřímných modlitbách k nejsv. Srdci Páně, a prosila, aby nějak mysl a srdce manžela obrátilo. A hle, konečně vyslyšena jest žádost její. Z muže stal se zase mírný a střídmý, trpělivý a v pravdě křesťanský manžel a otec rodiny.

Nuže, chápete již, jaký to prsten snubní chová pro vás to dobré a laskavé Srdce Ježíšovo?!

Kdyby již k vůli ničemu jinému, tedy alespoň k vůli tomu byste měli ve své domácnosti pěstovati řádnou pobožnost k Němu, abyste sobě navzájem v lásce věrně dostáli. Každého dne z rána a

u večer byste měli společně před obrazem Jeho pokleknouti a prositi za lásku Boží, a napotom před Ním sobě ruce podati na věčné trvání svazku vašeho až do konce, až do smrti, až do hrobu tmavého!

Než, ještě něco jiného a vzácného byste našli u božského Srdce Páně, čeho vám neméně třeba. A co by to bylo?

Před několika léty jel jsem po dráze do Tyrolska. Ve voze seděla mimo mne nějaká hraběnka z Vlach a naproti dvě mladíčky řeholnice, kteréž byvše z Německa vypovězeny, ubíraly se někam do Chorvatska. Hraběnka, již provdaná, jevila velikou soustrasť s těmi mladými dívkami, litujíc jich, že v tak mladistvém věku musejí opustiti svou vlast a domov, své známé a příbuzné, a tak daleko do cizí země jiti. I těšil jsem útlocitnou paní, řka, že obě řeholnice jdou rády, že se pranic netrápí nad svým osudem, ale že s veselým srdcem, jak na nich viděti, ubrají se za svým povoláním, že již v noviciátě zkusily, co je teď čeká a že zkoušku tu dobře obstály atd. Avšak nebylo nic platno, hraběnka i na dále litovala ta »ubohá stvoření« a vynášela naproti tomu až do nebe stav manželský. Konečně pravil jsem jí: »Což myslíte, osvícená paní, kdyby tak všickni, již vstupují do stavu manželského, směli v něm žiti první dvě léta jen na zkoušku, jako v noviciátě, a po dvou letech, komu by se nelíbilo, by směli zase vystoupiti, mnoho-li asi by jich zůstalo i na dále v tom ráji manželském?« — Odpovědi však se mi nedostalo; hraběncina ústa dočista umlkla.

Ano, ano, i stav manželský má své obtíže a kříže, a co nejvíce dle mého zdání v tom stavu tíží, jsou ty přečetné starosti o sebe, o čeleď, o dům a především o děti. Ano, pěstování a vychovávání dítěte za našich dnů není tak snadno.

Jistý učitel a znatel mládeže psal nám onehdy takto: »Rodičové sami při-

cházejí teď ke mně, stěžujice a naříkajice s pláčem na nezvedené a nezdravné děti své. Vzдорovitostí a svéhlavostí, necitelností a nevděčností porušily a rozrušily nynější děti onu něžnou pásku, která jindy v rodině z jedné strany dítky mezi sebou, z druhé strany dítky k rodičům poutala... Nyní však je jinak. I na domluvy a napominání těch, s nimiž jsou v pokrevním příbuzenství, odpovídají děti s posměchem a za nejpřímnější radu splácejí hanou a potupou... Ano, hrozíme se tohoto mladého pokolení, kteréž již nyní lépe zná hříchy a neřesti starých, než hry a radovánky mladých. Mám příležitost pozorovati mládež naši z blízka, ale děsím se těch řečí, jež vede, těch písní, jež prozpěvuje, a toho klení a spílání, jimž se dobře starým vyrovná. — Tak píše onen učitel, a podobných steskův ozývá se za našich dnů se všech stran.

Za takovýchto okolností ztížila se vám, rodičové, ona povinnost, která odjakživa byla tou nejtěžší a nejsvatější — totiž vychování dítěte — desateronásobně!! A přece nicméně máte ji dostáti, drazí rodičové, máte své dítky vypěstovati a odchovati za dítky Boží, za čisté, svaté, řádné, tiché, zbožné a bohumilé křesťany! Rodičové, kteří ještě kousek svědomí mají, hrozí se úlohy a povinnosti této, ba téměř by na myslí klesali, kdyby — Spasitel Kristus Ježíš i v tom jim vřele nepomáhal!

Ano, otče a matko, vězte, že i vám chce pomáhati; On vás k tomu vznešenému stavu a povolání, abych tak řekl, posvětil, podobně, jako posvěcuje kněze své. I kněz má ty prosté a přirozené plody, chléb a víno, proměňovati v nebeské: to by však sám ze sebe nemohl, byť i ten nejučenější, ten nejsvatější muž; k tomu musí od Ducha sv. obdržeti schopnost a moc, a toho právě se mu dostává ve svátosti svěcení kněžstva.

Podobně i vy, rodičové, máte zvláštní

schopnosti a moci zapotřebí k tomu, abyste tu pozemskou bytost dítek svých přeměňovali v nebeskou. I vy byste toho sami ze sebe nedovedli a nedokázali, ale Kristus Ježíš i vás k tomu zvláště posvěcuje, a sice ve svátosti stavu manželského! Povolal-li On vás do stavu tohoto, pak také svátostí onou splní na vás slib svůj: »Jho mé jest sladko, a břímě mé lehké!« t. j. On pomůže vám, abyste povinností svým řádně dostáli. —

Vy však mně namítáte, že, ačkoliv sedmou svátostí jste přijali, až dosud nic neznamenáte, že by vás ta svátost tak zvláště uzpůsobovala k vychovávání dítek vašich . . .

Jak že, vy tedy na sobě nic neznamenáte? V tom musí vězeti nějaké tajemství! Smím je vyzraditi, aniž byste se horšili? Poslyšte! Dejme tomu, že dal Bůh jednomu z dítek vašich obzvláštní vlohy k umění řezbářskému, a to v té míře, že by z něj mohl býti znamenitý mistr. Vlohy tyto pudí a pobádají již záhy malé pachole k vyřezávání rozličných věcí ze dřeva. Ale vy nechcete o tom ani slyšeti, plísňíte, káráte, ba i trestáte pacholika pro ty ničemné hračky a nutíte jej do jiných domácích prací, jen abyste v něm tu náklonnost potlačili. Na takovýto způsob nebude z něho nikdy mistr řezbářský, anť vlohy jeho zůstanou ladem ležeti.

A tak asi, moji drazí, má se to i s tím darem, s tou milostí a schopností k vychovávání dítek, jež vám ve svátosti stavu manželského udělena byla. I vy ji můžete potlačovati tou měrou, že vám ničeho neprospěje. To se stává ku př., přistoupí-li snoubenci ke sňatku ve stavu těžkého hříchu aneb žijí-li ve hříchu tom i jako manželé. — Die toho přemýšlejte, rodičové křesťanští, proč asi necítíte na sobě oné svátostní milosti, přizpůsobující vás k řádnému vedení dítek!

Může však toho býti ještě jiná při-

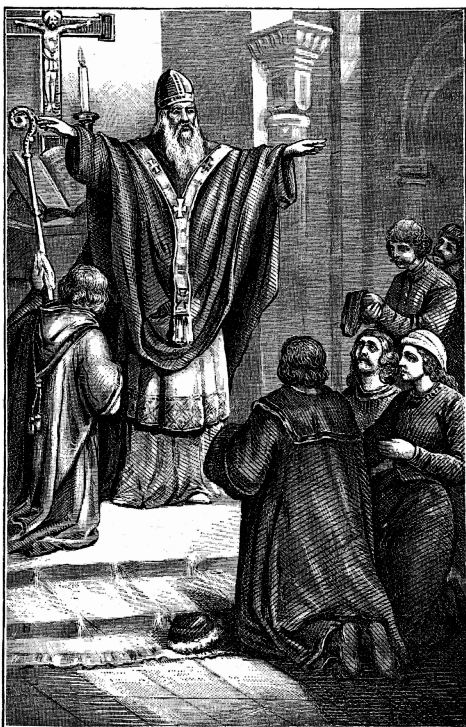
čina. Vraťme se ještě jednou k tomu dítěti s vlohami řezbářskými. Vlohy ty zaniknou v něm i tenkrát, neposkytnete-li mu vůbec ani příležitosti, ani času, ani potřebných nástrojů k dalšímu vzdělání, nepošlete-li jej k některému mistru do učení; neboť jen pilný cvik dělá mistra umělce.

A podobně i vám, rodičové, třeba cviku, chcete-li dosáhnouti »umění« křesťanského vychovávání dítek. Nuže, užívejte tedy pilně všelikých prostředků k tomu, jako jsou: moudré poučování, vážné kárání a přísné trestání dítek, vlastní dobrý příklad ve všem, a nade všecko modlitba! S náboženstvím nespo-lehejte na školu, ale přidržujte doma děti k pilnému se učení katechismu, zkoumejte a dotazujte se jich, umí-li dobře úkol svůj. Hlavně pak sami před nimi křesťanství životem osvědčujte a konejte, mírností, upřímností, pokornou tichostí, poslušností církevním zákonům, trpělivostí ve kříži a trápení a pilným přijímáním svatých svátostí. Tím a podobným cvičením budete v sobě ony vlohy k vychovávání dítek vzdělávati a zdokonalovati, tak že z nich vypěstujete pravé, živé obrazy Boží . . . Ó jen se trochu vmyslete do toho a — nedávejte vždy vinu dětem, školám, učitelům a zlým časům, nedaří-li se vám děti vaše, ale větší vinu toho přičtete sobě. Napravte především, rodičové, sami sebe v této věci, a pak bude dojistá i s vašimi dětmi lépe. —

Ze všeho toho opět vidno, jak upřímnou lásku k vám, křesťanští manželé, chová to božské Srdce Ježíšovo!

Pročež horlivě přijímejte do srdce i do domu svého ducha, jenž vane tamto z nejsvětějšího Srdce Ježíšova; ten i pro vás výborný jest lék, učinit z vás řádné a spokojené křesťanské manžely podle Srdce Božího!

„Sřezte mě děti až do třetího dne!“

dí sv. Method na květnou neděli dne 4. dubna 885.

Smrt' svatého Methoda.

Když pak ve dnech života sv. Methoda přišla květná neděle r. 885., kteráž v roce tom připadla na den 4. dubna, vstoupil sv. Method, ač churav a zemden, přece do chrámu stoličního, aby ještě jednou vykonal oběť nejsvětější, a po krátké promluvě rozžehnal se s lidem četně zde shromážděným, s knížetem Svatoplukem i s duchovenstvem. Snadno domyslíti se, co pečlivý pastýř k milenému duchovnímu stádeci i kněžstvu mluvil, kterak s otcovskou starostlivostí snažně napomínal všech, aby drahý jim svěřený poklad víry Kristovy úplně a přesně zachovali a spásu svou jen v Kristu možnou pravými skutky křesťanskými si zabezpečiti usilovali. A kdo popíše nevýslovnou žalost i hlasitý pláč, když udlíje jim poslední požeňnutí, pronesl o svém blízkém odchodu z tohoto světa tato otcovská i prorocká slova: »Střežte mě děti až do třetího dne,« t. j. až do šestého dubna, dne úmrtí mého. Žalosti a nářku z těchto slov v celém shromáždění povstaleho nedovede zajisté ani nejvýtečnějšího mistra péro s dostatek popsati.

Vedle obyčejje, který vždy v církvi zachováán, trvalo duchovenstvo i lid truchlící po tyto dni na vroucných modlitbách dle přání mileného arcipastýře svého, kterýž posilněn rosou nebeské milosti ve svátostech přijatou, když svítal

třetí den, zvolal: »V ruce Tvé, Pane, poručím ducha svého!« a na rukou kněží přistojících usnul v Pánu právě v den, ježž byl sám předpověděl, totiž 6. dubna 885.

»Učenci jeho (jak dí legenda pan. str. 52.) poradivše se, i náležitou úctu tělesným ostatkům svatého metropolitě vzdávše, obětovali služby církevní (mši) sv. latinsky, řecky i slovansky, i položili jej v katedrálím (stoličím chrámě) aneb jak se v jiné legendě (bulhar. str. 70.) praví, ve velikém chrámě moravském po levé straně ve zdi za oltářem svatě Bohorodičky (na Velehradě). Lidé pak (nesčíslný zástup), shromáždivše se, provodili jej se svícemi plačíce za dobrým učitelem i pastýřem, mužské pohlaví i ženské, malí i velcí, bohatí i chudí, svobodní i nevolníci, vdovy i sirotkové, cizinci i tuzemci, neduživí i zdraví, všickni, jelikož všechněm všechno učiněn jest, aby všecky k spasení přivedl.«

»Ty pak (svatý Methode! tak končí legenda pan.) svatá a ctihodná hlavo, modlitbami svými s výše pozirej na nás toužící po tobě, zbavuj ode všeho nebezpečenství učeníky svoje, i učení rozšiřuje i kacířství vyháněje, abychom, jak důstojno našeho povolání, živše zde, stanuli s tebou, tvoje stáde, po pravě straně Krista, Boha našeho, věčný život přijmouce od něho. Nebot jemu jest sláva i česť na věky věkův.«

**Pospíchejte nyní na VeLehrad světit jubileum sLaVného VěrozVěsta
i sLoVanského apošola!**

Velikonoční čas.

Když potok z ledu objeti
si vyskočí zas vesele,
a něžné kvítko pod sněhem
ze země pučí nesměle . . .

Motýlek sluncem probuzen
když má se prvně k rozletu
a z oblak píseň skřívání
stromoví vábí do květu:

tu ptáš se ještě tesklivě,
zda s mrtvými se shledáš zas? —
Což nezříš jaaně v obraze
ten příští velikonoční čas? —

J. Jedek.

Misie dominikánská v Tonkinu.

3. Vláda císaře Min-Menh, 1820—1840.

Ke konci XVIII. století hrozila mocná revoluce evropským trůnům, ano i oltáře Boží byl by smělý ten zápas za svou bodu rozbořil. I v dálném východě, v říši annamské, vřelo již tehdy. Roku 1774. vzbudili tři dobrodruzi, bratři Tay-Son, vzpouru a postavili se v čelo nespokojenců. Hřůzná válka občanská skončila tím, že r. 1802. císařem annamským stal se kníže Dža-Long, jemuž nástupnictví ve vládě i po právu náleželo.

Ve všech nebezpečích a tísních přispíval jmenovanému knížeti ku pomoci apošt. vikář v Kochinčině, Pigneaux. Byly tudíž dosti pádné důvody pohotově, jež oprávněly k naději, že utiskovaným křesťanům bude ulehčeno. Z počátku zdálo se, jakoby Dža-Long očekávání křesťanů chtěl vyplnit. Bohužel změnil jim tak velice vážený vikář a nedlouho po něm mladistvý, jim vycovaný princ, který přijal také křest svatý. Dvojím tímto úmrtím mělo se za to, že zašla pro křesťany i uznalost a blahosklonnost císařova. Avšak veřejně nevystoupil proti křesťanstvu, ačkoli výhrůžnými edikty a posléze zákazem, aby bez dovození úřadů stavěny byly kostely, stěžoval stav náboženství velice. Přes to zotavila se ton-

kinská církev za jeho vlády ze ztrát v předchozí válce občanské utrpených: zřízeny nové kostely, semináře a kláštery, počet věřících značně rozmnožen a katolické služby Boží mohly opět důstojně býti odbývány. V annamské říši bylo v tu dobu okolo 400.000 křesťanů, v jejich čele stáli 4 biskupové, 25 evropských misionářů a 180 domorodých kněží. Mimo to čítáno na 1000 katechetů, 500 jinochů, kteří obírali se studiem latiny, 1500 řeholnic a v samotném východním vikariátě více než 1000 kostelů nebo kaplí. Za těchto poměrů náboženských bylo by velmi prospěšno, kdyby nástupce Dža-Longův alespoň přímo nepřátelsky nebyl zakročil proti křesťanům. Avšak tento, jménem Minh-Menh, byl znemravnělým, ukrutným knížetem, kterýž toliko svůj rozmar s libovůlí uznával jakožto zákon, a těmto, pokud je nezdržovaly ohledy, pustil volnou úzdu.

Počátek jeho vlády uplynul ještě klidně. Zprvu jednalo se mu o to, aby trůn svůj upevnil a nespokojence v Tonkině a Kochinčině potlačil. Po té však stahovala se pozvolna mračna nad hlavami křesťanů. Dne 12. února 1825. byl misionářům přístup do země zakázán.

Dne 30. prosince roku následujícího vydán rozkaz, který vyzval všechny cizé misionáře pod peněžními odměnami, by

dostavili se na císařský dvůr k překládání evropských spisů. Měli cestovati na císařské útraty; jestli by však se nedostavili, měli jati a potrestáni býti. To bylo věru na pováženou! Přijiti bylo tolik, jako (při známém císařově smýšlení) vzdáti se činnosti apoštolské; nedostaviti se, bylo drážděním číhajícího tygra. Co bylo činiti? Misionáři tonkinští považujíce právem rozkaz císařův za chytře naličenou nástrahu, nepřišli; z Kochinčiny dostavili se čtyři, byli však všichni jati, z nichž jedinému podařilo se uniknouti. Tato podlost a lešť vzbudila nespokojenost i u lépe smýšlejících pohanů, a jeden z mandarinů osmělil se císaři připamatovati dobrodiní, jichž se mu od cizinců dříve dostalo. Vůči annamskému Neronovi byla ovšem slova tato mluvena do větru. Křesťané poznávali nyní jasněji, co jim nastává, ačkoli tyran tento za výhodnější považoval, ještě nějaký čas vyčkati. Roku 1832. vydán rozkaz mandarinům jižní provincie tonkinské, všechny kostely zbořiti, schůzky křesťanů přikaziti, tyto pak k odpadnutí od víry donutiti. Edikt ze dne 6. ledna 1833. zostrčil a rozšířil tento rozkaz.

Nyní nebylo kněžím ani chvílky ke ztracení; jakoby kouzelným úderem zmizely všechny kostely a semináře — bylyť po způsobu tonkinském ze spojených trámů vystaveny tak, že mohly snadno býti rozdělány a látky budovací pro lepší časy zachovány. Misionáři vyhledali si skrýše.

Křesťanství značným počtem vyznavačů, jak jsme již výše podotkli, nabylo v Annamu moci velkolepé; také mezi vyššími úředníky byli mnozí tomuto příznivi, nebo poznali alespoň v křesťanech spolehlivé poddané; z toho lze si vysvětliti rozvážlivé, zdlouhavé jednání císařovo i potřebu, opětovaným ediktem liknavé mandariný k honbě na křesťany pobádati.

Dne 17. dubna 1838. byl od pohanů zadržen katecheta jakýsi, který přicházel ze severního Tonkinu. Byl totiž vyslán, aby doručil šest psaní, jež P. Josef Vien poslal druhým misionářům. Čtyři byly napsány v řeči evropské a zněly na apoštolského vikáře Delgada, na jeho pomocníka Henara a na PP. Fernanda a Hermosillu; ostatní dva v jazyku annamském, poslány byly kněžím tuzemským. Křesťané prohlédli hned nebezpečí a následky této nehody. Nabízeli za katechetu a listy značné výkupné, avšak pohané hodlali listonoše i s psaními jen pod tou podmínkou vydati, když křesťané se závazou přispívati k útratám pohanské bohohpocoty. Na toto nemohli křesťané ze svědomitosti přistoupiti.

Pročež byl případ tento ohlášen mandarinu, a to takovému, který pro svou zuřivost v pronásledování obdržel jméno »křesťanobijce.« Mandarin poznal ihned, že v území jeho nalézají se dojista čtyři evropsští misionáři. Obezrelejší mandarin radili mu, aby listy spálil a veškerý případ zamlčel, poukazuje na trest císařem určený oněm mandarinům, v jichž území by se zdržovali misionáři. Avšak »křesťanobijce« soudil jinak a očekával z odevzdání listů císařovi uznalost a odměnu.

Pohled na listy rozzuřil císaře velice: mandarinu jižních krajin jsou svých úřadů zbaveni s tím podotknutím, že pokutování býti mají týmiž tresty, jako misionáři, jestliže se těchto během měsíce nezmocní.

Ke schytnání misionářů bylo vysláno 6000 mužů. Dne 29. května padl jim do rukou pastýř veškerého stáda tonkinského, P. Delgado. Týž byl do úzké klece zavřen a do Sanh-Vie-Hoang, sídla to místodržitelova, přiveden. Za nedlouho přišel též pomocník jeho, pan Henares a P. Fernandez v moc katanů, takže tito tři ctihodní starci, v úzkých klecích

zavření, shlédali se již 25. června ve Vie-Hoang. Nade všemi třemi vyneseno rozsudek smrti. Dříve však než došlo císařské stvrzení, zemřel msgr. Delgado na vysílení 12. dne měsíce července v žaláři, stár jsa 84 roků; r. 1790. zaslavil síly své misii tonkinské, od roku 1799. spravoval církev tonkinskou, byv 45 roků biskupem.

Bezprostředně po jeho smrti došel císařský rozsudek, by byl odpraven. — Z té příčiny byla mrtvole stata hlava. Pan Henares, stár 81 let, z nichž 49 ztrávil v Tonkině, předešel biskupa svého již 25. června na věčnost. P. Fernandez na popravě následoval oba 24. července v stáří 63 roku, pracoval 30 let v Tonkině o rozšíření evangelia.

Pět dní po odpravení pana Henara sešel touze smrti mučnickou domorodý kněz, dominikán, Vincenc Yen: stáří jeho — čítal 73 let, z nichž 40 obětoval misii — a ctnostnost dojala samotného mandarína, kterýž mu svobodu a život chtěl darovati. Avšak misionář nechtěl připustiti, aby pod utajením úřadu kněžského byl na živu zachován, který po Vykupitele svého obětovati tak dychtivě si žádal. Dne 3. července zemřel slavně katecheta Josef Ugen; jeho vytrvalost ve vyznání popudila velice mandaríny, již vším násilím kázali jej rozsápati. Bernard Due, 83letý kněz, byl při zprávě o zajetí biskupově tak dojat bolestí a žádostí, by s ním mohl trpěti a umříti, že sám se katanům přiznal ke své kněžské důstojnosti. »Hledáte kněze,« zvolal, »zde jest jeden.« Koruny mučnické dostalo se mu 1. dne měsíce srpna zároveň s P. Dominikem Haah, 66letým misionářem.

Téhož dne podarilo se úskokům mandarínů polapiti P. J. Viena, pisatele oněch čtyř záhadných listů. Někteří z jeho pohanských příbuzných uvázali se v podlou úlohu zrádce, ani po veškerém okolí vyhlašovali, že mají mu odevzdati list

od rodičů, by jim tedy nějakým způsobem zjevil svůj pobyt. Dne 21. srpna padla hlava jeho pod sekerou.

Mezitím rozšiřovalo se pronásledování vždy hrozněji. Ke konci července bylo sedm misionářů zatčeno; dva dominikáni, P. Petr Tu a Josef Canh, byli brzo popraveni, ostatním pěti bylo ještě rok strádati v žaláři, kterýžto stal se jim pravým polem činnosti misionářské k obrácení zajatých zločinců, jižto zde svůj zkusebný rok prodělali jakožto novici třetího řádu sv. Dominika. —

»Křesťanobijce« se vši horlivostí hleděl vypátrati křesťany a přiměti je k odpadlictví. Vyznavačům Kristovým bylo 20 křížů položeno pod nohy, by po nich šlapali. Když však tito nijakým způsobem nemohli býti k tomu přinuceni, jsou děsně ztýráni a krvácejíce ze sterých, krvavých ran, vydáni paprskům slunečním na pospas.

P. Hermosilla, kterýž dosud všemožným nástrahám unikl, piše o hlavních výjevech tonkinského pronásledování jakožto očitý svědek takto:

»V některých krajinách byli křesťané donucováni, by nohama šlapali po kříži Kristově, neb aby o sobě písemný slib vydali, že nebudou se křesťanské bohoocty přidržovati. Veliký počet zdráhal se tak učiniti, jiní bohatými peněžními dary dovedli toho, že nebyli z pokoje vyrušeni. Víra však většiny podrobena byla těžkým zkouškám: v řetězcích a na mučidlech čestně vyznali jméno Ježísovo! Avšak slzy roniti jest nám nad mnohými, jižto ze slabosti podlehli vůli knížete a znak spásy nohama pošlapali. To však není vše. Výhody, kteréž křesťany vyjímaly z účastenství při pohanské modloslužbě, jsou zrušeny; stavění pohanských chrámů a studium tonkinských náboženských obyčejů žádáno i od katolíků; velmi smutno pak jest to, že mezi učiteli, kteří o těchto bezbožných obyčejích po-

učují, jsou i křesťané. Obydli našich misiónářů jsou zničena; dvě kollegia, 22 klášterů »sester třetího řádu sv. Dominika,« tři kláštery »sester lásky ke kříži« sdílely týž osud. Co nám uprostřed těchto trampot poněkud útěchu skýtá, jest to, že vidíme sestry, any za těchto bouří ve vykonávání všech ctností jsou rovněž tak věrní a svědomití, jako za dob pokojných. V bídných chatrčích skryty, nepřestávají žiti životem pospolitým. Majetek kostelů, chudých a apoštolského vikáře jest kořistí nevěrců a špatných křesťanů. Kalichy, misály, kostelní ozdoby, breviáře, modlitební knihy — skoro vše zmizelo. Avšak pokud jen o tyto jedná se ztráty, pravíme z plna srdce s Jobem: »Bůh dal, Bůh vzal, jméno Páně budiž pochváleno.«

Rok 1839. přinesl nový edikt císařský, který mandarinům opětně zničení veskerého křesťanstva nařizuje. Dne 2. dubna podlehl P. Dominik Tuok ranám holí a mečů. P. Doan, který jakožto soudruh biskupa Delgada považován byl za toho, jenž před mandarinými skryl domnělé poklady misie, zakusil vztek »křesťanobijce« v plné míře. Nejprve byl ranami holí všecek roztrhán. Po té byly mu řetavými kleštěmi trhány kusy masa z těla a rty probodeny žhavým železem. Další muky, jež tento nepřekonatelný vyznavač rovněž tak hrdinsky přetrpěl, popisuje biskup Retord: Na žhavé železné plotně páleny mu nohy, jehly bodány do masa a za nehty. Dne 25. listopadu byl posléze zároveň s P. Tomášem, jenž podobné útrapy rekovně přetrpěl, ve Viehoangu odpraven. Dříve než 70letý P. Josef Hien vydobyl si palmy mučnické, byl 27krát vyzván k odpadnutí od víry; on neučinil toho, a rovněž tak často bylo mu sněsti ukrutné bičování.

Ještě hrůznější byly útrapy, jež 74letý katecheta a člen třetího řádu sv. Dominika, Tomáš Toan, vytrpěl. Týž byl

odevzdán několika odpadlým křesťanům, již mučili jej tak děsně, až pátého dne podlehl. Brzo však pocítil jeden z těchto odpadlíků mocnou lítost a vrhl se k nohám uvězněného kněze, jmenovaného P. Josefa Hiena, aby sv. zpovědi došel milosti a odpuštění. Následujícího dne odvolal své odpadnutí. Z té příčiny byly mu ruce a nohy svázány, tělo jeho ranami vesměs pokryto. V tomto stavu vystaven byl po pět dní a noci veskerým nepohodám počasí, dennímu vedru a bodání hmyzu, nočnímu chladu a surovosti lidských katanů. Po několika klidných dnech byl opět po tři dny bez potravy vydán paprskům slunečním a na novo ukrutně ztýrán. Po té měl býti odsouzen k smrti hladem. Po nedlouhé době učinila smrt konec jeho dlouhým mukám a pokání za odpadlictví.

Ke konci tohoto roku získaly rozličné okolnosti křesťanům po nějaký čas klid. Země postižena byla bídou a morem, k tomu přidružily se tlupy nespokojenců a lupičů, kteří úradům jinak dosti dali starosti. Císař Minh-Menh nešťastným pádem s koně dokonal svůj krve nenasytý život za děsných bolestí 20. dne měsíce ledna 1841. Také někteří z nejukrutnějších a nejzuřivějších mandarinů byli nápadným způsobem božskou spravedlností zasaženi. Miláček Minh-Menhův byl v okamžiku, kdy z úst vypustil hrozby proti křesťanům, prudkými bolestmi postižen a mrtev ze soudní stolice odnesen. Rozhlášený »křesťanobijce« upadl v nemilost a v okovech přemýšlel o ukrutnostech, jichž se na křesťanech dopustil.

Nástupce Minh-Menhův, Thioe-Toi, nevydal nových rozkazů, tak že křesťanům bylo lze nadíti se lepších časů. Doba pokoje dobře byla využitkována. Dominikán Hermosilla byl 23. dne měsíce dubna 1841. na biskupa posvěcen; jím dostalo se východnímu Tonkinu apoštolského vikáře s důstojností biskupskou-

Prvou jeho starostí bylo, semináře opět otevřít, by pronásledováním ztenčené řady duchovenstva vyplnil. Roku 1844. bylo zde toliko 7 evropských misionářů,

30 domorodých dominikánů a 18 domorodých kněží světských. Malý to počet pracovníků na tak rozsáhlém poli!

(Pokračování.)

Zprávy z misíí.

Čína.

Již i v apoštolském vikariátu Kvei-tšu vypuklo hrůzuplné pronásledování. — Když boj proti Francouzům veřejně byl vyhlášen, ihned srotila se chátka v jeden zástup a vyhlášku samu zlomyslně vykládala. Velká tlupa vnikla do chrámu, zprvu se sice klidně a slušně chovala, avšak zanedlouho vždy drzeji a vyzývavěji. Výtržníci tvrdili, že vyhláška čelí proti křesť. náboženství: Francouzi prý v Tonkině zavraždili tolik Číňanů, že císař v říši své nechce nadále trpět ani misionářův, ani křesťanů. Na štěstí pospíšili si po zprávách mandarinů a rozptýlili nespokojence. I byly stráže postaveny, by hájily kostel, avšak v noci ze 30. září na 1. října vynutila si tlupa, holemi a oštěpy ozbrojená, přístup dovnitř. Chrám byl toliko domněle střežen; v srdcích přáli si vojáci toužebně plenu súčastniti se. Vše bylo polámáno, pokáceno, zničeno. Již červánky se rděly na východě, když smutnohra tato byla skončena; toliko holé zdi zůstaly, pe- níže, nářadí, dvéře a okna, vše zmizelo. Ano i spálití kostel pokoušeli se; avšak marně; sirotčinec toliko lehl snahou jejich popelem. Domy, v nichž křesťané obývali, zničeny do jednoho.

Za následujících dnů došla řada na křesťany venkovské a jich kaple. Děsná ztráta! 53 stanic jest ztraceno, ani jediná neušlá zničen! — V osadě Tsen-y byl velký divčí sirotčinec spolku sv. dětsví. Nové neštěstí! Děti jsou uloupeny a zavlečeny k pohanským rodinám, křesťanské panny jsou potupeny, a bylo by dojista došlo ještě k horšímu bez pomoci dvou křesťanů, kteří k ochraně jich setrvali, a přese všechny rány míst svých nepustili. „Zabití nás kažte,“ pravili k náčelníku, „avšak takým pohanům vydávati nás nesmíte.“

Když o tomto zrušení osady Tsen-y uslyšel P. Chaffanjon, misionář v Mey-tan, sebral nejkvotnější věci a oltářní nářadí, vystoupil na mezka a ujel do města tři ho-

diny odtud vzdáleného. Avšak již druhého dne pronásledovali jej tam pohané a plenili domy křesťanské. Misionář, kterýžto ukryl se do sousedního domu pohanského, byl brzo vypátrán a zajat. V noci, když strážcové radili se o jeho osudě, podařilo se mu uniknouti. Ubožák! co stalo se s ním v pohanské této zemi, bez vůdce, bez peněz, za takového stavu věci? — Zpráva o smrti jeho očekávána jest každinkého dne.

Apoštolský vikariát Tše-kiang. „Pryč s kněžími, usmrtěte křesťany, zbořte jich domy, vyhladte veškeru památku na jich náboženství!“ — takové nebo podobné vyhlášky bylo lze čísti na budovách křesťanů. Jedna takováto vyhláška věstila zboření misionářského domu ve zmíněném městě a smrt jeho obyvatelům. Nebezpečí bylo veliké. Na ulicích zavládlo hrobové ticho. Za krátkou dobu počaly v okolí objevovati se podezřelé postavy, jež shromáždžovaly se před misionářským obydlím v jeden zástup.

Řady jeho byly stále hustší, až naplnily veškeru ulici. Pojednou vznikl mocný hluk. Přičinou byl vyslanec mandarinův, mající oznámiti návštěvu svého pána. Mandarin přišel v přátelském úmyslu, by zachránil přítomného misionáře Procacciho, ujišťuje zástup vzbouřenců, že prohledal veškerý dům, aniž co podezřelého nalezl. Radil pak, by odebrali se všichni za svými pracemi a různým zvěstím nepřikládali víry. Výklad tento získal Procaccimu opět poněkud klidu a míru. Avšak mír netrval dlouho.

Bylo to v noci, když Procacci již odpočíval na loži. Z nenadání zazněl pokřik a prudké rány dopadaly na dvéře. Misionář vyskočil, na rychlo se obleče a spěchá dolů, aby poslal k mandarinu o pomoc. Odpovědí bylo mu, že asi není ho doma. Děšť kamení padá na střeche, tisíce lidí obklíňují dům; holemi, oštěpy, puškami mávajjí hrozbu proti obyvateli. Dvéře již klesají údery, zástup tlačí se dovnitř. Procacci pomýšlí na útek, neboť zběsilci již vnikli a volají a pátrají po Evropanu.

Misionář přehá za dům a chce se skokem přes zahradní zeď zachrániti. Třikráte pokouší se na zeď vyskočiti, až posléze sebrav veškerý síly a odporův se Panně Marii mocným skokem vydrtí cihlu. Tím utvoří si stupeň, — ještě jeden — a již mizí mezi domy. Byl již nejvyšší čas, neboť na střeše jsou již čtyři lidé, kteří tam vylévají petrolej, aby plamenům usnadnili dílo. Procacci nalezl útočiště u jakéhosi starce, který jej přijal přes domluvy ženy a děti. V koutku u krbu skryje se za otypkami roští. Tu slyší praskání ohně, který zírání jeho domov, vidí plameny, aný váním větru šíří se po okolí. Křik lidí vniká ke slechu jeho a poučuje jej o všem, co se děje. Již i do příbytku vniknou zuiřenci, kde se nachází;

on slyší je i vidí. Horkem takměř zadusen, ve stálé úzkosti smrtelné ztráví Procacci noc až do bílého dne. Pomocí mandarinovou vysvobozen jest posléze z těchto trampot.

Mezitím křesťané pilně pátrali po svém misionáři, by jej nalezli živého nebo mrtvého. Vše bylo marno. Oblečení za žebráky pokoušeli se znovu, avšak i tehdy bezúčelně. Brzo po té dověděli se, že Procacci žije, i podařilo se jim, až k němu dostati se. Jak radostné a zároveň bolestné shledání!

Po dvou dnech přepraven byl misionář Procacci k anglickému konsulu, jenž sídlí zevně města na malém ostrůvku. Odtud dospěl šťastně k představenému svému do Ring-pa.

Proč Kristus velikým hlasem zvolav zemřel?

Na Golgotě na kříži Spasitel světa pně končil dílo všech děl — spásu člověčenstva. Okamžik to po stvoření vesmíru v údolstech světa tohoto nejdůležitější, nejmocnější. Dva světy dělí se oponou chrámovou, smrti hrob překonán, země vazby poroby nepřítelce člověka zbavena. Dle svědectví evangelia sv. Lukáše (23, 46) »zvolav Ježiš hlasem velikým, řekl: Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého.« A to pověděv. umřel.

Jest to obyčejem, že umírající člověk poslední svá slova pronáší »hlasem velikým«. Sotva šepce a pozůstali z posuňků tváře čtou v mysli umírajícího. Proč tedy volal Kristus na kříži »velikým hlasem« a ne jako milionové odebirajících se na věčnost lidí pozemských? I tu třeba bylo zázraků? Ovšem že.

Kristus dává všem okolo stojícím věděti, že, ač od hodiny šesté visí na kříži v bolech, přece ještě žije, přece v úplném vědomí snáší muka pro spásu lidstva.

»Syn člověka« byl páнем života a smrti. »Já mám moc ; oložití duši a mám

moc zase vzíti ji.« (Jan 10, 18.) Kristus volá všemu světu na odív, že sám »pokládá duši od sebe,« a co pravil kdysi lidu Jerusalemskému, to že nyní na kříži dovtvrzuje skutkem, svou smrtí. Ježiš vítězův nad nepřátely, vítězství všemu světu slavně oznamuje. Smrt' a peklo jsou překonány, vítězství smrti Kristovou, smrti samého vítěze spečetěno; tudy vítězství to slavno, trvalo, jehož nic, ani člověk, ani ďábel překonati nemůže.

Naš Vykupitel chce prorazit kúru srdcí našich, chce mluvití nám přímo do srdcí, a to hlasem mocným hned s kříže, hned s Golgoty: »Viz, člověče, kam hříchy tvé zavedly mne! k falešným soudcům, ke sloupu hanby, pod plášť šarlatový a korunu trnovou, na místo potupy, na kříž, ke smrti potupné.« — Na světě zlo druhu všeho, bidy přerozmanité, prohlubeň hříchů smrti Syna člověka na kříži smazána. Svět oddech si, sprostěn jsa všech těch dlouholetých okovů, zatřásl sebou až do nejhlubších útrob a jako po bouři cítil se omladlým; nebo kletba věčná velikým slovem: »Dokonáno jest!« snata s beder jeho. —

Bůh trpí, Kristus křížován, pravda utlačována, život ničen, světlo hasne. Ó jaké to divadlo, jaká truchlohra v dějinách člověčenstva na jevišti světovém! Kdo má uši k slyšení, oči k vidění, viz a slyš: tužba andělů, radost pokolení lidského, blaho všech národů, Pán nebes a země umírá na tvrdém dřevě kříže! Ó leť, »hlase veliký« po všem okrsku zemském, za moře, za hory, do měst, vesnic, k divochům i vzdělančům a pozvi všechny, pravím všechny, k tomuto divadlu přetruchlivému! Lid sepne ruce, svěsí hlavu, slza zarosí oko a ústa zadržují: »Tak jsme daleko klesli v prohlubeň, tak jsme hluboko ve tmách, že nikdo nezvedá ruky, netasí meče proti této nešlechetnosti?« — Tento »veliký hlas« ukazuje nám, jaký byl bol, jaká muka vnější i vnitřní umírajícího Krista. Hřichy všeho světa vzal na svá bedra, hřichy tisíců, hřichy veliké, vrátil člověčenstvu ráj, Adamem ztracený, vykvrácel za pokolení lidské na kříži sám za miliony, sám za všechny. —

Kristus volal: »Otče, v ruce Tvé poručím ducha svého!« by nás poučil, abychom v nebezpečích, ve světa tohoto protivenstvích a zkouškách Boha na pomoc volali a o smilování prosili. Nikdo není ve světě dosti bezpečen, dosti pevný, silný. Samého Spasitele člověčenstva ďábel třikrát pokoušel; ó jaké tedy pokušení stíhá nás, lidi slabé! Když tedy »přichází kníže tohoto světa« a nastává »hodina a moc temnoty,« volejme také hlasem velikým, aby zahánán byl pokušitel, aby minula doba zkoušky a ochrance nebeský stál při nás. Jako všecken život Spasitelův byl nám vzorem nejkrásnějším, tak i poslední okamžik života jeho na kříži. — Stará pověst vypravuje, že když člověk umírá, dvě andělů, totiž dobrý a zlý, mezi sebou o duši zápolí, a který z nich z hoje vítězně vyjde, ten duši nebožtíkovu s sebou si odnáší. Nastává

tedy povinnost umírajícímu, pomoc Boží svolávat i anděli dobrému, by zvítěziv duši naši odvedl do vlasti nadhvězdné. I my máme na sklonku svého života volati: »Otče, do rukou Tvých poručím duši svou!« —

Spasitel na kříži volal »hlasem velikým,« aby lidi nečinné, liknavé, ospalé a světu oddané vzbudil, z ospalosti vytrhl, od světa odvrátil a nebi naklonil. Volal apoštol národu: »Probuď se ty, kdo spíš, a vstaň z mrtvých a zasvití se tobě Kristus.« (Efes. 5, 14.) Nejen »veliký hlas« Kristův, ale veškerá příroda z nečinnosti, bludův a hříchů nás budí, k pravému světu přivádí, rozvolňujíc své odvěké zákony a mrtvé z temných hrobů jako svědky minulosti na svět vysílajíc. »Noc pomínula, a den se přiblížil; odvrzmež tedy skutky temnoty a oblecme se v odění světla.« (Řím. 13, 12.)

Kristus, Pán nebe a země, volá smrt, jakoby říci chtěl: »Jsem hotov zemřít: pojď, skos mne, jako kosiš na sta, na tisíce na poli člověčenstva.« Syn člověka umírá pro spásu lidstva odhodlaně, pevně, beze strachu. Ve všem, vyjma hřích, stal se nám rovným, tedy podrobil se i odvěkému zákonu — smrti.

Na kříži pňející Spasitel volá z hrobu zemřelé patriarchy, proroky, vůbec lidi zbožné starého věku. Podrobil se zákonu, ale ukázal zároveň, že tento zákon jest v jeho moci, že pouhým slovem může přetrhati vazby a okovy jeho. »A hrobové se otvírali a mnohá těla zesnulých svatých vstala. A vyšedše z hrobů, po vzkříšení jeho přišli do svatého města, a ukázali se mnohým.« (Mat. 27, 51—52.)

Život Kristův byl pln divův a zázrakův, i jeho veliký hlas na kříži byl zázrakem, jenž s ostatními dokorunoval dílo všech děl, spásu lidstva. Umíraje, ukřížován jsa, zbičován, a přece volá »hlasem velikým!« Zajisté lid kolem kříže trnul, do města spěchal, zajisté mnohemu

domlouvalo svědomí, mnohý v myslí uznával, že ten potupný Pilátův nápis hlásá pravdu, že umírá pravý »král židovský.« Ale jen »setník, kterýž tu naproti stál, vida, že tak volaje, vypustil duši, řekl: Jistě člověk tento Syn Boží byl.«

Dílo dokonáno, palma vítězství, koruna slávy přichystána, lidstvo vykoupeno. I odporoučí Spasitel duši svou a duši nás všech Otci nebeskému. Všechno člověčenstvo spaseno, »hlas veliký« tuto

radostnou zvěst roznáší po všem okrsku, hlas tento zaznívá do nebe i do podzemí, hlas tento zníti bude až do konce světa, by národové, obrátíce se od bohů svých, Boha jediného, nejvyššího dobrotivého, nejvyššího... chválili, branou křtu sv. do tábora cirkve svatě se dostali, blaženě a spravedlivě živi jsouce, na sklonku života svého mohli zvolati »hlasem velikým« : »Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého!«

Alois Dostál.

Svatý Jaroslav [Verian].*)

9. srpna.

a nynějších dnů kladou se při křtu svatém nebo i při svatém bířmování dítkám jména svatých a světic Božích méně neb praneznámých, z pouhé libůstky rodičů neb kmotrů, buď že se jim zdají jména libozvučná, buď jejich národnosti, jejich choutkám hová, což však jest neužitečno; neboť tím postrádá osoba taková zrcadla, jež jest život sv. patrona neb patronky, dle něhož zřizovati má život svůj. A takový svatý, jehož jméno se sice za patrona dává, ale kteréhož život méně známý, ba nejednomu nepovědomý jest, jest i svatý Jaroslav. I myslím si, že svým milým spolužákům naší »Školy B. S. P.« se zavděčím, když jim povím, čeho jsem se o tomto sv. mučeníku dočetl, a důvěřuji se v laskavost našeho milého p. školmistra a redaktora, že nám v této naší »Škole« místa pro tento zábavný život sv. Jaroslava dopřeje.

Kalendář »Moravan« klade den sv. Jaroslava na den 14. dubna a stotožňuje ho s Valerianem, šlechtěným a urozeným ženichem sv. Cecilie, jemuž rodičové zadali ruku své dcery Cecilie, nevědouce o

jejím slibu ustavičné čistoty. I ulekla se nemálo sv. Cecilie, a v úzkosti své utekla se s modlitbou k Bohu, anof na jedné straně tanula jí na myslí poslušnost k rodičům, a na druhé straně zaslíbenost se její Kristu Ježíši. I potěšil ji Bůh andělským zvěstováním, aby jen rodičů svých byla poslušna, že i ve stavu manželském čistotu neporušenou zachová. I došlo ke svatbě. Po svatbě přikročila sv. Cecilie k ženichu svému Valerianovi, kterýž ještě pohanem byl, a oslovila jej takto: »Příteli, mám ti sdělití tajemství, přísáhneš-li, že je žádnému nepovíš.« Mladík přísahal; načež ona: »Já jsem se zaslíbila Pánu Bohu svému, že povždy pannou zůstanu, a Bůh seslal mi anděla, kterýž s velikou revnivostí mé tělo střeží. Chraň se tedy ničeho proti mé čistotě se nedopustiti, sice okamžitě od něho potrestán budeš. Chceš-li však se mnou živ býti jako bratr a sestra, a čistou láskou mé čistoty šetřiti, bude on také tebe milovati, jako miluje mne, a také tobě bude se zjevovati.« — Slova tato, kteráž Cecilie s nevymluvnou něžností a s panenskou důstojností byla pronesla, roznitila v duši Valerianově city svatosti a čistoty. I žádal sv. anděla toho viděti

*) Ver (latinsky) = jaro; Verian = Jaroslav.

dříve, než slovům jejím uvěří. I řekla Cecilie: »Ducha čistého nemohou viděti leč oči čisté, a ty anděla jen tenkrátě uvidíš, uvěříš-li v Krista a dšáš-li se pokřtiti.«

Milostí Boží pohnut Valerian slibil tak učiniti a žádal o radu, kde by se křesťanství vyučiti a křest svatý přijmouti mohl. Cecilie, nepochybujíc o upřímnosti jeho úmyslu, pověděla mu, kde by hlavu církve, papeže Urbana I., naléztí mohl. Urban přijal Valeriana velmi laskavě, vyučil ho u víře Kristově, a když uvěřil, pokřtil ho.

Valerian vrátil se nyní k choti své. I nalezl ji, ana se modlí, a podle ní anděla Božího, an dva z růží a lilii uvité věnce drží. Co tak u podivení stojí, podal mu anděl Boží jeden věnec a druhý dal Cecilii, slibuje, že, začkoli Valerian prositi bude, se mu stane. Valerian uctivostí a pokorou přemožen, poklekl a prosil, aby také bratr jeho, Tiburcius, k víře Kristově přiveden byl. I řekl anděl: »Bůh osvití bratra tvého světlém pravdy a s tebou jej korunovati bude.« Na to zmizel. Cecilie a Valerian ještě klečeli, an Tiburcius na návštěvu přišel. Ihned sdělil mu Valerian, jaké milosti došel. Tiburcius poslušal s napnutou pozorností, až i on se roztoužil po téže milosti. I byl poukázán na papeže Urbana, kterýž jej, když dostatečně vycvičen byl, svatým křtem ke stádu Kristovu připojil. Cecilie utvrzovala bratry u víře slovy i skutky: a oni v hrzce tak se zdokonalili, že překrásné skutky lásky křesťanské konali, těla mučovníků, jež prefekt římský, Turcius Almachius, utratiti dával, pochovávající, hroby jejich ozdobující, statky svými chudých podporující a utiskovaných se ujmající.

Dověděv se o tom Almachius, počal se hněvati a pomýšlel na pomstu. I dal bratry zajati a vytýkal jim trpkými slovy, že s křesťany oboují a těla utracených

zločinců slavně pochovávají. Valerian a Tiburcius slavně vyznali a nezaptěli, že jsou křesťany a že je od Krista Ježíše ani nejkrutější muky neodloučí. Na to ihned dal Almachius bratry na popravistě věsti a veřejně mrskati. Což když se dalo, plesali bratři radostí, že mohou pro Krista pohanění, ano i muky trpěti, a domlouvali divákům, aby, odřeknouce se modloslužby, v Krista věřili a Jemu sloužili, že duše naše jest nesmrtelná a až skončí tento vezdejší život, že nastane život věčný, nesmírně blažený, kterýž Bůh svým věrným služebníkům připravil. Na to dal Almachius oba bratry, Valeriana i Tiburcia, stíti.

Tolik o sv. Jaroslavu, jinak Valerianu.

Nyní však vypisuji život jiného sv. Jaroslava,* který se stal se dvěma přátely svými, Sekundianem a Marcelianem, mučeníkem. Zníť takto:

Sekundian, vznešený měšťan římský, muž vědecky vzdělaný a všeobecně vážený, začasté pozoroval za pronásledování Deciova (r. 249—251), kterak křesťané statečně snášejí muky pro víru svou. Milost' Boží dotkla se ho, a tudíž odřekl se pohanské modloslužby, stal se křesťanem a také přítele svého, Marceliana, obrátil na víru svatou.

Jakmile zvěděl o tom třetí přítel, Verian, přidal se k nim. Všickni tři odebrali se ke knězi Timotheovi, kterýž je vyučil a pokřtil. Papež Kornelius (251—252) jim udělil svátost bířmování. Od té doby vyznávali veřejně Krista a počali jměni své rozdávati chudým. Náměstek císařův, Valerian, pohnal je před soud. Nejprve hleděl je lahodnými slovy odvrátiti od víry křesťanské, ale když nedosáhl úmyslu svého, dal je uvězniti a potom do města Centumeello (nynějši Civitta Vecchia) odvésti. Spolu nařídil správci krajiny Tuscie, Promotovi, aby je přinutil obětovati bohům, a kdyby se nepoddali, aby je usmrtil.

*) „Církevní rok“ od B. M. Kuldy, díl V., str. 84. a násl.

Vladař Promot vystavěl modlu Saturna a nařídil Sekundianovi, Marcelianovi a Verianovi, aby se jí klaněli. Svati vyznavaři potupili modlu, kteráž spadla a na kusu se rozbila. Soudce Promot, rozlitiv se, dal je od žoldnéřů kyji bití a na skřepci mučili, rány kázal jim připalovati a konečně sekerou odpraviti.

Těla svatých mučeničků byla do hlubiny mořské vržena, ale brzo na břeh vynesena. Křesťan Adeodat je nedaleko od popravistiště pochoval, odkud je obyvatelstvo Centumeelské přeneslo do svého kostela. Později bylo město Centumeello za války zničeno. Těla svatých mučeničků Sekundiana, Marceliana a Veriana zů-

stala pod zříceninami tak dlouho, až byla znovu vyhledána a do biskupského města Tuchanie odevzdána.

Za přenesení toho nábožná žena Kornelská vyžádala sobě rameno svatého Sekundiana, jež v kostele sv. Jana Chrystostoma uloženo a teprve roku 1609. do biskupského kostela přeneseno bylo. V Tuskanii pak těla svatých mučeničků těchto slavně umístěna v kostele sv. Petra, odkud r. 1618. přenesena byla do farního chrámu sv. Vavřince, kdežto doposud v úctě veliké se chovají. Ona místa slaví dne 9. srpna výroční památku těchto hlavních patronů svých.

J. Št. K.

Svatý Jiljí z řádu sv. Františka z Assisi.

J. Hejtmánek.

kázal jsem vám, milí čtenářové, v čem třetí řád sv. Františka záleží a čeho od členů svých žádá, aby, kráčeje za svým sv. zakladatelem, sv. Františkem z Assisi, ke Kristu

bezpečně a jistě jako on dospěli. Avšak byla to pouhá slova, která sice hnou, ale netáhnou; k tomu třeba živých obrazů, a čím více těchto, tím spíše a mocněji bývá ta lidská vůle pohnuta, ano tažena k činům podobným, k životu stejnému. Nuže, chci v každém měsíčním čísle vám takový obraz představit, byste, zhlížejíce se v něm, měli živý obraz následování stále před sebou. Započínám jedním světem, rodákem to sv. Františka Seraf., sv. Jiljím, jehož památku řád sv. Františka 23. dubna světí! — Když jsem ještě v L. studoval, slychal jsem dosti často k půlnoční době před okny svého bytu, ponocného volati v dojemné a známé jeho písni ku konci každé sloky:

»Opatrujte světlo, oheň,
ať žádnému není škoden.«

A ten jeho vážný, táhlý zpěv, jakož i to temné bití hodin na radnici, doplňovalo se velmi významně, tak že každý, i ten noční tulák, tímto k vážnějšímu rozjímání byl veden.

Pamatuji se dobře, jak jsem se vždy až v útrobach svých zachvěl při té myšlence, tím voláním vzbuzené, což kdyby tak někdo jeho napomenutí nešetřil, neboť jen jediná jiskra, dosti malá, vpadne-li jen v hořlavé látky, vzmáhá se ve strašný a zhoubný plamen, jenž ničí nejen veškerý majetek, ale i život lidský. Jiskra se dá snadno udusiti, a celé neštěstí tak zameziti; avšak probuzuje-li spící již praskot požáru — pozdě již pomýšleti na uhasení ohně.

V mravním však ohledu jest ona jiskra, již člověk stále v nitru svém nosí, a žádostivostí slove, mnohem nebezpečnější. Taková jiskra způsobila a působí dosud ve světě mnohem více neštěstí,

než všechny ty požáry celých měst a příbytků lidských, o nichž noviny vypravují. Čím více tedy nutno jednotlivci dbáti a pilně šetřiti toho, aby ona jiskra žádostivosti nevzplanula žárem zhoubným. Budiž proto každý poslušen hlasu těch strážců, t. j. pastýřů duší, jimž sám Bůh přikazuje volati: »Opatrujte ohně žádostivosti!« Zavírejte okna i dvěře smyslů svých, aby nimi větrové pokušení jiskry do duše tvé nezanesli; varuj se nestřídmosti a odstraňuj slámu zlých příležitostí a nebezpečných společností; neboť oheň a sláma jsou sousedé nebezpeční. Zvláště však pohlížej vzhůru, to jest k nebi, odkud ti zaznívá milý hlas vyvolenců, učící tebe, že i jim bylo bojovati a opatrnými býti proti smyslným žádostem — tam k těm osvědčeným hasičům nezřízených žádostí pilně chodíž do školy, uče se z jich životopisů umění tak spasitelnému. Jedenkrátě seděli čtyři žáci sv. Františka Serafa, osvědčení to hasitelé žádosti tělesných, radíce se o prostředcích nejmocnějších k přemáhání zlých žádostí. První z nich, Šimon jménem, dí: »Uvážíme-li ošklivost takového hříchu, překonám snadno žádostivost zlou.« — Druhý, jménem Rufinus, odpověděl na to: »Jakmile pocítím takovou žádostivost, vrhnu se ihned na svá kolena, a dříve nepovstanu a v modlení neustanu, až pomocí Boží a přimlouvou Rodičky Boží, již zvláště úsilovně prosím, jsem osvobozen.« — Zde povstává třetí, Juniperus, a oznamuje svůj prostředek takto: »Uslyším-li blížiti se pokušení, ihned zavru bránu do duše své, zatarasím ji nábožným rozjímáním a obeženu ji naspem svatých tužeb. Počnou-li nepřátelé silněji dorážeti, volám ze vnitř této hradby: Odstupte a nenahejte se; nebo místo toto již zaujato jinými; — kličte se daleko odtud!« — Konečně pravi čtvrtý, Jiljí jménem: »Souhlasím úplně s bratrem Juniperem; neboť boj proti

tělu nejlip a nejjistěji bývá vybojován útekem a varováním se zlých příležitostí.« — A protož i my držme se této rady; tato slova zní již v třetím řadě přes 600 let z té nebes báně dolů — a žef to jasný, čistý hlas jest, za to nám svědčí, že církev sv. jej za svatého prohlásila. Ó jak čistý byl zvuk toho světece po celý jeho život!

Svatý Jiljí pocházel rovněž z Assisi jako sv. František, a vida jeho divůplné si počínání, zatoužil po stejném životě. Tu vidí, že dva měšťani téhož města se k sv. Františku přidružili, a proto dnem i nocí se modlí, aby mu Bůh sdělil, co by i on činiti měl. Puzen Duchem sv. spěchá do Rivortorto, krajiny to, v níž sv. František s prvými dvěma krajany, Bernardem a Petrem, bydlel, žádaje na kolenou, by jej přijal. Svátý František s radostí vyhovuje přání jeho a slovy: »Vizte, tu nám posílá Bůh dobrého bratra,« představuje ho svým dvěma učňům. Pěkná to pochvalná slova, jichž se Jiljí též vždy hodným býti osvědčil! Ano sv. František dovolil mu žiti, kde by se mu líbilo, i cestu do sv. země jemu povolil. Svátý Bonaventura mimo to se ještě za šťastného pokládal a Bohu děkoval, že mu dopřál se sv. Jiljím obcovati. Ba svatost jeho života rozhlásila se i za hranice italské, že sám král francouzský, sv. Ludvík, do Perugia přišel, žádaje s ním rozmlouvati. Tato rozmluva vypadla však předpovědně; nebo sotva se spatřili, padli sobě oba v náruč, držíce se tak dlouhou chvíli v objetí, ani slova neproněse. — Jaký to rozdíl! Jich srdce mluvila, — a toť byla řeč srdcí, kterou mluví nejraději světci — kdežto svět největší moc jeví — jazykem. Že však sv. Jiljí nejen u lidí, ale i u Boha dobrým bratrem byl, dokazují ta bezčetná vytržení, do nichž obyčejně přicházel, jakmile o Bohu aneb o radostech nebeských mluvil, aneb mluvití slyšel;

ano lidé měli již v obyčejí, chtěje ho u vytržení viděti, volali na něho jen: »ráj — nebe,« a často pouhým tím voláním se jim toho štěstí dostalo. Však právě toto obcování s Bohem jest patrným důkazem jeho čistoty srdce.

Mimo to vydala o čistotě srdce jeho svědectví přečistá, neposkvřněná Panna Rodička Boží. Jistý učenec z řádu sv. Dominika byl trápen po mnoho let pokušením — pochybnostmi o přečistém panenství P. Marie, což jej velice znepokojovalo a soužilo. Tu uslyšel o prostém a Bohu v pravdě odevzdaném bratru Jiljí. Umínil si jej vyhledati, aby pomoci jeho trápení svého byl zbaven. Jiljí, osvěcen zjevením Božím o úmyslu onoho znepokojovaného učence, kráčí mu vstříc, a setkav se s ním, udeří holi svou o zemi se slovy: »Bratře dominikáne, svatá Maria jest pannou před porodem.« A aj, hned sněhobílá lilie tu vyrůstá na místě onom. I udeří na to podruhé holi svou o zemi se slovy: »Svatá Maria, bratře dominikáne, jest pannou i při porodu.« A aj, opět vyrůstá nová pěkná lilie na místě tom. Konečně učinil týž po třetí tak, řka: »Bratře dominikáne, sv. Maria jest pannou i po porodu« — načež ihned lilie třetí vypučela. Následek toho byl, že učenec ten z nevěry úplně vyléčen.

Jedenkráté opět jiný bratr, ježž zlé žádosti hrozně znepokojovaly, přál sobě též přispěním sv. Jiljí býti jich zbavenu, než veliká vzdálenost jej od svěťce dělila. I zjevil se mu sv. Jiljí, dávaje mu tuto otázku: »Co bys učinil, kdyby tě kousl pes?« — »I zaháněl bych jej ranami,« odpovídá tento. — »Nuže tedy,« odvěti na to sv. Jiljí, »učň tak i s pokušeními.« — Od té chvíle byl pak bratr onen osvobozen dřívějších pokušení. — Po celý čas živil se pouze prací svých rukou, ano i když mu více nabízeno, nepřijal toho. Tak v Římě sám jeden

kardinál nabízel mu, by se u něho ubytoval a s ním jidal; avšak chtěje si chléb vydělávati a pracně se živiti, nesvolil k tomu. K žádosti však kardinálově práce s ním stoloval, požívaje pouze suchého chleba, který sobě vydělal a přinesl. Jedenkráté tak silně přšelo, že Jiljí nemohl do práce jíti, a proto radostně mu kardinál praví: »Dnes aspoň musíš býti hostem mým.« — Ale Jiljí nabídl se kuchaři, že mu za dva chleby kuchyň vymete, a tak práce si chleba vydělal. Ježž pak při stole kardinálově jedl. Po tak bohumilém, prostém a více než 50letém působení řeholním odebrala se ta čistá jeho duše do stánků nebeských, aby patřila ve tvář Toho, jehož celou svou duší čistou byl miloval. — Měšťané rodného města střežili bedlivě jeho svatou tělesnou schránku, která až dosud jest předmětem úcty neobyčejné a místem, kde nuzní a bidní všeho druhu nejen hledají, ale nalézají mnohé pomoci.

Milý čtenáři — obzvláště ty terciáři — není-li to krásný vzor pro tebe? — Než ty snad si pomyslíš: Ovšem; ale to byl světec! — Poslyš: koho pak si bereš ten, jenž se chce umělcem státi, za vzor? Nejsou to ta nejlepší díla umělecká? — A protož, jenž máš se dokonalým státi, jako Otec nebeský dokonalý jest, nemáš si voliti světců za vzor? Což nestalo se to as právě tím, že tak nesvatý, zlý život vedeš, protože jsi i vzorů nesvatých, hříšných lidí volil? Ty se domníváš tím omluveným býti, že říkáš: To byl světec! — Avšak i ten byl člověk, tak obklopený pokušením, jako ty. V tom jste si rovni, pouze ve způsobu užívání prostředků, jakých ku ochraně ctnosti třeba, se různíte. Ty nebezpečností vyhledáváš, ale on se jim vyhýbá; ty otevíráš brány (smysly své) pokušením, ale on je odhání. Vzdalovati se a odpirati, jsou ty bezpečné prostředky, jichž svatí užívali. A proto

chceš-li čistotným býti a zůstati, musíš vzdalovati vše, co ti může býti nebezpečno, jako příležitost, nevázanost smyslů, nestřídmost v jídle a pití, marivost v oděvu a všechny chytlavé látky; musíš odpírati každému nezřízenému hnutí, a dusiti takový nečistý žár srdce svého vzpomínkou na přítomnost Boží, poslední věci člověka, utrpení P. Krista, musíš hasiti nečistý plamen slovy nejmocnějšími: »Ježíš a Maria,« aby plamen

ten nezachvátil celou tvou duši a neproměnil se v plamen věčný, neuhasitelný. Chci ti proto ještě na památku dáti některé průvodky sv. Jiljí, které budou-li ti zníti stále a jasně, uchrání tě dojistu věčného ohně. »Tělo naše jest našeho nepřítele — ďábla — spojenec! — Ze všech ctností nejmilejší jest — čistota! — Útěk — nejlepší zbraň v boji proti tělesným žádostem!«

Ve kříži spása!

Kluzká cesta naše žití
ku návrší spasných ctností —
Noha nazpět vždy se řítí
po mechu zlych náklonností.

Stěží rozum, vůle strážce,
proti zvykům zlým se vzpírá,
s těžší jedné po porážce
k nové poutník síly sbírá.

A hle, k předu pílí,
nedbá, nedbá námah, tíží, —
jeho srdce víra sílí:
vítězství že — jenom v kříži!

Ad. Kuchlowský.

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Z Říma. Ve středu 11. března ráčil sv. Otec Lev XIII. ve zvláštním slyšení přijmouti historický odbor benediktinů v San Kallisto v Římě pracujících. Náčelník téhož odboru, slovatný vlašský dějepisec Abate Tosti, vzletnou řečí promluvil ke sv. Otci, že tomu právě rok, kdy odbor Jeho Svatostí povolán byl ku práci, a že se nyní osměluje u Jeho noh odevzdati první svazek podniknuté práce regist papeže Klementa V. (1305—1314). Svatý Otec milostivě přijal podaný mu svazek a se zálibou jej prohlížel, načež Svou svrchovanou spokojenost vysloviv podal na znamení svého uznání opatu Tostimu velikou zlatou, ostatním čtyřem benediktinům každému velikou stříbrnou medaili. Ku konci udělil jim slavnostným způsobem Svě papežské požehnání.

Svatý Josef, patron země české. Po záhubném řádění bouří války třicetileté, když pokoj a mír opětně ve vlastech českých, pohnutlivými časy tehdejšími zubožených, domovem býti počal, pomýšleno bylo na to, by řád a kázeň znovu v zemi zavláda a církví řád a kázeň navráceny byly. Za tou příčinou sešel se k návrhu císaře Ferdinanda III. obecní sněm na hradě pražském v pondělí po neděli provodní dne 13. měsíce dubna za přítomnosti mnohých pánů českých, na němž mezi jiným, k žádosti Ferdinanda III. a kardinála Harracha, bylo uzavřeno v sezení ze dne 28. května jak následuje: »Stavové čeští na žádost Jeho Milosti císaře, sv. Josefa, Krista Pána pěstouna, za patrona království a za ochrance pokoje v království českém

jednosvorně přijali a následujícího roku den výroční památky jeho svátosti začali.

Od té doby zkvétala v zemích koruny svato-Václavské utěšené úcta ke sv. pěstounu Páně, který v době nejnovější, pro veliké zásluhy své a zářná spomožení, která na přimluvu jeho se stala, za patrona celé církve jest prohlášen.

Z Deštné. Dne 16. února konalo se u nás slavnostní zahájení bratrstva »Nejsvětějšího Srdce Páně,« které letos nejd. arcipastýřem našim právně zřízeno a arcibratrstvu »Nejsvětějšího Srdce Páně« v Římě přivtěleno bylo. Slavné služby Boží s asistencí konal vdp. děkan Jevičský, Fr. Tauber, a povzbudil pak četné shromáždění vzletnou řečí svou k hojnému přistupování ke bratrstvu tomuto, jakožto nejlepšímu léku v tisních a protivenstvích našeho věku. Řeč tato neminula se skvělým výsledkem, neboť bratrstvo čítá již přes 200 členův, a vždy a opět ještě členové se hlásí. Po dva dny přistoupilo asi 40 členů ke stolu Páně a za celý měsíc více než 70. Při slavné mši sv. asistovali dpp. Fr. Halouzka, kaplan z Jevička, a Fr. Rosík, koop. v Radiměti. Přítomen byl též dp. farář z Bradlen, J. Kružík. Kéž bratrstvo toto prospívá pod záštitou božského Srdce Páně a klestí si cestu v srdcích křesťanských! Nejlepší to lék pro náš chorý věk! A zajisté krásná upomínka na rok Metodějský 1885.

Znesvěcování neděle a svátků. Jak známo, dokončilo shromáždění biskupův amerických v Baltimoru své porady; mezi jiným vyslovili se o následcích znesvěcování neděle asi takto:

Nepravost, znesvěcovati dny sváteční, se rozšířila velice, vnikla již i na venkov, ale objevily se i zhubné následky toho.

Neděle a svátky jsou dnem odpočinku chudému lidu. Pokoj ten mu odepřeli,

ubožák musí pracovati i v neděli. — Ale luk neustále napjatý konečně praskne.

Ký tedy div, že napjaté poměry nemohou dlouho trvati, že nespokojenost, jež se mezi lidem dělnickým vzmáhá, hrozí prasknouti a chrliti na své utiskovatele a třídy majetné záhubu.

Neděle jest dnem rodinným; den tento utužuje pevněji rodinné svazky u krbu domácího, když otec-dělník ve společnosti své manželky a milých dítek několik hodin trávi. aby znova šest dní trávil ve společnosti lidí všelijakých a mezi mrtvými stroji.

Ale nevěrecká doba liberální čini z neděle den pracovní, dělník jest nucen rodině se odcizovati, svazky rodinné pozbyvají rychle své přijemnosti a pevnosti.

Neděle však jest též dnem kostelním, církevním, jenž bratrský svazek mezi všemi lidmi upevňuje a posvěcuje, když lidé společně klečí kolem oltáře Otce nejlaskavějšího, Pána nejmocnějšího.

Avšak lid dělnický, jsa nucen pracovati, jest odtahován od oltáře Páně, znavován milé společnosti věřících, za to však lákán do záhubné společnosti socialismu a jiných spolků, které mají účely špatné a snahy podvrtné.

Neděle jest dnem Božím, jenž poměr Tvůrce k jeho tvorům vždy víc a více utužuje, zupřimňuje a lidský život ve všech poměrech zušlechťuje. Za nynější doby však, kdy poměr ten se uvolňuje, snaží se nepřátelé lidské společnosti, by člověka od Boha úplně odtrhli a nechali ve světě bez Boha, bez víry a útěchy náboženské.

Znesvěcování neděle jest konečně klamem a krádeží, již se dopustili a dopouštějí liberálové, jsouce ve službě nenasytých kapitalistů, na Bohu a jeho tvorech, odepírajíce Bohu povinnou poctu a tvorům výhody plynoucí ze svěcení neděle.

Avšak ať nezapomínají, že následky citelnější nechají na sebe dlouho čekatí.

Snad by potom lidstvo zmoudřilo!!

Felix.

Ve Strážnici u fary P. Marie,

pod řízením vřp. P. Wilfingera, rektora koleje piaristické, zapsáno roku 1884. do bratrstva nejsvětější Svátosti oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta 170 členů.

Milodary božského Srdce P.

Nvlastnímu ochránci bojující církve a zvláštěmu přimluveci za trpící lidstvo u Boha, sv. Josefu, zasvěcen byl jeden den měsíce uplynulého a tím celý měsíc. Kolik tu noven konalo se k otcovskému příteli a orodovníku tomu. Kolik pobožností dalo se k útrpnému srdci jeho, srdci po Marii Ježíšovi nejbližšímu! A právem: neboť mocná jest přimluva sv. Josefa, jenž zasloužil milosti, samému Spasiteli v potřebách tělesných posluhovatí a pomáhati; vždyť církev svalu, jediná naše učitelka pravdy božské zde na zemi, sama nás tomu učí a poctu svatému Josefu vzdávati schva uje, hojnými milostmi

ji obdařujíc. Důvěra v něj neklame; hojná jest pomoc a útěcha jeho, a kdo slavnost jeho s náležitou pobožností konali, zajisté mnohý milodar jemu k nohám složití by mohli a skládají se vřelými díky a kajícím srdcem. v další ochranu se mu odevzdávajice.

Z Prahy vroucí ctitel B. S. P. a B. S. P. M., odhvy si státní zkoušku s dobrým prospěchem, vyslovuje tuto veřejně dle slibu daného vroucí díky Božsk. Srdci Páně a nejsladšímu Srdci Panny Marie za pomoc v jeho potřebě poskytnutou, a doporučuje všem zbožným křesťanům, aby vždy spoléhali na pomoc Boží a Panny Marie, a rádi se utíkali pod ochranu Božsk. S. P. a nejsladšího Srdce Panny Marie.

Ze Znorov jistý manžel, plně daný slib, děkuje veřejně, že po vykonané devítidenní pobožnosti oslably. ano přestaly útoky hříšného návyku, který dříve za týden několikrát jej napadal.

Z farnosti **místecké** jistá matka dvou malých dítek skličena byla nebez-

pečným kašlem a plicní nemocí, která prý dle výroku lékařů byla nezhojitelnou. A hle! božský lékař pomohl: než devítidenní pobožnost se ukončila, již nabyla značné úlevy a doufá, že nabude předešlého zdraví.

Z hor. Před dvěma roky jistá osoba, jsouc povážlivě nemocna, vykonal devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské a používala lúrdské vody, učinivši napřed slib, pozdraví-li se, že poděkování za uzdravení uveřejní. Skutečně se osoba ta uzdravila, však zapomněla splnit, co v nemoci přislíbila; teprve když po roce opět se roznemohla, rozpomněla se na svůj slib a znova konala pobožnost, slibujíc, že nyní slib svůj splní, jakmile se uzdraví. Činí tedy svému slibu zadost a

z hloubí srdce děkuje přemocné Přímlyvkyni, blahoslavené P. Marii, za uzdravení, jehož se jí po vykonané pobožnosti dostalo.

Podobně plní svůj slib jiná osoba, která mnoho milostí dosáhla od Boha, a že učiněný slib splniti odkládala, byla novým neduhem na něj upomenuta. Nyní konečně plní, co slíbila a posílá 5 zl. na dobročinný úmysl.

Z Korouhve. Byla jsem as tři měsíce velmi nebezpečně nemocna, tak že jsem si ani sama nemyslíla, že bych opět okřátí mohla. V trápení tom vzala jsem si útočiště k Panně Marii Lúrdské, umíníc sobě, že to ve »Škole« uveřejním, vyslyší-li mne přece Bůh na přímlyvu Panny Marie. Se mnou se modlily i mé ubohé děti. A hle, modlitby a prosby naše nebyly nadarmo. Budiž proto tuto veřejně nejvřelejší dík vzdán Pánu Bohu za vyslyšení, ale i Rodičce Boží za její mocnou ochranu a přímlyvu. Chci za to sv. P. Marii v tom jejím přecistém tajemství ctiti až do smrti. T. T.

Z farnosti **Tovačovské.** Jistá osoba, jsouc postižena neduhem, obrátila se k Božsk. S. P., P. Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Filomeně s tím úmyslem, že, bude-li jí ulehčeno, uveřejní to ve

»Škole.« Ježto prosba její byla vyslyšána, vzdává tímto nejvroucnější díky.

Z Olomoucka. Již po více let docházela na mne velmi těžká pokušení proti ctnosti panické a veliká nespokojenost duševní. Abych tomuto všemu snáze mohl odolati, vzýval jsem o pomoc Rodičku Páně, Marii Pannu, a pěstouna Páně, sv. Josefa, o pomoc. I umínil jsem si, vykonati devítidenní pobožnost k P. Marii Lúrdské a k sv. Josefovi, a při tom též ku stolu Páně přistoupiti, a bude-li mi spomoženo, poděkování ohlásiti ve »Škole.« A hle, dříve nežli byla pobožnost ukončena, přestalo pokušení a pocítil jsem velikou úlevu ve svém srdci. I vzdávám tedy srdečné poděkování z hloubí srdce svého Marii Panně a sv. Josefovi a odporučím všechněm skříčeným, by se pod jejich ochranu utíkali, a jistě ve svých souženích pomoc obdrží.

Z Prahy děkuje jeden bohoslovec Bohorodičce, že na její přímlyvu po devítidenní pobožnosti došel klidu a pokoje, kterého ve svém povolání potřebuje a potřebovati bude.

Z farnosti **Frýdecké.** Dle učiněného slibu vzdávám nejvroucnější díky Božsk. S. P. a neposkvrněnému Srdci P. Marie za uzdravení nohy.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. U nás jest veškerá pozornost obrácena ke sněmovnám. Říšská rada jedná o rozpočtu, a toho používají všechny strany, aby pronesly svá přání, své snahy a stížnosti. Hlavní úlohu na říšské radě hrají arci páni Němci z Čech a z Moravy, kteří tam jsou až hrůza »prý« utiskováni od těch zlých Čechů. Kdyby věřil člověk těm sáhodlouhým řečím Knotza, Herbsta, Plenera, Prombera atd., myslel by, že tam již nejméně

dřou řemeny z ubohých Němcův, a že jsou dle slova poslance Knotza již za otroky u pánů Čechů. Když se však podíváme na skutečnost; vidíme, že posud při vši vyhlášené rovnoprávnosti páni Němci mají všude první místa. Oni mají obsazené nejprvnější a nejvýnosnější úřady, v jejich řeči se skoro všeměs úřaduje, oni mají, ač jich v našich zemích jest jen třetina, více ústavův vzdělávacích, než dvě třetiny našeho lidu. Na Moravě

mají posud celou vládu, mají v rukou sněm, zemský výbor, školní rady, spojitelný, pojišťovnu, obchodní komory — skoro všecko; že však nyní vláda sem tam nějaký ten drobet školy také nám povolí, že dosadí na úřady, třeba i místo-držitelské, muže k oběma národnostem spravedlivé, to se nelíbí našim liberálům německým; a proto jejich stálý křik: »Pryč s místodržiteli, pryč s tou vládou, která i k jiným národům hledí zachovati se spravedlivě!«

V Uhersku jedná se hlavně o opravu vyšší (panské) sněmovny. Předseda ministerstva, Tisza, rád by zkrátil v tomto sboru práva staré šlechty, a práva cirkve katol. odejmutím místa a hlasu biskupům titulárním (svělicím) a těm slechticům, kteří platí méně než 3000 zl. přímé daně. Za to by rád vpašoval do sněmovny té několik vrchních rabinův a kalvínských superintendentův. Avšak proti jeho snaze vzmáhá se mezi katolickou šlechtou i církevními hodnostáři čím dále tužší odpor, tak že s těžší Tisza pronikne se svými zámysly.

Naproti Německu a Francii, kteréžto země zvýšily cla na dovoz obilí a mouky více jak o polovici, hodlá také rakouská vláda navrhnouti zvýšení cla na obilí, odjinud k nám přivážené a na mnohé výrobky průmyslové, zejména tkaniny, módní zboží, z Francie dovážené, aby tím chránila prospěch rakouských rolníkův a průmyslníkův.

Dne 6. března stalo se hrozné neštěstí v dolech uhelných hraběte Lariše u Karvína (ve Slezsku). Neopatrností a neposlušností jednoho haviře, který, aby si urychlil práci, použil prachu trhacího v místě, kde to bylo přísně zapovězeno, stal se výbuch třaskavých plynů v jednom dolu, kde pracovalo 123 dělníků, z nichž 18 se jich zachránilo, avšak 105 našlo smrt; posud ještě nejsou mrtvolvy všech vykopány z rumů. Nalezených až dosud

přes 70 mrtvol pochováno jest za ohromného účastenství lidu ve společných hrobech za pláče asi 50 vdov a na 80 sirotků. Potěšitelné jest, že ze všech stran docházejí ubohým podpory. J. V. císař pán poslal ihned 500 zl., hrabě Lariš přijel ihned z Londýna a daroval 5000 zl. Mimo to následovalo ještě mnoho jiných darů, tak že velikomyslně jest postaráno o vdovy a sirotky.

Řím a Itálie. Dne 3. března, v den výroční svého nastolení, přijal sv. Otec blahopřání kardinálův a v delší odpovědi své vyslovil svou bolest nad tím, jak se působnost cirkve katolické ve mnohých státech zneuznává, a všeliké překážky se jí v cestu kladou, aby nemohla činnost blahodárnou rozšířiti, kdežto ona přece povolána a jediné schopna jest, zachrániti společnost nyní nanejvýš rozervanou. Těž litoval zabráněním Propagandy (ústavu pro rozšíření víry katolické po celém světě) a vyjádřil úmysl svůj, i v málo-moci své a svém vězenském postavení hájiti církev proti vzmáhající se nevěře. Brzy na to přijal zase deputaci katolických továrníků z Francie, děkoval jim za jejich křesťanskou statečnost a snahu, zlepšiti postavení dělníků, v jejich závodech zaměstnaných, na základech lásky a spravedlnosti křesťanské, kteráž jest s to, aby rozřešila otázku sociální. Ke konci udělil zástupcům továrníků a dělníků, jich rodinám a pracím apoštolské požehnání.

Německo pokračuje v dalším nabývání a osazování území v cizích dílech světa, a vládu v tom nemálo podporují bohaté kupecké závody, které celé kraje skupují za levnou cenu od neuvědomělých divochů a jejich knížat a takto je podporují svrchovaností pruské či německé. Arci bývá tu myšlénka získati kraje ty a jejich obyvatelé osvěte křesťanské obyčejně na posledním místě. V Německu, zejména v Pozňansku, dosud trestají se

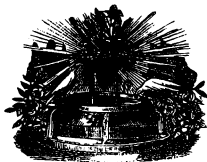
kněží udělující v osiřelých farnostech sv. svátosti proto, že prý si osobují úřad, který jim nenáleží, pokutami a vězením. Ač ve sněmu navrhoval poslanec Windthorst zrušení tohoto zákona, přece ještě věc nevyřizena.

Ve **Švýcarsku** nejprv přijímali a trpěli všecku daremnou chášku a všecky spiklence a zločince z celého světa. Nyní konečně došla i vládě Švýcarské trpělivost, a ona počíná anarchisty a podobné pláčky násilně vypovídati. Arci stává se, že tito spiklenci zřizencům policejním někdy i revolverem a jinou zbraní stavi se na odpor. Zjištěno jest, že všecky skoro vražedné útoky doby poslední osnovány jsou ve Švýcarsku od cizích revolucionářův a nespokojenců.

Francie. Jak svrchu již zmíněno, přijala sněmovna zvýšení cla na obilí (u pšenice 4 fr.) a mouku (8 fr.), čímž ublíženo bude hlavně pšenici uherské, která do Francie se vyvážela a tam hledána byla. Mimo to přijala sněmovna návrh, aby učitelé a duchovní podrobeni byli povinnosti vojenské. Ministr války Leval zastával se sice duchovních, ale odpověděno mu, že prý v čas války neb vojenských cvičení mohou řeholníci vypomáhati. Arci zapomenuli páni, že řeholníci jsou většinou ze země vypovězeni, a ostatní též povinnosti vojenské podléhají. Nepřízeň svou k církvi osvědčila sněmovna i tím, že podruhé zamítla obyčejné dávky a podpory na semináře a chudší duchovenstvo a biskupy, které senát (sněmovna panská) ponechala. —

Ve válce v Tonkinu se pokračuje, a zdá se v době poslední s lepším prospěchem pro Francii.

Anglie. V poslední době množí se v Anglii zcela tiše návraty do cirkve katolické; tak bohatá rodina sira Sykesa, sir Filip Rose s manželkou a s pěti dítkami atd. Sněmovna poslanců čítá již 60 členů katolikův a sněmovna vyšší 33 katolických lordů (velkostatkářů či šlechticů), kde ještě před 40 lety katolikům zamezen byl přístup k veřejným úřadům. V Sudanu se Angličanům nedaří valně, a museli daleko od Chartumu couvnouti, vzdor tomu, že Italiané jim jsou na pomoc. Nyní při nastalém horkém počasí arcí nelze na postup pomýšleti, a jsou dle doslechu všecky operace válečné odloženy až k podzimu. Nový nepřítel — Rusko — ohrožuje postavení Angličanů ve východní Indii a již svolávají vojsko a vydávají protesty proti stálému postupování čet ruských. Rusové stojí nyní u města Heratu v zemi afghanské, odkud arcí mají ještě dobře 150 mil k hranicím Indie, ale zlému svědomí Anglie zdá se již tato vzdálenost nebezpečnou. Bohužel všude jen snahy o rozšíření světského panství, světské moci, a nikde skoro upřímná snaha o rozšíření království Božího na zemi. Modlemež se hodně vroucně: »Přijď království Tvé!« aby ze všech snah i úmyslů prospěch brala církev katolická, jediná to moc a vláda, která nechce prospěch svůj, ale těch, kterých dobývá slovem i skutkem lásky a utrpení.

V měsíci dubnu

modleme se za ochranu proti spolkům církvi nepřátelským.

Pekelný duch, »protivník Boha,« chce mít své království proti církvi sv. zde na zemi. On hledá zde na zemi ustavičně přívržence. On jest, jak dí sv. Řehoř, »hlavou všech bezbožných, a této hlavy údové jsou všickni bezbožní.« Snad nikdy ještě tak příkre a zjevně nevystupoval ďábel proti církvi, jako nyní. Nikdy snad neměl tolik náhoně, jako nyní. Všecky protivné, nepřátelské spolky, ať mají jiného jakékoli, všecky mají jednu a tutéž zásadu, jeden a tentýž kořen.

Kdežto však za dob dřívějších nepřátelé osamoceni, více na jednotlivce odkázáni byli a mířili na zmaření jakéhokoliv dobra, nyní shromáždili se, spojili a táhnou v spořádaném šiku v boj. Učinili již valečný plán, vyvolili si společné vůdce a táhnou na celé bitevní čáře spojenými silami vpřed. Nepřítelem, jemuž vypověděli seč na život i na smrt, jest jim — katolická církev. »Šik spořádaný« na straně spojených nepřátel — »šik spořádaný« na straně naší: tak a nejinak pomýšleti možno na odboj! K ochraně všeobecné naší rodiny, církve Boží, vyzývá všechny katolíky J. Sv. papež Lev XIII. (v encyklice ze dne 20. dubna 1884.) různými slovy: „**K dílu! K modlitbě!**“

Jako nepřátelé církve všecko, řeč, písmo, peníze, volby, osobní vliv na rodiny, na školstvo, na obec, na zákonodárství, na vládu, slovem: na vše, co jest v jich moci, vynakládají, aby proti nám katolíkům válčili, taktéž má každý katolík použití všech svých sil, aby pravdu katolickou obhájil a rozšířil, práva katolická chránil a stíněné, v boji jsoucí církevní vojsko podporoval. Poznavše povinnosti své a mužně a s důvěrou v Boha v dobrou, povždy vítězíci věc, dejme se ve svatý boj. Nuže **k dílu!**

Proti nepřátelům bojujme slovem, jak psaným, tak hlásaným, zvláště však katolickým tiskem. Dále dbejme o nábožné vychování mládeže; vstěpujme jí pevné zásady křesťanské, aby pak mohla odolati všem útokům nepřátel. Neobcujme s takovými lidmi, jimž na náboženství málo, aneb nic nezáleží, kteříž jsou buďto tajní anebo zjevní nepřátelé Kristovi. A konečně spojme se v jeden šik společné modlitby a jako Mojžíš s pozdvíženými rukama k Hospodinu volal o pomoc, pokud Israelité bojovali s nepřítelem, tak i my pozdvihujme rukou i srdci svých k vroucné modlitbě k Bohu a Ten, jenž lidu israelskému popřál vítězství, popřeje i nám slavného vítězství nad nepřátely Božími, nad odpůrci církve sv. a záhubci našimi. Ve příčině té volejme z hloubi srdce svého po celý měsíc k božskému Srdci Páně o pomoc, by zmařilo plány nepřátel, uvedlo je v nesvornost a nesjednocenost, bojovníkům však církve svatě dopřálo pravého důmyslu, obezřelosti, zmužilosti, vytrvalosti, nadšení za věc Boží, — a požehnání.

Pročež horlivě spějme k jednomyslné **modlitbě!**

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1885.

Za ochranu proti spolkům církvi nepřátelským.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všecky modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za Tvou svatou církev, tolika nepřátely ohroženou, abys jí popřál milosrdné pomoci ke slavnému vítězství nad nepřátely jejími. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesludké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, oprodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučje se:

1. *Sv. Hugona, bskp. 1132*: Hojně požehnání božského Srdce P. poutníkům Velehradským v tomto měsíci. Zatvrzelí hříšníci a svěhlaví nevěrci. Šťastný porod. † rodičově. Ustálení zdraví.
2. *Sv. Františka z P., zakl. ř. 1508*: Díky Panu Ježíši Kristu za ustanovení velebné Svátosti. Nehodně přijímající Tělo Páně † švagr.
3. *Sv. Maria Egypt., kajic. 431*: Rozšíření znamení sv. kříže po celém světě. Úcta Božích hrobů. Zpověď velikonoční. Obrácení hříšníka.
4. *Sv. Isidora, bskp. 636 (Bílá sobota)*: Úcta, důvěra a láska k Rodičce Boží. Vděčnost za poklad Cyrillo-Methodějský, sv. víru. † otec.
5. **Vzkříšení Páně.** (*Sv. Vincence Fer. 1419*): Jubilejní slavnost v zemích koruny svato-Václavské. Z mrtvých vstání mnohým hříšníkům. Osvěcení ducha při volbě stavu a odstranění překážek.
6. **II. hod velikonoční.** (*Sv. Vilema, op. 1202*): Ždar a požehnání osmidenní pobožnosti ku počtě sv. Methoda na Moravě Všichni, kteří v těchto dnech ke správně Boží přistoupí. Siroti.
7. *Sv. Hermána, řeh. 1230*: Úcta Matky Boží sv.-Methodějské ve Staré Boleslavi. Všichni, kteří v těchto dnech Beránka Božího přijmou. Rozkolní Slované. Dar trpělivosti jistě ženě. † matka.
8. *Sv. Alberta, bskp. 1214*: Úcta Matky Boží sv.-Cyrillské v Turaně. Přemožení překážek v dobrém. Zdraví duše i těla lakomci.
9. *Sv. Celestina I., pap. 432*: Obrácení vlažných katolíků k víře živé, již nám sv. Method hlásal. Svornost a mír v domácnosti.
10. *Sv. Mechtildy, ab. 1302*: By se všichni Slované věděnými prokázali za to, že nám svatí apoštolé hlásali sv. kříž a neskončenou lásku Ježíše Krista. Úcta posv. křížů Cyrillo-Methodějských.
11. *Sv. Lva Velk., pap. 461*: Úcta Rodičky Boží v Mariánských svatyních Velehradské. Apoštolát modlitby. Otec nevěrec. Umírající.
12. *Sv. Julia I., pap. 323 (Bílá neděle)*: Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení rozkolníků. Apoštolát živé a dojemné řeči. Pomoc v tělesné potřebě. Čestí bohoslovci v Římě.
13. *Sv. Hermenegilda, m. 586*: By apoštolské požehnání sv. Otce přineslo drahé duchovního i vezdejšího prospěchu všemu Slovanstvu Člověk všem nepravostem nakloněný, zároveň opilec.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Gastochově, Boleslavi a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc duben I. P. 1885.

Ze ochranu proti spolkům církvi nepřátelským.

Dne

Obzvláště však odporučuje se :

14. *Sv. Tiburtia a spol., m. 229:* By nalezly spisy na obranu svaté víry obětavých podporovatelů. Jubilejní knihy a spisy roku svato-Methodějského. Překažení nástrah v dobré věci. Zemřelé dítě.
15. *Sv. Petra Gonz., řeh. 1247:* Kazatelé ku počtě sv. Methoda. Svárliivi nepřátelé jednoty křest. mezi Slovany. Ochrana dítěte.
16. *Sv. Paterna, bskp. 555:* Aby naše akademická mládež se sborem profesorů putovala na Velehrad. Podniky vědecké na oslavu jubilea.
17. *Sv. Aniceta, pap. m. 168:* Boj proti nebezpečným náruživostem opilství a karbanu. Naši otcové a hospodáři. Stará, chorá vdova.
18. *Sv. Apollonia, m. 168:* Apoštolát dobrého tisku proti záhubné nevěře a neřestem. Časopisy křest. a závody ku prospěchu křestanství činné. Časná pomoc více chudým rodinám. 2† bratři.
19. *Sv. Lva IX., pap. 1054:* Všecky dobré úmysly tohoto roku. Útěcha osobě na duchu velmi trápené. Pokoj v domácnosti. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. Moravští bohoslovci v Římě.
20. *Sv. Aněžky z Monte P., řh. 1317:* Panny křestanské v zemích sv.-Václavských by osvědčily vděčnost ke sv. apoštolům slovanským, jelikož učili dívky ctínozem křestanským. Chorý kněz.
21. *Sv. Anselma, bskp. 1109:* By ku počtě sv. Cyrilla, filosofa, ujala se pravá filosofie křest. v učilistích našich. Obnova křestanská ve školách našich. Láska a svornost v rodinách. Bohoslovec.
22. *Sv. Azades a soudr., m. 341:* Duchovenstvo katolické na Rusi. Jihoslované a Velhradská pouf. Utvrzení mladého muže ve víře.
23. *Sv. Vojtěcha, b. m. 997:* Úcta našich sv. dědiců v vlastech našich. Povolání k řeholnímu stavu hodných jinochů. Věrnost povinnostem stavu kněžského. Obrácení otce a syna. Duše v očistci.
24. *Sv. Jiří, m. 333:* Probuzení bývalé účty našich svatých patronů. Časná pomoc chudé rodině. Dar moudrosti a bázně Boží. † sestra.
25. *Sv. Marka, apošt. evand. 68:* By svatí apoštolé naši žehnali osemi na polích, práci ruční, obchodu a průmyslu. Všichni v nouzi postaveni. Pomoc rodině v duchovní i tělesné bídě. Jistý úmysl.
26. *Sv. Peregrina, poust.:* Ochrana církve sv. na přímluvu sv. Josefa. Rozšíření důvěry v mocnou přímluvu Svatých. Školy národní a jich učitelstvo. Churavá služebná. Vytrvalost v dobrém. Nevinnost.
27. *Sv. Cíty, p. 1272:* Lid dělnický by hledal posily a potěchy v těžkém živobytí u Proztetelnosti božské. Dar stálého zdraví.
28. *Sv. Pavla z Kř. 1775:* By nabyla biblická dějeprava ve školách bývalé vážnosti. Vychování dítek ve 4 rodinách. Vdova a 4 sirotci.
29. *Sv. Petra, řeh. m. 1252:* Kazatelé Marianští. Pobožnosti májové by našly ještě více obliby. Místa poutnická v zemích koruny sv.-Václavské. Dar trpělivosti a moudrosti. Nehodně přijímající.
30. *Sv. Kateřiny Sien., p. 1380:* Ctitelé Marianští v měsíci máji. Povinnosti křestanské za doby velikonoční. Dar stálého zdraví. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnulí údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lurdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Duše sVatý, Veď Duši naši, ať spLesá V SpasiteLI
na nebesÍCH V sLáVě VěČné.

J. S. K.

Anděl Páně.

Ach červánků s hor západ roní,
a zlatem vroubí chrámu báně,
klid večerní se k zemi kloní,
ruch denní končí: Anděl Páně.

A vánek z vísky hravým spěchem
již letí v tiché lesní stráně,
zvěst onu sdělit sladkým dechem,
a lesem šumí: Anděl Páně.

A rosou spité květy, stromy,
ba i ty snící vodní pláně
šlou nad nížoučké vesské domy
svou tajnou mluvou: Anděl Páně.

Ó v také chvíli, večer žití
kdys až se skloní na mé skráně,
kýž mohu v míru odejítí,
to s mroucím na rtech: Anděl Páně!

Ad. Kuchlowský.

Provolání

Jeho biskupské Milosti, nejdůstojnějšího

pana Lazara Mladenoffa,

biskupa satalakého, apošt. vikáře macedonského,

**za příspěvky ke stavbě dómu ss. apoštolům Cyrillu a Methodu
věnovaného v Saloniki.**

Už tisíc tomu let, kdy veliký apoštol slovanský, sv. Metoděj, věčnou obdržel odplatu za snahy neúnavné, tisíc již let v blažených dli sídlech nebešťanů a stále patří na Toho, Jehož oslava jediným byla cílem a účelem požehnané jeho snahy pozemské. Nadšené provolání moravských knížat církevních k oslavě počínající věčně památného dne onoho na Velehradě, kde druhdy biskupský stolec světcův stál, vzbudilo všady. nejen v zemích slovanských, srdečný souhlas. Že ovšem slavnost tato jest též slavností sv. Cyrilla, který svazkem krve a milostí s Metodějem úzce spojen byl, jest zřejmo, a to tím více, poněvadž vděčná láska věřícího lidu oba dva bratry apoštolské soudobně ctíti sobě oblíbila.

Slavnost roku jubilejního již započala a slibuje dle veškerých známek výsledek skvělý, který bude vznešeným projevem víry katolické, který zjedná katolickému životu a katolickému přesvědčení nové síly a nadšení; nebo požehnaní Božího nemůže se nedostati dílu, které jediné ke slávě Boží slouží.

Mezitím však, kdy nadšená láska lidu věřícího svatým bratřím skvostné slavnosti připravuje, mezitím, co nesčetní zástupové poutníků ku posvátnému Velehradu spějí, mezitím, co sláva světců slovem i písmem ve svět se rozlétá, kdy slavnosti všestranně se pořádají, nebude zajisté od místa na ono město popatřiti, kde svati Cyrill a Method světlo světa spatřili, na bývalou Thessaloniku, nyní Saloniki, město široznámé, kde sv. Pavel Evangelium hlásal, které mocné tuto zapustilo kořeny, jak z drulého listu téhož světce ku Thessalonickým zřejmo jest.

Od té doby však, kdy fanatický islam svou sem rozšířil vládu, jest Thessalonika stínem pouze moci a velikosti bývalé; chrámy křesťanské jsou v mešity změněny, křesťané mají tu jen kostelíky nepatrné, a i ty jsou, jeden jediný římsko-katolický vyjímaje, v rukou rozkolníků.

Počet katolíků bulharských však, jichž biskupem Jsme od roku 1883., rok od roku se množí, chrámu však vlastního v městě nemáme a chrámy vně města se nalézající jsou tak chudobny a chatrný, že všemu jinému, jen ne chrámu se podobají.

Bol nezměrný jest to pro biskupa, viděti stádo své, které stále se množí obrácením se od rozkolu, viděti toto stádo své, nemající kněží, slušných chrámů, škol, mající slovem nedostatky ve všem; v této tísni na pomoc ssv. Cyrilla a Methoděje spoléháme a přimluvě i ochraně jejich sebe a své potřeby odporoučíme, doufajíce od nich pomoci, nebo Jsme biskupem v městě jich rodném a spravujeme lid, jehož prvými byli apoštolý, lid totiž bulharský. Neb dříve než světci Cyrill a Methoděj na západ do Moravy, Čech, Polska a Ruska se odebrali, by hlásali tam slovo spásy, rozžehli již prvé vitězny a láskou žhoucí plamen víry u Bulharů, sklonivše bojovnou šiji Borisovu pod sladké jho víry Ježíše Krista.

Za tím účelem, v pomoc Boží se důvěřujíce, Jsme se odhodlali, v Saloniki, ku počtě ssv. apoštolů bulharských Cyrilla a Methoděje důstojný dóm vystavěti, který by středem byl bohoslužebným katolíků bulharských v Macedonii, k němuž s Boží pomocí dne 6. dubna t. r., v tisící to den pro nebe se zrození sv. Metoděje, kámen základní položití chceme.

Saloniki však může poskytnouti rovněž tak málo ke stavbě svatyně této, jak ostatní věřící bulharští v Macedonii, kteří statky vezdejšími velmi skrovně jsou

opatření. Pod umožujícím jářmem islamu po staletí trvajice, zchudli Bulharové úplně a rozkol, v kterémž až do doby nejnovější trvali, nedovedl jich ni ku duševnímu, ni ku hmotnému blahobytu.

Vidouce nadsení, s jakým slavností Velehradské počínají, jakož i víru, kterou západní naši slovanští bratři čistou a neporrušenou, tak jak jim ji svatí bratři solunští hlásali, zachovali, nemohouce rovněž neviděti lásky i vděčnosti lidu západo-slovanského, hlavně však moravského, ku jich po Bohu největším dobrodincům, Cyrillu totiž a Methoději, obracime se My, kteří postaveni Jsme za pastýře lidu bulharského, s prosbou snažnou k Vám, vyslyšení doufajice od lidu láskou ke svým světcům planouciho. U Boha není náhody, musíme tedy za láskyplné vedení a řízení Prozřetelnosti považovati, že hlavně nyní, v tisícileté památce svatých apoštolů slovanských, lid bulharský, který až dosud v rozkolné živ byl cirkvi, čteně, ano obdivuhodně do cirkve katolické se vrací.

Od roku 1858. počíná radostné hnutí v Bulharsku; počet v cirkve katolickou se vřativších se množil, i kněži a archimandrité podrobili se svatému Otcí v Římě. Již roku 1861. projevil nezapomenutelný papež Pius IX. svou srdečnou radost tím, že archimandritu Jos. Sokolského sám osobně ve chrámě sv.-Peterském v Římě za arcibiskupa bulharského vysvětil; avšak cirkve rozkolná, neb spíše nepřítel človečenstva, ďábel, okem zlostným patřil na utěšený pokrok pravdy. Nově posvěcený arcibiskup jest do ruského kláštera odveden, kde ještě před třemi roky (pokud nám známo) jako zajatec dlel. Hnutí katolické, zdálo se, že zaniká. Bohu dik, že zdání klame; neb mladý, o blaho duší pečující kněz bulharský, Rafael Popoff, byl 1865 papežem Piem IX., který okem láskyplným Bulhary pozoroval, na biskupa a apoštolského administratora katolických Bulharů posvěcen.

Neunavně pracoval tento v pravdě apoštolský muž přes veškeré překážky, které jemu se strany islamu i rozkolu v cestu kladený byly, o spojení Bulharů s Římem, začez hojně byl odměněn obrácením se jednoho bulharsko-rozkolnického biskupa a jeho se navrácením ku společné matce, cirkvi římsko-katolické. Byl to Nilus Isvoroff, který pro Saloniki jmenován byl biskupem, jenž pilnými studii a vroucí modlitbou pravdu katolickou poznal se záplem svatého převědění, jenž od té doby pro spojení činným byl. Roku 1876. byl vzpomenutý biskup, po předčasné smrti biskupa Popoffa, kteréhož Pán k odměně věčné ve svá sídla odvolal, jmenován jeho nástupcem na stolci biskupském, od kteréz doby přeutěšeně působil s mnichy »z mrtvých vstání« v Adrianopoli a s lazarity v Cařihradě, v Saloniki a v Monastiru, začez od Jeho Svatosti Lva XIII., který lásku velkého předchůdce svého k Bulharům jak svatý odkaz zdědil, v roce 1883. arcibiskupem katolického Bulharska jmenován byl; zároveň přidání mu dva biskupové téhož obrádu, Michal Petkoff, totiž biskup, jako apošt. vikář trácký v Adrianopoli a My, až nehodni této důstojnosti, jakož apoštolský vikář macedonský v Saloniki.

Jak podivuhodné řízení! Prvý bulharský biskup, který ku katolické cirkvi se navřátil, jest biskup ze Saloniki, a tomuto prelatovi, když vřuceem se stal a hlavou cirkve bulharsko-katolické, po bok jest dán, jako suffragán biskup se sídlem v Saloniki.

Zdaž nemusime při tom na svatě Cyrilla a Methodia mysliti a říci: »Tito světci chtějí, by v čase, kdy na Velehradě velebně slavnosti ku jich oslavě pořádaný jsou, i rodně jich město a s ním veškerý národ bulharský v nové zaleskl se slávě.«

Zdaž není myšlénka tato Bohem vnuknuta, položití základní kámen ku dómu, sv. Cyrilla a Methoději posvěcenému, v Saloniki, ku chrámu, který s mocnou podporou slovanských sbratřených národů v Čechách, na Moravě a v Polsku, jakož i ostatních kmenů slovanských rychle se vznesl k nebi, s jehož stavbou současně i utěšené hnutí katolické mezi Bulhary zmohutní. Necht' nepovstane pouze Velehrad v r. 1885 k nové slávě, necht' ne pouze v jeho zdech statisíce nadšených katolíků se shromáždí, kteří vděčně a radostně na tomto místě milostí ku svým svatým apoštolům se modlí a za hojně požehnání nebes žádají, však necht' i Thessalonika, místo, v němž svatý Pavel kazal, v němž svatí Cyrill a Methoděj se zrodili, odkudž

na apoštolskou svou pouť vyšli, povstane v roce tomto památném z troskek neblahé minulosti.

Položení základního kamene ku dómu sv. Cyrillo-Methodějskému v Saloniki, pro kterýž, dle nařízení Jeho Svatosti Lva XIII. propaganda římská místo stavební zakoupila, necht' jest počátkem krásnější, světlejší doby, v níž slechetný národ bulharský, který ušlechtilými dary ducha obdařen jest, druhými národy slovanskými dle sil jich podporován, dospěje k žádoucímu spojení s církví katolickou.

My chceme vyznavači býti oné víry, již svatí Cyrill a Method hlásali, my chceme s náměstkem Kristovým, kterému svatí Cyrill a Method věrně oddáni byli, v těsné vstoupiti spojení! Pomozte nám cíle tohoto dojíti, neb my, běda, my jsme chudí, nemáme kněží, nemáme chrámů, nemáme škol! Pomozte nám dílo prvých našich apoštolů opětně zbudovati! Volání o pomoc národa bulharského a jich biskupa salonického neostane zajisté hlasem nevyslyšeným. Veliké toto dílo, které jasně jako Bohu milé jest označeno a známku božskosti na sobě má, zajisté se podaří, ano v důvěře v Boha, pravíme, musí se podařiti. Necht' nikdo, kdo srdce láskou víry katolické planoucí má, neostává zpět, by znovuzrození národa bulharského s tisíciletou památkou Velehradskou v nerozlučném krácelo spojení. Přispěj každý, pokud můžeš, modli se a přines oběť. Necht' každý se srdcem láskou planoucím přinese svou hřivnu, necht' i nejchudší vzpomene, že Kristus Pán i haléři vdový chudobně laskavě žehnal.

Na konec poslechněme slova apoštola národů, jež v prvém svém listě ku Thessalonickým psal, necht' tak laskavě jsou přijata a plněna, jakž druhdy v Thessalonice:

»Co pak lásky bratrské se týká, není třeba, abych Vám psal, neb jste sami Bohem poučeni, byste se na vzájem milovali; vyť ovšem činíte tak ohledně všech bratří v Macedonii, prosíme však bratří, byste v tom vždy víc a více mohutněli.« (I. Thes. 4, 9, 10.)

»Milost Vám a pokoj od Boha našeho Otce a od Pána Jesu Krista, děkovati musíme stále Bohu pro vás, bratří, jak slušno jest, poněvadž víra vaše velmi se vzrnáhá a láska jednoho každého z vás valně se množí.« (Thes. 1, 23.)

»Děkujeme Bohu bez přestání, že jste zvěstováni slova Božího, jež jste od nás slyšeli, přijali je jako slovo lidské, avšak, jak tomu v pravdě jest, jako slovo Boží. V pravdě, vy jste naši chloubou a korunou.« (I. Thes. 2, 20.)

Svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

† **Lazarus Mladenoff,**

biskup satalský, apoštolský vikář v Macedonii.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept V.

Ušlechtilé štípení.

řed mým oknem nachází se pěkná ovocná zahrada, a tu vidím, že již slunko jarní probudilo v minulých dnech veškeré stromy ze spánku zimního. Ano, již se to hýbe a pučí a vyráží, již ukazuje se svěží

zelen nových lístků. Než, aj tu nějaký opozděnec — stromek, jenž dosud stojí beze známky života! Jak smutně vypadá! jako pravý otrhánek vedle dětí svátečně oděných. — »Co je mu asi?« — tážu se mistra zahradníka, a ten odpovídá: »Ó tomu musí uvnitř něco chyběti, a tu není již pomoci, než vykopati jej a zahoditi.« —

Toto slovo zahradníkově tanulo mi na mysli, když, vzav péro, nadepsal jsem tyto řádky: »Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.« A jasněji než jindy poznával jsem pravdu slova tohoto. Ba právě chorý a neduživý jest ten náš svět, zvláště pak neduživý a chorý jest ten veliký strom lidského pokolení. Také mu to schází uvnitř, což dobře lze znamenati již i na těch nejmladších jeho větvíčkách — na dětech. — Dříve než ještě rozumí dítě, co dobré a zlé, kloní se již samo sebou více k tomuto, než k onomu. Jak závistivě umí pohlížeti, dostanou-li druzí bratři něco lepšího k jídlu; jak bývá popudljivo a zlostno, a v zlosti své již i tu mdlou ručku zvedá proti matce své, která je v náručí chová; jak umí si svou hlavu postaviti a vzdorovati, nestane-li se ihned, co mu napadne; ano, ono umí i lháti, prve ještě, než ví, že je to hřích — atd., odkud? odkud se to běže v té mladičké ratolisce lidské? — Zlým příkladem to vždycky nebývá; neboť v mnohých hodných rodinách nevidí a neslyší dítě nic podobného a nikdo je tomu neučil. Zlá vůle to také nemůže býti, neboť nemá dítě ani rozumu. Odkud tedy se to v něm běže? Či snad vyšlo již z ruky Boží tak choré a nezdravé? —

Otázkou touto již mnoho si nalámalo hlav učenců světa a ti nejmoudřejší z nich přišli konečně k tomu výsledku, že před dávnými věky se musila člověčenstvu státi nějaká neobyčejná pohroma, jejížto neblahými následky až do dnes trpí. Jaká však pohroma by to byla, nedůvěruje si nikdo říci. Jen v oné knize všech knih — v písmě svatém — určitě se dovidáme, kdo ten strom lidského pokolení jedem nakazil; že to byl had, který jej v kořenu již nahryzl, zkazil a otrávil. Neboť první dva lidi vstúpil Bůh do ráje zdravé na těle i na duši; však od té chvíle, co jim byl řádek, ten odvěký nepřítel Boží, zlého červa hříchu do srdce

nasadil, od té chvíle postonává celá ta rodina lidská až do dnešního pokolení.

Bolí-li však již zahradníku srdce nad stromkem chorým a zmrzačeným v zahradě: ó jak teprv bolelo to nebeského Pána a zahradníka, an viděti musil v té světové zahradě své nezdařené a pokazené dílo. Nemát On zajisté žádného zalíbení na tvorech nedokonalých a neduživých, tím méně chce jejich smrti a záhubu. I vynalezl tehdy ve své neskonalé lásce a moudrosti zvláštní prostředek, jímž by ten choravý strom lidský od kořene zase vyhojil. Povím zde něco málo o tom. —

Leckdes na mezi stojí pěkný strom bujných větví a plný květu, ale ovoce, jež přináší, jest prabídno, zakrsalo, trpké, nechutno. Strom takový nazývá se pláně. I přijde na jaře zahradník, uřeže bujně jeho haluze, rozstřípne nožem každou a vstrčí do otvoru větvíčku s jiného stromu vzatou, jež nesé velké, dobré a chutné ovoce, ováže vše pečlivě, a hle, od té chvíle přináší bývalý planý stromek také dobré čili stěpné ovoce. Kdyby měl řeč, mohl by takový stěpovaný strom říci: »Živ jsem, ale vlastně již ne já, nýbrž onen stěp žije ve mně a já s ním.«

A hle, něco podobného učinil troj jediný Bůh i s tím planým a zkaženým stromem, jenž se nazývá člověčenstvo, aby jej uslechtil a posvětil. On bere větvíčky se stromu stěpného čili božského a stěpuje tyto na větve pláně. A znáš-li pak, milý čtenáři, onen stěp uslechtilý, z kterého běže, a znáš-li pak i zahradníka, jemuž úřad ten jest svěřen? —

Mezi všemi syny lidskými, jakých kdy na světě bylo a ještě bude, jest jen jeden jediný, kteréhož nedotknula se ani ta nejmenší skvrna hříchu, poněvadž nemohla, an byl Bůh a spolu člověk, a to je Spasitel náš Ježíš Kristus. A On jest ten uslechtilý stěpný strom života,

plný štávy dobré, přebohatý květem a ovocem, oplývající milostí a pravdou, láskou a pokorou, tichostí, trpělivostí a vši ctností, z čehož všem lidem udíletí může, mnoho-li jim jen třeba, aniž by sám ochudnul.

Štěp tedy známe; kdo však jest ten zahradník čili štěpař? Toho si objednal a vyžádal sám Kristus Pán s nebe. Bylo to již v posledních dnech Jeho vezdejšího života, kdy sdělil učeníkům, že se musí od nich odebrati zpět k Otci. Když pak se nad tím velice rmoutili, jako dítky, mající ztratiti otce svého, těšil je Mistr laskavě, právě jako otec dítky své, a pravil k nim něžně: »Synáčkové! nemrute se . . . nezanechám vás tu sirotků. Prosil jsem Otce a On pošle vám, až odejdu, jiného Utěšitele, Duchu sv. Tento mne oslaví; nebo **z mého vezme a zvěstuje vám!**« Tak přislíbil Kristus a věrně slovo držel. —

Již tušíš asi, milý čtenáři, kdo že má býti zahradník onen.

Ano, máme nyní květen, a dne 24. připadá výroční památka onoho dne, kdy štěpař Kristem zjednaný s nebe přišel, a hned prvního dne, ba v první chvíli svého příchodu vykonal na apoštolech a jiných lidech první ukázkou svého štěpařského umění, uskutečniv na nich to slovo Páně: »z mého vezme a udělí vám.« Ano vzal roušky, jež vypučely z božského Srdce Kristova a štípil je do jejich srdce; a hle, tu se ihned ujal a vykvetly a vydaly ihned krásné a uslechtilé ovoce v den Letnic.

Viz tedy, Duch svatý jest od Krista Pána ustanovený a za drahou mzdu vlastní krve od Otce zjednaný zahradník k tomu cíli, aby celý ten svět planý a divoký proměnil v zahradu, ve štěpnici Boží. A tento úkol koná až podnes; On léčí a hojí tu starou zděděnou chorobu v nás lidech a běře k tomu léky z nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Vizme trochu blíže, jakým to koná způsobem, na př. na tobě samém, milý čtenáři!

Víš-li pak, že i ty jsi byl jedenkrát také takové pláně a nic více!? Ovšem, ty to nepamatuješ, mélt jsi tehda příliš malý mozek v hlavě, nejsa schopen žádné myšlenky. Neboť to bylo tehda, kdy, jak se vůbec říká, tvé oko poprvé spatřilo světlo světa.

A kdybys byl tehda, hned po narození, tedy jako pláně zemřel, neměl bys nikdy již naděje ocnouti se jako šťastný a blažený tvor v nebesích; neboť duše každého novorozeňátka jest pro Boha mrtva pro hřích dědičný, na ní lpějící.

Avšak tobě stalo se jinak. Jedva minulo několik hodin od tvého narození, aj tu stal se s tebou podivný a nevy-slovitelný zázrak; škoda, přeskoda, že jsi tomu tenkrát ještě nerozuměl; byl bys dojista jásal radostí a vřelé slzy díky Bohu Posvětiteli svému proléval. Ty's obdržel křest sv.! A v tu chvíli, kdy voda křestní porosila hlavu tvou, učinil Kristus Pán v neskonalé lásce své i na tobě skutkem slovo své: »Duch svatý z mého vezme a dá vám.« Ano z Kristova světla a života vzal Duch sv. a štípil jako roub do duše tvé, a ihned vypučel v ní nový nadpozemský a nad-přirozený život, ona ožila jako znovuzrozená, stavši se pojednou z dítěte hřichu a hněvu Božího dítkem svatosti a lásky Boží! —

Krásně a trefně zobrazuje tento div na křtu sv. Jan Zlatoústý, an píše: Voda na křtu sv. jest matka — Duch sv. jest otec a z obou rodi se nové stvoření a uslechtilé — Syn Boží. To zajisté měl měl i Kristus Pán na mysli, když pravil: »Nenarodí-li se kdo znovu z vody a Ducha sv., nemůže vejíti do království nebeského.« — A kdyby té chvíle dítko chápalo, co se s ním

děje. a kdyby mluvit umělo, muselo by také říci: »žiju sice jako člověk jako prve, ale již ne já, nýbrž živ jest ve mne Kristus!

Kdo však, kdo uváží náležitě tento veliký div, jenž na křtu sv. s dítětem se děje?

Ano, jednu ženu a matku bohabojnou jsem znal, která si uměla vážit sv. křtu, jak se na křtiana sluší. Kdykoliv se jí dítě narodilo, neváhala, ale ihned poslala je ke křtu sv. do chrámu Páně. Zatím pak doma upravila lože, na němž odpočívala, co nečistěji, vedle lože postavila stůl, na něm upravila květiny a rozžaté svíce, jako malý domácí oltář. Když pak jí přinesli kmotří dítě pokřtené, vzala je s takovou úctou a nábožností do náručí, jakoby anděl s nebe samého Ježíška jí byl přinesl; tak vroucně je tiskla k svému srdci materskému a radostí se rozplývající, štkala: »Mé dítě! — Dítě Boží! — jak jsi teď krásno a svato!« —

I tážu se: který rozumný křtán by to měl za zlé této matce? Nebylo-liž dítě to v skutku svatým před Bohem? — a nejednají-liž mnohem nerozuměji oni rodičové, kteří s dítětem pokřteným tak si počínají, jakoby ještě neby'o křtěno, za to však, umře-li, s největším hořem a s nádhrou všemožnou bezduché tělo jeho ke hrobu doprovázejí? —

☞ Ovšem, mohou omluviti se, že veliký ten div, jež koná Bůh křtem svatým, na duši dítěte nelze viděti, avšak měli byste, křtánští rodičové, souditi z toho, co Duch sv. častokrát viditelně na odrostlých lidech působí. Stůj zde některý příklad.

V druhém století žil jeden učený muž, jenž vyrostl mezi pohanskými bludy a neřestmi. Měl však srdce upřímné a velmi rád by byl přijal pravdu Boží. Duším takovým, po pravdě žiznícím, pomáhá Bůh rozličným, mnohdy dosti po-

divným způsobem k cíli. A tak učinil i Justinovi. Divným řízením Božím našel muže nábožného, kterýž jej v pravdě Boží vycvičil a k sv. křtu připravil. Co divného v něm Duch sv. křtem způsobil, o tom vypravuje Justin sám. Z počátku, slyše přísnou mravouku křesťanskou, domníval prý se, že mu nebude nikdy možno odložit pohanské zlozvyky a nemravvy; po sv. křtu však bylo mu to prý zcela snadno, ano pak nemohl pochopiti, jak mohl jen dříve v takovém pohanském životě zalíbení míti. Po sv. křtu bylo prý mu tak volno, tak mílo u srdce, jako kdyby se byl z nějakého těžkého sna v temné noci probudil; a nyní na jasném slunci raduje se z úplného zdraví svého. Tak Justin.

Anebo, chť poznati působení a moc Ducha sv., zpomeň. milý čtenáři, na učeníky Páně. Jak nerozumní a bojácní a nesmělí lidé to byli přes to, že s Kristem Pánem po tři léta tak důvěrně obcovali. Když však o Letnicích sestoupil na ně Duch sv. — aj, jaký to nový, nikdy netušený život se v nich probudil! Petr, tentýž Petr, který nedávno před židy strach měl, on nyní první povstav, jal se ke shromážděnému lidu mluvit o Kristu, že nenajdou nikdež spasení, leč v Ném a skrze Něho, kteréhož v zaslepení svém byli ukřižovali. A když nejvyšší kněz a jiní páni nechali apoštoly zatknouti »pro rušení veřejného pořádku a bezpečnosti,« přísně jim zakazující nemluvití více o Kristu, odpověděl Petr jménem všech ostatních: »Sluší Boha více poslouchati než lidí!« — Ano tito bývalí rybáři chudí a neučení šli a neohroženě předstoupili před vladaře, krále i knížata a mluvili jim ostrými slovy do svědomí, a celé národy obrátili z pohanstva na víru křesťanskou a poslěze všickni s radostí dali život svůj za Krista a svatou jeho věc. Nepřijavše ani cti ani slávy světa, dali se raději do smrti umučiti.

Hle, to je síla, moc a umění Ducha sv. ! A té, milý čtenáři, mu podnes neubyl, jako neubývá slunci na jasnosti a světla. Podnes, zejména na misiích, jest viděti, »že vane Duch Boží kde chce!« — Tentýž Duch sv. proměnil tam ve sv. zemi osobu, jako lehkou hřšníci známou, v kajnici a světici, nyní pod jménem Maří Majdaleny známou a ctěnou. Tentýž Duch sv. změnil syna sv. Moniky tolik let v bludech a neřestech kacířských ponořeného, a učinil z něho zářící hvězdu na obzoru sv. církve — sv. Augustina! Tentýž Duch sv. proměnil sv. Ignáce z Lojoly, učiniv z marnivého vojína a světáka kněze řeholníka, jenž se stal podivným nástrojem v rukou Božích. Na každý den v roce připadá památka 40 až 50 svatých, jež církev zná a v seznamu zapsané má; mnohem více však jest těch, o nichž svět ničeho neví, leč Bůh sám, a ti všickni stali se svalými jediné působením Ducha sv. !

Pakliže však přemnoží pokřtění vyznavači Kristovi neznamenaají v sobě takového působení Ducha sv. — pak to pochází jen odtud, že buď tohoto Ducha Božího v sobě jako v okovech převrácené vůle své drží, tak že nemůže působiti, jak by chtěl; aneb jej svými těžkými hříchy již dávno ze srdce svého dočista vypudili. —

A nyní, milý čtenáři, sáhnul bych také rád tobě na tepnu, jak tobě asi srdce bije? — Nuže, rei mi, povážil-li jsi pak jednou, jak drahý a vzácný dar uštědřilo ti božské Srdce Duchem svatým, jehož péčí tě světilo? Povážil-li jsi pak, že je to tentýž Duch sv., kterýž i tebe z pláňte učinil štěpem úrodným, abys mu přinesl stonásobný užitek? Zda-li pak jsi do dnešního dne aspoň jednou zbožně a řádně poděkoval Duchu sv. za veškeru tu péči, již tobě a tvému ušlechtění od sv. křtu až podnes věnoval? — Jest sice dobře, vzdáváš-li

vroucí díky Bohu Otci, že ti Syna svého jednorozeného dal; dobře jest, pravím, děkuješ-li povždy i Synu tomuto, že se ti s tělem a krví i se všemi zásluhami věnuje; avšak viz, příteli, dary tyto jsou pro tebe potud uzavřeným pokladem, pokud pokladník, Duch sv., ti ho neotevře a nedá co potřebuješ; jsa jako lékárnou uzamknutou potud, pokud lékárník, Duch sv., neotevře a neudělí ti léku pro tvé neduhy a rány vhodného. Ano, příteli, cokoliv nadpřirozené milosti z božského Srdce na sobě máš, to vše Duch sv. ti získal a přinesl. — Byl jsi snad již jednou v kostele před službami Božími, na př. v zimě o rořátech. Po celém kostele jest tma, jen tam před hlavním oltářem kmitá tiše a tajůplně věčná lampa. Když pak mají započítí služby Boží, přijde kostelník, rozžehne od této lampy světlo a rozsvítí jim všechny ostatní svíce, tak že brzy zaplá celý oltář v záři světla. A hle, několik kroků od věčné lampy pebývá ve zlatém svatostánku na oltáři ono pravé a skutečné »světlo světa« — nejsvětější Srdce Ježíšovo, a od něho běre Duch sv. a rozněcuje podobně v srdcích lidských oheň lásky a rozdává život milosti . . .

A tak, tak činí i tobě, milý příteli! Nuže, táži se ještě jednou: vzdal jsi mu již jednou za to vše řádný, povinný dík? — Či snad jsi mu je podnes dlužen? — Buďsi již tomu jak buď, aspoň letošního roku nenech ty Svatodušní svátky odejítí, aniž bys povinnosti této nevykonal a dluhu nesplatil.

Pomni na to pláne ubohé — a pros Ducha sv., aby i na dále úřad štěpaře na duši tvé zastával! — Ó dej, dej se jen, synu lidský, dále pěstovati — štěpovati — ušlechťovati Duchem sv., abys jedenkrát vyrostl v štěp a vzkvétal vždy krásněji bohumilými ctnostmi a přinesl hojné ovoce — skutky život věčný zasluhující.

O ctnosti síly.

Píše *Dominik Škaruda*, exhortator v Sovinci na Moravě.

Náboženství křesťanské se svými vznešenými naukami, posvěcujícími svátostmi a svátostninami podobá se velikému zářícímu slunci, z něhož mohutné paprsky rozličných milostí vyvírají, jež mysl lidskou, pohříženou v temnosti bludu, jasně osvěcují, a srdce, ledovou hříšností zkrehlé, přtjemně rozhrívají. Čím bliže člověk tcmuto blahodatnému slunci křesťanského náboženství, čím přístupnější srdce jeho naukám křesťanským jest, tím větší, tím patrnější a zjevnější jest i účinek slunce toho. Naopak ale, čím více se člověk vzdaluje onoho zdroje milostí, tím zřejmější bývá také jeho mravní slabota a malomocnost vůle jeho. Duch zatemňuje se mráčkami osobních, bludných náhledův a srdce pozbývá své pružnosti, spoutáno jsouc pásmem hříšnosti, křehkosti, vášni. Člověk takový kolísá ustavičně a potácí se od jednoho bludu ke druhému, od jednoho hříchu ke druhému, stává se titinou, i nejslabším větérkem sem tam se klátící.

Mezi paprsky, jež slunce náboženství křesťanského na vše vylévá strany, obzvláště do očí bije milost síly, která pojata byvši celou myslí a celým srdcem, která vniknuvši do krve a masa záslužnou ctností, ano hlavní ctností se stává. Ale co jest síla ta? V čem záleží? Síla mravní záleží v tom, že člověk neohroženě přemáhá všechny překážky, jež se mu v plnění jeho stavu a zvláště v plnění povinností křesťanských na odpor staví. Silným jest ten, kdož bez ostychu potírá hříchy a nepravosti a rozžírající se zkaženost mravní nejen u nízkých, nýbrž i u vznešených, nejen u prostých a chudých, nýbrž i u učených a boháčů. Silným jest

ten, kdož jako věkovitý dub v rozrušené bouři pevně stojí, nedada se ani lichocením ohnouti, ani hrozbou zlomiti, by se stal zrádcem na pravdě poznané a z ní plynoucí svaté povinnosti. Pevným charakterem jest, kdož tolik síly má, že náboženství své před celým světem neohroženě vyznává, byť se i dést pošklebkův a úsměšků naň sypal; kdo za veřejnou modlitbu se nestydí a tolik odvahy má, že příkazání jak božská tak církevní, zejména o postu, návštěvě bohoslužby a přijímání sv. Svátostí veřejně zachovává. Pevným charakterem jest, kdož své pochotě a náruživosti v úzdu pojímá, kdo lákadlům a pokušením všeho druhu srdnatě na odpor se staví, kdo sebe zapírá a trpělivě snáší rozličné nátlaky, nezaviněná příkoří a kruté pronásledování.

Obyčejně považuje se pohlaví mužské i se stanoviska mravního za silné, ženské pak za slabé. Ale kolik nalezá se zvláště v době nynější slabochův a zbabělců mezi muži, kolik za to mužných povah na straně ženské?! —

Síla mravní a pevný charakter dosahuje zajisté svého vrcholu v hrdinném mučeníctví, jímž křesťan-katolik zřiká se všech příjemností a rozkoší světa tohoto, jímž to nejdražší, co má, život svůj, dobrovolně v obět přináší hlubokému přesvědčení o poznané pravdě svého náboženství, nestrachuje se ni těch nejhorznějších bolestí a muk.

V šedé dávnověkosti spatřujeme jen jedineho muže, jenž život svůj za pravdu, za přesvědčení položiv, nesmrtelným se stal. Muž ten jest *Sokrates*, filosof. Avšak obět jeho nebyla tak příliš veliká, uvážíme-li, že již star byl, že život jeho pozbyl již téměř všech příjemností a rozkoší, a že tudíž blízká smrt jemu jen

sladkou a čestnou býti musela. Avšak uvažujeme-li smrt, již miliony křesťanských Sokratů podstoupili, vidíme-li, jak nevýslovná muka jí předcházela, s jakou hanbou a potupou byla spojena, kterak nejněžnější svazky přírody, svazky rodinné jí se trhaly, kterak svatí mučeničníci od příbuzných svých proseni a přemlouvání bývali, aby někdy aspoň na oko pravdy zapřeli: tu objevuje se nám smrt tato v daleko skvělejších světle! A o palmu takovéto smrti vítězné zápolili nejen mužové, nýbrž přecasto i pohlaví ženské; o palmu tu zápolila matka, manželka, dcera, otrokyně, ano i ta opovržená záletnice. Žena, jižto smrt na svět uvedena byla, stává se neohroženou, srdnatě, zmužile smrti do očí patříc a umírajíc jako rekyně. Toť účinek síly, toť zázračný převrat ve společnosti lidské, jenž obdiv a úžas budí! A mravní velikost a nadpřirozená síla těchto rekyní křesťanských dostupuje v očích našich vyššího ještě stupně, uvažujeme-li, že mučnictví jejich padá do doby zženštilé, ve mravním ohledu hluboko kleslé. Na potvrzení slov svých předvedeme čtenářstvu několik nejznamenitějších příkladů, jež dějiny nám zachovaly.

Hned v prvním století křesťanském obracejí na se pozornost naši sv. Flavia Domitilla (mladší) a Tekla. Domitilla byla od císaře Domitiana, s nímž blízko byla sprízněna, na ostrov Pontii do vyhnanství poslána, později pak za císaře Trajana v Terracíně upálena, a sice z té jen příčiny, že se zdráhala pohanským bohům obět přinést.

Tekla, žákyně sv. Pavla, vynikala nejen filosofickou učeností, nýbrž i v ji-

ných odborech krásných umění; nebylo tedy divu, že k ní jistý mladý pohan zahořel láskou nevýslovnou. Poněvadž však Tekla nabídky jeho odmítla, udal jí u soudu jako křestanku. A konec přelíčení byl, že Tekla, a sice nahá, lýtým šelmám v okrouhlém divadle (amphitheatře) k roztrhání vydána byla; za to byla však oblečena rouchem nevinnosti panenské, před kterýmž i lvové i tygři zkrotli. —

Ve II. století utrpěly mučnickou smrt sv. Symphorosa z Tivoli a Felicitas z Říma. Obě byly vznešené paní a každá matkou sedmi synův. Obě staly se s dítkami svými obětmi ukrutné smrti. Svatá

Symphorosa byla popravena před syny svými; nejprve byla za vlasy pověšena, pak do onoho vodopádu u Tivoli uvržena, v němž nevěstky se koupávaly a jehož tokem básník Horac révy své zavlažoval. Svatá Felicitas byla po svých dítkách umučena, čímž bolest její jako matky nevýslovně zvýšena.

Vedle těchto světců spatřujeme otrokyni, sv. Blandinu, jejížto smrt tím větší obdiv a úctu v nás vzbuzuje, že nesnášela jen trpělivě zemdlým a vysíleným tělem svým ony hrozné muky, které jí bičováním, rozpáleným železem, šrouby a dravci byly způsobeny, nýbrž i k vytrvalosti a trpělivosti ony muže vybízela, kteří zároveň s ní umřítí měli. Sami kati a pochopové žásli nad touto rekyní. Konečně byla ukřižována, ale na kříži proměněna jako Spasitel na hoře Tábor.

Podobný osud stihl římskou pannu, Theodoru, za jejího pobytu v Alexandrii. Bylať zde římskému místodržiteli Prokulovi jakožto křestanka udána a pak zatčena. Místodržitel počal jí vyslychati ná-

sledujícím způsobem : »Jakého jsi stavu?«
— »Jsem křesťanka!« odvětila Theodora.
— »Jsi svobodna aneb otrokyně?« —

»Jsem křesťankou, a Kristus, když na zemi dlel, učinil mne svobodnou. Ale i ze stanoviska světského jsem svobodnou, pocházejíc z rodičů svobodných.« — »Proč nechtěla jsi se vdáti, jsouc svobodna?« — »Pro Krista; neboť stav se člověkem, zbavil nás záhuby a slibil nám život věčný. I domnívám se, že, zůstanu-li pevnou a věrnou víře své, spasení věčného dosáhnou.« —

»Císařové však naporučili, aby panny, které bohům obětovati nechtějí, do domu tělesnosti (hampejsu) odvedeny byly.« — »Ty bys však, tuším, měl věděti, že Bůh na vůli, na úmysl hledí. Co nucením se stane, jest násilím a nikoliv smilstvím pro toho, jenž toliko trpí.«

— »Věda, že jsi svobodna, a chtě pro tvou krásu tě ušetřiti, mám s tebou útrpnost. Avšak útrpnost ta ničeho ti nezpomůže, neuposlechněš-li. Pročež zapřísahám tě u bohů: Buď musíš obětovati, aneb budeš na hanbu otcovskému domu svému, ode všech vážených lidí opovržena!« — »Žádné násilí, jehož se na mne dopustíš, nemůže vůli mou zprzniti. Setneš-li mi hlavu, usekneš-li mi ruce neb nohy, aneb roztrháš-li celé tělo mé na kusy, jest to vše jen násilí, nikoli vůle. Já chci svému Bohu věrnou zůstatí. Jsem s Kristem Ježíšem slibem panenství zasnoubena; tělo mé a duše má jen

jemu náleží; do jeho rukou se odporoučím, a on zajistě víru mou a panenství zachrání.« — »Pamatuj na šlechtický původ svůj a nekydeš hany a potupy na rodinu svou.« — »Já vyznávám Ježíše Krista jakožto svého Pána, jenž mne

svobodou a šlechtictvím obdařil, a jenž také ví, kterak by nejlépe svou holubici zachránil.« —

»Lituji tvé zaslepenosti. Co pak tolik důvěruješ člověku ukřižovanému? Nemysli si, že ti čistotu v domě tělesnosti uhájí!«

— »Ano, já věřím v Ježíše Krista, jenž za Pilát: Pontského trpěl. On mne vysvobodí z rukou nepřatel; on zachová ne-

porušenu, která ve víře jeho pevně setrvává. Já ho nezapru!« — »Teď jsem již dost dlouho a trpělivě tvé žvástání poslouchal. Setrváš-li ve své zpoře, pak

s tebou naložím, jako s poslední otrokyní. Rozkazy císařovy dám na tobě vykonati, jako na každé jiné tvého pohlaví.« — »Ty máš moc nad tělem mým, Bůh však jest Pánem duše mé.« — »Zasluhuješ polickována býti, abys zmoudřela a zvěděla, že máš bohům obětovati.«

— »U Pána mého, já obětovati nebudu; já se ďablům nebudu klaněti. Pán mi pomůže!« — »Bláznice, ty mne nutíš, abych tě, jakožto pannu stavu tvého, potupiti dal.« — »Já nejsem bláznice, vyznávajíc Pána Ježíše Krista; a co potupou nazýváš, bude mi k věčné cti a slávě sloužiti.« — »Teď však mi již trpělivost dochází. Rozkaz císařův na tobě

se

se

vykonám. Sám bych se stal neposlušným rozkazů svého velitele, kdybych tvrdostí tvé nepotrestal.« — »Jako ty se bojíš lidí a neváháš obdržené rozkazy vykonati, tak i já se bojím Boha svého a neodvážím se, uraziti pravého krále nebes a země.« — »Jak, ty se opovažuješ rozkazy nesmrtelných císařů pohrdati a ze mne si takofka posměch tropiti? Teď dám ti tři dny na rozmyšlenou. Jakkmile lhůta ta však uplyne a neposlechněš-li, dám tě, přísambůh, zavésti do domu rozkoší, aby žádné ženské více nenapadlo, tvého nesmyslu následovati.« — »Bůh nedopustí, abych od něho odpadla. Co mne se týče, jsou mi ony tři dny tak, jakoby již uplynuly, jelikož jsem se již rozhodla. Poruč jen, co ti libo. Popřeješ-li však mi těch dní, pak prosím tě o tu milost, abys mne do bezpečného vězení zavřiti dal.« — »Tot zcela slušná věc. Já tedy poručím, aby Theodora uvězněna a po tři dni střežena byla, ve kteréžto době se snad svého bludu zřekne. Nikdo nesmí jí násilí činiti, poněvadž z dobré rodiny pochází.«

Když tyto tři dny uplynuly, byla sv. Theodora před soudce předvedena. Místodržitel zpozorovav již, že pevně na svém stojí, řekl jí: »Obávaje se, bych neupalil na se hněvu císařův, musím jejich rozkazy vykonati. Rozhodni se tedy pro lepší stránku a obětuj. jinak na tě rozsudek vynesu. Pak bych rád viděl, zdaž tě onen Ježíš Kristus, jemuž k vůli poslechnouti nechceš, uchrání pohany, k níž bez odkladu odsouzena budeš.« — »Bůh, jenž srdce lidské zpýtuje, jemuž vše dříve povědomo, než se to stane, jenž mne až dosud bez poskvrny zachoval, on mne i na dále uhájí před nečistými a opovržlivými lidmi, již by snad rádi děvky jeho zneuctili.«

Rozsudek byl vynesěn a vykonán.

Spasitel však bděl ochrannou rukou nad nevěstou svou, tak že jí nestoudní zhýralci nejen neublížili, nýbrž ona i jedním věrným služebníkem Kristovým brzo z domu hříšného vysvobozena byla.

Mezi křesťany alexandrinskými žil jinou jménem Dydimus, jenž přemýšlel, kterak by cudnou nevěstu Kristovu z nebezpečí vysvobodil. Oblekl se do vojenských šatů a odebral se k ní. Bez překážky podařilo se mu, až do jejího pokoje se vkrásti. Theodora, spatřivši mladíka, zachvěla se strachem, upokojila se však, jakmile v něm křesťana poznala a se dověděla o účelu návštěvy jeho. I oblekla se do vojenských šatů, načež nepoznaná vězení opustila.

Dydimus však musel žert, jehož si s pohany dovolil, draze zaplatiti. Spoután byl před místodržitele předveden, u jehož přítomnosti také křesťanské náboženství své vyznal a rozsudek smrti s radostí vyslechnul. Měl býti stat. Sv. Theodora dověděla se to ještě v čas. I spěchala na popraviště, aby ochránila svému zachovala život. Ochranu panenství vděčně od něho přijala, korunu mučnickou si však vzíti nedala. »Já jsem tě jakožto ochrance své čistoty přijala,« pravila k němu, »nikoli však života svého. Ty's byl na mém místě, když se o mou čest jednalo, teď, kdy se o život můj jedná, dostavuji se sama. Mileráda ho obětují. Ty's byl pro mne k smrti odsouzen; útěk můj jest příčinou smrti tvé. Já jsem utekla, abych zprzněna nebyla, a nikoliv abych nemusela umřít. Nyní snad mé cti již žádné nebezpečí nehrozí, a protož ochotně chci pro Ježíše Krista umřít. Připravíš-li mne však o korunu mučnickou, pak jsi mne nezachránil, nýbrž oklamal.«

Theodora a Dydimus byli pak stati, a tak vyhověno přání obou.

(Dokončení.)

Svatý Felix z Kantalicia — vzor chudoby.

18. května.

V měsíci tomto láká mile se rozvíjející příroda každého pozemčana ven, aby se v ní pokochoval tou krásou pestrou a ducha i tělo osvěžil tím čistým, libovonným vzduchem.

Ano i churavý ubožák, nemoha opustit své komůrky — otevírá sobě okénko, aby trochu volněji si oddechnul a ovanouti se dal tím čerstvým vánkem jarním. — — Nuže, následuj mne, milý čtenáři, v krásnou přírodu samu, bohatě obdařenou krajinu ktietskou, údolí to rozkošné země, druhdy papežské. — Zde ti chci ukázati krásně rozvitý květ v zahradě serafínské, z rodiny sv. Františka z Assisi, abys vůni téhož květu unesen, zatoužil po stejné lásce ke ctnosti tak vzácné, která dýše dechem nebeským. Jestli to sv. Felix z Kantalicia, chudý bratr kapucín. příklad pravé chudoby, jak ti ji nejen sv. František Serafinský v reguli třetího řádu, a to v III. hlavní části, ale i sv. Otec Lev XIII. novou onou konstitucí předpisuje. — Byl on statečným bojovníkem proti trojímu nepříteli spasení lidského, a sice proti tělu, světu a ďáblu, a dosáhl vítězství toho tak slavného — slávy věčné — poněvíc mečem chudoby.

Narodil se r. 1515. z rolnických rodičů chudobných sice, avšak bohobojných, a tím již ušel onomu úskali vznešeného rodu a bohatství, o něž se tak mnohý nadějný život ztroskotává. Jeho zaměstnáním bylo pásiti stáda, a potom práce na poli, čímž jen v pokoře a nevinnosti srdce svého se stále udržoval; a když jiní rozličných her si hleděli, bývalo jeho nejmilejším vyražením klečeti před křížem, který si byl do kůry jednoho stromu vyřezal, a se modlíti. Zásoba jeho

modliteb byla praskrovna; uměť jen otčenáš, zdrávas, věřím v Boha a sláva Bohu Otci atd. Než nesmíš si mysliti, že mu ten prostý život plynul beze všelikého přemáhání, a že jej to »království Boží žádného násilí« nestálo.

Jeho vnitřních útrap, jakých zakoušel, ani nevzpomínám; neboť byly pouze jediné Bohu a jemu známy, avšak chci jen poukázati k těm, jež mu obcování s lidmi působilo; musel mnohý zlý příklad spatřiti, urážlivou a pohoršlivou řeč slyšeti, mnohý ústrk a posměch strpěti a jiného zla zakoušeti v míře dosti značné. Než toto vše, celý ten zlý svět nepůsobil naň přitažlivě, jako na mnohého z nás, nýbrž právě tak, že se stával světu více cizím, až v něm uzrála ta myšlenka, dáti světu výhosť. — Toto jeho přání nejvřeější splnilo se však teprv po mnohých zkouškách a letech, tak že až 30. rok jeho věku jej k cíli kýženému přivedl. Stalo se to takto. Když jedenkrát oral, zplášili se mu voli, a že je nechtěl přece pustiti, tak jej až k smrti usmýkali, že každý jej za mrtvého považoval. Milostí Boží však zachráněn, děkoval vroucně Pánu Bohu a považoval to nyní za pokynutí, by Bohem mu darovaný život Jemu zcela věnoval. Obrátil se ke blízkému klásteru kapucínskému, prose pokorně o přijmutí. Představený klásteru, vyslechna jeho žádost, představoval mu obtíže života řeholního a ukázav na kříž, končil: »A tomuto musí se připodobňovati každý řeholník.« — Slzy maje v očích, padl nyní Felix na kolena, příslibuje: »Bůh je mi svědkem, že nehledám, leč života v kříži a chudobě.« — Dostal odporučující list na nejvyššího představeného řádu v Římě,

a Felix spěchal na křídlech touhy tam, kde žádost jeho vyplněna, a on přijat do noviciátu.

Obyčejně se každému do řádu vstupujícímu dává jiné jméno, — než zde se tak nestalo; ponecháno mu jméno »Felix,« t. j. šťastný — snad nejen proto, že na něm bylo patřiti. za jaké to štěstí považoval, že přijat byl, nýbrž že i po celý život, ba po celou věčnost jeho štěstí potrvá a on věčně šťastným se stane.

V Římě setrval 42 let. Jsa ihned k tomu ustanoven, aby sbíral almužny. Úřad tento mívá často za následek, že ten, jenž jej delší dobu bez přetržení koná, v pobožnosti i sebranosti mysl se zviklá a mnohým roztržitostem se kloní; avšak u Felixe byl toho pravý opak. Jakmile z brány klášterní vykročil, říkával ke svému průvodčímu: »Milý bratře! růženec do ruky, oči k zemi a mysl k nebi!«

Tak obcovoal stále s Bohem, a to žebrání o almužnu napomáhalo k tomu, že denně se cvičil v té ze všech nejzáslužnější ctnosti — v poslušnosti a pokoře, utvrzuje se v ní slovy: »Poslušnost s pytlek na zádech choditi ulicemi města jest lepší, než bez poslušnosti klečeti před oltářem.« Nad to mu bylo snášeti mnoho potupy a surového odbytí, což jej nermoutilo, ano tím více těšilo; mělť zvykem nazývati se »klášterním oslem.« Řekl-li mu kdo »bratře Felixe,« ihned jej opravoval, řka: »Nejsem bratr, já jen bydlím u bratří — já jsem toliko jich klášterní osel.« Jeho častou denní mluvou bylo: »Díky Bohu!« což říkával nejen když almužnu dostal, ale i když od některého surovce uražen a potupen byl. Než to nejvroucnější »Díky Bohu!« asi přešlo přes ústa jeho, když jedenkrát, modle se v noci v kostele, jak obyčejně činival, takovou láskou k božskému dítku zahorel, že kleče před obrazem Rodičky Boží, Jsa Jejím zvláštním ctitelem (modlil

se totiž denně růženec a každou sobotu celý žaltář), a proto i »Jejím miláčkem« zván, úpěnlivě prosil, aby jako druhdy staříčkému Simeonovi, tak nyní jemu aspoň na chvíličku Synáčka svého v náruč položila, — jeho prosba se splnila. Ó jak tu byl šťastným!

Při sbírání almužny pro klášter měl též příležitost osvědčovati nejmilejší mu ctnost — chudobu, která nezáležela v tom, že jako mnohý jiný žebrák chodil bos a chatrně oděn, maje pytel na ramenou svých, ale že nejen z lásky k Bohu dobrovolně si ji zvolil, ale že ani touhy neměl po nějakém majetku, t. j. že byl chudý duchem. — Ač častokrát i hojných almužen nasbíral, nepoužil ni toho nejmenšího pro sebe, ale rozdával jiným potřebným, jež zde onde nalezal. avšak s přivolením svého představeného.

Sám zachovával stále přísný půst — o vodě a chlebě; ložem jeho prkno, příkrývkou rohožka a podhlavcem otyčka révová. Nesbíral-li almužen, konal jiné skutky jak duchovního, tak i tělesného milosrdenství; tak ku př. v noci nejraději, ač velice umdlen býval, sloužíval nemocným, těše a poučuje je. Sám jednou těžce onemocněl a byv tázan od lékaře, proč Pána Boha neprosí, aby mu zmenšil bolestí, odpověděl: »Neučinil bych toho, i byt bych jistotně věděl, že úplně ozdravím; neboť navštěvuje-li mne Bůh bolestmi, proč bych jich z lásky k Němu milerád nesnášel?«

Pro tyto neobyčejné ctnosti byl ctěn i vážen od mnohých vznešených a vzácných, ano i sám sv. Filip Nerejský obdivoval se jemu, Jsa jeho důvěrným přítelem.

Že pak i vám terciářům všeliká nádhera a neslušnost v oděvu se zapovídá, slyštež, jakou dal týž Felix odpověď jisté vzácné paní, která s ním chtěla o věcech nábožných mluvit, nebyla právě velmi dbalou slušnosti v oděvu. Když nedával jí žádné odpovědi k její otázce, ale maje

oči sklopené, pravil: »Vy se neslušně šatíte, dáváte jiným pohoršení, sama pak sebe uvádíte v nebezpečí.« — Tato se zarděla studem, a nikdy již se tak nešatila.

Dne 18. května 1587. ve 74. roce věku svého odevzdal světec tento po bolestné 18denní nemoci bohumilou svou duši svému Stvořiteli. Jeho tělo odpočívá ve chrámu kapucinském v Římě, byvši mnohými zázraky oslaveno; a ta jeho skromná cella, již obýval, přenesena z kláštera dřívějšího do nynějšího, ihned vedle kláštera se nalézajícího, navštěvována hojně a stále zhožnými domácími i cizinci. —

A proč právě vybral jsem pro květen tento kvítek ze zahrady serafinské?

Všude vzmáhá se vždy víc a více ta nenasytná touha po bohatství, pohodlí a rozkoši. a té chudoby právě se štíti každý. Pravý terciář tak činiti nemá; a protože vim, že »Škola« tato dochází do rukou jak chudšů, tak i zámožných, má přinést poučení spasitelné oběma.

Ty's tedy chudšasem — nuže, slyš! Dnes nechci se tebe tázati a rozhodovati, jaká tvá chudoba, zdaž zaviněna, či ne, ale chci ti ukázati, jak máš z ní učiniti sobě ctnost chudoby — že to vzácná rada?! Považ, sám Syn Boží chtěl chudým býti, ač Pánem celého světa, a proto zvolil si chudičkou Pannu za Matku, chudičský chlív za místo narození svého, chudičkého Josefa za pěstouna, chudičké rybáře za učeníky, chudě žil, s chudými nejraději obcoval, jim evangelium zvěstoval, ano chudé duchem blahoslavlil, kdežto o boháčích se vyjádřil, že »spíše velbloud ouškem jehlím projde, nežli boháč branou nebeskou.« Nestyď se tedy za svou chudobu, za svůj nízký, chudičský rod; snašej chudobu z lásky k Pánu Ježíši trpělivě, budiž spokojen s tím, čeho ti Bůh poskytnul, a nevnášej se nad stav svůj; neměj touhu po statcích

boháčův, aniž jim závidíš, jsa pro svou chudobu sám za živa již blahoslaven. Jsi-li služebníkem aneb doma u rodičů, nereptej pro chudičkou stravu, šat a p., ale učiniž sobě z chudoby ctnost, nosíš trpělivě kříž chudoby, pohledna vždy na Ježíše chudičkého, a těše se tou bohatou odměnou v nebeské vlasti. Jsi-li však žebrákem, pamatuj na slova: »Díky Bohu!« jež Felix tak často říkával; a ty, jenž nosíš roucho — škapulír třetího řádu, — vzpomeň sobě na význam toho tvého roucha a jeho barvy, jak ti minulého roku ve »Škole« bylo vysvětleno.

Než i tomu boháči nechť jest život sv. Felixe dobrou »Školou.« Nejprve prosím za odpuštění, že jsem pro tebe tu bránu tak zúžil; učinil jsem tak jen dle doslechu, neboť tak to řekl sám Pán Ježíš, a Ten musí přece věděti, jak to s tou branou dopadá. Že pak ten chudšas tak snadno proklouzne, musíš přece jen ty a nikoliv ta brána vinu toho nésti.

Tato neobyčejným svým stářím ctihodná brána nesmí se rozšiřovati, musí se nechat ve statu quo, t. j. jaká byla od počátku, a to z úcty ke Staviteli. A hle, i ty bys rád ni vešel! Nuže, ale jak? Tu máš snadnou pomoc; jen se udělej menším, užším, t. j. chudým duchem, což ti takto víra sv. vysvětluje: nevnášej se svým rodem, ale nedávej toho též svým nižším, chudším spolu-bratřím pocítovati tím, že jen naduté a urážlivě s nimi zacházíš. Uznávej právo vlastnické Pána Boha ke tvému jmění a považuj je jako svěřený statek, jehož jen dle vůle pravého vlastníka máš použiti k tomu, bys rád a rukou štědrou z něho rozdával těm, jež učinil On sám svými pokladnami — těm opravdově chudým; nikoli však na přehnanou, až neslušnou náheru, přílišné rozkošnictví, pro choutky těla bujného a smyslného, jen pro tento svět zaujatého. Polom i tobě ten chudšas řekne: »Díky Bohu!« a

»Zaplát Pán Bůh!« a být se i tak nestalo, budeš pak za to sám Boha svého po celou věčnost velebiti a chváliti; neboť almužna přikrývá množství hříchův a

vysvobozuje od smrti věčné. Buď chudý duchem, a sám Pán Ježíš tě uvede v řady blahoslavenců!

J. Hejtmánek.

Socha Panny Marie u sv. Josefa v Praze na Novém městě.

Kdož by z Pražanů neznal kostelík sv. Josefa na náměstí téhož jména, jenž i každému přichozímu do Prahy, poněvadž se nalézá na blízku státní železniční stanice, jakožto první chrám do očí padne? Ano jestiž chudý chrámeček a již dle zevnějšího slohu, zvláště dle stavby malé věžky, jež na zadní části jeho se nalézá, bys soudil, toť asi chrámek OO. kapucínův. A věru nemýlil jsi se; být jsi marně hledal velký klášter v jeho blízkosti s malými okénky, — na místě něho jsou zbudovány tak zvané Josefské kasárny s velkými okny, — přece jest tu malý hospic, ukrývající v sobě několik cell pro bratry téhož řádu tu dlicí.

Bývalť zde od roku 1633. klášter týchž Otců, až konečně nadešla doba neblahé paměti, kde mnohá klášterní budova na vyšší povel musila býti pro dosavadní obyvatelý zavřena a jinému účelu věnována. Tak i zde se stalo r. 1785. Avšak kostelík sv.-Josefský byl střediskem tamější »čtvrť« pražské, a proto, byť i budova klášterní padla za obět, kostel sám byl přece ušetřen. A co asi bylo palladiem této svatyně? Socha Matky Boží se v něm nalézající, a sice na postranním oltáři v kapli umístěna. Již r. 1689. hrabě Thun-Hohenstein, jenž pod jménem Jan Maria členem řádu kapucínského byl a nějaký čas v klášteře nového města pražského prodlal, přemýšlel o tom, kterak by svatyni tuto ozdobil, a tu se mu dostala z Německa

socha Matky Boží, jež za dob vzrůstajícího se ducha protestantského z jednoho tamějších chrámů vyhozena byla. za to od katolíkův a zvláště ctitelův Mariánských v tím větší úctě byla. Od A. Thuna, arcibiskupa solnohradského, vlastního bratra svého, dostala se do rukou jmenovaného P. Jana Marie — a takto do chrámku sv.-Josefského, kde zbožný pražský lid svou úctou královně nebeské alespoň poněkud nahraditi chtěl všechny ty urážky, jež jí bylo v Německu zakoušeti.

Ač socha ta německého původu byla, jak se samo sebou rozumí, ihned nalezla vlídného, pohostinného útulku od Čechů — a až dosud jí nebylo zapomenuto, ano lze říci, že Matka Páně z vděčnosti se postarala, aby její příbytek neupadl do rukou konfiskace tehdejší, a opět se postarala, aby úcta se jí vzdávala od synů sv. Františka.

Neboť v roce 1833. dal zbožný císař František I. své laskavé svolení, aby chrám sv. Josefa, jenž až dosud byl světským knězem spravován, opětně byl vydán OO. kapucínům, kteří zde svůj hospic založili.

Od té doby rostla i úcta Marie Panny, a byť indifferentismus náboženský mnohou ránu byl zasadil jednotlivým odvětvím kultu náboženského, Mariánského pak zvláště, nicméně nemohl zabrániti, aby tak zvanými »sedmi radostmi« Matka Páně po 7 týhodňů po velikonoči byla ctěna. A jestliže kostelík sv. Josefa se stal Pražanům místem národní pouti, tu

dojista neopominají při této návštěvě mocnou ochranu se odporoučeti, a jako vzdání poctu i jeho vznešené choti za jejich předkové nebyli oslyšáni, tak i snoubené — Marii Panně, a pod její nynější s prázdnu neodcházejí.

Misie dominikánská v Tonkinu.

4. Pronásledování v letech padesátých.

čkoli za panování nástupníka Minh-Menhova staré edikty zrušeny nebyly, požívala přece církev tonkínská povšechně blahodárného a křesťanství podporujícího klidu. Příhodily se ovšem změny, výtržnosti, zatčení, ano i odsouzení k smrti; avšak to byly pouze hněvné výbuchy mandarinů jednotlivých.

Na samém konci vlády zmíněného nástupníka nastaly křesťanům časy horší. Týž ustanovil cenu 2400 franků každému, kdož by zmocnil se jednoho cizého kněze, a poručil, aby každý Evropan hned po zatčení byl utopen, rozkaz to, který měl za následek, že v březnu r. 1847. přistály dvě válečné lodě francouzské, by osvobodily pronásledované křesťany a uvězněné misionáře. Strach před návratem Francouzů překážel mu v provedení daného rozkazu tím více, ježto již 4. listopadu zemřel.

V týž čas přišlo nařízení, jež k rozkvětu misie přispělo. Na prosby apošt. vikáře východního Tonkinu, P. Hermosilly, rozdělil Pius IX. vikariát východotonkínský ve dvě, odloučiv od něho dvě jižně ležící provincie a učiniv z nich vikariát, řečený středotonkínský. Od té doby spravují oba vikariáty dominikáni a i apoštolští vikáři pocházejí z téhož řádu. Msgr. Hermosilla zůstal vikářem v nově ohraničeném Tonkinu západním; vikářem středního Tonkinu jmenován Dominik Martí.

Církev tonkínská, uvnitř sesílena, mohla s mužností novým bouřím zirati vstříc. Tyto nedaly na sebe čekati. List

„škola B. S. P.“ 1885.

msgr. Hermosilly ze dne 13. měsíce května r. 1849. líčí nám příznaky bouře:

»Vladař Tü-Dük, jak se zdá, následovati bude slépěji Minh-Menhových. Jeden dekret nařizuje, obyčejné křesťany bití holemi, domorodé kněze poslati do vyhnanství; evropští však misionáři, již příčinou jsou veškerého zla, mají jako jedovaté byliny z kořenů býti vymytí, aby náboženství Kristovo bylo zničeno. Pročež zní rozkaz, aby každý byl chopen a do moře neb do nejbližší řeky uvřzen. 2100 franků (suma to pro Annam velmi značná) slíbeno jest všem těm, kteří by tyto zločince (tak nazývání misionáři) jali neb udali.«

Přes tento rozkaz annamské vlády zůstal západní Tonkin po většině v klidu. Křesťanství čítalo vyznavače i ve vysokých i nejvyšších kruzích občanských a vojenských — okolnost, která mocně přispívala k dosažení tohoto šťastného výsledku.

Ano, klid a bezpečnost byly tak veliky, že apoštolský vikář středního Tonkínska takorba sněm diecesální odvážil se odbývati; novota tohoto divadla přilákala více než 20.000 křesťanů, aniž se strany úřadů byly učiněny nějaké rušící kroky.

Prece však za nedlouho objevila se opět hrozící znamení; byla to bližící se bouře, jež ohlašovala se vzdáleným temným hukotem hromu. Předehrou bylo zatčení Hermosillovo, na jehož uchopení již Minh-Menh 18. dne měsíce ledna r. 1830. vypsal cenu 7000 franků. Stalo se dne 15. ledna 1856. a způsobilo po

veškeré misii veliké zděšení. Přece však podařilo se křesťanům pastýře svého vykoupiti za 300 piastrů. Druhou předeheurou byla poprava P. Josefa Tona dne 9. června 1856., který již od 6. prosince 1855. za víru svou v žaláři upěl. Dne 30. května 1857. stal se P. Diaz obětí zrady a černého nevděku.

V jeho blízkosti bydlel úředník nejnižšího stupně ve velké nouzi; dobročinný kněz podporoval jej často almužnami, bidník však, pomýšleje toliko na to, jak by své špatné poměry finanční zlepšil, udal jeho útulek mistodržiteli provincie. Vyslání vojáci jali jej 20. dne měsíce května 1857. Odpraven byl dne 20. června.

Mandarini nedopřáli křesťanům, by tělesné pozůstatky mučnickovy čestně pohřbili. Tělo zavázáno bylo do hrubé houně, hlava vložena do koše plného kamení a obojí připevněno k loďce, jež vplula do moře. Veslařům bylo přísně nakázáno, by se neohlíželi. Kapitán rozřezal na rozličných místech provazy, jimiž příkrývka i koš byly upevněny. Pátrání křesťanů, kteří po více dní a noci sitě ponořovali do vody, aby vzácné pozůstatky vylovili, byla dlouho bezvýsledna, až posléze nalezena byla hlava P. Diazova a koadjutorovi jeho, P. Melicharovi, poslána. Jako svého času uvěznění a popravení pana Delgada, vrchního pastýře, znamením bylo k pronásledování stáda, tak i nyní vzešla po mučnické smrti biskupově na novo bouře pronásledování nad hlavami křesťanův. Hněv annamského vladaře popudilo zvláště zakročení velitelů francouzských lodí válečných ve prospěch křesťanů. Bohužel bylo to zaopatření málo důrazno a jen mimochodno, tak že pan Retord, apoštolský vikář západního Tonkinska, právem psáti mohl Krenzkowskimu, sekretáři francouzského vyslanectva v Číně, toto: »Polovičatá zaopatření a prázdné výhrůžky stěžují

toliko naše a křesťanů postavení; kéž jest zakročeno s důrazem a energií, nebo ponechte nás raději úplně našemu nešťastnému osudu!« Jedna z prvých ran zasáhla křesťanskou obec Ngoc-Duong ve středním Tonkinsku. Dne 9. ledna 1858. byla osada z nenadání 5000 muži obklíčena a zapalena. Vojíní vnikli s vytasenými meči do hořící osady a pobíli neb zajali, co jim přišlo pod ruku a chtělo uniknouti smrti ohněm. Klášter a kollegium byly z kořene vyvráceny. P. Dominik Huan, duchovní v obci, byl ještě s jedním křesťanem zavlečen před soudní dvůr a popraven.

Dne 1. února bylo odpraveno jedenáct novokřesťenců a dva dny později ještě deset jiných. Skvělý příklad vytrvalosti dal křesťanský kapitán, který 500 ran holí s radostí vydržel, posilniv se myšlenkou na bičování Ježíšovo. Zděšení a zmatek zvětšovaly tlupy vzbouřenců, již bezpečnost v zemi ohrožovali. Křesťané byli obviněni z účasti na vzbouření a pod touto záminkou činěny útoky a výpady na křesťanské osady. Z téže doby píše msgr. Melichar: »Nelze mi mlčením pominouti vznešeného boje, jež podstoupili někteří z našich mladých chovanců. Oni přetrpěli veškeré muky, jež obyčejny jsou při těchto soudních dvorech, nevyjímaje ani kleští, jimiž trhány jim kusy masa z těla, ani špičatých hrotů, na nichž museli klečeti. Posléze vypáleno jim jméno Boží, jež nechťeli zapřítí, na tváři a poslání jsou, řetězi spoutáni, daleko do vyhnanství.«

Ukrutnost annamských úředníků činila během pronásledování pokroky; ano i s těmi, již takými mukami a útrapami zlomeni, posléze poddali se vůli katanů a znamení spásy pošlapali nohama, nakládáno ukrutněji a zlomyslněji. Dříve dostačilo, po kříži nolkou šlapati, nyní však rozkázal vrchní mandarin ještě více; každý odpadlík musí pět ran bambusem

dáti všem těm, kteří se zpečují jeho bezbožného příkladu následovati, musí pětkrát za strašného klení a rouhání se Bohu kříž udeřiti, musí před modlou kadidlo zapáliti, jí hluboké poklony činiti a nahlas přísahati, že ve Krista již nevěří; konečně vyjádření potvrditi, že nikdy již ani veřejně ani tajně křesťanské náboženství nebude vyznávat; přečiněním musí se prohlásiti za povinného smrti; a dostačí to vše? Nikoli! odpadlík musí mimo to ještě tři měsíce nositi hrdelní břevno a mezitím podrobiti se nejnečestnějším pracím, na př. čistiti kloaky, zametati žaláře, krmiti slony. Tak nakládáno v Tonkině s křesťany za pronásledování, jež vzniklo na sklonku let padesátých.

Zůstalo však Francouzsko a Španělsko lhostejno a nečinnno za tohoto vraždění křesťanstva, při popravách francouzských a španělských misionářův?

Jak jsme se již zmínili, popudil právě r. 1856 a 1857. příjezd francouzských lodí válečných a žádost velitelova za volné přebývání Evropanů v Annamu hněv císařův ještě více, tak že pronásledování, věznění, loupění a vraždění křesťanů, jakmile francouzské loďstvo odplulo, zuřilo tím více. Tu vypravil se msgr. Pellerin, apoštolský vikář v severní Kochinčině, k francouzské vládě, by vyličil jí útrapy evropského, zejména křesťanského obyvatelstva. I vlády španělské nezůstalo to tajno. Tímto způsobem uspořádána francouzsko-španělská výprava proti annamskému panovníku.

Od té chvíle množily se edikty císařovy. Rozkaz říjnový z r. 1859. zostrčil nanovo zatýkání vznešenějších křesťanů. Dekret ze dne 16. prosince téhož roku odsoudil mandariny křesťanského náboženství k smrti.

Mimo to došly na jednotlivé vrchní mandariny četné císařské rozkazy a nařízení o vypuzení křesťanů, jimž na konci, v případě zdoluhavého vyřízení, výhrůžky byly připojeny. Ani ve vyhnanství nedopřáno křesťanům pokoje. Manželé od manželek jsou odloučeni, děti od rodičů; znamení potupy jsou jim vypálena a poslání do pohanských osad a postavení pod dozor pohanův. Obklopeni pohany, vystaveni jsou stálým útrapám a vyzýváním k odpadlictví. Strastmi zamýšleno bylo spíše přinucení k odpadnutí než smrt. —

Tento odstavec dominikánské misie, tak krvavě zubožené, uzavíráme vzpomínkou mučnické smrti P. Hermosilly, nad jehož hlavou bděla prozřetelnost Boží, jež tak často vysvobodila jej zázračným způsobem z nebezpečí. Konečně dopřál mu Bůh toho, po čem po 33 roků své misionářské činnosti toužil — koruny mučnické. Když totiž i podzemní skrýše neskýtaly bezpečnosti, pustil se ještě s dvěma misionáři na vodu. Avšak příbuzní oněch, již mu loďku zapůjčili, zradili jej. Prvý listopad 1861. byl těmto třem dominikánům narozeninami pro nebe. —

Pronásledování táhlo se ještě přes rok 1862. Řady annamského duchovenstva zřídly značně. V obou dominikány spravovaných vikariátech zemřeli čtyři biskupové smrti mučnickou; jeden provincial byl zavražděn lstivým způsobem; šedesát čtyři kněží prolilo krev za víru. Řád sv. Dominika může chlubit se, že v této době (1857—1862.) počet svých mučnicků zvětšil o **osmadvacet** (mezi těmi byl jeden laik a tři patřili k třetímu řádu sv. Dominika). A jak mnohé jiné k mučnictví povzbudil?

(Dokončení.)

Zprávy z misíí.

Čína.

Apošt. vikariát v Kiang-nan. Z apošt. vikariátu v Tše-kiangu, o jehož osudech jsme se již v předešlém čísle zmínili, rozšířilo se bohužel pronásledování také na pohraničnou misii v Kiang-nan.

P. Duranchière T. J. vypravuje ve svém listě ze dne 18. října o svém násilném vypuzení z města Su-tšeu, středu to kvetoucího misijního obvodu, který čítá 36 kostelů, 10.771 křesťanův a 376 katechumenů, toto:

„Dne 10. října, na slavnost sv. Františka Borgiáše, byli jsme shromážděni v mé světnici, když tu z nenadání jakýsi muž dvéře otevřel; zdvihl jsem se, bych jej přijal. Avšak v okamžiku byl dům četným zástupem obsazen, který zlotřilým způsobem vnikl beze slova. Někteří vnikli až do světnice bez ohledu. „Pojďte,“ pravil mi P. Gain, „myslím, že tyto lidé chtějí o něčem s Vámi promluvit.“ Vyzval jsem je, by se posadili. Tři neb čtyři se posadili, mezitím co venku stojící na nás mlčky pohlíželi.

Sotva jsme vyměnili obyčejné pozdravy, když někteří dvéře vysadili z veřeji. Tázal jsem se klidně po důvodě takého jednání. Žádná odpověď; nebylo již pochyby, že jsme obětí nějaké vzpoury. P. Gain měl tutéž domněnku; v tichosti pojali jsme oba úmysl, vše trpěti, co nám uloženo bude, aniž vetřelce ty něčím popuzovati.

Brzy odešel jeden z oněch, kteří se v naší světnici posadili, k jednomu hloučku a volal na zástup: „Tu-elva!“ t. j.: „Usmrt, bij!“ Ihned vrazili dva nebo tři do světnice a spěvřaceli vše a roztloukli. Chtěl jsem jíti k mandarínu a prositi za ochranu, avšak u dveří byl jsem zadržen. Jakýsi ohlap srazil mi brýle, tak že jsem skoro ničeho neviděl. Po několika minutách byl jsem ze zadu uchopen a vlečen v před. Když jsem pravil, že půjdu, kam mne povedou, pustili mne, avšak bez odpovědi.

P. Gain nalezal se mezi rozbitými bednami, knihami, obrazy atd. Právě shýbal se, by zvedl kříž, jež jeden ničema s breviářem a růžencem hodil pod postel, když tu ze zadu byl uchopen a násilně odvléčen.

Když P. Gain na dvůr ke mně byl přivlečen, bylo voláno: „K Východní bráně! Ven z města!“

Provázení hrozícím a přece poměrně pokojným zástupem, musili jsme nastoupiti cestu k východní bráně. Domníval jsem se, že budeme zavedeni na nějaké osamělé místo a tam usmrceni. Jednomu z katechetů zdálo se totéž, a vskutku bylo viděti, any děti ozbrojují se kamením. My hleděli jsme vzájemně posilovati se slovy písmá sv. a zmužiti se k radostné oběti. Prosil jsem P. Gaina, aby mň u blížícím se nebezpečí smrti udělil svátostného rozhrěšení, a slíbil jsem, že mu tutéž službu prokážu.

Prošli jsme branou vnitřní městské zdi, a zástup provázel nás ještě stále. Když však opustili jsme již zevnější bránu městskou, nacházeli jsme se ve společnosti toliko hlavních náčelníků těch zlotřilců. Posléze zůstali jsme zcela samotni v poli, u paty pohoří, jež město na východ obkličuje. Toliko dva katechetové a dva z našich pohanských přátel byli při nás. Co činiti? Kam se obrátiti? Byli jsme bez oděvu, bez peněz; vše bylo nám ukradeno, nezachránili jsme ani breviáře. Dovděli jsme se, že naše šaty, prádlo a ostatní věci dříve než ve dvou hodinách byly odvléčeny od kuřákův opia a špatných žen.

Nejvíce znepokojovala nás myšlenka na dva katechety, již pro churavost musili v městě zůstati. Poslali jsme oba katechety, již nás doprovázeli, i s oběma pohany zpět, by jim posloužili.

Po dlouhé chůzi rovinou našli jsme konečně mezi dvěmi horama bídnou chatř, pravý chlív, s otvorem, jež nebylo lze zavřiti. Počasí bylo chladno a deštivo a naše oděvy velmi lehký, přes to však bylo nám prvou tu noc přespatí na trošce slámy, již jsme drazé musili zaplatiti.

Druhého dne pokoušel jsem se o vše, čím bych si slyšení zjednal u úřadu. Marná snaha! Od nejvyššího mandarína až k nejnižšímu úředníku všude dáno nám na rozuměnou, že nezbyvá nic jiného, než abychom rychle odešli.

Zde zůstati jsme nemohli; bylo nám jíti do U-ha, chtěli-li jsme zimě a hladu uniknouti. Po dvoudenním pobytě v bídné chatřci opustili jsme zemi a dospěli šťastně do U-ha.“

Magr. Chausse, apošt. vikář v Kuang-tongu, udává počet oloupených a poškozovaných rodin křesťanských na 3000, vzdává však

zároveň vytrvalosti obrácených na viru veškeru chválu. „Přese všecko pustošení,“ píše v listě svém, „nelidské nakládání a největší bídu, již podléhali, podali odpověď prvých křesťanů důstojnou, když jim bylo řečeno: „Odpadněte od víry, a dostane se vám pokoje!“ jakoby jedněmi ústy odpověděli: „Lépe jest nám zemřítí,“ a tisíce opustili se ženami a dětmi svůj domov, poněvadž raději vyhanství a bídu trpěti chtěli, než by viru svou zradili.

Na východě provincie, kde nalézají se naše nejkrásnější křesťanské osady, bylo pronásledování z počátku méně prudko. Avšak pokoj tento neměl trvati dlouho; zlý nepřítel bděl a připravoval se k výpadu. Uchystána byla vzpoura a vše vyjednáno tak, že vina nepokoje padla na křesťany. To žalobním spísem oznámeno místokráli a udána zároveň jména nejvznešenějších křesťanů, kteří jakožto náčelníci jsou označeni. Ano i tři misionáři nařčeni, že prý v zemi zdržují se, by za příznivého okamžiku povstali v čelo vzpoury. Po tak jasných a důkladných udajích zděsil se místokrál a poslal ihned vyslance

s neobmezenou plnomocností. Náčelníkům vojska dostalo se rozkazu, by se tam bez prodlení s vojskem odebrali. Tito obsadili krajinu a řádili jako roj kobylek, jenž snesl se na zelené pole. První návštěvy dostalo se kaplím, jež, jako obyčejně, jsou zpuštěny a úřední pečeti opatřeny. Dvěře křesťanských domů jsou vylámány, obrazy svatých a světic roztrhány, nářadí potlučeno.

Nejhorším následkem pochodu vojenského jest ostatně všeobecné rozhořčení proti křesťanům. Od té doby jest více než 20 rodn vypuzeno ze svých domův, a pohané nutí všude k odpadu. Jaké to vyhlidky pro budoucnost! A právě tyto osady byly v nejkrásším rozkvětu!“ —

V severním dílu apoštolského vikariátu, v Yünnanu, zuří pronásledování prudčejší, než v kterékoli jiné provincii čínské. Nejnovější zprávy páží počet zavražděných křesťanů na několik set.

Bližší zvěst čtenářům svým budeme snad moci podati v čísle příštím.

Obnova apoštolátu modlitby.

Moste a obdržíte, tlučte a bude vám otevřeno,« ujišťuje nás věčná, neomylná pravda, Ježíš Kristus. Na základě tohoto příslibení a vzhledem na přerozmanité potřeby lidské utvořeno prozřetelností Boží zvláštní družstvo, zvané »Apoštolát modlitby,« jehož rozšíření a s ním i rozšíření poznání a úcty nejsv. Srdce Páně slouží náš časopis »Škola Božského Srdce Páně.« — V našich vlastech jest účastenství na bohumilém díle apoštolátu modlitby dosti hojné, avšak daleko ještě není takové, jak toho ono zasluhuje. Proto třeba opětně poukázati na jeho důležitost, výtečnost a snadné jeho zavedení. Tentokrát uvádíme

Uspořádání apoštolátu modlitby.

1. V čele apoštolátu modlitby jest gener. řídítel (t. č. P. Aemilius Regnault, T. J. v Toulouse).

2. Řídíteli generálnímu poddáni jsou nejbližše vrchní řídítelé (též častěji střední řídítelé nazváni) v různých zemích a říších.

Vrchní správa apoštolátu modlitby pro Rakousko a Německo s Lucemburskem nalézá se v Innomostí. (Vrchním řídítelem jest P. Ud. Tuma T. J.)

Pro národ česko-slovanský v Čechách, na Moravě a ve Slezsku jest řídítelem redaktor »Školy« a řídítel papežské knihtiskárny v Brně, P. Placidus J. Mathon.

3. Vrchnímu řídíteli podrobeni jsou diecéšní řídítelé. V jednotlivých totiž diecích, v nichž jest apoštolát modlitby zaveden s dovolením nejd. p. biskupa, ustanovuje týž některého kněze předsedou spolku své diecése. Po jmenování však se strany nejdůst. ordinaria musí zvolený buď neprostředně, buď prostřednictvím

vrchního řídícího obrátiti se na řídícího generálního, aby mu tento plnomocenství udělil k vykonávání svého úřadu. Toto děje se obvykle zasláním diplomu, může se však též státi pouze ústním nebo písemným plnomocněním.

Úřad řídícího diecesního může připojen býti k jinému stálému úřadu (ku př. k řídícímu kněžského semináře). V tomto případě nastupuje následník v úřadě též v hodnost a práva diecesního řídícího apoštolátu modlitby, vyzývá se však, aby jméno své a nástup v úřadě laskavě ohlásil dotyčnému vrchnímu řídícímu, nebo skrze toto řídícímu generálnímu.

Má-li v nějakém kostele, neb klášteře, neb v obci, nebo ve škole atd. býti zaveden apoštolát modlitby, zařizující nechť obrátí se na řídícího diecesního. Toto vypraví po té diplom přístupnictví, jakož i místního řídícího pro prvního předsedu nově utvořeného spolku a i pro všechny jeho nástupce.

Řídící diecesní však musí diplom přistoupení podepsati jménem přistupujícího členstva, jménem diecese, udáním dne a roku přistoupení, jakož i jménem svým v zastupování řídícího generálního.

Diplomy o přistoupení a místního řídícího zasílají se řídícímu diecesnímu na požádání buď bezprostředně od řídícího generálního, nebo vrchním řídícím svými zdarma.

Rovněž vyplní v diplomu místního řídícího prázdna místa jménem prvního místního řídícího.

P. T. diecesní řídící oznamtež jména nově přistouplých komunit a jejich prvního řídícího vždy brzo psaním nebo listkem buď redakci »Školy« v Brně (na centrálního řídícího pro Čechoslovany) aneb »Redaction des Sendboten des göttl. Herzens Jesu in Innsbruck.« Tyto redakce odešlou je hned tajemníku arcibiskupstva božského Srdce Ježíšova v Římě a obdrží pro nové místní řídícího a jich nástupce

plnomochovací diplom ke přijetí do arcibiskupstva b. S. P. I tyto diplomy nepodléhají poplatku a obstarají se bezplatně.

4. Pod bezprostřední správou řídícího diecesního jsou předsedové (nazvani místní řídící) jednotlivých spolků.

Místní předsedové nechť zařadí seznam spolkový, do něhož by zapisovali jména přihlašujících se. Toť nutno k platnému přijetí. Ty, kteří snadno, bez nějaké obtíže osobně mohou se přihlásiti ke přijetí u místního řídícího, může toto jen tehda platně přijmouti, dostaví-li se osobně a za přijetí prosí. Jsou-li však překážky, může platně přijetí také prostředníky nebo písemně býti dosaženo.

Dobře však jest rozeznávati od platného přijímání — zapisování do spolkového seznamu. Tohoto se na řídícího ke platnosti přijetí nepožaduje. Místní řídící z jakékoli příčiny může dovoliti, by zapsáni do seznamu a napsáni listku přijímacího pořízeno bylo kýmkoliv jiným. Představí-li se ku př. v sakristii řídícího lidé, kteří chtějí vstoupiti do apoštolátu modlitby, dostačí, slovem-li nebo znamením, nebo toliko vnitřním souhlasem je přijme. Po té může přijaté poslati k onomu, jež k zapisování ustanovil, by se jim dali zapsati a dostalo se jim přijímacího listku. V tomto případě nesmí pisatel podepsati své jméno (i kdyby byl knězem); nýbrž musí napsati jméno předsedovo.

Řídící apoštolátu modlitby dávají nově přijatým potvrzenky. Není to sice nezbytno, avšak nemá toho z příčin na snadě jsoucích býti opomenuto.

Za přijetí, zapsání a listek přijímací není dovoleno něčeho požadovati, a to sub poena nullitatis přijetí. Nezakazuje se však představeným, by přijímali dobrovolných dárců pro spolkovou pokladnu a spolkové účely, ku př. na spolkové služby Boží.

Žádný místní řídící (ani diecesní

nebo vrchní říditel) nesmí pro členy dáti tisknouti vlastní přijímací listky bez schválení generálního ředitele.

(České schválené přijímací listky dostati lze v benedikts. knihtiskárně v Brně: 100 kusů i s portem za 45 kr.)

5. Místní řiditelové mají právo, úřdům apoštolátu modlitby, již vyznamenávají se zbožností, horlivostí a úctou k božskému Srdci P., vypraviti diplom y jednate lské (rozšiřovate lské).

Rozšiřovate lé jsou předsedovými po-

mocniky ke stálému udržování horlivosti mezi členy, k rozšiřování apoštolátu modlitby, jakož i jiných dobrých skutků.

6. K témuž cíli založeny jsou v různých zemích časopisy »Školy Božského Srdce Páně.« Takých jest 15. Dle jazyka jsou rozděleny takto: 1 česká, 2 německé (1 v Americe), 1 francouzská, 2 anglické (1 v Americe), 1 vlašská, 3 španělské (2 v Americe), 1 portugalská, 1 polská, 1 maďarská, 1 flámská, 1 hollandská.

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Druhý slavnostní oktáv jubilejního roku sv.-Methodějského od 5. do 13. dubna konal se opravdu slavnostně nejen na Velehradě, nýbrž v celém katolickém Slovanstvu. V Brně byly po celé osmidení hojně navštěvované misie v jazyku českém ve stoličném chrámu Páně na Petrově, za něž zvláště třída chudší a dělnická upřímně vzdává díky J. M. nejđ. p. biskupovi, že je uchystal pod vedením OO. jesuitů vlpp. Cibulky, Votky a Rejzka. Ze všech končin slovanských docházejí zprávy, s jakým nadšením se tyto slavnosti konaly, nejen z Moravy a z Čech, nýbrž zvláště od Jihošlovanů, což jest jistou zárukou, že s tím větším zápalem slaviti se bude následující oktáv od 5. do 13. července.

Hospodin žehnej snahám sv. Otce Lva XIII. a shromaždiž veškeré Slovanstvo v jednom ovčinci pod vedením nástupce Kristova na zemi!

Z Kokor. (Jak jsme slavili letošii velikonoce.) Až radost vykládati; žádná světská radost, žádné radovánky, žádné veselí, žádné muziky a tance nenechajíse přirovnati radostem duševním,

kterých zakusilo srdce zbožného. Letošní tisíciletá památka svato-Methodějská již mnohou duchovní radost nám připravila. Na den sv. Josefa světili jsme s velkou slavností novou, kamennou, velkou, krásně od kroměřížského mistra provedenou sochu sv. Josefa s podpisem »1885,« jakožto památku na tento jubilejní rok s celým slavným oktávem. Mimo to zbudovaly se v tomto roce nové dalmatiky a dvoje nové korouhve; a na stálou památku tohoto tisícletí založila se fundace pro každoroční oktávní požehnání v oktávě ss. Cyrilla a Methoda, dále fundace na zakupování knih pro kostelní knihovnu a fundace pro sv. hostie na celý rok potřebné; a to vše ke cti sv. Cyrilla a Methoda, kteří nám přinesli chléb života věčného a první svaté knihy blahonosné víry. Nejhlavnější slavnost ke cti našich věrozvěstců byla odbyvána ve svátky velikonoční. V neděli večer bylo všechno na nohou po celé farnosti. Se setměním zavzněly slavnostně zvony na uvítání toho vzácného tisícového dne, střelba zvěstovala celému okolí převelebné okamžení, ohně na všech okolních pahrbcích za-

plápolaly, všechna okna, i v těch nejchudobnějších chatrčích, světlem se ozářila, ve všech domech nastal zpěv a modlení k našim svatým věrozvěstcům, co zatím hudební sbor se zpěv. spolkem, řízeným naším výtečníkem p. Geislerem, se shromáždil s rozsvícenými lampiony u osvětleného kostela, odkud táhl celou ozářenou osadou. Zatím na návrší planuly ohně, národní dělo hučelo, zvony vzduchem prorážely a hudba zvěstovala čest Boží a slávu sv. Methodovi. Po návratení zašel hudební a zpěvácký sbor s průvodem zbožných ctitelů do chrámu Páně, kde se zpívaly svato-Methodějské písně před krásně ozdobenými a osvětlenými sochami ss. Cyrilla a Methoda. Mnohému se jistotně radostí oko slzou zarosilo nad touto duchovní slavností, a svatý Method, náš milý duchovní otec, jistotně v nebi radostí plesal nad svými slovanskými dítky, které Bohu zplodil pro život věčný. Byl to večer, jemuž podobného naše farnost ještě nikdy neviděla a na který naši farnici, zvláště naše mládež, do smrti nezapomene.

Tomu však ještě nebylo konce. Na druhý den, v pondělí velikonoční, bylo v oslavování pokračováno; zvláště odpoledne srdce plesalo, když nepřehledný zástup s hudbou, za zpěvu, zvonění a střelby kráčel ve slavnostním průvodu ku svěcení nového kamenného kříže a kamenných soch ss. Cyrilla a Methoda, postavených památce úmrtí sv. Methoda. Byl to pravý, vítězný průvod ke svatým našim apoštolům, Cyrillu a Methodu, kteří hlásáním Ježíše Krista naše předky pohanské přivedli k vítězství nad pohanstvím, nad nevěrou, nad peklem a ďáblem. Teď oktavní pobožností jest sice ukončena prozatím slavnost tisícletého úmrtí sv. Methoda, a Bůh dá na přímluvu našich svatých věrozvěstců, že touto pobožností zakořeněna a upevněna bude víra i zbožnost v srdcích našich.

Z Bošovic. (Svěcení obrazu sv. Isidora.) Dne 7. dubna konána byla u nás řídká a dojemná slavnost — slavnost svěcení nového oltářního obrazu sv. Isidora. Slavnost počítí měla o 1. hod. odpolední. Již dlouho před tímto časem obklopovaly pestré davy zbožného lidu v malebném svém kroji chrám Páně,* nad jehož vedlejším vchodem vlál prapor s nápisem: »Orodujte, svatí patronové, za nás!« Na tvářích všech pozorovati bylo sváteční náladu. Konečně otevřen byl chrám Páně a krásný prapor dítek školních zavlávl vzduchem. Za ním kupily se milé tvářinky útlé naší mládeže, jež bohužel vedení vzorného svého pana učitele, nemocí právě stíženého, postrádati musila. Zvuky trubek dobrovolné naší jednoty hasičské se ozvaly a dlouhý průvod za hmotného střelení hnul se k radnici, kde obraz byl umístěn. Tu vykonal dp. farář Frant. Táborský církevní obrady a za znění vzornův a stálého střelení nesen byl obraz od mládencův a panen na ozdobených nosítkách do chrámu Páně. Tam umístěn byl na oltáři v kapli, a dp. farář vystoupiv na stupně oltářní, počal řečniti. Vzletnými slovy líčil působení svatých apoštolů našich, ss. Cyrilla a Methoda, na jichž památku obraz sv. Isidora od obce byl zjedнан. Mnohé oko zarosilo se slzami, když líčil dále obětavý život sv. Isidora, kladá jej vzorem hlavně přítomným rolníkům. Každý cítil v sobě hluboký význam slov svého duchovního pastýře a radostně plály proto zraky farníků, když hlásal jim dále odměnu svatého života na věčnosti. Slavnost byla ukončena slavným »Te Deum laudamus!« a požehnáním nejsv. Svatostí oltářní. — Každému z přítomných blahá v duši zůstane vzpomínka na den ten, v němž dokázali občané naši, že dosud v jich srdcích leskem nezkaleným září odkaz svatých věrozvěstců našich.

Z Těšetic. Uznáváme za povinnost, poděkovati vroucně božskému Srdci P. za hojně milosti, jichž se dostalo farníkům při obnove misie, kterouž konali slovatní misionáři T. J. z Prahy, dd. OO. J. Cibulka a Frant. Kožený. Jestliže již první misie blaze účinkovala na srdce farníků, tož byl dojem z renovace dle všeobecného svědectví úžasný; takovou horlivost, důraznost a hlubokomyslnost pp. misionáři vyvínovali, že mnozí byli ze sna hříchu

probuzeni, jiní z vlažnosti vyhojeni, všichni ve víře utvrzeni a mnozí k větší horlivosti v dobrém povzbuzeni. Jaká to krásná památka na jubilejní rok svato-Methodějský! Komunikantů (ve farnosti 2000 duší) bylo 1700. Konec misie byl oslaven tím, že posvěcen nový prapor školáků, jež velkodušně zjednal dp. farář. Bůh jemu, jakož i neunavným velebným Otcům misionářům vše odplaf!

Milodary božského Srdce P.

Bolesti naše sám nesl; jehožto zsinalosti uzdraveni jsme — rozjímali jsme nedávno s prorokem, plačíc s Matkou Boží nad Srdcem, ježto z lásky k nám až do poslední kapky vykrvácelo na kříži — až nám zaznělo radostné alleluja. Plakali jsme nadarmo? Snad obrátil se i k nám Spasitel, řka: plač raději nad sebou! I nikoli! vždyt plakali jsme nad ním i nad sebou: nad ním slzy lásky, nad sebou slzy kajicnosti a snad i — bolesti vlastní. A i k tomuto byla doba příhodná; sedmibolestná Matka již nevolá: »Pojďte a vizte, jestli bolesti jako bolest má!« rovněž jako božský Syn její zapomíná na

boly, jež pro nás nevděčné vytrpěl, maje jen bídu a pomoc naši na zřeteli. I setřel v nevystihlé prozřetelnosti své ku přimluvě Rodičky své mnohou slzu s oka lidského a zahojil mnohou ránu duše i těla, aby tím vroucněji a vděčněji zavznělo radostné alleluja díky a chvály.

Od Plzně. Jistý kněz vzdává své vroucí díky Panně Marii Lúrdské, že na přimluvu její uzdravení došel. Následkem silného nastuzení ochraptěl týž tak silně, že nemohl osm neděl hlasitého slova promluviti, školu navštěvovati a kázati, vůbec s nikým mluviti, tak že se již domýšlel, že souchotiny dostává. Blížila se doba postní, kdy duchovním mnoho práce nastává, a tu na myslí úplně sklíčen jsa obrátil se svými prosbami k P. Marii

Lúrdské a konal 9denní pobožnost k jejímu uctění, jakož i slíbil uveřejniti své uzdravení ve »Škole.« Ani týden neminul, a hle, týž úplně uzdraven jest, což přičítá jedině přimluvě Panny Marie. Za tuto milost vzdává, jak se slibem svým zavázal, Panně Marii Lúrdské své nejvroucnější díky.

Z Příbrami. Jistá rodina vzdává nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, nejblahosl. Bohorodičce a sv. Josefu za

vyslyšení prosby, a sice ve třech případech; po dvakrátě hrozilo velké nebezpečí rodinnému majetku, jež bylo po vykonané dvojdevítidenní pobožnosti odstraněno. V třetím případě konala rodina ta 9denní pobožnost za jednu osobu, která nerada do kostela chodila a vymlouvala se, že jest churava; po vykonané 9denní pobožnosti chodí osoba ta ráda každodenně do kostela, vzdor tomu, že jest churava na nohy a má asi čtvrt hodiny cesty daleko do kostela. Jelikož rodina ta božsk. Srđci Páně a nejbl. Bohorodičce a sv. Josefu slibem se zavázala to uveřejniti ve »Škole«, koná nyní svou povinnost a radí všem cititelům božsk. Srđce Páně, by se k němu s důvěrou ve všech potřebách utíkali.

Z Brna jistá matka veřejně vyslovuje díky své, které každodenně v modlitbách svých opakuje, že ku přimluvě nejbl. P. Marie Filipsovdorské, ku které se utekla, aby synu svému vyprosila dar svatě víry již již ztracený, — syn tento poznal propast, do které padá, vykonal sv. zpověď, lituje, že se tak zapomněl a nyní věrně křesťanské povinnosti vykonává.

Z Plzně. Otec náš převzal na počátku svatopostního času důležitou práci pro chrám Páně, která v ustanovenou lhůtu musila nutně býti hotova. Jaké bylo však naše leknutí, když sotva že započal, onemocněl tou měrou, že musil od práce ustati a nebylo naděje, že bude moci tak brzy pokračovati. V úzkosti té obrátili jsme se k Spomocníkú, jehož rychlou a bezpečnou pomoc tolikrátě již jsme zakusili. Ani tentokrátě neopustilo nás to předobré Srđce Ježíšovo. Mimo, vše očekávání pominula v brzku nemoc otcova a práce šťastně v určitou dobu dokonána. Jak jsme slíbili, vzdáváme tuto veřejně nejvroucnější díky nejsv. Srđci Páně, bl. Marii Panně a sv. Josefu za vyslyšení proseb našich!

Z Třeště dochází vroucí projev díky, které vzdává jistý otec rodiny božsk. Srđci Páně, Panně Marii a sv. patronům našim, že zbaven dvojho krutého nebezpečí, které mu takorška neodvratně hrozilo. »Ostrihejž nás, Pane, jako zřítelnicí oka, pode stínem křidel svých ochraňuj nás!«

Z Čech. Jeden farář, který následkem namáhání v pašijovém týdnu na veliký pátek v noci zimnicí velice byl sklíčen, tak že se bylo co obávati, že nebude moci ráno vstáti, aby obřady bilé soboty konal, a výpomoc naprosto nemožná byla, zaslibil se Panně Marii Lúrdské, že, bude-li moci ještě mu zbývající povinnosti velikonoční vykonati, ve »Škole« to uveřejní. A hle, po vroucí modlitbě následoval po zimnici mirný pot, a k ránu duchovní ten takové ulehčení pocítil, že všechny tři následující dny sám služby Boží konal. Za tu milost tuto veřejně Pánu Bohu a Panně Marii hluboký dík vzdává.

Z Hrušky od Kojetína jistá osoba vyslovuje tímto dle slibu učiněného, avšak opomenutého, nejsv. Srđci Páně, Panně Marii a sv. Josefu nejvroucnější díky za mnohonásobně vyslyšení proseb v tísní veliké a v potřebách mnohých.

Z Francové Lhoty jistý občan vzdává božsk. S. P. a nejbl. Rodičce Boží nejvroucnější díky, že jen obzvláštní pomocí jejich vysvobozen byl z velikých nezaviněných nesází hmotných, jakož i že jeho manželka často nebezpečným neduhem trápena byvši, nabyla po vykonané pobožnosti k P. Marii Lúrdské a sv. Josefu stálého zdraví.

A. B. z V. Týnce trpěla po dlouhý čas dřením v noze, která se jí rozbolela. Na přimluvu nejblah. Panny Marie Lúrdské noha se zahojila a bolesti pominuly, začož vzdává uzdravená osoba Rodičce Boží veřejně své nejvroucnější díky.

Od svaté Hory. Jsa několik let odběratelem »Školy B. S. P.,« četl jsem ta mnohá vyslyšení, kterých se dostalo těm, již se s důvěrou utkali k božskému Srdci Páně, bl. P. Marie a sv. Josefa. R. 1884. potkaly též mě rozmanité nehody. Můj měsíční výdělek nedostačoval ku krytí výloh, které se den ode dne množily. Vzal jsem tedy útočiště k božskému Srdci Pána Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa, a slibil jsem v pádu vyslyšení uveřejnit to ve »Škole B. S. P.« A tu, díky Bohu! obdržel jsem více, než oček jsem prosil. Moje příjmy se zdvojnásobnily a i moje manželka obdržela stálý výdělek. Buď tedy chváleno a velebeno božské Srdce Pána Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa!

Z Ném. Brodu jsme žádání uveřejnit zaslíbené díky jistého občana, jenž byv dlouho trápen bolestnou nemocí, konečně před dobou svatopostní ozdravěl, aby mohl zbožné povinnosti své vykonávati.

Ze Slezska A. K. oznamuje s hubokými díky božsk. Srdci Páně, že, vzav útočiště své k němu, zbaven byl nebezpečné těžkomyslnosti, která se ho zmocnila.

Z pod Sv. Kopečka jedna pani ve vesnici Ch. splňuje tímto svůj slib, vzdávajíc veřejné tisícere díky nejsv. Srdci Páně, blah. P. Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby její, jak v duševní, tak i v tělesné záležitosti.

Z Brna. Vyslovuji tímto dle slibu učiněného neposkrvněné P. Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Antonínu nejvroucnější díky za opětné vyslyšení prosby v tísní veliké a v potřebách mnohých. *M. H.*

Z Ch. Po vykonaných 9denních pobožnostech k božsk. Srdci Páně, k P. Marii Filipdorské a sv. Josefu byly prosby naše vyslyšeny. Pročež vyslovujeme tímto dle učiněného slibu nejvroucnější díky božsk. S. P., P. Marii a sv. Josefu, a prosíme i na dále o sv. ochranu a pomoc ve svých záležitostech. Začež i na dále Matičku Boží vzyvati budeme. *M. M.*

Z farnosti **Moravičanské** vzdává F. K. vroucí díky božsk. Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci, ve které dlouho marně užíval lékařem předepsaných léků, až posilniv se lékem nebeským, tak se zotavil, že již menší práce konati může.

Od Dobrušky. Jistá osoba děkuje svatému Josefu, že na jeho vzyvání zmařeno bylo nebezpečenství, jež jisté zbožné rodině hrozilo, a zároveň děkuje ještě za mnohá jiná dosažená dobrodiní, jež podobně přímluvě toho světce přičítá.

Z Bezuchova. Slibivši božskému Srdci Ježíšovu uveřejnění díků ve »Škole B. S. P.« za obdrženu jistou milost, prosím Vašnost o uveřejnění těchto řádků: Na poděkování božskému Srdci Pána Ježíše Krista, za obdržení jisté milosti, vzdávám božskému Srdci Ježíšovu nejsrdečnější díky. *Ver. Koldělkova.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Dne 22. dubna uzavřena jest říšská rada trůnní řečí J. Vel. císaře, v níž vytknul důležité úlohy, které v období šestlet jsou vykonány a jiné připraveny zejména na poli zákonodárství společenského (sociálního). Ku konci (před

Velikonocí) přijala sněmovna ještě zákon o prodloužení privilegia severní dráhy na dalších 50 let, a zákon proti vzmáhajícímu se tuláctvu. Arci tu třeba ještě dalších opatření, aby zacpaly se prameny rostoucího ochuzování lidu. Nové volby

do říšské rady vypsány budou ke konci měsíce dubna a vykonají se během května. Kéz přičiní se každý občan, kterému přísluší právo volební, aby řádní, o blaho země a lidu, zejména pracujících, pečliví zástupcové byli zvoleni! — Dne 27. března stal se opětně v Dombrově, v uhelnách barona Rotschilda (asi hodinu od Karvína) výbuch traskavých plynů, čímž 56 dělníků jest usmrceno, 22 pak mohlo závčas býti zachráněno. Po nešťastných zbylo 39 vdov a 122 sirotků. Jsme žádostivi zvěděti, zda-li boháč Rotschild o rodiny pozůstalých tak velkomyšlně se postará, jak učinil hrabě Lariš o pozůstalé po obětích udalosti karvínské. I od vlády dějí se kroky, aby jednak zamezena byla co možná neštěstí v dolech uhelných a jiných; jinak aby též zákonem postaráno bylo o rodiny nešťastných dělníků.

Téhož dne 27. března zemřel ve Vídni Bedřich Josef kardinál Švarcenberg, arcibiskup pražský, maje věku 76 let. Chudina česká, zejména pražská, ztrácí v něm laskavého otce, celý národ český upřímného přítele a rádece, celá vlast rakouská jednoho z nejvěrnějších synův a církev katolická věrného pastýře duší svěřených. — Během měsíce března a dubna konal J. V. korunní princ Rudolf se svou chotí dalekou cestu na východ (do Dalmatska, Cařihradu) a na cestě zpáteční zavítal i na Černou Horu, kde se mu od knížete i lidu dostalo co nejslavnějšího uvítání. Stejně srdečně byl vítán v městech dalmatských od obyvatelstva tamějšího a od četných deputací z Bosny a Hercegoviny.

Řím a Italic. K velikonoci daroval sv. Otec Lev chudým v Římě opětně 120 úplných loží a 12.000 franků; zajisté nejkrásnější to oslava, když i chudým připraví se radostné Alleluja velikonoční. Znamením laskavé péče sv.

Otce o osud křesťanů jest i to, že poslal zvláštní list císaři čínskému, jímž lo žádá o ochranu křesťanů, zejména katolíků, a vylučuje mu blahodárné účinky náboženství křesťanského, dokládaje, že činnost katolických misionářů nemá nic společného s politickými neb dobývacími snahami národů, kteří nyní válčí proti Číně. —

V Itálii jsou vůbec velmi neutěšené poměry venkovského obyvatelstva proto, že tam schází samostatný stav rolnický. Pozemky patří z většího dílu velkostatkářům a zchudlý rolník na nich pracuje, aneb si je najímá. V horní Itálii vypukly v poslední době povážlivé nepokoje mezi rolnickými dělníky, kteří zastavili práci. Podobá se, že statkáři přece povolí dělníkům vyšší mzdy. Vláda italská teprv nyní vyšetřuje příčiny rostoucího klesání blahobytu venkovského, zejména rolnického obyvatelstva, arci lépe pozdě jak nikdy. — Vojsko italské obsadilo v Egyptě osadu Arafali v obvodu námořního města Eassavy a vztýčilo tam prapor italský. Jaký bude výsledek toho zahnízdování se Italů v Africe, jest vskutku záhadno.

Z Francie zvěstovati lze málo radostného; bída třídy pracující se vzmáhá, a příspěvky, které se scházejí pořádáním zábav a p., daleko nestačí. — V Tonkinu utrpělo vojsko francouzské citelnou porážku od Číňanův a bylo nuceno nastoupiti zpáteční pochod. Zděšení a hněv lidu po těchto zprávách byly tak veliky, že ministerstvo celé ihned odstoupilo. Po dlouhém vyjednávání podařilo se konečně nynějšímu předsedovi sněmovny, Brissonovi, utvořiti nové ministerstvo, kterému ihned povoleno 200 milionů fr. na vedení války v Tonkinu. — Mezitím zavedeno vyjednávání o mír s Čínou, který již jest uzavřen ve prospěch obou. Francie nežádá válečné náhrady, vyklidí ostrov Formosu, pak-li Čína vyklidí a

Francii ponechá v pokojném držení území Tonkinu.

Německo. Dne 1. dubna slavil kníže Bismark své 70. narozeniny a jeho přátelé v Německu podali mu na uznání jeho zásluh o sjednocení Německa, jeho rodinný statek Schönhausen, který koupili z výnosu sbírek k tomu konci zavedených. Mimo to dostal Bismark množství gratulací od svých velebitelů i z Rakouska; též někteří vladařové poslali mu svá blahopřání, ač nápadno, že vladařové hlavních státův evropských žádný projev mu nepodali. — Sněmovny německé radi se posud o cle na jednotlivé zboží do Německa přivážené. Co se týká cla na obilí, zdá se, jakoby se v Německu lekali následků zvýšeného cla; proto také odložila vláda rakouská své návrhy na opravu (vlastně zvýšení) cla na výrobky průmyslové, z ciziny dovážené. — Posud ještě nepřešla Německo touha po získání cizích zemí. V době poslední vyslány opět čtyry válečné lodě německé, aby prohlásily německý protektorát (ochranu) nad územím Somolů, a zabraly celý východní roh Afriky. Území Somolů jsou sice slabo zalidněna obyvatelstvem plemene indo-evropského, avšak mají výměru asi 8000 čtverečních mil.

Anglie má nyní tuhou práci na všech stranách; doma strach z Irčanů, kteří opětně svou nespokojenost na jevo dali při návštěvě korunního prince (prince z Walesu) v hlavním městě irském, Dublině. V Sudanu nemohou nyní pranic podnikati pro panující tam parno. Po velíkonoci hrozil vojsku anglickému nešťastný osud. Svadění jsouce lichými zprávami, že vůdce povstalců Osman Digma od svých stoupců jest opuštěn, dali se na pochod. Avšak záhy ukázalo se, že Osman Digma chce Angličany jen vylákati do země pusté, kde by horkem

a žízni zahynuli. Proto vrátili se Angličané do svého ležení v Suakimu, odkud stavějí železnici k Nilu. — Dne 30. března stala se v severním Afghanistanu srážka vojska ruského s vojskem afghanským, která se skoro vesměs považovala za počátek veliké války Ruska s Anglií. Avšak obě velmoci jeví — aspoň na oko — velkou touhu po míru a dějí se také vyjednávání o hranice Afghanska, o něž právě spor se vede. Snad počne válka teprv, až oba státy se úplně vyzbrojí: aspoň dějí se jak v Rusku, tak v Anglii rozsáhlé přípravy k válce. Anglická vláda vyzbrojuje kde jakou loď a právě vydala provolání, aby námořní důstojníci na výslužbě, kteří posud nemají nad 50 roků, opět se přihlásili k službám. Že zprávy o nastávající válce způsobily velký poplach a velké ztráty na trhu peněžním (burse), rozumí se samo sebou.

Amerika. Střední Amerika čítá pět menších samostatných států (republik), z nichž největší jest Guatemala. President této, Barrios, umínil si sjednotiti všech pět států v jedinou republiku, čemuž se však zejména republika San Salvador opřela. V nastalém boji padl Barrios a právě vyjednává se mezi válčícími státy o mír.

Z **Palestiny** dochází stížnost, že tamější protestanté učinili neoprávněný útok na katolický klášter na hoře Karmelu a odebrali klášteru některé pozemky. Úřady turecké nyní spor vyjednávají. Bohužel, že katolíci nemají nyní žádné přátelské velmoci, která by upřímně jich se zastala. Jinak se v Palestině zřizuje mnoho katolických škol a jiných prospěšných ústavů, tak že aspoň pro budoucnost mají tam katolíci dobré vyhlídky. I značná část židů stěhuje se do Palestiny.

V měsíci květnu modleme se za naše dělnictvo.

e-li mládež katolická zednářům zvláštní pochoutkou pro jejich záměry, tož zajisté také jinou třídu lidstva chtějí využítkovati, a sice třídu dělnictva. Jak venku, tak v městech, a to jmenovitě v továrnách, dělají zednáři mezi dělníky svou propagandu rozšiřováním pobuřujících novin, spisků prostých vši ušlechtilosti. A co jest z dělníka, ztratí-li poslední svou dobrou zásadu? O tom již prorok Habakuk předpověděl následovně: »Přetržen jest zákon a nedošel až do konce soud; nebo bezbožný přemáhá proti spravedlivému, pročez vychází soud převrácený. Aj, vzbudím Chaldejské, národ hořký a rychlý, chodící na šírokosti země, aby obdržel stánky ve své. Hrozný a strašlivý jest; z něho samého soud a břímě jeho vyjde.« Ano, hrozný jest lid, jemuž vyrvána všechna víra a všechna naděje! Zednáři otevírají prý jim ráj; ale jaký ráj? Co odpoví pak člověku, až bude jim vyčítati do tváře takto: »Ztratil jsem poklady víry své; měl jsem modlitbu, měl jsem svátosti, měl jsem svatou obět, měl jsem doufání a smilování u Boha, a nyní jsem všechno ztratil; již nesmím doufatí v ráj; není již pro mě církve; vy jste mi pravili, že křesťan jest jen klam; nevím, je-li Bůh; ale to vím, že ti, již zákony dávají, činí tak, jakoby věřili, ač nevěří nic. Nuže, já chci svůj díl na zemi. Vy jste mě sváděli zlatem a slávou; nuže, já chci svůj díl z toho zlata a bohatství. Vy jste mně slibovali ráj v nebi, a já chci míti ráj již na zemi.« Co řeknou zednáři takovému? —

Kde nalezneme prostředek proti takovému zlu, hrozičímu nám všem? Jen v církvi svaté. Překrásně o tom napsal ve své encyklice: »Pokolení lidské« svatý Otec Lev XIII. r. 1879., vydané proti socialistům. Nuže a co praví náš nejvyšší, neomylný pastýř a náměstek Kristův? On praví bohatým, jako Kristus sám: »Zle vám bude, neposloužíte-li trpícím a nuzným, těmto prvotinám církve mé, vyvolené mé rodiny. Ano, já sám, váš Pán a Spasitel, jsem to, jemuž máte sloužiti, a jehož máte ctíti v člověku chudobném a potřebném. Já jsem to sám, jenž až dosud trpím hlad a zimu, trpím na všech údech; já jsem to, jemuž odpiráte pokrmu, oděvu, pomoci, a jenž vám může dáti aneb odepřiti věčné radosti.«

A chudobným dí takto: »Ó vás bidných a ztrápených, kteří vzdycháte pod břemenem nevděčné práce, radujte se se mnou a žehnejte osudu svému.«

Ó to je docela jiné učení, nežli těch zednářů!

Kdyby se jen všechny stavy, tedy i dělníci, drželi více zásad náboženských, nebylo by tolik nespokojenosti na světě, a byli by všickni údové v pokoji.

Nuže, jak tomu hroznému zlu odpomoci? Buďme horlivými apoštoly božského Srdce Páně. Kněží ať horlivěji hlásají svaté evangelium chudým, zvláště dělnické tříde tak zanedbané, ať jsou dobrými pastýři ztracených oveček. Dále ať rodiny, tak zvané vzdělané, více dbají zásad náboženských a mravních, ať zase napraví zlo, které od nich pošlo. Velikou úlohu tu mají spolky dělnické, spolky tovaryšské, aby zakládány a obezřetně vedeny byly; tak se mnoho dobrého může docílití mezi dělnictvem našim. A aby se dostalo potřebného požehnání spolkům dělnickým, nechať se přidruží k apoštolátu modlitby; pak v nich zavládne pravý duch katolický, pravý duch zbožnosti. Tak bude panovati božské Srdce Páně a moc ďáblova potřena bude.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1885.

Z a n a š e d ě l n i c t v o.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za náboženské zájmy mezi dělnictvem, aby se naučili Tebe, ó Bože, znáti a milovati, aby pak se zásluhou nesli břímě práce své a byli se stavem svým spokojeni. Amen.

Pane Ježíši, zadrž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeslaské Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. *Sv. Filipa a Jakuba, ap. 62*: Úcta Bohorodičky Cyrillo-Methodějské. Májová pobožnost ve všech jazycích by požehnána byla. Úcta, důvěra a láska k božskému Srdci Páně. Vzorový zpovědník.
2. *Sv. Athanasia, bskp. 373*: Matička Boží Methodějská ve Staré Boleslavi. Zdar pobožnosti májové. Šťastný výsledek zkoušky.
3. *Nalezení sv. kříže 326*: Matička Boží Cyrillská v Tuřanech. By svatý kříž sv. Methodějem po vlastech česko-slovanských zakořeněn vic a více vítězil. Duše v očistci. Zdar podnikům.
4. *Sv. Floriana, m. 297*: Matky a vdovy by se utíkaly ve svých starostech k Bohorodičce Cyrillo-Methodějské. Pracovníci pro posvátný Velehrad. Řády augustiniánské. Osada ve víře vlažná.
5. *Sv. Pia V., pap. 1572*: Horlivost apoštolátu modlitby. Chudé rodiny a jejich dívky. Touha po křesťanské dokonalosti. Ctnost pokory vícero duším. Potřebná milost 2 sestrám. Umirající.
6. *Sv. Jana, ap. muč. 95*: Přemožení nepřátel katolické církve. Nešťastné rodiny bez víry. Díky za obrázkem milosti. † dítě.
7. *Sv. Stanislava, bskp. m. 1079*: Katolická církev v ruském a pruském Polsku. Zánik rozkolu na Rusi. Obrácení hříšníků. Zemřelé příbuzenstvo. Živá osoba. Vzbuzení ducha kajenosti.
8. *Zjevení sv. Michala, archand.*: Rozkvět apoštolátu tisku. Odolání v pokušení. Zdar ústřední jednotě panenské. Duchovní správceové.
9. *Sv. Řehoře Naz., bskp. 389*: Zdar putím Velehradským. Obrácení několika opilců. Dar potřebné výmluvnosti. Chorý kněz.
10. *Sv. Antonia, bskp. 1459*: Ti, kteří se v jubilejním roce k Bohu obrátili a obrátí. Milost dobré zpovědi. Velikonoční zpověď muže, který dlouho sv. svátostí se vzdaloval. Dar střidmosti.
11. *Sv. Mamerta, bskp. 477*: Tovaryšstvo Ježíšovo ke spáse Slovanů pracující. Zevrubnější zachování slibů Bohu učiněných. † otec.
12. *Sv. Pankráce, m. 304*: Naše vysoké a střední školy. Zatvrdělí hříšníci. Dar modlitby přemnohým. Zdar podniků ke cti Boží.
13. *Sv. Serváce, bskp. 384*: Požehnání rolím a osením. Čechové v Americe. Svornost a upřímnost v příbuzenstvu. Obnova apoštolátu modlitby mezi Čechoslovany. Zdar katol. časopisectvu.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodně mše svatá na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc květen I. P. 1885.

Z a n a š e d ě l n i c t v o .

Dne

Obzvláště však doporučuje se :

14. **Nanebevstoupení Páně** (Sv. Bonifáce, m. 307): Díky svatým apoštolům za to, že nám ukázali cestu do nebe. Obnova ducha křesťanského ve 4 rodinách. Odvrácení malomyslnosti. Siroťci.
15. Sv. **Isidora, roln.** 1170: Rozšíření jednoty ku počtě Matky dobré rady. † císařovna Maria Anna. Překážení nástrah nepřátel.
16. Sv. **Jana Nep., m.** 1383: Vyslyšení v žádosti ku počtě sv. dědice našeho. Veliká důvěra v něj. Zdar slavnosti sv.-Janské. Vytvrlost v dobrém. Zdar slavnosti sv.-Methodějských. † sestra.
17. Sv. **Paschala Bayl., řeh.** 1592: Pěstování věd v duchu křesť. a dle pravdy. Odvrácení neštěstí. Poutníci na Velehrad putující. Zdar pobožností májových. Ochrana před zlou společností.
18. Sv. **Theodata, m.** 803: Následování P. Marie v pokoře a čistotě srdce. Zaslepení v pokušení. Zdar pouti do Říma. † dobrodinec.
19. Sv. **Petra Celest., pap.** 1296: Rodiny zámožné ve svatě víře vychladlé. Mir v rodině. Zdar jubilejní slavnosti sv.-Methodějské.
20. Sv. **Bernarda Sen., 1444**: Ochrana od hladu, moru a války. Horliví zpovědníci na Velehradě. Osvícení ducha studujícím.
21. Sv. **Felixe, řeh.** 1587: Bohorodička Cyrillo-Methodějská by vyslyšela volání naše za brzký návrat rozkolníků do lůna církve katolické. Sv. unie řecko-slovanská. Přemožení zlého návyku.
22. Sv. **Julie, p. m.** 450: Matičku Cyrillo-Methodějskou by počtily dívky školní a nedospěli vůbec. Rozkvět života křesťanského.
23. Sv. **Oněřeje Boh., řeh. m.** 1657: By královna Cyrillo-Methodějská, choť Ducha sv., zjednala nám 7 darů Jeho. Kněz s nebezpečným neduhem. Bohumilá volba manželky. Přibuzenstvo. Šťastná smrt.
24. **I. hod svatodušní** (Sv. **Johanny Ch., p.** 1641): Bohorodička Cyrillo-Methodějská aby všem ctitelům svým byla stolicí moudrosti a příčinou radosti. Přemožení zlého návyku. Žádoucí oprava.
25. **II. hod svatodušní** (Sv. **Rehoře VII., pap.** 1085): Aby Bohorodička Methodějská vyprosila arcibiskupství pražskému a království českému arcipastýře podle vzoru sv. Methoděje, bývalého metropolitou Velkomoravského. Zdar jubil. slavnosti Velehradské.
26. Sv. **Filípa Neri, řeh.** 1595: Aby Bohorodička Cyrillská shlédla na volání mnohých v potřebách svých. Úřadnictvo. Bohoslovec.
27. Sv. **Magdaleny Pacciz., p.** 1607: Úcta Bohorodičky Cyrillo-Methodějské, pěstované duchovenstvem řeholním. Úroda zemská.
28. Sv. **Viléma, řeh.** 812: Královna Cyrillo-Methodějská by žehnala ctiteli svému, císaři a králi našemu. Uspořádání domácnosti.
29. Sv. **Maximína, bskp.** 394: Bohorodička Methodějská, studnice milosti, aby zjednala obrácení hříšníkům. Horlivá modlitba.
30. Sv. **Ferdinanda, kr.** 1252: Zdar poutěm na Velehrad za celý rok. Nemocnice a ústavy dobročinné. Zachování čistoty. † syn.
31. **Nejsv. Trojice** (Sv. **Angelí M., p. zakl. ř. Ursul.** 1540): Díky Bohorodičce Cyrillo-Methodějské za všechny milosti t. m. † švagr. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údově katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filippstúrtu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

KrIste JežíšI, praVý pokrMe Duší našICh Ve SVátostI
oLtářní, obLažuj I posILuj nás pro žIVot VěČný.

J. Št. K.

Před Velehradem.

Bez únavy noha moje spěla
rodným lánem, drahou Moravou,
před její až dávnou oslavou —
Velehradem, spočinouti chtěla.

Hle, tam ždaná svatyně se skvěla,
ranní zory zlatou záplavou,
píseň vůkol modrou dálavou —
skřivánčí to píseň ranní zněla.

Blízké hory o dnech slávy snily,
vlny pély bratří o sváru,
nad chrámem plul do dálky mrak bílý.

Mrakem tím dvě věží k nebi plálo
ve zářícím slunce požáru:
věstců dvě to žehnat kraj se zdálo.

Poprvé jsem kráčel k Velehradu,
srdce bilo bouřným ve plesu,
ptactva písně zněly po lesu,
krásy jara v jeho spaly chladu.

K svatých bratří víry toužím sadu,
udiven tu zraků povznesu:
na temeni skalních útesů
v dále kynou starého zdi hradu.

Tamo sláva hradem tím mne zvala,
o bojích a recích báje tkala,
tuto chrámem láska zářila.

»Drahé tam,« díím, »srdci tvému hroby —
dražší však, a nad vši slávy zdoby
Methodějova tu mohyla!«

Ad. Kuchlůvský.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept VI.

Bázeň Boží.

nes se snesla první jarní bouře nad naší krajinou. Po celou hodinu panovala příšerná tma, nyní však roztrhala se černá mračna a jasné slunéčko ukázalo se opět na nebi a na východní straně rozklenul se na obzoru čarokrásný oblouk — duhy sedmibarevné.

A co je duha ta? Mně aspoň přichází jako krásný, úchvatný chvalozpěv o slunci; neboť slunce vlastně jest to, které se shlíží v deštových kapkách a vyluzuje z nich tu podivnou harmonii sedmerych barev. Duha tedy jest vlastně dílo slunéčka, a to dílo, které věru chválí svého mistra. —

A hle, cosi podobného máme i ve světě duchovním. V tmavých mrákotách pohanstva ležel po celá tisíciletí ten starý svět. Lidé uboží pro samou temnost na duši neznamenali ani, jak bídně to s nimi se má a v jakou zkázu ubíhají.

Tu konečně vyjasnilo a otevřelo se nebe a »slunce spravedlnosti« shlédo dolů, ba přišlo osobně jako »světlo světa« k nám. Ze srdce Jeho zářila plnost milosti a pravdy, a nevyčerpatelný poklad všeliké ctnosti. A přece ještě připověděl, odcházíje, učeníkům svým, že celou Jeho slávu a velebnost spatří pak teprve, až jim s nebe sešle Ducha sv.; neboť pravil: »Ten mne oslaví!« — A jakým způsobem? — On vezme z toho, co v Srdci mém ukryto, vloží do srdcí křesťanů a ti zářiti budou všelikou ctností Jeho; tímto způsobem bude se v životě jejich zrcadlití duch Kristův

tak, jako v duze zrcadlí se krása a jasnost slunce, a tak uskuteční se slovo mé: »On mne oslaví; neboť z mého vezme a zvěstuje vám!« —

Dojista, toto dílo, jež po všecky věky konal Duch sv. a až podnes koná, jest ta nejkrásnější oslava — řekl bych nejvelebnější chvalozpěv o božském Srdci Ježíšově!

Budeš se snad, milý čtenáři, ještě ze školy pamatovati, že jsi se v katechismu učil znáti sedmero darů Ducha sv.; hle, to jest těch sedm barev, které jako duchovní duha působením Jeho září a svítí ze srdcí křesťanů.

Pojednáme nyní o každé z nich zvlášť, a sice začneme dnes o bázní Boží.

1. S tou láskou v srdci lidském jest to přece jen prapodivná věc! Ukrývá se sice v tom nejtajnějším koutku srdce a přece čarovnou svou moc jeví i na očích a ústech, na čele i celé tváři, ba na celém vzezření člověka. Představme si na př., že v daleké cizině slouží dráhná léta nějaká hodná dcera, pravím hodná, t. j. taková, kteráž dbá 4. příkázání Božího a chová svou matku v drahé památce. A teď pozorujme ji.

Pracuje právě na poli svého chlebo-dárce, a co tak pohřížena jest do práce, zvedne oči a tu spatří mimo vše nadání vlastní matku svou před sebou. Ajhle, jak se tu změní celé vzezření obou! To oko dceřino, prve tak smutné k zemi sklopené, třpýtí se najednou jako hvězda, ústa a rtové stáhnou se k radostnému úsměvu, celá tvář se vyjasní a září i plane radostí, rámě mimovolně se rozevře, nohy mimoděk poskočí rychlým krokem a — již spočívá blažené dítě na prsou matčiny! K do čili co vlastně

způsobilo tuto změnu obou? — Láska v srdci dcery i matky.

Tak-li ale láska přirozená umí proměnit bytost člověka, což teprv láska nadpřirozená, svatá, božská láska?!

Jestliže člověk tohoto již na křtu sv. mu vlitého ohně žádným smrtelným hříchem v sobě neudusil, nýbrž naopak rozmnožil, ó pak dojistá béře na se na těle i na duši zvláštní podobu a chování se k Pánu Bohu.

Na př. sv. Karel Boromejský, jako hrabě a kardinál, takovou byl proniknut bázní Boží, že při každém vyslovení jména Božího hlavu svou uctivě odkryl a vůbec nikdy je nevyslovil, leč ke cti a chvále Boží. Písmo sv. pak, jež považoval za dopis od Boha nám poslaný, nečítal jinak, než kleče a s odkrytou hlavou; také pod přísavným trestem zakázal slov písma sv. k žertům zneužívat.

Jiný zase synáček hraběcí, sv. Alois z Gonzagy, již záhy byl pochopil, že člověk nemá při modlitbě dovoliti svým myšlenkám blouditi sem tam po světě jako slepice, nýbrž že je má držeti hezky pohromadě a na to obrácené, co s Pánem Bohem mluví. To však není lehká úloha pro člověka dospělého, což teprv pro dítě těkavé! Co však učinil sv. Alois? Namáhal se seč byl, aby alespoň jednu hodinu bez roztržitosti ztrávil s Bohem a nepovolil a neustal tak dlouho, až toho dosáhl. I stalo se tu, že jedenkráte po celých pět hodin zkoušku tuto opakoval, a opět a opět modlitbu svou znova počínal, až se mu podařilo šestou hodinu bez nejmenší roztržitosti na modlitbách ztráviti.

A jiná zase dcera císařova, Markéta z Kříže, byla tak proniknuta živou virou v přítomnost Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti oltářní, že při mši sv. očí svých s oltáře nespustila, ba ani sebou hnouti si netroufala. Říkávala také, že všeliké

roztržitosti při mši sv. krvavými slzami by měly býti oplakávány.

A ještě něco. — Před několika lety seděli v jistém hostinci při společné tabuli četní hosté rozličného druhu. Jeden z nich dovolil si veřejně o Pánu Bohu potupně a rouhavě mluvit. Nikdo z ostatních ani nehlesl, leč dítě as dvanáctileté, které nedaleko rouhače sedělo. Jeho srdci, Boha upřímně milujícímu, zabořila taková bohopustá řeč. I vstalo a řeklo veřejně: »Pane, tak se nemluví o Pánu Bohu!« —

Hle, osoby tyto měly k Bohu tak vysokou úctu, že dle mínění svého nemohly se dosti před Ním pokoriti. A tato pokora a poníženost v mluvení a chování, tato skromnost ve smýšlení, tato bázeň Boží, to je fialová barva v oné duchovní duze. — Kde však jest to slunce, jež touto barvou ony duše bohobojně zbarvilo?

Slunce tím jest božské Srdce Ježíšovo! — Ó jakou by mi nyní bylo rozkoší vylíčovati ti, milý čtenáři, onu hlubokou úctu a bázeň Boží, jižto toto Srdce Páně chovalo ke svému Otci nebeskému! Ale vezmi sám do ruky sv. evangelium a čti. Tu Je můžeš slyšet jak mile, jak uctivě mluví o svém Otci nebeském k lidem, na př. v onom kázání na hoře. S jakou úctou ale rozmlouvá sám s Otcem svým, to můžeš viděti tam v zahradě Getsemanské. Kristus Pán se modlí! On sklání kolena svá a pokleká na zem, ano i tvář svou sklání do prachu země a mluví k Otci svému tak pokorně, tak poníženě, že — jak tvrdí sv. Pavel — právě pro tuto velikou uctivost k Otci vyslyšen jest. Ovšem, nedivme se Mu; vždyť nemá žádný, ani ten nejvyšší anděl, takový pojem o vebnosti a majestátnosti Božské, jako Kristus Pán, a proto také nikdo nekoří se Bohu tak, jako On!

Kdo však z Jeho Srdce tuto úctu a bázeň Boží přelévá do srdci křesťanů, to jesi opět Duch svatý sám! — —

2. Nyní pak podívejme se dále, co působila v nejsv. Srdci Ježíšové ona bázeň Boží. —

Znáš, milý čtenáři, to podivné slovo Jeho u sv. Lukáše (12, 50.)? — »Křtem musím býti pokřtěn (vlastní totiž krví svou) a kterak se souzím (toužebně dychtím), dokudž se nevykoná!« — Kdo nám to rozluští? — On věděl dobře, jaká hrozná muka naň čekají, a přece po nich touží. Kterak mohl tak dychtivě, řekl bych, zíznit po utrpení? —

Povím ti to zkrátka. On jediný znaje dokonale velebnost božskou, znal a věděl také nejlépe, jak šeredná ohavnost jest před očima Otce nebeského všeliký hřích. Nelze však ohavnost tu s očí Jeho jinak odstraniti, leč vezme-li na se všecko to utrpení a bolestnou smrt kříže. Není to tedy nic jiného, než nevýslovná ošklivost ze hřichu, kteráž Jej pobádá a nutká co nejdříve zemřít, jakožto »Beránek Boží, jenž snímá hříchy tohoto světa!«

Ovšem i dítě, upřímnou láskou Inoucí k rodičům, nemůže, leč s největší bolestí patřiti na to, trpí-li rodičové ti příkoří, urážky!

Proto také chce Spasitel náš, by všickni, jižto se k Němu hlásí, chovali jako On hlubokou ošklivostí před hřichem, nad nějž není v očích Božích nic ohavnějšího. Proto skutečně každému srdci, jež se Mu ochotně otevře, vstúpí Duch sv. takovýto odpor proti hřichu.

Tak na př. žil kdysi v Polsku syn rodičů šlechtických. Celý dům byl sice katolický a zbožný, nicméně však docházeli k nim přátelé, kteří si dovolili někdy řeči, jež se na křesťana nesluší. Zasluchl-li synáček řeč takovou, dojalo a zabolelo ho to u srdce tou měrou, že i do mdloby upadl a beze smyslů k zemi se skácel. Tak působila v něm bázeň Boží, a hošík ten slul Stanislav Kostka.

Blahosl. Kateřina Emerichova

měla již v útlém mládí takový strach před hřichem, že jako dítě se modlivala: »Ó dobrý Bože, nech mne raději teď zemřítí, bych Tě v pozdějším životě hřichem neurazila!«

Před několika lety byl za svatého prohlášen blahosl. Benedikt Labre. Jako hoch žil u svého strýce, jenž byl farářem. Jedenkrát přišel k němu jiný hošík na návštěvu. Spatřiv v zahradě množství jahod, prosil Benedikta o nějaké. Tento však odepřel mu je, dokládaje, že nemá k tomu strýcova dovolení. »Ale, vždyť to strýc neuvidí,« mínil hošík. — »Ovšem,« odvětil krátce a vážně Benedikt, »ale Bůh to vidí!« — »Vždyť já nechci mnoho, jen několik,« prosil zase hoch, »a to je maličkost!« — Tu však Benedikt se všecek rozhorlil a pravil: »Jakže? maličkost? Může-liž se maličkovit nazývati to, co Boha uráží?!« —

A ještě jeden příklad, když už jsem v tom povídání. V Neapoli žil kdysi mladý advokát. I přihodilo se mu, že když jedenkrát vedl proces, vyklouzla mu v proudu řeči nepatrná lež z úst. Toho se však tak velice ulekl, že ihned složil se sebe úřad advokátský, stal se knězem, napotom biskupem a jest znám pod jménem sv. Alfonse Liguoriho.

A vzpomenu-li na ty tisíce mučenků, ty něžné dívky, ty útlé panny a mládence, ty stářím sešlé muže a ženy, kteří raději mučiti se dali, než by byli Boha urazili; vzpomenu-li, jak ukrutně jsou bičováni, rozsekáni, pilou rozřezáni, jak za živa v zemi zakopáni, tu zvolna ohněm upálení, tam v zamrzlé rybníky potopeni, aneb do vařícího oleje, síry, olova vházeni, lvům a tygřům k sežrání předhozeni atd., vzpomenu-li, kterak to všechno dobrovolně a se srdcem plesajícím podstoupili: tu tážu se, nezají v nich tázáň ochota božského Srdce Ježíšova, které podobně všecka muka, i nejtrpčí smrt podstoupilo z ošklivosti před hřichem?!

A kdo jiný roznítil v srdcích jejich onen oheň, v jehož světle poznali tak dokonale ohavnost hříchu, že do smrti se mu bránili — kdo jiný, než opět Duch svatý? — »On mne oslaví, neboť z mého vezme a zvěstuje vám!«

A nyní, milý čtenáři, na slovíčko! Jak pak — cítíš ty také takovou ošklivost a hořkost před hříchem? Co asi činíš nebo trpíš ty, abys se uchránil urážky Boží? Či snad ani z malých, ani z velkých hříchů nic si neděláš? Aj, jak velká je pak v tobě ta bázeň Boží, kterouž ti dojista vstípl Duch svatý? Či snad jsi jí úplně udusil těžkými hříchy svými? Věc ta zasluhuje věru, abys dnes o ní trochu přemýšlel; pravít sám sv. Pavel: »Neuhasuje te Duch!« (I. Tess. 5. 19.)

3. Konečně povím ti ještě jednu příčinu, proč Kristus Pán s tak radostným srdcem šel vstříc utrpení svému.

Jest zajisté i to neklamnou známkou upřímné lásky, když dítě, vidouc, že se otcí jeho krivda a urážka stala, spolu nad tím truchlí, trpí a se přičiňuje, aby zdvojnásobněnou láskou urážku a bolest otcí vynadřilo a jej zase udobřilo.

Těch několik slov postačí ti, milý čtenáři, k pochopení toho, proč tak ochotně vzal Kristus Pán ten kříž na se, — byltě to oltář pro oběť smíření! Vědělt dobře, že tímto svým utrpením prokáže svému Otcí tisíc-, ba nesčíslněkrátě větší čest a potěšení, než je urážka i miliony hříchů lidských Mu způsobená. To, to pobádalo a nutkalo Srdce Jeho tak dlouho, až mohl vysloviti slovo: »Dokonáno jest!« —

Tedy nemýlím se, dí-li, že touha a žádost po usmíření uraženého Boha jest také jeden sluneční paprsek, z Ježíšova Srdce zářící. A hle, i ten odráží se a zrcadlí se v srdcích všech věrných křesťanův a jeví se jako bolest a zármutek nad hříchy vlastními i cizími; a to opět fialová barva oně duhy duchovní.

Chápeš nyní, milý čtenáři, proč na př. sv. Petr apoštol neustával po celý život truchliti a hořce plakati, kdykoli zaslechl hlas kohouta? Vždyť mu předce Mistr byl dávno všecku vinu odpustil; proč tedy slzy proléval? — A proč dále oni tisícové kajcníkův a kajcnic tam v širé poušti aneb v celích klášterních tak přísné, řekl bych tak ukrutné pokání činili i po obdrženém rozhršení a odpustění hříchů svých? — Sv. Angela z Foligna vymýšlela si ty nejtěžší skutky pokání, že se ani netroufala je blíže popsati. Proč medle takovéto mrtvení, trýznění, křižování sebe? —

Jaké to neslýchané pokání konal i sv. Ignác z Lojoly po svém obrácení?! Každodenně zachovával přísný půst, a ačkoli z rodu šlechtického, žil dobrovolně od almužen, jež sobě dům od domu, bos, s hlavou odkrytou, oděn šatem režným, pytlovým, sám vyžebrával a nad to pak každodenně se bičoval . . . K čemu to vše? Obával se snad, že mu Bůh neodpustil? Chtěl snad zasloužený hněv Boží ukrotiti? Ó nikoliv! Nebyla to bázeň před tresty, nýbrž touha po usmíření Boha, uraženého hříchy celého světa. A touhu tu vlil těm svatým a světicím Božím opět sám Duch svatý do srdce, vzav ji tamto z božského Srdce Kristova.

Aj, moji milí čtenářové, právě máme měsíc červen a 12. t. m. připadá náš nejutěšenější svátek nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, a v ten den také tisícové věrných křesťanů poklekají před Spasitelem ve svatostánku a odprošují Jej za všecku tu nevěru, lhostejnost a netečnost, za všecek ten nevděk, pohanění a rouhání, jichžto se Mu právě v tomto tajemství lásky od bezbožníků dostává a v náhradu za tyto urážky přinášejí Mu svou poctu, své klanění, se vši chválou a láskou všech andělův a svatých v nebi. Znajít ty duše zbožné Jeho lásku k nám lidem; a poněvadž i

samy. Jej miluji, bolí a rmoutí se nemálo, že ostatní lidé jsou k Němu tak nevděční, tak chladní, tak necitelní! Proto jim jest ten svátek velikým dnem smíření božského Srdce, jež všemožným způsobem oslaviti se snaží. —

Hle, milý čtenáři, i to je opět ovoce oné bázně Boží, již Duch sv. v srdcích věřících pěstuje. I tu splňuje se ono slovo Páně: »On mne oslaví; nebo z mého vezme a zvěstuje vám!« Velmi příhodné porovnání činí jistý sv. Otec církevní o tomto působení Ducha svatého, an dí: Duch sv. jest harfeník, harfy pak jsou srdce věřících. V nich vzbuzuje a vyluzuje Duch sv. zvuky ne-

beské, totiž svaté city, modlitby a zpěvy chvály, diků, lásky i svatého žalu. Avšak každé dítě ví, že žádný nástroj hudební nemůže hráti sám od sebe, a podobně i každý křestan ví, že žádný křestan nemůže bez milosti Ducha sv. nic dobrého a pro život věčný záslužného vykonati.

Nuže, milý příteli, má-li i tvé srdce ke svátku božského Srdce Ježíšova zazníti zpěvem chvály, dikův a odprošování: jdi, jdi prve k Duchu sv. a popros Jej snažně, aby On, jenž všecka srdce lidská ve své moci má, i tvé srdce čistě a dobře naladil a pak na něm zaznotil zbožný chvalozpěv božskému Srdci Ježíšově.

O ctnosti síly.

(Dokonění.)

nepřehledných zástupech mučieník z prvých dob křesťanských vynikají dále sv. Felicitas a Perpetua; ona jakožto otrokyně karthaginská, tato jakožto urozená dáma římská. Z té příčiny uvádějí se též jména jejich v jedné modlitbě mešní každého dne. Obě byly vdány a s několika muži pro víru křesťanskou uvězněny. Když se to dalo, byla Felicitas 7. měsíc těhotná, a Perpetua majíc 22 let, kojila nemluvnátka. Její rodiče a 2 bratři byli ještě na živě. Otec pořád na ni doléhal, by bohům obětovala. Perpetua popisuje sama utrpení své; poslyšme tedy, co o sobě mluví: »Když mne pak otec po několik dní již nenavštívil, děkovala jsem Bohu a pocítila jsem značné úlevy. Mezi tím časem připravovali jsme se na přijetí sv. křtu. V okamžiku, kdy mi udělována svátost křtu, prosila jsem snažně Boha jen o to, bych trpělivě přestála muky, které mne očekávaly. Několik dní na

to zavedli nás do strašného a tmavého vězení, jehož jsem se zhrzočila, jelikož jsem je dosud neviděla. Ten den bylo nám velice mnoho trpěti, jednak následkem zkaženého vzduchu v přeplněné místnosti, jednak od surových vojáků, kteří nás střežili. Co mne nejvíc rmoutilo, bylo to, že jsem se měla od svého dítěte odloučiti. Jáhnové Tertius a Pomponius, kteří nám pomáhali, dosáhli penězy toho, že jsme na pohodlnější místo ve vězení jíti a tam volněji dýchat mohli. Mezi tím, co každý o sebe se staral, kojila jsem dítěto své, které hladem již velice osláblo. Na to prosila jsem matku, aby o ně péči měla, těšíc ji a bratra. Vidouc, jaké hoře osudem mojí jejích láskyplné srdce svíralo, cítila jsem náramně bolesti v nitru svém po několik dní. Když mi konečně dovoleno bylo, že dítě ve vězení u sebe míti mohu, byla jsem sprostěna největšího zármutku a starosti.

Když se několik dní na to po městě roznesla pověst, že brzo budeme vysly-

chání, přišel můj otec ke mně, hořem všecek sklíčen, a jal se takto ke mně mluvit: »Smiluj se na mě mnou, dcero má! smiluj se nad šedinami můmi! Smiluj se nad svým starým otcem, zda-li vůbec ještě hoden jsem tvým otcem slouti! Viz, já jsem tě až do toho květoucího věku odchoval, ano já jsem tě více miloval než bratry tvé, ó nečiň mi té hanby před lidmi! Patř na své bratry, na svou matku, na své dítě, které bez tebe nebude moci žiti! Nebuď tak svěhlava, neuvrhni nás všech v záhubu; vždyť budeš-li k smrti odsouzena, nebude nikdo z nás moci na světlo se ukázati!« Při těchto slovech políbil mi otec ruce, padl na kolena, nazýváje mne paní a nikoli dcerou svou. Musím se přiznati, že jsem hrozné muky vystála, pomyslíc, že by v celé mé rodině snad jen otec byl, jenž by z mučnické smrti mé se neradoval. Abych ho potěšila, řekla jsem mu: »Nestane se mi nic, leč co Bohu se líbí; neboť věz, osud náš není v rukou našich, nýbrž Božích.« Zkromouceným srdcem odešel opět ode mne.

Následujícího dne, právě když jsme obědvali, byli jsme náhle k veřejnému soudu předvoláni, by nás vyslyšali. Zvěst o tom roznesla se rychlostí blesku po nejbližších ulicích a v okamžiku byla soudní síň diváky a posluchači přeplněna. Vystoupivše na lešení octli jsme se před Hilarianem, pokladníkem zemským, jenž úřad před nedávnem zemřelého prokonsula zastával. Všichni, kteří přede mnou vyslyšání byli, vyznali velkodušně víru svou. Když já jsem na řad přišla, přistoupil rychle ke mně otec s svým dítětem a snažil se všemi prostředky otcovské něhy své jakož i osudem, který nevinné robátko to stihnouti měl, obměkčiti mne. I Hilarian přidal se k němu, osloviv mne takto: »Kterak? Ty nedáš se pohnouti šedinami otce, jehož nešťastným učiníš, aniž nevinností tohoto dítky, jež

smrti tvou osiří? Obětuj přece jen za blaho císařů!« Já jsem odvětila: »Nikdy nebudu obětovati!« — »Jsi tedy skutečně křesťankou?« tázal se mne na to. — »Ano, křesťankou jsem!« — V tom okamžiku kázal náměstek Hilarian soudnímu sluhovi, aby mého otce ode mne odtrhnul, kterýž při mně pořád ještě byl, té jsa naděje, že mne přece přemluví; viděla jsem, kterak při tom sluha holi otce udeřil. To mne přenáramně zabolalo. Na to vynesl soudce rozsudek smrti nad námi; mělť jsme litým šelmám na pospas býti vydáni. Veselé myslí vrátili jsme se do vězení. Odtud poslala jsem jáhna Pomponia k otci, aby mi dítě poslal. On však toho neučinil. Než Bůh to zprostředkoval, že ani dítě prsou nežádalo, aniž já jsem mlékem obtěžována byla.«

Poprava byla odložena až do veřejných her, které se na počest Gety slaviti měly. Neboť když Caracalla za Augusta prohlášen byl, učinil císař Severus tohoto Getu, svého syna caesarem. — Perpetua líčí utrpení své v žaláři až ku předvečeru onoho dne, ve který usmrčena byla. O své družce vypravuje:

»Felicita chodila již osmý měsíc těhotná; a jelikož den veřejných her se blížil, soužila se velice, že se svými milými přátely nebude moci umřiti; neboť těhotné ženy směly teprve po porodu popraveny býti. Ale i těm bylo líto, že měli Felicitu samu na cestě opustiti, která je vedla k cíli společné naděje. I obrátili se vroucí modlitbou k Bohu, prosíce Jej o milost, by dříve než zápasy se šelmami počnou, porodila. Sotva dokončili modlitby, přišly na ni bolesti porodní. Když ve stavu tom několikrát zasténala, řekl jí žalářník: »Jak? Teď běduješ? Kterak teprve budeš sténati, až tě divokým zvířatům předhodí?« Načež mu odpověděla: »Co nyní trpím, trpím sama; tam však bude někdo jiný ve mně, jenž za mne trpí, poněvadž pro něho

budu trpěti!« — Porodila děvčátko, jež jistá křesťanská žena za své vzala, by je vychovala.«

Odpověď tato dodává obrazu, v němž sv. Felicitas se objevuje, překrásného, ano nadpřirozeného světla. Ona nám rozřešuje záhadnou otázku nejen o tomto jednotlivém mučnictví, nýbrž o všech mučnictvích; ona nám prozrazuje tajemství oné síly a srdnatosti, již křesťané ve všech mukách a útrapách tak vynikali; ona zvláště libezně zní v ústech slabé ženy, která nebyla s to, bolestí při porodu mlčky snést. Skutečně, Ježíš Kristus byl v mučenicích, jakožto svých údech, a trpěl v nich a za ně; aneb lépe řečeno: on již na kříži za ně všechny byl trpěl.

Dějiny vypravují o našich mučenicích dále toto: Když se byl den boje a vítězství přiblížil, byli velkodušní bojovníci ze žaláře do amphitheatru (divadla) přivedeni. V jejich tváři, slovech a celém jednání obřážela se zvláštní radost.

Perpetua šla poslední, majíc oči k zemi sklopeny. Felicitas těšila se zvláště, že jí popřáno bylo, se všemi společníky divokým šelmám býti vydánu. Když vstoupili do vrat divadla, chtěli mužům, jako šermířům, červený plášť oděti, v jakémž kněží Saturnovi chodili. Oběma ženám pak chtěli dáti oblek kněžek Cereřiných. Když nabídnuti to zamítnuto, byly ženy svlečeny a sitěmi otočeny, aby je zuřivá kráva na rohy nabratí mohla. Diváci byli ošklivostí a soustrastí hluboce dojatai, poněvadž jedna z nich byla útlounkého těla, druhá pak teprve tři dni po porodu. Dán jim tedy vlající oděv. Kráva, rozběhši se nejprve na Perpetuu, nabodla a jedním rázem vymrštila ji vysoko, tak že

naznak k zemi spadla. Když tu mladistvá mučenice ležela, spozorovala, že oděv její jest roztrhnut; pročež ho rychle shrnula, pamatujíc více na stud, než na bolest svou. Mezitím dalo se rozružené zvíře i do Felicity a strašně jí zranilo. Perpetua, vidouc ji na zemi pošramocenu ležeti, přiběhla k ní, podávajíc jí ruku, by vstala. Obě měly nový zápas podstoupiti; poněvadž však lid toho si více nepřál, byly zavedeny ke vratům, sanivaria zvaným, jimiž se na náměstí šlo.

Zde byla Perpetua od katechumena Rustika uvítána. I zdálo se, jakoby tato obdivuhodná žena z hlubokého spánku procitla; neb dívajíc se kolem sebe, tázala se, kdy konečně lité krávé bude předvedena? Když pak jí řekli, co se bylo stalo, nechtěla tomu věřiti, až onoho katechumena poznala a ze známek na těle a oděvu se přesvědčila, že zápas již pomínil.

Mezitím činily se již přípravy, aby se mučenicí ve spoliarium dobili.

Tak nazýváno místo, v němž konfektori čili doražeči všechny ty, již od dravců nebyli usmrceni, rdousili. Ježto však lid sobě přál, by se to v divadle stalo, odebrali se všichni tam, kde jich diváci očekávali. Tu dali si všichni ještě políbení pokoje, načež byli povražďeni, ani nehlesnuvše. Perpetua dostala se do rukou jakéhosi nemotorného šermíře (gladiatora), který jí mnoho bolestí způsobil; konečně chopila ho za třesoucí se ruku a nasadila meč jeho na hrdlo své. —

Podobných obšírných příkladů mohli bychom ještě více uvést; avšak uvedené dostačí účelu, jež jsme si těmito řádky vytkli. A protož jmenujeme jen ještě sv. Sabinu, Serapidu, Cecílii, Anastasii, Lucii,

Kateřinu, Hátu a Aneřku, z nichř kařd hrdinskm muenictvm na věky se proslavila. —

Uvařujice vsak tyto pklady zasn trpělivosti a morln sily, mimoděk tážeme se: Odkud čerpala řena tuto odhodlanost, takovouto srnatost a rekovnost, na nichř veleřiře řmsk konečně se musila ztroskotati? A odpovd' zn: Z křestanskho náboženství, z tohoto zdroje nekonečných milosti, z pevn víry a hlubokého přesvědčení o pravdě toho náboženství, ze srdce onoho velemuenika, jenř za cel lovenstv trpěl. Pak není divu, že kařd, i sebe bolestnjř muka, porovnan s přehořkm umuenm a smrtí Páně, vřdy jeřt něco sladkého, něco prijemnho do sebe měla. První křestan, zvlřt řeny, čerpaly silu v mukách svých také ze skvělého pkladu on nejvzneřenjř řeny, kter s Vykupitelem vřechna muka a bolesti sdílela, z pkladu on přesvat Matky, jejířto duř proniknul me, aby se projevila ze mnohých srdcí myřlen. S bolesti Mariinou nedá se porovnat řdn jin bolest, ponvař ani lásky její se řádnou jinou láskou porovnat nelze, a ponvař pěšina útěchy ve vřech jiných bolestech, Kristus na křř, p její utrpení pv pinou nejtrpho pocitu byla. A bolest tu snřela Marie jako prav mučenice, stavř se tak vzorem řeny, řeny křestansk. Touře milosti, kterouř sama mučenice se stala, povznesla cel pohlaví sv; ona je pln obrodila přebolestnm muenictvm svm, pro kterouř pinu také pocina názvem: Matky bolestn a Královně muenicek.

V době nař, ve které se plytk lhosejnost nbořensk do vřech vrstev

lidsk společnosti zařr, ve které se řítí poloviat ozvěna a s n i nevěra a nov pohanství, ve které mravnost klesá, zřídka jen potkáváme se s onou horlivosti, neoblomnosti, důvěrou. v Boha a onou silou, jakouř vynikali první křestan, zejména mučenice. Přemnozi potceji se jako třtina, větrem se kltice, mezi Jeřiřem a světem, mezi pvem a bezpvm, mezi pravdou a bludem, mezi vírou a nevěrou. Mnozi upouřtji od svědomitého plnn svých povinnosti z ohledu na osoby lidsk, ze zisku, ctiřdosti, politiky, marnivosti, lehkomyřlnosti, necitice v sobě ř dostatek sily, by odolali pokuřenm, na n dolhjicm, by snesli posměch, potupu, pkoř a pronásledování p vc svatou; mnozi vzdvji se pevných zásad, stvji se těkavými karaktery, ponvař v ohledu nbořenskm zvlařnli, ponvař se vzdálili slunce, jeř milostmi svými kařd srdce dojm, zahřívá, občerstvuje a sil. Kdykoli vsak lovek přesvědčením o pravdách křestanskho náboženství proniknut jeřt, kdykoli srdce jeho svatm pravdám tm pln otevřeno a přístupno jeřt, tu vyskytují se také zároveň ony skutky hrdinsk, heroick, jakmř první doby křestanstv se vyznamenvji.

Nedaleko Mohue v Německu jeřt farní osada, jménem Finthy; v osadě t vystaven pedeřlho století pkrsn kostel, jehoř klenut zdobí malbě, ze řttce věhlasného umělce posl. Na obraze tom viděti jeřt vřechny patrony kostela, kter za farnost u Bohorodičky a skrze ni u Jeřiře Krista oroduji. Vedle sv. Josefa klecí dvka, obleen v řaty venkovanky. Panick řenich odporučuje

modlíci se dívku nejčistší nevěstě své, a tato opět upozorňuje na ni svého Syna, onoho ženicha duší čistotných. Dívka ta jmenuje se Anežka; druhdy byla ozdobou zmíněné osady a teď jest vzorem mládeži ženské. Anežka Pfeiferova byla jen dívkou selskou, vyznamenávala se však šlechtou povahou a čistotou srdce, žijíc velmi skromně a mravně. Nejednou činěny jí nástrahy, ale marně; Anežka zůstala zbožnou; proto ji také chránil Pán Bůh. Dne 16. dubna 1754, ve třetí svátek velkonoční, odebrala se do sousedního Oberolmu, aby příbuzným svým donesla velkonočních vajec, jak to v oně krajíně obyčejem jest. Při návratu zastihla ji nenadálá bouřka; aby nepromokla, postavila se pod košatý strom. K ní přidalo se za tůmž úmyslem několik Oberolmanů, mezi nimiž také jistý ovčák, který na blízku stádo pásł. Jakmile krupobití přestalo, vydali se zmínění lidé na další cestu. Anežka, nic zlého netušíc, zdržela se ještě nějaký čas na tom místě, chtě, až přestane liják, taktéž odejít. Avšak ovčák, spustlý to člověk, chtěl ji z hříšných záměrů zadržeti. Cudná děvka to spozorovavši dala se na útěk. Ovčák pustil se za ní a dohniv ji, povalil ji na zem. Než i zde bránila se Anežka vši silou, ustavičně svatá jména Ježíš, Maria, Josef! volajíc. Když jí ničemník hrozil, že, nebude-li mu po vůli, ji probodne, zvolala pevným hlasem: »Raději umru, než abych své panenství ztratila!« Po těch slovech

popadl ovčák hrozný vztek, a poněvadž se mu nepodařilo, šlechtou dívku o věnec panenský připraviti, zasadil jí 13 ran nožem, a tak jí zavraždil. Nedlouho na to byla strašně zohavená mrtvola Anežčina nalezena. Dle výpovědi oněch několika Oberolmanů padlo podezření na zmíněného ovčáka, který se také k ohavnému zločinu přiznal. Mohučský soud vynesl nad ním rozsudek, že má kolem poláman býti.

Tělesné pozůstatky této mučnice za ctnost čistoty panenské byly roku 1854. u veliké slávy z dosavadního hrobu do nového farního chrámu Páně převezeny a v kapli Matky Boží pochovány. Náhrobní kámen má tento jednoduchý nápis: »Zde odpočívají kosti Anežky Pfeiferové, koruny panen finthských, zavražděné dne 16. dubna 1754 pro nevinnost, a zde dne 17. dubna 1854 pohřbené.«

Kéž by si toho a všech podobných příkladů všimli všichni vlažní křesťané a světláci, zvláště však ony děvy, jimž v továrnách a domech soukromých stejná pokušení přečasto hrozí. V okamžicích těch necht pozvednou zraků svých k obrazu Ukřižovaného a Matky Bolestné, nechat popatří na statečnost mučnic a družek v pravdě křesťanských, volajíc:

Dej mi, Bože, sílu k ctnosti,
neb jsi věrný vůdce k dobrému;
znám též moc tvé laskavosti,
jížto přijdu konci k šťastnému.
Tebou žádám dílo začítí,
Tebou také šťastně skončítí!

Dvojice šlechtných bratrů.

roku právě minulého (r. 1884.) odešli na věčnost dva věrní synové matky církve, roduí bratrů, Bohem samým omilostněné duše, jichž památka v církvi katolické povždy zůstane v požehnání. Jsou to: P. Theodor

a P. Maria Alfons Ratisbone, rodem židě, avšak milostí Boží na víru obrácení, o jichž zbožné, nadšené horlivosti pro čest Boží a spásu duší tak četně svědčí pomníky, zejména v zemi svaté a sv. městě Jerusaleém.

Zvučna jsou jména obránců těchto

a velebná po celém světě katolickém; neboť na nich zjevil Pán moc svou i milosrdenství, učiniv si — podobně jako ze Šavla Pavla — tak i z těchto dříve zarytých svatě viry nepřátel, nejhorlivější sluhy.

Dlouhá jest řada let, v nichž působili na vinici Páně, zásluhy jejich neocenitelné, jichž Hospodin zajisté bez odměny nenechá, a proto milo jest pohlednouti na pestrý, činný život bohubilých mužů těchto, od nichž doba naše — hmotě toliko sloužící a po hmotě bažící — učiti se může, kde hledati se má pravý cíl člověka, a kde i pravý mír a štěstí nalézti lze. Proto podáváme zde stručné životopisy obou zesnulých.

Starší z obou bratří, jenž také dříve zemřel, byl P. Theodor Ratisbone. Narodil se 28. prosince 1802. v Štrasburku, v Elsasku, z rodičů židovských. Otec byl bohatý směnárník; děd jeho, Hirs Beer z Mendelsheimu, znám byl po celé zemi pro dobročinnost svou, již zejména k chudým jevil, jakož i pro jiné ctnosti občanské, tak že král francouzský, Ludvík XVI., jej do stavu šlechtického povýšil a mnohými výsadami nadal.

Mladý Theodor byl rodiči určen k tomu, aby jednou po otci bankovní závod převzal a jako hlava rodiny vedl; avšak nevyplnilo se přání rodičů, neboť syn pražádné chuti nejevil k takovému raměstnání, oddal se raději studium práva a lékařství na universitě rodného města. Žil jako většina studujících mladíků, nestaraje se o Boha a náboženství vůbec, a pakliže kdy v nitru jeho ozval se hlas touhy po něčem vyšším, nadzemském, hledal ukojení a upokojení v neznabožském libomudretví věku osmnáctého. —

Než neměl utonouti v nevěře — k jinému úkolu jej byl milosrdný Hospodin předurčil. Řízením Božím totiž — což

ovšem v očích světa náhodou se zdá — byl přítomen učeným přednáškám Bautainovým, jenž byl téhož času generálním vikářem Štrasburským, které vzbudily v mysli mladého právníka touhy a city posud nezvyklé. I jal se více náboženství si hleděti — zpytoval, kde as čirá pravda, a výsledek snahy a pílě této byl — že Theodor Ratisbone na bílou sobotu r. 1827. skrze sv. křest stal se členem církve katolické.

Ač ještě nějaký čas obrácení své ke křesťanství tajil, přece vytkl si hned cíl a úlohu životní, která nebyla snadná, totiž obrátiti celý kmen bývalých souvěrců — židů — na víru křesťanskou. Pozoruje však, že by veškeré konání a všechny podniky jeho v ohledu tom bezvýsledny byly, kdyby se neobjevil čím vlastně jest, veřejně oznámil přestoupení své i svůj křest, čímž ovšem netoliko židovstvo celé proti sobě popudil, nýbrž i všechny svazky, s rodinou jej vízící, přetřhl.

Avšak mladý obráčenec nedbal toho všeho v zápalu svém pro novou víru, ba postoupil i dále: zřekl se světa a r. 1828. vstoupil do semináře v Molsheimu, chtěje býti knězem.

Po dvouletém pilném studiu vysvěcen jest na kněze v prosinci r. 1830. a za krátký čas v duchovní správě při hlavním chrámě v rodném městě Štrasburku ustanoven. V úřadě tomto věnoval hlavně péči svou mládeži, vyučuje ji v pravdách náboženských, a vstěpuje v útlá srdce pravidla vši mravnosti a zbožnosti. Zároveň byl pomocníkem, a sice po čtyry léta, bývalého učitele svého, jemuž po Bohu nejvíce děkovati měl obrácení své, Bautaina, u řízení malého semeníště, jakož i až do r. 1840. zastával místo učitelské na ústavě ke vzdělání dítek ze vznešenějších tříd Štrasburského obyvatelstva. Téže doby používal všech volných chvil ke sbírání

látky k slavnému dílu svému, které také r. 1840. vydal, totiž: »Dějiny svatého Bernarda a jeho století.«

Roku 1840. převzal P. Theodor úřad druhého ředitele arcibratrstva »Přesvatého srdce Marie Panny« při chrámě P. Marie Vítězné v Paříži. S celým zápalem zbožného a horlivého srdce svého pracoval neunavný sluha Páně o rozkvětu svěřeného mu bratrstva, nespouštěje zároveň s očí a s myslí i vznešený svůj cíl, k němuž spěl: obrácení totiž bývalých souvěrců židovských. A tu ovšem první péčí jeho bylo, aby i miléný jeho bratr mladší (pozdější P. Maria Alfons Ratisbone) ku poznání pravdy přišel. Avšak nezdálo se, že by toužebné přání P. Theodora vyplněno býti mělo.

Od času totiž, kdy ve známost vešlo obrácení jeho ku křesťanství, přerušeny jsou všechny pásky s rodinou, a bratr jeho Alfons v pychu svém židovském dokonce za blázna jej prohlásil, nechť je prazádného styku s ním mítí. Než těžko jest člověku projíti proti nevstihlým úradkům milosrdenství Božího; toho zakusil i nevěrecký Alfons na sobě v plné míře, neboť co byl posměšně káral a za nevysvětlitelné bláznovství prohlašoval na bratru svém, totéž učinil 1842. sám a P. Theodor mohl Bohu z plna srdce děkovati, že nejvřelejší přání — obrácení totiž bratrovo — splnění došlo. S rozechvělým srdcem podával P. Theodor ve schůzi »arcibratrstva P. Marie Vítězné« v Paříži zprávu, že zase jeden, za něhož se modlili, světlem pravé víry osvícen jest. Aníž by jméno obrátcence jmenoval, vypravoval shromážděným členům, kterak milost Boží mocna jest a neunavné milosrdenství Nejvyššího, jež zjevilo se opět ve dnech právě uplynulých na jednom židu, jenž z pouhé kratochvilé sv. město Řím navštívil, tam však zářným způsobem víře křesť. získán

byl. Již vypravování toto samo pohnulo srdcem zbožných a horlivých údů arcibratrstva; když však P. Theodor na konci dodal: »a tento mladý žid jest mým bratrem,« tu nedali se již držeti, a aby srdci svému, radosti a vděčností přeplněnému, ulevili, zanotili překrásný zpěv Mariin: »Velebí duše má Hospodina, a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém« (Magnificat).

Po křtu svém jal se nově obrácený Alfons — jakož se ani jinak mysliti nedá — v duchu staršího a zkušenějšího bratra P. Theodora pracovati, vytknuv si jako on za úlohu životní, seč síly stačí, přispívati ku pokřesťanění židův. I započal velmi moudře, totiž s dítkami židovskými.

Vyzval bratra P. Theodora, aby jménem jeho v Paříži dům zakoupil, v němž by se židovské dítky vzdělávali a pomalu ku poznání víry křesťanské naváděti mohly.

P. Theodor neměl zpočátku mnoho chuti přání bratrovu vyhověti, když však některé paní židovské, kteréž bylo náhlé obrácení Alfonsovo nad míru dojalo, samy dítky své přiváděly, aby je po křesťansku vychovával, tu neváhal déle, založil nový ústav s prozatímním sídlem u sester sv. Vincence.

V červnu roku 1842. odebral se P. Theodor do Říma, aby od samého náměstka Kristova schválení podniků svých a požehnání si vyprosil. Umluviv s bratrem Alfonsem, jenž v Římě na kněze se učil, co bylo potřebného, předložil tehdejšímu papeži Řehoři XVI. celý velkolepý plán svůj ku pozvolnému obracování israelitů. Papež schválil jej a udělil mu apoštolské požehnání, obě ruce na hlavu jeho vložil.

A hle, Hospodin sám požehnal též. Obrátcenců ze židovstva přibývalo každým skoro dnem, a v Paříži sestoupily se mnohé bohaté paní židovské i křesťanské

ve spolek, chtěje P. Theodora všemi prostředky v díle jeho bohubilým podporovati. I založen jest hned r. 1843. nový mateřinec ku vychovávání dětí židovských, jichž tolik se nahnulo, že se musil dům již po dvou letech valně rozšířiti.

Brzy potom zdělány pro spolek stanovy a regule a celý podnik postaven pod mocnou ochranu P. Marie Sionské, pod jménem »kongregace P. Marie ze Sionu.«

Kongregace tato má nyní domy své i v Anglii (kamž ji uvedl slavný kardinál Manning), v Cařihradě a zejména ve sv. městě Jerusalemě, kamž ji byl mladší bratr P. Theodorův, P. Alfons, uvedl. P. Theodor působil až do konce života svého v Paříži jako představený kongregace, jsa i literárně činným, až jej Pán z tohoto světa odvolal, aby sluhovi věrnému a horlivému odměnu věčnou vyplatil. P. Theodor zemřel tak, jak živ byl — zbožně — dne 10. února 1884. ve stáří 82 let. Nedlouho za ním následoval i mladší bratr jeho, omilostněný **P. Maria Alfons Ratisbone.** —

Alfons Ratisbone spatřil 1. máje 1814. ve Štrasburku světlo světa. Uživ

důkladného vychování v domě otcovském, věnoval se studiu práv a dosáhl v Paříži hodnosti doktorské. Když byl však bratr jeho Theodor se pokřtiti dal a záhy po tom i otec zemřel, opustil dráhu právnickou, chtěje se vycvičiti v bankovních vědomostech, neboť měl starý otcovský závod bankovní ve správu svou převzítí.

Mnoho chuti však mladý, nadaný Alfons k činnosti této nejevil; zdržoval se také raději v Paříži nežli ve Štrasburce. V ohledu náboženském byl Alfons sice lhostejným židem, ani studeným ani horkým, — kde se však jednalo o zájmy souvěrců, buď hmotné či duševní, tu vždy horlivě napomáhal, dávaje při každé příležitosti nelibost svou, ba i nenávisť ku křesťanství vůbec a katol. církvi zvlášť, na jevo.

Rok 1841. jest rokem důležitým v životě Alfonsově; neboť tu se počal úplný převrat v celém jeho smýšlení a konání, ač Alfons sám o tom ani tušení neměl. Zasnoubil se totiž Alfons s bohatou dívkou židovskou; pro mládí její však sňatek o rok odložen býti musil. Času toho použil Alfons ku cestě do krajin východních.

(Dokončení.)

Třetí řád premonstrátský.

Původ třetího řádu premonstrátského.

akladatelem třetího řádu premonstrátského jest sv. Norbert. V Premontre v severní Francii založil tento světec kolem roku 1120. nový řád duchovní pro muže, jenž dle původního místa svého jmenoval se premonstrátský. Za krátký čas rozšířil se tento bohumilý řád po celé Evropě. V Čechách a na Moravě bylo 34 klášterů premonstrátských. I viděly zbožné ženy,

jak dokonale synové svatého Norberta Bohu slouží a toužily též v téže řeholi Bohu se klaněti. V roku 1122. vyhověl svatý zakladatel zbožnému přání a založil řád premonstrátský také pro ženy. Byl to tedy již druhý řád premonstrátský.

I přemýšlel svatý muž Norbert, jak by duchovní poklady svého řádu i osobám světským, kterým nemožno jest v úkrytu klášterním Bohu sloužiti, sdíletí mohl. Ne jedenkrátě zajisté tázal se sv. Norbert v srdci svém: »Nebylo by možno založiti

nějaký třetí řád, jenž by ani světským, ani klášterním nebyl, jehožto údové by však ducha vpravdě řeholního pod šatem světským skrývali?« Bylo však sv. Norbertu čekati až do roku 1124. Neboť nevyzpytatelný jsou cesty Boží a v čas příhodný prozřetelnost božská působí.

Následující událost zavdala svatému Norbertu příčinu své toužení uskutečniti.

Slavný hrabě vestfálský, Bohumír z Kappenberku, opustil svět a přijal bílý šat sv. Norberta. V celém Německu a v celé Francii se o tom mluvilo. Byl Bohumír jeden z nejslavnějších a nejbohatších hrabat a rytířů německých. I slyšel o tom také nejslavnější a nejbohatší hrabě francouzský, Theobal V., přijímám Veliký. Byl příbuzným králům anglickým i francouzským. Zámků a statků měl tolik, kolik dní do roku. Při tom všem byl vzorem pokory a knížetem vpravdě křesťanským. Tento slavný kníže uposlechl hlasu Božího, odebral se do Premontré k sv. Norbertovi a všechny své statky a zámky mu nabízel a za syna svaté jeho řehole se mu odevzdával. Nabídnutí takové mělo sv. Norbertovi býti milo a velmi vítáno, neboť řád ním založený čítal teprve čtyř roků a potřeboval podpory velmožů. Norbert si však vyžádal lhůtu na rozmyslenou. Chtěl prositi Boha o radu, co by činiti měl.

I rozvažoval sv. Norbert, že by nebylo tak lehce tolik zámků zaměnění v kláštery. Ve Francii mohly by povstati bouře, neboť hrabě Theobald vydržoval mnoho služebníků a podřízených rytířů. Při tom byl velmi štědrý, vystavěl již mnoho kostelů a klášterů, byl otcem vdov a sirotků. Takový bohumilý život Theobaldův nechtěl sv. Norbert přerušiti.

Theobald čekal na odpověď. Vnuknutím Božím mluvil po několika dnech sv. Norbert k hraběti takto:

»Bůh vás za řeholníka nepřijímá, nýbrž On chce, abyste jho, které na ra-

mena vaše vložil, jako doposaváde nesl i na dále a k blahodárnějšímu ještě působení pojal družku pro život svůj. Chraníž nás Bůh, abychom odporovali úmyslům Jeho, kterými vás vede.«

»Boží-li vůle v tom, neodvažují se odmouvatí,« odpověděl hrabě Theobald, »ale pravím vám, otče můj, že nepojmu za manželku ženy, jen té, kterou vy sám pro mne vyvolíte.«

Toto vše Bůh vševědoucí tak zařídil, aby synem svým, sv. Norbertem, světu ještě jeden blahodárný řád dal, totiž: třetí řád premonstrátský.

Dříve tedy, nežli svatý Norbert Theobalda propustil, vložil mu zvláštní pravidla do ruky, jak by bezúhonný a ctnostný život i ve světě vésti mohl. Pravidla, která by duším cestou bezpečnou byla, cestou jistou tímto životem vedoucí do šťastné věčnosti a spolu štítem pevným proti útokům tohoto světa.

Aby údové třetího řádu, aneb jak my je jmenujeme »terciári« (terciáři) podle latinského slova »tercius,« t. j. třetí, vždy před očima měli, že jsou údové řádu premonstrátského, dal jim svatý Norbert i zevnější znamení. Svatý Norbert oblekl hraběte Theobalda slavným způsobem v bílý, lněný škapulír. Škapulír tento nosil hrabě Theobald pod skromným svým oblekem po všechny dny svého života. I když při dvoře královském dlel, šatil se jednoduše, za to však svými mravy a svou zbožností vynikal nade všechny.

Francouzský hrabě Theobald byl tedy prvním terciářem premonstrátským a prvním terciářem vůbec, poněvadž třetí řádové, založení sv. Františkem Serafinským a sv. Dominikem, povstali o celé jedno století později a svatí tito zakladatelové za vzor si vzali třetí řád sv. Norberta, jehožto zakladatel již roku 1134. vezdejší pouť dokončil.

Třetí řád premonstrátský, nová to ratolest téhož jediného řádu, pojal

v lůno své ženy i muže, jimž nebylo možno svět opustiti. Takto duch řeholní mohl vniknouti jak do knížecího paláce, tak i do nejchudší chaloupky a novou rosou nebeskou oblažiti svět ve hříchu a tělesnosti potopený.

Další osudy třetího řádu premonstrátského.

V krátkém čase třetí řád premonstrátský rozšířil se po celé Evropě. Knížata, králové a hrabata přicházeli a prosili o bílý škapulíř, a přísně zachovávali stanovy řehole této.

Stanovy byly dosti přísný, a přece nebylo slycháno, aby terciář premonstrátský řádu svého byl nezachoval.

Uvedeme zde několik pravidel, která prvním terciářům bylo zachovávat.

Když byl úd jeden z rukou některého opata premonstrátského dostal bílý škapulíř, zapsal sakristán jméno tohoto nového úda do zvláštní knihy bratrstva. Tímto převzal na sebe terciář modliti se denně určitý počet »Otčenášů« a »Zdrávasů,« a sice přiměřeně k hodinkám kněžským, jak v řeholním breviáři obsaženy jsou, a jak je každý kněz, zavázán jsa pod těžkým hříchem, denně konati má. Tak bylo terciářům modliti se: za Matutinum (jitřinu) patnácte Otčenášů a Zdrávasů a jednou Věřím v Boha; za Primu, Terci, Sextu a Nonu sedm Otčenášů a Zdrávasů, za Nešpory dvanácte a za Kompletář sedm Otčenášů a Zdrávasů a jednou Věřím v Boha. Terciáři musili nejméně sedmkrát v roce přistoupiti ke správě Boží a ke stolu Páně. Mimo všech církevních postů bylo jim ustanoveno též i v adventě újmu si učiniti. Vše to ale nevázalo terciáře pod těžkým hříchem; musel však v pádu dobrovolného zane-

dbání přiměřené pokání, od zpovědníka mu určené, vykonati.

Vše to nebylo terciářům obtížno; řád tento zkvétal ode dne ke dni a v XII. století nebylo kostela, nebylo kláštera premonstrátského, kde by ústy terciářů vroucí modlitby nebyly vznášely se k nebesům. Ale nevyzpytatelný jsou cesty Boží! Již v XIII. století ustoupil premonstrátský třetí řád třetímu řádu františkánskému a dominikánskému, založeným dvěma světci: sv. Františkem a sv. Dominikem, které Bůh v tomto století na bojiště svatě církve povolal. Dlouho neslyšíme ničeho o třetím řádu premonstrátském. Až v XVII. století zase se nám vyskytá třetí řád, a sice u opatství Beauport ve Francii. Převor tohoto kláštera, P. Čeněk Royer, žádal a dosáhl od generální kapituly v Premontre a generálního opata Michala Colberta roku 1686. zařizení třetího řádu při zmíněném klášteře.

V XVIII. století zasadili se premonstráti bavorští o znovuzřízení třetího řádu premonstrátského, kterého ještě sem tam v Bavorsku stopy se našly.

Na žádost opata Josefa Silbermanna z kláštera Božského Spasitele v diecési Pasovské schválil papež Benedikt XIV. roku 1751. nové stanovy třetího řádu premonstrátského a spolu ho znovu zřídil.

Takto poopravený a znovuzřízený třetí řád přijali a zavedli u svých kostelů premonstráti belgičtí a francouzští, a všemohoucí Bůh řídí i srdce a mysl našich českých otců premonstrátských, by i oni znovuzřízením tohoto našeho výpomocného řádu novou silu bojovní uvedli na vinici Páně našich zemí česko-moravských.

Ferd. Hotový, O. S. N.

Závěť mnichova.

Pater Lodovico da Casoria, jenž celý život svůj zasvětil skutkům milosrdenství, zanechal závěť, již dle »L'Osservatore Romano« tuto doslovně podáváme:

Mnich Lodovico da Casoria všem bratřím přítomným, nepřítomným i budoucím pozdravení a požehnání.

Pán přivolal mne k Sobě z neskončené lásky, a s laskavostí převelikou vedl mne a řídil na cestě života. I obdařil mne hříšného tolikou věrou, že jsem ní bohatnul den ode dne na těle i na duši. A jaké zázraky tato víra ve mně působila! Velkou lásku k Bohu cítil jsem v srdci a nemohl jsem nemilovati Boha vždy více. A čím více jsem Boha miloval, čím více duše má k Bohu se povznášela, tím více cítil

jsem svou nehodnost, že jsem nevěděl, kam utéci, kam se skrýti před hříchy svými.

Věrou vidíme Boha. Víra rozněcuje duši, osvěcuje mysl a uvádí v činnost celého člověka. Víra jest poznávání Ježíše Krista, jest opětování lásky Kristovy; víra jest milovati chudobu a pokoru Kristovu. Víra jest světlo ve tmách, milost pro slabost lidskou, blaženost v protiventstvích, jest život ve smrti.

Rozum, světlem víry osvětlený, vedl mne, abych miloval Krista a Jeho chudé a pohnul mne, abych konal skutky Bohu milé a bližnímu potřebné. Pouhá víra

vedla mne již k tomu, že i bez zázraků a bez nadpřirozeného zjevení konal jsem dobré z lásky k Bohu. Víra osvitila rozum můj a učinila mne horlivým, laskavým i pokorným. Ptáčkové a všechna stvoření vyzývali mne prozpěvovati Bohu, Jej milovati a radovati se. — O pravdivosti víry byl jsem tak přesvědčen, jako bych viděl a rukama se dotýkal všech článků víry, jež církev katolická k věření předkládá.

A jak jasný byl rozum můj ve víře! Tajemství víry Kristovy byla mi tak jasna a zřejma, že bez pochybnosti a bez rozmýšlení hluboce jsem se jim klaněl. Duše má se rozplývala láskou k Ježíši Kristu, a velký plamen lásky k chudým vzplanul v duši mé. Největší starosti srdce mého byli nemocní kněží; pak ubozí Afričané, pro

Socha nejsvětější Trojice Boží v Brně.

jejichž spásu byl bych dal život. Němí, slepí, starcové i sirotkové byli vždy miláčky srdce mého. Láska k Bohu byla mou chudobou, mou poslušností, mou čistotou. Slavné sliby nepohnuly mne teprve milovati Boha, nýbrž láska Kristova již dříve opanovala mne celého. I nežádal jsem po Bohu býti u vytržení, aby lásce mé zadostučiněno bylo; ale žádal jsem konati dobré skutky, pevně věřiti, pracovati o spasení duší. V modlitbách žádal jsem horlivost v práci, lásku Boží v bojích, v nesnázích, v úzkostech i v protiventstvích, a přecasto jsem

zvolal: „Ó láska! jen umřítí z lásky!“
 — Drazí bratři! Láska Boží panuj vám
 v srdci i ve skutcích, buďte chudí v srdci
 i na venek, chovejte pokoj v sobě i mezi
 sebou. Odporučuji vám modlitbu a práci,
 pomáhati nešťastným v potřebách těles-
 ných, aby duše jejich spasena byla. Od-
 poručuji vám víru v Boha, víru v Pro-
 zřetelnost, víru v dobré skutky. Odporučuji
 vám svatou církev katolickou, aposto-
 lskou, římskou; pomáhejte jí slovem,
 písmem, skutkem, ano i mučnictvím. Církev
 budíž vám světlem, vůdcem i
 učitelem ve všem, cožkoli činíte. Stůjte
 pevně a pokorně u sv. stolice a poslou-

chejte jí, jakoby mluvil Bůh sám. Plňte
 její rozkazy a ustanovení, konejte vše
 dle jejího úmyslu i přání! Církev Ježíše
 Krista má nejvyšší duchovní moc nade
 všecku moc lidskou a rozšiřuje po celém
 světě pokoj a blahobyť. Všechny moci,
 nejsou-li s ní ve spojení a ve shodě,
 jsou mrtvy, neboť nepřispívají k hlavnímu
 účelu, k němuž jsme stvořeni, nepřispívají
 totiž ke spasení duší vykoupených Spa-
 satelem našim Ježíšem Kristem. — Žijte
 v pokoji a modlete se za mne!

Váš nepatrný bratr

Lodovico da Casoria.

Ke slavnosti nejsvětější Trojice Boží.

Slavnost nejsv. Trojice jest jako závérkem všech slavností, připomínajících
 nám jednotlivá tajemství svatého náboženství, ano jest souhrnem tajemství
 nevystižitelných. Ó hlubokosti bohatství, moudrosti a umění Božího, žádný
 tvor nevystihne, nevypátrá cest Všemohoucího, Trojjediného, a proto nutno
 podrobiti se s největší pokorou Jeho ustanovením a ve všem za jediného,
 nejsvrchovanějšího Pána všech věcí uznati a všechno od Něho doufati. Těto
 víry byli naši předkové a na znamení toho stavěli na veřejných místech, na
 rozcestí a na polích sochy ku počtě nejsv. Trojice a na upomínku svatých pravd
 křesťanského náboženství. Se vděkem uznáváme vroucnost víry svých praotcův
 a neméně si všimáme, když za naší doby někde podobná posvátná památka jest
 postavena aneb aspoň obnovena. Tak byla také v Brně minulého roku obnovena
 socha nejsvětější Trojice na Zelném trhu, o níž bližšího se dozvěděti čtenáře naše
 snad zajímati bude.

Sochu nejsvětější Trojice na Zelném
 trhu shotoval sochař Antonín Schweigel
 roku 1729., jsa ještě mlád. Narozen
 roku 1700. nabyt dne 7. prosince 1733
 v Brně občanského práva, zemřel pak

dne 23. dubna 1761. Od něho pocházejí
 mnohé práce v moravských kostelích,
 ještě více však od syna jeho Ondřeje,
 sochaře velmi vzdělaného a zručného,
 jenž zemřel roku 1812. v Brně.

Na pravé podnoži sochy nejsv. Trojice jest vytesán tento chronogram:

VNI SVBNTANTIAE
 TRINO
 IN
 PERSONIS
 DEO
 PATRI NATO
 ET SPIRITVI
 SANCTO
 NEC NON

B. MARIAE VIRGINI. (1729.)

(Jedné podstatě — Trojímú — v — Oso-
 bách — Bohu — Otcí Synu — a Duchu
 — Svatému — i také — B. Marii Panně.)

Vzadu pak:

IN HONOREM
SANCTISSIMAE TRINITATIS,
B. V. MARIAE
ET IN MEMORIAM
CANONISATIONIS S. IOANNIS NEPOM.
ANNO 1729 EREXIT
NVNC VERO A. 1884 RESTAVRAVIT
INCLITA CIVITAS
BRVNNE NSIS.

(Ke cti — Nejsvětější Trojice — B. P. Marie — a na památku — svatořečení sv. Jana Nepomuckého — roku 1729. postavila — nyní však r. 1884. obnovila — slavná obec — brněnská.)

Na dvou sochách nárožních:

Z předu:

S. Primitivus.

Ze zadu:

MDCCXXXI.

MDCCCLXXXIV.

Z předu:

S. Constantius.

Ze zadu:

MDCCXXXI.

MDCCCLXXXIV.

IN LAVDEM VNIVS
TRINI PATRIS FILII
ET
SPIRITVS SANCTI. (1731.)

(Ku chvále jednoho — Trojího Otce Syna — a — Ducha svatého.)

Roku 1831. socha obnovena a po-
žehnána. Předposlední obnovu pořídila
městská rada r. 1869. sochařem Kellnerem.

Roku 1883. prudkou bouří svržena
hořejší část sochy nejsv. Trojice a docela
roztříštěna. Dle rozhodnutí městské rady
obnovena socha Františkem Dresslerem,

kteřý obnovu tu skutečně umělecky pro-
vedl: hořejší skupinu bylo mu zcela znova
shotoviti, a to jen podle kousků, do po-
doby pokud možná sestavených. — Po
práci desíti neděl dohotovena socha dne
8. června 1884, a dne 15. června po-
žehnána.

Růžence o sedmero darech Ducha svatého.

Růžence ten sestává ze 7 desátkův
a každý desátek z 1 Otčenáše a 7 Zdrá-
vasů. Před každým Otčenášem říká se:

Přiď, Duše svatý, svou milostí,
Těšiteli náš v úzkosti,
Tvých sedmero darů s nebe
Vlej do srdce — prosím Tebe.

Desátek první.

„Jenž mi (nám) dar moudrosti uděliti račíš.“

Modlitba. Přiď, ó Duše moudrosti,
a naplň srdce i mysl mou; nauč mne
statky nebeské tak uvažovati a ceniti,
abych všeho, co pomíjejícím a nestálým
jest, jen málo si vážil a jen to, co věčné,
miloval a hledal. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s přídavkem
tajemství, Sláva Otci i Synu atd.)

Desátek druhý.

„Jenž mi (nám) dar rozumu uděliti račíš.“

Modlitba. Přiď, ó Duše rozumu,
a osvitíš duši mou, aby Tvému Božímu
slovu i všem tajemstvím víry sv. ke své
spáse náležitě rozuměla a tím k poznání
Tebe, i Otce, i Syna přišla. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s připojeným
tajemstvím, Sláva Otci atd.)

Desátek třetí.

„Jenž mi (nám) dar rady uděliti račíš.“

Modlitba. Přiď, ó Duše rady, a
vládníš srdcem mým ve všech záleži-
tostech; odvracuj nitro mé od zlého a
vedíš ho k dobrému; voď a řiď mne
ve velikých pochybnostech, abych od té

cesty právě nikdy se neuchýlil, která by mne k cíli mému a konci, k věčné blaženosti vedla. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s uvedeným přídavkem, Sláva Otci atd.)

Desátek čtvrtý.

„Jenž mi (nám) dar síly uděliti račiz.“

Modlitba. Přijď, ó Duše síly, a vstup v srdce mé (naše), pozdvihniž je ve všelikém zármutku, posilniž je ve všech utrpeních, dejž mu síly proti všelikým pokušením, abych nebyl přemožen nepřátely svého spasení, ale povždy je přemáhal a Tobě se libil. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s uvedeným přídavkem, Sláva Otci atd.)

Desátek pátý.

„Jenž mi (nám) dar umění uděliti račiz.“

Modlitba. Přijď, ó Duše umění, a nauč mne všechny marnosti tohoto světa dle jich ceny a užitku poznávati a rozeznávati, abych jich povždy jen ku Tvé cti a své spáse užívati uměl. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s uvedeným přídavkem, Sláva Otci atd.)

Desátek šestý.

„Jenž mi (nám) dar pobožnosti uděliti račiz.“

Modlitba. Přijď, ó Duše pobožnosti, a nakloň srdce mé ke pravé pobožnosti a svatě lásce Boží, bych ve všelikém konání pobožnosti a ctnosti jiného nehledal,

než Boha svého, Jej pravou láskou nalezl a k věčnému Jeho požívání dospěl. Amen. (Otčenáš, sedmkrát Zdravas s uvedeným přídavkem, Sláva Otci atd.)

Desátek sedmý.

„Jenž mi (nám) dar bázně Boží uděliti račiz.“

Modlitba. Přijď, ó Duše bázně Boží, pronikniž srdce mé svou spasitelnou a dětinnou bázní, abych Tebe, svého Boha a Pána, povždy před očima měl a se varoval i toho nejmenšího se dopustiti, co by Tvé božské velebnosti se nelíbilo. Amen.

(Otčenáš, sedmkrát Zdravas s uvedeným přídavkem, Sláva Otci atd.)

Ů. Sešli nám Ducha svatého a nově stvoření budeme:

B. A obnovena bude tvátnost země.

Ů. Srdce čisté stvoř v nás, ó Bože!

B. A ducha pravého obnov v nás.

Ů. Milost Ducha svatého

B. Osvěcujž náš rozum a spravuj srdce naše.

Modleme se. Ó Bože, jenž jsi srdce věřících osvěcením Ducha sv. vyučil, propůjč nám, bychom tímtež Duchem svatým co právě a dobré jest poznávali a z ochrany Utěšitele Ducha sv. vždy se radovali. Uděliž nám, ó Bože, Ducha sv., bychom z darů Jeho sedmých se stále těšili a Jeho milostí v dobrém též vždy prospívali. Pro Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Svatý Antonín Paduanský — ochotný nástroj Ducha sv.

ily čtenáři, snad jsou ti nápadna ona prosebná slova, jichž církev sv. při vyzvání mnohých svatých užívá, a sice: »Oroduj za nás sv. N, abychom hodni učiněni

byli zaslíbeni Kristových.«

Ovšem kratičká slova, avšak obsah jich nejen významný, ale i velemocný. My především ponějvíce užíváme slov těch při prosbách k Rodičce Boží, dobře vědouce, že čím v hojnější míře ten který svatý těch zaslíbení Kristových sám byl účasten, i tím mocnější bude jeho přimluva u Pána Boha. A k čemu směřuji

ona zaslíbení Kristova, než abychom se zde posvěcovali, tam pak na věčnosti blaženými byli. Obsírněji bych řekl: Zaslíbení Kristova obsahují odpuštění hříchů, udělení Boží lásky a milosti, ospravedlnění, že se stáváme přátely a děti Božími; vyslyšení našich proseb, konáme-li je ve jménu Pána Ježíše; konečně dědictví království Božího a věčné blaženosti. Že pak všecko toto bez milosti Ducha sv. státi se nemůže, možno též říci, že zaslíbení Kristovo záleží v udělení Ducha sv., jehož vniknutí poslušni býti musíme, chceme-li se posvěcovati a věčně blaženými státi.

Z té příčiny vybral jsem vám, milí terciářové, jako vzor tohoto posvěcování sebe, vznešeného světce: sv. Antonína Paduanského, přemocného patrona třetího řádu sv. Františka, jež celá církev sv., zvláště pak všechny řády sv. Františka Seraf. tak rozličnými pobožnostmi ctí a vzývají. I to křesťanské dítko ví, že sv. Antonína dobře vzývati, stala-li se nám nějaká ztráta, — a kdo by neznal té krásné devítidenní pobožnosti k sv. Antonínu a modlitby čili tak zvaného responsoria: »Divů-li hledati budeš,« atd. ? —

A protož zkoumej v následujícím životopise tohoto velikého světce, jak nutno míti Ducha Božího a jeho působnost. Nestalot se dojista pouhou náhodou, ale řízením Božím, že sv. Antonín se právě na slavnost nanebevzetí Panny Marie (15. srpna 1195.) v Lisaboně, hlavním městě Portugalském, narodil, a v oktávě téže slavnosti v tamější katedrálce, témuž tajemství zasvěcené, na jméno »Ferdinand« pokřtěn byl. Pocházel z rodiny vznešené a slavné, spřízněné se slovutným Bohumírem z Bouillonu, prvním to králem Palestiny, 22. července r. 1199., při prvním křížáckém tažení prohlášeným.

Byl obdařen vzácnými dary ducha

i těla, a na křtu sv. chrámem Ducha sv. učiněn, počínal hned záhy přeutěšené ovoce milosti Boží na sobě ukazovati. Již jako útlé dítko choval prazvláštní lásku k Panně Marii a z vděčnosti, že na slavnost jejího nanebevzetí se narodil a v chrámu téhož založení pokřtěn byl, zaslíbil se jí čistotou těla i duše na vždy, plně zaslíbení toto pomocí Ducha sv. povždy co nejsvědomitěji. Od 10.—15. roku věku svého trávil na školách Lisabonských, kde pod vedením svého strýce značné pokroky, jak ve vědomostech, tak i ve zbožnosti činil.

Do této doby padá již první jeho div, jež přispěním Božím byl vykonal. Zlý duch totiž, obávaje se jeho působnosti a chtěje ho odstrašiti od toho častého navštěvování chrámu Páně, vzal na sebe podobu velkého černého psa; avšak Ferdinand učinil na mramorovém sloupu u vchodu znamení sv. kříže, a hle! toto zahrnovalo ihned zlého ducha, a zůstalo v kameni vtisknuté, jakoby do vosku bylo učiněno bývalo. Ještě po 400 letech svědčí jeden životopisec jeho, že ono znamení na vlastní oči byl viděl.

Dostoupiv roku 15., měl se dle vůle otce svého věnovati Ferdinand státní službě; avšak týž, poznav záhy nebezpečné nástrahy zlého světa, vstoupil do řádu sv. Augustina, nedaleko Lisabonu, kdež pouze dvě léta trval; neboť časté návštěvy jeho příbuzných a známých překážely mu v nábožném životě, tak že prosil, by do vzdálenějšího kláštera odebrati se mohl, což mu i povoleno. Zde neunavně se modlil a učil, čítaje písmo svaté a spisy sv. otců co nejhrolivěji a připravuje se tak k úřadu kazatelskému. Byv vysvěcen na kněze a vykonav svou první sv. obět, byl následující udalostí na zcela jinou dráhu života uveden.

Téhož r. 1219. byly ostatky pěti mučovníků z řádu sv. Františka do města Kvimbry přivezeny. Že pak při té při-

ležitosti mnoho zázraků se bylo stalo, uzrálo pojednou v myslí Ferdinandově pevné předsevzetí, vstoupiti též do řádu sv. Františka a nevěřícím Africkým hlásati sv. evangelium, aby i jemu sv. mučeníctví za víru se dostalo. Byv přijat, obdržel jméno Antonín. Úmysl tak rekovný nebyl plodem ducha světského, nýbrž Ducha Božího; avšak prozřetelnost Boží zaměnila jeho touhu po brzkém umučení v dlouhé, nekrvavé mučeníctví. Loď, na níž se Antonín s bratrem laikem, jménem Filipem, do Afriky přeplaviti chtěl, zahrnána do Sicílie, kde po mnoho měsíců s těžkou nemocí zápasiti musil. V měsíci září r. 1221. přišel se svým průvodčím do Assisi, kde byl právě sv. František mnoho set řeholníků k hlavní poradě shromáždil. Tou dlouhou nemocí byl Antonín tak utrápen a vysílen, že si ho ani hrubě nikdo nepovšimnul, a že svou učeností se tajil, není divu, že nikdo jej do kláštera vzíti nechtěl, až konečně kvardián Gracian nad ním se slítoval, mu maličký klášter Montepaolo odkázal, kde měl pouze bratřím laikům mši sv. sloužiti a ničehož více. Tu vytrval Antonín tři čtvrtě léta, nepoznán od lidí, ale tím více v obcování s Bohem, cviče se v hlubokém rozjímání a sebezapírání. A to právě líbilo se Bohu, jenž jej brzy na svícen postavil, odkud jeho neobyčejná učenost a svatost života zárně zaskvítila.

Roku 1222. mělo ve Forli několik bratří býti vysvěceno, k čemuž se mimo Antonína i několik kněží z řádu sv. Dominika bylo sešlo. A tu požádal kvardián Gracian těchto, by jako dovední a slovnití kazatelové nějakou řeč přiměřenou k svěcení měli; avšak všickni se počali vymlouvatí, že nejsou připraveni. Byl tedy Antonín k tomu vybídnut v tom úmyslu, že, pak-li řeč jeho nebude skvělou a učenou, tomuto nemocnému knězi se to snadno promine. Antonín ovšem vyznal,

že též není připraven, avšak z poslušnosti že vystupuje na kazatelnu. I počne kázati, a to s takovou výmluvností, učeností a zkušeností, že všickni se až divili, a biskup i jeho rádcové jej jako mladíka Duchem sv. osvíceného prohlásili. Ihned vykázáno mu rozsáhlejší působistě jako kazatele a učitele v těch nejslavnějších městech italských a francouzských; ano, sv. František, dovědjev se o tom, ustanovil jej učitelem bohosloví pro své řeholní bratry. V Paříži pak, naslouchaje ještě výkladům sv. Tomáše Akvinského, obohatil své vědomosti v té míře, že napotom když jej sv. Otec Řehoř IX. roku 1229. v Římě kázati slyšel, takto se o něm vyjádřil: »Antonín jest archou obojího zákona a zbrojrnou písem svatých,« ano, mnozí jeho souvěrci tvrdili, že Antonín tak dokonale a úplně zná starý i nový zákon a výroky sv. otců, i kdyby se tyto ztratily, on z paměti by je dovedl napsati.

Než tato neobyčejná učenost nebyla jediným darem Ducha sv., onť ještě obdařen darem rozličných jazykův a nesčetným počtem zázraků, jež nejen v životě a smrti jeho, ale i po smrti jeho dokázány. Neznal jiné než řeči mateřské, totiž portugalské, a pak trochu latinsky, a snad i poněkud řecky za příčinou lepšího porozumění sv. písmu. Kázával obyčejně buď latinsky aneb portugalsky, a vzdor tomu rozuměli mu Francouzové, Španělové, Němci, Vlaši, Slované, ano i Egyptané a z východních krajin, a to tak, jakoby k nim v jich mateřském jazyku byl mluvil. To dosvědčují jeho přčetní posluchači, kteří jsouce rozličných jazyků, a slyšice jej pouze v jedné řeči kázati, pravili: »Já jej slyšel mluvití v mé mateřské řeči.« Opakovalo se tu často, co Duch sv. ve sv. apoštolích byl působil; a nejen to, ale i Duch sv. jej tak podporoval, že ač často pod širým nebem více než

30.000 posluchačů kázal, každé slovo jeho zcela jasně a zvučně i ten nejvzdálenější slyšel jako nejpřednější. Tot nebyla síla tělesná, ale působnost Ducha sv. ! A kolik tisíc hříšníků, nevěřících a kacířů bylo slovem jeho obráceno — nový to důkaz působení Ducha Božího! — Tak působil 19 let v řádu sv. Františka, až konečně r. 1231., a sice 13. června, v Arcele blíže Padovy blaženě dráhu života svého požehnaného dokonal, jsa teprv 36 let star.

Byv svátostmi umírajících zaopatřen, věnoval téměř poslední své vzdechy chvalozpěvu Mariánskému, a sotva že svatá jeho duše schrátku tělesnou opustila, rozezvučely se veškeré zvony ve městě Padově a děti na ulici volaly hlasitě: »E morto il Santo, Antonio é morto!« (Zemřel svatý, Antonín jest mrtev!) Po pěti dnech na to, v úterý dne 18. června 1231., byly jeho ostatky tělesné do města Padovy přeneseny, a tu se tolik zázračných vyslyšení stalo, že vešlo v obyčej sv. Antonína zvláště v úterý vzývati, a tudíž i ona devíti-úterková pobožnost. Počet zázraků rostl očividně tak, že městská rada ještě téhož roku 1231. zvláštní deputaci do Říma vyslala s prosbou o prohlášení Antonína za svatého. Během jednoho roku jméno jeho v seznam světců Božích přijato, a týž v slavnost letnic 30. května 1232. papežem Řehořem IX. v Římě za svatého slavně prohlášen.

Uvažujice život tohoto světce, patříme tu zvláště paterým způsobem, že sebe posvěcoval, a sice: a) pilným pozorováním viditelných skutků, t. j. celého tvorstva Božího; on nebyl pouhým přítelem a znatelem přírody, ale uměl ji duchem Božím nejen ovládati, ale i v ní tímž duchem působnost zázračnou a slávu nejvyššího čísti; b) choval prazvláštní úctu a

lásku k Panně Marii, což nejvíce z jeho kázání, jaká o Rodičce Boží měl, vysvitá, a z té milosti, že jej tato po dvakrát s milým Jezulátkem navštívila; ano skonávaje, volal ještě: »O gloriosa domina, sublimis inter sidera.« (Ó přeslavná paní — vyvýšená nad hvězdami); c) miloval vtěleného Boha, Ježíše Krista, nade všecko, z lásky k němu opustil vše, obětuje mu v sebezapírání stálém a v chudobě celý svůj život; d) miloval též církev sv.; v její službě podstoupil nejen mnohé boje proti kacířům a nevěrcům, ale i uchránil ji rázným vystoupením proti svobodomyšlnému nejvyššímu představenému Eliášovi, v řádu samém neblahé roztržky působícím, statně hájil její práva, zařízení a učení, tak že i »kladivem kacířů« zván byl; e) neunavně horlil pro posvěcení a spásu duší nesmrtelných; neznal žádných obtíží a překážek, ba ani nebezpečnosti smrti se nehrozil, kde se jednalo duši nesmrtelnou získati a snažil-li se vězně vysvobodovati z otroctví tělesného, tím více se přičiňoval vyrvati nesčetných duší z otroctví ďablova — z hříchu. Co však zvláště nám sv. Antonína tím milejšího a pamětihodnějšího činí, jest, že Bůh téhož světce stejným zázrakem trvajícím dosud oslavuje, jako našeho vlasteneckého miláčka sv. Jana Nep., nebo když po 32 letech po jeho úmrtí jeho tělo do skvostného chrámu v Padově, k jeho cti nově vystaveného, přeneseno bylo, nalezen jazyk jeho úplně neporušen; týž chová se až podnes tam v povinné úctě.

Prosiž tedy jedenkaždý, aby Bůh na přímluvu svého českého patrona, a rovněž na přímluvu svého řádového patrona ti té milosti udělil, bys i též náležitým užíváním jazyka svého jednou slávy věčné sobě zasloužil!

J. Hejtmánek.

Čestná stráž Srdce Páně v měsíci červnu.

Obzvláště terciářům odporoučí J. Hejtmánek.

tává se, že nám někdy lampa naše vypovídá službu; my točíme knotem, nahýbáme lampu, prohlédíme vše, hledající toho příčinu — a sledujeme, že oleje v ní již není. Jednoho je tedy třeba, a to jest zásoba oleje; jinak nám neprospívá ani sebe krásnější a dražší lampa, ani napuštěný knot, ani salonní sirka, ani všecko otáčení, čištění a zkoušení. O tom se přesevěřilo i těch pět evangelických nemoudrých panen. Byly pozvány k uvítání ženicha, který však jaksi dlouho otálel, až se setmělo a nastala noc. Hledány lampy, avšak ó hrůza, není v nich oleje; panny pro samé pošestilé fintění a kráslení, pro shánění se po věcech vedlejších, zapoměly na tu nejdůležitější věc — na olej. Ženich přichází, a aj, panny opatrné, mající olej v lampách svých, vycházejí s jasnými světly jemu vstříc a přichází s ním do síně svadební, co zatím neopatrné zůstaly ve tmě. —

Považ nyní, milý terciáři, to srdce lidské jest takovou lampou, — věru lampičkou překrásnou — nebo sám Bůh je tak uměle stvořil a do té svatyně hrudi lidské zavěsil, by zde v tom stánku Božím živým, jako věčná lampa hořelo. Na křtu sv. poprvé vлил Bůh hojnost oleje — oleje víry, naděje a lásky do lampy té, rozsvítiv ji posvěcující milostí svou, učiniv z nás ditky Boží, ditky světla, ježto by takovými zůstaly až do toho času, když přijde ženich a nás k věčným hodům uvede.

To způsobil Bůh pokud jsme ještě nemluvnaty byli; avšak od dospělých již vyžaduje, by sami o dostatek oleje se starali, lampu srdce svého bedlivě

střežili, aby vždy čistou, naplněnou a planoucí zůstala. Zřídil proto Pán Ježíš ve své církvi tolik bohatých a nevyčerpateľných pramenů toho božského oleje — milostí Božích, — a naučil nás, jakým způsobem možno nám vždy dle potřeby dostatečnou zásobu a potřebu onoho oleje čerpati.

Než všecka tato přebohatá zřídla nebeského oleje milosti přýští se z jediného místa, kde svůj původ a své středisko mají, a to jest božské Srdce Ježíšovo. Toto Srdce jest a zůstane věčnou zásobárnou, která se nikdy nevyčerpá a nevyzkoumá, pro srdce naše. Onoť jest nejprvnější, největší, nejsvětější Srdce, to nejlaskavější, nejbohatší, nejmocnější a nejsilnější, nejsladší a nejměkčí, nejpokornější a nejmírnější Srdce, které všechny objímá, za všechny se obětuje, všem se otevírá a ke všem nejvroucnější plane láskou; onoť vzorem všem srdcím, středem všech ctností, pramen všech milostí, skladiště a zbrojnice všelikých zbraní proti každému škůdci; jediné ohnisko pravé lásky k Bohu a k bližnímu, chrám pravé pobožnosti a nejdokonalejší odpočinek pro čas i věčnost všem, jenž se k Srdci tomu utíkají.

A Srdci tomuto zasvětil sv. František, jehožto srdce v nejněžnějším spojení s tímto božským Srdcem bylo, celý řád serafinský, který po všecka století právě tou stálou úctou Srdce Božího si své trvání pojistil; a sv. Otec — přeblahé paměti — Pius IX. na upamatování a obnovení tohoto se zasvěcení udělil v měsíci červnu plnomocných odpuštěk pro každé shromáždění terciářů pro jeden den, jež si sami vyvolí; a třeba v nové konstituci papežské o tom

zmínka se neděla, možno to až dosud za platné považovati dle kap. I., odstavce 5. téže konstituce.

A tak tedy, milý terciáři, uvedeni jsouce až k samému tomu nejpřednějšímu pramenu božského milostného oleje, čehož jest se vám snad ještě strachovati, aneb se obávati? Jen se shromažďujte v tomto měsíci, tomu přelaskavému Srdci zasvěceném, často a rádi, ano pokud vám možno denně, a nemožno-li skutečně, aspoň jistě svým duchem tam před tím svatostánkem svých kostelův, a držte stráž čestnou tomu nejdobrotivějšímu Ježíši! Najisto pak odtud potekou vám hojné prameny oleje Božích milostí, jímž byste nejen svá srdce, ale i jiných lidí dle potřeby a přání zásobiti mohli. — Vzte, v tak mnohých chrámech dlí ten božský Spasitel po celý den jaksi opuštěn, a kdyby té denní přesvaté oběti nebylo, trval by tu tak celý týden, kdežto přece výslovně nás vira svatá učí, že má touhu býti se syny lidskými. — A právě proto si zvolil tu malou »komůrčičku« na tom oltáři, v které si žádá, bychom Jej navštěvovali, zde se modlili a tak ne před lidmi, aby nás viděli a chválili, ale před ukrytým tu Bohem svou nejhlubší a největší úctu prokazovali; nepřebýváť Pán Ježíš pro sebe na zemi, ale k vůli nám, a proto nemůže ani lepšího a příhodnějšího místa k modlení a rozjímání býti než svatostánek. A konáš-li svou modlitbu řádovou, na př. modlíš-li neb zpíváš-li ve sboru své hodinky zde před svatostánkem, aneb modlíš-li se těch předepsaných dvanáct Otčenášů, Zdravasů a Sláva Bohu atd. na tomto posvátném místě, jaké převeliké ceny, jaké svaté půvabnosti a jak vážného dojmu bude takové každé konání tvé? Aneb od koho pochází modlitba Otčenás? Nejmenuješ-li ji modlitbou Páně, tedy modlitbou, již tebe sám Pán Ježíš byl vyučil, přeje tedy sobě, bys těmito slovy

nejčastěji na Srdce Boží dorážel. Nyni však řekni sám: nebude ona prosba, kterou ti král sám uložil, u něho též nejmocnější a nejprospěšnější? — Nuže tedy uživej tohoto prosebného prostředku, zvláště tu před svatostánkem, a tímto svým breviářem řádovým domáhej se potřebných milostí, jak pro sebe, tak i pro jiné! Pán Ježíš porozumí ti nejlépe, uslyší-li slov svých, jež Mu ze Srdce vyšla, a pocházejí-li nyní ze srdce tvého, t. j. modlíš-li se vroucně a pozorně, zase k Srdci Jeho mocně doráží. Kleče tu, v nábožné modlitbě, jak ti ji třetí řád poroučí, pohřížen, podoběn budeš oné Marii v Bethanii, která u nohou Spasitelových sedíc, napnutě a radostně naslouchala slovům Jeho, uzavírajíc se hluboko v srdci svém, aneb když v domě farizeově, jako kajicnice, klečíc u nohou Spasitelových, prolévala hojné slzy, nohy jeho smáčela, vlasy svými utírala a drahou masť mazaala. Ano, ty se budeš podobati onomu miláčku Páně, jenž při poslední večeři na Srdci nejsvětějším spočíval, a nejen vroucnost lásky jeho, ale i veškera tajemství lásky jeho pociťoval a poznával, jak v jeho epistolách a sv. evangeliu toho důkazky máme. Ba ty budeš nejpodobnějším onomu světci, který dnem i nocí přemnoho hodin před svatostánkem trávil, vyučiv se zde té serafinské lásce, která jej Pánu Ježíši nejpodobnějším učinila a příčinou byla, že i viditelných pět ran na jeho těle se objevilo. — Ty se staneš teprv pravým synem sv. otce Františka, a čerpati budeš zde toho pravého ducha Kristova, který, aby na tobě i v tobě spočíval, má býti nejen úmyslem, ale i snažením tvým veškerým, chceš-li v pravdě a ne pouze slovem, terciářem býti. — Může ti snad obtížným přicházeti, tyto Otčenáše řádové anebo hodinky mariánské před svatostánkem, buď jako chvály aneb dikůčinění, jako

smírné aneb prosebné modlitby, ponořovati do srdce Toho, jenž sám trůn svůj mezi lidmi zvolil, aby nám blížek býti a volání naše slyšeti mohl? Budeš se snad rozpakovati této službě, čestné strážce před Nejsvětějším se oddávati, považuje zároveň jak povznášejícím to pro tebe, že můžeš takto nejen ve sbory samých andělův se řaditi, kteří neviditelně stále Bohu svému se koří a klání, ale i ve společnosti nesčíslných zbožných duší celého světa svého Spasitele a Pána co nejdokonaleji uctíti? Ó považ jen, kolik tisíc zbožných katolíků zvláště v měsíci tom svou radost i čest a zásluhu v úctě Srdce Ježíšova před nejsv. Svátostí hledají a také nalézají! A ty bys mohl ještě otáletí?

»Ovšem,« řekneš snad, »rád bych do této čestné strážce vstoupil, ale moje zaměstnání nedovoluje mi, bych denně v kostele tu vznešenou službu konal.« Toho také není třeba, vždyť nemožného nežadá ani Bůh od člověka, tím méně chce já tebe k nemožnému zavazovati; avšak ponech to jen lásce k Pánu Ježíši, a je-li tato vnitřní a opravdovou, pak již vynajde sama mnohé chvíle a způsoby té čestné strážce, aniž by to tvému povolání neb povinnosti překáželo. Mám za to, že se o tělesnou pouze stráž nejedná, jako více duchem svým, a tu můžeš všady, ať doma ať na poli i při práci duší svou se vymyslí v ono místo ve tvém chrámu Páně před svatostánkem, a v pomýšlení tom pracovati, trpělivým a odevzdaným do vůle Boží býti, bojovati, modliti se a pod., a čeho ti snad nemožno dne všedního, za to snadnějším bude v neděli a ve svátek.

Než i tu snadná pomoc; jen poslyš: Snad vás jest vícero terciářů při jednom farním chrámu Páně (a není-li, snad se najde přece několik zbožných duší, jimž, když vypovíš oč že tu běží, najisto návrh tvůj bude velevítaným); dejme tomu, že

jest vás sedm (bude-li jich více, tím snadněji se dá vše provésti); nuže rozděltež sobě tu čestnou stráž mezi sebe, a sice buď losem aneb dle úmluvy, kdy by komu nejsnadnější bylo buď půl hodiny neb více po mši sv. neb jinou dobu před svatostánkem pobožnost k Srdci Božím konati; v neděli pak byste mohli po odpoledních službách Božích snad celou hodinu společně tu čestnou stráž držeti; nebo dojistá nebude potíž o způsob, jakým byste svou pobožnost odbyvali. Oč, že by to nejen vám, ale i ostatním velice prospívalo, a vaše pobožnost přitáhla by snad ještě jiné, kteří by, vidouce jak snadným způsobem lze Ježíši Kristu sloužiti, řady vaše rádi rozmnožili, a tak k Srdci Božím újeji se přivtělovali; čím by i ty nepatrné začátky čestné strážce před svatostánkem mohly se státi mocným prostředkem k čerpání přehojných milostí z toho pramene Božího.

Považte, jak za dob posledních se mnoho přemýšlelo, zkoušelo i podnikalo, aby jen jasnějšího a silnějšího osvětlení dosaženo bylo, a musí se říci, že nikoli bez skvělých výsledků; na př. elektrické světlo, plyn a pod.

Nuže, nemělo by se i tolik podniknouti a přičinovati o větší osvětlení rozumu a roznicení srdce lidského tím nejjasnějším světlem ze Srdce Božího čerpaným?

Ó s radostí spěchejme k té svatyni všech milostí a ctností a odhodlaně stavme se do řad těch zbožných, kteří zvláště v měsíci červnu si obrali za povinnost uctívati v nejsvětější Svátosti oltářní Srdce Páně, které tak dojemně nás volá: »Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste; já vás občerstvím.« —

Žeňme takto společným útokem na předobrotivé Srdce Ježíšovo a přesvědčme se, že se i pak na nás splní, co Spasitel sám blahoslavené Markétě Ala-

koque přislíbil: »Že všem, kteří Jeho božské Srdce vzývají budou, dá jich stavu potřebné milosti, rodinám pokoj, v protivnosti postaveným potěšení, hříšníkům

otevře pramen milosrdenství, vlažným horlivost, horlivým dokonalost, v životě i v hodině smrti zvláštní ochranu a jisté útočiště.« — Nuže, zkusme to!

Zprávy z misíí.

Jeho Svatost papež Lev XIII. ve své otecké péči o katolické hlasatele slova Božího a stísněné křesťany zaslal císařskému dvoru v Pekinku list, v němž důtklivě prosí za ochranu pronásledovaných misionářův a jejich obcí, ježto nešťastná válka, již vede Francie s Čínou, s křesťanstvím není ve spojitosti. Doufejme, že prosba sv. Otce dojde příznivého přijetí, a děsným oněm bouřím, o nichž i dnes, bohužel! čtenáře zpraviti musíme, nadejde již konec.

Již dříve před nyníjším pronásledováním v Číně bylo v **Yünnanu** vzbuření proti křesťanům; již v březnu 1883. klesl P. Terrasse s mnohými jinými vzteku tamějších zákeřníků za oběť. Od té doby došlo o tomto vikariátě málo zpráv, či lépe řečeno, žádné, až posléze list misionářův ze dne 19. listopadu 1884 objasnil nyníjší postavení v pravé podobě. Poslyšme, co zmíněný list sděluje:

„Dokonáno jest, zlomyslnost dospěla ke konci! Krev mučnická tekla v mocnějších proudech, než druhdy za kteréhokoli čínského pronásledování.

Dověděv se, že tlupa vetřelců blíží se našemu území, poslal jsem dva katechety k mandarinu, tázati se o radu. Mandarin, aby nás ukonejšili, pravil, že nejedná se o nic jiného, než abychom sehnali nějakou část peněz pro lupiče; druhého dne v pokoji že vše bude srovnáno. Zatím vše aby chovalo se klidně, křesťan pak žádný by neukazoval se na ulici. Oni že posly rozešlou na vše strany, aby vzbuřence zdrželi od obklíčení města a kostelů.

Téhož ještě dne opustilo velké množství křesťanů město a u pohanů neb ve slujích a pod skalami hledalo útočiště. Při mně zůstalo asi deset k odboji schopných mužů, kteří přes hrozící nebezpečí nechtěli mne opustiti. Okolo 9. hodiny večer vnukl mi dobrý můj anděl, bych uprchl. „Všechn odboj,“ pravil jsem svým lidem, „jest marný; nejlépe bude prchnouti; ačkoliv uniknutí jest velmi nesnadno, u Boha přece není nic nemožno. Je-li to svatá Jeho vůle, najde dojata prostředků, by nás

na útěku ochránil; chce-li, bychom zemřeli, budeme se šťastnými pokládati, že za svatou věc dopřáno nám proliti krev.“

Když mi bylo přisvědčeno, přikročili jsme hned k vykonání svého plánu. Zahra na naše přiléhala k městské zdi a nedaleko byla západní brána, jež obklíčena byla stráží. Křesťané chtěli počkat až k půlnoci. Když jsem však šel zahradou, zaslechl jsem jednoho úředníka, jenž pravil k vojínu, že o půlnoci bude mandarin strážce přehlížeti. Pročež ihned podepřeli jsme žebřík na zeď a prchli. Ačkoliv spadlo několik cihel, nebyl nikdo zvláštní ochranou Boží na nás upozorněn. Na útěku za temné noci dařilo se nám velmi špatně. Nedosplyli jsme oklikami daleko, když spatřili jsme dům jednoho křesťana v plamenech. Za krátkou chvíli slyšeli jsme brozný lomoz na valech městských a spatřili jsme, ani ozbrojenci s pochodněmi v rukou semo tamo pobíhají. Po ráně z děla následoval zběsilý pokřik, a brzy zřeli jsme plameny, šlehající z obou škol, misionářského obydlí a sousedního domu. Vše, co patřilo ke kostelu, vše, co bylo majetkem křesťanů, vše zpusoženo neb ohněm zničeno. V městě i na venku, všude řádilo vraždění, loupení a palčičtví.

V nedalekém Lo-he počínali sobě bandité ještě hůře. Muži, ženy a děti, jež nenesly pohanského odznaku, bez smilování povražděny. Dosud není vztek zběsilcův ukojen; v lesích a horách prohlédávají domy pohanů, již jsou v podezření, že přechovávali křesťany nebo jich majetek, ano i ti pohané, kteří nešťastným křesťanům poskytli přístřeší, propadli zpusožení nebo smrti.

Počet obětí nemůže věrně býti udán, avšak lze-li souditi dle pověsti a vzteku pronásledovatelů, již jednali z vyššího rozkazu, a proto neobávali se trestu, jest dojata počet mučnicků velmi značný a přesahuje snad více set. Jisto jest, že pronásledování vyšlo od mandarinův a místokrále, jenž podřízeným úředníkům poslal tajný rozkaz k vypuzení křesťanův a zavraždění francouzských misionářů.

Ztráty jsou ohromny. Vše, co násilím neb ohněm zničeno, páčí se na několik set tisíc marek. Křesťané osvědčili se rekovnými; vyjma dvě rodiny, jež pohanský odznak při-

jaly, chtěli všickni raději zemřít a krev svou do poslední krůpěje vycediti, než odpadnutím se poskrvniti. Bůh jim buď milostiv!“

Milodary božského Srdce P.

Marianský měsíc ukončen, měsíc to květvů a věnců. Kolik takových věncův okrášlilo obrazy a sochy blahosl. Panny měsíce tohoto! Tak i neživá příroda přispívala k účtě a oslavě královny své; ta jistě vyplnila dokonale úkol svůj. Záleží jen na tom, zda-li i my jsme jej pochopili a vykonali. Či snad spokojili jsme se pouhým ověncením obrazů? Anebo vplétali jsme ve věnce také kvítka svých modliteb a zbožných povzděchů, svých proseb, svých diků, svých chvalo zpěvů? Jestli tomu tak, pak jsme skutečně slavili po křesťansku uplynulý měsíc. Doufejme, že se tak stalo, a co se nestalo, nahradíme, prosíce Matku Boží za odpuštění. Jaké pak by to bylo dítko Mariánské, jež by neponěžilo vzácné příležitosti takové a nevynasnažilo se

vší silou projevit zbožné city své naší milé Matce. jež Neustává plným rukama rozdávati blahodarů svých všem, jižto se k ní utíkají? Jakou pak bychom to byli rodinou křesťanskou, kdybychom neprosili jí i za trpící bratry a neděkovali jí za hojná dobrodíní, jižto se jim k její přimluvě hojně dostalo, když oni sami nás k tomu tak důtklivě vybízejí?

Z Kam. Sedlště. Minulého měsíce rozstonal se nám otec zapálením plic. Nemoc byla prudká a lékař již vzal nám všecku naději. Deset nezaopatřených dětí s matkou mělo osiřeti. V úzkosti své vzali jsme útočiště k »Uzdravení nemocných,« milostiplné P. Marii Lúrdské. Začali jsme konati 9denní k ní pobožnost, slibivše, co živi budeme, modliti se každý denně jedno »Zdravas« a přidávali k lékům vždy krapet vody lúrdské. A nadarmo jsme nevzývali Panny nejvyšší. Dnes otec náš zase zdrav a silen. Budiž Pán Bůh za to chválen a »leben! Jiným pak ku povzbuzení a Matce Boží k poděkování oznamujeme to čtenářům »Školy B. S. P.«
Rodina H.

Ze Věclničky od Kamenice nad Lípou. Před třemi roky jsem byla nebezpečně nemocna a obávala jsem se zlych následků; avšak na vroucnou modlitbu sv. růžence a vyzývání neposkrvněné P. Marie Lúrdské, jsem se, Bohu díky,

uzdravila. Avšak zdraví, jaké jsem spíše měla, již jsem přece nenabyla, a po všechny tři roky jsem churavěla. I vykonala jsem 9denní pobožnost, poroučela se pod ochranu Rodičky Boží, a tu jsem zrovna zázračně zase předešloho zdraví nabyla. Vzdávám tímto vroucí díky neposkrvněné Panně Marii a vyznávám veřejně, že jsem nejen tentokráte, ale již i vícekrát na vroucné vyzvání P. M. a modlení sv. růžence vždy patrné pomoci obdržela.

Z Třeboně u Budějovic v Čechách. Božskému Srdci buďtež věčné díky za uzdravení, kterého se mně dostalo v přetěžké a beznadějně nemoci. Nemoc má měla počátek v neduhu ledvin, a po čase objevila se na venek v hrozném otoku. Avšak čím více přibývalo otoku nebezpečného, tím vroucněji a důvěrněji konali se mnou všickni moji přátelé domácí modlitby pobožnosti 9denní k účtě božského Srdce Páně. Dvakrát vykonali

jsme pobožnost devítníkovou, a po ukončení druhé pobožnosti, když jsme se chystali konati ještě třetí pobožnost, smílovalo se nade mnou nejsv. Srdce Páně a darovalo mně opět zdraví, tak že nyní zase konati mohu práce obvyklé svého řemesla. Budiž za to na věky chváleno a velebeno božské Srdce Ježíšovo!

Z Kroměříže. Nacházel jsem se v těžkém postavení, z něhož jsem si vzdor úsilovnému namáhání nijak pomoci nemohl. V této nouzi obrátil jsem se k nejsladšímu Srdci Pána Ježíše a ke blahoslavené Panně Marii, a konal jsem k nim po třikráte 9denní pobožnost s tím úmyslem, že, jestli mi zpomoženo bude, ve »Škole« to uveřejním. A byl jsem vyslyšen; stav můj se znamenitě zlepšil. Avšak já jsem na slib svůj zaporaněl, načež jsem v postavení dřívější opět upadl. Chci tedy především slibu svému dostát a nejsladší Srdce Pána Ježíše a blahoslavenou Pannu Marii opět prositi, by své mocné pomoci ode mne neodvraceli.

Z farnosti **Frýdecké.** Dle učiněného slibu vzdávám nejvroucnější díky božsk. Srdci Páně, neposkvřněnému srdci Marie P. a přecistému srdci sv. Josefa za vysvobození otce z opilství a za všechny milosti obdržené.

Z farnosti **Moravičanské.** Plnice dávno učiněný slib, vzdávají jistí manželé nejvroucnější díky božsk. Srdci P. a neposkvřněnému srdci Panny Marie za dvoji podivuhodně brzké uzdravení jejich dcerušky od velmi nebezpečného zánětu plicního.

J. S. A. S.

Ze Solnohradu. Jistý mladík, jenž po drahnou dobu duševním nepokojem hrozně zmitán byl, vzdává nejvroucnější díky nejbl. Panně a Matce Boží za vyslyšení prosby po vykonané 9denní pobožnosti.

Z Vídně jistá osoba vroucně díky vyslovuje, že po konané pobožnosti k božskému Srdci Páně a blahosl. Panny bratr její ze smrtelné nemoci vyvázl, když již veškerá pomoc lékařská byla marna.!

Z Luhačovic děkuje jistá osoba božsk. Srdci Páně a Panně Marii za milostivé vyslyšení proseb mnohých, zvláště však za šťastný porod.

Z Blažovic jistá osoba děkuje božsk. Srdci Páně, P. Marii a sv. Josefu za uzdravení z velmi nebezpečné nemoci.

Z Tábora. Vyslovuji tímto, dle slibu učiněného, božskému Srdci P. za vyslyšení mě úpěnlivé prosby tisícere díky.

Z Olomouce. Jistý studující děkuje vroucně božsk. Srdci za poskytnutou pomoc při těžkých zkouškách a za zachování svého slabého zdraví při velmi namáhavé práci.!

Ze Slovenska uherského. Jedon úd spolku B. Srdca Ježíšového, který už více roků v rozličných nehodách a nebezpečnostvách utočisté hledal a našiel u pramena milosti B. Srdca Spasitel'ovho, zvlášt ale toho roku z nebezpečnej chorosti skrze zkrúšenu a dôvernú modlitbu ku cti nejsvät. Srdca Ježíšového konanú, vyslobodený bol; ponížené a srdočne vdaky vzdáva za milost mu preukazanú a volá: Budiž večne chválené a zveľebované presväté Srđce Ježíšove!

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Všecka pozornost obrácena jest nyní k nastávajícím volbám, a v mnohých zemích a okresích objevuje se — Bohu díky! — snaha křesťanského lidu, aby i zástupcové lidu byli hodní a upřímní katolíci, kterým víra není věci vedlejší. Rozumí se samo sebou, že tato snaha vyvolá mnohé boje proti dřívějším zástupcům, a že nastávající volby budou namnoze dosti živé. — Biskupové rakouští vydali v příčině voleb pastýřský list, vyzývající katolíky, aby voleb hojně se účastnili a užívajíce zákonem daného

práva, volili do sborů zákonodárných muže upřímně katolické, spravedlivé, smírné a pravé přátele staré, mnohojazyčné říše rakouské.

Dobře napomíná nejdůstojnější pan biskup Lavantský své diecézány mezi jiným: »Volte pouze ony muže, kteří sami duchem křesťanským jsou proniknuti, kteří zjevně, bez uzardění prohlašují, že jsou křesťany, katolíky, kteří za víru a nezadatná práva církve bojovati chtějí. Nechť ovládá Vás duch pravé, obětavé lásky k vlasti! Proto

volte muže nezištné obětavosti pro blaho společné naší vlasti, jichž věrnost k nejmilostivějšímu našemu vladaři jest nade vši pochybnost jistá a zkouškou stvrzena. Volte muže, kteří pro zájmy otčiny, pro skutečné její potřeby, ku kterým dosavadní zkušenost poukazuje, smysl i srdce mají. Volte muže, kteří mají cit pro spravedlnost, která dává každému, což jeho jest, muže, kteří umějí a chtějí vyrovnati rozdily původu, národnosti a řečí, a tomu podobné, všeobecnou láskou křesťanskou. Volte tedy — zkrátka — volte dle nejlepšího svého vědomí a svědomí, volte dle svého, křesťanstvím a vírou osvíceného, svobodného přesvědčení; volte, jako muži, kteří vědomí jsou si své svobody. Dle toho, jak jste voličského práva svého užili, kteréhož nikdo k vůli dobré věci vzdáti se nemá, budete jednou odpovídati před Bohem. Kéž jest Vám odpověď tato snadnou!

Rím a Itálie. Po velikonoci přijal sv. Otec jednoho knížete indického, jenž přál si hlavu křesťanstva viděti, a měl s ním přátelskou rozmluvu. Dle toho, jak jste voličského práva svého užili, kteréhož nikdo k vůli dobré věci vzdáti se nemá, budete jednou odpovídati před Bohem. Kéž jest Vám odpověď tato snadnou!

Dne 3. května měli u sv. Otce slyšení četní poutníci z Německa. Sv. Otec chválil jejich horlivost, jednotu a statečnost u vyznání víry a věrnost ke stolici apoštolské, a přislíbil jim svou péči, aby vyjednal jim svobodu církve ve prospěch církve i říše německé. Též vyslovil se o podvrtných snahách socialistické demokracie, žádaje, aby drželi se zásad křesťanských, na jichž základě jedině lze společnost upravit, a odporoučel jim, aby se starali o zlepšení hmotného postavení tříd, pracujících z lásky křesťanské.

Francie dosáhla, čeho jí zajisté nanejvýš třeba: míru s Čínou, ač se Číňanům jaksi nechce vykliditi vojska svá z území, kteráž mají zůstatí v držení Francie. Z té příčiny posylají se posud

posily mužstva do Tonkinu, ač jiná oddělení mají se odtud poslati na ostrov Madagaskar. Viděti z toho také, že Francie nevěří velmi v upřímnost slibu vlády čínské, která té proľhanosti učí se od diplomatů evropských, křesťanských. Ve Francii samé množí se bída, a lid pracující darmo volaje po zaměstnání, ohrožuje majetek a bezpečnost tříd zámožnějších. Pomocníci krejčovští chodí v zástupech na sta čítajících ulicemi pařížskými, a majitelé krámů zavírají své výklady strachem před rozdrážděnými dělníky.

Koncem dubna byla v Paříži schůze společnosti k zakládání křesťanských škol, aby podala výroční zprávu o své činnosti. Ze zprávy té vysvítá, že v Paříži zřízeno naproti bezbožeckým státním školám 130 škol křesťanských, řízených společnostmi církevními. Žáků mají 70.000 a od r. 1882. sehnáno na ně sbírkami 16 mil. franků. V celé Francii sebráno na tyto školy v době tří roků na 200 milionů franků. Zajisté krásný to příklad obětavosti křesťanské horlivých katolíků francouzských. Lid většinou tak horlivý zasluhoval by zajisté lepší vládu.

Spor anglicko-ruský, který již vypuknouti hrozil ve válku, šťastně jest uklizen a nebezpečí války zatím odstraněno. Mravní vítězství však připadlo přece jen Rusku. Dle předběžných podmínek míru stane se pohorí Paropamisus hranicí mezi územím ruským a afghanským. Rusku pojištěn vliv na Balkánu a povolena dráha z území ruského do Indie.

V Belgii zavedeny opět školy křesťanské, a bývalé státní bezbožecké, které byly skoro bez žáků, jsou většinou uzavřeny.

Modlitbám spoluůdů bratrstva bened. odporučujeme: † Marii Pettersovu z Písku, horlivou rozšiřovatelku bratrstva našeho; Fr. Viktora Bábíčka, f. sv. B. v Rajhradě, a Frant. Suchánkovu.

V měsíci červnu

modleme se za vítězství moci papežské.

Úkol a účel papežství. Božský původce a zakladatel církve katolické nehodlal, zakládaje církev svou, způsobem viditelným stále v církvi své bytovat. Aby však církev v té ryzosti učení potrvála, v jaké Kristem byla založena, bylo třeba, aby ustanoven byl nástupce, který by, plnou jsa mocí obdařen, veškerý tři

úřady Páně v sobě spojoval; proto postavil Pán na své místo Petra, to jest skálu, na které založil církev svou; proto obdařil Petra, a poněvadž tento věčně žíti nemohl, i veškerý jeho nástupce, darem neomylnosti.

Petr zemřel, po něm i papežové; avšak moc, která náměstků Kristovu byla udělena, ta nemizí, ta potrvá až do skonání světa, aby totiž papežství vznešené úloze své dostáti mohlo, by pravdu v plné ryзости zachovalo, učení svaté předkládalo a církev dle zákonů Páně řídilo a spravovalo, milostí Kristem získané věřícím uštěďovalo, či jinak, by blaho a spásu lidstva působilo.

Boj papežství a jeho vítězství. Církví svaté není však volno pokojně působiti, jí není možno v míru dobrodiní prokazovati. Proti branám církve čelí stále ony brány, o kterých Pán pravil, že církev nepřemohou, ty brány, jichž heslem jest lež, nekázeň a bezprávi.

Církví jest stále lež pravdou potírati, nevázanosti a bezprávi okazovati na zákon božský a lidský, napomínati a kárati, a když nic prostředky tyto nepomáhají, i trestati. —

Papež nemá sice moci hmotné, ba i kdyby jí měl, neužil by jí ku potírání klamův a bezprávi lidských. On nemá než prosté slovo; slovo to však, jsouc pravdou, a nejsouc pouze slovem lidským, vítězí a musí vítěziti, poněvadž jest slovem Toho, který pravil: »Já s vámi jsem až do skonání světa,« a jinde: »Kdo vás slyší, mne slyší.«

Vítězství papežství pozůstává však v tom, že odkrývá lež, by poznána býti mohla od lidí, že odhaluje bezprávi, by mohlo lidstvo, poznavši je, jeho se vystříhati, aby meze stanoviti se mohly návalům zla a hříchu. Tot tedy vítězství papežství; pravdou potírá lež, slechetností zlo, mečem práva bezuzdnost.

A poněvadž na těchto spočívá blaho a spása světa, pořádek, mír, láska, křesťanské vychování, pokrok, volnost a spása duší, jest vítězství, kterého papežství dosahuje, vítězstvím největším.

Má-li však papež dosáhnouti vítězství úplného, mají-li nepřátelé dokonale býti potřeni, pak třeba, bychom spolu působili, spolu bojovali. Neb statky práva, za která papežství bojuje, jsou i našimi právy, jeho vítězství jest naším pozehnáním.

Toho dosáhnouti možno dvojím způsobem: Když my, sami o sobě, papežství ku vítězství pomáháme, a když zevně ku vítězství jeho jemu nad živými náhledy světa dopomáháme.

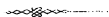
Papež často zmiňuje se o bludu, v jakém věk nynější vězí, okazuje špatné stránky liberalismu, odsuzuje knihy a listy bohaprázdné a vši mravnosti prosté. Na nás jest vystříhati se jich, unikati nebezpečím, v jaká tím bychom se vrhli, tím vítězíme sami nad sebou, pomáhajice k vítězství pravdě, ctnosti, právu a tím k vítězství papežství.

Můžeme-li však na venek působiti, můžeme-li i jinde hlasu svého povzněti, pak máme vždy a vždy nepokryté křesťanské zásady hájiti. Nyní právě naskytuje se nám krásná příležitost. Máme voliti své zástupce, muže své důvěry. Koho budeme voliti? Volme muže bezúhonné, důstojné, přátely církve, křesťanských zásad, kteří budou přimlouvati se za naše zájmy, bojovati za naše školy, kteří budou v pravdě tlumočiti naše smýšlení.

Působme k tomu, by tisk katolický se šířil, spolky katolické kvetly, život náš ku pravdě se nesl; tak státi se můžeme pravými apoštoly Srdce Páně.

Snad nemáme dosti odvahy, snad prostředků, bychom boj ten nastoupili, snad nemáme zbraní, snad ani naděje na vítězství, takové, jaké naši nepřátelé; máme však něco, čeho protivníci postrádají: máme modlitbu.

Modleme se, by slova, napomínání, výstrahy, rady a návrhy hlavy církve a důstojných našich pastýřů byly zachovávány a plněny, by pravda a právo zvítězily, lež, lež a bezprávi podlehly; tím můžeme, obětujice práce a utrpení svá božskému Srdci Páně, i my plněně ku vítězství papežovu přispěti. —

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen I. P. 1885.

Za vítězství moci papežské.

Ó Ježíši! Skrže neposkvrněné Srdce Marie obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Predevším však obětují je Tobě, bys nepřátely své svatě církve ponižiti, jakož i bojům a namáháním našeho svatého Otce za zachování Tvé říše na zemi vítězství uděliti ráčil. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. *Sv. Fortunáta, kn.*: Vdar a požehnání živému slovu a tisku ku počtě božského Srdce Páně vsady. Záležitosti těchto dnů mocnářství rakouskému předléžité. † otec. Volby do říšské rady.
2. *Sv. Blandíny, p. m.*: Horlivost apoštolátu modlitby. By duch křesťanský nad duchem lživobodomyslným při volbách nastávajících zvítězil. Císař a král náš. Potlačení nečistých žádostí.
3. *Sv. Klotildy, král. 545*: Dar kajcnosti, strídmosti a stálosti v dobrém. Mnozí soužení a neduživí. Osvícení ducha. † matka.
4. **Božího Těla** (*Sv. Kvirina, bskp. m. 304*): Rozhojnění v lidu živé víry a vroucí lásky k Božimu Tělu. Jednoty ustavičného se klanění by prospívaly. Stále zdraví. Šťastná volba stavu.
5. *Sv. Bonifacia, bskp. m. 755*: Obnova úcty u všech údů bratrstva b. S. P. a příprava ku svátku na 12. t. m. Biskupové naši.
6. *Sv. Norberta, bskp. 1134*: Řád premonstrátský. Pěstování úcty našich ss. dědicův a patronů. Osířelý prestol sv.-Vojtěšský v Praze.
7. *Sv. Roberta, op.*: Duchovenstvo řeholní by se ještě více zmohlo v zemích slovanských. Spolky na ozdabu chrámů Páně. Čekatelé kněžství v Čechách a na Moravě. Halíř sv.-Petrský. † švagr.
8. *Sv. Medarda, bskp. 545*: Požehnání Boží snahám apoštolským našeho sv. Otce. Bratrstva na podporu apošt. stolice. † dítě.
9. *Sv. Prima a Felicianá, m. 286*: Horlivost bratrstva sv. Cyrilla a Methode za obrácení rozkolných Slovanů. Ochrana dítěte.
10. *Sv. Markéty, král. Škot. 1099*: Řády panenské a jich vychovací ústavy. Jisté společnosti velikou chudobou sevřené. Umírající.
11. *Sv. Barnabáše, ap. v I. stol.*: Přičinění mužů křesť. vniknouti do božského Srdce Páně. Vypuzení všeliké vlačnosti z křesťanského života. Čestí bohoslovci v Římě. Nemocná sestra.
12. **Nejsv. Srdce P. Ježíše** (*Sv. Jana z Fakundo, řeh. 1479*): Země, obce a jednotlivci, zasvěcení božskému Srdci P. Putníci na Velehrad putující. Apoštolát modlitby a tisku. Jistá služebná.
13. *Sv. Antonína z Paduy, řeh. 1231*: Řády sv. Františka Seraf. Kazatelé slovanští. Horliví zpovědníci na Velehradě. 2 † bratři.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořdu, Oastrochově, Bolešavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červen I. P. 1885.

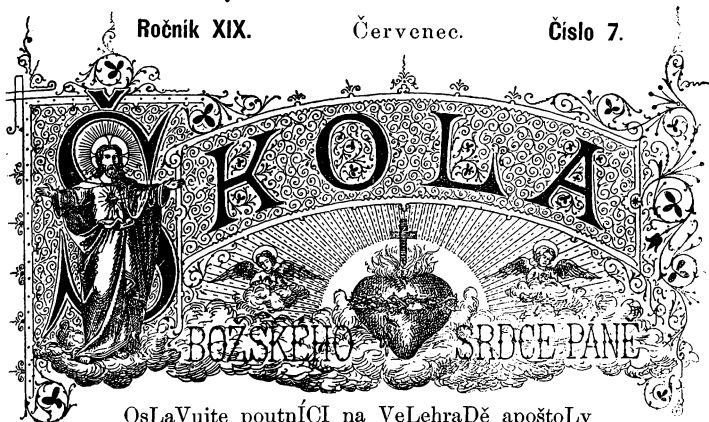
Za vítězství moci papežské.

- Dne Obzvláště však odporučuje se :
14. *Sv. Basilia, učit. církv. 379*: Řád basilíánský mezi Slovyany činný. Zdar obnově jeho v Dobromilu. Mladík pokušením pronásledovaný. Bratrstvo nejsv. Svátosti oltární v jisté obci. Muž opilce.
  15. *Sv. Víta, muč. 300*: Rozkvět úcty a důvěry k ss. dědicům našim. Poutě křesťanské v Čechách, na Moravě a jinde. Vdova a sirotci.
  16. *Sv. Bennona, bskp. 1106*: Mládež studující na školách středních. Šťastná volba stavu studujícím ze středních škol vystupujícím. Moravští bohoslovci v Římě. Zdar jubil. slavnosti Velehradské.
  17. *Sv. Františka Reg., řeh. 1640*: Posvátné misie po celém světě. Tovaryšstvo Ježíšovo mezi Slovyany činné. Svornost v rodině.
  18. *Sv. Alžběty, p.*: Poutě na posv. Velehrad v jubil. roce. Obrácení hříšníků a návrat rozkolníků do lůna církve sv. Na jistý úmysl.
  19. *Sv. Gervasia a Protasia, m. 387*: Školy bohoslovné a filosofické v duchu sv. Tomáše Akvinského. Novosvěcení, aby byli podle Srdce Páně. Šťastný výsledek zkoušky. Vyrvalost v dobrém.
  20. *Sv. Silveria, pap. m. 538*: Duchovenstvo světské. Dobří zpovědníci a vůdcové v životě duchovním. Útvrzení mladého muže ve víře. Vychování dítek ve 4 rodinách. Potlačení nezřízené lásky.
  21. *Sv. Aloisa Gonz., panice 1591*: Studující mládež na vysokých školách a jich učitelstvo. Následování sv. Aloisa v bezúhonnosti mravův a lásce k Ježíši ukřižovanému. Bohoslovec v cizině.
  22. *Sv. Pavlína, bskp. 431*: Zdar dědictví »Sv.-Janského,« »Cyrillo-Methodějského,« »Sv.-Prokopského,« »Maličkých,« jakož i všech časopisů ke slávě Boží činných. Rodiny křesťanské v nesnázích.
  23. *Sv. Edeltrudy, abat. 679*: Návod dítek školních k uctě svatých apoštolů slovanských. Misionáři v pohanských zemích. Churavci.
  24. *Sv. Jana Křtitele*: Rozkvět křesťanské spravedlnosti a utužiloští. Všichni, kteří na posv. Velehradě a za příčinou jubilea svatě Svátosti přijali a přijmou. Nejpouštěnější duše v očištění. Oteckmet.
  25. *Sv. Ivana, poust. v X. stol.*: Poutní chrám sv. Ivana »pod skalou« v Čechách. Panicové a panny. Dar trpělivosti a mudrosti.
  26. *Sv. Jana a Pavla, muč. 362*: Apoštolské práce v Římě. Muži učení k slávě Boží a rozšíření církve sv. pracující. Dobrý úmysl.
  27. *Sv. Ladislava, krále 1095*: By přestala všeliká podezřívání poutníků Velehradských. Nešťastná manželství. Volba stavu studujícího. Misionáři v Čechách a na Moravě. Dar stálého zdraví. Chorý kněz.
  28. *Sv. Irena, bskp. m. 202*: Ústavy slepcův a hluchoněmých, nemocnice a sirotčince. Lid dělnický a svěcení neděle a svátků. Stará, nemocí skličena matka. Odstranění svůdníků. Utiskování.
  29. *Sv. Petra a Pavla, apošt. 67*: Vítězství církve svatě nad rozkolem, protestantismem a všelikou nevěrou. Zdar jubilejní slavnosti Velehradské. Šťastná volba stavu. Chorobná služebná.
  30. *Sv. Pavla, apošt. památka*: Dikůvzdání božskému Srdci Páně za hojně milosti v jubilejním roce. Svatý boj za právo a pravdu. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

OsLaVujte poutníCI na VeLehraDě apoštoLy
sLoVanské, ať se za Vás přIMLouVají V nebi!

J. Št. K.

Před Velehradem.

Vážný Buchlov k Velehradu zírá,
mraky nad ním v boj se sbíhají,
děsná tma se stele po kraji,
poutem hrůzy bouře ňadro svírá.

Ohlas hromu v šedých horách zmírá,
blesky vzteklé na hrad slétají,
hrdé čelo jemu zrývají —
Buchlov stojí hrdě, neodpírá . . .

Staletí již takto kuje vzdory,
kraje svého mocná zástíta,
s díkem k němu vzhledá lán i bory.

A jak na své vzpomínal by děje,
blahem zrak mu jasně zakmitá —
to že chrání — zemi Metoděje!

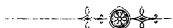
Štěstí slunce vlastem našim vzplálo,
miru zář se krajem rozlila,
ústy Methoda a Cyrilla
pravdy slovo když k nám zavítalo.

Svatým ohněm srdce otců vžhalo
slovo světců, z něhož zářila
hvězda lásky, která vodila
majáku kde světlo spásné stálo. —

Od oněch již časů bouře steré
zhouby věčné do prohlubně šeré
chtěly vrhnout vlastní lodici.

Nezvratnou však chrání kotvici
loď, když příval zloby vln ji svírá,
lidu věrná, svatá, věčná víra!

Ad. Kuchlůvský

Duchovní pouť

ke hrobce svatých apoštolů Petra a Pavla v Římě,

v době devítiku od 20. do 29. června 1885.

o celém katolickém světě rozléhá se hlas vybízející, abychom se chystali k důstojné oslavě památky 50letého kněžství našeho svrchované milovaného nejvyššího duch. pastýře Lva XIII. Lne-li celá církev láskou vroucí ke sv. Otcí, mámeť my Slované, ditky ss. Cyrilla a Methoda, nejvíce příčiny, nikým nedati se dostihnouti v účinné a obětavé oddanosti ke stolci apoštolskému, na němž zasedá velký papež, milovník kmenů slovanských, Lev XIII. — Celé tisíciletí bylo nám čekati po smrti papežů Mikuláše I., Hadriana II. a Jana VIII., nežli nám Bůh ustředil nástupce celého podle jejich příkladu, podle milostného Srdce Ježíšova, a proto hříchem, který se mstí na celých pokoleních, bylo by neuznatí a neuziti vhodné příležitosti ku povznesení našeho národa nejužším spojením se svatou stolicí. Jubileum svato-Methodějské podává nám k tomu živého podnětu.

Uvádíme, co Jeho Milost František Saleský, biskup brněnský, svým dieceasánům v této záležitosti pastýřským svým listem ze dne 31. května pravi:

Roku 1887. bude tomu 50 let, co sv. Otec Lev XIII. na kněze byl posvěcen a nejdraší obět mše sv. konal poprvé. Roku toho bude tedy Jeho Svatost slaviti své kněžské jubileum, kterážto slavnost velmi příhodně i »zlatou svadbou« se nazývá.

Slaví-li ji farář sebe menší osady vesnické, účastní se v této radosti jeho kde které dítko jeho duchovní; slaví-li ji biskup, účastní se v ní celá jeho diecése; že však nyní vzácný tento den nadchází velepastýři všech věřících a biskupu veškerého světa katolického: samo sebou se rozumí, že všichni katoličtí křesťané, a tudíž i Vy, rozmilí v Kristu, milerádi se spojí, aby tato slavnost církevní i důstojností i okázalostí svou se sestero-ano stisíceronásobila a takovou vroucností a nadšeností oživena byla, jakou jednak vznešenost takového otce, jednak úcta a láska dítek tak četných vymáhá.

Jedná se tu zajisté především o to, abychom veřejně učinili vyznání dětinne

lásky své k viditelnému náměstku Ježíše Krista na zemi; jedná se o to, abychom vzývali milosrdenství Boží pro církev téměř všude pronásledovanou a stisněnou; jedná se zvláště o to, abychom nezávislost na jakékoli moci světské římskému papeži dle božského i lidského práva u spravování úřadu jeho příslušnou co nejrozhodněji pro něho požadovali, jemu ji zachovali a obhájili; jedná se konečně i o to, abychom bídu a nouzi, do které ho pronásledovatelé jeho postavili, umírnili, či zkrátka: Těmito důkazy účinné lásky má sv. Otcí od synův a dcer věrně jemu oddaných prokázána býti příslušná úcta a tím spolu i svrchované uctěn býti sám Kristus Pán, na jehožto místě sv. Otec církev řídí a spravuje.

Uskutečnění plánu toho důtklivě vymáhá smutná doba naše. Nebo čím více zapřisáhlí nepřátelé církve o to usilují, aby nás od Ježíše Krista oddělili: tím více třeba, abychom my co nejtěsněji přivinouti se snažili ku Kristu, jenž v ná-

městku svém, římském papeži, mezi námi zůstává.

A nesluší zajisté ani toho tajiti si, že nelíbí národům, alebrž i rodinám, ano i každému z nás nebezpečnosti hrozí nemalá. Neboť od té doby, co vládcové říši počali řídit se zásadou, že spravovati lze národy bez ohledu na zákon Boží a že člověk sám sobě má býti bohem i zákonem: tu již patrně všeliké společenské pořádky kloní se k úpadku; zřejmým toho důkazem jsou zajisté lidé převratní a sebe špatnějších prostředků se odvažující, tak zvaní socialisté, komunisté a nihilisté, kteří již i mezi námi se vyskytují a jichžto počet den co den vzrůstaje, panovníky rovněž tak, jakož i celé národy ohrožuje.

Žadající tedy nebezpečnosti těch uniknouti, žadající netoliko vlastní, alebrž i dítek svých blaho pojistiti, žadající vlast i panovníka svého zachrániti, což jiného můžeme podniknouti, nežli důvěřovati se ve skálu, o nížto bylo řečeno: »Brány pekelné ji nepřemohou?« Tomu zajisté trůnu přede všemi náleží zachovati oddanost, jemužto jedinému přes měnitelnost věcí všech přislíbena neměnitelnost; té arše náleží světiti se, jižto vlny nikdy nepohlí, poněvadž samého Krista Pána v sobě obnaší. Jen tenkrát bude lze nadíti se odvrácení hrozící záhuby, budeme-li věrně státi při neomylném učiteli na stoličce sv. Petra a srdcem i ústy vyznávati výroky z úst jeho plynoucí, poněvadž národům odtamtud dostává se poučení, kterak by sobě — nikoli falešně — alebrž pravé svobody dítek Božích mohli opatřit.

Přípravou k velikolepé slavnosti této a spolu prosbou o žádoucí zdar a úspěch její má býti pouť ke hrobu ss. apoštolů Petra a Pavla v devítníku výročního svátku jejich, od 20.—29. června l. r. vykonaná, jižto by se všichni katoličtí křesťané bez rozdílu stavu a věku při-

účastnili způsobem duchovním, poklekající totiž v duchu u hrobu knížat apoštolských a konajice tam nějakou, účelu svrchu vytknutému přiměřenou pobožnost. Na povzbuzení k pouti této duchovní a na odměnu horlivosti věřících uděluje sv. Otec všem, kdož

1. v duchu hrob ss. apoštolů Petra a Pavla ve hradě vatikánském v Římě uctí,

2. nějakým způsobem (ku př. penožitým dárkem) ku povznešení a ke šťastnému výsledku zbožné pouti této přispějí, a

3. devítník jakožto přípravu na svátek apoštolů těchto vykonají, modlice se v tento čas denně třetí díl růžence za svornost knížat křesťanských, za vykořenění kacířstev, za obrácení hříšníkův a za povznešení matky naší, sv. církve:

I. odpustky 300 dní jednou každého dne devítníku;

II. plnomocné odpustky ve svátek svrchu řečený aneb kterýkoli den oktávy jeho, jestliže hodně přijavše svátosti pokání a oltářní, na úmysl Jeho Svatosti se pomodlí.

Z příspěvků za příležitosti této sebraných má

1. část obrácena býti na sloužení dvou set mší sv. v kostele sv. Petra v Římě na hrobě knížat apoštolských s připojenými ještě zvláštními modlitbami, a sice jedno sto za živé a druhé sto za zemřelé na úmysl dárců; má

2. zřízení býti fundace na věčné časy, aby každého roku o dušičkách v též velechrámě římském obětována byla jedna mše sv. za duše všech účastníků při této pouti duchovní;

3. má jménem všech účastníků neblahoslavenější Panně bez poskvrny počaté obětována býti drahocenná lampa, ze zlata a stříbra shotovená a smaltem a drahokamy vykládaná. Lampa tato před ctíhodným hrobem ustavičně hořící má býti jako stálou modlitbou k neblahosl. Panně a ke ss. apoštolům Petru a Pavlu,

a má přednášeti jim naše žádosti a prosby za dosažení milostí, jichžto z účastenství v oběti této očekáváme; ona ještě po smrti naší pamatovati má Marii, že jsme byli jejími ctiteli a že jsme v ni naději svou skládali. Do lampy vyryje se nápis: »Pro nobis et nostris; pro Ecclesia et Pontifice — Za nás a za našince; za církev a papeže.« I k tomu konci odevzdá se sv. stolici část potřebná.

4. Co po odražce těchto výloh zbudě, uloží se a odevzdá se svrchovaně milovanému sv. Otcí u příležitosti zlaté svadby spolu s almužnou na mši sv. sebranou.

Jmenem pak všech dobrodincův a účastníků pouti této duchovní odeběte se deputace kněží a nekneží do Říma,*) aby tam nejblahoslavenější Panně a ss. apoštolům přednesla všechna zbožná přání a modlitby a podala dary tisíců věrných synův a dcer, kteřížto se spojili na tentýž úmysl ke společným modlitbám za milost a milosrdenství a ukončení tolikerých béd, jimižto jsou stíženi. Deputace ta vypravovati bude i náměstků Ježíše Krista, kolik tisíc a tisíc věrných a oddaných duší na jeho úmysl a za něho se modlí, nejvroucenější prosby k nebesům vysílající, aby Hospodin je zachoval a jemu slavnosti zlaté svadby, slavnosti kněžského jubilea dočkati se dal; bude ho prositi za přímluvu u nejblahoslavenější Panny a ss. apoštolů za ně, za rodiny jejich, za členy jejich živé a zemřelé, a vyžádá všem apoštolského pozhennání.

Rozmilí v Kristu! Při Vaší lásce

*) Jak se dovídáme, odeběte se bezpečně J. M. biskup brněnský letos do Říma a přednese nejen jmenem svých diecézánů, nýbrž i jmenem apoštolů modlitby a katolického tisku národa českého nejvroucenější hold sv. Otcí a vyžádá jim apoštolského pozhennání.

k Ježíši Kristu, jehožto znamení spásy při Vašich chrámech, ve Vašich osadách a na Vašich polích tak čtěné se spatruje; při Vaší lásce k Rodičce Boží, jejížto místa poutnická tak rádi navštěvujete; při Vaší lásce ke knížatům apoštolským, jimžto 39 chrámův a kaplí v diecési, a mezi nimi již od doby ss. apoštolů našich nejpřednější chrám na brněnském Petrově, jest zasvěceno; při Vaší lásce k sv. Cyrillu a Methodu, věrným ctitelům náměstka Ježíše Krista, římského papeže, jež tak utěšeným způsobem se jeví a osvědčuje, nic také nepochybují o Vaší lásce a oddanosti ke sv. Otcí Lvu XIII., jenž svatě apoštoly naše celému světu katolickému ctíti přikázal, ano pevně důvěřují se, že v duchovní pouti ke hrobu knížat apoštolských svrchu naznačené za účelem dotčeným co nejhojněji se účastniti sv. Otcí k radosti, svatě církvi ku pomoci, sobě ke spáse, mně pak k veliké útěše. Aby se však vědělo, kdo duchovní této pouti hodlá se účastniti a za koho mimo sebe i sebe menším dárkem na dotčené účely přispívá, požádejte duchovní správce své, aby dárky Vaše přijali, jména Vaše a doporučeněců Vašich, ať živých, ať zemřelých, do jistého rejstříku zapsali, obojí pak na příslušná místa zaslali.

Ježíš Kristus, jehožto pravice sv. Petra, když po vlnách mořských kráčet se jal, od utonutí zachránila, a spolu-apoštola jeho, sv. Pavla, z hlubokosti mořské trikrátě vysvobodila, vyslyší na přímluvu a pro zásluhy jejich i prosby naše a nedá zahynouti lodičce své, všelijak bouřemi zmítané, sv. církvi katolické, ani kormidelníku jejímu a náměstků svému, římskému papeži, ani nám, kteřížto v ní se plavíce, přístavu věčného bezpečně doplaviti se doufáme. Amen.

Tento pastýřský list, který zajisté platí všem ctitelům Lva XIII., všem Slovanům, byl v diecési brněnské všem věřícím s kazatelen přečten a všichni vybidnuti k duchovní té pouti, a seč každý jest aby i milodarem podle možnosti přispívali.

Seznam pak osob, které v duchovní pouti súčastní se žádají, jakož i živých a zemřelých, kteří veřejnými a zvláštními modlitbami ve vatikánské basilice konaných a obětí mši svatých tamtéž sloužených přimluvě nejbl. Panny a svatých apoštolů se doporučují, nechat poříditi duchovní správce a horlitelé či jednatele apoštolátu modlitby — za které pokládáme každého čtenáře »Školy B. S. P.« — a po skončeném devítníku nechat zašlou frankovaným listem, po případě i sebrané příspěvky poštovní poukázkou redakci »Školy B. S. P.« v Brně.

P. Placidus J. Mathon, ř. sv. B.,
centrální ředitel „Apoštolátu modlitby“ pro Českoslovaný.

Formuláře seznamu účastníků, které vyplněny mají býti, viz na obálce čísla.

Nejsvětější Srdce Ježísovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept VII.

L á s k a r o d i n n á .

náti se trochu v hudbě nebo zpěvu, jest velmi dobrá a příjemná věc: ale nedovede to každý. Vezmi na př. 20 dětí ze školy a udej jim jistý tón, aby ho po tobě zazpívaly: uvidíš, že sotva tři nebo čtyři to dovedou. Mají sice všechny dobrý sluch, a slyší i to nejtisší šeptání ve škole, ale tón, jistý tón nedovedou nijak rozeznati. Sluch tedy pro hudbu jest zvláštní dar od Boha, jímž pocítuje ucho i nejmenší soulad nebo nelad tónů.

Podobných darů zvláštních či nadpřirozených uděluje Bůh duši naší. Na př. takový »jemný sluch,« kterýmž cítí i ten nejmenší protivný tón — chci říci nejnepatrnější hřích, — nazýváme darem »bázně Boží,« a o té jsme minule mluvili. Dnes pak pojednáme o jiném daru, jejíž zatím nazveme: »Láska rodinná.«

Včera jsem potkal na silnici za městem chudobnou ženu, na jejíž tváři bys marně hledal nejmenší stopy krásy. V náruči nesla dítě, věrný to sice obraz svůj; toliko tváře byly ještě lecčímis pomalovány, nikoli však »ke zvýšení krásy.« A přece byl bys se podivil, s jakou něž-

ností a upřímností matka i dítě se milovaly a libaly. Ne tedy krása tváře, nýbrž krev a láska v srdci pojí matku k dítěti a naopak zase dítě k rodičelům jeho, tak že kdyby se v cizině mělo sebe lépe, nikde v celém světě se mu tak nelíbí, jako doma u otce, u matky, u bratrův a sester. Ano, tato láska pospělná jde tak daleko, že, trpí-li bolest jeden úd rodiny, i všickni ostatní údové s ním trpí, a slaví-li jeden z nich svadbu, i všickni ostatní se veselí. Toto něžné, ale pevné pouto, jež celý dům tak v sobě spojuje, zveme láskou rodinnou.

A nyní obraťme to zase na říši duchovní. Každý katolický křesťan ví, že Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý se všemi anděly a svatými v nebi, se všemi pokřtěnými křesťany na zemi a se všemi dušemi v očistci tvoří také jednu velikou rodinu. — Bůh na nebi jest Otec, Kristus Pán jest jednorozený pravý Syn, andělé a všickni svatí a všickni řádní křesťané jsou dítky, přijaté s plným právem na věčné dědictví; matkou pak všech jest katolická církev. Láska pak divůplná spojuje i tuto rodinu v jeden celek.

Než tato »rodinná láska« nevypučí sama sebou v člověku, jako ona přirozená láska dítěte k otci neb matce,

nýbrž Duch sv. jí vlévá do srdce jakožto zvláštní, nadpřirozený pud, kterýmž se cítí duše poutaná k Otci, Matce a všem ostatním bratřím a sestřím. A toho jest věru zapotřebí; neboť srdce lidské, jak známo, nechá se snadno přivábiti sem nebo tam, a mnohý tím způsobem vzdá se od svého Otce, odcizí se Matce a odejde do ciziny jako ten marnotratný syn. Aby se tak nestalo, upoutá tedy Duch sv. duši křtěnce zvláštním poutem k domu a rodině Boží — »láskou rodinnou.«

To jest asi ona zlato-žlutá barva v té duze duchovní. Nyní však musím zase ukázati slunce, které se v barvě této zrcadlí — a to jest opět nejsv. Srdce Ježíšovo. Kdybych tu však chtěl vyličiti »lásku rodinnou« v Srdci Páně, kdybych chtěl vypisovati, jakou lásku choval ke svému Otci, Matce své a ke svým bratřím — k nám lidem: tu mohl by mi také onen pacholik jako sv. Augustinu říci: »Spíše celé moře do jamky pískové přeleji, než ty to dokážeš!« Aspoň jeden jen paprsek slunce tohoto — jednu jen krůpěj z moře toho uvedu zde k rozjímání.

Mám právě před sebou obraz křížové cesty, a sice ten nejdojemnější, kterak Spasitel, nesa těžký kříž, s Máteří svou se setkává. A tu také vzplanula ona láska rodinná nejživěji v Srdci Jeho.

Co medle pohnulo Jej k takovému ponižení a utrpení? Láska a vroucí oddanost k nebeskému Otci. Chtěl zajisté ukázati celému světu, jak mu Otec drahý a vzácný jest a věděl, že čím hlouběji sám se ponoří v ono moře bolesti a potupy, tím výše že vystoupí čest a sláva Otcova. Chtěl dále Otci Jeho hodnou a dostačitelnou náhradu podati za všechny hříchy a urážky světa, a proto takové bolesti, takovou smrt podstoupil. Jest sice pravda, co tvrdí učitelové církve, že by k tomu byla postačila i jediná krůpěj Jeho krve, ale lásce Jeho by nebyla po-

stačila! Láska tato volala: »Více, ještě více bolesti, ještě více hany a ponižení, aby měl Otec tisícero násobnou náhradu za všechny urážky od světa!« —

Spasitel potkává se na té trapné cestě s Matkou svou, jejížto srdce spolu s ním cítí každou ránu žoldněřů, každé bodnutí koruny trnové. Ó s jakým to pohledem patří tu Syn Boží na Ni! Pohledem, z něhož zírá celé Srdce Jeho, všecka láska k Matce. Nemoha jinak, alespoň pohledem jí těší a svou božskou všemohoucností sílí, aby bolestem nepodlehla, a poněvadž se s Ni musí rozloučiti, nezapomíná na Ni v posledním okamžení. V Janu miláčku vychoval Ji syna upřímného a také matky hodného. Jemu tedy za matku Ji odevzdává! — Aj, kdo bys nepoznal z těchto jen málo tahů té něžné, synovské lásky, té úcty spolu a oddanosti, s jakouž lnul Kristus k Matce své!? Jako po celý život ve zdejší byl Ji poddán a poslušen, tak věren byl Ji až do smrti a zůstane věrným až na věky, — lásku, věčnou láskou Ji spláčeje.

A co říci mám o lásce božského Srdce ku bratřím Jeho — k synům lidským?

Před lety přinesly noviny celé chvalo zpěvy o jistém skutku, který se prý stal ve Vídni. Trestanci zametali ulice, a tu prý přišel jakýsi mladý a slušně oděný pán, šel přímo k jednomu z nich a polbil mu na veřejné ulici ruku; byltě to prý jeho otec. Toto počínání vděčného syna, jenž se nestyděl za svého otce, viděl prý sám císař pán a odměnil lásku synovskou okamžitým propuštěním otce na svobodu. — Než však, dejme tomu, onen trestník by byl ten nejhorší zlosyn v celé zemi, a nikoli vlastní syn jeho, ale sám královský princ by přišel, a na znamení, že v něm poznává jednoho ze svých milých poddaných, polbil by jej, a netoliko polbil, ale vzal by sám na se

na čtvrt hodinky jeho pouta a zametal by ulici: aj, jaký asi to by byl úžas a obdiv po celém světě!? Péra novinářů neustávala by hrdinský skutek ten do nebe vynášeti a vychvalovati šlechtetnost a lidumilnost princovu. A věrn, zasluhoval by plnou měrou; ano, já sám chci se přičiniti všemožně skutek ten do všech končin světa rozhlásiti a do nebe vychváliti: neboť skutek ten se v pravdě udál, a to ještě podivněji. Tažes se, milý čtenáři, kde? a který že jest ten šlechtetný princ královský?

Ježíš Kristus jest ten princ, člověk jest onen trestník, a ulice, kde se to stalo, jsou ulice města Jerusaléma. Co tam nesl Spasitel na svém těle, kříž, korunu trnovou, pouta, provazy, vazby atd., to vše bylo člověku trestanci přirknuto — a Syn Boží vzal to na se! »Ejhle Beránek Boží, jenž snímá hříchy tohoto světa!« — Láska a milosrdenství k poddaným Otcovým přiměla Jej k tomu činu! —

Nastiněná tuto láska božského Srdce Ježíšova k Otcí, Matce, k poddaným a bratřím svým jest sice jen jako slabý paprsek slunce, skulinou okenice do světlice se deroucí, avšak i z toho lze souditi, jaká v Srdci tom plála láska k celé té rodině Boží. — A odtud přelévá ji Duch sv. do srdcí křesťanů dle slov sv. Pavla: »Že pak jste synové, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše, volajícího: »Abba, Otče!« (Gal. IV. 6.) A odtud vyniká zase duch ten a jeví se ve smýšlení, mluvení a jednání takých křesťanů tak, jakoby sám Kristus Pán v nich jako v zrcadle se shlížel.

Ano, v které duši tato láska rodinná se byla ujala a vykvetla, ta především ráda na Otce nebeského myslí a každá upomínka na Něho jest jí milá a vzácná. Ona patří takorůka ustavičně Otcí svému do očí, aby poznala každé Jeho přání,

aby je ihned splnila. Vše, co od Boha pochází, jest jí draho jako otcovský dar a pobádá ji k dikůčinění; ano, i když ji Otec nebeský kárá a tresce, pohlíží i skrze slzy s dětinnou oddaností k Němu. — Sv. Zita byla jen prostou dívkou, ale znala již tuto lásku rodinnou, zejména lásku k Otcí. Chtěla-li od ní matka něco nesnadného a obtížného, říkávala jen: »Zito, udělej toto. líbit se to Pánu Bohu!« a okamžitě to dcera udělala. Sama u sebe pak modlívala se často: »Můj milý Bože, dejž, ať se Tobě vždy líbím, a ať činím vždy jen to, co Tobě milo jest!« —

Sv. František Saleský vodil již jako hoch své spoludruhy do polí a luk. Pohlížeje tu na krásnou přírodu, měl ihned na mysl Pána Boha, a tu propukalo srdce jeho ve chvalořečení a dikůčinění Bohu. I říkával ke společníkům svým: »Druhové, vzdejme chválu Pánu Bohu, že nám tento krásný den připravil; vizte jen ty pěkné květiny, to bujné křoví, ty stinné stromy, ty zelenající se louky, ten čistý, stříbrný potůček, to vše, vše to pro nás Bůh učinil!« — I poklekl s druhy, modlil se s nimi nějakou krátkou modlitbu, a pak teprve dali se do hry.

Asi před 30 lety zemřela v jednom řeholním domě dívka, černoška z otroctví vykoupená. Když byla dosáhla sv. křtu, byla také celá změněná. Jednoho večera poslouchala kázání o lásce Boží, a to ji až k slzám dojalo; i pravila: »Škoda, že celou noc netrvalo; o jak ráda slyším o Bohu a Jeho lásce k nám lidem!« — Když ležela sklíčená nemocí velmi bolestnou, tak že by byla nahlas plakala a bědovala, neučinila tak, ani toho nejmenšího nářku nebylo od ní slyšeti, nýbrž naopak říkávala: »Citím se šťastnou, že trpím a že tak nésti mohu kříž svého Ježíše. Trpím zde mnoho, ale buďsi, za to budu mítí tím krásnější nebe!«

Tak se jeví láska rodinná u pravých křesťanů. Že pak podle Otce nebeského

milují i Matku Boží, Marii Pannu, kdybych toho chtěl uvést příklady a důkazy, nepřišel bych k žádnému konci, a proto raději ani nezačnu. Však to můžeš, milý čtenáři, sám viděti a slyšeti, kterak právě za našich dnů ono rajske kvilko — úcta Mariánská — s novou silou pučí a vykvétá, tu v oslavování neposkvrněného početí Panny Marie, tu v májových pobožnostech, tu v bratrstvech nejsladšího Srdce Marie Panny, tu v oživení sv. růžence, tam v oslavování Panny Marie Lúrdské atd. Myslím, že po všechny minulé věky nikdy se křesťané tak důvěrně neutíkali k Matce Boží, jako právě za časů našich. Ovšem, když je dětem úzko, tu samy spěchají v bezpečnou ochranu a tulí a vinou se ke své matce.

Pravil jsem, že láska rodinná vztahuje se i k rodným bratřím a sestřím. A hle, i to shledáváme u řádných křesťanů, že v úctě chovají ony šťastné nebesány, kteří nás do otčiny předešli, ano i zbytky a ostatky jejich svatých těl. — Sv. Ambrož, biskup, modlíval se začasť k Bohu, aby mu hodně mnoho ostatků svatých mučovníků nalézti dal. Když pak jedenkrát nalezl dvě svatá těla, dal je vyzdvihnouti, s velikou slávou do chrámu přenést a tu v oltáři uložiti. Jak v kalendáři vidno, věnujeme my katolíci každý den v roce památce jednoho neb více svatých a světic Božích; ano, my také dobře citíme, že k rodině

naší náleží i ony ubohé duše v očistci zajaté a trpící. Ó co činili tak mnozí svatí, aby jim pomocí přispěli? Jak se za ně modlili, postili, bičovali a jiné a jiné skutky kající za ně obětovali!

A zda-li lze pomlčeti nám o tom, kterak právě za našich dnů Duch svatý v srdcích všech věrných katolíků vzbuzuje tohoto ducha rodinného, kterak právě nyní věřící ze všech dílů světa lnou láskou k viditelné hlavě sv. církve, papeži římskému; kterak nyní právě tak úzce se spojují svazkem apoštolátu modlitby, v němžto na př. tisícové modlí se tu za chudobnou kdesi stařenku, tu za nemocnou služku, tu za trpícího dělníka a p. jako za bratra svého, za sestru svou. I to, přátelé, jsou paprsky jednoho a téhož slunce, božského Srdce Ježíšova, které Duch sv. převádí do srdcí věřících.

Jaká to radost, jaká to útěcha a blažený pocit, náležeti k té nesmírné rodině Boží, v nížto Bůh jako Otec, Kristus Ježíš jako Syn, Maria Panna jako Matka a všickni svatí na nebi a všickni dobří křesťané na zemi jako bratři a sestry jednou láskou jsme spojeni!!

Hle, toť neklamné znamení, že se nalezáme v pravé církvi Kristově, poněvadž Jeho »láska rodinná« v ní žije, o nížto řekl On sám: »Potom necht poznají, že jste učenci moji, abyste se milovali vespolek, jakož i já miloval vás!«

Dvojice šlechtných bratří.

(Dokození.)

ne 12. listopadu 1841 odplul Alfons z Marseille do Neapole a v prvních dnech ledna 1842 navštívil Řím, ač zprvu v úmyslu měl křesť. tento střed pomínouti. A hle, tu stihla ho milost Boží. Dne 6. ledna přibyl do Říma, a když

si byl umělecké památky i všechny starožitnosti světového tohoto města v několika dnech prohlédl — hodlal zase dále jeti. Tu však vzpomněl si — maje již lístek do Neapole zakoupený — že by měl přece, již ze slušnosti, navštívit dobrého známého svého a důvěrného přítele bratruva — barona Theodora

Bussiére, jenž se byl ze žida křesťanem stal. Aby však osobně do styku s tímto obrátcem přijít nemusil, chtěl toliko navštívenku v bytu jeho odevzdati. Sluha však Bussiérův nerozuměje francouzsky, uvedl Alfonse k pánu svému. V rozmluvě zmínil se Alfons o mohutném dojmu, jež naň učinil chrám františkánský na kapitolu, »Ara coeli.«

»Tak tedy katolický kostel to jest, jenž se vám zde líbí?« zeptal se v radostné předtuše Bussiére.

»Mýlíte se,« odušill Alfons Ratisbone, »dojem, jež na mne kostel onen učinil, byl ovšem rázu náboženského — nikoli však katolického; neboť dle mého náhledu jsou všechna náboženství sobě rovna.«

»Náhledu tomu nemohu nikterak přisvědčiti,« namítl Bussiére, »neboť tím pravíte totéž, co i jiní před vámi vyslovili, že všechna náboženství jsou stejně špatná, t. j. že není žádné pravé.«

»Jelikož však,« pokračoval dále Bussiére, »pověrou opovrhujete a tak svobodomyšlnými náhledy na jevo dáváte, že jste úplněm nevěrcem a že žádná víra vás k sobě netáhne, nechtěl byste se snad nějaké nevinné zkoušky podrobiti?«

»Jaké pak?«

»Inu, noste jen předmět, jež vám dám, na prsou: jest to medaile bl. Panny Marie. Není-li pravda, je vám to k smíchu? Já však velikou váhu na to kladu.«

»Návrh tento,« doznává sám Alfons ve zprávě své o obrácení, »návrh tento mne poněkud překvapil, neboť něčeho podobného jsem se nenadál. Chtěl jsem sice Bussiéra smíchem odbýti, tu však se mi namanula myšlenka, že by celá ta věc kratochvilným odstavcem mých upomínek z cest byla, jakož že bych dotčenou medaili po návratu svém nevěstě darem přinéstí mohl. Přijal jsem tudíž medaili, pověsil na krk a se smíchem zvolal: »Nyní jsem tedy křesťanem ka-

tolickým, apoštolským a římským.« Byl to zlý duch sám, jenž ústy mými mluvil, ale přece pravdu.«

»Nyní však,« pravil Bussiére, »ještě jednoho se nedostává, aby zkouška byla úplná. Budete se denně, ráno a večer, onu krásnou modlitbu sv. Bernarda ku bl. Panně. »Memorare,« t. j. Vzpomeň o milostivá Panno atd., modlití.«

»Ač dosti jsem se vzpouzel, neustal Bussiére prositi, až jsem povolil, a tak se stalo, že pak já, nevěrecký žid, denně dvakrát křesť.-katolickou modlitbu k Marii Panně odříkával.«

Ostatně se Alfonsovi Bussiére tak zalíbil, že odjezd svůj k vůli němu odložil a s ním kostely římské prohlízetí se jal. A tu, když 18. ledna 1842 v kostele sv. »Ondřeje delle fratte« dleli, stalo se zázračné obrácení Alfonsovo.

»V kostele tomto,« tak vypravuje P. Maria Alfons Ratisbone sám, »nepoutal žádný předmět obzvláštní mé pozornosti. Jen tak ledabylo tékaly oči mé po stěnách a obrazech chrámových. Brzy však, jako by se přede mnou zatmělo, neviděl jsem ničeho, či spíše viděl jsem jen jeden předmět! Ó můj Bože, lidský jazyk není s to, aby vyprávěl, co se v okamžiku tom ve mně dalo. Když mne byl Bussiére zase ku vědomí přivedl, nemohl jsem mu ani na otázky odpovídati. Vzal jsem jen medaili Panny Marie do ruky a líbal s vřelou zbožností obraz milostiplné Panny.«

Jedním rázem byl Alfons obrácen a prahнул jen po přijetí sv. křtu.

Generál jesuitů, P. Boothan, chtěje jej vyučovati, shledal, že potřebné vědomosti již má, neboť mu byly v onom zázračném okamžiku milosti Boží v mysl vlyty. Dne 31. ledna pokřtěn jest slavnostně v kostele jesuitů »Al' Gesù« od kardinála Patrizziho. Kmotrem byl mu přešťastný Bussiére a novokřtěnec přijal jméno Maria Alfons.

Žádné obrácení v nové době nevzbudilo takovou pozornost, jako toto náhlé a zázračné obrácení Alfonsovo. Všecky noviny a listy byly plny zpráv, a zejména ve Štrasburku učinila zpráva o křtu Alfonsově mezi bývalými jeho souvěrci pravý poplach. Znalit zást jeho proti církvi katolické dosti dobře, a proto nemohli si náhlý obrat vysvětliti bez zřejmého působení Božího. Následek toho byl, že hned prvního téhodne dva židé pokřtiti se dali a 20 jiných ke cvičení v křesť. náboženství se přihlásilo, taktéž křesťané vzpružili se ve své horlivosti a pilněji dbali návštěvy chrámů Páně.

M. A. Ratisbonne neměl však sám po křtu svém větší touhy, nežli státi se knězem. I oddal se s velikou pilí vědám bohosloveckým a byl r. 1847 na kněze vysvěcen. Vstoupil také do řádu Leonitského, vystoupil však zase brzy, aby volnější měl pole působnosti. Hoře touhou, právě jako bratr jeho P. Theodor, aby i jiní židé účastni byli milostí obrácení, založil spolu s bratrem zmíněnou kongregaci P. M. Sionské, o jejíž rozšíření na Východě, zejména ve svaté zemi, největší má zásluhy. Neboť pravým působistěm P. Marie Alfonse byla země svatá, obzvláště město Jerusálém.

R. 1855. dne 9. září vstoupil P. Maria Alfons poprvé na posvátnou půdu Palestinskou u města Jaffy, a den tento požehnaným učiněn jest kat. církvi v zemi svaté. Všecka léta až do konce svého života strávil P. Alfons v zemi svaté, a velikolepé pomníky hlásají horlivost a neunavnost jeho o zdar cirkve.

On to byl, jenž založil veliké a rozvětvené bratrstvo smírčí modlitby (apoštolát modlitby). On zavedl do Jerusáléma sestry kongregace P. M. Sionské, jsa podporován v tom patriarchou Jerusálemským, Walergou, jež byl papež Pius IX. opět po 600leté přetržce na stolec sv. Jakuba dosadil.

On, obráčenec ze židovstva, to byl, jemuž prozřetelnost Božská zřítavila nalézt zhytky přepamatného oblouku, k němuž se nejsmutnější výjev z umučení Spasitele našeho pojí. Jest to totiž onen oblouk u radního domu, na němž Pilát zuboženého Spasitele lidu předvedl se slovy: »Ejhle člověk!« (ecce homo) a kde lid židovský ve své zaslepenosti a vášni volal: »Ukřižuj, ukřižuj ho!« »Krev jeho přijď na nás a na naše děti.« Zde u tohoto posvátného ostatku založil Ratisbone ústav pro židovské ditky spolu s kostelem, jenž jak ušlechtilou stavbou tak zejména skvělou a velebnou bohoslužbou tu konanou, k sobě vábí.

Do té duše dojíma každého křesťana, jenž chrámek tento navštíví, jak zvětralý oblouk zděný nad hlavním oltářem, němý to svědek utrpení Páně, tak i prosebný zpěv sester, které po pozdvihování při nejsv. oběti po třikráte, vždy zvýšeným hlasem, volají: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí co činí.« Hle tu lásku křesťanskou! Tam kde židovstvo Pána Krista na smrt vydalo, tam modlí se nyní vyznávači téhož ukřižovaného Mistra, za lid pobloudilý. Ó kéž by jen volání toto nebylo nadarmo!

Ústav tento objímá v sobě sirotčinec asi pro 100 dětí. vychovatelnu, školu pro žáky všech vyznání a lékárnu, z níž všem, i židům i mohamedánům, léky zdarma bráti volno. Do školy sester posílají i vznešení Řekové děti své, ba i turecký paša sám tam své dcery vzdělávati dává. Jelikož však ústav »Ecce homo« malým se stal pro nával sirotků, zejména mohamedánských (jen těchto jest přes 130!) vystavěl Ratisbone filiálku u sv. Jana v Horách, asi dvě hodiny od Jerusáléma.

Sv. Jan v Horách (Ain Karim), místo, kde se sv. Jan Křtitel narodil, jest u křesťanů i mohamedánů u veliké

vážnosti a také polohou velmi zdravo, proto stalo se i výletním místem ošetřovanců Jerusalemských. Oba tyto ústavy »Eccle Homo« a »Sv. Jan v Horách« pečují jen o mládež pohlaví ženského, neboť ženě právě co nejvíce pomoci a povznesení třeba, jelikož na východě posud pod nedůstojným jhem sténá. Avšak ani na mládež mužskou nezapomenuto. Pro tuto založil P. Maria Ratisbone ústav u sv. Petra před Jaffskou branou u Jerusálema. As 40 hochů vychovává se tu a cvičí v řemeslech, v zahradnictví, rolnictví i v umění; tam také bydlival Ratisbone sám se svými kněžími a bratry laiky.

Všecky tyto ústavy jsou budovy velikolepé, s velikým nákladem zbudované, k čemuž Ratisbonovi hojně přispěvky z Evropy pomáhaly; tak mezi jiným odkázal jen nebožtík slechetný hrabě Chambord podnikům Ratisbonovým 100.000 franků.

Ratisbone byl jedním z oněch málo šťastných osob, které přítomny byly řidké, snad jediné, slavnosti ve večeradle Páně na zelený čtvrtek (5. dubna r. 1860). Téhož dne totiž umínil si smyrnský arcibiskup Spaccapietra, v Jerusalemě meškající, mši sv. obětovati na témž místě, kde Spasitel při poslední večeři nejsv. oběť ustanoviti ráčil, což ovšem nebylo tak lehké. Neboť (coenaculum) »večeřadlo« nalézá se v rukou mohamedánů, kteří prazádný úkon bohoslužby křesť. tam netrpí. Než horlivý a zbožný arcibiskup nedal se odstrašiti. Svěřil se s úmyslem svým strážci sv. země, P. Guardianovi františkánskému, jenž také od představeného dervišů (mniši mohamedánští) u »večeřadla« klášter majících, povolení vymohl, aby tam na zelený čtvrtek ráno pomodliti se mohli.

Celá ta věc chována v největší tajnosti.

Prizvání toliko ještě dva opati bene-

diktinští, P. Dr. Maurus Wolter, nyní v Sekavě ve Štýrsku, a P. Placidus Wolter, opat z Maredsous v Belgii, dále P. Ratisbone a 2 kněží františkánští; z laiků kněžna Kateřina Hohenzollernská, veliká dobrodějka benediktinů Beuronských, a markýza Pavlína Nikolai, známá svým svatým životem, která také svatyni v Emausích u Jerusálema koupila a benediktinům darovala.

S jakými cítě osobami tyto posvátného toho dne přítomny byly nejsv. oběti na tak památném místě, dá se mysliti. Vždyť zdálo se jim, že vidí Spasitele uprostřed apoštolů sedícího, kterak podává jim záruku neskonale lásky své, sebe sama za pokrm a nápoj. S takými cítě vděčnosti a lásky k milosrdnému Spasiteli přijímali všickni nejsv. Tělo Páně z rukou arcibiskupa mši sv. sloužícího! Avšak sotva sv. oběť dokonána, rozlehl se křik po chodbách, dervišové dověděli se totiž, co se ve večeradle děje, i spěchali rozlicení, aby křesťany ztrestali. Tito jen v největším spěchu náčiní bohoslužebné sebrali mohli, a jen rychlému útěku druhou stranou děkovati měli, že nepřišli k úrazu. Dojmy však hluboké, které slavnost tato na ně učinila, nevymizí zajisté nikomu z účastníků z mysli.

Právě byl P. Ratisbone stavbu sirotčince u sv. Jana v Horách šťastně dokonat, když stihla jej bolestná zpráva o smrti bratra jeho, P. Theodora († 10. ledna 1884). Nepřečkal jej však dlouho, neboť po čtyřech měsících následoval jej na věčnost (6. května 1884.) ve stáří 70 let. —

Toť život dvou omilostněných bratří, kteří milostí Boží na cestu pravou při vedení byvše, po této cestě mužně v před kráčeli, nelekajíce se četných a velikých překážek, majíce jen čest a chválu Boží a spásu duší na zřeteli. — Celou řadu let života svého (P. Theodor 51,

P. Maria Alfons 42) věnovali Bohu ve svatém povolání, a nesčetné jsou duše, které Bohu a Kristu získali. Kéž by jen naše sv. církev více takých mužů měla, jichž by zejména v dobách našich, kdy základové mravnosti a pořádku se chví, nanejvýš zapotřebí bylo, aby jak slovem,

tak skutkem a příkladem upevňovali království Boží v srdcích lidstva. Slechtným bratřím Ratisbonovým však zavázáno jest křesťanstvo k díkům nesmrtelným, a proto musí zůstatí jméno jejich v uctivé paměti a činnost jejich v požehnání.

Bohumír Henzl.

Ctitelům božského Srdce Ježíšova několik úvah o modlitbě.

noho jest řeči na světě, kterými národové myšlenky své vyjadřují. Kdo by je chtěl sčítati, musel by národy celé obydlené zemi spočísti, neboť každý národ má svou řeč. Není

a nebylo národu, který by byl bez řeči.

Řeč jest jedna z nejvýtečnějších darů, kterými Stvořitel člověka před ostatními tvory na zemi vyznamenal; toť pravda, které, tuším, ještě nikdo nepopíral. Ano zdá se, že celé lidské pokolení pravdu tu tím dosvědčilo, že řeči ode dávna používalo k tomu, by Stvořiteli chválu a díky vzdávalo. Zajisté pocit, že jsme povinni, Tvůrci za dar řeči děkovati, zavdal příčinu, že modlitba chvály a díky byla zavedena, jak to u všech národů bylo a jest obyčejem.

Písmo sv. vypravuje nám hned na prvních svých stranách, že prvorození našich prarodičů Bohu dary obětovali; i dá se předpokládati, že oběť svou spojili s chválo- a dikůčiněním Bohu za hojnou úrodu, kterou jim udělil. A praví-li svatě knihy (I. Mojž. 4.), že Enos, vnuk našich prarodičů, počal jméno Páně vzývati, můžeme z toho směle vyvoditi, že modlitba jest tak stará, jak staré jest lidské pokolení.

Modlitba však také nikdy v lidském pokolení nevymizela; modlili se arci-

otcové lidského pokolení, patriarchové a celý israelský národ. Ani pohanští národové, ač pravého Boha neznali, modliti se nezapomněli. Peršané vzdávají chválu a díky slunci aneb ohni, Babylonští klaněli se svým zlatým aneb stříbrným obrazům, naši pohanští předkové vzývali Peruna, Radhostě, Ladu atd.

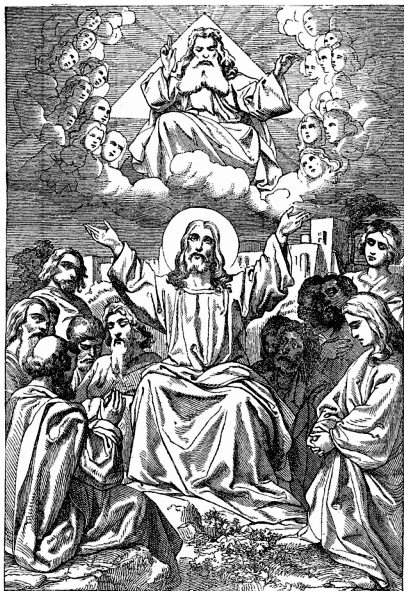
Když pak Syn Boží přišel na svět, aby nás naučil, kterak Boha v duchu a pravdě ctíti máme, tu pak žádal od nás, nejen abychom se neustále modlili, nýbrž sám dobrým příkladem předcházel; konal nejen u židů obvyklé modlitby, ale mimo to celé noci na některé hoře aneb v zahradě na modlitbách trávil. Chceme-li tedy svému božskému Mistru se libiti a přesladkému Jeho Srdci radost způsobiti, musíme Jeho příkladu následovati a horlivě se modliti. Pravda tato dala podnět k zařizení apoštolátu modlitby, čestné stráží božského Srdce a jiných nábožných spolků, majících podobný účel. Těmito spolky má se umožniti, aby bez přestání chválořečení, dikůčinění, prosby a sliby ze země k nebi se vznášely.

Avšak nesmíme též nikdy zapomenouti, že není každá modlitba božskému Spasiteli milá, že z každé modlitby Jeho nejsvětější Srdce se neraduje, nýbrž že jen ta modlitba Bohu se líbí a od něho bývá vyslyšena, která má vlastnosti, jak je písmo svaté udává. Zvláště ctitelové

božského Srdce Ježíšova mají toho dbáti, aby se tak modlili, jak si to božský Spasitel přeje, aby snad Jeho Srdce svými modlitbami nezarmucovali a nehněvali, místo aby mu radost působili. Ať si tedy dobře v paměť a v srdce své vštípi, co praví Duch sv. již ve starém zákoně ohledem

modlitby: »Před modlitbou připrav duši svou a nebuď jako člověk, který pokouší Boha.« (Kaz. 18, 23.)

Předpokládá, že každý ze členů k modlitbě dobře chce se připravit, že se nechce podobati člověku, který pokouší Boha, a že nechce svou modlitbou

hněv a trest Boží na sebe vyvolati, odpovím na několik otázek, které se na modlitbu vztahují, v tom úmyslu, abychom před každou modlitbou stručně těch otázek si připomenuli a dobře se připravili, než se počneme modlití.

Božské Srdce Páně udělit nám té milost, bychom pravdy, o nichž rozjímati budeme, rozumem dobře pochopili a do srdce svého si vštípi. Představme si

v duchu božského Spasitele, kterak po ukončené modlitbě před svými učeníky stojí. Učeníci s podivením patřili, s jakou pozorností a zbožností, s jakou pokorou a uctivostí, s jakou vroucí touhou po vyslyšení jejich Pán a Mistr se modlil; i přáli si, aby také tak mohli se modlití. Jeden z učeníků přání to i vyslovil, právě k Spasiteli: »Pane, uč nás se modlití, jako i Jan učeníky své učil se modlití.«

(Luk. 11, 1.) Tak i my prosme milého Spasitele, aby nás naučil se modlití, jak On sám se modlil.

1. Předně ptáme se: Co jest to modlitba? Kdyby tak mnozí křesťané častěji tuto otázku sobě dávali a správně ji zodpovídali, pak by nepostrádaly jejich modlitby tak často patřičné zbožnosti, pokory a uctivosti. Katechismus k této otázce odpovídá slovy: »Modlitba jest pozdvižení mysli k Bohu, bychom Jej chválili, Jemu děkovali aneb Jej o něco prosili.« Můžeme též říci: »Modlitba jest rozmlouvání s Bohem.« Uvázils již kdy, milý křesťane, co to jest: Modlitba jest rozmlouvání s Bohem?

Patriarchové a israelský národ padli na zemi, kdykoliv se modlili, jak o tom v písmě sv. starého zákona čteme. I Syn Boží padl na tvář svou, když se v zahradě Getsemanské modlil. Padáním k zemi vyjadřuje se především veliká uctivost, kterou srdce modlicího k Bohu pocituje. Povážime-li, že Bůh jest všemohoucí Tvůrce a říditel světa, Pán nebes a země, Pán nad životem a smrtí, pak pochopujeme, proč člověk, bídný tvor, prach a popel, před Ním na tvář se vrhá. Vždyť i mocnosti a knížata nebeská Jemu se klaní a z lásky k Němu tváře své zakrývají.

Jak šťastným se pocituje vojn, mohl-li se svým nejvyšším velitelem několiv slov promluvití! Šťastným jest též poddaný, dovolil-li mu jeho panovník, aby k němu přišel, jej o své věrnosti a oddanosti ubezpečil, aneb jej o nějakou milost prosil. A ty, milý křesťane, nepovažuješ se za šťastného, že smíš s Králem všech králů rozmlouvatí, Pánu nebes a země prosby své přednáseti? Ó kdybychom jen jedenkrátě dobře uvázili, jaké to dobrodiní, jaká to česť pro nás, že můžeme a smíme se modlití, ó jak bychom svému dobrotivému Tvůrci za tu velikou milost děkovali!

Nezřídka se stává, že dva rodáci, kteří ve svém mládí do jedné a téže školy spolu chodili, v pozdějších letech se rozejdou a rozličné povolání si vyvolí. Jeden volí stav svého otce, který jest rolníkem, obdělává pole; druhý vyšine se k vysoké hodnosti státní nebo církevní, snad se stane ministrem nebo biskupem. Náhodou sejde se dřívější spolužák, nyní rolník, s takovým hodnostářem. I prokazuje mu jeho hojnosti patřičnou česť, rozmlouvá s ním způsobem, jaký v obcování se vznesenými osobami obyčejem jest. Hodnostář, přítel z mládí, nedá někdějším spolužáku ani vmluviti, nýbrž podává mu přátelsky ruku a žádá jej, aby všeho okolkování zanechal a s ním tak důvěrně rozmlouval, jak to za mládí činili. Rolník se sice zdráhá tak činiti, avšak konečně přece vyhovuje přání svého vliďného přítele. S jakou nadšeností vypravuje pak doma svým domácím o rozmluvě, kterou měl ve městě s oním vzneseným hodnostářem. S jakým zápalem oznamuje jim, že se spolu tak důvěrně bavili, že si tykali, jako kdysi, když ještě spolu do školy chodili! Domáci obdivují se štěstí, jakého se vypravujícím dostalo, avšak také diví se vliďnosti jeho vzneseného přítele z mládí.

Avšak snad i ty, milý křesťane, se podivíš, sdělím-li ti, že i ty takového, ano mnohem většího štěstí stáváš se účastným. Nekonečně vznesenější Pán, veliký Král, ano Král všech králů, Pán všehomíra, dovoluje ti, bys důvěrně s Ním rozmlouval, jako přítel s přítelem. Syn Boží, Kristus Pán, pravil nám, že tak s Pánem nebes a země rozmlouvati smíme, a bezpočtůkraté jsme již tak činili, aniž bychom si snad byli připomněli blahosklonnosti, kterou Bůh tím projevuje, že nám dovoluje, bychom s Ním důvěrně jako s přítelem rozmlouvali.

Namítne mi snad někdo, že to odpor: s Bohem máme s největší uctivostí a

důvěrně rozmlouvat. Námitka ta však zmizí, připomeneme-li si, v jakém poměru jako křesťané k Bohu jsme. Na křtu sv. kterým jsme se křesťany stali, přijal nás Bůh za své dítě, On se stal naším Otcem, tak že při rozmluvě s Ním můžeme Jej oslovovati: »Otče náš!« — Jednorozený Syn Boží nám tento vroucí poměr, který mezi námi a Bohem panuje, vysvětlil a ubezpečil nás, že nás Bůh otcovskou láskou miluje. Je-li však Bůh Otcem našim, pak, když s Ním rozmlou-

váme, musíme dětinnou úctu k Němu jevití, jak nám to Syn Boží vlastním příkladem ukázal. Když svého nebeského Otce na hoře Olivetské sladkým jmenem »Otče!« vzýval, padl z úcty k Němu na tvář svou. Když s Bohem rozmlouváme, třeba též, abychom měli důvěru k Němu, to požaduje poměr dítky k otci.

Tážeme-li se tedy ještě jedenkrát: »Co jest to modlitba?« můžeme si odpovéděti: »Modlitba křesťana jest rozmlouvání dítky Božího s nebeským Otcem.«

(Pokračování.)

Po tisícetí.

Ke dni 5. července 1885.

Ó Slavie, čím bylas ve příboji
vln odvěkých, jež lidstva oceán
k osvěty břeňm bouřným valí voji?
Rei, jaký úděl tobě ponechán? —

Zřím nepřehledné řady mořských tůní,
jek zčeřených vln letí ku hvězdám,
kde anděl vůle světovládne trůní,
v blesk odín slunců, u hvězd zlatý plam.

Teď rukou kyne! — Zvedají se tůně,
jich řady rostou v sterý mocný proud,
ty plují dál, ty mizí v šerém lůně,
nad nimi jiné letí volny pout.

Ty samy jdou, ty družíš se a pojí,
ty dělí se, ty padají v jich bok,
jek roste více, slábně, vlny stojí —
a zase hřmějí, v jeden slity tok.

A v nitru jeho brojí, vše a víří
vln ujařmených nepodajný roj —
Však marné z pout těch vyprostit se míví,
již pozdě, pozdě nerovný ten boj!

Již pozdě zvedat' pokofená čela,
a přimít' šíji, skutou okovy!
Kde přesila si průchod otevřela,
páz na odpor se marné hotoví! . . .

Ó Slavie, ty's v bouřném lidstva moti
proud, v menších vln jenž tlumy roztrfístén,
v nichž každý zvolna v jařma vír se botí,
a šuni těch vln — jen zoufanlivý sten!

Sten zoufanlivý ku hvězdám až spěje,
a prosby křídlem věky šumí v sluch
andělu tam, jenž řídí světa děje,
vln pozoruje zápas, boj a ruch.

Zda pokyne, zda vlny Slávů spojí?
Zda povelí, kde zářný kyne cíl,
by v jednom valném hřměly ve příboji,
proud jediný by v zlomy skály bil? —

Aj, anděl kyne — k dílu, bratří, k dílu!
My vlny jsme, kol proudy nepřátel,
ó spojme se, duch Slávů svornou sílu
v hrdinný zápas postavit' by směl!

Ó spojme se, nás všechny zloba svírá,
chce vztýčit' prapor našich na rumech,
a zachránit' nás můž' jen jedna víra,
jen svorná snaha slávských kmenů všech!

Chcem' váhat' dál? — Zda příhodnější chvíle
můž' poskytnout' nám věčný Hospodín? —
Tak blízko teď, tak blízko svého cíle! —
Nuž k páží páž', nás rychlý spasí čin!

Hle, vůdce náš! — Již celé tisícetí
nás toužně volá jeden pod prapor,
však posud marné čekal' svojich dětí,
jež neblahý a zhoubný dělá spor.

Teď znovu strážným hlasem zvo a volá:
Již pojďte, děti, pojďte na můj rov!
Ó tuším, srdce vaše neodolá
té lásce, vatřic, jež vane vám z mých slov!

Vy přijdete, vy podáte si páže,
mém na hrobě vy spojíte se zas,
jak výstražný hlas předků tlících káže,
než se zlobou se dáte ve zápas!

Já povedu vás v tisícletí novém,
však páží ne — vám vůdcem teď můj duch,
jenž za vás prosí v kraji nadhvězdovém,
a jistě, jistě požeňná Vám Bůh! . . .

Hlas taký slyším v skonu tisícletí,
co chladná země Otcův kryje prach,
a hlas ten v slávké kraje dálné letí,
a srdce věrná jímá v hlubiniách.

V hlubiniách srdce slasti blahou jímá,
nebt' vůdcem Slávů Methodějův duch,
a svorný Sláv-li přidrží se říma,
požeňná snahám jeho věčný Bůh!

A slovanského omládlého světa
uvidí lidstvo sterý slavný děj! — —
Nuž, k dílu, k dílu — palma, hle, již zkvétá,
již Slávům štípil — Otec Methoděj!

Ad. Kuchlovský.

Nutná připomenutí o svěcení čili žehnání růženců, jakož i jich užívání.

Bohu tisícere díky, že zvláště v dobách posledních se katolíči křesťané poptávají a ohlížejí po růženci, přejíce sobě známosti o něm nabyti; neboť to přece veřejným tajemstvím, že dříve ani v domácích, ani ve školách, ba ani ve přemnohých chrámech o růženci se nevědělo. Ovšem dělo se tak na škodu vědomí a ducha katolického. Než nyní zdá se, že vsady v té věci jakási náprava se již stala a že růženec opět ke dřívějšímu, dávnověkému právu přijde.

Často se však setkáváme s náhledy, které přímo nepravý, ano bludný jsou, a to nanejvýce co se týče žehnání čili svěcení růžencův a pak jich užívání. Tak na př. myslí mnohý, že růženec platně, s odpustky požeňnati může každý kněz i bez nabytí k tomu pravomoci, že jej může každý používat, jak chce, a podobně.

K objasnění a opravě stůž zde následující, zakládající se na rozličných ustanoveních církve svaté:

1. Růženec nejobyčejnější a tudíž i věřicím neznámější jsou tak zvané sv.

Dominika, a sice buď pěti-, desíti- nebo patnáctidesátkové, a jen pouze takovým lze odpustky řádu dominikánského, tedy církvi svatou povolené, přivlastnití řádným jich požeňnáním církevním. Na růženec šestidesátkové (tak zvané svaté Brigity) aneb sedmidesátkové (bolestné nebo radostné) nelze udíleti odpustky sv. Dominika.

2. Kdo z kněží chce žehnati růženec tyto, musí sobě vyžádati pravomoci na p. t. generálu neb provinciálu řádu dominikánského, jinak nemůže platně udíleti na růženec s žehnáním církevním těch odpustků.

3. Měl-li by někdo šesti- nebo sedmidesátkový růženec a žádal-li by naň odpustků sv. Dominika, muselo by dříve pět desátků tak ztelně odděleno býti, že by každý ihned seznal tyto úplně oddělené, tvořící téměř růženec sám pro sebe. — Šestidesátkovým růžencem uděluje se obyčejně jen odpustky svaté Brigity a nikoliv sv. Dominika, a pravomoc k tomu udílí pouze opat chrámu sv. Petra v okovech v Římě, a to vždy jen na 300 růženců; ba ani mnohé řehole nemají této privileje. — Růženec svaté

Brigity se také jinak modlí, než obyčejný, a sice, poněvadž jest ustanoven ke cti 63 let, jichž prý Panna Maria se dočkala, modlíme se po každém desátku »Věřim v Boha« a na konci všech šesti desátek jeden Otčenáš a tři Zdrávasy.

4. Obdrží-li některý kněz od apoš. stolice pravomoc růžence žehnati a těmto odpustky sv. Brigity přivlastniti, nesmí tak žehnáním šestidesátkových růženců činiti, nýbrž jen pětidesátkových. Tak to čini i redemptoristé, františkáni atd.

5. Na jeden a týž růželec mohou rozmanité odpustky uděleny býti; ale musí to býti buď pěti- nebo patnáctidesátkový, a světící kněz musí míti pravomoc růžence žehnati. Tak na př. udílí redemptoristé na jmenované růžence čtvery odpustky, a sice: sv. Dominika, sv. Brigity, obyčejné (papežské) odpustky a pak odpustky v hodině smrti.

6. Má-li s odpustky církevní žehnání růženců se diti, musí tyto býti z pevné a trvanlivé látky, a ne snad lehce porušitelné. Mohou tedy růžence býti z hlazené ocele, ano i ze železa; z alabastru, mramoru, perletě, granátu i ze skla a křišťálu, ano i ze dřeva a slonoviny mohou růžence býti; rovněž žádoucné, by jednotlivá zrnka byla dobrým drátem spojena.

7. Každý růželec může jen pro jednu jistou, určitou osobu žehnán býti, tak že dostanu-li takový darem, nemohu jej jinému darovati, aniž by odpustků pozbyl, leč bych ihned při obdržení jej jen s tím úmyslem přijal, že jej opět někomu darovati chci.

8. Často se stává, že jsme růželec udělili jako vzácnou upomínku na zemřelého; než tím pozbývá růželec odpustků.

9. Chceme-li však je na tom růženci míti, musíme jej opětně pro sebe dáti světiti. Rovněž tak se má s růžencem nalezeným; takový jest jako nežehnaný.

10. Zapůjčením ztrácí žehnaný růželec odpustků jak pro majitele, tak i pro toho, kdo si jej vypůjčil. Jen tenkrát by se tak nestalo, kdybych na př. půjčil růželec takový jinému, který nechce odpustků získati, ale jen jej chce v rukou míti aneb na něm si Otčenáše a Zdrávasy odpočítávati. Byl-li však zapůjčen s úmyslem získati odpustků, ztrácí je pro oba, majitele i pro toho, jenž si jej vypůjčil.

11. Roztrhne-li se růželec žehnaný, neztrácí odpustků, byť se i šňůrka přetrhla, tak že by nové bylo třeba. Svěcení růžence neplatí drátu nebo šňůrce, nýbrž zrnům. Ano ani tenkrát nepozbývá růželec odpustků, když se několik zrněk ztratí, a možno jich pouze novými nahraditi; avšak ztratila-li se těchto větší část, tu ovšem pozbývá pak takový růželec svých odpustků.

12. Posvěcený růželec nesmí již prodán býti; ano i kdyby jsme za něj stejnou cenu obdrželi, byla by již oprávněna pochybnost o platnosti odpustků. Jest tedy žádoucné, by sobě každý dříve růželec vybral, zaplatil a pak teprve jej světiti dal. Jen tenkrát by svěcený růželec odpustků nepozbyl, kdybych, jsa od někoho žádán, jemu růželec koupil, na jeho úmysl jej světiti dal, a pak teprve, doručuje mu jej, si ho platiti dal, ovšem že za cenu, kterou jsem zaň dal, aniž bych však sobě za obstarání něco si přirazil. Tak na př. na poutích, kdež se růžence světí, aniž by sem mnohý přijiti mohl. A proto musí každý nalezený nebo zděděný, neb po svěcení teprve prodaný růželec opět od oprávněného kněze znovu žehnán býti, má-li míti odpustky.

13. Měl-li by kdo patnáctidesátkový růželec posvěcený a rozdělil-li by jej na tři růžence pětidesátkové, není z těchto ani jeden svěcený, nemá tudíž odpustků více a musí opět jedenkaždý svěcen býti.

14. Křížek nebo penízek a pak jedno

zrno, vyznačující »Věřím v Boha« a 3 menší, vyznačující »Zdrávasy s 1 Otčenášem,« nejsou nutny u růžence, ale chvalitebný; avšak pět desátků jest nezbytně potřebí.

15. Řeklo se, že odpustky udili se na zrna růžencová; než těchto nelze získati po každém zrnečku, nýbrž až na konci celého růžence. Kdo by tedy i třeba svěcený růženec v rukou držel, avšak v úmyslu neměl aspoň pět desátků se vymodlití, ale jen pouze některé Otčenáše a Zdrávasy, nezíská žádných odpustků. Růženec tedy, t. j. aspoň pět desátků, musí se každý pomodlití najednou, t. j. bez značné přestávky, má-li účasten býti odpustků. Kdo by snad v jednom dni sice, ale ne po sobě, nýbrž v přestávkách celý růženec se pomodlil, není účasten odpustků. Jenom ten, kdo jest údem bratrstva sv. růžence a má se v týdně všech 15 tajemství pomodlití, může sobě libovolně tato rozdělití, a získá přece odpustky, bratrstvem tímto jednomu každému údu vyhrazené. — Také se má za to, že by na př. ten, kdož by se modlil růženec před mši sv. a všech pět desátků se nevymodlil, může i po pobožnosti mše sv. ostatní se domodlití, a platí mu to k získání odpustků, poněvadž mše sv. i sv. růženec téměř jakožto nepřetržitý úkon služby a úcty Boží se béře.

16. Z přemnohých církevních ustanovení jde na jevo, že k dosažení odpustků lze míti růženec svěcený v rukou, když se na něm modlíme, dotýkajíc se jednotlivých zrněk. Modlí-li se jich však více společně sv. růženec, postačí, když jen jeden z nich růženec svěcený v rukou drží a zrněk se rukou dotýká, a získají takto přece všickni odpustky, aniž by každý svůj vlastní růženec v rukou držel. Toto však platí o růženci sv. Dominika, ne pak o ostatních, na př. sv. Brigity.

17. Chce-li však někdo získati od-

pusťky s růžencem sv. Dominika spojené, jest nutno, aby při každém z těch patnácti tajemství, totiž při radostných, bolestných a slavných, rozjímal, a sice právě o té pravdě, jaká se tím tajemstvím projadruje. Než tu postačí, když na př. při prvním tajemství řekneme nebo aspoň si myslíme: »Při tomto prvním radostném tajemství uvažujme, jak archanděl Gabriel přinesl Panně Marii poselství, že počne a porodí Pána našeho Ježíše Krista;« při druhém: »Při tomto druhém tajemství uvažujme, jak Panna Maria, uslyšeвши, že přibuzná její Alžběta též ve svém vysokém stáří počala, ihned k ní chvátá a tam tři měsíce setrvá« a tak podobně. Ano, i to stačí, když jen při modlení se toho kterého desátku, t. j. Otčenáše a desíti Zdrávasů, na to tajemství myslíme a o něm uvažujeme. U nás však bývá chvalitebným obyčejem, že my, modlíce se desátek, při každém Zdrávasu po slovech: »Plod života Tvého, Ježíši,« případně tajemství přidáváme, a tak tajemství tím jistěji a úplněji konáme. Ovšem se tu předpokládá, že ony přídavky neřikáme pouze jen ústy, ale i srdcem a myslí. Rozjímaní to musí se obíratí tajemstvími sv. růžence, tak že kdyby jiné pravdy, na př. poslední věci člověka uvažoval, odpustků by nezískal.

18. Obvyčejně modlíme se sv. růženec, t. j. 15 tajemství, jednou nebo vícekrát v témdni, a to dle pořádku, tak že na pondělek a čtvrtěk radostný, na úterek a pátek bolestný a na středu, sobotu a neděli vítězoslavný připadá; avšak ponechává se to úplně libovůli jednomu každému; postačí, když jen jednou týdně se všech 15 tajemství pomodlíme. Rovněž jest obyčejem církvi sv. schváleným, že se v době adventní modlíme růženec radostný, v postní bolestný a v době velikonoční a svatodušní vítězoslavný. Než kdo by myslil, že, modle se týdně pouze třikrát, na př. v době adventní,

růženec radostný, by tím modlil se 15 tajemství, jak bratrstvo růžencové vyžaduje, mýlil by se v tom, an by se tím přece nemodlil celý růženec, ovšem že 15 tajemství.

19. Odpustky se sv. růžencem spojené možno získati dvojím způsobem, a sice kdo se dá zapsati do některého růžencového bratrstva aneb mimo bratrstvo, kde však nemůže nikdy tolik odpustků získati, jako jsa údem bratrstva, t. j. když je zapsán, má svěcený růženec a modlí se týdně nebo denně, jak předepsáno tím kterým bratrstvem růžencovým.

20. Kdo nahlédne v seznam toho kterého bratrstva, nalezá přemnoho duchovních výhod čili milostí, rozličných odpustků, jež mu lze získati. Avšak nezískáme vždy těchto odpustkův, a sice proto, že nemáme k získání jich nutných

podmínek. A tyto jsou: 1. stav milosti Boží, t. j. nesmíme mít na sobě ani jediného těžkého hříchu; 2. úmysl, získati odpustky, t. j. buď při samém modlení se, aneb aspoň ráno všeobecně si přátí všech odpustků býti účastným, jež jen toho dne získati mu lze; 3. modliti se s opravdově srdcem kajícím a zbožným.

Z těchto jen některých pokynů lze souditi, že při sv. růženci třeba toho více šetřiti, a že sv. růženec není tak bezmyslnou, mechanickou, pouze ústní modlitbou, jak někteří — a to jen ti, kteří o něm ničeho neví a jež se modliti neumí — se domýšlejí a též tak lživě tvrdí.

Chci tedy budoucně ještě některá pokynutí dáti o praktickém zařízení a pěstování sv. růžence.

J. Hejtmánek.

Tajemné nauky a svěcení.

(Úryvky vidění Kateřiny Emmerichové.)

Ezeiš poučoval apoštoly své o rozličných tajemstvích; pravil jim, jakým způsobem mají slaviti poslední večeři na jeho památku až do skonání světa — »to činite na mou památku!« — a dal jim rozličná pokynutí ohledně užívání a rozdávání nejsv. Svátosti, jak mají se tomu vznešenému tajemství pomalu naučiti a nejsv. slova ustanovení vysloviti; kdy mají oni sami přijímati a kdy nejl. Panně Marii též podati a jak mají až po příchodu Ducha sv. sami pak proměňovati chléb v tělo a víno v krev Kristovu. Potom je poučoval o kněžství, o pomazání, o přípravě sv. oleje. (Toť praví též papež sv. Fabian ve 2. listu.) Stályt tu tři nádoby, dvě s rozličným balzámem a olejem a vlna byla též při tom. Nádoby se mohly jedna na druhou postaviti. Kristus tedy je poučoval o tom, jak mají

oleje míchati, na kterých místech těla jimi mazati a při jakých příležitostech. Pamatuji se mezi jiným též na to, jak by byl Pán mluvil o době, v níž se nebude moci požívatí nejsv. Svátosti; možno, že myslil při tom na svátost posledního pomazání. Pak mluvil o rozličném mazání sv. oleji k apoštolům; tak mluvil na př. o pomazání králův, že i nespravedliví králové byvše pomazáni, jakési tajemné moci nad jinými dosahují. Na to vzal Pán z masti a trochu oleje, dal to do jedné nádoby a smíchal obé; kdy však Kristus olej onen žehnal: jestli při obětování již, aneb teprve nyní, to nevím.

Pak jsem viděla, jak Kristus Petra a Jana sv. olejem pomazal, kteří si při večeři umývali ruce touž vodou jako Pán a mistr jejich, a jimž Pán vlastní rukou podal kalich k pití. Pak pood-

stoupil Kristus trochu na stranu, položil Petrovi a Janovi ruce své nejprve na ramena a pak na hlavu. Oni pak museli ruce složit a palce přeložit křížem. Na to pak se uklonili hluboce a Kristus jim pořel sv. olejem palce a ukazovky na rukou a pak jim udělal kříž na hlavě. Při tom jim řekl, že to znamení na nich zůstane až do skonání světa. Též Jakub mladší, Ondřej, Jakub starší a Bartoloměj byli posvěceni. Potom jsem viděla, jak Kristus Petrovi přeložil na prsou křížem pásku, kterou měl na krku a těm druhým ji pověsil na pravé ramě přes prsa a pod levým ramenem konce té pásky spojil. Nevím však již, bylo-li to při ustanovení nejsv. Svátosti aneb teprv nyní při mazání sv. olejem.

Viděla jsem též — ale to nelze vyslovit ani popsat — jak dal Ježíš apoštolům skrze to mazání sv. olejem cosi jsoucného a zároveň nadpřirozeného. Též jim řekl Pán, že po přijetí Ducha sv. oni sami napřed mají proměňovati chléb a víno v Tělo a Krev, a mají pak též ostatní apoštoly olejem mazati. V tom jsem uviděla, jak Petr a Jan na den seslání Ducha sv. před pokřtěním lidu napřed ostatním apoštolům ruce na hlavu kladli a za osm dní stalo se totéž jiným učeníkům. Viděla jsem též jak sv. Jan po z mrtvých vstání Kristově poprvé uděloval Panně Marii nejsv. Svátost; byl to veliký svátek pro apoštoly; svátek tento neslaví se již zde na zemi v církvi sv. bojující, ale tam v nebesích vidím jej ještě posud slaviti. Po seslání Ducha sv. viděla jsem jen Petra a Jana udělovati a proměňovati chléb a víno v Tělo a Krev Kristovu; až později činili totéž i ostatní apoštolé.

Pán posvětil apoštolům též oheň v kovové nádobě; ten oheň byl i později pořád žhavý a byl pak uschován nedaleko nejsv. Svátosti na jistém místě na ohništi ve večeřadle, a odtud si

brávali apoštolé vždy k duchovní potřebě z toho tajuplného ohně.

Všecko, co konal Kristus při ustanovení nejsv. Svátosti a při pomazání apoštolův, dalo se velmi tajuplně a též se těm výkonům později jen tajně vyučovalo, což zůstalo tajno až dosud v církvi svaté, ale rozšířilo se to učení skrze přičinění Ducha sv.

Jestli Petr a Jan oba na biskupa aneb jen Petr sám na biskupa a Jan jen na kněze posvěcen byl, a jaké důstojnosti ti ostatní čtyři již jmenovaní dosáhli, zapomněla říci vykladatelkyně Kat. Emmerichova. Ta okolnost, že Kristus přeložil Petrovi onu pásku křížem přes prsa, a těm druhým ne, poukazuje na rozličný stupeň svěcení.

Po ukončení sv. těchto úkonů byl kalich, při němž i ty sv. oleje byly, šatem přikryt a od Petra a Jana do jistého výklenku ve večeřadle uschován. Výklenek onen byl nyní schránkou nejsv. Svátosti čili tabernakulem. Josef z Arimathe a Nikodém střežili vždy v nepřítomnosti apoštolů nejsv. Svátost a celé večeřadlo.

Na to ještě Pán dlouho vyučoval a vroucně se modlil, při čemž se podobalo, jakoby byl mluvil se svým Otcem nebeským; byl pak Kristus při modlitbě té poslední pln ducha a lásky. I apoštolé byli plni radosti a horlivosti a lázali se Pána na rozličné věci, načež On jim laskavě odpovídal. O tomto nachází se mnoho v písmě sv. (zvláště ona překrásná modlitba, již říkal Kristus po poslední večeři). Písmo sv. praví: „To pověděv Ježíš pozdvihl oči k nebi a řekl: Otče, přišlať jest hodina, oslaviv Syna svého, aby Syn tvůj oslavil tebe . . . Tento jest život věčný, aby poznali tebe samého, pravého Boha, a kteréhož jsi poslal Ježíše Krista . . . Já za ně prosím: ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, nebo tvoji jsou . . .“

Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého . . . Posvětiž je v pravdě své. Řeč tvá je pravda . . . Neprosím pak toliko za ně, ale i za ty, kteříž skrze slovo jejich uvěří ve mne, aby všichni jedno byli, jako ty Otče ve mně a já v Tobě, aby i oni v nás jedno byli: aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal. Pomodliv se, mluvil Pán s Petrem a Janem, kteří nejbliže u něho seděli a dal jim všeliká pokynutí, jak mají vyučovati ostatní apoštoly, tito pak učeníky, a tito nábožné ženy. Pak mluvil Pán se samým Janem, z čehož se vím upamatovali jen na to, že mu oznámil Pán, že bude déle žítí než ostatní apoštolé; pak mluvil s ním cosi o sedmi církvích, o korunách, andělich a jiných tajemných věcech. Když mluvil Kristus jen se samým Janem, tu povstala mezi ostatními malá závist nad tím, že Pán s Janem tak důvěrně rozmlouvá.

Kristus mluvil též několikrát o zrádci a pravil: »Nyní dělá to, nyní ono.« A skutečně jsem viděla, že Jidáš právě to dělal, o čem Pán mluvil, že dělá. Tu povstal horkokrevný Petr a ujišťoval svého božského Mistra, že Ho nikdy nepopustí, že vždy věrně při NĚm zůstane. A tu mu pravil Pán: »Šimone, Šimone! Dábel žádal o vás, že by vás třibil jako pšenici; já jsem však za tebe prosil, aby neklesla víra tvá, a až budeš docela obrácen, tehdy posílá i povzbud' též své bratry.«

A když Ježíš pravil: »Tam, kam já jdu, nemůžete vy jítí,« — tu povstal Petr a pravil: »Kdyby to bylo i na smrt, tedy s Tebou půjdu!« Ale Ježíš mu odpověděl: »Amen, pravím ti: dříve než kohout třikrát zazpívá, třikrát mne zapřeš.« Když je pak upozornil na protivné dny, které jim nastanou, a jich se otázal: »Když jsem vás poslal bez peněz, bez uzle a

bez střeviců, měli jste kdy hlad?« i odpověděli: »Neměli.«

I řekl jim Pán dále: »Ale nyní, kdo má měsíc, vezmi jej a též i mošnu: a kdo nemá, prodej sukni svou a kup meč. Neboť pravím vám, že ještě to, co je psáno, musí se vyplnit na mně. A s nepravými počten jest. Nebo ty věci, které psány jsou o mně, konec mají.« Apoštolé těm slovům dobře nerozuměli, a Petr ukázal dva meče; bylť pak ty meče krátké a široké. I řekli apoštolé: »Pane, hle, zde dva meče.« A on řekl jim: »Dostif jest; ale pojďme již.« Nyní zapěli chvalozpěv, jakž se zpíval u židů po večeri velikonoční; stůl postavili na stranu, sami pak odešli do předsíně. Když vstoupil Pán do předsíně, přistoupily k NĚmu jeho Matka, pak Maria Kleofášova a Magdalena, s pláčem Jej prosíce, aby nechodil na horu Olivetskou; neboť se prý povídá, že Jej chtěli polapiti. Ježíš však na prosby nedbal, potěšil je několika slovy a rychle odešel; bylo to asi k deváté hodině večer. I šli tedy rychlým krokem k hoře Olivetské, po tétéž cestě, po které ráno přišli Petr a Jan do večeraďla.

»Tak jsem viděla,« praví Kateřina Emmerichova, »tak jsem viděla slaviti večeri velikonoční a ustanovení nejsv. Svátosti; ale poněvadž jsem byla při tom vidění nad míru pohnuta, tedy jsem jen některé části slavnosti té jasně viděla a si zapamatovala. A není také divu, neboť jsem krom toho patřila až do útrobu srdce jednoho každého apoštola, viděla jsem v nich lásku, oddanost a věrnost k Mistru, a proto jsem nemohla všecko, co se dalo, zraky obsáhnouti. Mimo to jsem byla všecka unesena samým podivem, samou vděčností a láskou, cítila jsem zároveň i ten hrozný nevděk celého světa na-proti Kristu.

Misie dominikánská v Tonkinu.

5. Nejnovější doba.

ak bylo lze pozorovati, použil annamský císař, Tü-Dük, úplně soustavy zhouby proti křesťanům. Chtělť, jak říkal, jedovatou bylinu křesťanství vytrhnouti s kořenem. Francouzsko-španělské loďstvo přišlo sice s předsevzetím, křesťany hájit, a pokud císaři bylo se obávati evropského loďstva, pokud děla jejich ohrožovala jeho přístavy, musil též svou zuřivost v pronásledování krotiti. Avšak toto vystoupení a tato obrana nebyla důrazná a jmenovitě dosti trvalá; tygr byl podrážděn, nikoli však učiněn neškodným, a z té příčiny byla bída křesťanů nevslovitelná.

Tu v srpnu roku 1861. vystoupil v Tonkině potomek staré vládařské větve Le jakožto nápadník trůnu proti Tü-Dükovi.

»Protikrál,« tak píše P. Fr. Rivas, »jest mladý, ctnostný a statečný katolík. Šik jeho speje od vítězství k vítězství a nadšení obyvatelstva při pohledu na potomka starých králů jest bezměrně. Protikrál obrátil se z počátku na spojené tlupy evropské se žádostí za pomoc, avšak marně. Na území annamském objevil se s 5 tonkinskými křesťany a 60 vystěhovalými pohany. Obyvatelstvo proudem tlačí se k němu, tak že v mnohých dědinách nachází se toliko starci, ženy a děti.«

Prospěch nového nápadníka koruny byl vskutku počátkem velkolepý. V osmi měsících byly jeho zástupy vítězi v 15—20 bojích a podmanily sobě vše až po brány hlavního města západního Tonkinu. Kam vnikly, přinášely křesťanům svobodu. Za to musili křesťané jiných území, již ihned považováni byli za odbojníky a přívržence nápadníkovy, tím více trpěti. Tu poražen byl místodržitel jižní provincie vojskem prince Le.

»Onen pomstil se,« píše očitý svědek P. Maurel Estevez, »za tuto porážku na dětech, ženách a starcích křesťanských. V hlavním městě provincie nalezalo se 300 novokřtěnců v žalářích; tyto všechny odsoudil k smrti hladem. Po několika dnech zemřelo jich 240, ostatní hleděli smrti vstříc. Pokroky přívrženců princových množily jeho hněv. V měsíci květnu a červnu (1862) povraždil tisíce věřících za nejhorších muk. Dal rozkaz, všechny zajaté křesťany dílem za živa pohřbiti, dílem popravit, spáliti, dílem dva a dva svázané utopiti. Avšak rozkaz tento nebyl na písmenku vykonán. Jednak peníze, jednak útrpnost samých pohanů s křesťany přiměla katany k zmírnění rozkazu. Nicméně tekla krev proudem.

Křesťané ovšem mohou doufati, »píše týž misionář dále, »že nápadník trůnu nebo nový křesťanský král po dobytí hlavního města jim důrazně poskytně pomoci. Avšak kdy se tak stane? Právě se také, že má na 200.000 vojnův a že dosud vždy vyšel z boje vítězem. Já sstřežím se prorokovati nezdár jeho podniku, tvrdím však směle, že stav jeho jest na pováženou. Neboť mezi jeho generály není svornosti, některé již sobě odcizil a posléze jeho bitevním operacím nedostává se důkladného plánu, pevného a důsledného provedení.«

Nejvíce stěžuje si a běduje řečený misionář, že před zrakem katolického vojska ještě stále prolévána jest krev annamských křesťanů, jakoby krajané misionářů byli přišli dívat se na muky svých náboženských stoupenců. Ještě 5. června, na den, kdy smlouva uzavřena byla mezi Francií a Tü-Dükem, odsoudil velkomandarin 200 křesťanů k smrti utopením. V jiném okrese byli křesťané za živa pohřbeni, v jiném opět u velikém počtu upáleni.

Tak tedy zuřilo pronásledování v květnu a červnu 1862. v misií tonkinské, mezitím co Francouzi bojovali v Kóchinčině. Ve východním vikariátě nebyla bouře tak prudká, poněvadž území nalezalo se v moci prince Le. Avšak i zde křesťanů neušetřeno. Sám místokrál tonkinský v jediném měsíci dal povraždit 10.000 křesťanů; dilem kázal je upáliti neb utopiti nebo rozdupati slony, dilem až po krk zahrabati a pak jim hlavy utnouti.

Po všech těch případech obnášel počet obětí asi 40.000 duší.

A smlouva ze dne 5. měsíce června 1862., výsledek to válečných podniků Španělska a Francie od r. 1857.? Byla sice svoboda poskytnuta některým třídám křesťanův, avšak mladí lidé i vznešení zůstali tím, čím byli, totiž zajatci. Mimo to byla druhým svoboda poskytnuta jako milost u příležitosti císařských narozenin. Pojem omilostnění jest pro křesťany výsměšný; křesťanství vystupuje jako falešné a zvrácené náboženství, křesťané sami jako býli atd. V září a říjnu 1862. zvířel Tü-Dük nad protikrálem, čímž nová krutá rána zasazena křesťanům tuzemským a misionářům, jimž bylo spasiti se útekem.

Církev tonkinská jest vskutku pravou církví mučnickou. Kříž a útrapy náleží svatým jakožto pečeť vyvolení, jakožto znamení zvláštní lásky Boží k těm, již vzdělávají se k podobnosti Jeho milovanému Synu. Dle toho jest církev tonkinská církví těšící se zvláštní oblibě Boží. Kříž správně jest s ní nerozlučitelně.

Doby hrůzných pronásledování od r. 1863. minuly, avšak odtud počínaje mimo trápení a sužování se strany mandarinů byla misie v Tonkině navštívena četnými svízely: povodněmi, hladem, bouřemi a větry, čínskými loupežníky. O tom všem raději pomlčíme.

Na druhé straně lepšilo se postavení

křesťanů stále. Tu bylo dovoleno křesťanům vystavěti si dědiny, oddělené od pohanův, a křesťanským vojinům poskytnuta možnost, penězi vykoupiti se z vojenské služby. Ano, zakázáno, křesťany zločiny jmeny tupiti.

Církevní slavnosti odbývány veřejně za velkého účastenství pohanů. V r. 1871. přibýlo k velikonočním svátkům na 40.000 duší. Zprávy v té době nejnovější potvrzovaly horlivost a radost nově obrácených; ve všech křesťanských obcích stavěny chrámy; mezi křesťany nalezla ohlasu vděčnost nejvyšší k Bohu za pokoj, darovaný církvi tak dlouho a tak hrůzoplně pronásledované. Dle listu P. Herce ze dne 10. července 1874 požívaly oba vikariáty dominikánské zvláštním způsobem ochrany božské, mezitím co ve francouzské misií tonkinské daly se tak děsné případy.

»Pochválen buď Bůh!« končíme slovy P. Herce, podivujeme se cestám Prozřetelnosti, jež k vykonání svých záměrů používá nástrojů netušených.

Přehližeje dějiny misie tonkinské, musíme doznati, že skvělým způsobem osvědčila se slova sv. Pavla v listě k Římanům: »Evangelium jest síla Boží.« (I., 17.) Od založení misie (1627) až na dobu poslední přetrvávala církev tonkinská nejprudší bouří vítězně. Přes opěťované pokusy přesně sestaveného boje, jež vedla zuřivost pohanstva, ozbrojena nejděsnějšími útrapami, tak dlouho proti křesťanskému náboženství, křesťanství netoliko zapustilo mocné kořeny, nýbrž i uprostřed bouří šířilo se dál a dále. Tudy jest Tonkin se svými tisíci mučnicků, se svými rekovnými a nepřekonatelnými vyznavači pravým klenotem v dějinách bojující na zemi církve, skvostným drahokamem v bohaté koruně slávy dominikánského řádu. — Misií tonkinské dostalo se mimo jiné významu, jimž nemohou se honositi jiné misie —

misie tato nebyla nikdy jinými misionáři navštívena, než **katolickými**. I toho jsou její dějiny nejskvělejším důkazem. Kde toliko vězení, pronásledování, mnk a posléze smrti jakožto výsledku a odměny dostati lze údělem,

tam spatřiti možno jedině katolického hlasatele víry; zde není místa pro nájemce, toliko dobrý pastýř, jenž hotov jest, svůj život dáti za své ovečky, cítí se tu šťastným a — jako v otčině.

Dle nám. vzdělal *Kristin B. Lux, O. S. B.*

Zprávy z misí.

Čína.

Nejnovější zprávy poskytují naději, že mír mezi Francií a Čínou bude utvrzen. Předběžné smlouvy jsou již uzavřeny. Doufejme, že konečně mírem dovoleno bude misionářům, hojiti strašné rány, jež neblahá válka způsobila katolickým misím. Tu naskytá se otázka, zda Francie v podmínkách uzavřeného příměří na čínské vládě bude dožadovati se aspoň náhrady za škody, spáchané křesťanským obcím na jihu Číny na kostelích, školách, příbytcích atd.?

Apoštolský vikariát Kungtong. Z Hongkongu přichází zpráva, že misionářský dům v Cantoně, jenž měl dle slibů mandarinových býti střežen až do návratu misionářů, padl za obětí plamenům. Jak oheň vznikl, není dosud zjištěno; nejspíše však střežící vojínové nejprve dům oloupili a pak založili oheň, aby krádež jejich nepřišla na jevo. — Také dva sirotčince byly vyloupeny a děti z nich, zbaveny obleků, vypuzeny.

I misionáři z milánského semináře utrpěli na svých stanicích mnoho ztrát zpusťšením domův a vypuzením křesťanův, ačkoli ne v takové míře, jako kněží ze semenisté pařížského. Smějit setrvati na svých místech, aniž obtěžováni jsou pohany, již tu a tam osvědčují se vůči misionářům dosti příznivými. Tak odepřeli vojínům, již chtěli na loďce vydati se za jedním z kněží, by jej zajali, svého účastenství, jakož i tehdy, když chtěli tito

zbořiti kapli křesťanů. Bohu buďte za to díky vzdány!

Tonkin.

V apošt. vikariátě západotonkinském nezlepšily se poměry o nic, jak poznati lze z tohoto dopisu msgr. Puginiera:

„Již prvá zvěst, kterou jsem na počátku tohoto roku obdržel, oznamovala vraždy a pohromy. Jeden chovanec a několik křesťanů, tak zněla zpráva, jest zavražděno, veliký počet žen a dětí jest unesen; kostel, fara a asi deset křesťanských vesnic zničeno požárem. Zároveň byl jsem vybidnut, bych zpravil velení majícího generála o nebezpečí, jež hrozí zvláště pěti farnostem téhož okresu. Tyto vydány dosud stále útokům silných tlup loupežnických, jež cestu razí vojsku čínskému. Toto má ležení svéje na břehu červené řeky; jejich přední stráže jsou ve dvou hlavních místech farnosti, již křesťané opustiti musili. Mnohým křesťanským obcím d'no na rozhodnutí, buď vyplatiti 10.000 marek výpalného, nebo (pravděpodobně) zhytnouti v plamenech.

Rok 1884. byl rokem utrpení i pro veškeru misii i pro jednotlivé okresy; výkaz o počtu, v jakém uděleny jsou sv. svátosti, nebyl by tak značen, jako v letech posledních. Příčinou není, že bychom snad byli méně pracovali než jindy, vždyť i apoštolé pracovali celou noc, aniž ulovili nějakých ryb. Kéž po takovém neštěstí dožijeme se bohaté náhrady!“

Naše katolické matky a panny.

Hraběnka Marie z Pernštýna.

Kdo bohobojnosti jiné vyučuje, neskončené zásluhy si dobude, tak stojí v písmě sv. Všichni li svatí a světice, všichni blahoslavení skví se tam v nebesích v nevýslovné slávě; ale blaženost jejich není stejná, není rovná. Písmo sv. nám to vykládá, pravíc: »Jiná jest jasnost slunce, jiná jasnost měsíce a jiná jasnost hvězd. Nebo hvězda od hvězdy dělí se jasností. Tak bude i vzkříšení mrtvých.« (I. Kor. 15. 41. 42.) Jako tedy slunce má jinou záři, a měsíc opět jinou, a jako ty hvězdy jedna každá má skvělejší světlo než jiná, tak jsou i v nebesích rozličné stupně slávy. Není tam sláva jako sláva. Zvláštní slávu tam mají tři stupně důstojnosti. Předně svatí mučedníci; ti za sv. církve katolickou svou krev vycedili, ti mají zvláštní slávu tam v nebesích. »To jsou ti, již přišli ze soužení velikého a umyli roucha svá a zbělili je v krvi Beránkové; proto jsou před trůnem Božím a slouží Jemu dnem i nocí, oblečení v roucha bílá a palmy v rukou jejich.« (Zjev. 7. 9. 14. 15.)

Druhá sláva jest sláva panenské lilie. Kdo si panenskou čistotu do smrti zachová, ten má zvláštní radost, zvláštní slávu tam v nebesích. Sv. Jan evandělita ve svém zjevení dí, že slyšel je »zpívati píseň novou před trůnem Beránka, a nikdo nemohl naučiti se písni, leč ti, jenžto se ženami se neposkvrnili, nebo panicové jsou. Ti následují Beránka, kamkoliv jde.« (Zjev. 14. 3. 4.)

Třetí sláva jest těm, kteří jiné vyučili bohobojnosti; ti tam mají zvláštní slávu, kteréžto jiné stavy mítí nebudou. Kteří spravedlnosti vyučují mnohé, skvíti se budou jako hvězdy na věčné věky.« (Daniel 12. 3.)

Jedenkaždý člověk nosí v srdci svém žádost, aby někdy té nebeské slávy a blaženosti dosáhl. Slyší-li, že ten neb onen soused, aneb sousedka rozloučili se s tímto světem, ozve se hlas v srdci jeho: »Ach, jak rád bych byl spasen, až má poslední hodinka přijde!« Spasen může býti každý člověk; to jest pravda naší svaté víry. »Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli.« (I. Tim. 2. 4.) Pravdu tuto hájí katolická církev proti všem bludařům. Byliť bludari, kteří učili, že někteří nížadným způsobem spaseni býti nemohou, ať činí, co činí, že jim Pán Bůh té milosti nedal. Svatá církev však učí ve jménu Páně, že každý člověk na světě spasení dojiti může, a kdyby to v poslední hodině bylo, jen když srdcem upřímným obrátí se k Pánu Bohu, tenkrát že ještě spasen býti může.

Spasení můžeme tedy všickni býti, a nejenom spasení býti můžeme, nýbrž milostí Boží můžeme i rozmnožiti tu slávu, která v nebesích ustrojena jest. Čím větší zásluhy získáme sobě milostí Boží, tím větší odměnu vezmeme tam na nebesích; čím menší zásluha zde na světě, tím menší odměna tam na nebesích. Můžeme tedy rozmnožiti slávu svou na nebesích zásluhami svými zde na zemi. Čím více zde, tím více i na věčnosti, a čím méně zde, tím méně i na věčnosti.

Příležitosti, kde sobě můžeme získati zásluhy na rozmnožení své slávy na věčnosti, jsou mnohonásobny. Každý stav má své povinnosti, má své ctnosti, kterými milost Boží si získati může; každý stav také má rozličné příležitosti, kde sobě milostí Boží zásluhy na rozmnožení slávy nebeské získati lze.

Jedna taková příležitost, kterou má jedenkaždý stav, jest horlivost za spasení duší. My víme dobře, že naše povinnosti

jsou mnohonásobny. Mnohý z nás nemůže dávatí almužnu, poněvadž jest chud; dobře. Bůh toho neřádá; mnozí zase nemohou dosáhnouti slávy mučnické, aby za svatou víru křesťanskou svou krev vycedili. Mnozí zase nemohou získati svatého panenství; není to všem dáno. Ale získati sobě slávu horlivosti za spasení duší, to může každý. Nejenom kněz má takovou příležitost, nýbrž jedenkaždý neknez, muž a žena, mladý i starý; každý může býti horlivý na spasení duší. Čím více budeme tedy prospívati v horlivosti na spasení duší nesmrtných, tím větší bude naše odměna tam na nebesích, povážíme-li ještě, že ta horlivost na spasení duší má před Bohem nevýslovnou cenu. Dává-li kdo almužny, získává si zásluhy před Pánem Bohem; ale což jest před Pánem Bohem groš, porovnáme-li jej k duši nesmrtné?! Kdo nesmrtnou duši získá, ten má největší zásluhy před Pánem Bohem; proto stojí v písmě sv., že ti, kteří vedou jiné k bohobojnosti, se skvíti budou tam na nebesích jako hvězdy, že budou slavnější než ostatní křesťané.

1. Generální zpověď přípravou k apoštolování.

Pravili jsme, že nejen kněz, nýbrž i každý jiný horliti může pro spasení duší nesmrtných. Krásný příklad na důkaz této pravdy máme na hraběnce Marii z Pernštýna. Tato urozená a šlechtná paní chovala ve svém srdci velikou horlivost apoštolskou, ona tak mnoho na Moravě a v Čechách na spasení duší působila. Rodem byla ze Španěl. Provdala se za urozeného pána Vratislava z Pernštýna, který měl na Moravě a v Čechách veliké bohatství. Měl statkův a panství veliký počet; tak ku př. jemu patřil Tovačov, Litomyšl a jiné a jiné panství. Rod Pernštýnský však bohužel nebýval katolickým a horlivým, byl nej-

větším protivníkem sv. katolické církve. Tak jak byl bohatý a proto veliký měl vliv a velikou moc, tak utlačoval katolíky; přidržel se protestantismu, vyháněl katol. kněze a na jejich místa dosazoval ženaté luteránské faráře.

Vratislav z Pernštýna však byl katolicky vychován a obdržel za manželku hraběnkou Marii, kteráž byla ze srdce katolička. Mladí manželé spolu přebývali, a olomoucký biskup, Vilém Prusinovský, býval častým hostem v domě jejich. Obcování s tímto horlivým katolickým biskupem působilo blahodárně na mladé manželé. Mluvíváno se též za příležitosti o kacířstvu; horlivý biskup poukazoval na bludy kacířstva a zlé následky jeho v našem národě a horlil pro pravdu katolickou. Mladí manželé byli tím vždy více u víře katolické utvrzováni a ku horlivosti povzbuzováni.

Stalo se — bylo to r. 1567., — že oba šli ke sv. zpovědi k jednomu knězi z Tovaryšstva Ježíšova. Po sv. zpovědi dali si slovo, že u téhož kněze oba dva, jeden jako druhý, vykonají generální zpověď, a s pomocí Boží též ji vykonali. A tou generální zpovědi stal se úplný obrat v životě Pernštýnově. Ano, taková generální zpověď jediné působivá v životě člověka. Kdo to o ní nemyslí, zeptej se jen takových, kteří generální zpověď vykonali. Jest to veliká blaženost, kdo přijde k moudrému knězi a tak upřímným srdcem se vyzná ze všeho, co mu na svědomí leží, když všecko upřímně a skroušeně poví. Kněz jest mu ve zpovědi nápomocen, poučí ho, potěší ho, aby se nebál, ale důvěřoval pevně v milosrdenství Boží. Jest to opravdu radost po takové generální zpovědi; a obyčejně se stává, že ten, který býval největším hříšником v minulém životě, když zpověď tu vykoná, že pak jest nejhorlivějším křesťanem, a nejenom sám pro sebe, nýbrž i pro jiné. On sám pak poučuje jiné,

jak dobrá jest taková zpověď generální, aby také jiní ji vykonali a blaženosti té účastni se stali.

Manželé z Pernštýna vykonali tedy zpověď generální. Jejich předsvezetí pro

budoucnost bylo nejkrásnějším; nebylo učiněno jen na plano, nýbrž bylo opravdové, jež oni též plnili. Příležitost k tomu se naskytila brzy.

(Pokračování.)

Milodary božského Srdce P.

Podle množství bolestí mých v srdci mém, utěcl. Tvé, ó božské Srdce Pána mého, obveselily duši mou — před několika dny dávala církev sv. modlití se sluhům svým. Žal i radost, bol i útěchu, strast i veselí — vše to sv. náboženství naše rádo klade vedle sebe: vždyť božský původce jeho v životě svém tak to zobrazil, a tak jej nám i dosud v církvi sv. k rozjímání předkládá. Vítězoslavné průvody Božího Těla a hned po nich obraz dvou přesvatých Srdcí probodených mečem bolesti — z lásky k nám; což bolestnějšího pro křesťana nad pohled tento, avšak což zároveň utěšenějšího? Tam bol a žal —

ale z lásky k nám! Kéž jest obraz ten naším zrcadlem, kéž jest duše naše odleskem úchvatného obrazu toho: bol a žal — ale z lásky k Bohu! Což bylo by pro ona přesvatá Srdce dojemnějšího, ale také radostnějšího nad takový pohled? Což milejšího nad takovou obět? Bůh jest, jenžto zraňuje, ale také hojí; usmrcuje, ale též obživuje: jen toho žádá, aby vše člověk podstupoval z lásky k němu, jenž nás tak miloval. Srdce jeho zná míru nám příslušnou, ale ponechává ji sobě, jakož i dobu, místo a způsob, jakým by se nad námi slitoval; jen milosrdenství jeho, ježto jde nade vše díla jeho, ono slitování božského Srdce zjednává nám zvláštní přístup k milodarům jeho, jež hojně vylévá na všechny učeníky a prosebníky své podle potřeby jejich, ale též podle odevzdanosti ve svatou vůli jeho.

Z kraje Čáslavského. Jistý kněz vzdává tímto dle slibu, učiněného P. M. Lúrdské a sv. Janu Nep., nevjroucnější díky za vyslyšení prosby jeho — ochránění ho od hanby světské.

Z Olomouce. Jistý studující, trápen jsa po dlouhou dobu neduhem plicním, obrátil se devítidenní pobožností k Matce všech nemocných, blahosl. Panně Marii. Sotva devítidenní pobožnost vykonal, cítil se značně uzdraveným, tak že mohl na

dále povinnosti stavu svého jako dříve vykonávati. Aby slibu svému, který v nemoci své byl učinil, dostál, oznamuje tímto uzdravení své veřejně všem milým čtenářům »Školy« a vybízí je, aby v podobných případech k Matce Boží útočiště své brali, a jistě vyslyšení budou.

Z Rychtářova. Jistá osoba děkuje sv. Josefu, na jehožto příměluv jistá záležitost šťastně vyřizena byla. Z téže obce děkují dvě sestry za uzdravení, jehož

se jim po vykonané devítidenní pobožnosti a užívání lárdské vody dostalo.

Od Sv. Hory jistá osoba plní tímto slib svůj, vzdávajíc veřejně tisícere díky nejsv. Srdci Páně a Panně Marii sv.-Horské za vyslyšení prosby v duševní i tělesné záležitosti.

Od Uh. Brodu jistá osoba dle slibu uveřejňuje zprávu, že byvši dlouho trápena velikou nespokojeností, přimluvou blah. Panny, k níž se o pomoc utíkala, od ní byla osvobozena.

Z Bystřice pod posv. Hostýnem. Jistá čtenářka »Školy« vzdává nejvroucnější díky božskému Srdci Páně a ne-

poskvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby a pomoci v jisté velmi těžké záležitosti.

Z Brodu vzdává jistá osoba nejvroucnější díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za mnohonásobné dary po vykonané devítidenní pobožnosti a za uzdravení z nebezpečné nemoci v duchovních i tělesných potřebách.

Z Olešnice vzdává jistá osoba nejsrdečnější díky božskému Srdci Páně a Panně Marii, »Matce dobré rady,« za uzdravení své tety, která již na čtvrtý rok přetěžkou nemocí trápena a mimo vši lidskou naději uzdravena byla.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Druhá polovice měsíce května a prvá měsíce června vyplněny jsou skoro úplně volbami. Nyní lze celkový výsledek voleb již přehlédnouti. Konservativní pravice, která spolu přeje si zákonodárství, zbudované na základech křesťanských, čítá nyní 184 členů (56 Čechů, 56 Poláků, 38 Jihoslovánů a 21 konservativních Němců) a jest novými volbami o 10 členů rozmnožena. Levici, jež dříve měla 146 členů, ubylo 14, tak že nyní čítati může toliko 132 hlasů. Kromě toho čítá střední strana hraběte Coroniniho 22 členů a 13 členů jest tak zvaných »divokých,« již k žádné straně nepřistoupí.

Činí celkem $184+132+22+13=352$ členů sněmovny.

Výsledek voleb mohl býti mnohem skvělejší, kdyby vláda jen poněkud svého vlivu byla použila, a zejména si zakázala, aby její úředníci hlasovali proti ní. Ač i na Moravě získali jsme jeden hlas ze skupiny měst (Kroměříž atd.), přece jest poměr zde panující velmi trudný a nanejvýš nespravedlivý. Umělým složením okresů volebních a kompromisem (smlouvou) mezi šlechtou liberální a pololiberální zastoupeny jsou tři čtvrtiny lidu českého na Moravě 11, jedna pak čtvrtina německá

20 poslanci na říšské radě. Doufejme, že i tato křiklavá nespravedlnost v novém období se odstraní, a že nová sněmovna, odložíc strancu jalové hádky o kozí vlnu, přikročí k nutnému uspořádání poměrů hospodářských a společenských na základě křesťanském.

Nutnost toho dokazují opětně vzniklé nepokoje v Brně a jinde za příčinou vstoupení v život nového řádu dělnického v závodech továrních. Příčinou nespokojů byl různý výklad článku, jednajícího o době pracovní, kteráž zákonem vyměřena jest na nejdéle 11 hodin denně. Továrníci nečítali odpočinky ranní a odpolední po čtvrt hodině do doby pracovní, a chtěli, aby dělnici večer o půl hodiny déle pracovali: dělnici však čítali menší odpočinky k době pracovní a zastavili práci o 6. hod. večer. Následek byl kravě výtržnosti, které jen násilím (zakročením vojska) jsou uduseny. Když rozváznější část dělnictva vrch obdržela a slušným jejich požadavkům od továrníků vyhověno, ukončeny nepokoje a 22. června vstoupilo dělnictvo opět do práce.

Řím a Itálie. Sv. Otec schválil volbu hraběte Schönborna (bratra J. Exc. p. mistodržitele moravského), dosavadního

biskupa v Budějovicích, za arcibiskupa v Praze. Volbou touto dostane se důstojného nástupce zvěčného kardinála Švarcenberka.

Dne 29. května sešel se v Římě sněm tak zvaných antiklerikálů, vlastně neznabohů, z různých zemí, aby tam v středu křesťanstva provozovali své pitomé rejdy. Nejedná se jim o nic méně, než o zrušení církve katolické. Kromě toho chtějí prý lid vytrhnouti z nevědomosti a pověry, a vyprostí jej (?) ze vši bídy a neplechy. Konec všeho má být sbraťení všech lidí (rozuměj: zednářův) a zničení monarchií a boháčů. V tom však všickni nebyli svorní; Italové odešli a ostatní se pak seprali. Dne 2. června uspořádali antiklerikálové průvod, aby položili věnec na hrob Garibaldiho. Když pak na cestě zpáteční počali provolávat slávu republice, jsou vojskem rozehnáni. Jen na papeže a na církev jest v Itálii volno nadávat.

Francie klesá vnitřními nepokoji nejen u vážnosti mezi národy, ale klesá i v blahobytu hmotném, o čemž nejlépe svědčí každým čtvrtletím se ztenčující státní důchody.

Vůči nastávajícím volbám do sněmoven hodlají se strany monarchistické spojití a porazití stranu republikánskou, která jest příčinou stálých nepokojův a klesání země v každém ohledu. Smýšlení republikánův osvědčilo se nejjasněji při úmrtí znamenitého básníka Viktora Huga. Týž zakázal si přístup kněze ke svému úmrtnímu loži, a když prý v poslední hodině přeče kněze si přál, nevyhověno žádosti jeho od neznabožských přátel. Umřel tedy bez Boha. Jak umřel, tak i pochován jest, bez kněze, a sice velmi okázale nákladem státním, a to ve chrámě katolickém sv. Genovefy, který násilně církvi jest vyrván vzdor rozhodným protestům arcibiskupa pařížského a jiných biskupův a četných zbožných katolíků. Divný to úkaz! Po celý život nezavadí taková chasa o kostel, a po smrti chce pohřbena býti ve chrámech a na místech posvátných. Marná to zajisté útěcha. I na Francii zajisté vyplní se slova žalmů: »Cesta bezbožných zahyne.«

V Německu konati se bude v příštích dnech (od 31. srpna do 3. září)

velikolepá výroční schůze katolíků v Münsteru ve Westfálsku, spojená s výstavou umění křesťanského.

V politice panuje klid, jež ruší toliko spor o právo nástupnictví vojvody Cumberlanda na trůn brunšvický. Pruská vláda by nejraději Brunšvicko zabrala, jako učinila roku 1866. s královstvím Hannoverským. Avšak lid se tomu protiví, řka, že jako kníže právo má na trůn zděděný, tak i lid má své dobré právo na zákonnitého knížete a dědice trůnu. Začne-li se jeden trůn násilně bořiti, pak neostojí také právo trůnů ostatních.

Cisář německý byl delší dobu považlivě nemocen, avšak nastalým teplem zase okřál, a odebral se do lázní v Emsu.

Dne 15. t. m. zemřel, raněn byv mrtvicí, na svém sídle Glimkách pruský princ Bedřich Karel, nám dobře povědomý z války r. 1866., kterýž byl velitelem vojska u Králové Hradce, a odtud táhl přes Žďar atd. k Brnu. Byl teprve 58 roků star. Hned po něm zemřel jeden z nejvůčasnějších vojvodců pruských, generál Manteuffel, posud byv místodržitelem nově nabytých zemí Elšaska a Lotarinska.

Anglii sluhá nehoda za nehodu. Ze Sudanu musela ustoupiti po velkých ztrátách mužstva a peněz. Ve sporu s Ruskem opětně bylo jí ustoupiti. Tím vznikla nedůvěra proti liberální vládě Gladstonově, která zadala za propuštěnou. Novou vládu utvořiti má konservativní lord Salisbury, již osud však není rozkošný, ana sněmovna jest posud většinou liberální. Pravi se, že vláda Gladstonova svržena jest pomocí Irčanův katolických, jimž slíbena prý od konservativců úplná samospráva zuboženého Irska.

Ve Španělsku vzmáhá se v jižních částech Valencií, Murcii atd. cholera měrou povážlivou, tak že denně umírá množství lidu, a v zemích okolních všude se činí opatření proti šíření se nákazy.

Přidáme-li k tomu mnohé jiné svizele, jako: panující sucho, velké požáry, neštěstí na moři (rakouská loď »Vicenza« utonula v severním moři s většinou mužstva), krupobití, neštěstí v dolech atd., máme zajisté příčinu volati: Pane, zachovej nás, hyneme!

V měsíci červenci

modleme se za jednotu mezi katolíky.

Kdo vždy pravdivě a živě, netoliko dle jména a narození, jest katolíkem, ten jest již zároveň v dokonalé jednotě se všemi pravými katolíky po veškerém světě, v jednotě co do víry, co do vědomí, v jednotě co do společné hlavy. Tato jednota všech katolíků jest znamením pravdy církve katolické. O tuto jednotu zde neběží.

My katolíci tvoříme všichni svatou rodinu, velikou obec Ježíše Krista.

V rodině však neb obci nedostačuje, když jednotlivec žije a pečuje sám o sebe, nýbrž jest mu povinností, přihlížeti a pečovati o blaho všech údů rodiny neb obce, a blaho společně v mnohých případech výše ceniti, než své vlastní zájmy. V této pak péči nesmí býti nezávislý, nýbrž musí připojiti se ke druhým, a v jednotě s nimi pokračovati; jinak stržtem by byl nesváru a rozepří. Rovněž tak v rodině Kristově, církvi katolické. Není dosti, když jednotlivec starostliv jest o sebe, o spásu své vlastní duše; neboť nás všechny víže božský zákon, bližního milovati, jako sebe samého. Každému tedy katolíku jest povinností, dle stavu svého přihlížeti a pečovati o veškeru katolickou církev, a tuto péči samu opět v souhlas uvést se snahami všech ostatních pro tuto svatou věc.

Jednota taká je tím potřebnější, když společnost ohrožena jest ve svém trvání nepřátelskými mocnostmi — Právě nyní církev katolická jest v ustavičném boji s nepřitelem, jenž zničití chce práva a svobodu katolíků. Protož dvojnásobně nutno jest, aby všichni katolíci postavili se pod prapor církve a všichni síly své nasadili a v úplné jednotě, spořádaný šik, bojovali proti společnému nepříteli. — A to je ta jednota, již míníme.

Právě tato veliká, nezměnitelná, křesťanská zásada trvá ode mnohých katolíků ve veřejném, společenském životě nepovšimnuta. Tito vycházejí ze stanoviska čistě lidského a očitnou se v nesvornosti, roztríšťují síly své, oslabují sílu katolicismu a pobádají nepřátely k útoku.

Již častěji napominal a žaloval sv. Otec na mnohé katolíky v Itálii, již v lásce k novému království láskou pro nedotknutelná práva církve a její hlavy opovrhující, překrucují snahy sv. Otce a dobrých katolíkův, a tudý katolické věci více škodí, než zjevny nepřítel.

A jak jest v jiných zemích? Již před třemi roky psal P. Ramière, tehdejší řídící apoštolátu modlitby: »Takových roztržek jest nám želeť nejen ve Francii, nýbrž i v Belgii, Španělsku, Švýcarsku a v Itálii, všude, kde zákon Boží se zvláštní prudkostí potlačován.«

Slova tato jsou významným pokynem pro Rakousko. Neučinily u nás rozmanitosti politických stran, národnosti, svobodomyšlné náhledy jednotné vystoupení katolíků při volbách a veřejných poradách nemožným?

Dle toho jest přece pravda, že na mnohých místech nedostává se katolíkům nutné jednoty, společného pokroku při hájení náboženských zájmů. —

Prostředků, jimiž by katolíci v různých zemích k žádoucí této jednotě dospěli, naznačil sv. Otec tré, a to nejnnutnějších. — První prostředek spočívá v tom, aby všichni katolíci ve všech zemích a všech obcích opravili zásady své dle zásad svatého náboženství, a dle těchto zásad různé vystupovali. — Druhý prostředek záleží v podřízení všech různých, politických i lidských náhledův oněm zásadám náboženským. — Taká jednota náhledů, myslí a snah vyžaduje křesťanské pokory, křesťanského odříkání, pevné, nepodvrátitelné křesťanské víry. Těchto ctností poskytnouti musí všemohoucí Bůh. Pročež jakožto třetí prostředek: **společná, vytrvalá, vroucí modlitba k Bohu, dárci jednoty, míru a pořádku.**

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červenec I. P. 1885.

Za jednotu mezi katolíky.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je Tobě obětují, abys srdce všech katolíků po veskerém světě povzbudil k jednotné ochraně Tvého království na zemi. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne Obzvláště však odporňuje se :

1. *Sv. Theodora, op. 533*: Zdar apoštolátu modlitby. Chorý kněz. Milost povolání duchovního. Díky za šťastné vyřízení důležité záležitosti. Šťastný výsledek zkoušky. Milost pravého pokání.
2. *Navštívení Panny Marie*: Rozkvět pouti Marianských v zemích koruny sv.-Václavské. Družiny Mariánské mužů. Tři služebné.
3. *Sv. Phokas, muč. 303*: Obnova úcty, důvěry a lásky k Ježíši Kristu. Potěcha v rozličných strastech života. Obrácení hříšníků.
4. *Sv. Prokopa, op. 1053*: Rozmnožení úcty našich svatých dědicův a patronů českých. Řád benediktinský ve vlastech česko-slovanských. Utvrzení mladého muže v dobrém. Duše v očistci.
5. *Sv. Cyrilla a Methoda, 873 a 885*: Jubilejní slavnost svato-Methodějská v zemích našich. Dar osvicení Duchem sv. u víře vlažným a spícím. Poutníci na Velehrad putující. † otec.
6. *Sv. Bohumily, ženy 1070*: Zdar osmidenní pobožnosti ku počtě sv. Methoda na Moravě. Povolání hodných jinochů k duch. stavu.
7. *Sv. Vilibalda, bskp. 786*: Úcta Matičky Boží svato-Methodějské ve Staré Boleslavi. Šťastný výsledek zkoušky. Chudé dělnictvo.
8. *Sv. Alžběty, kr. 1336*: Úcta Matičky Boží sv.-Cyrillské v Tuřanech. Návrat rozkolníků do církve katolické. 2 nemocní bohoslovci.
9. *Sv. Křiana, bskp. m. 689*: Zdar jubilejním poutím na posv. Velehrad. Moravští bohoslovci v Římě. Šťastný výsledek zkoušky.
10. *Sv. Oldřicha, bskp. 973*: Díky za dar pravé víry. Vychování dítěte ve 4 rodinách. Čestí bohoslovci v Římě. Spustlý otec.
11. *Sv. Benedikta, op., slavná památka*: Rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení rozkolníků. Mužstvo v mocnárství rakouském vlivem svým činné. Chudé dělnictvo. Ochrana dítěte.
12. *Sv. Jana Qualb., op. 1873*: Vytrvalost v dobrých předsevzetích všem, již tento týden sv. svátostí na Velehradě a jinde přijali. Vyslyšení dvojí prosby. Potlačení nečistých myšlének. † švakr.
13. *Sv. Markéty, p. m. 260*: Kláštery panenské a věrnost života klášterního v nich. Pokora a přičinlivost domácí pohlaví ženského.
14. *Sv. Bonaventury, řeh. uč. c. 1274*: Citelé serafinského sv. Bonaventury a andělského sv. Tomáše Akvinského. Studující mládež.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc červenec I. P. 1885.

Za jednotu mezi katolíky.

- Dne Obzvláště však odporučuje se:
15. *Sv. Jindřicha, čís. 1024*: Císař a král náš. Nově jmenovaný arcibiskup pražský. Záležitost domácí. Bohoslovec v cizině.
  16. *Panny Marie Karmel.*: By ti, kteří na se vzali jakési závazky řádu, bratrstva, jednoty neb družstva, je věrně zachovávali. Povolání k životu řeholní dokonalosti. Pronásledovaná rodina.
  17. *Sv. Alexia, vyzn. 417*: Studující mládež o prázdninách. Dar modlitby mnohým. Pohrdání světem a marností jeho. Utvrzení mladého muže v dobrém. Dar stálého zdraví. Stálost v dobrém.
  18. *Sv. Kamilla, zakl. ř. 1614*: Duchovenstvo řeholní v církvi západní i východní. Obnova řádu basilianského v církvi řecko-slovanské. Duch apoštolský. Duše v očisti nejvíce trápené.
  19. *Sv. Vincence z P., zakl. ř. 1660*: Milosrdné dle ducha svatého Vincence. Tak zvané konference čili dobročinné spolky svato-Vincenské v Čechách. Láska křesťanská. 2 ř. bratří. Sirotci.
  20. *Sv. Eliáše, pror., patrona Chorvatů*: Sjednocení u víře a svatě církvi 54 milionů Slovanů rozkolných. Apoštolát modlitby a tisku.
  21. *Sv. Arbogasta, biskp. 678*: Sv. Otec náš a kurie římská. Zdar jeho apoštolským snahám a pracím mezi Slovy. Překážení všech pletich lidí Řimu zlovolných. Stará, chorá žena. † dítě.
  22. *Sv. Maří Magd., kajic.*: Pravá kajienost všem, kteří po ni touží, a ještě spíše těm, kteří před ní utíkají, avšak velice jí potřebují.
  23. *Sv. Apolinaria, biskp.*: Rozkvět dobrého tisku v jazyku slovanském. Zdar všem podnikům ku počtě sv. Methoda. Misie zámožské.
  24. *Sv. Kristiny, p. m. 300*: Pomoc lidu pracovnímu. Kazatelé na posv. Velehradě. Starý, nemocí skličný kněz. Stářím sešlý otec.
  25. *Sv. Jakuba, apošt. 43*: Kazatelé křesť. proti falešným prorokům. Poslouchání slova Božího ve velkých městech. Odpustění hříchů.
  26. *Sv. Anny*: By o život v rodinách křesť. se matky a manželky staraly po příkladu sv. Anny. Zachránění úcty svato-Annenské, ba i rozmnožení její po vlastech našich. Svornost v domácnosti.
  27. *Sv. Pantaleona, lék. m. 303*: Všem studováním: »Počátek moudrosti jest bázeň Boží.« By záhubná nevěra jistých lékařů nepřekážela při posluhování nemocným sv. svátostmi. † sestra.
  28. *Sv. Innocence, pap.*: Šťastná hodina smrti každému, i nepříteli. Nesvorní manželé. Muži opilství otročující. Horliví zpovědníci na posv. Velehradě. Na jistý úmysl. Biskupové čeští a moravští.
  29. *Sv. Marty, p.*: Ctnosti věk divčí zdobící. Panny křesťanské by se v jubilejním roce prokázaly býti vděčnými za sv. víru a často si vzpomínaly: »Dítko Mariánské nezahyne.« Dar stálého zdraví.
  30. *Sv. Abdona a Senena, m.*: Poutníci Velehradští. Veliká důvěra všem, kteří se letos ke ss. apoštolům modlí, aby spíše vyslyšení byli. Obrácení osoby marnivé a pohoršení dávající. Neduživci.
  31. *Sv. Ignáce, zakl. ř. 1556*: Tovaryšstvo Ježísovo po všem světě. Apošt. práce mezi Slovy podle: »K větší cti a slávě Boží.« Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Odpuště 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsořtu, Častochově, Bolešlavě a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

OsLaVení sVatí patronoVé I přátelé naši, orodujte
za sVou Česko-MoraVskou VLast' na nebesích!

J. Št. K.

Nad hrobem sv. Methoda.

(K poslednímu oktávu jubilea.)

Nade hrobem Methodovým
sedmero lamp zlatých hoří,
sedm mužů na modlitbě
před hrobem se nice kofí.

Nade hrobem Methodovým
zlaté lampy jasné planou,
ale z kalných očí mužů
horké slzy na hrob kanou.

Methodovi jsou to žáci,
Moravského lidu kněží:
Na odchodu z vlasti drahé
nad otcovým hrobem leží.

Vstává Gorazd, vroucně líbá
kámen tvrdý na rozhodnou:
„S Bohem, Otče, loučím se
s hrobem Tvým a zemí rodnou.

Z vlasti, po níž rozsávala
ruka Tvoje Boží sémě,
vyhání nás do ciziny
Vichingovo zrádné plémě.

Opouštíme stádec Tvoje,
ustoupáme vku zlému,
ó necht' aspoň hrob Tvůj svatý
strážcem bude lidu Tvému!“

Vstává Naum: „S Bohem, Otče!
A byť osud závistivý
i ten hrob chtěl rozmetati,
zůstaň s lidem duch Tvůj živý!“

Angelar dí: „A byť zhasly
lampy zlaté na Tvém hrobě,
světlo víry Tebou zhaté
nezhasíněj v žádné době!“

Vavřín volá: „Kříž ten svatý,
Tebou v zem tu zaštipený,
nechať chrání dědictví Tvé,
jazyk písmem posvěcený.“

Sáva lká: „Hoj, černá bouře
nade Tvým se stádcem vznese,
braň, by sláva Velehradu
v děsné rupy nepoklesla!“

Po tisíci nyní letech
Velehrad se z rumů zdvihá,
kdož nad hrobem Methodovým
lampy zlaté porozžihá?!

Konstantin dí: „Otče drahý,
nedej lidu osifeti,
by bez chleba duševního
nezhynuly Tvoje děti.“

Kliment kněz pak ruce spíná:
„Otče, blahou paměť Tvoji
doneseme krajům dálným;
onať je kdys v lásce spojí.

A Tvé jméno rozsejeme
po slovanském po okolu,
aby z něho věkům příštím
vzešlo plémě apoštolů.

Apoštolů, vlasti synů,
jenž by plni lásky svatě
na vzkříšeném Velehradě
rozžali zas lampy zlaté!“ —

Do vyhnanství rozešli se
Methodovi tovaryši,
rozmetala krutá bouře
Svatoplukův hrad i říši.

Vl. Št.

Čtitelům božského Srdce Ježíšova několik úvah o modlitbě.

Kdo jest povinen se modlití?

dpověď na tuto otázku jest snadná a krátká, a zní: Každý člověk. Chce-li člověk svého cíle dojíti a věčně blaženým se státi, musí se modlití. Že tomu tak, dokázatí není nesnadno.

Nejmilejší zaměstnání andělů v nebesích jest, že rozjímají krásu a velebnost, moc a dobrotu, moudrost a svatost, spravedlnost a nesmírnost svého Tvůrce. Radost a blaženost, kterou při rozjímání vlastností Božích pocítují, nutí je, že jásající a plesající Stvořitele svého chválí a velebí. Proto zaznívá nebe neustálou chvalou andělů, jak nás prorok Isaiáš o tom ujišťuje, který u vytržení anděly »Svatý, svatý, svatý!« slyšel zpívati.

Tak jako andělé, tak i tebe, milý křesťane, stvořil tvůj Tvůrce a Pán ke své cti a slávě. Máš v celém tvorstvu odlesk Jeho božských vlastností, Jeho moci a moudrosti, Jeho lásky a dobrotivé prozřetelnosti spatřovati a moudrého i dobrého Stvořitele chváliti a velebiti. Jako dobré dítko se raduje, může-li výtečné vlastnosti svého otce chváliti, tak i tobě má radost působiti, vypravuješ-li o velikosti, velebnosti, dobrotě a lásce svého nebeského Otce, vůbec o všech Jeho božských vlastnostech. Máš se žalmistou Páně, králem Davidem, celou přírodu, slunce, měsíc, hvězdy, ptactvo nebeské, ryby mořské i všechna lesní a polní zvířata vyzývati, aby s tebou svého Tvůrce chválily a velebily. Sláva Bohu Otci, i Synu, i Duchu svatému! Slova ta máš denně při svých modlitbách mnohokrát opakovati; tak si to přeje sv. církev.

Avšak netoliko naše určení pravi

nám, že se máme modlití, nýbrž povinnost tato vyplývá i ještě z jiných důvodů. Tuto udávám důvod, který i pohané uznávají. Tak vypravovala jistá pohanská žena na ostrově Madagaskaru francouzskému misionáři, že jednou o rýžových žních pozdvihla ruce k nebesům a pravila k Bohu: »Ty jsi to, který dal, aby tato rýže rostla a uzrála; ráda bych Ti z ní dala, ale Ty toho nepotřebuješ; nuže, chci z ní uděliti těm, jimž jest toho zapotřebí.« Pohanská tato žena pocítovala, že třeba býti Bohu vděčným za to, co nám udělil. Slovem vyjádřila svůj dik, uznavši, že rýže jest dar Boží, a skutkem chtěla vděčnou se ukázati, že tohoto daru Božího dobře použila. Milý Bůh netoliko uděluje rýži, nýbrž vše, co země za potravu nám plodí, a vůbec vše, co jsme a co máme, jsou dary dobrotivého Boha. Nechceš-li býti nevděčníkem, třeba, bys denně, jako ona pohanská žena na ostrově Madagaskaru, ruce k nebi pozdvíhoval a k Bohu pravil: »Od Tebe, dobrý Otče, pochází vše, co mám; děkuji Ti za vše a slibuji Ti, že toho použiji ke Tvé cti a svému spasení.«

Udám ještě třetí důvod, proč všichni lidé, nikoho nevyjímaje, modlití se mají. Staří Spartané vymyslili si příhodný prostředek, aby z jejich synů dobří střelci se stali. Když totiž jejich dítky od nich chleba žádaly, položili tento na dřevo a vyzvali dítky, aby vzaly luk a chléb s onoho dřeva sestřelily. Trefily-li chléb a spadl-li dolů, mohly jej snísti. Kdyby však nebyly chtěly luku se chopiti a po chlebu stříleti, pak byla jejich vina, trpěly-li hlad. Tak činí Bůh se svými milostmi. V božské pokladnici skrývají se všechny milosti, kterých nám jest třeba,

chceme-li do nebe a věčné blaženosti bezpečně a snadno se dostat; ale pokladny té nalezájí jen ti, kteří ji modlitbou hledají; Bůh rád a ochotně nám dvěře k této pokladně otvírá, ale jen tehdáž, když modlitbou na ně klepáme; a když jsme si milosti, o nichž se domníváme, že v našich poměrech jsou nám nejpotřebnější a nejužitečnější, vyhledali, pak je zajisté obdržíme, když o ně modlitbou prosebnou žádáme. — »Hleďte, a naleznete, tlučte, a bude vám otevřeno, proste, a bude vám dáno!« Bůh svého dobrého ducha všem těm dá, kdož oň prosí. »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení! Modlete se bez přestání!« Těmito a podobnými výroků ukázal Syn Boží potřebu modlitby. Aby nás však ještě lépe přesvědčil, nejen slovem a podobenstvím nám povinnost, modliti se, na srdce kladl, nýbrž hlavně svým příkladem nás k modlitbě povzbuzoval a hluboce vštěpoval pravdu, že bez Boha nikdo nelze blaženým býti. Toť byla příčina, proč Kristus před uzdravováním nemocných k svému nebeskému Otci se modlil a proč svatí evandělisté nám vypravují, že celé noci v modlení ztrávil.

Abychom se k horlivé modlitbě povzbudili, uvažme:

Proč máme se horlivě modliti?

Právem zove se modlitba klíčem, kterým lze pokladnu nebeskou otevřítí. Pravda tohoto výroku vysvitá jasně ze slov božského Spasitele: »Vše, začkoliv Otce mého prositi budete, dáť vám.« Náš božský Spasitel dobře předvídal, že slova ta všude, kdekoliv je apoštolové aneb jejich nástupcové hlásati budou, vzbudí podivení a pochybnost. Aby tedy každou pochybnost již předkem odstranil, do- tvrdil pravdu tu slavnou přísahou, an, než pravdu tu předpověděl, pravil: »Amen, amen! pravím vám.« Ovšem nežřídka

může se zdáti, jakoby mnohé modlitby ne- byly s to, by dvěře Boží pokladny otevřely, poněvadž nenabýváme milostí, o něž pro- síme. Dostí možno, že modlíci nedochází toho, zač se modlí, avšak může-li se tvrditi, že modlitba jeho nebeské po- kladny neotevřela, vždyť obdržel z ní více a větších milostí, než o jaké prosil. Mohu-li říci, že modlitba má nebyla vy- slyšena, žádal-li jsem o krejcar a obdržel místo krejcaru krásnou perlu aneb draho- kam? Může se i státi, že křesťan prosí o nějakou věc, která by mu, kdyby ji obdržel, byla na velkou škodu. Uděl-li mu Bůh místo této věci jinou milost, může-li se i v takovém případě říci, že modlitba jeho nebyla vyslyšena? Že za každou modlitbu od Boha nějakou milost přijímáme, o tom netřeba pochybovatí, vždyť nás o tom písmo sv. starého i no- vého zákona ujišťuje. Bůh nám vzhledem na naše modlitby buďto časné tresty za hříchy zasloužené odpouští, bychom po smrti tím rychleji k patření na Jeho tvář se dostali, aneb odměňuje naše modlitby větší radostí a blažeností v nebesích. »Modli se k Otci svému ve skrytosti,« praví náš božský Mistr, »a Otec tvůj, který ve skrytosti vidí, odplatí tobě.« Rozmnožení blaženosti nebeské jest za- jisté odměna, která všechny ostatní věci, o něž křesťan prositi smí, převyšuje. Neměl-li jsem tedy pravdu, řka: »Ó jak šťastni jsme, že smíme se modliti!« — Pověstná tanečnice Herodias považovala se za šťastnou, když jí bezbožný král Herodes dovolil, že může od něho žá- dati, co bude chtítí a že jí dá, byť i to bylo půl království. Nejsme my tisíckrátě šťastnější, že nám Bůh za naše modlitby nadpřirozené statky, zvláště rozmnožení blaženosti věčné uděluje? Ta zajisté má větší cenu, než všechna království celého světa!

Nešťastná tanečnice Herodias ne- obdržela od krále Herodesa ani pozem-

ských statkův, a sice vlastní svou vinou. (Mar. 6, 28.) Ano, ona krále ještě zarmoutila, poněvadž dala mu popud, že se stal účastným hrozného, do nebe volajícího zločinu, který mezi lidem velkou nespokojenost proti králi mohl vyvolati. Nechci se ani zmiňovati, že jsou křesťané, kteří Boha tím nevýslovně urážejí a hněvají, že Jej prosí, by jim nápomocným byl při dosažení nekalých jich úmyslů, při ukojování jich vášní, jejich záští a závisti proti spolublížním. Takové bezbožné a rouhavé modlitby dějí se, tuším, zřídka, avšak častěji stává se, že Bůh od modliteb křesťanů proto se odvrací a je nechce vyslyšeti, poněvadž se nekonají pravým, Bohu libým způsobem. To jest příčina, že mnohé modlitby, ač Ježíš Kristus nás ujistil, že, začkoliv prositi budeme, obdržíme, přece nebývají vyslyšeny. Abychom však my, když se modlíme, byli vyslyšeni, uvažme:

Jak se máme modlití ?

Dříve, než tuto důležitou otázku zodpovíme, třeba připomenouti, že rozeznáváme vnitřní modlitbu aneb rozjímání, a ústní modlitbu. O vnitřní modlitbě mluví Spasitel, když praví, že máme ve svou komůrku se uzavřítí a ve skrytosti se svým nebeským Otcem rozmlouvati. Za předmět rozjímání volíme si nějaké tajemství nebo pravdu našeho sv. náboženství a snažíme se spasitelné představy si na paměť uváděti. Zkus to, milý křesťane, jestli jsi ještě nikdy tak neučinil, a uvažuj půl hodinky, jak neví člověk hodiny smrti, jak malý jest počet vyvolených, rozjíměj o věčnosti, o pekle, o přehořkém utrpení Ježíše Krista, o jednotlivých příkázáních Božích a hříších proti nim, o jednotlivých prosbách modlitby Páně, o osmero blahoslavenstvích, aneb o jiné pravdě svaté víry, a zajisté neskončíš své rozjímání, aniž by všeliké vážné myšlenky srdce tvé dojímalý a

aniž to neb ono dobré předsevzetí nebyl učinil. A nedá se též pochybovati, že pak modlitbu, jako třeba Otče náš, ústně mnohem nábožněji budeš konati, rozjímali-li jsi vážně o jednotlivých prosbách téže modlitby. Mnohem vroucněji budeš též se modlití za šťastnou hodinku smrti, rozjímals-li před tím o soudu a malém počtu vyvolených.

Ústní modlitba jest potřebná, by i naše rty a náš jazyk Boha, který je stvořil, chválily a ducha našeho slovy, která ústa pronášejí, v pozornosti a zbožnosti udržovaly. Ústní modlitbou se umožňuje, co sv. apoštol od nás žádá, bychom se totiž vzájemně písničkami a díkyčiněním ke chvále Boží povzbuzovali. Mimo to dal božský Spasitel ústní modlitbě, koná-li se společně od vícera osob, zvláštní příslibení, neboť pravil: »Jestli dva z vás svolí se na zemi o všelikou moc, za kterouž prositi budou, stanet se jim od Otce mého, kterýž v nebesích jest.« (Mat. 18. 19.)

Toto ubezpečení jest zajisté příhodno nás povzbuditi, bychom ústní modlitbu, a sice společnou, pilně konali. K tomu cíli ustanovila sv. církev zvláště odpolední služby Boží v neděli a ve svátky, při nichž litanie a jiné společné modlitby se konají. Sem patří také povzdechy lásky k božskému Srdci Ježíšově, a rozjímání, které o každém z těchto povzdechů konati budeme, mají vůbec k tomu sloužiti, by ty naše modlitby a zbožné povzdechy božskému Srdci se libily. Jak tedy své modlitby konati máme aneb jaké vlastnosti mají naše modlitby míti, by se Bohu líbily?

Při odpovědi na tuto otázku máme na zřeteli zvláště modlitbu prosebnou, ač po většině chyby, o nichž mluvíti budeme, i při modlitbě chvály a díky přicházejí, tak že odpověď k dotčené otázce i o modlitbě chvály a díky platnost má.

a) Má-li naše modlitba Bohu milá a vyslyšena býti, třeba, aby byla především opravdově míněna. Má-li naše modlitba býti modlitbou chvály a diků, třeba, bychom při ní skutečně měli úmysl, Boha chváliti a velebiti, nebo Jemu za prokázaná dobrodiní děkovati. Srdece naše bude pak též vznešeností a velebností, jakož i vzhledem těch mnohých a velikých od Boha obdržených dobrodiní obdivem Jeho lásky a dobroty proniknuto. V tom případě opravdově bude chtíti Boha chváliti a Jemu děkovati, a celé naše chování, celý náš zevnějšek bude tento úmysl značiti. A tak se to má též s modlitbou prosebnou. Avšak jak mnohým křesťanům v tom ohledu daří se, jako sv. Augustinu před jeho obrácením. Tyž velký církevní otec sám vypravuje nám, kterak tak často se modlil, aby jej Bůh náruživosti, které hověl, sprostil. Avšak mezi modlitbou, myslél Augustin, aby Bůh modlitbu jeho nevyslyšel, alespoň ne hned. Srdece Augustinovo chtělo ještě nějakou dobu náruživosti sloužiti, kdežto ústa žádala o sprostění. A kdož by se pak divil, že takové modlitby Bůh nevyslyší? Kdož by byl však také s to, aby spočetl křesťany, kteří sv. Augustina před jeho obrácením v tomto způsobě se modliti následují? Jak mnoho křesťanů muselo by vyznati, kdyby alespoň jedenkrát o sedmero prosbách Otče náš vážně rozjímali a pak své modlitby prozkoumali, že jejich modlitby právě tak jako sv. Augustina před obrácením nejsou opravdově míněny. Nazývají Boha Otcem, ale nechťejí býti Jeho poslušnými dětmi; praví »Otče náš,« ale neuznávají bližních svých za bratry; ústy přejí, by jméno Boží se posvětilo, avšak ani jim nenapadá, že by návyk kleti a láti měli zanechati; »přijď království Tvé« praví, ale nečiní žádné přípravy, aby srdce své připravili, by bylo milosti Boží přístupno; nepovazuje, že lehko-

myslným svým životem rozšiřování království Božího brání, a kdyby se jich kdo ptal, chtěli-li by v tom okamžiku, kdy ústy přejí, aby království Boží k nim přišlo, zemi opustiti, tu by se ulekli již při pomyslení, že mají zemi a tvory, k nimž celým srdcem lnou, opustiti. Tak mnozí křesťané musili by, kdyby tím způsobem Otčenáš promyslili, vyznati, že to nemíní opravdově, když Otčenáš aneb jinou prosebnou modlitbu ústy odříkávají. Pak nesmí si stěžovati, že Bůh takových proseb, které nejsou opravdově míněny, neslyší.

b) Druhá příčina, proč Bůh tak mnohé modlitby neslyší, byla sv. Bernardu u vidění ohlášena. Když jedenkrát se svými klášterními bratry ve sboru žalmy zpíval, spatřil u každého zpívajícího anděla s knihou a pérem v ruce, kterou zapisoval slova chvály. Světec žasnul nad rozdílem písmen, neboť při některých zpívajících byla psána čistým zlatem, aby byla naznačena vnitřní i zevnitřní zbožnost, kterou tito bratři chválu Boží zpívali; při jiných zdála se písmena postříbřena pro čistý úmysl, který zpívající měli; při jiných opět byla slova černým inkoustem psána, což značilo, že modlitbu obyčejným způsobem z návyku konají; při jiných užíval anděl místo inkoustu vody, tak že slova z knihy brzy zmizela. Tim se naznačovala modlitba vlažná, při níž není horlivosti ani zbožnosti. Ještě u jiných nebylo nic zaznamenáno z toho, co zpívali, nýbrž místo žalmů stála slova: »Lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich jest mne vzdáleno.« (Mat. 15, 9.) Tím nařikal anděl na modlitbu, konanou se zaviněnou roztržitostí. Modlitby však, konané bez nábožnosti, nemohou býti vyslyšeny.

c) V jednom ze svých podobností udal božský Spasitel třetí příčinu, proč Bůh tak mnohé modlitby nechce vyslyšeti. Jest to podobenství o fariseovi a publiká-

novi, kteří šli do chrámu, aby se modlili. Fariseus konal modlitbu, která byla výrazem jeho pyšných myšlenek, kterými se zabýval. Nepovažoval se za žebráka, prosícího Boha o almužnu, nýbrž domníval se mít právo, před Boha s jistými požadavky vystoupiti. Publikán však zůstal jako skromný žebrák u dveří státi, netroufal si ani očí pozdvihnouti, jen prosil: »Bože, buď milostiv mně hříšnému!« Jest to docela přirozenou věcí, že Bůh o modlitbách pyšných lidí nic nechce věděti a že ji nechce slyšeti. Jak bychom my jednali, kdyby žebrák vyžebřal peníze nám ukazoval, kdyby nás upozorňoval na svou vypasenou tvář, kdyby se svými krásnými šaty chlubil? Od takového žebráka bychom se s nevolí odvrátili a jemu žádného daru neudělili. Naopak bledá, vpadlá tvář žebrákova, jeho nutný oděv vzbuzuje naši soustrasť a tím spíše prosbu jeho vyslyšíme, čím více jeho zevnějšek prosbu jeho podporuje. Předstupujeme-li my před Boha s prosbami, tu jsme všichni žebráci, a sluší se, abychom svým zevnějškem, jakož i obsahem svých modliteb, takovými se jevíli. Jen modlitba pokorná proniká oblaka a dochází vyslyšení před trůnem Božím.

d) O sv. Řehoři divotvůrci, arcibiskupu v Cesarei, vypravuje se, že svou modlitbou hory přenášel. A co bylo příčinou, že modlitba tohoto světce měla takovou moc? Poukazují na slova božského Spasitele, kterými nás chtěl poučiti, že modlitbám našim nesní se nedostávají pevné viry a nezvratné důvěry. »Amen, zajisté pravím vám, budete-li mítí viru jako zrno hořčičné, díte hoře této: »Přejdi odsud tam!« i přejde: a nebude vám nic nemožného.« (Mat. 17, 19.) Mnohé modlitby Bůh právě proto nechce vyslyšeti, poněvadž modlitcímú nedostává se potřebné důvěry. Jak nezřídka již vplížila se v mysl naši nedůvěra, jakoby modlitby naše byly marny, a Bůh je ne-

mohl vyslyšeti, poněvadž jsme hříšníci, kteří místo dobrodiní trest zasluhují. Jak nezřídka tím způsobem nepravá pokora bránila nám důvěrně se modlití. Ovšem, pokorná má býti naše modlitba! avšak, byt i s publikánem v prsa bychom se bili a nechtěli zraků svých k nebi pozdvihnouti, přece třeba nám i pevně v Boží milosrdenství důvěrovati, a máme býti ubezpečeni, že Bůh i největšího hříšníka přijímá a jemu více dává, než oč prositi si troufá, jen když hříšník pln lítosti a skroušenosti k nebeskému Otci se přibližuje.

e) Nezřídka zdá se, jakoby Bůh naši modlitby neslyšel, ač s velkou důvěrou a vroucně o dosažení nějaké milosti aneb odvrácení nějakého zla prosíme. Běžime svou modlitbou takorňka za Bohem, jako ona Kananejská žena, která o uzdravení své dcery prosila, volajíc: »Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!« Božský Spasitel dělal, jakoby jí neslyšel. Avšak žena nepřestala prositi, až konečně Spasitel ji pochválil, že zkoušku, které ji podrobil, dobře přestála. Byla ve své důvěře pevná, a proto ji odměnil božský Spasitel, vyhověv přání jejimu.

Tak jedná Bůh často i s námi. Dny, měsíce, léta nechá nás volati, aniž naše prosby slyšeti se zdál. — V takových případech nechtějme se, následujice Kananejskou ženu, naděje a důvěry vzdáti, nýbrž vytrvejme v modlitbě, až jsme konečně zkoušku k zalíbení Božímú přestáli; pak i nám dostane se toho štěstí, jako oné Kananejské ženě, a vytrvalá naše modlitba dojde u Boha vyslyšení.

f) Konečně třeba nám při svých modlitbách, abychom Bohu nejen čas, kdy nás chce vyslyšeti, důvěrně přenechali, nýbrž slušno jest, abychom lásce a moudrosti Boží úplně přenechali, chce-li nám dáti to, oč prosíme, aneb něco jiného, co nám potřebnější a užitečnější

jest. Jest to odevzdání do vůle Boží, bez něhož naše modlitby Bohu libiti se nemohou. Modlitba, kterou Kristus před svým utrpením v zahradě Getsemanské konal, ukazuje nám, jaká má být i tom ohledu modlitba naše. Lidská přirozenost Kristova děsila se hrozného utrpení, které ji příštího dne čekalo; proto Spasitel svého nebeského Otce prosil, aby ten hořký kalich od něho odňal; avšak aby se Jeho vůle děla. Taková odevzdanost do vůle Boží má všechny naše modlitby doprovázeti, mají-li se Bohu libiti. Též nesmíme zapomenouti, že nemáme práva od Boha něco požadovati, nýbrž že prosíme Jej toliko o almužnu, a že nesmíme se za moudřejší považovati, než Bůh, který lépe ví, než my krátkozrací lidé, co a kdy a jak jest pro nás dobro. by našim prosbám bylo vyhověno.

Kdy máme se modlití?

Náš božský Mistr pravil, že vždy máme se modlití a od modlení neustávati. (Luk. 18, 1.) Podobně vyzývali apoštolové první křesťani: »Modlete se bez přestání!« (I. Thes. 5, 17.) Kterak těmto slovům rozuměti? Především jest v těchto výrociích obsažena pravda, že není žádného věku, v němž by člověk nebyl povinen se modlití. I v nejvyšším stáří, kdy, jak praví pořekadlo, člověk stojí již jednou nohou v hrobě, i tu jest povinen, Boha chváliti, Jemu děkovati, Jej o pomoc pro duši i tělo prositi. Není též úřadu ani povolání, ve kterém by člověk nemusel se modlití. Sluší všechny práce svého povolání, zvláště ty nejdůležitější, modlitbou počínati, konati a dokonávati. Mimo to stává ještě jistých dob a okolností, které nás zvláště k modlitbě zavazují. První okamžiky každého nastávajícího dne mají býti Bohu věnovány rozjímáním a ranní modlitbou, která podle možnosti společně s domácími má konána býti. Hlavní část ranní pobožnosti, k níž

též veřejné služby Boží patří, má chvála Boží tvořiti, kdežto požívání pokrmů nikdy bez prosebné modlitby a díkůčinění nemá se dítí.

Horlivý křesťan neklade se večer ke spánku, aniž dříve svědomí své nezpytoval, lítost a skroušenost vzbudil, Bohu za prokázaná dobrodíní poděkoval a Jej o ochranu v noci prosil. Také nemáme opomenouti, každý nastávající den Bohu zasvětití a ve cvičbě té pokračovati bez přestání až do smrti. Podnět k horlivé modlitbě dávají často dobrodíní, která jsme od Boha obdrželi, pokušení, která nás pronásledují, nebezpečí, která nám hrozí, protivenství a strasti, které nás tíží. Ze zkušenosti, kterou každý má, víme, že popudy k modlitbě často se přiházejí, tak že nemine ani jednoho dne, co bychom k modlitbě nebyli povzbuzováni. Stává však ještě jeden způsob, který umožňuje, bychom příkaz Kristův a apoštolů — neustále se modlití — doslovně plnili. Způsob ten byl zvláště u starých poustevníků v egyptské poušti v obyčeji, jak nám svatý Augustin vypravuje. Konajíce totiž své ruční práce opakovali častěji dobrý úmysl, kterým svou práci Bohu zasvěcovali, a vysílali za tím účelem krátké modlitbičky stělné k nebesům.

Tento způsob i nám všichni svatí a všichni učitelové duchovního života vřele odporučili. — Ctitelé Srdce Páně řídí se dle této rady a praví mezi dnem, při práci, odpočinku, doma i mimo dům často: »Nejsladší Srdce Ježíšovo, budiž má láska! Nejsladší Srdce Ježíšovo, dej, abych tě vždy víc a více miloval! Ó Ježíši, mírný a pokorný srdcem, utvoř srdce mé podle Srdce svého! Ó nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi! Srdce Ježíšovo, zachraň nás, hyneme!« Takové a podobné stělné modlitby k Srdci Páně opakuji ctitelé Jeho tím ochotněji, poněvadž s jednotlivými z nich spojeny

sou hojně odpustky, jež snadným způsobem získati mohou. I povzdechů lásky k božskému Srdci Ježíšovu lze dobře po-

užiti, by se plnil rozkaz Spasitelův a apoštolů, bez přestání se modliti.

Láska svatých k božskému Srdci Páně.

Každý člověk ví, že sláva lidská netrvá na věky, nýbrž buď mizí ještě za živobytí aneb po smrti lidí znamenitých; nevymizí-li, tož aspoň se zmírní. Avšak láska, kterou si Ježíš Kristus dobyl, nepomijí, nýbrž trvala vždy a bude trvati věčně věkův. Kristus Pán opanoval jak rozum, tak i srdce člověčenstva. Víme o člověku, jehož sláva až za hrob jej následuje, volá jistý znamenitý řečník z nejnovejší doby; víme o člověku, jehož hrob netoliko slavným jest, jak praví prorok, nýbrž i nade vše milován jest; víme o člověku, jehož popel ani po osmnácti stoletích nevychládnul; jež každodenně v myšlénkách nesčíslných lidí znovu zrozen bývá; jež leže v kolébce, přijímá návštěvu pastýřův a králů, kteří mu plní svatě horlivosti zlato, kadidlo a myrrhu obětují. Známe onoho svatého muže, do jehož slépějí nesčíslné množství lidí stoupá bez unavení a jehož následuje všude na cestách sv. putování, ač již nežije zde na zemi; jsou u něho, sedí-li buď na klíně své matky, aneb zdržuje-li se na břehu mořském aneb na horách, jde-li údolím aneb odpočívá-li ve stínu oliv, aneb trvá-li na poušti. Jest to člověk, jež, dávno jsa mrtev a pohřben, poslouchán bývá, jehož slova zaznívají posud, a ku lásce i skutkům lásky povzbuzují. Jest to člověk, jež před devatenácti stoletími na kříž byl přibit, jehož tisíce lidí denně snímá s trůnu, na němž trpěl, padají před ním skromně na svá kolena na zemi, aniž by se za to styděli, ano zde na zemi libají s nevýslovnou láskou jeho probodnuté

nohy. Byl to člověk, jež, byv bičován, trním korunován, na kříž přikován, po nesmírném utrpení smrt a ďábla překonal a do slávy vešel, kteráž nikdy věčně věkův nepomine.

Tot jest věčný Syn věčného Otce, jež v čase člověkem se stal, nás vykoupil a nevyhasitelnou láskou srdce všech svých svatých naplnil. Klaníme se Mu všude, ve všech kostelích, na východě i na západě, jak v chatrči ubožáka, tak v paláci králů. Nejvyšší kopce honosí se na temeni se sv. křížem, a nejbáseňjší krajiny a pustiny slyšely slova Jeho sv. evangelia. Ježíš Kristus dobyl si toho, co jest na člověku nejsvobodnější. Může nám někdo naši vážnost vynutiti a nás obdivem naplniti: ale srdce naše nemůže k něčemu přinutiti. V srdci jest zvláště říše Ježíše a Jeho vladařství. Pro Něho zapomene panna na svou matku a odmítá ruku nejváženějšího ženicha, nabízejícího se jí ke sňatku. Pro Ježíše opouští horlivý apoštol rodinu i svou vlast; pro Ježíše jde mučeník zmužile naproti mukám a pohrdá i nevyšším si ni meče, ni sekery; pro Něho volají všichni se sv. apoštolem: »Láska Ježíše Krista nutí nás.« Povážíme-li to rozumně, tož vidíme, že má Ježíš Kristus na zemi, kdež se zdá zapomenut docela, přece nejvíce lásky a věrnosti od nás.

Nemohouce nikterak uvéstí všechny příklady svatých, kteří pláli ohněm lásky k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, chceme toliko některé podati, abychom se z netečnosti probudili. Bylo by největším pro nás štěstím, kdybychom v jejich slépějích

kráčeli, a naše myšlenky toliko myšlenkami lásky, naše pocity jen pocity lásky byly až do onoho okamžiku, v němž naše duše naposledy, plna jsou lásky ke Spasiteli, s našim tělem se rozloučí a k Tomu se vrátí, jenž ji byl stvořil, aby dosáhla odplaty věčné.

I. Matka krásné lásky.

Myslím, že to bude nejslušnější, začnu-li vypravovati předně o nejblahosl. Panně Marii, naší Královně, která jak láskou k našemu Spasiteli nejen lidi, nýbrž i anděly a svaté převyšuje, tak také ve všech ctnostech a nebeských darech nade vše vyniká. Ona jest jediná nevěsta, která může o sobě říci: »Má duše hoří, pomíjí, umírá z lásky ke Slovu, jež tělem učiněno.« Skutečně jest podle sv. Bonaventury nade vsí pochybnost, že Bůh lásky, jsa devět měsíců v panen-ském životě nejbl. Panny Marie uzavřen, z ní učinil nádobu lásky, ba plamenné ohnisko lásky. Zde vidíme trojí rozličný oheň hořeti, tři rozličné druhy lásky, která srdce Panny Marie tak horoucně roznítila, spatřujeme tu totiž lásku přirozenou, lásku získanou a lásku vlitou.

1. O lásce přirozené. Maria Panna milovala Spasitele, poněvadž byl jejím Synem. Láska rodičů k dětem jest největší; taková láska dá se cítiti, ne však popsati; rodiče sami znají její velikost a rozsáhlost. Nebylo však nikdy takové matky, která by tak svého syna milovala, jako milovala nejbl. Panna Maria svého Syna, našeho Spasitele, rovněž jak nebylo a není takového syna, jenž by tak velikou byl zasloužil lásku. Ona Jej milovala jakožto svého skutečného a jediného Syna; láska přirozená, která se obyčejně dělí mezi otcem a matkou, byla v Marii Panně jediné spojena, neboť ona jediná byla od Ducha sv. vyvolena k tomu, aby Kristus lidskou přirozenost z ní na se vzal.

Nemožná by to byla věc, aby Maria Panna nechovala největší lásky ke svému Synu za příčinou Jeho mimořádných, nadpřirozených, nejdokonalejších vlastností, kteréž na Něm viděla, z kterýchžto vlastností každá o sobě byla s to, by v nechladnějších srdcích největší oheň lásky roznítila. Ona viděla tyto vlastnosti ne v zaslepené lásce, nýbrž pravou láskou, jasným okem mateřským. Ona viděla nejkrásnější dítě, plné půvabnosti, laskavosti, pravdy a rozumu, plné úcty a poslušnosti, vůbec patřila na dítě všemi vlastnostmi obdařené, kteréž činí dítě nejvyšší milování hodným; ano, ona věděla, že toto dítě jest Stvořitelem nebe i země, Vykupitelem světa, živý Bůh. Mimo to sluší poznamenati ke většímu ještě objasnění přirozené lásky Panny Marie, že věděla velmi dobře o všech milostech a darech, jež ji Syn její byl udělil. Věděla, že ji mezi všemi ženami jedinou vyvolil za svou matku a za nejčistší pannu, a že ji tím též učinil Matkou Boží, že ji takto povýšil nad veškeré tvory na královnu říše nebeské a za panovnici nad všemi svatými v nebi, nade všemi lidmi zde na zemi.

2. O lásce získané. Lásku přirozená Marie Panny k Srdci jejího Syna vzrůstala a množila se víc a více tím, že si nejbl. Panna Maria přivlastňovala ony skvělé ctnosti a vlastnosti, které na svém Synu božském spatřovala, pokud jí bylo možná, že konala jen to, co On konal a si přál, že takto srovnávala vůli svou s nejsvětější vůlí Ježíše Krista, a to po třiatřicet let putování Jeho na zemi.

3. Lásku vlitá. Nejmohutnější a nejčistší plamen jest plamen nadpřirozené a božské lásky, kteráž nás s hůry jako paprsek Ducha sv. proniká a kterýž v nejhojnější míře do nejčistšího srdce nejbl. Panny Marie vnikl. Od prvního okamžení jejího početí neposkrvněného měla užívání rozumu, věděla proto velmi

dobře o Spasiteli, čímž láska její každodenně u veliké, podivuhodné míře přibývala, tak že hned v útloučkém mládí se Bohu obětovala, ve chrámě žila jen Bohu a službě Boží; srdce její toužilo víc a více láskou po Spasiteli světa, jenž konečně přišel a nikoho jiného za hodna neuznal vzít si za matku, než onu nejčistší duši, kteráž po něm tak vroucně toužila, totiž Marii Pannu. Když již před příchodem Spasitele láskou k Němu tak zahořela, jaká musela být teprve láska v srdci jejím, nosíc Jej ve svém životě, majíc Jej pak na rukou jako nemluvně, mohouc se s Ním těšiti, Jej pak všude provázeti! Tot láska nevslyšná! Život nejbl. Panny Marie byl jediné láskou ke Kristu Ježíši. Když však Ježíš po svém z mrtvých vstání na nebesa vstoupil, tu hrozilo srdce Marie Panny puknouti láskou k Němu, a největší tužba její byla, by mohla co nejdříve s Ním tam v nebesích se shledati. Po několika letech zemřela Panna Maria bez nemoci, toliko následkem její horoucné lásky k Srdci Ježíšovu, kteráž byla příčinou rozdělení její duše od těla. Tu vzlétla nejčistší duše tam do výšin, kdež mohla věčné věkův na Toho patřiti, Jehož v životě svém tak vroucně milovala.

2. Něžná láska sv. Josefa k Ježíši.

Po nejbl. Panně Marii nechoval nikdo něžnější lásky k Ježíši Kristu nad sv. Josefa, pěstouna Páně. Sv. Josef jest první

ze všech smrtelníků, jenž Syna Božího, člověkem učiněného, miloval. Miloval Jej jakožto svého syna, jakožto svého přemilého svěřence, jakožto nejdražší a nejvzácnější poklad na světě, který mu Otec věčný byl světil, posléze jakožto svého Stvořitele, Vykupitele a Boha. Znal Jej obzvláště skrze neklamná zjevení, která mu anděl za rozkazem Božím přinesl a pak skrze vnitřní osvícení, milost Boží. Každodenně s Ním zacházel, viděl Jej, mluvil s Ním, slyšel Jej mluvit, dokud byl Kristus Ježíš dítětem, nosil Jej tisíckrát na rukou, objímal Jej, líbal Jej, tisknul Jej na své srdce. Jakou musel mít svatý Josef k Němu lásku a úctu, věda, že jest za hodna uznán býti Jeho pěstounem! A jak obyčejně milé a přívětivé dítky činívají, tak také Ježíšek dal nescíslné důkazy své božské lásky sv. Josefu na jevo. Ó vy božské polibky, vy nebeská objímání, což jste asi působily v duši sv. Josefa! Ó jak se rozplývalo samou láskou v takovém okamžení srdce svatého Josefa! Každý úsměv, každý polibek, každý laskavý pohled Ježíškův byl šípem, jenž na novo zranil láskou srdce panické sv. Josefa.

Srdce sv. Josefa, které takový plamen lásky stravoval, které tak svatý oheň lásky zraňovalo, nemohlo již snést tu sílu lásky, vysílalo, přestalo tlouci a svatý Josef zemřel z lásky k Srdci svého božského a vroucně milovaného Syna.

(Pokračování.)

Kdo má časté, nynější sebevraždy na svědomí?

oba naše trpí mnohými neduhy a nemocemi, které podezírají jak mravní, tak i tělesní sílu lidu; nepřítiserněji však vystupuje na povrch sebevražda, utracení vlastního života rukou

svévolnou. A nemoc tato tak již se zmocnila skoro všech vrstev lidstva, tak se jaksi vžila, že se skoro nikdo ani nediví, když denně jest mu slychati anebo čísti o přečastých samovraždách lidí přerůzného stáří a povolání. Co tu jindy bylo křiku, co divení se, jaká hrůza pojala

obyvatele, když za mnoho let jednou takový žalostný případ samovraždy se udál! Dům, v němž někdo svévolně o život se připravil, označen byl znamením hrůzy, jakoby v něm náказа řádila, a rodina, již nešťastník přináležel, nesla hanbu toho do několika pokolení. I tělu samovraha dávána na jevo ošklivost nad hříšným jeho činem, neboť bývalo pochováno beze vši okázalosti, bez kněze, bez zvonění, bez služeb Božích, za zdi hřbitovní, a památka jeho bývala nečestná.

A nyní? Nyní, kdy skoro denně ve větších městech ne jeden, nýbrž několik lidí o život se připraví, kdy i mládež lehkomyšlně počíná života se zbavovati, kdy i na venkově častěji než kdy jindy o samovraždách slychati jest, nyní se již nikdo tomu nediví; nanejvýše pokrčí ramenoma a zeptá se: »A co pak se to stalo? Proč pak si to udělal?« Ba ještě mnohdy jej polituje a na poměry žehrá, které prý jej k takovému činu dohnaly. (?) Samovrahu vystrojí se slavný pohřeb s celou nádhrou, lékař vystaví vysvědčení, že jednal v »nepříčetnosti,« a četný průvod při pohřbu spíše dává na jevo souhlas s činem nešťastníka, nežli ošklivost.

Tak je nyní ten svět většinou převrácen! Co by měl dle božského i lidského práva zatracovati, to velebí, a čeho by se celou silou měl držeti, toho se spouští! Kam to však s lidstvem dojde, bude-li se lato bezbožná i neprirozená náказа dále rozmáhati? Neupadne lidstvo v hroznou mravní a duševní slabost, která sebe menšímu nárazu neštěstí a nehod odolati nemůže a proto jako sketa s bojistě utíká? Kam pak se poděje křesťanská vytrvalost, trpělivost, sebezapírání? Kam kajicnost, již tak nutně třeba za nesčetné přestupky zákona Božího? To vše přijde na zmar, člověk zhovádí, ba i pod to hovado sklesne, jelikož si

nevězí nejlavnějšího svého majetku, jež mu Stvořitel udělil — života pozemského, čímž i samochtě vrahá život svůj nadpozemský a vrhá se u věčnou zahubu.

A tažne se, proč tak čini? Proč jedná proti vlastní přirozenosti své? Vždyť každému člověku vrozena jest láska k životu, touha po životě co nejdelším; vždyť každý třese se před smrtí, ba i vzpomínka na smrt naplňuje duši strachem. Proč tedy krátí si mnohý svévolně dny života svého, kdežto by jinak — ovšem dle lidského počtu — déle, mnohdy mnohem déle žiti mohli?

Na otázku tuto jinakou zvímě odpověď z úst člověka, jež jenom tento svět na očích má, na vyšší cíl člověka nemyslí, a jinakou od křesťana, jež nyní časové poměry měřítkem víry křesťanské měří, takofka až do duše hledí a po prvních příčinách skutku takového pátrá. Které pak příčiny za pravé uznati dlužno, soudiž laskavý čtenář sám.

»Není divu, že to učinil,« mluví svět nad mrtvolou sebevraha, »poměry jeho byly příliš smutny; byl se všech stran pronásledován, neštěstím stíhán a bídou stížen byl po celý čas života svého. Nyní má alespoň pokoj!« — A to že má býti omluvou? Zdaž tudy nabyl práva, rukou vražednou sáhnouti sobě na život? Je to hrdinství, utíkatí před svízely života tohoto, jak by nevěrci rádi dokázali? Zdaž není samovražda spíše sketstvím, porovná-li se s hrdinským sebezapíráním pravých křesťanů, kteří s odevzdaností do vůle Boží trpělivě snáší to nejhorší, přijímajice vše, dobré i zlé, z ruky Páně?

»Bylo to,« říkáva se o jiném, »bylo to na tom člověku viděti již dávno, že něco takového učiní. Byl vždyž zádumčivý, společnosti se vyhýbal, žádné radosti si nepopřál. A taková byla již jeho přirozenost — on za to nemohl — a také jinak jednati nemohl. Nebylo divu, že se zavraždil — než takový život, raději

žádný!« Tim omlouvají samovraha. Tak tedy naposled Bůh sám jest příčinou, že si sebevrah běře život?! Proč dopustil Bůh na toho člověka ducha smutného a takové zlé smýšlení? Proč mu dal takovou přirozenost, že čelila k samovraždě? — Nejsou však takové vývody zřejmým rouháním se Bohu? Nelze takovým námitkám odpovědět: »Bůh dopouští, ale neopouští.« To ovšem pochopí jen ti, kdož víru mají! Bůh dopouští na člověka i zlá myšlení a zlé náklonnosti — dopouští, ale neopouští ho; s pomocí Boží může člověk každou zlou myšlenku i zlou žádost od sebe odpuditi. Příklady máme na svatých hojnost.

Jen zvíře, nemající rozumu a rozvahy, následuje slepě svých žádostí a chtíčů, své přirozenosti; člověk však, nechce-li býti podoben němé tváři, ba nechce-li pod tuto ještě sklesnouti, musí býti pánem sama sebe, svých žádostí i chtíčův, a nikoliv otrokem. V tom záleží svoboda vůle lidské. Proto také ti, kdož samovraha omlouvají, že prý dle přirozenosti své jinak jednati nemohl, zahazují jej mezi zvířata. Hle, jak se jim to v hlavě plete! Někdy povyšují člověka až do nebe, přičítajíce mu kus božství, a jindy zase snižují až k té nerozumné, němé tváři. Jaká pak je to důslednost? V takové odpory upadá člověk, nedrží-li se pravdka víry, Bohem samým daného. —

Tu zase říkávají: »Ó ten nebyl dobře při smyslech, byl duchem chorý v posledním čase, a proto se mu to za hřích pokládati nemůže.« Takovou výmluvu mívají často i lékaři, dovozující tu buď z velkého neb příliš malého mozku, tu zase z příliš rozduklých játer aneb z jiných vnitřních pohrom, že sebevrah při zdravém rozumu býti nemohl.

Nechceme upírati, že se samovražda v návalu choromyslnosti také udává, avšak vždy a všude tak souditi, není zajisté na místě. Vždyť bývá o mnohém

dokázáno, že se dříve k činu tomuto připravoval, s ním se v myšlenkách po delší čas zanašel! A přece má platiti zde omluva, že jednal v nepřičetnosti? A pak i kdyby tomu tak bylo, nelze se tázati, zdaž svou vlastní vinou v takový stav duševní neupadl? Či nestalo se již, že zločinec ze strachu před trestem o rozum přišel? Aneb nevíme-li, že jsou nepravosti, kterými netoliko tělo, nýbrž i duch patrně slabne? Míváť tudy samovražda často základ již v dávném, předešlém, nezřízeném životě, který zajisté člověku samému za vinu klásti dlužno. —

Avšak pohledme již okem křesťanským na hlízu tuto, která rozežírá zdravý kmen lidstva — na samovraždu — a pátrejme po příčinách, z nichž, jakoby z pařenistě, nákaza tato se líhne. A tu najdeme jich několik, bližších i vzdálenějších, o nichž úsudek světa se nezmiňuje. Příčiny tyto ukáží nám, jak hluboko u mnohých lidí sklesl mrav křesťanský a kterak za to nešťastí všeliká čím dále tím více bují a se vzrná.

1. Co pak asi jest hlavní a základní příčinou zúmyslné samovraždy? Nedostatek náboženství, malá aneb docela žádná víra. Tato příčina bývá u všech zúmyslných samovrahů, k níž se ovšem i jiné ještě přidružují. V naší osvičené době, v době pokroku ve všech oborech lidského vědění, dáva se zhusta Pánu Bohu výhosť. Kdežto by přece každý pokrok, jak ve vědě, zejména přírodní, tak i v umění lidském tím spíše věsti měl ku poznání Boha, jenž tak moudře všechny věci zřídil a člověku takovou schopnost dal, aby celé stvoření pochopil a probádal; děje se právě opak toho. Věda odvádí nyní od Boha. A co činí lidé vzdělání, domnívajíce se, že příčiny mají, v tom jich nápodobují a následují i nevzdělání, odhazující bez rozmyslu všecku víru, vše náboženství. Nejsou řídky úkazy, ovšem velesmutny, kde i prostý

člověk veřejně vypráví: »Není Boha, není nebe, není pekla, nemám duše, zemru, a bude se mnou konec, tak jako je to u zvířete.« K jakým koncům však, pro Bůh! vede takováto nevěra? K dobrým nikdy.

Pokud se člověku dobře vede a slunko blaha pozemského naň se usmívá, dokud všecka přání a tužby jeho vyplnění docházejí, nemyslí ovšem ani nevěrec na sebevraždu; avšak člověk zde na zemi nemá vždycky na růžích ustláno, jak přechasto zachmuří se jasná obloha života jeho — hrom zahřmí, bouře se rozpoutá a neštěstí jako přival hrne se naň se všech stran; co tu pak činí ten, v jehož srdci víra odumřela? Neproklíná-li ho-
dinu, kdy zrozen byl k životu tak ne-
blahému, neptá se pln zlosti, proč mu
dále žítí na zemi, která proň jen hloží
a bodláčí rodí? Má-li v nevěře své za to,
že se smrtí i konec jeho nastává, proč by
tedy o nějaký čas sám si tento konec
nepřispíšil?

Kde není pravé, pevné víry, není i
naděje v lepší budoucnost; proto není
se co diviti, že se tam usadí zoufalost,

kteřá ovšem jen ke zničení sama sebe —
ku sebevraždě — pohání. Kde však jest u
takových lidí křesťanská stálost, kde trpě-
livost, kde pokání? Marno jest napomi-
nání Kristovo, marný vznešený Jeho
příklad, marný i příklad svatých a světic
Božích, kteří v utrpení svém k Bohu se
utíkali, za stálost prosili a bolesti své
Pánu jakožto dostiučinění za spáchané
hříchy obětovali! Ó jaký to rozdíl mezi
trpítelem v pravdě křesťansky věřícím a
mezi trpítelem nevěrcem! Onen oslazuje
si dny a hodiny utrpení důvěrou v Boha,
chce i dále trpěti, trpí rád a nereptá;
tento kleje, vzpouzí se a konečně jako
zbabělec z boje utíká. Kde je pravá
člověka důstojná hrdinnost? Nedostatek
víry, náboženství, jest hlavní, u některých
bližší, u některých vzdálenější příčinou
samovraždy; neboť všechny další příčiny,
které uvedeme, neměly by tolik moci
nad člověkem, kdyby v srdci jeho pevně
zakotvena byla víra v Boha, z níž plyne
naděje a důvěra, a kteréžto obě vedou
k lásce Boží, nenutkaly by jej tedy k tak
záhubnému hříchu — sebevraždě.

(Pokračování.)

Tajemné nauky a svěcení.

(Dokončení.)

Pohled na Melchisedecha.

Když Pán Kristus vzal kalich
do svých svatých rukou při
ustanovení nejsv. Svátosti,
měla jsem též jiné vidění, a
sice obraz ze starého zákona.

— Viděla jsem Abrahama
před oltářem na kolenu klečícího a jak
z daleka rozličné zástupy lidu se zvířaty
a velbloudy se zbrojemí táhnou; viděla
jsem, jak přistoupil k Abrahamovi muž
šlechtného a slavného vzezření, jenž
tentýž kalich, který Kristus při poslední

večeři v rukou měl, před Abrahamem
na oltář postavil, a viděla jsem též, že
měl onen muž po obou stranách září
podobnou křídům, na znamení, že je
to anděl. Byl to po prvé co jsem viděla
křídla andělova. Nebyl to však anděl,
nýbrž byl to Melchisedech. Za oltářem,
před nímž Abraham klečel, byly tři sloupy
kouře, z nichž prostřední byl rovný a
veliký, ty druhé pak byly menší. Pak
jsem viděla dvě řady osob až po Pána
Krista. David a Šalomoun byli mezi nimi;
byl to rodokmen od počátku světa až

po Ježíše. Nad Melchisedechem, Abrahamem a jinými králi byla napsaná jména, a tak jsem přišla až na Krista.

Dne 3. dubna 1821. pravila Kateřina u vidění: Oběť Melchisedechova byla přinášena v údolí Josaphat na jednom pahrbku. Melchisedech již měl onen kalich v rukou. Abraham již musel vědět něco napřed o oběti a o příchodu Melchisedechově, poněvadž postavil pěknější a pevnější oltář, než jindy a nad oltářem byl stan; vypadalo to jako náš svatostánek, a tam postavil Melchisedech svůj kalich. Poháry, z nichž dával jiným pít, byly jako z drahokamů. Na oltáři bylo též prohloubené místo, bezpochyby k obětování určené. Abraham přihnul sem též pěkné stádo ovcí.

Když Pán Bůh Abrahamovi přislíbil tajemství vykoupení, zjevil mu též, že kněz Boha Nejvyššího před ním (Abrahamem) bude přinášeti oběť Bohu, která bude trvat až do skonání světa. Abraham vida posly, které byl Melchisedech před sebou vyslal, byl pln úcty a vážnosti, jakouž měl k Melchisedechovi, knězi Boha Nejvyššího, což dal tím na jevo, že vzdělal pěknější oltář a nad ním krásné podloubí.

Viděla jsem, jak dal Abrahamu na oltář, což dělal vždy při oběti, několik kostí Adamových, které Noě byl do archy s sebou vzal. Prosívali Boha vždycky, aby naplnil co přislíbil těmto kostím, totiž aby poslal Messiáše, jenž by spasil lid. Abraham toužil již velmi po požehnání, které měl dostati od nejvyššího kněze, od Melchisedecha.

Okolo oltáře na polích byly veliké zástupy lidu a stáda skotu, hromady zavazadel; král sodomský pak odpočíval ve stanu Abrahamově. Všecko bylo ticho a jakýs slavnostní pocit ovládal všechny. Tu přišel Melchisedech se strany od pozdějšího Jerusálema se soumarem;

soumarem byl velbloud, ale nebyl to pravý velbloud, neboť mělo zvíře to krátký, široký krk a klusalo velmi rychle. Zvíře to bylo dosti obtěžkáno, protože neslo po jedné straně velikou nádobu s vinem; na druhé pak neslo skříni s tenkými chleby a rozličnými nádobami. Poháry podobající se malým bečičkám, byly průsvitny jako drahokamy, ale tak ne jako zlato nebo stříbro. Abraham vida kněze toho přicházejí, šel mu naproti. Melchisedech přijda stoupl si do podloubí za oltář, obětoval chléb a víno. žehnal a lámal; úkon ten podobal se naší mši sv. Potom rozdával Melchisedech požehnaný chléb lidu okolostojícímu; Abraham dostal bělejší chléb než jiní a napil se též vína z onoho kalicha, který potom měl Pán Kristus při poslední večeři. I ostatním lidem podáno jest víno od vznešených osob v menších koflicích.

Chléb ten nebyl sice proměněn, poněvadž andělé nemohou proměnití nějakou věc v jinou, nicméně byl ten chléb požehnan, což se jevílo zvláštní září vycházející z toho chleba, kterou zář jsem i viděla. Všichni, kteří toho chleba požili, byli občerstveni a duše jejich se povznášely k Bohu.

Melchisedech požehnal pak Abrahama, což mělo vyobraziti vysvěcení na kněžství; neboť Abraham již znal přislíbení, podle kterého z něho (Abrahama) pojde tělo a krev Messiáše, což i Melchisedech vícekrátě proročným duchem byl předpověděl slovy: »Řekl Pán ku Pánu mému: posaď se na pravici mé, až položím své nepřátele za podnož nohou tvých. Pán to přísahal a nebude toho litovati. Ty jsi kněz věčný podle řádu Melchisedechova.«

Když přijal Abraham ten chléb a víno, proročoval as v tato slova: »Zde přestává to, co dal Mojžiš levitům.« Jestli však Abraham také sám někdy tu oběť

Bohu přinašel, nevím. Ale viděla jsem, že dával Abraham desátek z dobytka a z pokladů; co s tím Melchisedech potom dělal, nevím, ale zdá se mi, že to pak rozdával. Melchisedech nezdá se býti starým; byl stihlé a veliké postavy, velmi vážného ale zároveň mírného obličje; měl na sobě dlouhé, bílé roucho, tak biloucké, že není nic bělejšího na světě; to bylo Abrahamovo bílé roucho proti němu špinavo. Celá postava jeho zdála se býti ozářena; okolo beder měl pás s písmenami a na hlavě měl bílou, řasnou čepici.

Vlasy byly dlouhé a světlonědé, jako světlé, dlouhé hedbávi; měl též bradu malou, jejíž vousy šly od sebe a tvořily spici. Všickni byli k němu plni úcty. Bylo mi řečeno, že prý je kněžský anděl a posel Boží.

Melchisedech byl od Boha dříve již poslán, aby rozličné posvátné obřady zavedl; aby vévodil národům, přesazoval kmeny a založil místa. Viděla jsem jej před Abrahamem, an připravoval na příchod Mesiáše, později jsem ho již nespatriła.

Naše katolické matky a panny.

(Dokončení.)

2. Morová rána v Praze.

Roku 1568. — tedy rok na to — vypukla morová rána, a sice velmi silná. Otcové jesuité měli v Praze gymnasium a ústav, kde vychovávali studující mládež. Tu vypukne i v Praze nešťastná morová rána. »Co si počneme se svými studenty? Nechati je zde uprostřed Prahy? Oni se nám nakazí; a kterak navrátíme je rodičům?« Tak a podobně radili se ctihodní Otcové, uvažujíce, jak by nejlépe o své studenty postarati se mohli. Poslati je domů, opustiti je, to též nechtěli. Nevěděli si rady. Mnozí slechetní mužové, vidouce starost ctihodných Otců jesuitův o studenty, též mezi sebou se radili, kterak by bylo zpomoženo. Avšak ani oni na vhodnou pomoc připadnouti nemohli. Jak to bývá, mají v takových okolnostech radu ženy. Tak tomu bylo i zde. Marie, hraběnka z Pernštýna, ta věděla sobě pomoci. Šla k jesuitům a pravila: »My máme v Lito-myšli zámek, kamž můžeme ty studenty poslati. Místa v něm máme dosti. A kdyby tam pro všechny nebylo dosti místa, vždyť jiní pánové katoličtí také mají zámky; já

si promluvím s jich paními, a tak s pomocí Boží bude o studenty postaráno.« Ctihodní Otcové byli velmi povděční slechetné paní za tento návrh a rádi ho přijali, očekávajíce jen, kterak u jiných pánů katolických návrh ten bude přijat. Každá věc má své přívržence a své odpůrce. Tak bylo i radou hraběnky z Pernštýna od některých pánů pohrdáno; jiní však přijali ten návrh. Přijali jej Pernštýnové, Lobkovicové a zapůjčili svých zámkův, a o studenty bylo postaráno.

3. Co Bůh činí, dobře činí.

Pravdu tohoto přísloví snad mnohý ze čtenářův a čtenářek »Školy B. S. P.« již ve svém životě byl zakusil. Byv od Boha nějakým neštěstím neb snad nemocí navštíven, nařikal a bědoval, až pak později poznal, že Bůh jen pro jeho blaho to byl dopustil. Podobně se to má i s naší událostí. Mor jest zajisté neštěstí a velký trest od Boha na nás hříšné; avšak trestá-li nás Bůh, trestá jen jako dobrotivý Otec, a trest na dobrou stranu obrací. Nebylo to ovšem radostné a příjemné, když ctihodní Otcové jesuité

z Prahy ven na rozličné zámky se svými studenty stěhovati se museli. Bůh však vše řídil ku spasitelnému cíli, jak z další události poznáváme.

Tam v Litomyšli seznala ona urozená paní život studentů, kteří svým vzorným chováním a svou vděčností velikou radost jí tam působili. — Kdo hodným studentům nějaké dobrodiní prokáže, ten má velikou zásluhu před Pánem Bohem. Takový hodný mladík studující vděčným srdcem to dobrodiní přijímá, k Bohu za dobrodince se modlí, a Pán Bůh slyší modlitbu jeho.

Marie hraběnka z Pernštýna těšila se tedy z vděčnosti studentů na svém zámku v Litomyšli. Její pan manžel od svaté generální zpovědi stal se tím nehorlivějším katolíkem, a poznáv, kterak studující jinochové pod vedením ctihodných Otců jesuitů ve vědomostech a zvláště ve ctnostném životě prospívají, přemýšlel nyní o tom, jak by takový ústav i na Moravě založen byl. »Zde v Čechách,« říkával, »již máme několik gymnasií katolických, máme je v Praze, v Chomútově a v Jindřichově Hradci, ale na Moravě ani jediného.« A to jej bolelo. Tenkrát bylo to neštěstím v Čechách a na Moravě, že se tu rozličné bludy a kacířstvo usadilo. Malá část zůstala katolickou, veliká část byla bludařskou. Gymnasia katolického na celé Moravě nebylo ani jednoho. Manžel Pernštýnoví radili se s některými katolickými pány, smluvili se s panem biskupem Prusinovským a odhodlali se na to, že si v Olomouci sami zařídí gymnasium katolické.

Bylo to roku 1573., kdy se do toho dali a gymnasium v Olomouci zařídili.

Pernštýn a jeho manželka měli při tom největší zásluhy; nejenom že se postarali o profesory a učitele, nýbrž oni založili i fundaci pro chudé studenty, tak že chudý student z panství perněštýnského, když měl dobré vlohy, mohl tam

studovati, a ani krejcaru to jeho rodiče nestálo; zadarmo tam byl vychován. To byla milost veliká! Na takový způsob jesuité zadarmo na tisíce chudých studentů tam vychovali. Byl-li na venkově nějaký chlapec, jenž měl dobré vlohy, bystrého ducha a byl-li chudý, nebyl by mohl na studie a byl by snad doma pacholčil; tu však, když ho velební paní seznala, psali jesuitům, jesuité ho přijali a starali se o chlapce. Rodiče nepotřebovali na něj ani krejcaru. Dostal šaty, stravu, světlo — všecko dostal, a to tak dlouho, až se stal knězem nebo k jinému stavu se odhodlal. To byla velká výhoda! Mnozí z našich nejvýtečnějších mužů v Čechách a na Moravě byli na takový způsob vychováni; byli to z počátku chudí chlapci, a stali se vznešenými muži.

Marie hraběnka z Pernštýna k tomuto blahodárnému dílu první učinila počátek. Byli ovšem v Čechách a na Moravě i jiní katoličtí páni, ale to bylo neštěstím, že každý hleděl, aby sám pro sebe se zachoval, a proto nedrželi dohromady. To byla chyba katolików. Až přišla ta statečná paní, domluvila se s jejich paními, tu začali se scházeti a drželi dohromady. Jednou silou pracovali ke společnému cíli.

V Olomouci bylo tedy založeno gymnasium, onen ústav pro vychovávání. A jakou z toho manželka Pernštýnova měla radost, když za tři léta, r. 1576., slavila se slavnost, při níž rozdávány byly prémie! Dvakrát a prémie rozdávány byly každý třetí rok žákům, kteří nejvíce byli zasloužili. Takové prémie byly vyproseny u urozených pánů; bývaly to znamenité dary. Urozený pán z Pernštýna sám daroval také takové dary, a dočkal se té radosti, že studující z jeho panství největší prémie dostali. Měl radost velikou, že ti hoši, studující z jeho panství, takovou čest jemu způsobili.

Tu, když se to tak dobře povedlo, pracovali ti dva manželé o to, aby v Brně

podobné gymnasium se založilo, což se i uskutečnilo. Pernštýnové byli opět v předu. Brněnské měšťanstvo, které bylo katolické, a na venkově zámožní sedláci rádi udíleli, aby chudobní studenti mohli zdarma stu-

dovati, aby takto vychováni byli horliví a stateční katoličtí mužové, kteří by pak jak v duchovním stavě, tak i v jiných světských povoláních pracovali ku cti a blahu našeho národa.

Svatá Klára z Assisi,

matka druhého řádu svatého Františka Serafinského,

vzor úcty a důvěry nejsvětější Svátosti.

Ve městě Assisi, a sice v pokladnici chrámové u svatého Damiána, chová se ve zvláštní uctivosti zvonek, formou svou i zvukem svým zvláštní. Jeho okraj má mnoho výběžků, jimiž jako nějakými jazyky hlas zevnitř toho zvonečku nejen k uchu, ale až i do srdce lidského dojemně doráží. A ten zvuk jeho je prapodivný; jako dříve svolával družinu klášterní k společnému se klanění Ježíši Kristu v nejsv. Svátosti, tak i nyní volá dosud ozvěna těch přemnohých ctností sv. Kláry zbožných duší k životu řeholnímu, které jako běloskvoucí holubičky svatý oltář obklopují, prosíce před nejsv. Svátostí za milost a slitování. — Čím se to asi stalo, že svatá Klára svými ctnostmi tak vynikala a takový jasný zvuk ctnostného života vydávala? Mimo působení milosti Boží musíme vyznat, že již kov, t. j. rod, z něhož se zrodila, ulit byl; zvonek ten byl vzácný a velmi dobrý. Matka její, Hortulana, jsouc šlechtičnou rodem, ještě více však svou pravou zbožností, jak toho její putování do sv. země a do Říma zjevným důkazem, měla vidění, v němž jí oznámeno, že světu porodí světlo, které jej osvití má. A hle, světlem tím bylo děvčátko, jemuž právě proto již i jméno »Klára,« t. j. čistá, dali. Až dosud se ve svatyni Assiské ukazuje ona křtitelnice, v níž dříve sv. František z Assisi

„Čistá (Klára) jmenem i skutkem.“

a pak i sv. Klára křtění byli. Ditko tedy »Čistou« (Klárrou) nazváno; avšak nemělo zůstatí při jménu, nýbrž mělo se státi činem, t. j. skutečností. Toho dovedla rozumná a pečlivá matka nejlépe. Jak její jméno (Hortulana = zahradnice) již ukazuje, byla ona pravou, dovednou zahradnicí, která zná slabé kvítka bedlivě pěstovati, tak že brzy dává naději veskeřého zdaru — utěšeného květu a dobrého ovoce. Ponejvíce láska k chudým, horlivost v modlitbě a náklonnost k sebezapírání, to byly ty ctnosti, jež věstily již záhy, jaké bude asi její budoucí povolání. Světský ženich nebyl by se pro Kláru ani hodil, a proto pro tu Čistou (Klárrou) slušel jen ten nejčistší Syn přečistě Panny. Námluvčím tohoto duchovního zasnoubení byl sv. František z Assisi sám. K jeho radě přišla ještě v neděli květnou Klára, jsouc 18 let stará, ve slavném průvodu ostatních panen Assiských pro palmovou ratolesť, a následující noci, jsouc provázena věrnou služkou, utekla se do svatyně Panny Marie »od andělů,« kde ji svatý zakladatel v roucho řeholní oblekl. Než sotva o tom zvěděli příbuzní její, hleděli ji prosbami pohnouti k návratu a když úmyslu svého nedosáhli, tedy vyhrožovali násilím. Panna však chytla se oltáře a volala úpěnlivě o pomoc přítomného tu Boha v nejsv. Svátosti. A Pán jí vyslyšel; přátelé se nad ní slitovali a nechali ji v pokoji.

Sv. František ubytoval ji v klášteře »Sv. Angelus de Panso,« kam ji její mladší sestra Anežka následovala, a konečně ve chrámě sv. Damiána, při němž založen první panenský řád františkánský, který se brzy do všech zemí rozšířil; v Praze byl jmenován klášteřem »Chudých sester,« ve Francii »Klarisek,« v Itálii »Chudých paní« čili »Damiánek.«

Tento chrám sv. Damiána jest jeden z těch třech, které sv. František jakožto zobrazení svých tří řádů z vyprošených darů byl postavil a mnohými slavnými skutky oslavil. Když totiž sv. František tento kostel připravoval, pronesl tato prorocká slova: »Zde budou jedenkrát zbožné panny chválu Pánu Bohu vzdávat.« A skutečně se tak též stalo. Zde působila svatá Klára po 42 let jakožto abatyše mezi svými duchovními dcerami, k nimž později mimo sestru i ovdovělá matka její se přidružila. Místo toto bylo jevištěm všech ctností, jimiž se svěťice tato proslavila. A což věru podivuhodno, že klášter ten vzdor všem bouřím až do dnešního dne stojí, ač od těch dob úplných 600 let již uplynulo, a to v té nezměněné úpravě, jak jej sv. Klára byla obývala.

Proto vstup nyní se mnou, milý čtenáři a zvláště ty terciáři, v ty tiché stánky, jež svěťice tato svou přítomností a působností byla posvětila.

Nalezáme se v refektáři, t. j. v síni, kde se jedlo; i to místo, kde sedávala, aby tělu jen to nutné k zachování jeho dala, zapírajíc se v požívání pokrmu tělesného, toužíc bez přestání po tom nebeském chlebě v nejsv. Svátosti. Když nedostatek v klášteře nejvyššího stupně dostoupil, vzala poslední kus chleba do svých rukou, a Pán Bůh k její prosbě jej tak požehnal a rozmnožil, že 50 sester řeholnic se nasýtily. Jindy zase k rozkazu papežově a u jeho přítomnosti musela při stole pokrmy žehnat; a aj, na všech

se vytačená podoba kříže objevila, jak až dosud jeden uschovaný kousek toho důkazem. — Zdaž toto všechno tak blízko spojeno není s tím, co nám písmo svaté vypravuje o vyobrazení a naznačení nejsvětější Svátosti a nevede nás k důmněnce, že se tak stalo pro její zvláštní a hlubokou, důvěryplnou úctu k téměř přesvatému tajemství?

Vystoupíme-li nahoru a navštívíme-li komůrky, v nichž svatá Klára se svými družkami ubohé nemocné s obdivuhodnou trpělivostí a laskavostí ošetřovala, a to z lásky k Tomu, jenž výslovně dí, že takový jedenkaždý skutek považuje, jakoby Jemu byl učiněn: polkáme se nejprve se skromničkou jizbou, kde své tělo mrtvila, aby jen říci mohla, že nežije již sama, ale Kristus že žije v ní.

Rovněž úchvatně působí na nás kůr, kde obklopena jsou svými sestrami, jako věčná lampa horlivostí neunavnou vysýlala ze zbožného srdce plameny zbožných modliteb a zpěvů žalmových, stávaje se tak příčinou rozmnožení zbožnosti. Ano, až dosud ukazuje se za hlavním oltářem zamřížované okénko, kterýmž k Nejsvětějšímu s tak roznícenou touhou pohlížela. O jak často klečovala sv. Klára, dnem i nocí na modlitbách prosebných a smírných trvající, tu před hlavním oltářem, chtějíc býti prostřednicí mezi rozhněvaným Bohem a těžkou vinou stíženým světem. Její srdce se vznášelo a opět co nejloub ponořovalo v nevyšlovné zbožnosti, když kněz Tělo Páně pozdvíhal. Zde se chová též přepamatná monstrance a její modlitební kniha (breviář), jakožto nejdrahoccennější památky.

Důvěra Klářina v Krista Pána, přítomného pod působou chleba v nejsv. Svátosti došla nejednou zázračně odplaty. Když totiž císař Bedřich I. tábořil v Itálii, dobýval se i jeden oddíl jeho vojska, v němž velký počet sverepých Saraceniů byl, do kláštera sv. Damiána. Abatyše

Klára, jsouc nemocna, dala se vynésti na nádvoří a nejsv. Svátost před sebe postavit. Kolem ní shromáždily se jako kuřátka všechny ulekané sestry, hledající u ní útěchy a pomoci proti surovému vojsku, které již na zdicích klášterních se objevilo. Svatá Klára, držíc monstranci *) v ruku, vybízela ostatní k důvěrným prosbám a sama pevným hlasem takto se modlila: »Nevydávej, ó Pane, ubohé bezbranné služebnice Tvé v ruce neslechetníkův a nepřátel, ale ochraň je, kteréž Jsi předrahou krví Svon vykoupiti račil; ó rač je vytrhnouti z tohoto hrozičeho nebezpečí!« Po této modlitbě byl slyšán hlas: »Budu vás vždy chrániti!« Hlas ten nebyl klamem, neboť hrůzou naplnil vojáky, tak že ihned na útěk se dali a mnozí z nich zahynuli. Tak nejen město, ale i klášter osvobozen. Nyní snad každý pochopí, proč se sv. Klára vyobrazuje s monstrancí v ruku.

A nyní, milý čtenáři, doprovod' mne ještě k jejím smrtelnému lůžku. Nejprve dávám napomenutí svým duchovním sestram, které po 42 let slovem i příkladem věrně ke svatosti vedla, a pak obrací se sama k duši své, potěšujíc a posilujíc tuto k boji nejposlednějšímu a kroku nejrozhodnějšímu, jehož se i svatí strachují. »Jdi, duše má, klidně a radostně, neboť máš dobré provázení.« Sama pak ještě vysvětluje, v čem to »dobré vedení« záleží, ana dí, že sám Ježíš a Maria v průvodu celého zástupu svatých panen se jí zjevili a k odchodu vybízejí, aby je následovati mohla do radostí věčných. A to se stalo 11. srpna 1253, když byla ve stáří 60 let. Svatý Otec Alexander IV. jí pak brzy na to za svatou prohlásil.

• Za několik let přesídlily »Chudé

*) Jest to druh monstrancí z alabastru, pěkné okrouhlé podoby. Prostředek její jest uzavřen sklem, které ukrývá malé pouzdro ze slonové kosti.

pani« do nového kláštera sv. Jiří, kde i tělo sv. Františka Seraf. již několik rokův odpočívalo a pohřbily i zde později tělo její. Přes 600 let odpočívalo tělo její pod hlavním oltářem, až r. 1850. hrob ten otevřen. Nyní možno každému její svaté tělo spatřiti. Ležít ve velké ozdobené, skleněné rakvi, v rouše klášterním, majíc v rukou lilii a krucifix, na prsou pak řeholní knihu.

Ona sice odpočívá, ale žije u Boha ve slávě nebeské; avšak i u lidí žije, a to tím, že její příklad a ctnosti budí jiných k následování jí, a všechny její duchovní dcery vyznamenávají se zvláště úctou k nejsv. Svátosti. A kdo asi má ji nejvíce a především následovati? Toť jsou všichni synové a dcery sv. Františka, chtějí-li býti hodnými toho jména. Avšak má-li tvá úcta býti pravou, nemá-li povstati dissonance (nelad) mezi tvým životem a úctou k nejsv. Svátosti, pak musí se srdcem i ústy, t. j. celým životem ozývati u tebe zvučně a úplně trojhlas víry, naděje a lásky.

Táže-li se tě kdo: »Kdo jest v nej-světější Svátosti přítomen?« odpovídáš jako dítko školní: »Pán Ježíš se svým božstvím a člověčenstvím« atd. Ty máš sice víru, ale tato je snad pouze dle katechismu v paměti, ale ne v srdci, t. j. ty to snad víš, avšak dle toho se neřídíš, jako školák, který toto vše pěkně sice odříkává, a v kostele na př. hlavou svou stále po všech předmětech a osobách točí, jakoby teprve někoho hledal a nevědě, kde Ten nejvzácnější bytuje; snad víra tvá slabou aneb dokonce mrtvou.

Živá-li víra tvá, již z daleka a na první pohled pozná to každý z tvého se chování a z tvé pobožnosti, která se zračí v celém tvém zevnějšku. Víra tvá se ukazuje i v horlivé návštěvě mše sv., jakmile ti mimo neděli a svátek zaměstnání tvého stavu toho jen dovoluje, tak že místo, co by jsi u svého souseda

nějakou chvíli seděl na výzvědách aneb jiném marném mluvení, raději srdcem svého Boha milujícím navštívíš ono místo, kde tebe On tak toužebně očekává a hojně obdaruje. Víru svou ukážeš i tím, že když se nese velebná Svátost k nemocnému a ty ji nemůžeš nábožně provázeti, aspoň uctivě poklekneš, svému Bohu se pokoriš, v prsa se biješ a zbožným povzdechem o milost pro nemocného poprosíš Těšitele nemocných. Avšak stojíš-li tu jako voják na stráž, ani sebou nehneš a ještě pyšně a urážlivě v jinou stranu se obrátíš — jaká asi musí víra tvá?

Konečně víru svou dokazuješ nejlépe častým sv. přijímáním. Či nemusí to býtí známkou mrtvé víry, když jen zřídka a vlažně ke stolu Páně přistupujeme?

V srdci tvém jeviti se musí i hlas naděje a důvěry. Sv. Klára, vidouc přehrozně, ano největší nebezpečí (nepřátely již na zdích kláštera), vzala útočiště své k Pánu Ježíši! Učiň rovněž i ty! Máš-li svého Boha po hodném sv. přijímání ve svém srdci a hledí-li nepřítel tvého spasení po žebříku rozličného pokušení milého ti Ježíše opět ze srdce zapuditi, ó pak jen volej se sv. Klárou: »Nevydej, Pane, duši mou zlým nepřátelům!« aneb s těmi učeníky: »Pane, zůstaň při mne, neb se připozdívá!« A zdá-li se tobě, že se vzdáliti chce, ó pak novým sv. přijímáním, aspoň duchovním, hledíš jej udržeti a stále jen u sebe míti;

neboť pak neboj se — On tebe již zachrání, jako ty dcery Klářiny.

Jeden církevní učitel dí, že časté sv. přijímání a též duchovním způsobem časté opakování posiluje tak, že anděl smrti, t. j. pokušitel, musí člověka minouti, vidí-li veřeje, ústa tvá, zčernalá krví Beránkovou.

A konečně i láska y ozvukem musí býti srdce tvé k nejsv. Svátosti, má-li to býti úplný, souladný zvuk, a to se stane, bude-li ono přečasto denně, zvláště v den sv. přijímání, střelné, láskyplné povzdechy ke Spasiteli svému vysílati a zvláště lásku vzbuzovati, ale i když se vynasnaží zadostčiniti za urážky, jichž se Pánu Ježíši v nejsvětějším tajemství bohužel tak přečasto jak od nevěřících, tak i věřících dostává. Ano, bylo by to důkazem ne ryzí láskou, ale rezem naplněného srdce, které by více na svou pýchu, na rozkoš, zábavu a jiné marné světské věci vynakládalo, než na ozdabu chrámu Páně a důstojnost a velebnost bohoslužby.

Ó rozezvuč se tedy srdce křesťanské vůbec, avšak vás synův a dcer serafinského otce zvláště, tím melodickým trojzvukem víry, naděje a lásky, aby, až jedenkrátě duši vaši doprovázeti bude zvonek — umíráček, tato skutečně bez bázně tam dospěla, kam tyto ctnosti přímo směřují.

J. Hejtmánek.

Katoličtí misionáři v Africe.

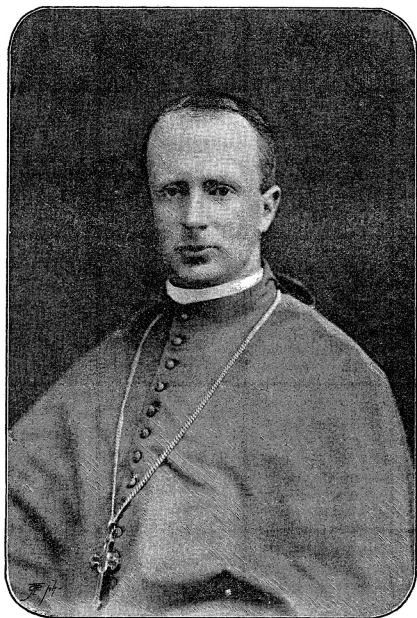
Misionářská stanice u řeky Kcngo trvá teprv deset let a byla opět zařizena bratřími od sv. Ducha a sv. srdce Panny Marie. Ač misionáři měli jen málo hmotných prostředkův a obtíže všeho druhu museli přemáhati, přece

během tohoto desetiletí zřídili patero ústavů: ústav sv. Jakuba v Landané na břehu středěstě svého působení; ústav ve Mbomě, na blízku ostrova stejného jména; ústav sv. Antonína, na blízku po levém břehu, kde veliká řeka do moře ústí; ústav v Loango, který teprv nedávno na břehu stejného jména v sou-

sedství od Francouzův obsazené krajiny zřízen byl a ústav sv. Josefa v Linzoly na blízku Brazzavilly a Stanleyového jezera vedle prvního vodopádu, který řeka Kongo tvoří, valic své ohromné spousty vod do moře.

Poloha poslední stanice značí její důležitost; stanice tato bude střediskem, z kterého misionáři mezi národy uvnitř působiti budou.

P. Angonard založil tuto důležitou misionářskou stanici. Stálo to sice mnoho

František Xav. Schönborn, arcibiskup pražský.

práce a mnohých obtíží, avšak stanice tato poskytuje skvělé vyhlídky pro rozšíření katolické víry mezi pohanskými národy této rozsáhlé krajiny. — Uvádíme tuto list P. Angonarda, z kongregace sv. Ducha a sv. srdce Marie Panny, v kterémž cestu svou do dotčené stanice popisuje.

»Lze najisto tvrditi, že Kongo mezi africkými osadami důležité místo zaujme; proto celá Evropa obrací právě na tuto krajinu africké pevniny své zraky. Řeka Zaire zavodňuje skutečně větší díl jižní Afriky, která až dosud neznámé bohatství v sobě ukrývá. Četná a důležitá vodní ramena zvlažují oba břehy a tak touto

přirozenou cestou mohou vzácné výplody krajiny této dále odváženy býti. Jen bohužel že dvaatřicet vodopádů činí řeku mezi Stanley-Polem a mořem nespplavnou. Stanley-Pol jest skutečně za příčinou těchto vodopádů klíčem do nitra této krajiny; proto soustřeďují se tuto všechny výpravy pro vyzkoumání západního pobřeží Afriky.

Stanley-Pol jest rozsáhlé jezero, utvořené řekou, která, dříve než se mezi úzkými roklemi hor ztrácí, rozsáhlou rovinu zaplavuje. Tu jest řeka opět splavná a malé parníky mohou odtud na více než 450 mil do vnitř plouti. Ty četné a neúrodné pahorky podél vodopádů nad řekou, vystupující, kloní se šikmo a končí u velikého jezera, kolem něhož úrodné roviny a vždy zelené lesy se rozkládají.

Všeobecně uznává se důležitost tohoto od afrického cestovatele Stanley-e r. 1877. objeveného místa. Francouzové a Belgičané podnikají výzkumné výpravy, by tyto neznámé krajiny evropské osvětě přístupné učinili; Němci, Angličané a jiní národové podnikají obchody; protestantské Anglicko posílá dle starého svého způsobu tam své pastory jako nosiče křesťanské osvětě; a katolíci měli by zůstatí pozadu? Ó nikoliv!

Proto usnesl se r. 1881. P. Carrie, apoštolský vikář v Kongo, že svou činnost i na země uvnitř Afriky rozšíří a kříž v středu těchto četných národů, o nichž sotva kdo tušení měl, vztýčí. Mne pak pro tuto misií určil; nebylo to bez nebezpečí, neboť tehdaž nebylo tu ještě žádných silnic, jaké již nyní se všude staví. Mezinárodní africká společnost měla tu jen tři nedaleko břehu ležící stanice; nebylo tenkrát ani důkladnějších map té krajiny a o národech zde žijících vědělo se, že jsou divochové proti Evropanům nepřátelsky smýšlející.

Časopis «Katolické missie» vypra-

voval své doby, jakých obětí vyžadovala a jak osudná byla moje prvá výprava do těch krajin. Byla to poněkud opovázlivost ode mne, že jsem se jediný Evropan s několika nezkušenými divochoy vydal na cestu v tuto neznámou zemi, nemaje žádných pomůček, ani potravin; avšak Bůh, který své dítky nikdy nepouští, chránil nás; během pěti měsíců bylo mi možno, zemi prozkoumatí, s polháváry ve spojení vejíti a do Landavy se vrátiti, bych o své cestě zprávu podal a na důležitost katolických misií u těchto afrických národů poukázal.

Zatím mnohly se výzkumné výpravy, cesty staly se bezpečnějšími, lid nabyt lepšího smýšlení; i usnesli jsme se, že kříž Spasitelův, tento odznak čistého světla a pravé osvětě, na břehách velkého jezera konečně vztýčíme. Dostalo se nám též potřebných pomůček, abychom tuto obtížnou avšak prospěšnou misií zařídili.

Karavana.

V červenci roku 1883. vyhledali jsme osoby, které karavanu měly tvořiti, a připravovali vše, co jsme s sebou chtěli vzíti. Já řídil vše; byl mi přidělen P. Krafft, muž obětavý a neohrožený. Byl též neunavný pěšák a vykonal cesty, jakých ještě žádný Evropan nevykonal. Bratr Savinien byl třetím ve spolku našem; byl dříve bytovníkem v dragonském pluku, zajatcem v Němech a proto otužilý, i konal nám jako výborný střelec při honbě a pak též při řízení a dohlížení nad karavanou výtečné služby.

P. Dolisie, bývalý chovanec polytechnického ústavu a vynikající člen výpravy Brazzaské, chtěl se naši karavaně přidružití, aby přes Kongo, kterým směrem i my chtěli cestovati, rychleji ke svému představenému se dostal.

V Kongo nemají peníze žádnou cenu a třeba se zaopatřiti rozličným zbožím, které se pak za potraviny vyměňuje:

látky, zboží skleněné a jiné nepatrné tovary jsou hledány; též staré hadry obnošených vojenských a divadelních satů jdou na obyt.

Asi 80 mil do vnitř mají u černochoů platnost billety, které pak odevzdávají ve faktorích na břehu, a tu bývají vyplaceny, poněvadž Evropané mají úvěr; avšak překročivše jisté pásmo, nepořídíme s takovými listky ničeho, tu třeba zaopatřit se množstvím rozmanitých předmětův, aby se to, čeho na cestě třeba, vyměnilo. Cestovatel musí též viděti, který tovar má nabízet, neboť, co u jednoho kmene je hledáno, u druhého nemá ceny; třeba se též zásobiti množstvím věcí, kterých v Evropě všude dostaneme; nesmíme zapomenouti, že cestujeme v nevzdělaných krajinách, kde není žádných módních ani kupeckých závodů.

Opatrnost káže zaopatřit se též zbraní pro případ nenadálého přepadnutí od divochů. Zpozoroval jsem, že divochům, jejichžto krajinami jsme cestovali, ani nenapadlo ozbrojenou karavanu zdržovati. Ozbrojil jsem své mužstvo puškami na křemen, avšak nešťastníci nedbajíc nebezpečí, prodali křemeny a koupili si palmového vína. Pušky tedy nebyly nebezpečny; ale již pouhý pohled na ně dostačoval, že loupežná cháska si na nás netroufala.

Když jsme se potřebnými věcmi zaopatřili a v baliky po 30 kilo svázali, zbývalo nám najati nosiče — toť byla jedna z nejobtížnějších prací. Černoši západního pobřeží nejsou k nošení zvykli, jako v Zanzibaru, naše pokladna nedovolovala nám, abychom si nosiče najali na východním pobřeží Africkém, jak to Stanley ku své výpravě učinil; avšak důvěřovali jsme v božskou prozřetelnost, a i nyní jako při první výpravě nám pomohla.

Opustil jsem Landanu 1. srpna a obrátě se na sever odebral jsem se do

království Loango, a tu mi pohlavár Ondřej, křesťan, při najímání nosičů statně pomáhal. Po dlouhém vzpírání a smlouvání s černochoy ustanovena cena a 6. srpna vydal jsem se se svými sto muži na zpáteční cestu do Landany, chtěje 18 mil dlouhou cestu pěšky vykonati.

Hned zpočátku obveselovalo několik veselých druhů, kterým jsem tajně malý dárek libil, karavanu, a brzy odcestoval celý zástup v nejlepším rozmaru. Občas povzněl některý hlasu svého volaje: »Kdo jest našim pánem?« — »Mganga Nzambi!« (kněz Boží.) — »Kdo zná cestu?« — »Mganga Nzambi!« odpovídali ve sboru ostatní. — »Kdo nás bude živiti?« — »Mganga Nzambi!« — »Kdo nás bude chrániti?« »Mganga Nzambi!«

Poněvadž nyní na mne přišla řada mluvit, pravil jsem: »Kdo dá těm, kteří statečně budou pracovati, krásnou odměnu?« — »Mganga Nzambi! Mganga Nzambi! Ho! ho! ho!« I chopili se mne někteří, vyzdvihli na ramena a celá tlupa dala se na pochod, hrozný krik provádějíc. Tím způsobem dávali svou radost a spokojenost na jevo.

Černocho věru jen teház pracuje dobře, křičí-li z plného hrdla; je-li smutný a mlčí-li, můžeme býti ubezpečeni, že zahálí aneb velice nespokojen jest.

Pochod.

Příštího dne, 7. srpna, dorazili jsme v poledne do Landany; zároveň s námi připloula sem francouzská válečná loď »Sagittarie,« kteráž karavanu až do Noki, 40 mil po řece, měla vézti; i počali jsme hned nakládati. O 6. hodině bylo vše vykonáno, mužstvo a zavazadla byli na palubě. Kolísáním lodě počal mizeti dobrý rozmar a tak mnozí počali dávatí mořidaň (zachvácení nemocí mořskou), i divili se, že velký člun bělochů jaksi podivně na jejich těla působí. Mužové sotva se jídla dotkli, i panovalo hluboké

ličo na palubě, nesměls ani nohou pohnouti, aniž bys nebyl narazil na nějakou hlavu aneb nohu; mohls se domnívati, že jsí uprostřed nějakého ležení na poušti, kdyby stráž na palubě nebyla častěji volala: »Pozor, pozor!«

Během noci vykonali jsme 28 mil, a příštího rána plouli jsme již v ústí řeky Zaire; po několika hodinách zakotvili jsme v přístavu Bananeském.

Jesepy (pisčiny), které tok řeky zdržují a neustále místo své mění, činí plavbu na řece té velice nebezpečnou, tak že bez spolehlivého kormidelníka obejítí se nelze. Holandský dům, který se Nienne africký obchodní Venvotšap zove, objednal nám kormidelníka, který nás za 450 zl. až do Noki, nejspolehlivějšího místa pro veliké lodě, zavéztí měl.

Dne 9. srpna před svítáním opustili jsme Banane a vplouli v řeku, držíce se u vzdálenosti jen několika metrův od břehu, tak že naše rahna se dotýkala větví mohutných stromů, na břehu rostoucích; prapor nás každé chvíle opakoval zdravice, které nám od rozličných faktorii, sem a tam po ostrovech říčních roztroušených, byly vyslány.

Čtěl jsem času prvního dne večer mi zbývajícího použití, abych vše připravil pro příští den, kde z lodi náš náklad měl se odnésti; rozdělil jsem tedy šaty svým lidem, jak jsem jim to hned z počátku přislíbil. Poněvadž mořská nemoc v klidných vodách řeky úplně přestala, každý s radostí přijímal svůj podíl. Hned posadili si své červené čepice na hlavy, dali své bílé nákrčníky na krk a oblekli své cestovní pokrývky, a loď poskytovala nyní malebný pohled. Paluba a zábradlí byly posety nejlesklejšími barvami, děla zmizela mezi množstvím divochů, kteří fimským senátorům se podobající, velebně ve své 30 sou (60 kr.) cenné pokrývky se zahalovali!

Minuvše Ponta da Lenba a Mboma,

důležitá obchodní místa, zakotvili jsme před Noki: bylo nám ještě tři neb čtyry míle v malých člunech se plaviti, bychom se do Vivi dostali. Odtud jsme měli přes hory cestovati. Čluny byly pohotově, každý muž postavil se se svým břemenem, které mu bylo přiděleno, podél zábradlí a odpověděl na poslední zavolání. — Tuse stal žertovný výstup. Poněvadž jsem ze zkušenosti své prvé cesty věděl, že muži, kteří bosí chodí, špičatých a ostrých kaminků, kterými cesta na mnohých místech poseta jest, velice se bojí, koupil jsem jistý počet podešví, bych jim je nyní rozdal. Nešťastnou náhodou koupil jsem jen 75 párů pro 100 mužů. Jak to nyní udělati? Dál jsem napřed těm, kteří nesli nejtěžší břemena a konečně vždy jeden pár pro dva muže, doporučiv jim, aby se vystřídali v obouvání; avšak nedůvěřovali sobě, a proto z těch padesáti mužů každý vzal si jednu podešvu, i měli ji pak brzy na pravé, brzy na levé noze, ale z větší části na hlavě, poněvadž nebyli zvykli jednu nohu mítí obutou.

Z rána 11. srpna odvezlo osm člunův a malý parník celou karavanu. Když poslední člun, v němž jsem já s velitelem seděl, odplul, vylezli všichni lodníci na znamení stráž majícího důstojníka mezi lanoví a opakovali třikrát strašlivě »Hurrah!« přejíce nám šťastnou cestu a příznivý výsledek. Tento důkaz náklonnosti mých krajanů mne velice dojal. Mávali jsme svými klobouky, a brzy odňala nám ostrá zákruta řeky poslední upomínku na vzdálenou vlast.

Velitel lodě »Sagittarie« doprovázel nás z vlastní vůle ještě s jedním svých důstojníků pět nebo šest dní v horách; konečně dal nám i své zásoby, domnívaje se snad bez příčiny, že později budeme rádi, když to vše v nějakém koutku své pohyblivé zásobárny opět nalezneme.

(Pokračování.)

Zprávy z misíí.

Srbsko.

Z listu dp. Willibalda Czocka, apoštolského misionáře, jenž z Niše 30. března 1885 odeslán, dovidáme se toto:

„S radostí sděluji, že zdejší misie v rodném městě Konstantina Velikého, prvního křesťanského císaře, nařizením ďakováarského biskupa, J. Strossmayera, zároveň apošt. vikáře v Srbsku, misionářem P. Jondivim de Quarengli, zástupcem zmíněného biskupa pro misie srbské, zahájena byla 30. listopadu 1884 a 15. března svěřena mojí správě. Tato rozvíjí se nyní, netoliko oprávněna berlínskou smlouvou a zdejšími zemskými zákony, jež každému vyznání zaručují úplnou svobodu náboženství, nýbrž i formálně dovolena královskou vládou srbskou, svou činnost v najatém domě, v němž mimo kapličku, podobnou římským katakombám, zařízeny jsou dvě školní světnice a dva pokoje pro misionáře a učitele. V kapli obývá se bohoslužba po latinském obřadu, kdežto kázání a cvičení ohledem ke katolíkům různých ná-

rodnosti přednášena jsou ve čtvero řečích: srbské, francouzské, vlašské a německé.

Misionářská škola, již 9. února otevřel P. Tondini se 12 dětmi a v níž zatímně vyučuje učitel vlašský, čítá již 24 katolických chlapců, kteří po většině pocházejí z rodin chudobných. Děvčát přihlásilo se dosud 18; tato vyučována jsou třikráte týdně.

Poněvadž tato misionářská stanice — první to, jež svobodně a veřejně rozvíjeti smí činnost svou v království srbském — nalézá se v poměrech neutěšených a nemá jiného pramene pomocného, než milostivou prozřetelnost Boží, utíkám se tedy, v úplném srozumění jmenovaného biskupského zástupce, ke čtenářům tohoto listu, prose, by v lásce pamatovali na tuto mi svěřenou misii a podporovali ji dobrotivě jakýmikoliv almužnami, jako jiné chudobné stanice misijní. Každý přívětivý dárek, i ten nejmenší, přijat bude vděčně, a uloží misii mé svatou povinnost, na šlechtné dobrodince pamatovati v každodenní modlitbě.“

Horlitelům čili rozšiřovatelům apoštolátu modlitby.

by apoštolát modlitby a s ním úcta k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše v našem národu česko-slovanském více se rozšířily a upevnily, ustanoven pro národ česko-slovanský zvláštní centrální říditel, a sice v osobě redaktora »Školy B. S. P.« a ředitele papežské knihtiskárny benediktní v Brně.

Abychom úloze své zadost učinili, žádáme uctivě velectěné pp. rozšiřovatele, aby si neobtěžovali

1. udati nahodilé opravy v seznamu far a ústavův apoštolátu modlitby spojených, které níže uvádíme;

2. oznámiti nám počet členů zapasaných;

3. sděliti nám pobožnosti, jaké občas bývají konány; a

4. vysloviti svá přání a náhledy, jakým způsobem by se dal povznesti apoštolát modlitby v našem národu.

Na požádání jsme ochotni zaslati zdarma jistý počet čísel časopisu »Školy B. S. P.« k rozdáni mezi členy apoštolátu modlitby, aby se šířila vědomost toho zbožného a účinného spolku.

Seznam far a ústavův, apoštolátu modlitby přivtělených.

V olomoucké arcidiecési. Biskupice 73, Boňovice 83, Horšice 75, Chvalkovice 80, Dědinka, Dobrá 82, Dubany 80, Renoty 79, Frentál (konvent sester něm. řádu) 65, Frýdland 79, Fryčovice 83, Jevičko, Velké Petrovice 83, Guntrámovice 75, Svatý Kopeček 80, Herčivald 73, Kralice 80, Křenovice (farní škola) 70,

bratrstvo růžencové 70, Keř 79, Kroměříž (arcib. seminář) 70, Hlubčice (klášter šedých sester) 72, Loršice 79, Meziříč, Napajedla (konvent sester sv. kříže) 79, Novosady 80, Nivnice 83, Hedvíkov (Olbrechtice) 79, Olomouc: při kostele Dominikánském 83, v arcib. semináři 67, v klášteře Uršulinek 71, důst. konvent dominikánský 79, Opatovice 80, Orlovice (bratrstvo růžencové) 79, Paseka 66, Pohořelice 83, Poruba 83, Přerov (ústav školních sester ze třetího ř. sv. O. Frant.) 67, Přestavky (klášter Uršulinek) 80, Prusinovice 73, Ptení 70, Roubanín 73, Římařov 80, Rokatnice 83, Skřipov 78, Šternberk 66, ústav školních sester ze třetího řádu sv. O. Frant. 67, Syrovín 79, Těšetice 74, Opavice 68, Opava (konvent kněží něm. řádu 67, Tršice 68, bratrstvo růžencové 68, Troubky 83, Třebová (ústav školních sester ze třetího ř. sv. O. Frant.) 67, Uh. Hradiště (konvent františkánů) 76, Vsetín (farní škola) 67, Svitava (bratrstvo živého růžence ve farnosti) 66, Zubří 83.

V brněnské diecési. Adamov 67, Babice 67, Blížkovice 67, Bohutice 73, Bohuňov 67, Bořitov 78, Boskovice 67,

Bratibrun 67, Březi 67, Brno: alumnát 67, seminář 67, klášter ct. panen Uršulinek 67, Milosrdné sestry 67, sirotčinec dcer křesť. lásky 67, bratrstvo ustav. uct. 67, Bystre 67, Dalečín 73, Dešov 75, Hobzí Staré 77, Hostěradice 73, Hrádek (třetí řád sv. Frant.) 66, Jihlava: farní chrám Páně u sv. Jakuba 68, spolek tovaryšů 68, Irice 77, Kamenice 67 a spolek růžencový tamtéž 67, Komárov 67, Kostelní Myslovice 68, Kounice Horní 67, Krtěnice 67, Luka 69, Lechvice 67, Líšeň (Mil. sestry) 67, Lodenice 73, Meziříč Velká 68, Miroslava 67, Modřice (bratrstvo růžencové) 67, Našiměřice 73, N. Hvězdlice 70 (?), Nový Rousínov (bratrstvo růžencové) 67, Nová Říše 67, Olbramovice 73, Olbramokostelec 67, Olešnice 77, Oujezd 67, Pasohlávky 78, Pardorf 67, Protivanov 67, Rajhrad: klášter benediktinský 67, farnost 67, bratrstvo růžencové 66, bratr. ust. uct. 70, Rakvice 68, Raikov 68, Šatava 70 (?), Šlapanice 70, Slavkov 68, Sloup 70, Stalkov 75, Strážov 67, Studená 67, Telč 68, Třešť: Spolek ust. uct. 75, bratrstvo růžencové 75, Tvarožná 67, Tvrdonice 67, Uhřínov 68, Vedrovice 73.

Důležité jest, aby diplomy přivítelovací byly veřejně vyvěsény, ku př. ve chrámu nebo ve škole.

Nové členské lístky apoštolátu modlitby.

Protože sv. Otec Lev XIII. udělil apoštolátu modlitby nové odpušky, dalo ředitelství spolkové stisknouti nové členské lístky, které obsahují tři evičby apoštolátu a odpustky na každou evičbu připadající. Cena za 100 kusů 40 kr., s pošt. zásylkou 45 kr.

Také nové **diplomy** pro horlitele apoštolátu modlitby vydalo české centrální ředitelstvo, na nichž následující pokyny pro místní představené jsou obsaženy.

I. Povinnosti a úkol horlitelů.

Onino členové tohoto spolku, kteří obzvláště zbožnosti oddáni jsou, a kteří zaniceni jsou láskou ku spáse duší, a

proto »horlitelé a horlitelky« se nazývají, mají povinnost ze všech svých sil k tomu usilovati, aby česk. Boží a spása duší, jakož i uctívání božského Srdce Páně den ode dne se vzmáhaly.

Zároveň mají o to pečovati, aby i jiné pobožnosti, které jsou od církve schváleny, byly rozšiřovány. Připomínáme však, aby pilně bylo toho šetřeno, čeho k vykonávání těchto pobožností třeba, totiž povolení duchovní vrchnosti.

Proto třeba, aby se čas od času shromáždžovali, by se uradili, jakých třeba se uchopiti prostředků. (§. V. nových stanov apoštolátu modlitby, potvrzených 28. května 1879.)

1. Proto třeba, aby horlitelé se

snažili den ode dne v duchu Kristově a dle vzoru božského Srdce Páně ve všech ctnostech, hlavně však horlivosti pro čest Boží a spásu duší bližních se zlokonalovati.

2. Touto horlivostí a láskou ku božskému Srdci jsouce rozníceni, mají se horlitelé přičiniti, aby v jich rodinách, sousedstvu a obcích vše bylo podporováno, co Božskému Srdci Páně jest příjemno, jako naopak mají slušně a laskavým způsobem všemu tomu hleděti zabrániti, co by jeho cti a spásě duší nebylo s prospěchem, jako: Veřejné pohoršení, znesvěcování nevěl a svátkův atd.

3. Dále mají se vynasnažiti, aby nové apostoły modlitby získali Božskému Srdci Páně, kteří by, jako oni sami, dobrým příkladem, modlitbou, spojením prací a utpení s nejsvětějším Srdcem Páně, ku chvále a slávě Boží, a pro zájmy papežství a ostatní církve působili.

4. Aby »horlitelé« ku spasné této práci účinněji byli povzbuzeni, obdrží po zkoušce, která šest měsíců trvá, tento »Diplom,« jímž se stávají účastní odpustků nížeji uvedených.

5. Horlitelé mohou jména oněch, kteří si přejí do spolku vstoupiti a sami se řiditeli bez obtíží představití nemohou, sbíratí, a místnímu řiditeli spolku doručiti, jakož i listky členské, které od řiditele obdrželi, členům těmto odevzdati.

6. Členské listky pro apoštolať modlitby podepisuje místní řiditel svým jménem; řiditel však může horlitelům dovoliti, by listek členský jeho (řiditelovým) jménem vyplnili, jakož i jména členů do knihy spolkové vepsali.

7. Horlitelé však nemohou nikoho do „bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně“ platně přijímatí; rovněž mohou pouze jména oněch sbíratí, kteří chtějí do bratrstva vstoupiti, ale nemohou snadně se dostaviti k tomu, kdo jest ku přijímání členů splnomocněn.

2. Duchovní výhody horlitelů.

1. Horlitelé jsou účastní zvláštní ochrany a požehnání božského Srdce

v životě i v hodině smrti. Tak přislíbil Pán sám své služebnici blahoslavené Markétě A., řka: »Jména všech, kteří se snaží úctu k mému Srdci rozšiřovati, budou vepsána v mém Srdci, a nebudou odtud nikdy vymazána.«

2. Dle povolení apoštolské stolice ze dne 13. dubna 1862. mohou horlitelé, kteří se cele službě Boží, církvi a svatě stolici věnují, po obdržení tohoto diplomu dosíci:

a) Odpustků 300 dní, kdykoli více horlitelů neb aspoň dva a dva z nich se sejdou, aby se (dle §. V. nových stanov) společně umluvili, a se povzbudili ještě pilněji pracovati ku slávě Boží.

b) Plnomocných odpustků ve dnech, které níže uvedeme, když Svátost oltární hodně přijali, a na úmysl svatého Otce, církve Boží, a pro potřeby duší věřících je obětovali, a sice:

V lednu: 3. sv. Jenovefy. 29. sv. Františka Saleského.

V únoru: 1. sv. Ignatia muž. 13. sv. Kateřiny z Ricci.

V březnu: 9. sv. Františky Římské. 19. sv. Josefa.

V dubnu: 5. sv. Vincence Ferrarského. 30. sv. Kateřiny Sienské.

V květnu: 4. sv. Moniky. 24. sv. Řehoře VII. 24. sv. Pavla papeže.

V červnu: 5. sv. Klotildy. 29. sv. Petra a Pavla.

V červenci: 22. sv. Magdaleny. 31. sv. Ignatia z Loyoly.

V srpnu: 3. sv. Dominika. 21. sv. Františky z Chantal.

V září: 15. sv. Kateřiny z Janova. 29. archanděla Michaela.

V říjnu: 4. sv. Frant. z Assisi. 15. sv. Teresie.

V listopadu: 11. sv. Martina. 19. sv. Alžběty.

V prosinci: 13. sv. Lucie. 27. sv. Jana Evangelisty.

O tyto diplomy požádejte místní představení apoštolať.

Milodary božského Srdce P.

Nevystihlé a všeobšíhlé jest milosrdenství Boží, vztahující se ke všem potřebám života lidského, k potřebám duševním i tělesným, které božskému Srdci jeho s náležitou pokorou a odevzdaností do nejvyšší vůle jeho poroučíme. Darovali nám tělo i duši, život duše i těla, a chce otcovsky o obě pečovat, ano pečuje o ně i bez našich proseb, dříve než o jakou milost prosíme; zvláštní však přece přízni nakloňuje se a zvláštní milosti, neobyčejné dary uděluje vytrvalým prosebníkům a věrným služebníkům svým, ochotným učeníkům

božského Srdce svého.

Jistá osoba z **Pisku** vzdává nejpokornější díky Pánu Bohu za uzdravení, kterého se jí dostalo na přímluvu nejbl. Panny Marie Lúrdské a sv. Josefa. Marně hledala v nemoci pomoci u lékaře, vzala tudíž útočiště své k Pánu Bohu, by na přímluvu nejbl. Panny Marie a sv. Josefa ztracené zdraví jí milostivě navrátíl. Vykonal na ten úmysl devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské a k sv. Josefu a slíbila zároveň, bude-li vyslyšena, že k rozmnožení cti a slávy Boží, jakož i úcty P. Marie a sv. Josefa ve Škole B. S. P. to oznámí. Když devítidenní pobožnost dokonávala, tu všechny bolesti přestaly, a nyní úplně zdráva jest. Proto volá: »Česť a sláva buďž Pánu Bohu, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu!«

Z farnosti Dobrodinské. Jistí rodiče vzdávají srdečné díky nejsv. Srdci Pána Ježíše za milost, že jejich dítko, jež dlouho po svém narození trapným

neduhem stíženo a častěji za den trápeno bylo, když vseliká pomoc lékařská bez účinku byla, ozdravelo, a sice v ten den, který dle rady nejsv. Srdci Pána Ježíše zasvětili. Ono nemluvíňátko jest již přes dva měsíce od toho neuhu úplně uzdraveno.

Z těže farnosti vzdává jistá děvečka, ježto přes čtyry léta bez ustání churavěla, nejsv. Srdci Pána Ježíše své vroucí díky za své uzdravení, kteréž obdržela, když se k tomuto Srdci božskému obrátila a devítidenní pobožností u něho pomoci hledala.

Z Olomouce vyslovuje jeden bohoslovec vroucí díky božskému Srdci Páně, Bohorodičce a sv. Josefu za milosti, kterých po vykonané devítidenní pobožnosti dosáhl.

Jistý studující v **Kroměříži** vzdává nejsv. Srdci Ježíše Krista a jeho blahosl. Matce Marii srdečné díky za zkoušky šťastně přestálé.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Velká parna zahání vladaře, ministry a státníky do zátiší hor a lázní, aby si tam oddechli od starostí vladařských a užili jakýchsi prázdnin. Lid zaměstnan jest žněmi, a proto málo co pozoruhodného jest nám zaznamenati.

Rakousko. Naše ministerstva vyjednávají predběžně o novém vyrovnání mezi Rakouskem západním (Cislajtánii) a Uhrami. S uherské strany přejí si jakýsi celní svazek Rakouska s Německem hlavně z té příčiny, aby Německo

netlačilo naše hospodářské výrobky, hlavně pak obilí, svými vysokými ochrannými cly. S druhé strany však se takovým zámyslům, ohrožujícím samostatnost a neodvislost Rakouska, všim právem odporuje.

Z Haliče a z Uher docházejí opět smutné zprávy o povodních následkem posledních dešťů. Ve východních Čechách jest nářek na velké sucho a špatnou úrodu. Mnohé kraje jsou zase postiženy bouřemi a krupobitím. Vzdor tomu a všeobecně tisni pořádají se slavnosti, výlety a p., bohužel obyčejně jen za tím účelem, aby se pošťvalo a roztrpčilo pokojné obyvatelstvo. Kde zůstává křesťanské sebezapření a láska vzájemná?

Kdy pak přece nadejde doba, aby se štváčům (mezi nimiž arcí první slovo vedou židé), překazilo nekalé řemeslo, a pracovalo se upřímně ke smíru a blahu všech národů pod žezlem císaře a krále našeho, spojených v jednu rodinu?!

Na slavnost nanebevzetí P. Marie má býti nový metropolita, hrabě Schönborn, na prestol pražský nastolen. Hospodin žehnej mu a dodej síly ku zdárnému vedení přetěžkého úřadu toho!

Řím a Itálie. O sv. Otcí jest nám se zmíniti, že v listu, arcibiskupu pařížskému zasláném, a též v soukromých rozpravách odmítá rozhodně domněni, jakoby naproti vládě italské a naproti Německu chtěl zapřítí své a svých předchůdců přísné zásady a jaksi se smířiti se stávajícími poměry, s náhledy a přáním liberálův. A zajisté nyní právě potřeba jest, aby církev a hlava její naproti četným odpůrcům prapor pravdy a práva vysoko vztýčila a svorně hájila

Sv. Otec opět zcela odmítl podávaný mu od vlády italské jídašský groš ročního důchodu 3 milionů lir, a hájí takto právo církevní samostatnosti, neodvislosti a nezadatnosti dědictví sv. Petra (státu papežského). Naproti tomu ukazuje sv. Otec

svou mírumilovnost a povolnost v možných věcech, jak se stalo posledně, že ve prospěch věřících arcidiecése kolínské v Německu povolal pruskou vládou vypovězeného arcibiskupa Melcherse do Říma, aby německá vláda obsaditi mohla po 10 roků osiřelý stolec kolínský novým arcibiskupem.

Spojená Itálie má pro rozmanitost zase částečně nové ministerstvo. Vláda předeslá také navrhovala jakýsi zákon na ochranu dělnictva, ale návrh padnul pro odpor velkých pánů peněžníků, zednářův atd. Všeobecný jest nářek mezi lidem italským, že veškerý obchod, průmysl, železnice atd. nalezejí se v rukou několika kapitalistů, kteří nesmírně bohatnou, kdežto lid se ochuzuje a soustavně odírá. Právě jako u nás a jinde.

Francie, zmitána jsouc doma řádním vládou zednářské a živly podvratnými, nemá oddechu. Jesté mír s Čínou není úplně vyjedнан a již zase jest vojsko francouzské v noci dne 5. července zrádně napadeno ve hlavním městě království Annamského, Hué. Francouzi odrazili útok tuzemců, jichž bylo na 30.000 mužů, zajali původce vzpoury a obsadili tvrz města. Podobá se, že budou přinuceni, aby zemi, nad níž mají dosud protektorát (právo ochranné), zcela si podmanili.

Rovněž vypukla Francouzům nová vzpoura na ostrově Madagaskaru.

Anglie a Rusko vyjednávají posud o upravení hranic v Afghansku. Ze všeho viděti, že jedni druhým nevěří a potichu se obě strany chystají k válce. Rusové staví o překot železnici k hranicím afghanským a pošínují tam vojsku svá. Emir afghanský, Abdurhaman, není spokojen ani s uvítáním, ani s dary, jakých se mu od Anglie dostalo při návštěvě v Indii, a kloní se na stranu Ruska.

Ve Španělsku zuří cholera dále; denně onemocňuje na 1300 lidí, z nichž průměrně 500—600 umírá. Bůh opatruj!

V městci srpnu modleme se za duchovenstvo farní.

a poslední doby jest nejvíce nenáviděn jistý stav, proti němuž suroví lidé nepřestávají brojiti, jej tupiti; a stav ten jest tak důležitý — jest to duchovenstvo farní. Proti tomuto stavu, jakoby brány pekelné vyslaly vojsko své, bojuje se co nejvíce. Ale aby čtenáři naši věděli a těm nepřítelům odpověď dáti mohli, chceme vysvětliti, co jest správce duchovní v církvi Boží. Jestliž on kněz zvláště vyvolený a ustanovený, aby část stáda Kristova chránil a vedl ku spáse. Tím, čím jsou nyní, byli správcové duchovní od počátku církve. Jest to tedy ustanovení apoštolské, ustanovení Kristovo. Oni jsou zástupci jediného dobrého pastýře Ježíše Krista. Jak vznešený pak jest tento stav, lze snadno poznati. — Duchovní správce jest ve své farnosti takřka **domácím sudím**, jednatelem pokoje, jest prostředníkem mezi jednotlivými rodinami, mezi nepřátelskými stranami. Jeho hlas jest hlásání společného pokoje. Ještě více: On jest také učitelem. Ústa jeho mají přechovávatí umění spasení. On musí lid svůj učiti, jemu ta nejvznešenější tajemství víry kázati, on musí s kazatelny jako s hory Sinai přikázání Boží hlásati a učiti je zachovávatí.

Duchovní správce jest rádcem svým svěřeným ovečkám ve všech případnostech. Ke komu jdou věřící v nejhorších případech na poradu? Kde nejlepší naleznou radu? Jen u svého duchovního. Kdo potěší mnohé srdce sklíčené? Kdo jest pravým lékařem duší sklíčených? Či není to duchovní správce, jenž jako otec v rodině se stará o sobě svěřené stáde? Jeho otcovství jest daleko vznešenější, než otcovství tělesné. On miluje své věřící pravou láskou křesťanskou, pocházející ze srdce zasvěceného božskému Srdci Ježíše Krista. Duchovní správce jest ochráncem chudých, vdov a sirotků. Kdyby se jich on nezastal, kde by měli kolikrát ochrany hledati? Slovem: duchovní správce ve své farnosti má býti a jest zosobněné náboženství, obnovuje dětství Ježíše Krista, udržuje ve stáří, zahání temnosti, stírá slzy, myje nepravosti, pěstuje ctnosti, doprovází s požehnáním a modlitbou věřící své až ke hrobu a otvírá duším sobě svěřeným bránu nebeskou.

Jak vznešený to úřad, jak svaté jest poslání jeho; pracujet zároveň s Bohem na spáse duší. Má svěřenou část stáda Ježíše Krista a jest za ně zodpovědným před spravedlivým Soudcem, jenž bude žádati přísný účet z úřadu jemu svěřeného.

Při nastoupení svého duchovního úřadu dostal od církve sv. zvláštní moc nad stádcem svým, kteréž jest obrazem stáde dobrého pastýře. On musí chrániti duše sobě svěřené zvláště nyní před dravými vlky, kteří přicházejí v rouše ovčím, balamutí lid, kněze hzdí a tupí, aby vliv jeho umensili aneb dokonce zničili. Běda pak stádu bez pastýře! Vlci je rozeženou, zničí. A běda věřícím, u nichž nemá duchovní žádně vážnosti; ti budou dravými vlky rozptýleni. Ó buďte poslušni duchovních správců svých, kteréž Duch sv. postavil, aby vás řídili. Vrací se staré časy pronásledování křesťanův a kněží zvláště, jen že dříve to činili pohané ohněm, kolem a sekerou; nyní tak činí neznabozi a pokažení křesťané, ale děje se všecko v rukavičkách. Tím hůře! Jsou to tajní nepřátelé. a těch jest těžko se ubrániti. Spojte se v modlitbách po tento měsíc a odporučujte Pánu Bohu dobrotivému tyto sluhý Ježíše Krista, jejich tak vznešené povolání, jejich velikou zodpovědnost, jejich práce, aby všickni věřící i s duchovními svými víc a více milovali božské Srdce Ježíše Krista.

Apoštolát modlitby čili společnost' přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1885.

Za duchovenstvo farní.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za horlivé duchovní správce, aby horlivost jejich pro čest a slávu Boží víc a více rostla, aby spojení byli s věřícími a tito oddáni byli svým duchovním. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, produjte za nás!

Dne Obzvláště však odporučuje se:

1. *Okově sv. Petra*: Čtyři mladí církevní hodnostáři. Obnova studií bohovědeckých. Studující mládež na prázdninách. 2 † bratří.
2. *Sv. Alfonse Lig. 1787*: Zdar poutí Velehradských. Utrvení úcty k Matce Boží a ss. Cyrilla a Methodu. Posila proti nepřátelům církve a národa českého. Vytřvalost v pokání. † otec.
3. *Nalezení ostatků sv. Štěpána, m.*: Vyřízení a zařízení jisté záležitosti. Křesťanské vychování dítek rodin zámožnějších. Sirotci.
4. *Sv. Dominika, zakl. ř. 1221*: Kláštery Ursulek a jejich ústavy. Díky za ochranu před zlovolnými. Dar vytřvalosti v dobrém.
5. *Panny Marie Sněžné 352*: Rozhodnost u vyznání víry a u vykonávání povinností náboženských. Rodina u víře chladná. Zdar dobrým ústavám vychovacím. Odvrácení nemocí. Chorý kněz.
6. *Proměnění Páně*: Duch křesťanský v rodinách. Mnozí našim modlitbám se odporučující. Zdar práci na posvátném Hostýně.
7. *Sv. Kajetána, zakl. ř. 1547*: Rozšíření třetího řádu sv. Františka. Zachování kázně řeholní. Duchovní cvičení pro kněze. Kandidáti stavu řeholního a kněžského. Přemožení nekatolického tisku.
8. *Sv. Cyriaka a soudr., m. 303*: Poutníci na Velehrad putující. Přemožení zlého návyku. Utrvení mladého muže ve víře. Umírající.
9. *Sv. Emidía, bskp. m. v III. stol.*: Zvelebení katolických poutí. Svěcení nedělí a svátků mši svatou a zdržením se od práce. Moravští hohoslovci v Římě. Zpovědníci na poutních mistech.
10. *Sv. Vavřince, m. v II. stol.*: Novosvěčenci. Vyplnění zbožného přání. Potlačení nečistých myšlének. Chudá matka a její dcera.
11. *Sv. Filomény, p. m. v III. stol.*: Bohorodička na sv. hoře Athos. Panenské spolky a ústavy. Dar moudrosti a trpělivosti. † švakr. Úplné uzdravení matky. Těžce nemocné dítě. Duše v očistci.
12. *Sv. Kláry, zakl. ř. 1253*: Řád Klarisek. Úcta blah. Anežky a spolky panenské k její počtě. Díky za vyslyšení prosby. Dar stálého zdraví. Vychování dítek ve 4 rodinách. Spustlý otec.
13. *Sv. Hypolíta, m. v III. stol.*: Povinnosti dítek ve chrámě a doma. Poznání sebe a přemáhání zlých náruživostí. Duše v očistci nejvíce trpící. Dar pobožnosti a čistoty jistému mladíku. † sestra.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsdorfu, Gastochově, Bolešlaví a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc srpen I. P. 1885.

Za duchovenstvo farní.

Dne

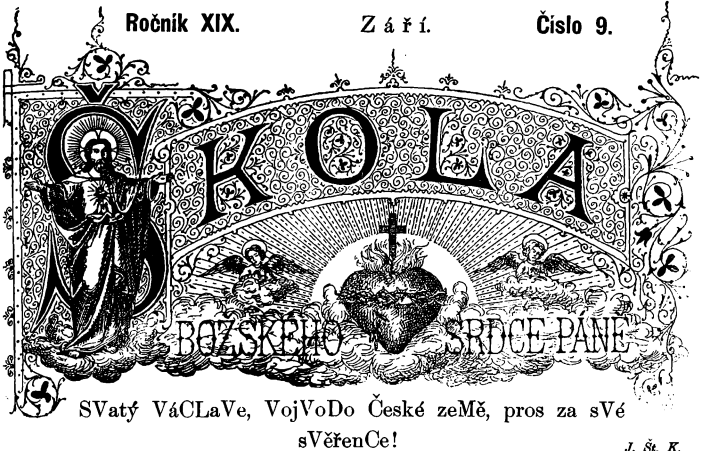
Obzvláště však odporučuje se:

14. *Sv. Eusebia, kn. m. v III. stol.:* Duchovenstvo světské podle Srdece Páně. Obětavost jejich v povolání. Nejdražší oběť mše sv.
15. *Nanebevzetí Panny Marie:* Úcta, důvěra a láska k Panně Marii. Družstva Marianská pro muže ve vlastech našich. Pouté křesťanské. Obrácení muže opilce. Starý otec. Ochrana dítěte.
16. *Sv. Joachyma:* Otcové a hospodářové. Jejich křesťanské povinnosti. Vliv katol. církve na školy vyšší. Nemocná služebná.
17. *Sv. Rocha, poust. 1327:* Poznání vůle Boží při volbě stavu. Obrácení marnivé ženy. Nezdrárné dítky. Úcta ke sluhům Páně.
18. *Sv. Heleny, cts. 328:* Křesťanské matky a hospodyně. Sv. Otec a jeho rádcí. Vytrvalost v učiněném slibu. Zneužívání práce kostelního. Poutníci na Velehrad putující. † matka. Neduživci.
19. *Sv. Ludvíka, bskp. 1297:* Probouzení se křesťanů z navyklé náboženské lhostejnosti. Odrácení trapných myšlení. Umírající.
20. *Sv. Bernarda, op. 1513:* Zbožné znamenání se svatým křížem. Rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského. Zmužilost křesťanská. Dar modlitby a pravé důvěry. Obec pití kořalky oddaná. Blbec.
21. *Sv. Františky ze Chant., vdovy 1641:* Řád salesiánský. Zdar benediktinské knihtiskárně. Chudé dělnictvo. Nezužívá matka.
22. *Sv. Timothea, bskp.:* Pomoc v časných potřebách. Světáci a buřiči. Napravení daných pohoršení. Slované v Americe žijící.
23. *Sv. Filipa Ben., ř. 1285:* Řehole Servitů. Spolupracovníci a příznivci »Školy.« Trpělivost v obtížném povolání. Dobrá rada. Boj křesťanský za právo a pravdu. Starý, těžce nemocný otec.
24. *Sv. Bartoloměje, apošt.:* Řehole zabývající se vyučováním. Vzdor zlým vášním a moci ďábelské. Pomoc z nezaviněné nouze. Hodné užívání svatých svátostí mezi studentstvem. Stará matka.
25. *Sv. Ludvíka, krále 1270:* Zdar duchovních konferencí. Blaho časné i věčné. Vypuzení svárův a nedorozumění. Spustlý mladík.
26. *Sv. Genesis, m. 286:* Smíření rozkolných Slovanů se svatou církví. Rozkvět katolické víry po celém světě. Milost stálosti.
27. *Sv. Josefa Kalas., zakl. ř. 1648:* Řehole piaristů. Obrácení hříšníků, kacířů, nevěrcův a vlažných u vyznání víry svaté. Vymytí zahálky a touhy u mládeže naší. Nebezpečný neduh.
28. *Sv. Augustína, bskp. 430:* Řehole sv. Augustína. Smíření biskupů rozkolných. Roznícení touhy po nebi. Duchovenstvo řeholní po celém světě. Šťastná hodina smrti. Časné záležitosti sv. Otce.
29. *Stětí sv. Jana Křtít.:* Moudrost matčina u vychování dítek. Překážení všeho pohoršení v rodině. Obrácení muže opilce.
30. *Sv. Rosy z Limy, 1617:* Kongregace Marianské v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Povinnosti stavu manželského ze stanoviska křesťanského, rodinného a hospodářského. Čistota srdce.
31. *Sv. Rajmunda, kardin. 1218:* Spolky katolické po světě slovanském. Překážení pohoršlivého života. Spolky řemeslnické. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údově katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltář v Lúndu, Filipsdorfu, Častochově, Bolleslaví a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

K pouti Cyrillo-Methoděské.

Bože, Pane všehomíra,
světy klečí před Tebou,
srdce Tobě se otvírá,
naplň je svou velebou:
ať v něm žije Tvoje dílo,
ať vše Tebou počíná,
a, jak Tebou procitilo,
Tebou také usíná.

Tvůj den nad námi se zjasnil,
vším pohýbá jeho zář:
ptáček nové písně zbásnil
a kvíteček umyl tvář.
I my oči pozvedáme,
s tvorstvem k nebi letíme,
na pouť svatou se chystáme,
kroky své Ti světíme.

Nad náši se cestu staví
hvězdy dvě od východu:
Cyrill, Method, svétla Slávy,
miláckové národů:

Matce Boží zasvětili
Velehradskou svatyni,
Matce té ať, dokud síly,
zbožné naše zpěvy zní!

Všechny tíže této pouti,
každé břímě toho dne,
chceme s láskou podniknouti
v obět za provinny své:
Krista jdeme následovat,
kříž svůj za Ním ponosem',
Jeho sladké jho milovat,
dokud v zemi neklesnem'.

Rač nás, Bože všemohoucí,
milostí svou slítni,
k slávě Tvé chce srdce tlouci,
nedávej mu umdliti:
Ty sám budiž cestou naší
v životě i ve smrti,
ať se duše k Tobě vznáší,
až Tvůj soud svět rozdrtí.

Vedou cesty od Soluně
na moravský Velehrad,
v pohanství tam národ stůně,
uzdravil by duši rád:
Cyrill, Method léky píše,
učí k Bohu volati,
už má dobrý lid Ježíše,
nebude víc stonati!

Cyrill, Method — sladké zvuky,
jimi zpěv náš zaznívá,
jako předků hodné vnuky
vítá nás vlasti učivá:
poň, luk a lesů šumy
v tisícleté vzpomínce
pějí s námi slávké dumy
na nové let tisíce.

A to nebe Bohem vzňaté,
jež vlasti naši objímá,
jež nám dalo vůdce svaté
a nás volá za nima:
ono dechne — tak doufáme —
občerstvením žádoucím,
že si milost vyzpíváme
i t'm „naším budoucím.“

J. Macháček.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept VIII.

„Silný duch.“

Každý zkušený učitel zná, jak rozličné povahy již u dětí se jeví a jak nezřídka mezi hochy naskytne se jeden nebo druhý, jenž naproti všemu napomínání a domlouvání staví vzdorovitě hlavu svou, všecken řád a mrav ruší, nejen sám ničemu se neučí, ale ani soudruhům svým pokoje nedá; chce-li jej pak učitel dle zásluhy trestati, jako šídlem hodnul vyskočí, hlavu vzpřímí, drzým čelem staví se v odpor své vrchnosti a zpurně a hrubě odpovídá; pak, jakoby Bůh ví jaký hrdinský skutek byl vyvedl, vítězoslavně ohlíží se vůkol po svých spolužácích, ba chlubí a vynáší se před nimi: »To jsem mu dal — to jste koukali, vy ničemové, bázlivci...« A kdyby to slovo znal, řekl by jistě o sobě: »Jsem já to silný duch!« —

Takových »hochů«, kteří však již dávno škole odrostli, čítá nyníjší věk nesmírně mnoho, kteří již ne proti učiteli, ale proti Bohu samému staví si svou zpupnou, vzdorovitou hlavu, říkajíce: »Nevěřím v Boha... co mně po Jeho soudu?! Jemu není nic po tom, co já dělám; já si svou víru robím podle chuti své!...« Tak a podobně klábosí ti »silní duchové« před světem!

Při tom však jsou nicméně tak slabí a bojácní, že se před každým krivým pohledem světa třesou, před každým jeho vrtochem čili »módou« kolena ohýbají, ze samé bázně »před lidmi« všemu přizvukují a »spolu drží,« ba, aby svět neurazili, i své vlastní přesvědčení zapírají. Vůči svým chťičům a náklonnostem jsou teprve ubozí slabosí, nedovedou je ani slovem okřiknout a na uzdě zadržet, ale

sami dají se jimi slepě unášet. Potká-li je pak nějaká pohroma, úraz nebo neštěstí, bývají tak postrašení a málomyslní, že si raději hlavu kulkou proženou, aby se všeho zbavili. A což teprve, když se přiblíží poslední chvíle jejich života — tu teprve překoná je takový strach a taková úzkost před vlastním svědomím, že zuby, nehty, křikem a láním brání se příchodu kněze!!...

Ano, tací jsou ti »silní a stateční duchové« před světem!

Ale já znám jiného »silného ducha,« kterýž skutečně z dítek, z panen, z mužův a žen tvoří reky statečnosti a neohroženosti.

Bohužel, nedostává se tohoto ducha silného nyníjším vyznavačům Kristovým, a zejména mužům; ale nikdo nepomyšlí, kde toho příčina a kde léku proti té tak rozšířené »chabosti ducha« u vícech svatého náboženství.

Pro dnešek ukáži laskavým čtenářům, co může tento »silný duch« ve slabé panně.

Každému z našich čtenářů zajisté známa jest blahosl. Markéta Alacoque. Její rodiče byli dosti vznešení a zámožní, Markéta pak sama nebyla žádné obzvláštní dítě, nýbrž jako jiné živá, čilá, veselá, k žertům a hrám, někdy i k nezpůsobům náchylná. Ačkoli v klášteře vychována, byla jako 16letá dívka marniva v šatu a zdobení těla, a jedenkráté sůčastnila se i masopustního plesu. Bylo to sice se vši slušností a bez značnějšího hřichu, ale křesťanského ducha to nejvíce.

Když byl otec záhy umřel, odstěhovala se ovdovělá matka s pěti dítkami ke svým příbuzným, a to byly: vlastní matka (Markétčina babička), pak švegruše a tchyně. Tyto tři příbuzné »podivinské«

ženy osvojily si brzy úplnou vládu a správu celého domu, tak že Markéta i s matkou byly jen jejich otrokyněmi. Ony tři ženy uzamykaly všechno v celém domě na klíč, tak že, chtěla-li Markéta z domu, neměla šatu, a musila si v neděli nejpotřebnější šat od sousedek vypůjčiti, aby aspoň slušně oděna mohla jíti do kostela. Avšak brzy bez jejich svolení nesměla ani dům opustit a dovolila-li jí to jedna z přísných těch žen, opřela se tomu druhá a třetí.

Příkré toto jednání stálo mladou dívku mnoho a mnoho slzi; jedinou útěchou bylo jí to, že jen krivé a lživé podezření byla ona záminka, za kterouž jí v návštěvě chrámu bránily. Říkalyť ošemetnice ty, že jen proto chodí do kostela, poněvadž si tam jistého mladého pána k dostaveníčku objednáva, což byla pouhá vymyšlená lež. Výčitka taková bodala jako ostrý nůž nevinné srdce Markétčino, a aby se dosyta vyplakati mohla, skryla se buď ve chlévě aneb v odlehleém koutě zahrady a zůstala tam mnohdy po celý den při hladu a žizni, tak že pak nucena byla nejdnou prositi vesničany o chléb, mléko neb ovoce, aby jen krutý hlad ukojila. Když pak u večer domů přišla, ó jakého tu se jí dostalo uvitání! Spíláno jí lenochův a hnána ihned mezi čeleď ku práci.

Ke všemu tomu onemocněla matka její, jižto, aby mrzutosti ušetřila, raději vše hoře své zatajovala. Poněvadž všechno v domě uzavíráno bylo, stávalo se nejdnou, že nemohla Markéta vlastní matce své ani potřebného pokrmu opatřiti, nucena jsouc po vesnici žebraťi, aby jen matka hladu netrpěla. Místo dáreků dostalo se jí však začasťi i hrubých a uštěpačných řečí, sama pak mnohou noc probděla u lůžka matčina, ačkoliv za celý den ani sousta v ústech neměla!

Taková bida a nesnáze se všech stran, a žádná pomoc od lidí! A kterak asi

počínala si tu mladá Markéta? Člověk by myslel, že dívka mladá a čilá života takového nesnese, že buď krátce útrpám a souzením takovým podlehne, aneb jinak se jich zbaví a uteče.

Avšak nic podobného neučinila Markéta. Byla sice na počátku utrpení svého celá sklíčená a zoufalá, jedinou úlevu nalézajíc v slzích tajně prolitých; ale znenáhla nabyla tak klidné mysli a takové síly ducha, že na ony tři necitelné ženy již se nehněvala, ale za své nejlepší přítelkyně je považovala. Nemajíc jiné příležitosti, čím by jim lásku svou vyjevila, přijímala od nich všecku krivdu tiše a pokorně, a cožkoliv jí ve svém zlovolném rozmaru přikázaly, vykonala, jak mohla a uměla. Ano, když lidé cizí nespravedlivé a necitelné počínání jejich ostrými slovy kárali, zastávala se jich Markéta co nejvřejeji! —

Nuž, ty otče křesťanský a matko, nechťeli byste i vy mítí také tak tiché, tak trpělivé a snašlivé dítky, jakým byla Markéta? Ani desátý díl toho, co jí bylo snašeti, netrpí vaše děti, a přece kterak bývají hned z horka nakvašeny, pobouřeny, rozduřeny, kterak jsou vzdorovity, svéhla vy atd.

Odkud, rodičové draží, tento veliký rozdíl? Poslyšte, povím vám to sám.

Co byste řekli o matce, která by dítěti svému se vši přísností a doopravdy přikazovala, aby se jako ptáče vzneslo do povětří nad vrcholky stromův a domův a zalétlo kamsi na vysokou horu? Co byste, táži se, řekli o ní, když by své dítě, nemohoucí rozkazu toho vyvésti, uchopila a do krve zbilá?! — Jaký to nerozum! řekneš, jaká to nelidskost!! — A přece, pravím ti, jest takových matek a otců více, než bys myslil. Pozoruj jen!

Jako nelze dítěti bez zvláštní milosti od Boha litati, tak nelze mu bez milosti Boží ctnostně a zbožně žíti! A to netvrdím snad já, nýbrž to

pravil sám Spasitel slovy: »Beze mne nemůžete ničeho činiti,« t. j. ničeho, co směřuje k nadpřirozenému životu, k bohumilé ctnosti. Co člověk, buďsi dítě aneb muž dospělý, ze sebe, tedy přirozeně dobrého vykonati může, jest velmi nepatrné, nestálé a beze vši ceny či zásluhy pro věčnost. — A proto domlouvej a prikazuj dítěti sebe více, že má býti hodné a poslušné, čistotné a pracovité, zbožné a snášelivé atd., tím mu nic nepřispěješ, nedáš-li mu také potřebnou »sílu ducha« k vykonání toho. Ovšem, ty sám jí nemáš a žádný člověk na zemi, ta musí přijíti tam s hora od Boha! A to jest opět jeden z oněch sedmero darů, jež Duch sv. čerpá tamto ze zřídla nejsv. Srdce Páně a každému křesťanu hned na křtu sv. do srdce vlévá; aby byl silný, zmužilý, statečný a vytrvalý učeník Kristův ve všem dobrém, což nikomu bez oné nadpřirozené síly možno není.

Tohoto tedy »ducha silného« vštípil Duch sv. i Markétě do srdce, a poněvadž od útlého mládí vždy zbožná byla, modlitbou, přijímáním sv. svátostí a vlastním přičiněním onen dar Ducha sv. v sobě zachovávala a rozmnožovala: odtud také byla s to, aby ony neobyčejně těžké zkoušky a útrapy tak zmužile, tak hrdinně snášela. Tu se splnilo opět na ní ono slovo Páně: »Z mého vezme a dá vám!« Ano, i z jejího srdce zářilo vlastně ono nejsv. Srdce Ježísovo, kterýž také v oné trudné noci v zahradě Getsemanské osvědčil takovou sílu ducha, že tiše a volně vydal se rukoum katanův, ačkoli věděl, kam, k jakým mukám a k jaké smrti Jej vlekou!

Protož, vy rodičové a pěstounové, vy nemáte žádného práva požadovati na dětkách toho, čeho samy ze sebe nemohou; dejte jim dříve sílu k tomu, co od nich žádáte, opatřte jim toho »ducha síly,« aby, co je těžkého, sněsti, zlu svůdnému

odolati a co protivného, bolestného, trpěti mohly; čili jinak řečeno, pomáhejte k tomu, aby onen »dar síly,« jež jim Duch sv. do srdce byl vštípil, nezakrněl, aneb buď vašim špatným příkladem, buď těžkým hříchem dítěte dočista nezahynul!

Ostatně, milý čtenáři, co tuto řečeno o dětkách, to platí plnou měrou i o tobě, i o nás všech! Ani my nemůžeme své křesťanské povinnosti věrně a trvale plniti, nemáme-li »ducha silného.« Ó nahleďte, prosím, dnes jedenkaždý do srdce svého, jaký asi ten »duch síly« v něm vládne, já zatím dopovím o blah. Markétě, jak silnou a statečnou i na dále učinil ji Duch svatý.

Až doposud měla ve všem tom utrpení aspoň matku svou na své straně; neboť musily obě od svých příbuzných stejně snášeti; nyní však nastala jí těžká zkouška i od vlastní matky! A jakým to způsobem?

Markéta dospívala ve kvetoucí pannu, a tu nastal o ni pravý boj. Chtěl jí miti svět pro sebe, a chtěl jí miti i Bůh! — Bůh vyvolil ji, aby se Jemu ve stavu řeholním zcela věnovala, a svět zase žádal ji do stavu manželského. Markéta pak sama již od narození necítila žádnou lásku a náklonnost ke světu a jeho rozkoším, tím méně ke stavu manželskému. Předvídalaf dobře, že jakožto provdaná neměla by nikdy tolik svobody, by se podle srdce svého oddávati mohla modlitbám a skutkům kajícím. Cítilaf také v sobě neklamnou náchylnost a touhu: Bohu jen celým srdcem se obětovati, a tak jako bývá dívka vdavekchtivé při pomyslení na svatbu, tak bývalo Markétě při vzpomínce na život klášterní.

S druhé strany však doléhali na ni příbuzní všemožně, aby se jen provdala. Několik vznešených jinochův ucházelo se již o ruku její, ano i matka důtklivě prosila, aby »takové štěstí« od sebe neodmítala.

„Hle, dítě,“ pravila k ni, „ty viš, co já zde v tom domě i s tebou a pro tebe zakoušetí musím; vyvol sobě bohabojného muže a já půjdu k tobě a u tebe dokonám v pokoji dny života svého!“

Podobně domlouvala ji v srdci láska dětinská: „Půjdeš-li do kláštera, zemře matka tvá hořem; neboť má plné právo na tvou lásku a podporu.“ — Nad to ještě s třetí strany duch vrtkavosti a malomyslnosti na ni dorážel: „Kterak jen můžeš ty na klášter pomýšletí? Vždyť tam nevydržíš, a pak jsouc přinucena vystoupiti, uvedeš se před celým světem v hanbu a posměch!“

Takovýto tuhý boj trval v srdci jejím po pět roků. Jižijž zdálo se někdy, že nad ní svět zvítězí; Markéta počala se na domluvy matčiny lépe strojit a zdobit, aby se světu zalíbila. Při tom však nezanechala nikdy obvyklých svých modliteb a ostatních pobožností; a to právě bylo štěstí pro ni; neboť tam nalezal Duch sv. příležitosti, by její slabou a nerozhodnou duši posilnil a všeliká nebezpečná myšlení a hnutí v ní potlačil. Konečně dobyla slabá dívka úplného vítězství nadě vším, co se jí v cestu stavělo.

Bylo to jednoho dne po sv. přijímání, kdy cítila se Duchem sv. tak posilněnou a odhodlanou, že s úplným přesvědčením a tichou rozvahou složila slib ustavičného panenství, pevně jsouc odhodlána, raději všecko na světě podstoupit, než přivolití ve stav manželský. Tak pojednou zlomena byla všecka pouta a zapašena všeliká bázeň a nerozhodnost. Úmysl svůj vyjevila též svým příbuzným a prosila, by ji se žádným návrhem ke sňatku více neobtěžovali. —

Kdo by tu neobdivoval se „silnému duchu“ v slabé dívce?!

Ovšem daleko menší část lidí povolána jest ke stavu řeholnímu; avšak v panenské čistotě žiti, aspoň do

uzavření sňatku manželského, zavázán jsou vsickni mladí lidé bez výjimky, a to slovem Božím v šestém přikázání. Avšak sami ze sebe toho nedovedou; neboť i o jejich duši pokouší se troji zlý nepřítel: tělo, svět a ďábel, a boj s těmito mocnostmi jest věru také velmi těžký, velmi tuhý a pramálo jest těch, jenž v něm obstojí. A proč? Co toho příčinou, že neúčinkuje u všech onen dar síly, ježž přece přijali vsickni na křtu svatém?

Hlavní příčina jest ta, že mnohý mladík a dívka mnohá právě v těch letech, kdy onen boj o svatou čistotu jest nejtěžší, nejméně dbají o modlitbu, o zpověď a sv. přijímání. Kdyby těchto prostředků pilně užívali, přemohli by snadno i nejtěžší pokušení; bez nich však — jako vojín beze zbraně — klesají a padají do hříchu.

Ó jak veliká to tedy zaslepenost a bezbožnost, když i mnozí rodičové své odrůstající dcery a syny zdržují od modlitby, od kostela a sv. svátostí! Vždyť to jest právě tolik, jako své bezbranné dítě vydati nejhorší nepravosti na pospas! Ona hanba, již takové děti obyčejně rodičům svým do domu přinášejí, jest zcela přirozený a spravedlivý trest za bezbožnost jejich. —

Mám ještě dopověditi o blah. Markétě, kterak onu zmužilou a silnou mysl zachovala až do konce? — Vždyť vstoupením do kláštera nastoupila teprve tu pravou křížovou cestu, po nížto pracně došla až ku kříži, na němžto přibita třemi hřeby — trojiho to slibu řeholního, měla žiti, třpěti a pozvolna umirati.

V onen svrchu zmíněný den sv. přijímání zjevil se jí Pán a pravil: „Věrná-li mi zůstaneš, zůstanu i já povždy s tebou, a skrze mne překonáš vsecky nepřátele své!“

A tak se stalo. Mělátě i v tom řeholním životě nepřátel dost, i vnitřních, i zevnějších; ale ani tito, ani onino nebyli

s to, aby jen o vlas odvrátili věrnou služku od vůle Boží. Ačkoli rozličnými nemocemi trápena, neustávala ve svém nočním bdění, postění a bičování, ba nemohla pochopiti, jak může člověk Boha milující šťastným se cítit bez kříže a trápení!

Mnohému zase světáku naopak nejde to do hlavy, jak může člověk jen jediný den v bolesti a trápení žiti a při tom ještě tichým a spokojeným býti! — Ale písmo sv. dobře odpovídá: »Tělo nechápe, co ducha jest.« Ano, v tom právě leží ten veliký rozdíl mezi duší, v níž vládne síla Ducha svatého, a duší, již naplňuje duch světa, mdlý a chabý. Tomuto všechno přichází za těžko, i modlení, postění, návštěva ko-

stela aneb jakékoli sebezapření. »Silnému duchu« pravého křesťana naopak není nic příliš těžké, nic příliš dlouhé a nesnesitelné; poněvadž co trpí a snáší, snáší a trpí pro Boha — a Bůh zase osladí mu každý ten hořký a trpký lék. Nyní teprve pochopíme ten hluboký smysl slova »Utěšitel«, jímžto sám Spasitel tak krásně Ducha svatého nazývá. Ontě již zde na zemi svým »darem síly« v každém v pravdě zbožném křesťanu uskutečňuje ona slova písma sv.: »Žádné oko nevidělo, žádné ucho neslyšelo a žádné srdce nepocítilo, co Bůh připravil těm, jenž Ho milují.«

Nuže, milý křesťane, Boha jediné se boj; pak ti není třeba ničeho více se báti na světě!

Ctitelům božského Srdce Ježíšova několik úvah o modlitbě.

Oč se máme k Bohu modliti?

est nám dovoleno, všechny touhy srdce svého Bohu přednáseti a za vyplnění jich prositi, ovšem neobsahují-li ničeho, co by vlastností Božím a Jeho příkázáním odporovalo. — Božský Spasitel pravil bezvýminečně: »Kdo prosí, obdrží, kdo hledá, nalezne, kdo tluče, bude mu otevřeno. Začkoliv Otce mého prositi budete, dám vám. Neurčím svým darům a milostem žádných mezí,« pravil k Marii Markétě, »pro všechny, kteří je v Srdci mém hledají.« Přece však neopomenul nás upozorniti, oč přede vším Boha prositi máme, řka: »Hleďte nejprve království Božího a spravedlnost Jeho, a vše ostatní bude vám přidáno.« Péče o spasení duše musí podle toho péci o tělo, touha po duchovních, věčných statcích touze po pozemských, dočasných pokladech předcházeti; neboť máme býti přesvědčeni,

že duchovní statky, milosti, kterých nám Bůh udělovati chce, mají nekonečně větší cenu, než statky pozemské: zdraví, bohatství, dlouhý život a podobné věci, tak že tyto u přirovnání s prvějšími jsou téměř bezcenné. To chtěl náš božský Spasitel svým apoštolům tím naznačiti, že při poslední večeři k nim pravil (Jan 16, 34.), že až dosavad o nic neprosili, ač písmo svaté vypravuje, že apoštolové svému Pánu a Mistru jednotlivé prosby osobně přednášeli aneb od jiných osob předněsti dali. Ano, museli bychom se obávat, že bychom Boha rozhněvali, kdybychom napřed jediné o časné věci Jej prosili, tak jako onen král Antigonus se urazil, když od něho jistý Thrasyllus, jemuž dovolil, aby si něco vyprosil, nic jiného nežádal, leč jedinký groš. Tak nepatrný dar jest krále nedůstojný, zvláště tehdaž, když sám se vyslovil, že dovoleno jest, očkoliv prositi. V modlitbě Páně stojí

napřed prosby o duchovní statky, a předešlavše tři takové prosby, žádáme o vzdejší chléb, kterým se však opět nevyrozumívá jen potrava tělesná, nýbrž zvláště potrava duše, přesvaté tělo Páně, jak svatí otcové vykládají. Použijeme-li, co tuto praveno, o povzdechách lásky k božskému Srdeci Ježíšovu, tu jsou tyto povzdechy přesladkému Srdeci našeho Spasitele jen tenkrát příjemny, jestli jimi jen duchovní statky prosíme, zvláště takové, které spasení duše naší jsou nejpotřebnější a jestli svému božskému Spasiteli činíme sliby, jichž plnění Jeho Srdeci působí velikou radost. Prosíme hlavně o milost polepšení a darujeme za to božskému Spasiteli své srdce. — Tažme se dále:

Kde se máme modlití?

Bůh jest všude přítomný, a proto můžeme s Ním všude rozmlouvatí. Toť také skutečně přátelé Boží, nábožní věřící starého i nového zákona, povždy činili. David modlil se na nivách betlémských, kde stáda svého otce pásal, Jonáš modlil se v hlubokosti mořské, Daniel v jámě lvové, tři mládenci v Babyloně v peci ohnivé. Syn Boží vyhledal častěji osamělou horu aneb tichou zahradu, a celou noc v modlitbě ztrávil. I nás napomínal Syn Boží, abychom, chtíce se modlití, vyhledali tichou komůrku a tu abychom ve skrytě se svým nebeským Otcem rozmlouvali. Nesmíme též zapomenouti, že Ježíš, kdykoliv do Jerusálema přišel, především zamířil do chrámu, který již jako 12leté pachole se svými rodiči navštívil. I svatí apoštolové, jak nám písmo svaté oznamuje, navštěvovali v určitých hodinách chrám jerusalémský, v němž společná bohoslužba se konala. Jak velikou váhu apoštolové na společnou modlitbu kladli, vysvitá z toho, že skutkově apoštolští o prvních křesťanech vypravují, že denně vytrvali při lámání chleba, čímž

se vyrozumívá společná bohoslužba, slavení mše sv. a přijímání svátosti oltární.

Když sv. apoštol Petr do vězení byl uvřazen, řídili se první křesťané dle slov Spasitelových: »Jestli dva z vás svolí se na zemi o velikou věc, za kteroukoliv prositi budou, stanet se jim od Otce mého, jenž v nebesích jest.« (Mat. 18, 19.) I ukázalo se, jakou moc má společná modlitba. Nebeský Otec poslal anděla, který sv. Petra ze žaláře vysvobodil.

Svatí otcové udávají vnitřní důvod, proč společná modlitba bývá od Boha vyslyšena. Připomínají totiž křesťanům pravdu, že církev, jako společnost všech věřících, jest tajemné duchovní tělo Ježíše Krista. Modli-li se však veskerá církev, pak se modlí Ježíš Kristus. Modli-li se však Ježíš Kristus, pak zajisté vyslyší Jej nebeský Otec, podle ubezpečení samého Ježíše Krista, rkoucího: »Vim, Otče, že mne vždy vyslyšíš!« (Jan 11, 42.)

Řádné místo ku konání společné modlitby jest chrám Páně. Jak nebeskému Oci příjemná jest společná modlitba, ve chrámu Páně konaná, ukázal již ve starém zákoně, zjeviv se po vysvěcení chrámu jerusalémského králi Šalomounovi a praviv k němu: »Uslyšel jsem modlitbu tvou, a vyvolil jsem sobě místo toto za dům oběti. Jestliže zavru nebe a déšť nebude pršet, a jestli rozkáži kobyčkám, aby pohubily zemi a pošlu mor na lid svůj: obrátě se pak lid můj, nad kterýmž vyzýváno jest jméno mé, prositi mne bude, a vyhledavati bude tváře mé a bude činiti pokání od cest svých nejhorších, i já vyslyším z nebe a milostiv budu hříchům jejich a uzdravím zemi jejich. Oči mé také budou otevřené a uši mé pozorující na modlitbu toho, kdo se bude na tomto místě modlití. Nebo vyvolil jsem a posvětil jsem místo toto, aby bylo jméno mé tam na věky a zůstaly oči mé i srdce mé tam po všechny dny.« (II. Paralip. 7, 12—17.)

Z poslednějších slov Božích dá se souditi, že modlitby ve chrámech nového zákona konané ochotněji od Boha budou vyslyšeny, než konané ve starozákonním chrámu jerusalémském, neboť Srdce Boží, které ve chrámu jerusalémském jen duchovním způsobem a obrazně bylo přítomno, přebývá skutečně a podstatně v našich chrámech, v nichž velký Bůh pod způsoby chleba jako Bůh a člověk, s tělem i s duší a svým Srdcem láskou plápolajícím, opravdově, skutečně, osobně jest přítomen. Toť hlavní důvod, proč ctitelové božského Srdce tak rádi chrám Páně navštěvují; toť i příčina, proč ke společným pobožnostem před vystavenou velebnou svátostí křesťané tak četně se shromažďují.

My křesťané můžeme s větším právem ještě, než israelité starého zákona, zvolati: »Kde jest národ, který by své bohy měl tak blízko, jak blízký jest Bůh náš našim modlitbám!« Ctitel božského Srdce modlí se tedy také rád ve své komůrce, ale ještě s větší úctou a větší důvěrou modlí se ve chrámu Páně, kdež sladké Srdce jeho Spasitele jemu docela na blízku ve svatostánku jest.

Zbývá nám ještě na jednu otázku odpověděti, a ta zní:

Ke komu máme se modliti?

Ve své víře vycvičený a o spasení duše své pečující křesťan modlí se k Bohu Otci, k Bohu Synu, k Bohu Duchu sv.; modlí se k Marii, nejsv. Panně a Matce Boží, ke sv. andělům, zvláště ke svému anděli strážnému, ke svému sv. patronu a ke všem svatým. Slyšel-li však již o božském Srdci Ježíšovu a o Markétě Marii, nevěstě tohoto přesladkého Srdce, pak jsem přesvědčen, že na otázku, koho zvláště máme ctíti a ke komu zvláště máme se modliti, odpoví: Za našich časů máme zvláště ctíti božské Srdce Ježíšovo a k tomuto sladkému Srdci máme zvláště

se modliti. Toť jest přání a vůle samého Ježíše Krista, jak to byl nevěstě svého sladkého Srdce zjevil. Náš božský Spasitel chce, jak Jeho miláček sv. Jan píše, býti našim přímluvčím u Otce, ale nám třeba na Něho se obracetí skrze Jeho Srdce. »Ježíš Kristus dal mi poznati,« píše Markéta Maria, »že Jeho Srdce jest přeplněno láskou k lidem, že svým darům a milostem nevykazuje žádných mezí, žádá-li se o ně skrze Jeho Srdce. Neznám žádnou jinou pobožnost v duchovním životě, která by byla vhodnější duši, která se službě Boží věnovala, v krátké době na vyšší stupeň svatosti povznést a srdce její pravou slastí naplniti, nad tuto pobožnost. Ano, jsem přesvědčena, kdyby lidé věděli, jak tato pobožnost jest Ježíši příjemná, že by každý křesťan, který svého Spasitele jen dost málo miluje, ji konal . . . Můj božský Spasitel mi též zjevil, že i světští lidé touto pobožností nabývají pomoci v jejich stavu potřebné, totiž pokoje v domácnostech, ulevení při práci a požehnání nebeského při každém podniknutí. Právě toto velebné Srdce bude jim útočištěm za života, zvláště však v hodinu smrti. Ó jak sladko jest umirati tomu, kdo vytrvale uctíval Srdce toho, jenž nás bude souditi! Konečně jest to nezvratnou pravdou, že nikoho není na světě, komu by nebylo pomozeno, měl-li by k Ježíši takovou lásku, jaká jest ta, jež se pobožností k Jeho nejsvětějšímu Srdci jeví.«

Nedivíme se tedy tomu, čteme-li, že již v dřívějších stoletích nábožné duše se do rány boku božského Spasitele odporučovaly, tu se Synem Božím rozmlouvaly, rozjímaly a se modlily. — »Ó předrahé rány,« volá andělský učitel Bonaventura, »skrze vás jsem vešel a došel té nejvnitřnější lásky Ježíšovy! Tu si udělám stánek. Tu se mi dostává tak hojně útěchy, že nejsem s to to vysloviti. Co myslíte, jak veliká jest slast,

kerou pocítuje duše, spojuje-li se těmito ranami se Srdcem Ježíšovým! Nemožno mně slovy to vyjádřiti, ale zkuste to sami, a tu uhlídáte poklad všelikého dobrého.« — »V tomto ctihodném Srdci,« píše sv. Petr Damiani, »podává se nám zbraň, abychom se proti svým nepřítelům bránili, mocná pomoc proti pokušením, lék, abychom se uzdravili, nejsladší útěcha v utrpení a nejčistší radost v tomto slzavém údolí.« — »Kdybych chtěla,« tak praví sv. panna Mechtildis, »všechny milosti poznamenati, které jsem od přelaskavého Srdce obdržela, musela bych knihu napsati tlustší, než je breviář.« — Zemřelý arcibiskup frýburský, Herman, opakoval jen radu velkých světců dřívějších dob, když v jednom ze svých pastýřských listů kněze své diecése napomíná, aby božské Srdce zvláště ctili a k němu se modlili. »Všeho, všeho nabýváme,« tak píše, »božským Srdcem Ježíšovým. Kéz by tedy především naši ctihodní spolupracovníci na vinici Páně tuto pobožnost jako bezpečnou záruku požehnaného působení přijali a poučováním a povzbuzováním k jejímu rozšiřování horlivě napomáhali! Ó kéz by zbožné klášterní družiny bez ustání to-muto božskému Srdci, v nejsv. Svátosti přítomnému, děkovaly, jemu se klaněly, jej odprošovaly a lásku prokazovaly! Ó kéz by bratrstva a pobožnosti k to-muto přelaskavému Srdci v naší arcidiecési se množily, a žádné rodiny nebylo, která by neměla horlivé cititele toho božského Srdce! Jakých hojných milostí dostalo by se vám! Ne nadarmo bylo toto Srdce kopím otevřeno, jen proto, jak sv. Bernard dí, byl bok Páně proboden, aby nám zůstal otevřen; proto bylo Jeho Srdce zraněno, bychom od nepokojů světských osvobozeni, v něm bydleli mohli. Ó jak dobře, jak sladce jest přebývati v tomto Srdci!«

Tohoto napomenutí uposlechněme i my. Srdce našeho božského Spasitele budeme zvláště uctívati a k němu se modlití!

Před několika lety sešel se jistý katolický kněz, cestovav do severního Německa, v železničním voze s jakýmsi kupcem z Lipska. Kněz modlil se svůj breviář, a když byl hotov, pravil k němu kupec: »Vy jste se modlil?« — »Ano!« odpověděl kněz. Na to kupec: »Závidím vám, že se můžete modlití!« Ubohý, viry prázdny kupec skutečně nemluvil právě nepravdu. Mohlo by se nám záviděti, že můžeme, že smíme se modlití. Tot právě jedna z nejužitečnějších vlastností, které zdobí člověka a kterou zvířata nemají, neznajíce svého Stvořitele a nemohouce s ním rozmlouvatí. Nám pak jest dovoleno, s Pánem nebes a země rozmlouvatí, Jej chváliti, Jemu děkovati, Jemu svá přání a prosby přednáseti, majíce naději, že budeme vyslyšeni. — Ó jak by plesali zavržení v pekle, kdyby se jim mohlo oznámiti, že se mohou zpět na svět navrátiti a tu tak dlouho zůstati, až by se povzdechly lásky k božskému Srdci Ježíšovu pomodlili! Jak by byli zatracenci šťastni, kdyby jim to Bůh dovolil; avšak jak nábožně, jak kajicně a skroušeně modlili by se tyto povzdechly s tou pevnou důvěrou, že božské Srdce Ježíšovo nedopustí již, aby se opět do pekla vrátili!

Milí křesťané, buď Bohu chvála! my nejsme dosud v pekle, putujeme ještě k věčnosti, můžeme se ještě modlití a modlitbou můžeme nejen vše obdržeti, čeho nám pro tělo i duši třeba, nýbrž i své zásluhy pro nebesa rozmnožiti. Proto neopomeneme se modlití, modlití bez přestání, navykajíce sobě malé stříelné modlitbičky k božskému Srdci vysýlati!

Láska svatých k božskému Srdci Páně.

(Pokračování.)

3. Svatý Jan, miláček božského Srdce Ježíšova.

ak bychom mohli zapomenouti na lásku svatých apoštolů k nejsv. Srdci Ježíšovu? Plni radosti odcházeli ze shromáždění židů, poněvadž byli hodni hanbu trpěti pro jméno Ježíše Krista. Tak vroucně jste tedy, svatí apoštolové a učenci, svého Pána a Mistra milovali! Největší jejich radostí bylo, Ježíše ukřižovaného všude hlásati a pro Něho trpěti; ve všech útrapách, které jim bylo snášeti, byli svatí apoštolové přešastni pro nejsvět. jméno Ježíše a z lásky k Němu. Jejich hlas roznášel se po celé zemi, a až na kraj světa zaznívala jejich slova. Donesli jméno Ježíše ke každému knieniu, ke každému národu rozličného jazyka. Mohli, ó Ježíši, tito svědkové lásky Tvé jinak, než Tebe nade vše milovati, na něž jsi v přehojné míře vyliti račil Ducha sv., ducha své lásky? Všichni Tě milovali za živobytí svého a všichni rádi za Tebe podstoupili smrt mučnickou. Svatý Petr, kníže apoštolů, Tě miloval, když jsi se ho tázal pln lásky: »Petře, miluješ mne?« a na to opět: »Petře, miluješ mne?« a na to po třetí: »Petře, miluješ mne?« Zajisté Tě, božský Spasiteli, miloval, neboť jsi mu světil svou drahou nevěstu, církev svatou!

Svatý Tomáš Tě miloval, Pane a Spasiteli můj, když jsi k němu řekl: »Vlož prst svůj tuto,« a pak vzav jeho ruku do své, ji do svého probodnutého boku vložil, kde Tvé Srdce, sídlo to lásky, se nacházelo.

A co máme říci o lásce sv. Jana, apoštola, jehož Ježíš tak miloval? Tím, že jsme pravili, že ho Ježíš miloval, napsali jsme jeho veškerou chválu; pro

jeho krásné vlastnosti pocítil jej Pán svou láskou. Láska Ježíše Krista zahrnuje vše v sobě; neboť laskavý Spasitel dává těm, jež miluje, vše dobro. Jaké asi ovoce přinesla láska sv. Janu? Co působila v něm velikého? Ježíš jej učinil hodným své lásky, rovným andělům v panenské čistotě, v lásce pak rovným serafinům. Svatý Jan byl pln lásky ku Ježíši, tak že zvolal a volá posud skrze pismo svaté: »Milujme Boha, neboť On nás prve (dříve) miloval.« Lásko Ježíše Krista, bohatý prameni všeho dobrého, prameni našich zásluh, příčino našeho života věčného! Blažený člověk, jenž dá vše, i život svůj, za tak veliký poklad; neboť maje poklad ten, lásku, má všechno.

Pln něžnosti a důvěry spočíval svatý Jan na svatých prsou Ježíšových, na Jeho božském Srdci, na svém pokladě. Jakožto jediný Syn Boží jest Ježíš v lůně svého Otce, svatý Jan pak odpočívá na prsou Syna Božího, jakožto Jeho miláček. Ježíš dostává vše od svého Otce, svou podstatu a nebeskou moudrost a sv. Jana zasvěcuje ve všechna tato tajemství, otvírá mu své Srdce, odhaluje mu jeho tajemství a slova, která jednou k apoštolům pravil: »Vše jsem vám pověděl, co jsem slyšel od Otce svého,« vyplnila se na něm ve vrchované míře, neboť jest orlem mezi svatými evangelisty. Byl-li sv. Pavel až do třetího nebe povznesen a tam skrytá tajemství uslyšel, tož se sv. Jan ještě více povznesl, povznesl se nad veškeré nebe až do lůna Otce nebeského, a sice tehdež, když odpočíval na svatých prsou svého božského Mistra, když z tohoto pramene svou vědomost o věčném zplození Slova, jež v čase tělem učiněno jest, čerpal. Nejsvětější Srdce, sladký pokoji milujících tě duší, kéž bych byl hodným v tobě

odpočívati, tvé lásky požívatí, láskou tvou rozhárán a stráven býti!

Láska nemůže rozloučení nebo vzdálení toho, co miluje, nikterak snéstí. Svatý Jan nemůže svého Pána opustiti, jest nerozlučitelný následovník v životě i při smrti, nezaženou jej ni hrozná muka, ni těžký kříž. on následuje Spasitele na horu Kalvarii, vidí Její tam umíratí a trpí s trpícím. Na hoře Kalvarii stal se mučěníkem, trpě tam ne snad od rukou katanů, nýbrž trpě a citě bolesti Ježíše samého zároveň. Vida Ježíš svého milého učeníka plna bolesti pod křížem státi a lkáti, zapomíná na své vlastní bolesti a těší jej. Svěřil mu to nejdražší, co měl zde na světě, totiž svou Matku, aby mu byla matkou: »Viz, matka tvá!« Od té chvíle považoval též sv. Jan Marii Pannu za svou matku, chovaje k ní úctu a lásku, jakou syn své matce proukázati má a může. Ó drahocenný poklad, skrze který svatý Jan byl s to, lidem mocné ochrany Ježíše Krista a Marie Panny dosíci a vyprosití! Přesvatá Matičko Boží, Matko sv. Jana, přijmi nás na jeho přímělu mezi své služebníky a dítky!

4. Úcta sv. apoštola Pavla k božskému Srdci Páně.

Každé místo listů sv. Pavla a všechny jeho skutky, které po svém obrácení vykonal, patrným jsou celému světu důkazem o jeho planoucí lásce, která jej víc a více ke Kristu pobádala. Praví totiž sám o sobě: »Co mi bylo ziskem, to jsem měl pro Krista za ztrátu. Ano, vše považuji za ztrátu za příčinou vše převyšujícího poznání Ježíše Krista, Pána mého, pro Něhož vše opouštím a za bláto považuji, jen abych Krista si získal. Budíž mne však daleko, chváliti se, mimo v kříži našeho Pána Ježíše Krista, skrze Něhož mi svět ukřížován jest, a já světu. Nosit rány svého Pána Ježíše Krista na svém těle, abych ukázal, jakou lásku

k Němu chovám, a abych byl Jeho sluhou a otrokem.«

Ku Korintským píše svatý Pavel: »Budte mými následovníky, jako já jsem Kristův,« a k Římanům: »Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Zármutek, nebo utiskování, nebo hlad, nebo nahota, nebo nebezpečnost, nebo pronásledování, nebo meč? Jsem jist, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani mocnosti, ani přítomnost, ani budoucnost, ani síla, ani výška, ani propast, ani jiné stvoření není s to, nás od lásky Boží odloučiti, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.« Svatý Jan Zlatoústý praví při výkladu těchto slov ve své znamenité výmluvnosti: »Svatý Pavel položil veškeré své štěstí v lásku k božskému Srdci Ježíšovu. V lásce této měl se za nejšťastnějšího člověka na zemi. Nezadal by této lásky ani tehda, kdyby se byl tím stal roven andělům. Raději by byl chtěl za nejneopatrnějšího a nejhoršího člověka považován býti a při tom Krista milovati, nežli nadě vše, co na světě velkého a vznešeného, povznešen býti a při tom Krista nemilovati. Oloupení býti této lásky ke Kristu bylo by pro něj největší mukou, bylo by jemu zrovna peklem, nekonečným trestem. Láska však byla jeho životem, jeho světem, jeho říší, jeho ctí, spokojeností. zkrátka láska byla mu vším, a proto mu nebylo nic nepřijemného na světě, nýbrž bylo vše dobré. Pokladů světských nevážil si více než bláta, a mocnosti světské považoval takřka za hmyz. Nebál se ani muk, ani smrti, měl-li je podstoupiti pro Krista.« Svatý Pavel píše též k Filipenským: »Kristus jest mým životem a smrtí, mým ziskem,« a ku Galatským: »Žij, ale ne já, nýbrž Kristus žije ve mně.« Vykládaje slova tato, praví sv. Diviš: »Láska spojuje ducha i srdce; ten, jenž miluje, vyjde takřka sám ze sebe a vejde do toho, jehož miluje.« Proto pravil sv. apoštol

Pavel, v němž tento oheň lásky hořel: »Žiji, ne však já, nýbrž Kristus žije ve mně.« Láskou planoucí srdce jest na dobro celé ve svém Bohu, nežije již svůj vlastní

život, nýbrž žije život svého milovaného předmětu, a má jméno jeho vezdy na jazyku, opakuje je ve všech svých listech dvě stě devatenáctkrát.

(Pokračování.)

Kdo má časté, nynější sebevraždy na svědomí?

(Pokračování.)

2. Dalším zdrojem samovraždy jest špatný pojem o cti, která se u takých lidí pýše a nadutosti rovná.

V době naší vidáme přečasto, kterak u mnohých lidí prázdná auktorita a vážnost neplatí, kterak by sebe samy zcela neodvislými, samostatnými učiniti chtěli. O pokoře, o odevzdanosti do vůle nejvyššího Pána Boha, o poslušnosti ku představeným není ovšem u lidí takových ani řeči. Mají nepravý, převrácený pojem o osobní cti, považující svou nezřízenou nadutost a pýchu za cit cti, jenž již Stvořitelem samým v člověka vložen jest.

Zda-li pak jest to pravé ponětí o cti, když, jak se nedávno stalo, jistý člověk proto se zastřelil, aby ušel trestu a hanbě za spáchanou krádež, kterýžto zločin déle již ukryti nemohl? A jak soudil kdosi o skutku tomto? »Nyní,« pravil, »nyní zajisté mu každý v srdci odpustí onu krádež a jej i s celou rodinou upřímně polituje.« Jak tu bloudí rozum člověka! Smaže-li se samovraždou krádež, ruší-li se nepravost nepravostí? Není tedy sebevražda nic hanebného, nýbrž slouží ku zachování cti? Ó jaká to musí býti čest, k vůli níž člověk tak hanebného hříchu se dopustiti musí! Není to převrácený úsudek, není to nepravé ponětí o cti? Máš-li pravou čest v těle, budeš se vždy a všudy stříci všeho, co by tuto čest pokálelo, byť to i na jevo nepřišlo. Spáchal-lis však již trestuhodný čin, porušil jsi sám čest svou, před Bohem i lidmi, a povinností tvou jest, trest za to

vytrpěti. Jest přece ještě čestnější, pak-li kdo chybil, trestu a pokání se podvolí, nežli novým zločinem sebe poskvrní.

Převrácený tento pojem o osobní cti jest příčinou tak mnohých »soubojů,« které, přísně vzato, nelze jinak nazvati, nežli »zúmyslnou vraždou a sebevraždou.« Soubojník chce totiž soka svého zabit — vražda, sám však lehkomyslně vydává se v nebezpečí, od soka býti zabit — samovražda. A jaké bývají toho příčiny? — uražená čest. Pro malichernost se pohádali, urazili, a již není dosti místa pro oba na celém Božím světě, již musí jeden aneb dokonce oba se odstraniti — smrtí násilnou.

A ještě lepší výkvět této přemrštěné »cti« jest souboj americký, kde slepé náhodě zůstaven rozsudek nad životem a smrtí člověka. Soupeři totiž táhnou losy, a komu »černý los« připadl, ten propadl smrti a je »pod ztrátou cti své« zavázán, v určitou dobu sama sebe utratiti. Není to zúmyslná samovražda? Není to lehkomyslná hra o jeden z nejdražších statků člověka — život? Avšak »čest« takových přemrštěnců toho žádá, pročež se tak státi musí.

To však při tom všem jest nejpodivnější, že právě tací lidé jindy skutků se dopouštějí, které každého poctivce urážejí a s pravou cti lidskou a křesťanskou se nesrovnávají, které však je ani v nejmenším nematou. To se se cti jejich dobře srovnává! Pravá »čest« člověka a zejména křesťana záleží v tom, jakým se jeví býti před Bohem. »Ty,

kdo jsi?« Tuto otázku dejž si jeden-každý, jako se tázali židé svatého Jana Křtitele; »ty, kdo jsi« před Bohem, a pak poznáš nejlépe svou vnitřní, podstatnou cenu, pak nabudeš ponětí o své pravé »cti.« Při tom také nezapomeň na výrok písmá sv. o tom, co v pravdě »ctí« a co »zneuctuje« člověka. — »Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích bídné činí národy.« (Přisl. XIV. 24.)

3. Neposlední příčinou samovraždy bývá i lakota, nezřízená láska ku penězům a touha po zbohatnutí.

Jakýsi lakomec pravil ku měsíci, v němž skrýval poklady své: »Ty's můj bůh, můj život, má radost, mé všecko.« Stalo pak se, že lakomec ten povážlivě onemocněl. Jelikož jej jeho bůh v měsíci uzdraviti nemohl, odhodlal se přece jiné pomoci vyhledati. I zavolal si lékaře, jenž mu však do očí řekl, že v krátkém čase musí zemříti.

To byla ovšem veliká rána pro lakomce, jenž již s hrůzou v duchu svém viděl, kterak veselí dědicové o poklady jeho se dělí a jemu ještě po smrti se vysmívají. Avšak nemělo se tak státi. radost měla jim býti pokazena. »Nebudu-li já, ať nejsou ani moje peníze,« pravil lakomec, zvedl se s postele a celé své jmění, asi 50.000 zl., vrhl do ohně. Nyní s nedočkavostí očekával smrt. Avšak nastojte — místo hůře bylo mu lépe, a když druhý den lékař opět přišel, oznámil nemocnému, že nebezpečí již minulo a že se za nedlouho pozdraví. Zpráva tato, která by zajisté byla na výsost potěšila každého jiného nemocného, byla lakomci jako pohřební hrana. Bez peněz svých — bez tohoto svého boha nechtěl, nemohl žíti; vstal a — oběsil se! Lakomost byla příčinou, že jmění své spálil, lakomost a láska ku penězům byla příčinou, že se života zbavil.

Takových smutných příběhů bylo

roku 1873. dosti. Tehdy v nejvyšším, ovšem v nepřirozeném rozkvětu stál obchod peněžný — bursa; tehdy chtěl každý přes noc milionářem se státi, což se i mnohým skutečně podařilo. A kam vedla tato honba po zlatém teletí? Jak nabyto, tak pozbyto. Celý ten klamem a mamem vybudovaný blahobyt peněžný vzal náhle za své; přes noc ztratili mnozí lehce nabyté miliony, což mnohé peněžníky k sebevraždě dohnalo, jelikož neměli dosti odvahy, v chudých poměrech déle žíti. — Zlaté tele doby naší má mnoho sebevražd na svědomí!

4. Mezi příčiny sebevražd náleží i spustlost a nemravnost života. Když se totiž někdo zcela Boha spustí a světským marnostem se oddává, libuje sobě v nepravostech, jež tělo žádá, a které ani vysloviti se nemají (dle svatého Pavla); když pak takový Boha i ctnosti spustěný člověk všeho do libosti užil a ničeho mu již nezbyvá na světě: tu povstane v srdci jeho mrzutost nad sebou samým, nad celým světem; přesycený a rozmrzlý posleže oskliví sobě i život — a zavraždí se.

A takových spustlíkův a omrzelců jest hojnost, neboť honí se jenom po radovánkách světských a požitcích tělesných. Bohužel, i mládež nakažena jest tímto duchem požitkářským. Jak často slychati jest, že si dva mladí lidé vzali život »z nešťastné lásky.« Bývají to obyčejné lidé nezkušení, svěhlaví, kteří napomenutí rozvážlivých rodičů si nevsímajíce, nejde-li hned po jejich vůli — ruku na život svůj vkládají. Tu nemohou rodiče býti dosti opatrnými, a jakmile něco podezřelého u dětí svých spozorují, přísně mají zakročiti i trestati, aby časa hříšné, nerozvážné »lásky« v čas ještě ze srdcí dítek svých vypudili.

Vůbec musíme při mnohých samovraždách příčinu hledati ve

5. špatném vychování.

Již asi od sta let napsáno o »vychovatelství« tolik knih, že bychom se v zimě při nich dosti ohřátí mohli, a přece nepokračuje vychovávání dětí ku předu, nýbrž, jak zkušenost učí, vyzkazuje mnohé nedostatky. A příčinou toho jest, že se nezakládá na pravidlech křesťanských. Tentýž božský Spasitel, jenž dítky tolik miloval, volaje: »Nechte maličkých přijíti ke mně,« tentýž pravil na jiném místě: »Kdo chce býti mojm učeníkem, zapřiž sebe sama.« To jest základ všeho pravého vychování, lepší, bytelnější, nežli všecka papírová moudrost nových bezbožeckých vychovatelů. Vychování v duchu křesťanském žádá, aby se člověk již záhy, v mládí, cvičil v sebezapírání, v odříkání, aby si nenavykl mnoho potřeb, zejména zbytečných. mítí; neboť jen tak nepodléhá potom v boji životním.

Pověst vypravuje, že někteří starší pohanští národové své děti soli posypávali, aby je utužili a připravili na strasti a trampoty v budoucím životě. Nyní však místo soli dává se dětem jen samá sladkost. Dítěti se každé sebe nesmyslnější přání

vyplní, každý mu slouží, je hýčká, jen aby nekřičelo, a tak se dítě rozmazlí, rozmařilým a neposlušným stává, zlostným a zpurným při nejmenším odporu. Může pak člověk takto vychovaný obstáti v boji, jenž v pozdějších letech naň přikvačí? Snese lehkou a bez reptání všecku tu bidu, útrapy, pronásledování atd., jichž nikdo na zemi ušetřen nebývá? Asi sotva. Vychován jsa v hojnosti, nezvykl odepřít sobě leccěhos, nemá tolik oddanosti do vůle Boží, aby i zlé rád přijímal z ruky Páně; proto cítí se nanejvýš nešťastným, zoškliví si takový život — a sprostí se ho rukou násilnou.

Ó jak krutě mstí se pak převrácené, nekřesťanské vychování! Jak pilní by tedy měli býti rodičové i učitelé, jimž na srdci leží blaho dítek, aby tyto maličké již záhy k Bohu vedli, dle příkladu Spasitelova a Svatých pomalu trpěti je učili, a sice z lásky k Bohu a v naději na budoucí přehojnou odplatu v nebi. Dokud se nebudou dítky vychovávat v duchu ryze křesťanském, dotud nelze se nadíti poměrů lepších, ba očekávati lze ještě horší. (Dokončení.)

Blahoslavená Angelina,

vdova, třetího řádu učitelkyně — šťastného skonání.

Každé rozdělení, odloučení, jest bolestné a jaksi násilné. Vzpomeň jen, kajicniku, jak krutým a nesnadným ti to přicházelo, když jsi opravdově své zlé navyklosti měl zanechat, od ní se odtrhnouti. A což teprve to odloučení duše od těla, ta neúprosná smrt — jak násilné a bolestné?! Snad viděl jsi již někoho umírat, a proto snadno se upamatuješ na ten smrtelný zápas, jehož jsi byl svědkem. Co znamenalo to trhání a překládání údů, to svíjení se v přetěžkých bolestech, ten

stálý nepokoj, to těžké a namahavé dýchání, ten v bohatých krůpějích vystávající studený pot na čele a ty velké slzy v očích? Vidě, že při takovém a podobném pohledu ti až úzko bylo, a to tím více, pomysli-li jsi sobě: »Což až jedenkrátě já skonávati budu?« Ano, to odloučení od světa jest kruté; avšak čím kdo více se světem takřka sloučen a mnohými vazbami k němu připoután byl, tím bolestněji se odloučuje a tím tížeji umírá. Ó což, kdyby jen tohoto jediného a posledního odloučení bylo; avšak,

bohužel! solva že se to odloučení duše od těla stalo, nastává jiné — na soudu Božím. Ano, konečně ještě následovati bude odloučení poslední, které bude i věčně nezměnitelné, a sice kozlův od ovci, t. j. zlých od dobrých, spravedlivých od nespravedlivých. — Říkáváme, jakmile zaslechneme truchlého hlasu umíráčku: »Ten a onen opustil svět;« avšak umřel-li jako zlý člověk nešťastně, neopustil on světa, na němž vši silou lpěl, ale svět opustil jej, zanechav ho smrti, soudu, peklu.

Což tedy musí nám, milý čtenáři, býti nejdůležitější starostí na tomto světě? Zajisté jen to, abychom šťastně zemřeli, a až jedenkrátě nám nastane loučení od našich milých a známých, aby nám pak ještě horší odloučení na soudu Božím od dobrých a samého Boha ncnastalo.

Z té příčiny vybral jsem zvláště tobě, milý terciáři, pro tento měsíc jednu světici z tvého řádu, která svým libozvučným jménem »Angelina,« t. j. »andělská« k tomu opuštění světa svým příkladem mocně zve a již za to církev sv. v měsíci červenci dne 15. oslavuje. Přečti sobě jen pozorně následující.

Jmenovaná světice pocházela z rodu hraběcího a obdrževši na křtu svatém milostné a významné jméno »Angelina,« svědomitě se snažila po celý svůj život býti více andělskou, než jen pouze člověčkou. Již jako malé děvčátko měla zvláštní zálibu v tom, od světa se odlučovati a jen myšlenkami a tužbami svými v nebesích obcovati; a že tam ne jeden, ale celé zástupy čistých duchův andělských Boha oslavují, shromažďovala nejraději kolem sebe rovněž takový sbor andělský, t. j. malých děvčátek, jež dovedla pro své andělské hry získati. Ó jak plesalo to její nevinné andělské srdečko, když před malým oltáříčkem, jež sama s největší svědomitostí ozdobovala, mohla se svým malým sborem, klečíc na ko-

lenou a majíc ručinky nábožně sepjaté, Pana Boha chváliti a ctíti. Kdo divadlo to pozoroval, viděl v pravdě před sebou malých andlíků milostný křů.

Avšak, bohužel! nikde na světě trvající blaženost, nikde ráj. I do této přestátné urozené rodiny vedral se nemilý host — smřt, a oloupil tuto mladičku, dvanáctiletou světici o pokřad nejdražší — dobrou matičku. Od té doby vinula se Angelina tím vroucněji k Matce nebeské, Marii Panně, a zsvětíla se, pohrdajíc od maličkosti veškerými marnostmi a rozkošemi tohoto světa, slibem panenství nebeskému ženichu; neboť zsvětívše se Panně panen, nechtěla jako tato žádnému pozemskému ženichu se zasnoubiti. Toť bylo velké vítězství nad světem a snad to nejpevnější pouto přetrženo. Nyni toužila jedině a povždy jen po nebeském ženichu, jehož jako ta nevěsta v písni Šalomounově také vsady hledala. A aj, výrok Kristův: »Co jste tomu nejmenšímu učinili, mně jste učinili,« ukázal jí, kde by Jej nalezla — v těch ubohých a chudých, jimž proto také od té chvíle veškerou péči a lásku věnovala, stavši se konečně jednou z nich.

Až dosud podobal se život Angelinin mile se rozvíjející květince, která svůj vonný kalíšek jarního slunce blaživým paprskům ráda otevírá, neznajíc ještě záhubnosti nočního mrazu. I ten se dostavil — pokušení a zkouška. Ó jak se ubohá ulokla, zvěděvši, že otec jí hraběti z Civitelly zasnoubil, a jaký jí nastal boj, když na ní svolení dříve dobrotou, konečně však i mnohou vyhrůžkou vynutiti chtěl. Úplných osm dní, jichž jí k rozhodnutí ponecháno, trvá na modlitbách nejrůznějších, prosíc úpěnlivě Pana Ježíše, by jí uchránil svým přispěním. Avšak poučena vnitřním vnuknutím, aby se jen podrobila a vše ostatní Panu Bohu poručila, rozhodně opouští svoji komnatu, kde se tolik byla modlíla, a podává ruky

své ženichu otcem ustanovenému. Jako svatá Cecilie v podobné bídě, uprostřed svatebního veselí stále k Bohu v srdci svém volala: »Nechť ostane srdce i tělo mé neporušeno, abych zahanbena nebyla,« tak rovněž Angelina dlela srdcem svým stále u nebeského ženicha, prosíc jej stejným voláním za ochranu a přispění.

A nevolala nadarmo. Po svadební hostině vzdálila se do svého pokojíku a tu zdvojnásobila prosbu svou. A aj anděl se jí zjevil ujišťuje ji, že bude vyslyšána. V tomtéž okamžiku vstoupil ženich do světnice, pozoruje ji tajně a nespátřiv tu nikoho, naléhá na ni přísně, jemu vyzraditi s kým to mluvila, jak jí byl předce slyšel. Pln úžasu poznal z řeči její, žeť jeho nevěsta tak vznešenou, že ani nemůže smrtelníku věnovati onu lásku, kterou byla nejvyššímu ženichu přislíbila a připověděl jí, že s ní chce pouze jako se sestrou, a nikoliv se ženou, živ býti, zachovávaje též ustavičné panictví. — Za dvě léta odešel manžel do šťastné věčnosti — a tím přetržena poslední páska, vízící ji ještě ku světu. Jako když ptáku sejmeš pouto a ten se radostně do výše vznáší, tak učinila Angelina nyní zalétajíc na perutích zbožné modlitby ustavičně k Pánu Bohu, přijavši kajicné roucho třetího řádu. Že pak této milostí, jen duším vyvoleným zvláštního vyznamenání přinášející, účastnou se stala, považovala se od chvíle této Angelina velkou dlužnicí Pána Boha, pročež zdvojnásobila svoji horlivost v dobrém a přichylnost k chudým, stavši se matkou chudých, vdov a siroteků, podporovatelkou všech opuštěných, těšitelkou nemocných a vysvoboditelkou hříšných. Počinání toto vzbudilo ji mnoho nepřátel a pronásledovníkův, a to nejvíce tehda, když celý zástup panen, které jako ona roucho sv. Františka Seraf. nosili, kolem sebe nashromáždila, v průvodu jich z místa na místo chodila a nemalý

počet vzácných panen k tomu povzbudila, že nejen slibem čistoty se zavázaly, ale i velmi často život klášterní volily. Svět jí za to nenáviděl ovšem a rozličnou nekalou zbraní proti ní boj podstupoval. osočováním a podezříváním. Tak prohlášena Angelina za nepřítelkyni svátosti stavu manželského, ano i za čarodějkou, která prý tajnými, ano i přímo kouzelnými věcmi dívky očaruje. Následkem takových obviňování odevzdal jí Ladislav, král neapolský, očistě, z níž však úplně ospravedlněna vysla, přivedši mimo to ještě svými modlitbami mrtvého chlapce opět k životu. Že pak nepřátelé její, vidouce ji jako dříve svými ctnostmi panny životu řeholnímu přiváděti, unyslili sobě se jí za každou cenu zbaviti, doráželi novými žalobami na krále, až konečně byla ze své vlasti vypovězena. Na cestě té šla ze zvláštního vnuknutí Božeho se svými družkami do Assisi, sídla to všech duchovních synův a dcer Serafinského otce sv. Františka, chtíc ještě účastnou býti převelikých odpustků tak zv. porciunkule. A hle, zde jí zjevil Pán, že jest Jeho vůli, aby se odebrala do Foligna a zde pro sebe a své žákyně vystavěla klášter.

Na to vystavěla na tomto místě dva kláštery, jakož i na jiných ještě místech; sama pak nejvíce žila ve Folignu, kde svrchovaný Bůh tuto vyvolenou nebes přemnohými útrapami těla i duše tak často a trpce zkoušel, že duše její, opouštějíc schránku tělesnou dne 14. července 1435 v roce 58. věku jejího, jako úplně očistěna vešla v zaslouženou odměnu; tělo pak pohřbeno v kostele sv. Františka.

Avšak, bohužel! místo to nyní zneuctěno; klášter přeměněn v konírnu a hrob její u synů tohoto světa přichází v zapomenutí. Ve chrámě tom nalézá se tělo její ve skleněné rakvi na vedlejším oltáři a bývá zbožnými navštěvovateli povždy hledáno.

Nuže, v čem máš tedy, milý čtenáři a čtenárko, zvláště náležíš-li třetímu řádu, světici tuto následovati? Nelekej se a nemysli sobě, že chceš po příkladě Angeliny i tebe do kláštera vehnati a tě ze světa odvésti, ač, příznávám se, mnohé z vás bych to rád učinil, že by to pro ni nejlépe bylo; úmysl můj jest, od světa, t. j. jeho žádostí a hříchů, vás odvrátiti a tak ke šťastnému skonání a lehkému odloučení se od světa přivesti. — Sam miláček Páně, sv. Jan evangelista, dí, že ve světě jest žádost očí, těla a pýcha života, a toho všeho že nesmí milovati, má-li láska Otce nebeského v něm přebývati. Vždyť sám nejlépe víš, že nesmíš a nemůžeš ze světa utéci, a jak svatý František Seraf. ustanovil, máš sice ve světě ostati; avšak jej nemilovati. Ty máš dle příkladu Angeliny se zdržovati:

1. *žádosti očí.* Rozumíš, čeho tím od tebe svatý apoštol žádá? Vidíš, ty se oddáváš této žádosti, pohlížíš-li se zálibou na statky vezdejší. Angelina se řídila slovy svatého apoštola národů, který vše za ničemné považoval, jen aby Krista získal. Tak učíš i ty, ať jsi kdo jsi, obzvláště jsi-li údem třetího řádu. Jsi-li bohat, můžeš ovšem se dívati na statky své, ale ne tak zadívati, zamilovati se do nich, abys na svou spásu proto zapomínal. Nesmíš na statky tyto pohlížeti okem lakomce, vlastního prospěchu pouze hledajícího, ale okem viry, abys jich tak užíval, jak tomu káže jich dárce — Bůh, t. j. k Jeho cti a pro

blaho tvých bližních. Jsi-li chudým, nesmíš opět jen závistivým okem měřiti a vážiti statky jiných, ale spokojen býti s tím, čeho ti Bůh udělil, zvláště pak se stavem a povoláním svým. Pamatuj na slova Jobova: »Nahý jsem na svět přišel a nahý z něho odejdu.«

2. *Žádosti těla* máš odpírati; nesmíš tudíž, — zvláště, jsi-li terciářem — v pátek ani masitých pokrmů požívati, ani si toho žádati, ani jakýmkoliv jiným nečistým myšlénkám, žádostem, řečím a skutkům hověti, ale žádostem takovým odumírati; sice jinak nemůžeš mítí podilu ve království Božím. Ty musíš čistotu stavu svému přiměřenou zachovávat. — A konečně musíš výhosti dáti

3. *pýše života.* Dle uvedeného vzoru Angelinina nesmíš býti pyšným ani na rod, ani na zásluhy svoje, ani na krásu, ani na svou postavu, ani na vlohy a síly těla i duše, ani se vynášeti pro svůj lepší a dražší šat aneb vzácnější jídla. Obzvláště dítky Serafinského otce, sv. Františka, nesmí ničeho neslušného a nápadného nositi, za to však jen povždy pokoru, kajicnost a počestnost jeviti.

Takto živ jsa na tomto světě, budeš mu odumírati, jeho se vzdalovati a Bohu a povolání svému žiti, čímž se pak najisto stane, že odloučení duše tvé na smrtelné posteli bude ti snadné, a to konečné rozdělení na soudu Božím pro celou věčnost šťastné. Staniz se tak tobě — ale i mně!

J. Hejtmánek.

Katoličtí misionáři v Africe.

(Pokračování.)

Přes vodopády a hory.

Vivi přivítali nás belgičtí důstojníci, kteří mezinárodní africké společnosti přidělení byli, velice přátelsky; sloužili nám všemožně a uhostili ve své stanici.

Téhož večera ještě opustili jsme pohostinné Vivi doprovázeni vřelým přáním, aby se nám naše podniknutí vydarilo. Brzy stoupala karavana dlouhou řadou strmých kopců po stezkách sem a tam se vinoucích. Čítaje P. Kraffa, bratra Savimena, tři důstojníky a černochoy je doprovázející, sestávala karavana ze šesti bělochův a sto dvaceti černochoů, kteří se dle indického způsobu jeden za druhým postavili, majíce svá břemena na hlavách. Pochod měl se nyní dít do vnitř černé pevniny.

Dne 15. srpna položili jsme se táborem v Sabula Ngulu, krásném místěčku, které Stanley pro množství hrochův ve zdejších vodách žijících nazval »tábor hrochů.« Tu jsme světili svátek nanebevzetí P. Marie, byť ne takovou slávou, jako ve Francii; ale tato mše svatá konaná uprostřed šumění vodopádů, u přítomnosti několika odvážných krajanův a množství ubohých divochů na všech stranách ve stínu stihlých palem skrčených, byla zajisté dojemná, i prosil jsem Pána vroucně, aby se nad těmito černými dítkami Afriky slitoval.

V poledne překvapil nás komandant »Sagittarie« skvělou hostinou: obdrželi jsme chleba a trošku vína, kterého se nám bylo na dlouhý čas zřící; pro příště museli jsme se s tuzemskou potravou spokojiti.

V noci pustili se důstojníci na čekanou na hrochy; avšak ani jedinkého

hrocha nespatri, za to utřzili si notnou rýmu. — Dne 17. srpna oclli jsme se ve stanici Issanghila. Tu nás přivítal s největší vřidností belgický důstojník p. Vaakorkoven. Velitel »Sagittarie« se svým důstojníkem opustili nás téhož večera, vše dobré nám přejíce. Já děkoval mu z celého srdce a hluboce dojatí rozloučili jsme se.

Příštího dne pokračovala karavana ve své cestě do vnitř. Cestu z Issanghily do Maniangy konali jsme s tímže štěstím, ale též s těmitož obtížemi. Ráno o 5. hod. dáva se rohem znamení ku vstávání, koná se modlitba; nosiči svázoju svá břemena a o 6. hod. po snídání počíná pochod. Trvá až do 4. neb 5. hod. večer; v poledne jest jedna hodina odpočinku. Toť v horách s břemenem 30 kilo na hlavě a puškou na rameně při africkém parnu obtížná práce a mužům jest pak večer třeba odpočinku.

Ostatně před odpočinkem musí se dříví, voda a potraviny zaopatřiti. Mezi tím zřizují si svůj stán a moji soudruzí činí podobně k velkému podivu tuzemců, kteří hledí, že naše chýže z pytle jako slimák ze své skořápky, vylézají a tak spěšno jsou hotovy. Jiní, již praktičtější, přibližují se našim kuchařům, kterým v naději, že obdrží kus masa aneb uzenuou rybu, hlasitě svůj obdiv vystovují.

Tuzemci přicházejí pak ve velkém počtu k nám; přinášejí slepice, kozy, vepřiky, maňok, ořechy atd., které věci pak za tkaniny, perly, zrcadla, měděný drát a zvláště za červené čepice, které nezřídka celý jejich oděv tvoří, vyměňují. Ji se dle okolností o 9. aneb 10. hod. a brzy jest celý tábor v hluboký spánek pohřžen.

Tak plyne jeden den za druhým

Dne 30. srpna o 9. hodině ranni přirazili jsme do belgické stanice Manianga, a byli jsme velice vlídně od belgických důstojníků pana Nilis-e a Hanense-a přijati. Řízením p. Hanense-a kvetla osada v Manianga, a jeho pilnosti se podařilo, že si z tuzemců vycvičil mužstvo, které na velkých ocelových člunech službu konajíc spojení mezi Issanghila a Manianga udržuje. Za lásku, kterou nám vždy prokazoval, vřelé díky mu vzdáváme.

Až dosavad se vše dobře dařilo; avšak ten zlý nechtěl bez boje ustoupiti; v Manianga obrátily se věci jinak; vše-liké neštěstí počalo nás stihati.

Napřed zasáhla karavanu zlá zim-nice a za jeden den měli jsme na 15 nemocných. Z počátku konali jsme jen malé pochody, avšak brzy museli jsme od další cesty ustáti na místě, kde nebylo potravin; ty jsme museli za nesmírnou cenu kupovati, čímž se naše zásoby a tovary velice ztenčily.

Dne 10. září, nešťastný to den, na nějž tak brzy nezapomenu, ztratili jsme tři muže; jeden nebyl ještě pohřben a druhý již také skončil, a spolu ohlašovala nám karavana Zanzibarská, přicházející z Manianga, že nemocný, kterého jsme v té stanici zanechali, též umřel. Naši lidé zmalomyslněli a rozmlouvali, že se zpět na pobřeží vrátí. Zacházel jsem s tvrdohlavými přísně, s jinými laskavě a tak se mi podařilo pokoj opět zjednat. Večer poslali ke mně, že všude, kam budu chtít, budou mne následovati, že jsem jejich otec, matka, bratr, sestra atd., a že mne více neopustí! Příklad dne pokoušelo se jich dvanáct o útek!

Ztratili jsme šest mužů: čtyry v táboře u Zinga (nazvali jsme tábor ten táborem smrti) a dva v Manianga.

Mezi tím nastalo deštivé počasí a několikrát byli jsme překvapeni lijáky, o nichž si může pojem učiniti jen ten,

kdo v krajinách rovníkových se zdržoval. K dovršení našeho neštěstí provrtal jedné noci jakýsi hmyz tak naše stany, že nám bylo deštníků třeba, abychom se před deštěm uchránili; těch jsme však neměli.

V Stanley-Polu.

Bylo nám zápasiti s počasím, nemocemi a smrtí; zbývalo ještě, že i tuzemci, nevím, pro jakou příčinu, nepřátelské smýšlení proti nám jevíli. A toť byla nejtěžší zkouška pro nás; neboť poněvadž naše poslání bylo posláním míru a pokoje, nechtěli jsme za žádnou cenu násilí užívatí.

Přišel do Brazaville, nespátíl jsem již francouzských praporů, které jsem tu při své prvé cestě roku 1881. viděl, a tuzemci přijali nás chladně jak jen možno. Vysvětlovali jsme jim, proč jsme přišli, a já jim připomenul slib, který mi tehdaž jménem p. Brazza-y dalí. Oni však se vyjádřili, že nikdy nesvolí, by nějaký Evropan u nich se usadil.

Přemlouval jsem, jak jsem mohl, vyjednával po dva dny; avšak nepřátelství jejich jen se přirostřovalo. P. Dolisie pokusil se, jménem p. Brazzay je usmířiti, avšak též marně. Na konec zapověděli pohlavári výslovně, aby nám kdo potraviny prodával, a tvrdili, budeme-li chtítí násilím zůstatí, že nás násilím vypudí.

Co jsme měli v takových okolnostech počítí? S tuzemci se pustiti v boj? Jistí přepjati a nepraktičtí lidé mínili, že jsme měli tak učiniti; my však majíce na zřeteli budoucnost a řídíce se podle rady Božského Spasitele: „Vyženou-li vás z jednoho města, odejděte do druhého,“ volili cestu mírnou. Mohli jsme my slu-hové Boha, pokoje a evangelia, které jen lásku káže, následovati ty, kteří se domnívají, že divochy zbraní vzdělávati mohou? Nikoliv! Pozdější události ukázaly, že jsme moudře jednali, nepustivše se v nepřátelství s tuzemci. (Dokončení.)

Přísná kapitola.

Pohoršení někomu dáti jest tolik, jako někoho ke hříchu ponoukati, sváděti. To se může rozličným způsobem státi: 1. Když někdo úmyslně, s vědomím druhého ke hříchu svádí aneb svéstí chce, jako had v ráji. 2. Když někdo nemá sice úmyslu, dáti pohoršení, ale přece něco udělá aneb mluví, z čehož bližnímu povstává pokušení ke hříchu. 3. Když někdo dává druhému příležitost ke hříchu.

A kdo se prohřeší pohoršením? Pohoršení se dopustí: 1. Všickni, kteří úmyslně jiné ke hříchu svádí, jim radí, pomáhají, přemlouvají, jim hřešiti velí. 2. Ke hříchu dají příležitost všickni, kdož bohaprázdne a necudné řeči mluví, i kdyby neměli při tom úmyslu ke hříchu pokouseti; všickni, kdož se nepočestně odívají aneb obnažují, jiným zvlj příklad dávají. Adam by nebyl jedl ovoce, kdyby Eva nebyla právě před nim bez ostýchání jedla. 3. Pohoršení dávají, kdož jiným špatné knihy aneb obrazy necudné dávají, kdo zlým a zkaženým lidem přístup do domu dovoluje, kdo nepočestné společnosti v domě přechovává a trpí.

A toho posledního jest za našich dni skoro nejvíce. Ó kéž by takoví lidé si připomenuli, co jest pohoršení, jak těžkým jest hříchem! Ó kéž by je zastrašila od toho myšlénka, že ten, kdo pohoršení dává, jest náhončím ďábla, že tím vraždí duše, které Ježíš svou předrahou krví vykoupil! Ó kéž by je odvrátila od toho hříchu hrozba Spasitele, řkoucího: »Kdo by pohoršil jedno z maličkých těchto, jenž ve mne věří, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a on pohřžen byl do hlubokosti mořské. Běda světu pro pohoršení!« (Mat. 18, 6. 7.)

Co jsem tuto, milý čtenáři, napsal, chci třemi příklady vysvětliti z jisté německé knihy.

1. Víme, jak za naší doby zaplaveno jest všecko mnohými špatnými brožurkami a novinami, jimiž chtějí nepřátelé lid od kněžstva odtrhnouti, kněžstvo u lidu zhanobiti. Ovoce se ukazuje na všech stranách. Mezi takovými novinami vynikají obzvláště »svobodomyslné.« Tam, kde jsem delší čas byl duchovním správcem, čítá se list ten velmi pilně. Též v J. ve Slezsku. Poněvadž v J. není kostela, odbývalo se křesťanské cvičení v radnici. Avšak najednou napsal majetník radnice, pokažen těmi svobodomyslnými novinami, panu děkanovi v O. zdvořile sice, ale také drze, že nechce, aby se jako posud v jeho domě křesťanské cvičení odbývalo, poněvadž to překáží hostům, kteří tam chodí na pivo. K tomu dodal ještě toto: »Těch několik starých bab, které chodí na křesťanské cvičení, dá prý svým starým běloušem zavéztí do O.« Ale ten starý bělouš musel napřed samého majetníka a sice mrtvého zavéztí do O. On totiž brzy na to onemocněl na neštovice a zemřel bez Pána Boha; jen svátost posledního pomazání mu byla udělena, a tu nevěděl již ani o sobě. Zemřel v nejlepších letech, byl 35 let star, nejmladší z liberálův onoho místa. Každý si může pomysliiti, co to nadělalo hluku, vždyť to byl patrně trest Boží. Dobře pravil potom jistý sedlák, známý zemělého: »Na kněze nadávati není nikdy dobře; člověk si může nejspíše hlavu rozrazit.«

2. Druhý příběh jest krátký, ale má jádro, jakého nemají mnohdy celé knihy.

Služka sloužila u pána, jenž vedl obchod s obrazy. Nemaje místa, uschoval také některé obrazy v komfřece oné služky. Mezi těmi obrazy byl též jeden necudný,

byla na něm bohyně Venuse. Služka žádala pána, aby ten obraz z její komůrky odstranil. Pán však pravil, že ho dá pryč, až se najde kupce, jenž by ho za 100 zl. koupil. Služka si pomyslí, že i když se obraz prodá, že zase způsobí mnoho pohoršení a vzbudí v mnohých lidech nečistá myšlení. Co udělala? Ona ten obraz pořezala na samé kousky a zaplatila pánovi 100 zl., které si byla prací svou těžce vydělala a zahospodařila. Pán peníze přijal a myslel, jak dobrý obchod s obrazem udělal.

Kde jest tu vzdělanost — u pána či u služby? — Pravá vzdělanost pozůstává v jednotě vůle člověka s vůlí Boží, abychom milovali, co Bůh miluje, a nenáviděli, co Bůh nenávidí.

Tento příběh pohnul jistého pána ku podobnému jednání, jenž o svém skutku napsal takto:

Jednou v poledne jel jsem po železnici ve voze, kdež sedělo několik lodníků. Jeden z nich měl dýmku a na té dýmce dvě nahé osoby vymalované. Tento seděl právě naproti mně, a já, aniž bych chtěl, často zabloudí jsem očima na jeho dýmku. Rozjímaje, jaké pohoršení ona dýmka způsobí a vzpomenuv si na služku, která

100 zl. obětovala na odvrácení pohoršení s obrazem, otázal jsem se lodníka, zda-li by mně onu dýmku neprodal. On pravil: »Dal jsem za ni zlatku, a chcete-li ji koupiti, přidejte mi ještě deset krejcarů.« — »I co vám napadá,« pravil jsem, »snad nechcete na ni ještě vydělat?« — »A líbí se vám,« pravil lodník, »jinak byste ji ode mne nekupoval.« — »Jak se mi líbí, to uvidíte,« dim já. — »Víte co, nechte mne z ní ještě vykourit; pak vám ji prodám,« dí lodník. Dal jsem mu zlatku, a on mi dýmku. Jakmile jsem ji dostal, praštil jsem jí na zemi a roztráskal na samé kousky. Všichni byli zticha, to je zarázilo, až po chvíli pravil jeden: »V jistém ohledu udělal dobře.« Ostatní nepromluvili ani slova. Lodníka, od něhož jsem dýmku koupil, jsem prosil, aby si podobně již nekupoval a nedával tak žádného pohoršení. Avšak on se díval zamračeně k zemi a pravil: »Hned zase!« Doufám však, že toho neučinil; neboť mlčení všech se mnou sedících cestovatelů bylo mu důkladným kázáním.

To jsou ty tři příklady o pohoršení. Takových příběhů jest mnoho. Varujme se tedy všeho pohoršení!

Musel na to sekerou.

edy pozor! Snad to bude mnohemu velmi užitečné a příkladné. Jistý piják uleknul se sám nad sebou, pomysliv si, kam ho ta zpropadená kořalka zavede; šel ke svatě zpovědi a slíbil zpovědníkovi, že již nebude pít kořalky.

Jednou potkal faráře, jenž na něj z daleka volal, jak se má a dostal-li slibu svému. »Dostal jsem slibu svému, velebný pane, ale musel jsem na sebe sekerou. — Není tomu dávno,« tak počal onen muž vykládati, »přišel jsem žizniv a unaven domů. Starý zvyk se probudil, a již jsem

stál u police, kde stála sklenka s kořalkou — bylo jí tam ještě trochu. Ach, ta troška neškodí, myslel jsem si, to tě trochu posilní. Ale tu jsem si hned vzpomněl na svůj slib a postavil jsem sklenku tam, kde byla. Neměl jsem pokoje. Jakoby nic, zase stojím u police, беру sklenku do ruky, vytáhnou zátku, přivoním. Ach, jakoby nový život proudil v žilách mých — tak na mně ta čertovina působila. »Muž a slovo držet!« volalo mi svědomí, »nesmíš slib svůj rušiti.« I postavil jsem sklenku zase na místo a odešel jsem. Ale tu to máte! Brzy na to se přihodilo — nevím ani jak, — že jsem musel něco

v polici hledati, a již jsem opět sklenku držel v ruce. Hned jsem se však do té duše zastyděl nad sebou; povídám si: tak zbabělý, býti otrokem toho zpro-padeného nápoje, to jest hanba — a vy-hodil jsem sklenku oknem ven, myslé, že bude samé štrepy. Ale, ku podivu, nestal se jí nic, ač spadla mezi kamení. »To musí v tom již sám ďábel vězet!« pomysll jsem si; uchopím sekeru, běžím na dvůr a roztrískal jsem tu nezbedu

na prášek. Tak jsem s pomocí Boží zvítězil. — Takovému vítězi volám z toho srdce: »Sláva!« Kdybych mohl rozdávatí rády, jistě bych mu jeden dal.

Z toho vyplývá krásné naučení: Po-kušeni a zlý nepřítel nespí nikdy, chceš-li se odříci nějakého hříchu; buď tedy ostra-žitý a boj! V boji buď rozhodný, od-řekni se každé blízké příležitosti ke hříchu, odstraň ji!

Jen na to sekerou!

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Duchovní pouť do svatyně lúrdské a do chrámu svatého růžence. Slavnost narození Panny Marie se blíží, bude co nevidět 8. září. Jestli to den, kdy křesťané vůbec a ctitelé nejsvětější Panny v zástupech velikých hrnou se do chrámů. Zvláště do Lúrdů zavítají téhož dne tisíce a tisíce poutníků z okolních krajin a budou se tam vroucné modlití za nejvyššího pastýře Lva XIII., za vítězství církve svaté a za blaho všech národů katolických.

Tento slavný den ustanoven jest k duchovní pouti. Bude se konati tato slavnost co nejskvěleji ve chrámu Panny Marie lúrdské; připravovati se budou věřící devítidenní pobožností veřejnou a budou se modlití růžencem před vystavenou velebnou Svátostí. Pobožnost novény, kteráž se konati bude v basilice po dvě hodiny odpoledne, začne v neděli 30. srpna.

Svatý Otec Lev XIII. listem ze dne 24. ledna 1885. schválil duchovní pouť a udělil plnomocné odpustky pro den 8. září aneb kterýkoli den v oktávě a neplnomocné odpustky sedmi let a sedmi kvadragen (sedmkrát čtyrycet dní) udělil na každý den při konání devítidenní pobožnosti.

Kdo chce těchto duchovních darů,

jakými odpustky jsou, účastnými se státi, má se dobře vyzpovídati, velebnou Svátost oltářní přijmouti, na úmysl svatého Otce se pomodlití a mimo to každodenně se má pomodlití růžencem v kostele nebo ve veřejné kapli, buďto soukromí anebo společně s jinými.

Takováto pobožnost modlitby jest za-jisté velmi vhodná za našich dnů. Nechci tu připominati smutný stav církve svaté, o tom dobře čtenáři »Školy« vědí, ale nesmíme si nevšímáti proudu hrozného časového, jaký zuří mezi národy; on nepřináší s sebou nic dobrého, leč zá-hubu a smrt.

Matička milosrdenství vyzývána mo-dlitbou svatého růžence, může jediná zdržeti ruku božského Syna svého a odvrátiti zasloužené tresty od nás.

Zároveň vznášíme také prosbu na všechny země, na všechny ctitele Panny Marie lúrdské, o malou almužnu na vy-stavení monumentálního chrámu v Lúrdch a sice ke cti a slávě Královny svatého růžence.

A již dosažen dosti značný výsledek. Nechceme sháněti po světě veliké sumy peněz, abychom také nic za ně neprovedli. Chrám v podobě řeckého kříže rozkládá se v celé své rozsáhlosti. Má troje sku-pení, každé ze pěti kaplí a dvě věže

osmihranné zdobí tento chrám. Celé stavby očividně přibývá, jakož i pilířů, které mají podpíratí celé klenutí.

Nízádná překážka nemůže zdržovati stavbu památnou, již požehnal sám sv. Otec, již schválili všickni biskupové, již dožadují se zvláště zbožní poutníci, jichž ohromné zástupy každodenně sem přicházejí.

Horlitélé a horlitelky díla tohoto, ke cti a slávě Panny Marie lúrdské, kteří by již rádi viděli, aby chrám sv. růžence již stál úplně dokončen, neustávají ve své horlivé práci a sbírání příspěvků. Jich horlivostí stalo se, že naplněny jsou seznamy »duchovní pouti,« od níž závisí rychlost práce.

Poslední slavnost v Lúrdcích, dne 16. července. Noviny lúrdské podaly následující zajímavou zprávu o poslední nově duchovní pouti do Lúrdu, kterou rádi sdělujeme, ježto říše rakouská, zejména Čechoslované, byli tam zastoupeni jedním z našich krajanů. — »Journal de Lourdes« píše:

Skaliska jeskyně jsou nový Karmel; upomínají na svou ustavičnou zelenost, přečistými prameny a čarokrásnými krajinami.

Nachází se zde skála massabielská, kterou Královna Karmelská osmnáctkrát zasvětila svou vznešenou přítomností. Jestli to zázrak sv. Šimona Stocka, který se obnovil. Z nedostatku skapulíře objevila se Panna Maria s růžencem v ruce; otevřela divotvorný pramen, vyšla tato jméno, tak bohaté nadějí: »Jsem neposkvrněné Početi,« a aby podobnost byla dokonalá, vyvolila si 16. červenec, svátek svého řádu karmelského, by se zjevila ještě jedenkrát se svou korunou, zářící krásou nebeskou

Člověk pochopuje dobře, jak drahý musí býti památný a slavný ten den výroční pro ty, kteří v srdci svém mají důvěru k neposkvrněnému Početi v jeskyni

lúrdské. Tohoto roku obzvláště bylo usnešeno, s dovolením svatého Otce, aby ve čtyřech rozličných dobách vroucné prosby vysílány byly ode všech národů zároveň k Tě, ke které ustavičně voláme s nezměnitelnou nadějí, a 16. červenec byl, jak se samo sebou rozumí, označen jakožto den tohoto spojení proseb, jež je známo pod jménem: Poutí duchovní.

Bůh sám jenom může spočítati tisíce růženců, které se budou obětovati s tím úmyslem Matce milosrdenství. Co se zalíbilo Jeho dobrotě, by nám zjevil ve čtvrtek, nechá nás zapomenouti mnoho smutku a zabývání se s hodinou přítomnou.

Všecko cílilo k tomu, aby z rodinného svátku 16. července se stal jeden z krásných dní poutě lúrdské: ohromné množství lidu, jakost osob, které tam přišly, dojemná psaní tolika ostatních, kteří projevovali žal, že jenom srdcem přítomni mohou býti a velkolepost obřadů náboženských. — Početné poutě scházely, jestli vyjmete milou karavanu ze dvou set obyvatelů z Bénacu, kteří přišli pěšky z dálky 12 kilometrů. Právě tato fara má nejstarší kostel diecése, který jest zasvěcen neposkvrněnému Početi. Abychom mohli o jeho víře souditi, uvádíme, že před nedávnem pan farář Senmartin mohl svému biskupovi to svědectví vydati, že na 1200 oveček, svěřených jeho pastýřské péči, nepřišel ani jediný přestupek proti zákonu velikonocnímu. Čtyřicet tři děti při prvním přijímání, které byly nejkrásnější ozdobou tohoto vyslaného průvodu, přísahalo Panně Marii lúrdské, že nikdy nezanechají křesťanských mravů svých otců.

Těžko byli bychom hledali část jednu naší krásné Francie, která by nebyla měla zde jednoho aneb více svých zástupců. Poutníci přišli ze všech lázeňských míst pyrenejských, z krajín béarnských a z bigorreských. Mnoho-li horoucích pro

náboženství žen nesešlo se z nejdálnějších končin, jsouce pyšny četnými seznamy společníků poutě duchovní, sebránými jejich snahou?

Měli jsme radost, naleznouce zase princeznu Czartorskou s jejími dětmi, dceru vévody z Nemoursu, který k těm votivním obrazům, poslaným již od rodiny Orleanské, dal z vděčnosti připojití dva jiné.

Jeptiška, ošetřující nemocné v Montabanu, sestra Adrianna, 27 let stará, vzbuzovala skutečně pravé podivení u těch, kteří pravidelně jeskyni navštěvují. Dne 12. srpna m. r. viděli ji pořád upadati do mdlob; její postavu vypadala jako mrtvola a byla tak slabá, že byl lékař o radu tázán, dříve než bylo usnešeno, by se do rybníku ponořila. V okamžiku ponoření byla též uzdravena. Po jednom roku zkoušky mohli se totiž svědci přesvědčiti, že tato změna nebyla pouze na den; sestra Adrianna převzala všechny úřady opatrovnice nemocných ku velké radosti svých družek, jimž jest nyní vzorem.

Pana Maria Lúrdská musí mít zvláštní zálibu na této klášterní rodině. — Jiná jeptiška, kterou sestra Adrianna s sebou byla vzala, byla od měsíce října stížena úplnou němotou. Napivši se ze zázračného pramene, promluvila plným a zvučným hlasem dne 16. července, aniž by byla cítila nejmenší vady svého neduhu. Nechceme více důležitosti, než třeba, připsovati tomu ději, který budou lékaři rozličně posuzovati; avšak jest nám dovoleno jej zaznamenati jako zázračné uzdravení, ačkoli nechceme o tom více říci.

Neminíme přeháněti, cenice na vice set kněží řeholníkův a světských, kteří lesk tohoto dne zvýšili. Kněžstvo diecese se vyznamenávalo mezi jinými velebnými pány řiditeli velkého semenistě a šesti faráři.

Co nejvíce do očí bilo v tomto zá-

stupu lidí nejrůznějších co do šatu i do řeči, to byl charakter všenárodní. Nalezli jsme při každém kroku Španěly, kteří se modlili za odvrácení morové rány, která jejich vlast zastihla. Jediná rodina rozdělila k tomu účelu 500 seznamův účastníků poutě duchovní, mimo výbor, kterému byla uložena tato propaganda pro Španělsko, Irsko, Belgii a Německo, měli zde nejvíce ze svých národností. Velebný pán Methodius Jelínek byl velmi hoden zastupovati Rakousko, s jedním kanovníkem řehole sv. Augustina z Lince a jedním dobrým katolíkem ze Solnohradu. — Velebný pán Methodius, kapucin z Gmundenu, bude své jméno poutati k úctě Panny Marie Lúrdské v Rakousku a zvláště na Moravě.

Od roku 1873. bylo postaveno více než 1200 soch Panny Marie z jeskyně v rozličných kostelích dle jeho popisu; měsíční list, jehož jest on duší, pečlivě zaznamenává léčení a zvláštní milosti, obdržené novou pobožností. Vice biskupů žehnolo a přálo mu štěstí k výsledku toho apoštolátu. Toto nové putování do svatyně bude jenom vzrůstem zanícení pro slávu Matky Boží lúrdské.

Kanovník anglický z diecese northamptonské měl též velmi vážné příčiny, že se účastnil této slavné pouti. Dne 27. května uchvátilo jej znenáhla silné zapálení plic; dne 29. v noci byla tíseň na prsou tak ohromná, že byl rychle zaopatřen. Božské vnuknutí mu dalo, by užíval vody ze zřídla lúrdského; on ho uposlechl, a zimnice najednou přestala ku velikému podivu a užasnutí lékaře protestantského. A přece nebezpečí nebylo ještě minulo, a lékař poručil nemocnému, nenastane-li nová krise, aby při nejpriznivějším domnění zůstal měsíc nebo šest neděl v posteli. Deset dní později byl velectihodný otec Richard Duckett úplně zdrav, obrátiv se pouze k lúrdské vodě. Užaslý lékař zvolal: »Jest přece

pravdiva ta povídka o tom zázračném pramenu. « Zmíněný kanovník, jenž jest výtečným bohoslovcem, přičítá vyššímu vlivu tuto milost, že se uzdravil v tak krátkém čase. Až se vrátí do Anglie, bude veřejně vyprávěti o tom, co se mu přihodilo, jsa šťastný, že může svůj život obětovati, aby se odplatil Panně Marii lúrdské.

Nemohli jsme nebyti potěšeni, bychom vypravovali tyto maličkosti plné všeobecné účastnosti. Tentýž důvod dovolí nám vypravovati jiný zajímavý případ.

Dle toho rozmanitého množství poutníků může si člověk představit počet mši a přijímání, obětovaných za tímže účelem.

Slavná mše byla sloužena se slávou jak o velkých svátcích. od P. Methoda, a zpěváci hlavního chrámu ničeho nezanedbali, by slavnost její ještě více pozdvihli. Při slavných nešporách, kterým předsedal nejd. p. biskup tarbský, vyložil misionář v tolika uchvacujících obrazech tři předměty onoho svátku v Lúrdch: Pannu Marii na Karmelu, den výroční osmnáctého zjevení Bernadettě a pout duchovní do chrámu k Panně Marii v Lúrdch.

Nebylo slova z úst schopnějších, by nábožní horlitelé a horlitelky byli pobádáni, ještě více dílo božské pěstovati.

Nejd. p. biskup děkoval a přál štěstí všem národům, zastoupeným v tom velikém průvodu a za přátelské přijetí, kterého se dostalo duchovní pouti, již sv. Otec podruhé dovoliti ráčil.

Z farnosti Heřmanovské.

(Návštěva Jeho biskupské Milosti.) Byl to věru pravý národní svátek, jenž s Jeho Milostí, nejdůstojnějším našim panem biskupem, dr. Františkem S. Bauerem, do obce Heřmanova zavítal. Nadešel toužebně očekávaný den 23. července t. r.

Než již den před ním, k večeru, přibyl vzácný host do farnosti naší. Přechétné zástupy lidstva hrnuly se do Heřmanova a skupily se

v tlupu neshlednou od první slávobrány před obcí postavenou, ke druhé, jež blíže chrámu Páně se nalézala. Obě slávobrány byly velmi krásné provedeny a vyzdobeny. Nápisy na prvé: »Vítáme Tebe!« na druhé u kostela: »Ecce sacerdos magnus!« tlumocily city, jimiž lid nás ku svému velepastýři lne. Prapory všech barev vlály ze všech čelnějších budov. Bujaré naše rolnictvo z Heřmanova, Radňova, Vidonína, Milešína, Kadolce, Bojanova, Nové Vsi a horní části Meziboří na pestře opentlených koních a s červenobílými praporky v rukou, za náčelnictví občanův Jos. Holánka z Heřmanova a Fr. Zemana z Radňova, jelo k nejbližšímu leasu za Heřmanovem hodnostáři vstříc. Školní mládež se svými vůdci, dlouhá řada družiček a hudebnici pod řízením dovedného kapelníka K. Poláka stáli u slávobrány. Tu zavzněla rána z hmoždíře, za ní druhá, třetí, rozhlaholily se zvony, zvěstující, že blíží se již duchovní hodnostář.

Když přijel na místo, byl od místního pana faráře uvítán, načež přistoupily k němu tři něžně oděné družky, z nichž dceruška zdejšího pana řídícího učitele zdařile předneala »Uvítání,« dceruška pana lesního z Rohů podala Jeho Milostí pěknou kytici. Děkuje velepastýř nadějnym dcerám národa, odebral se do kostela, kdež pěli chvalně známí pěvci křížanovští za dirigence osvědčeného učitele p. Jana Mezníka »Ecce sacerdos magnus.« Po vykonaných modlitbách odebral se nejdůstojnější p. biskup do fary. Takto skončila slavnost pro dnešek.

Druhého dne o 7. hod. ranní vystoupil slovatný náš biskup na kazatelnu a hlásal slovo Boží. S myslí napjatou a povznešenou skládali jsme jeho každé slovo v srdce své, jež v posvátné této chvíli blahostí naplněno bylo. Slyšíce mluvou tak ryzí, tak spanilou a přívětivou kázati věhlasného našeho biskupa, kolikráte jsme si pomyslili: »Takového biskupa bylo potřebí Moravě!« Po kázání sloužil Jeho Milost mši sv. Po vykonané visitaci kostelní odebral se nejdůst. pan biskup do školní budovy, kdež se odbyvala zkouška z náboženství. Po té udílelo se sv. bířmování. Počet bířmovanců páčil se na 600. Nyní odebral se Jeho Milost na faru k obědu, při kterémž přítomno bylo též některé okolní duchovenstvo. Učitelstvo štědře uhostil místní pan říd. učitel.

K páté hodině odpolední opustil velepastýř Heřmanov, byv zase mládeží školní, dru-

ženkami, banderiem, hudbou a množstvím lidu doprovázen ke Křížanovu. Za obcí, na místě, kdež pněla slávobrána, dala opětně zdařile dceruška místního pana říd. učitele Jeho biskupské Milosti »s Bohem!«

Po návratu učinili hudebníci s banderiem mnohá zastaveníčka a sice: před farou, školou, obydliím zdejšího statečného pana starosty a j. Na dlouho utkví v srdci zdejšího obyvatelstva vznešená návštěva Jeho biskupské Milosti!

Zprávy spolkové. K našemu vyzvání sděleno nám jen málo zpráv o apoštolátu modlitby a bratrstva nejsv. Srdce P. J.; žádáme utivě, aby si řiditelé neobtěžovali nás informovati.

V N á k l u, Olomoucká arcidiecése, příčiněním dp. faráře Hradkovského, zřizeno na slav. nejsv. Srdce P. J., čítá přes 200 členů; — v Moravci, Brněnská diecése, P. Kašp. Dundou (teprve se zřizuje).

Milodary božského Srdce P.

Vzvýšena jest svatá Boží Rodička nade sbory andělů do nebeských říší,« dává zase zpívati církev sv. uprostřed uplynulého měsíce o Královně a Paní naší. Po životě pozemském tedy, plném radosti i strasti, vzata je do nebes od Syna svého, aby přijala odměnu jí od věků přichystanou. Ale nejen to. Kterak by pak mohla matka tak pečlivá, tak laskavá opustiti svět tak docela, zanechati dítek svých osudům jejich? Nikoliv! Ona vzata jest na nebesa též proto, aby byla zástupkyní naší u Boha, ježž pro hříchy své zasloužili bychom viděti více jakožto přísného trestatele než dobrotivého dárice;

ona se tam za nás přimlouvá v potřebách našich nynějších, ona se stará však také o potřeby budoucí: neboť jako Pán odešel k Otci, aby nám u Něho připravil místo, tak lze říci, že Maria při tomto dile výdatně spolu působí, že pečuje o všechno, co nám k tomu prospěti může, že má otevřené srdce pro bídu a strasti naše a že je poulevuje a odmíná, kdykoli srdcem kajícím k ní se obrácíme; a nám to ku spáse věčné je prospěšno.

Jistý ctitel b. S. P. píše nám: Umínil jsem si vyzvati v květnu nejsladší Srdce Ježíšovo, zvláště pak Pannu Marii Filipdorfskou a sv. Josefa, abych jich přimlouvami dosáhl vnitřního pokoje a zbaven byl nepokoje, jenž mne někdy svírá a důvěry zbavuje, tak že jí ani vzbuditi nemohu. Příčinou toho bývá jistá myšlénka, jež sama o sobě ani za to nestojí, jaký nepokoj a omrzelosť ve mně způsobuje. Neboť při každé vzpomínce v srdci onen nepokoj se objevuje, tak že k pobožnosti a ku práci neschopným, trudnomyslným mne činí. I činím pokus,

důvěřuje se v pomoc a přimluvu Rodičky Boží a slibuji, že, dosáhnou-li želáného pokoje v tomto měsíci (květnu), že to o prázdninách ve »Škole B. S. P.« uveřejním a zároveň událost onu za první z důležitějších ve svém duševním životě zaznamenám. Tak zapsal jsem si do svých poznámek dne 9. května, chovaje plnou naději v jistou pomoc. Uplynula lhůta, totiž měsíc květen, v němž až do posledního dne stopy po onom nepokoji jsem znamenal, až pak druhého a třetího dne milený pokoj bez všelikých pokušení v mé srdce seslán byl, tak že až teprve

večer vzpomínka naň se vyrojila; zároveň však dik k nebesům letěl s pevným vždy předsevzetím, že jak se stalo dle přání mého, tak i já svůj slib, jak jsem jej učinil, vyplním, a kde budu moci, účtu k němu rozšířím.

D.
Z Prahy píše E. K.: Již rok trpěla jsem veliké bolesti duševní, nevědouc si pomoci. Tu četla jsem ve »Škole B. S. P.« jisté poděkování za obdržené milosti po vykonání devítidenní pobožnosti, i předsevzala jsem si nadzmiňenou pobožnost vykonati. Slibu svému jsem dostála, a hle! již čtvrtý den jsem cítila značnou útechu v duši, a nyní po skončené pobožnosti cítím se úplně vyléčena a silna proti pokušení; ba i mé zdraví, porušené utrpením duševním, se navrátilo.

V. M. děkuje nejsv. Srdci Páně za šťastné prožití při zkouškách a ještě za mnohá jiná dobrodíní, kterých od tohoto božského Srdce a od Panny Marie obdržel

Z farnosti Mistřínské děkuje jistá rodina božskému Srdci Páně, Marii Panně a sv. Josefu, ku kterým se ve své tísni o pomoc utíkala, že šťastně vyslyšena byla.

Z Brna. Jistý bohoslovec vzdává božskému Srdci Ježíšovu a přecistému Srdci Panny Marie nejvroucnější díky za skvělé odbytí zkoušek.

V. C. vzdává nejvřelejší díky božskému Srdci P., přesvatému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a blahosl. Anežce za milostivé vyslyšení ve mnohých potřebách duše i těla.

Z Prahy děkují dvě dcery H. vroucně za uzdravení matky z těžké nemoci Panně Marii a božskému Srdci P. Kdo je vyzývá, ten jistě vyslyšen bývá.

Z Hulína dochází radostná zpráva, místním vel. p. potvrzená, že jistý rolník, byv dlouho trápen bolestí nohy i při lékařské pomoci, jakmile natřel si místo to lúrdskou vodou, nápadně rychle ozdravěl. Budiz za to dík Bohu a Panně Marii!

Od Šumberku jistý otec rodiny vzdává díky božskému Srdci Páně, že po vyzvání Jeho vyvázal z kruté tísni i bíd, která rodinu jeho svírala.

Z Oboře v Čechách dochází projev díků, že vyslyšeny prosby, k božskému Srdci Páně vyslané v různých potřebách.

J. Š. vzdává vroucně díky božskému Srdci Páně, že osvobozen byl od nespokojenosti stavu svého, která jej často a prudce napadala.

Jistá kandidátka učitelství vyslovuje tímto vroucí díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Vincenci za šťastné odbytí zkoušky.

Cesty Boží.

Nic bez vůle Boží. Výrok ten platí i o všech sebe nepatrnějších případech obyčejného života, kdežto oproti nevěrecká tupost nesmyslného slova »náhoda« užívá, »nic bez vůle Boží,« pravi víra, a často zřejmě svým obmezeným rozumem seznaváme a vynazní musíme, že vůle a všemocná rámě Panně i v těch nepatrných případnostech se objevuje, jak každý pozná lehce na následující povídce . . . Pan Muray a pan Douglas byli již za svého mládí nejlepší přátelé a tak na sebe byli uvyklí, že jeden bez druhého ničehož nepodnikl. Odebrali se obadva ze své vlasti ze Škotska na cesty a umínili si navštívit také staroslavný Řím. Jsouce oba pro-

testanti, předce navštěvovali často překrásný velechrán, sv. Petra, aby poznali katolickou bohoslužbu. Jedenkrátě byli zase ve chrámu sv. Petra a pan Muray měl s sebou deštník. Poněvadž se mu zdál býti nepohodlným, postavil jej do prázdné zповědnice a vycházejíce ze chrámu zapomněli na něj. Muray se vrátil a hledal, avšak zповědnice byla zamčena.*) Jde ke kostelníkovi a prosí ho, aby mu zповědnici otevřel. »Nemám klíče«, odvěti kostelník, »v zповědnici té zповídává staříček jeden kněz, a ten vzal bezpochyby klíč s sebou do svého bytu, a přijde teprve až zítra zase do chrámu. Pošlete buď svého sluhu k němu, aneb dejte mi svou adresu, a zítra vám

*) Jsouť zповědnice v Ř. jinak zřizeny než u nás, a celé k uzamčení.

zaslu deštník váš. Pan Muray ale chtěl z důležitých příčin ještě večer do Anglie zpět odcestovati. Protož požádal svého přítele pana Douglasa, aby mu onen deštník obstaral. Douglas šel tedy, aby vyhověl prosbě přítelově a ptá se na onoho staričkého kněze. Kněz jej srdečně vítá a dává mu klíč ke zповědnicí své, aby v průvodu dvou mladých kněží deštník si vzal. Přišedše do chrámu, našli v naznačené zповědnicí deštník: avšak pan Douglas a přítel jeho za tou příležitostí poznali pravou víru, zajistě »ne bez Boha.«

Jak ale se to stalo?

Douglas až posud ani nedoznával, že by byl ztracenou ovčí pro stádo Kristovo, tím méně tušil, jak dobrý pastýř ho vyhledává, aby jej do pravého ovčince uvedl. A nástrojem k tomu zbožnému účelu byl onen stařícký kněz, v jehožto zповědnicí deštník svůj byl zapomněl. Duchovní ten byl nejen společensky velmi vzdělaný muž, ale též zbožným mnichem, nad to nevšední vědomostí vynikal. Vstupujícího pana Douglasa, se vši svou přívětivostí, uhlazeností a velkou úslužností přijal. Douglas zajistě posud nikdy s katolickým duchovním neměl co činiti, a protož jeho vlastnostmi byl skoro unesen. Odcházeje od něho, žádal ho uctivě, aby vícekrátě návštěvy opakovati směl. Ctíhodnému a zbožnému stařečkovi bylo to velmi milé, a tak se častěji spolu viděli. Při těchto návštěvách byla často řeč o náboženství, a Douglas všechno, co byl od svého dětství naproti církvi katolické slyšel neb četl, vůbec všechny své předsudky, které si byl ze všeho toho utvořil, přednesl. — Trpělivě poslouchal duchovní všechny námitky, pak ale jednu po druhé vyvracel, pochybnosti jeho v jistotu obrátil a pravdy sv. církve katolické mu objasnil. Nyní přivedl dobrý pastýř ztracenou ovečku tam, kde jí chtěl míti. Kdežto s jedné strany přívětivost, dobrota a učenost mnichova Škota vábí, a srdce na pravdu připravuje. působí Božské Srdce Páně svou milostí mocně na duši jeho, že konečně osvětlen světlem pravé víry svolí a stane se katolíkem.

Nyní nastoupil Douglas, jsa katolíkem a naleznuv v Římě svatou víru dražší všech perel, zpáteční cestu do Anglie.

Sotva dorazil na půdu své rodné vlasti, ihned navštívil přítele svého Muraya a vypravoval mu všechny následky, jaké měl pro něj ztracený deštník. Muray-ovi zdají se věci vypravované tak podivnými býti, že ani uvěřiti nemůže a nechce. Douglas však počne vysvětlovati vše, co se bylo mezi ním a zbožným knězem přihodilo, vypravuje všechny jeho rozmluvy, jak mu učený duchovní všechny námitky vyvrátil a předsudky udusil, až konečně nucen jsa, vyznal, že katolická církev pravou církvi jest a víra její svatá, a stal se katolickým křesťanem. Vypravování toto učinilo na Muray-a hluboký dojem a nikterak nemohl je z myšlének svých vytlačiti, až konečně si předsevzal, že zevrubně zkoušce podrobí katolickou věrouku. Zkouška ta rozehrála touhou srdce jeho po katolické církvi a umínil si, že se vydá na cestu do Itálie. Brzy se naskytla příležitost k této cestě. Muray přistál s matkou a sestrou brzy k břehům Italským. V Římě ihned navštívil zbožného mnicha, jehož dobrota a přívětivost přítele Douglasa tak mile se byla dotkla; návštěvy své často opakoval a dal se poučiti ve svatě víře; a než minulo několik týdnů, byl od kardinála Fransoni-ho do katolické církve slavným způsobem přijat. —

Zde, milý čtenáři, jsem tobě podal utěšené obrázky dvou na sv. viru obrácených. Má se to s nimi jako se všemi ostatními obrazy, které právě ve tvé světnici visí, at to již kříž, nebo blahosl. Panna, neb obraz tvého sv. patrona. Nemáš z nich prazádného prospěchu pro život a věčnost, pohlédneš-li a myslíš-li jen u sebe: »To přece jest krásný obraz, aneb tento zde by mohl býti pěknější.« Avšak pohlédni na ně a vzbud' v srdci svém třeba krátce víru, naději neb lásku, aneb odpros skroušeně ukřižovaného Spasitele za všechny své chyby a hříchy, jimiž jsi Jej byl urazil. Takovými zbožnými myšlenkami získáš mnoho pro svou duši a budeš míti sterý užitek pro život vezdejší i pro věčnost. Proto jen pouhou zábavou by bylo, kdybys pročel vypravování to jen tak ledabylo a řekl: »To se mně nelíbilo.« »to jest zajímavé.« »to je rozmilá povídka.« Naopak pomodli a požádej se Pánu Bohu třebaš následovně: »Božské Srdce Páně! Díky vroucí vzdá-

vám tobě za obrácení těch dvou pobloudivých.« Aneb jako pravý apoštol modlitby pros za ně Boha: »Ó Srdce božské, Ježíši Kriste, zachovej tyto dva obrácené pány ve své milosti a posvěcuj je stále víc a více.« Aneb promluví sám k sobě, řka: »I mne již dlouho vyhledává Kristus Pán, aby mne z trní těch hříchů, kterých se často dopouštím, vysvobodil. A nechovám se tak, jako bych hlasu výstražného neslyšel?«

Takové zbožné myšlenky a modlitbičky zajisté pro tebe se neztratí; jsou to uložené penízky ve spořitelně božské, které jednou dříve nebo později jistě úroky tobě vynesou. Aneb jsou to seménka, která vzejdou v srdci tvém a bohaté ovoce ponесou pro život věčný.

Z tohoto obrázku, který jsem tobě dnes byl ukázal, mnoho dobrému a slechetnému se přiučiti můžeš. Pozoruj a pak číň dle toho příkladu.

Dobrosrdečný zpovědník u sv. Petra v Římě také nevěděl, jak mnoho dobrého jim láska Srdce Páně uskuteční; avšak přece ihned při první návštěvě škotského pána se tak choval, jak se na každého křesťana sluší: byl úslužný, srdečný a přívětivý. A právě zdvořilost tato byla vnadou, na které přiláhl Kristus Pán k sobě pobloudivou ovečku. Možno, že i tebe dnes nebo později někdo navštíví, aby od tebe

podobně jak onen Škot vyplnění prosby své požádal. Tedy podobně jako zbožný zpovědník od sv. Petra přijmi jej přívětivě, zdvořile a laskavě, tak jakoby byl Kristus Pán osobně aneb Jeho božská Matka.

Jednáš-li tak vždy, pak jsi předně vykonal dobrý skutek, dále jsi sobě zásluhu získal u Boha a duše tvá bude Pánu Bohu milejší a krásnější, a konečně nemůžeš věděti, zda-li Bůh tu tvou křesťanskou lásku a zdvořilost neupotřebí, aby tvého bližního, který tebe navštívil, na dobrou cestu přivedl, a pak bys i na tom měl velký podíl.

Naopak však buď ujistěn, že tvá ustavičná nevrlost, tvá tvrdost, neskromnost a vypínavost, tvá neustupnost a svévole, ta tvá rozmrzelá a hněvivá tvář nikoho nepolepší, ani tebe, ani toho, který s tebou obcuje; buď dale jist, že ďábel na každý tvůj nezpůsob, tvou nectnost listivě čeká, aby pomocí tvých chyb tebe i tvého spolubližního pohoršil, a protož věz, že si jak pro tento život, tak pro věčnost žádnou pšenici neseješ, ano spíše že zde koukol a trní rozsíváš, které pak přirozeně tebe samého zhodá a poraní.

Toto uvažuj pilně na mysli a řiď se dle příkladu slechetného.

V měsíci září

modleme se za řeholníky a řeholnice.

řádkův katolická na zemi slove také církví bojovnou, a jest jí také. Jest ona velikou armádou, která za nejvyšší statky bojuje zbraněmi duševními, která odráží vše, co proti Bohu se vzpírá a Bohu všude k vítězství pomáhá. Boj tento bojovati musí co den každý křesťan v srdci svém; ale bojovati jej musí i všechna společnost křesťanská proti společnosti nevěřčův u veřejném životě národů.

Ve tomto boji za království Boží a spásu duší řeholní řádové jsou v prvních řadách voje katolického. Skrze sliby své zavázali se dobrovolně k dokonalosti v životě křesťanském a postavili se pod prapor Kristův. V první řadě jest jim potírati vládu světa tohoto, ducha lakoty, pýchy a smyslnosti. Úloha jejich, zápasiti totiž po boku Kristově, jest sice nejušlechtlejší, ale postavení jejich proto i nejnebezpečnější. Této úlohy své jsou si řádové dobře vědomi a jak dějiny tomu nasvědčují, plnili ji od samého počátku. Oni rozšiřovali království Boží na zemi po všech končinách a podnes ještě jsou to nejvíce řeholníci, kteří jakožto misionáři

působí v zemích pohanských. Řeholníci to byli a jsou jimi posud, kteří popředně viru Kristovu hlásají, mládež křesťanskou vychovávají, vědy a umění pěstují, v nouzi chudým a chorým přispívají a na spáse duší ve zpovědnici a při smrtelném loži pracují. A jako vojín, který v bitvě prvý do řad nepřátelských vráží, k statečnosti povzbuzuje ty, kteří za ním se ženou, tak činí i řeholník, jenž povinnosti své věrně plní. Příkladem svým ukazuje lidu křesťanskému, že není nemožno Pánu Bohu věrně sloužiti, povzbuzuje liné, dodává zmužilosti váhavým, učí nemilovati světa, ale hledati, což v nebi jest.

Tento význam řádův poznali i nepřátelé víry křesťanské a proto vždycky, kdykoli se rozhoří boj proti církvi katolické, bývají nejprve napadáni řádové. Nepodaří-li se nepřátelům lákadly, významy a úlisností zesvětačiti řeholníky, pak neostýchají a neštítí se očerňovati řády a popouzeti proti nim, rušiti kláštery, posílají řeholníky do vyhnanství, anebo je docela zničiti. Kdo toho nevidí příklady na blízku, nechať pohlédne do Francie a Italie. V obou těchto zemích započat zkrátosný boj proti církvi zrušením klášterův a vypovídáním řeholníkův. A chceme-li poznati, jak kdo naplněn jest záštim proti všemu, což křesťanského jest, toho nechať se zeptáme, jak smýšlí o řeholním životě.

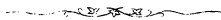
Je-li význam řeholníkův v životě křesťanském tak důležit, jsou-li řeholníci předními harcovníky v rozšiřování víry, v hájení nejsvětějších statků, v odražení útoků nepřátelských, pak jest jasno, že jsou hodni podpory věřících a proč vyzývá Řím věřících, aby se řádův ujali.

Podporovati mohou všichni účastníci apoštolátu modlitby řeholníky modlitbou ve spojení s nejsv. Srdcem Ježíšovým. Ale nezapomínejme slov sv. Otce našeho: »Modlení samo nestačuje; třeba také jednati. Před nedávnem pak poukázal tentýž sv. Otec, že záhodno jest podporovati chudobné sestry řeholní v Italii. Vždyť jest až úžasno, jak na tisíce ubohých panen jest pronásledováno, jedině proto, že drží při svých slibech a že nechtí zaměnit život klášterní za život světský.

Svatokrádežnými zákony italskými pobráno netoliko jmění klášterní, ale i to jmění jednotlivých panen, které do kláštera věnem přinesly; za to dána od vlády každé sestře jakási podpora, ovšem prahibná, tak že na jednu osobu připadá denně 8, 10, 20 krejcarův. A z toho mají se netoliko živiti, šatiti, platiti nájemné, ale klášteričky své, které jsou již mnohdy na spadnutí, musí i opravovati. Že to všechno zapraviti nemohou, jest na biledni, a tak jim často nezbyvá, než vypůjčiti na nejnnutnější potřeby. Ale jak oplatiti? To nemohou, nepomůže-li jim dobročinnost křesťanská. Bidu těchto klášterních sester nelze ani vyličiti. Vždyť mnohé z nich musí choditi bosky, jiné nosí dřevěnky; jinde opět jsou sestry nemocny a nemají ani tolik, aby mohly sobě koupiti léky.

Proto vyzývá sv. Otec Lev XIII. všechny věřící, aby, hnutí jsouce soustrastí, sebe menšími dárky podporovali ubohé sestry v nouzi jejich a uděluje všem, kdož tak učiní, své apoštolské požeňnaní.

Zajisté se najdou i mezi čtenáři »Školy« mnohé duše šlechtné, které také nějakým dárkem k tomu účelu přispějí. Redakce naše ochotna jest dárky takové přijimati a na patričné místo odevzdati.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září I. P. 1885.

Za řeholníky a řeholnice.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za řeholníky a řeholnice, aby příkladem svým ostatní věřící předcházeli a v potřebách svých hojně dobrodinců našli. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeslaské Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však doporučuje se:

1. *Sv. Jiljí, op. 700*: Obnova bratrstva Cyrillo-Methodějského na odklizení rozkolu na Východě. Za všechny hrde a pysné, by je Pán Bůh pokořil. Duše v očistci. Díky za duchov. cvičení.
2. *Sv. Nonosa, op.*: Získání dítek pomocí pp. katechetů pro bratrstvo Cyrillo-Methodějské. Ubohé Slovensko v Uhřích. Šťastné volení stavu.
3. *Sv. Serapie, p. 120*: Zdar posvátným misiím mezi Jihoslovany a Rusy. Za dar obětavosti všem souzeným. Apoštolát utrpení.
4. *Sv. Rosalie, p. m. 1160*: Úcta, důvěra a láska k božskému Srdci Paně. Rozkvět apoštolátu modlitby. Obrácení literáta.
5. *Sv. Vavřince Just., biskp. 1455*: Biskupové našich vlastí, zvláště kníže-arcibiskup pražský a biskup budějovický. Starí rodičové.
6. *Sv. Magna, op. 655*: Novosvěcený nejđ. biskup Budějovický. Úcta sv. andělů strážných. Poutníci na Velchradě a v Staré Boleslavi. Důležitá duch. záležitostf. Obrácení starého otce hříšníka.
7. *Sv. Reginy, p. m. 251*: Panny křesťanské by slechetnou bezúhonností zdobily stav svůj. Odvrácení obávaného zla v jistých rodinách.
8. **Narození Panny Marie**: Poutníci mladoboleslavští ve Staré Boleslavi. Díky bl. Rodičce Boží Marii P. za mnohá dobrodini. Nevěrní ctitelé Marianští. Umírající a duše v očistci.
9. *Sv. Gorgonia, m.*: Církev řecko-slovanská by nabyla více přízně a podpory. Řád basilánský v rakouském Polsku. Žehnej b. Srdce P. noviciátu dobromilskému. Odvrácení hříšné naruživosti.
10. *Sv. Mikuláš Tolet., 1308*: Nemocnice, sirotčince, ústavy slepčův a hluchoněmých. Za dar křesť. trpělivosti. Za všechny, kteří správu duchovní neb světskou tam zaměstnání jsou. † otec.
11. *Sv. Pulcherie, p. 453*: Cisař a král náš se svou cisařskou rodinou. Důvěra v nejsv. jméno »Maria.« Důležitá duch. záležitostf.
12. *Sv. Valeriana*: Apoštolát tisku v zemích koruny sv. Václavské. Návrat rozkolníků do církve sv. Bychom se žádnými ďábelskými nástrahami v dobrém odstrašiti nedali. Důležitá duševní záležitostf.
13. **Jména Panny Marie.** (*Sv. Nothburgy, p. 1313*): Sv. Otec náš. Jeho důvěra v nejmocnější Královnu nebes a země.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lürdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíš každý k úmyslům dne: „i na úmysly doporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc září I. P. 1885.

Za řeholníky a řeholnice.

Dne

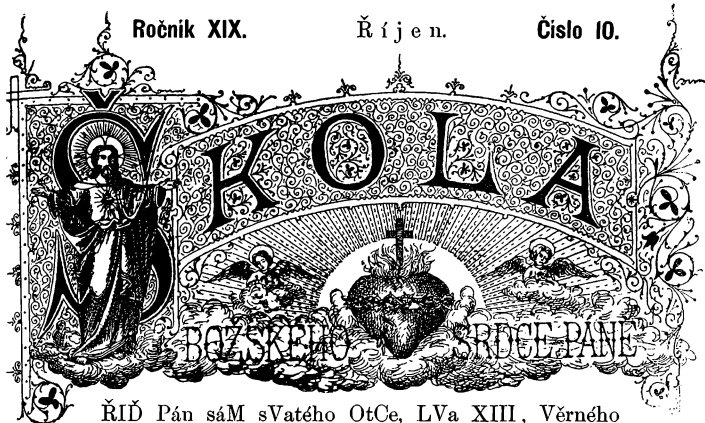
Obzvláště však odporučuje se:

14. *Povýšení sv. kříže*: Úcta sv. kříže, již nám sv. Cyrill a Method hlásali, by zkvétala v chrámě, doma, v poli. Školy naše národní se svým učitelstvem. Těžce nemocná panna. † žena.
15. *Sv. Cypriána, m. 258*: Získání dítek pro bratrstvo Cyrillo-Methodějské na odklizení rozkolu mezi Slovany. Na jistý úmysl velkého dosahu. Pomoc v důležité záležitosti uzdravení dítky.
16. *Sv. Ludmily, patronky země České 927*: Úcta našich sv. dědičů a patronů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a j. Vychování dítek po příkladu sv. Václava. Matky křesťanské. † dítě.
17. *Sv. Hildegardy, abat. 1179*: Kláštery panenské a jich vychovací ústavy. Rozkvět ctnosti jednotlivé stavy zdobících. Umírající.
18. *Sv. Tomáše z Villanovy, 1555*: Uskutečnění úmyslů pro čest a slávu Boží. Za dar moudrosti a trpělivosti. »Přijď sv. Duše!«
19. *Sv. Januaria a spol. m. 305*: Studující mládež naše na středních školách. Jistí neprozřetelní vzdělavatelé mládeže, kteří na odív staví nevěru svou. Včasné zaopatření sirotka. Staří rodičové.
20. *Sv. Eustachia a spol. m. 120*: Matka Boží bolestná, zvláště na místech poutních. Odporučujeme jí spásu národů. Matky v postavení rodném nešťastné. Dar Ducha sv. studujícímu.
21. *Sv. Matouše, apóst. P.*: Za ducha apoštolského všem správcům duchovním. Novosvěcenci. Novicové katol. řádů. Churavá matka.
22. *Sv. Mauricia a spol. m. 330*: Dítky školní a jich učitelstvo. By rodiče dobrým příkladem je předcházeli v modlitbě a svěcení neděle.
23. *Sv. Tekly, p. m. I. století*: Východ rozkolný. Katolické duhovenstvo tamtéž. Jihoslovanů rozkolných návrat do cirkve svaté.
24. *Sv. Jaromíra, bskp. m. 1046*: Družiny, spolky, jednoty Mariánské pro muže, pro ženské pohlaví. Úcta Matky dobré rady.
25. *Sv. Pacifika, řeh. 1721*: By si katolíci vážili nejdražší oběti mše sv. a sv. zpovědi a sv. přijímání. Těžce nemocná panna.
26. *Sv. Justiny, p. m. 304*: Pěstování věd v duchu křesťanském. Muži učenci a umělci z víry křesťanské zběhli a pověrám a bajkám pohanským věřící. Díkůvzdání za velikou milost.
27. *Sv. Kosma a Damiana, m. 303*: Duše na soudu Božím postavené. Jihoslované rakouští a rozšíření úcty B. S. P. mezi nimi. Ozdoba chrámů Páně. V Pánu zesnulí údové katolických bratrstev.
28. *Sv. Václava, patrona České země 935*: Horlivost v úctě a následování sv. Václava. Naše studující mládež z vysokých škol by se neodcizovala víře sv. Václavské. Churavá matka.
29. *Sv. Michala, archand.*: Vítězství cirkve sv., apoštolské stolice, nad tolikerými nepřátely viditelnými i neviditelnými. Bratrstvo sv. Michala. Umírající. Osvícení ducha v potřebné práci.
30. *Sv. Jaromíra, církv. uč. 420*: Díky za všechny milosti na přimluvu sv. Cyrilla a Methoda obdržené. By se v brzce vyplnily touhy sv. Otce u věci slovanské. Spoluúdobé apoštolátu.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lirdu, Filipsdorfu, Gastochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

ŘÍD Pán sám sVatého OtCe, LVa XIII, Věrného
horLlTeLe pro sVatý růzeneC!

J. St. K.

Což chcete bez Boha?

Což chcete bez Boha? Ó nesmyslní,
zda nevíte, že co je rosa kvitku,
to Bůh je srdci? Či vás neoslní
blesk moci Jeho? Slyšte strážnou výtku!

Že dojdete, kam síla ducha míří,
též bez Boha? Ó marně, neklamte se!
Jak pampelišek potrhané chmýří,
tak dílo vaše bez Boha se nese.

Kdy snujete ty světoborné plány
o vědy zvítězání proti nebi,
kdy tužby vaše divě rozhárány
již po tom nebi pohazují hřeby. —

Kdy veršem rouhavým, kde každé slovo
zní peklem a ne krásou poesie,
své šípy vrháte, a satanovo
vám jméno spíš než Boží vhodnější je. —

Kdy ku přírodě jako ku své matce
se tisknout chcete, nezříte však Toho,
Jenž přírody jest věkověčný Vládce,
a Jemuž děkuje tak mnoho, mnoho. —

Kdy o hvězdách vám pějí vaše lry
a o klenutí nebes v růžích, v nachu,
a srdce vaše prázdno hvězd a víry
jen potácí se v nízkosti a prachu —:

Ó neklamte se, takto sotva k cíli
kdy dospějete, ni na stezku onu,
jež vede jistě! Pominou vám síly —
však Bůh vlást dále bude beze skonu.

Ó neklamte se! Cile nenajdete
a Boha neupřete —: Jeho žití,
strom života, jenž stále kvet a květe
a přes vše bouře nezmarem nám svítí!

„Obzor.“

Měsíc říjen zasvěcen Bohorodičce, Královně svatého růžence.

Ve příčině toho rozepsal se nejdůstojnější pan biskup brněnský následovně:

Čeho milovníci sv. růžence bezpečně se nadáli, stalo se skutkem. Jako po dvě léta minulé, tak má býti královna svatého růžence i letos, ano i po všecka příští léta každoročně od 1. října až do 2. listopadu uctívána a vzývána, až Hospodin Bůh prosby věrných dítek svých na přimluvu její vyslyší, a nadejde doba, kdy jim bude lze díky vzdávati Jemu, že církev nátisků byla zbavena, řád křesťanský ve společnosti lidské a státním řízení znovu k platnosti byl přiveden a sv. Otcí vrácena byla svoboda k úspěšnému spravování církve nezbytně potřebná. Toho však nebude, dokud Ježíš Kristus křesťanským smýšlením a křesťanským životem v jednotlivých osobách, rodinách a obcích milostí Ducha sv. znovu se nepočne a nezrodí, dokud Jej s sebou nositi nebudeme na všech cestách a při všelikém počínání svém, dokud Jej v ochranu brátí a v něm utvzovati se nebudeme, jako Maria Ježíše Krista z Ducha svatého počala a porodila, v životě Jej nesouc Alžbětu navštívila, ve chrámě Jej obětovala a ztraceného tam hledala a opět našla. Pak teprve, byť sebe větší nátisky církev svíraly, byť jí kráčetí bylo jako Kristu Ježíši cestou křížovou, nastane slavné vzkříšení a Duch sv. tvář země opět obnoví.

Proto také sv. Otec, jako druhdy Mojžíš, louče se s národem israelským, neznal lepšího odkazu, nežli znovu položití mu na srdce všecka přikázání a nařízení Hospodinova a napomenouti jej, aby ustavičně je na zřeteli měl, jimi se spravoval a blaho své opatřoval, v nátiscích vyvoleného národa Nového zákona

nezná lepší pomoci, nežli často a zbožně připomínati si tajemství života Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista a v nich jako v léčivém prameni potápěti se, aby, kdo zdrav, se osvěžil a posilnil, kdo churav, se vyléčil a uzdravil, kdo odemřel, k novému vzkříšení byl životu. To pak způsobem nejjednodušším a každému přístupným, avšak i s účinkem bezpečně osvědčeným děje se modlitbou sv. růžence; neboť ta, jež modlitbou touto se vzývá a uctívá, netoliko vzorem jest všelikých ctností, alebrž i nejmocnější přimlůvkyní a pomocnicí naší.

Příčiny pobožnosti podle pastýřského listu sv. Otce uvedli jsme již r. 1883. a sdělujeme tuto pouze, jakým způsobem i letos pobožnost má se konati.

1. V neděli sv. růžence budou služby Boží konány co nejslavněji.

2. Počínaje 1. říjnem až do 20. listopadu bude ve všech farních kostelích každého dne konána modlitba aspoň 5 desátek sv. růžence s litaniami loretanskými, a sice:

a) o nedělích a o svátku Všem Svatých při odpoledn. službách Božích;

b) ve všední dny buď mezi mši svatou aneb při odpoledních službách Božích, kde totiž zavedeny jsou. Koná-li se však pobožnost tato mimo mši sv., má se konati před velebnou Svátostí a zakončiti sv. požehnáním.

3. Kdo pobožnosti této nemohou obcovati v kostele, konejtež ji alespoň doma myslí sebranou.

4. Kde není žádná překážka, mohou se konati i zvláštní průvody.

Dále také jest veležádoucnou, aby pobožnost tato konala se i v kostelích bez farní správy duchovní, kde však denně mše sv. se sloužívá.

Milost' obráčení.

Nevděk světem vládne, praví staré pořekadlo; a tak mnohý, jemůž za prokázaná dobrodini svět nevděkem odplatil, uzná toto pořekadlo za pravdivé. — Ač nevděk jest jedna z nejrozšířenějších nepravostí

na světě, přece jest jedno dobrodini, za něž lidé, obdrževše je, nejvřeleji děkují. Jest to ovšem největší dobrodini, jakého člověk může účastným se státi. A jaké jest to dobrodini? Jest to ona milost, v níž v povzdechách k přeslaskému Srdci Ježíšovu přede všemi ostatními milostmi prosíme, totiž milost o polepšení a obráčení. Jest to skutečně největší dobrodini, které Bůh člověku uděluje, a za toto dobrodini jsou přijímatelé nejen po celý život, nýbrž po celou věčnost vděční.

Milý čtenáři, že výrok ten pravdivý, nejlépe bys se přesvědčil, kdybys to sám na sobě zkusil, o milost' právě kajcnosti a polepšení prosil a té milosti skutečně dosáhl. Pokusím se, abych tebe o té pravdě přesvědčil, a k tomu cíli rozjmejme prosbu, kterou pronášíme v povzdech k božskému Srdci Páně slovy: »Milost' tvého Srdce polepsíž mne!«

Povzdechem tímto prosíme božské Srdce Ježíšovo o to, co spasení duše naší jest nejdůležitější a nejpotřebnější, totiž o své polepšení; vyznáváme tím spolu, že polepšení naše jest milost' Boží, a vyjadřujeme tím své přesvědčení, že tuto milost' od božského Srdce Ježíšova doufáme.

Proč svými povzdechy k božskému Srdci Ježíšovu prosíme přede všemi ostatními milostmi o pravou kajcnost' polepšení čili obráčení srdce? Proto, poněvadž máme na zřeteli slova božského Spasitele: »Hleďte nejprve království Boží a spravedlnost' jeho, a vše ostatní

bude vám přidáno.« Královstvím Božím rozumíme napřed nebe, po němž ze všech svých sil toužiti máme, pak také církev svatou, jejíž požehnání chceme se účastnými státi, a též posvěcující milost', bez níž nelze do nebe se dostat. Prosíme-li tedy o milost' obráčení, tu žádáme Boha, aby nás buďto uvedl na pravou cestu, aneb zachoval na ní, která do nebe, tedy do království Božího vede. Prosíme tedy o milost' obráčení proto, že království Boží vyhledáváme.

Tuto milost' obráčení uděлил Bůh komorníku královny ethiopské, jak nám o tom skutkové apoštolství vypravují. S mnohými jinými, kteří z daleka přišli, byl tento královský úředník slavnosti velikonoční v Jerusalemě přítomen a vracel se po skončené slavnosti domů. Po cestě, sedě ve svém voze, četl prorocví Isaiášovo o přehorčém utrpení Spasitelově. Duchem Božím veden, stál najednou jáhen Filip vedle jeho vozu. Filip se tázal komorníka, zda-li též rozumí tomu, co právě nahlas četl? »Jak bych tomu mohl rozuměti,« odpověděl komorník, »když nemám nikoho, kdo by mi to vysvětlil.« I požádal Filipa, aby k němu do vozu sedl a ono písmo mu vysvětlil. Filip vyhověl jeho žádosti a ukázal mu, kterak prorocví Isaiášova a všech ostatních proroků na Ježíši Nazaretském se vyplnila. Když pak přišli k vodě, zastavil se komorník, slezl s Filipem s vozu a dal se od něho pokřtiti. Jakmile z vody vystoupili, odnesl Duch Páně Filipa do Azotu, »komorník však šel cestou svou, raduje se.« (Sk. ap. 8.)

Povšimněme si slov, kterými se evangelické vypravování ukončuje! Komorník, praví se, šel svou cestou, raduje se. Měl však také příčinu, by se radoval. Trpí-li člověk po delší čas hlad a žízeň,

a uhlídá-li najednou prýstíci se pramen čerstvé vody a stůl s hojností jidel na něm, ó s jakou zálibou bude pít čerstvou vodu, jak mu budou chutnati na stole jídla! Jak se raduje chudý, nalezl-li poklad, který dostačuje, aby dosavadní jeho bídu ukončil! Jak se raduje nemocný, když nemoc jej trápivší od něho odstoupila a on po dlouhé době opět v Boží přírodě může se procházeti! Jak se raduje zbloudilý v temném lese, když po dlouhém, namáhavém hledání konečně na pravé cestě se octnul a nyní jest ubezpečen, že šťastně cíle své cesty dojde.

Zahrň tyto a všechny jiné radosti, kterých srdce lidské může býti účastno, v jedno, a máš obraz oné radosti, kterou onen královský komorník pocítoval. Radoval se nesmírně nad svým obrácením ku pravé víře. Srdce jeho již dávno bylo lačno a žíznivo po pravdě, a nyní dostalo se mu pravdy, která jediné byla s to, hlad a žízeň jeho ukojiti. Dříve se mu nedostávalo duchovních pokladův, a nyní bylo jeho srdce ozdobeno předrahy klenotem posvěcující milosti Boží, nalezl jednu drahou perlu, která měla větší cenu, než všechno zlato a stříbro celého světa. Byl churav na duši, skličěn mnohými slabostmi a nedostatky, a nyní ozdravěla duše jeho, nabyla se zdravím síly a odvahy. Kdyby se tenkrát kdo onoho královského úředníka byl tázal, raduje-li se nad svým obrácením ku pravé víře, zajisté byl by mu odpověděl, že nemyslí, aby byla na světě nějaká větší radost, než ta, jaké mu jeho obrácení způsobilo. My však jsme křesťany, milý čtenáři, a přijali jsme křest svatý. My známe přece božskou pravdu, svatou víru a povědoma jest nám cesta do nebe; proč přece prosíme o milost obrácení? Avšak i nám, ač jsme pokřtěni, ač jsme křesťany, ač známe pravou víru a pravou cestu do nebe, i nám třeba jest milosti obrácení čili polepšení.

Ze života svatých víme, že i největší svatí měli se za největší hříšníky. Svatý František Borgiáš, div to opovrhování světem, sebemrtvení a pokory, denně dvě hodiny rozjímal o svých náklonostech, o ošklivosti hříchu, o svatosti a spravedlnosti Boží, o pekle, a domníval se, že zasluhuje, by jím všichni tvorové povrhovali a aby byl do pekla zavržen. A poněvadž denně o pekle a mukách pekelných rozjímal, nepůsobilo mu žádné povrhování, žádná bolest a utrpení těžkosti. A pokaždé, ukončiv své rozjímání o pekle, třásl se na celém těle. Považoval se za největšího hříšníka a podpisoval své listy obyčejně: »František, hříšník.«

Ctihodný Jan Grande zachoval pod ochranou nejsvětější Panny Marie, jejíž vroucím cítělem byl, po celý život svůj andělskou čistotu. Maria vstípila mu takovou ošklivost před hříchem, že se i stínu hříchu vystříhal. Sám však považoval se za velikého hříšníka. Domníval se, že je pln nedostatkův a poskvrn, a povrhoval sám sebou tak, že odebrav se do samoty u Marceny, sám sebe nikoliv Janem Grandem, nýbrž Janem hříšníkem nazýval a nazývati se dal, a jmenem tím byl po celý svůj život zván.

Něco podobného čteme v životopisu sv. Františka Seraf., který též udává příčinu, proč se svatí za veliké hříšníky považovali.

Svatý František byl jeden z nejpokornějších a nejposlušnějších světců, kteří kdy žili. A v pravdě sám se měl za nejopovrženějšího člověka a přál si, aby lidé jej za takového měli a každé pohanění osoby jeho bylo mu vítáno. Jednou chtěl jej bratr Pacifikus zkoušeti a pravil k němu: »Bratře Františku, co myslíš sám o sobě?« Světec odpověděl: »Myslím, že jsem největším hříšníkem.« Bratr nyní odvětil, že to opravdově nemůže říci; i řekl František: »Kdyby Bůh nějakému hříšníku, byť sebe horší byl,

tak veliké milosrdenství prokázal, jako mně, tuším, že by byl vděčnější, než já.«

Jiný zjev ukazuje se nám ještě v životě svatých, že všichni svatí, jak i svatý apoštol Pavel sám o sobě dosvědčuje, spasení své s bázní a třesením působili. Svatý Jarolím vždy se zalekl, kdykoliv na soudnou stolicí Boží pomyslí, a domníval se, že slyší zvuk trouby, probouzející mrtvé z hrobů. Svatý Bernard ze Sieny trásl se na celém těle, kdykoliv o věčnosti rozjímal.

Příčina tohoto zjevu jest ta, že svatí o pravdě výroků Ježíše Krista o přisném soudu po smrti, o úzké cestě do nebe, o malém počtu vyvolených úplně přesvědčení byli. Jim tanula vždy na mysli slova Kristova: »Království nebeské trpí násilí a jen kdo násilí užívají, strhují je na sebe.« »Těsná jest brána a úzká jest cesta, která vede k životu, a málo jest těch, kteří skrze ni vcházejí!« »Z každého marného slova musíte účet klásti.« »Mnoho jest povolání, ale málo vyvolených.«

Jak přísný jest soud a jak těžké zodpovídání před soudnou stolicí Boží, můžeme poznati z několika případů, které se nám v životě sestry Markéty Marie, nevěsty Srdce Ježíšova, oznamují.

Matka Filiberta Montoubská, představená kláštera Salesiánek v Annecy, žila svatý, příkladný život. Zemřela dne 5. února 1683 a byla zvláště modlitbě sestry Markéty Marie doporučena. Po nějakém čase oznámila Markéta své představené, že Pán jí dal poznati, že tato duše jest Mu předrahá pro její lásku a věrnost v Jeho službě a že jí čeká hojná odměna v nebesích, až si dobu očistování v očištění odbude. Ukázal jí i duši tuto na onom místě, kde se jí veliké úlevy dostávalo pro modlitby a dobré skutky, které každodenně celý řád Navštívení Marie za ni konal. A přece musela muka očistcová šestaosmdesát dní snášeti, než ku patření na Boha byla připuštěna:

Tak dlouho trvající očištec, praví biskup Languet, pro tak horlivou duši jest skutečně poučné pro váhavé a lenivé duše, které se domnívají, že mnoho pro Boha činí, a velkou váhu na své snadné kající skutky kladou.

O sestře Markétě Marii vypravuje biskup Languet, její životopisec: »Bůh chtěl ji před smrtí její ještě vnitřním utrpením zkoušeti. Zázračný klid jejího srdce a útěcha, které požívala, proměnily se okamžitě ve velikou úzkost před soudy Božími; pohled na smrt, která jí až dosud byla slastí, naplnil ji hrůzou a strachem před božskou spravedlností. Strach ten byl tak prudký, že se na celém těle trásla. Aby se upokojila, tiskla kříž, který v ruce držela, na své srdce, vzdychala a bylo jí slyšeti opakovati: »Milosrdenství, ó můj Bože, milosrdenství!« Jedna z klášterních sester, svědkyně toho, vypravovala, že Markéta Marie se vyjádřila, že jedna z příčin, proč se tak bojí, jest prý ztráta času, kterého, jak se domnívala, ku spasení svému dobře nepoužila.

Biskup Languet připojuje: »Tak doplnil Bůh čistotu této milované duše, neb tímto příkladem chtěl nás poučiti, bychom nad vlastní čistotou bděli. Neb zdají-li se soudy Boží svatým tak hrozné, jak se teprve mají báti oni, kteří Mu vlašně a nedbale sloužili!«

Je-li to tedy dokázanou věcí, že všichni svatí považovali se za veliké hříšníky, kterým milosti obrácení bylo třeba, ó jak bychom pak my neměli božské Srdce o tuto milost prositi! Nahlédněme jen v zrcadlo Božích příkázání, zpytujeme jen dokonale své svědomí a uhlídáme na sobě tak mnohé nedostatky, nedokonalosti, zlé náklonnosti, zlé návyky a hříchy všeho druhu. Třeba nám se jen u prvního příkázání, u vnitřné účte, kterou jsme Bohu povinni, pozastaviti i usvědčíme se tak mnohých hříchů,

kerých jsme se proti tomuto přikázání dopustili. Máme Boha uctívati věrou, naději a láskou, avšak jak často prohršili jsme se proti těmto ctnostem!

Jak slabá, jak mrtvá jest naše vira! Kdyby byla naše vira v Boží všudy-přítomnost, v Jeho spravedlnost, ve věčnost, v peklo, které nás každého okamžiku může pohliti, živá, ó jak pečlivě bychom se každého hříchu a každé příležitosti ke hříchu vystříhali! Kdybychom měli živou víru v přítomnost Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti, ó což pak bylo by s to nás zdržeti od každodenní návštěvy chrámu Páně, a jak uctivě, jak vroucně modlili bychom se před svatostanem! A jak jest to s naší nadějí? Brzy doufáme mnoho, brzy málo! V neštěstí stáváme se málomyslnými a kolísáme v důvěře; ve štěstí stáváme se hrdými a hršime na milosrdenství Boží. Avšak nejvíce postrádáme lásky. Tisícero myšlének rodí se denně v myslí naší, ale kolik se jich vztahuje na Pána Boha? Pravím: pramálo. Sta a sta slov pronásejí denně naše ústa, ale kolik z nich vznásejí se k Bohu jako modlitby? A jak nezdídka stává se, že i při modlitbě nemyslíme na Boha, nýbrž na jiné věci! A v jakém úmyslu konáme své denní práce? Ku svému zahanbení musíme vyznati, že máme více svůj prospěch, svou česť, své zdraví, pohodlí a smyslné rozkoše na zřeteli, nežli česť Boží. — Ó kdyby srdce naše plápolalo láskou k Bohu, jak bychom den ode dne v křesť. dokonalosti pokračovali, jak bychom se horlivě přičiňovali, bychom modlitbou a kajícími skutky Boha odprošovali a Jemu nahražovali zlehčování a urážky, které neustále nevděční lidé Jemu páchají! Avšak naše lenivost v účtě a ve službě Boží jest smutným svědectvím, že se

nám lásky nedostává, že srdce naše jsou chladná a necitná.

Kdybychom tím způsobem všechna přikázání rozebrali a při tom chyby a nedostatky, kerých jsme se dopustili, vy-počítávali, nepřišli bychom ani ku konci.

Z předeslané úvahy však vysvitá, že nám milosti obrácení jest velice třeba, že jest potřebnější, než vše ostatní, oč lidé Boha obyčejně prosívají.

Jsou-li naše povzdechy božskému Srdci milé a dostalo-li se nám skutečně té milosti, že jsme se obrátili, tu se staneme brzy docela jinými lidmi. Pak též sami na sobě zakusíme, jakou radost milost obrácení za sebou přivádí. Pochopíme, kerak vedle úzkostlivého strachu před každým hříchem, vedle stálého si připomínání přítomnosti Boží, Jeho spravedlnosti, malého počtu vyvolených, pekla, věčnosti, přece srdce může slynouti sladkou útěchou, jako srdce sv. apoštola Pavla, když se mu milosti obrácení dostalo. Porozumíme, kerak sv. Augustin mohl tvrditi, že slzy, které po svém obrácení ronil, občerstvovaly jeho srdce větší radostí, než dříve, když všeliké rozkoše světské požíval.

Že radost, kterou milost obrácení působí, jest nesmírně veliká, vysvitá i z toho, že podle ujišťování Syna Božího i nebešťané v ní podilu mají. V nebi jest radost, jak praví božský Spasitel, nad jedným hříšníkem pokání činícím větší, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují. Tato veliká radost v nebesích dotvrzuje nám spolu i tu druhou pravdu, že milost obrácení jest největší všech milostí, kterou Bůh člověku uděliti může, větší a podivnější, jak praví sv. Bernard, než stvoření světa a vzkříšení mrtvých.

(Dokonění.)

O církvi východní.

Sděluje P. Bohumír Hendl.

Letoší veliké jubileum svato-Methodějské dosti často skýtá příležitosti, aby obrácen byl zřetel více než kdy jindy na druhou polovici církve křesťanské, bohužel od jednoty

církve odtržené, kterou zahrnujeme jménem »církve východní.« Zejména my katoličtí Slované toužebně pozíráme k církvi této; vždyť v ní žijí z většího dílu též naši bratři slovanští, kteří před tisíci lety také okusili pastýřské péče sv. věrozvěsta Methoděje, kteří z prvu ku jedné, nedílné církvi katolické pod nejvyšší hlavou, římským papežem, přináleželi, později však neblahými okolnostmi svedeni, v rozkol upadli.

Zdaž nemusí srdce naše pláti touhou zejména v posvátném roce letoším, aby ta jednota, která tehdy Slované církevně pojila, aspoň nyní po tisíci letech opět byla obnovena, aby přestal nešťastný rozkol náboženský, jímž járá čeled' slovanská ve dva, mnohdy i nepřátelské tábory se rozpadá? Vždyť totéž jest přáním samého papeže nynějšího, svatého Otce Lva XIII., jenž od nastoupení svého neustal zvláštní péčí slovanskému světu prokazovati, jenž velepamátnou bullou svou ze dne 8. prosince 1880 »*Grande munus*« naše svaté apostoły a patrony po celém světě katolickém slaviti a vyzývati rozkázal, a spolu také vřelou touhou projevil, aby rozkolné Slovanstvo do lůna jedné, pravé matky katolické a do poslušství pravého a řádného náměstka Kristova se navrátilo.

To má býti také předmětem modliteb a proseb, které v tomto radostném roce ke trůnu Páně vysíláme, prosíce za »bratry naše nepřítomné.«

Abý pak podstata a význam církve

východní, jakož i původ rozkolu jejího a spolu i možnost návratu zřejmy byly, k tomu služtež řádky tyto, jímž pramenem byly zejména spisy: pastýřský list Michala Levickéhoho, kardinála a metropolitě sjednocené církve v Haliči (1841), pojednání knížete Jana Gagarina T. J. »o církvi ruské« a spisy učeného biskupa slovanského Jos. Strossmayera atd.

I. Původ církevního rozkolu.

Církev, založená Ježíšem Kristem, Spasitelem světa, jest jediná i obecná. Toto dvojité znamení patrně vidí se při ní hned ode dne letnic, kdežto apostołové naplnění byvše Duchem sv., počali mluviti rozličnými jazyky. Apoštołové u večerádla byli však jediné tělo a Duch sv., kterýž viditelně sestoupiv na ně, naplnil je všecky, jest jeden a týž Duch, jenž je všecky týmž světlem osvěcuje, týmž plameny rozněcuje a mluvě ústy jejich, totéž učení klade jim na rty. Hle, takto jeví se již od prvního dne velebná jednota církve Kristovy!

Avšak touž dobou ukázalo se zároveň, že jest církev Páně obecná čili katolická. Apoštołové totiž tutěž pravdu kázali jazyky rozličnými a lidé různých národů na světě, jež byla Prozřetelnost Boží v Jerusalemě o svátích shromáždila, divili se všickni, slyšíce, že se zvěstuje evangelium každému v jeho mateřském jazyku. (Skutk. ap. II. 8.)

Poznenáhla rozešli se apostołové po oboru země, kázajíce v celém skoro tehdy známém světě a dobývajíce církvi Páně vždy větší a širší půdy. Církev takto se rozšiřující nepřestávala býti jedinou, jediným tělem, jehož duší Duch sv. jest.

Stejně bylo křesťanům trpěti za krutých pronásledování se strany císařův

i lidu jak v západních, tak východních krajinách velerozsáhlé říše římské, a to po celá tři století až do roku 313., kdy císař Konstantin církev uvolnil a svobodou nadal.

Když pak jediným a neobmezeným vládcem celé říše římské se stal, přeložil sídlo své ze starého Říma do Byzance, města řeckého, jež takto světovým městem se stalo a městem Konstantinovým (Konstantinopolis) nazvano jest. (325.)

Tu již počala se dělití církev na východní a západní, ač posud ve víře se nelišila a také papež římský za viditelnou hlavu celé církve uznáván byl. Toliko obřady při mši sv. a sv. svátostech byly rozdílné. Východní církev držela se a drží posud obřadů po svatém Jakubu, Basiliovi a Janu Zlatouústém, západní pak držela se obřadů po svatém Petru a Pavlu. Podobně i bohoslužebná řeč byla jiná na západě a jiná na východě. Kdežto totiž na západě latina zavládla, užívala církev východní řečtiny, ponechávajíc však národům neřeckým volnost, v řeči mateřské služby Boží slaviti. Tak se stalo, že v církvi východní služby Boží netoliko řecky se slavily, nýbrž i arménsky, kopticky, chaldejsky, chazarsky, bulharsky, ruský, srbský a p. v.

Avšak to vše nikterak nebylo na újmu jednotě církve, neboť církev západní i s vrchní hlavou, papežem římským, všechny tyto zvláštnosti církve východní uznávala, ba prvních osm sněmů církevních slavilo se na východě, při nichž papež vyslanci se zastupovati dával a usnešení jejich potvrzoval.

Avšak jiný činitel přistoupil, jenž jednotu církve ohrožovati se jal, a to byla ctižádost arcibiskupů konstantinopolitánských.

Ve staré totiž církvi křesťanské zvláštního vyznamenání a přednosti požívali biskupové římský, jakožto vrchní hlava

celé církve, pak alexandrijský a antiochenský, majíce název patriarchův. — Arcibiskupové konstantinopolitánské však, sídlice ve hlavním městě císařství, těžce nesli, že v církvi nemají výtečného místa, a proto dokázali, že sněm chalcedonský (r. 451.) je za patriarchy prohlásil, a sice v řadě hned po papeži římském.

Ač papež římský ustanovení toto (canon 28.) nepotvrdil, přece nabylo moci a práva v církvi východní. Od té doby však lze pozorovati, kterak patriarchové konstantinopolitánské časy od času se pokoušeli, aby se za hlavu církve východní prohlásili a z poslušnosti papeže římského se vymanili. Tak již patriarcha Jan, zvaný »Jejunator«, na synodě, kterou ve svém sídle slavil (r. 588.), pro sebe i své nástupce přijal titul biskupa »oekumenického«, t. j. »všeobecného.« Toto vyvyšování nemohli ovšem papežové trpěti, a proto, nemohouce smírnou cestou biskupy tyto k odložení nepravého názvu přiměti, nuceni se viděli, je z církve vyobcovati. (Pelagius II. a Gregorius I.) Teprve císař Phocas na žádost papeže Řehoře I. vydal dekret, jímž církve římská za hlavu všech církví se vyhláší, čímž spor na ten čas uklizen byl.

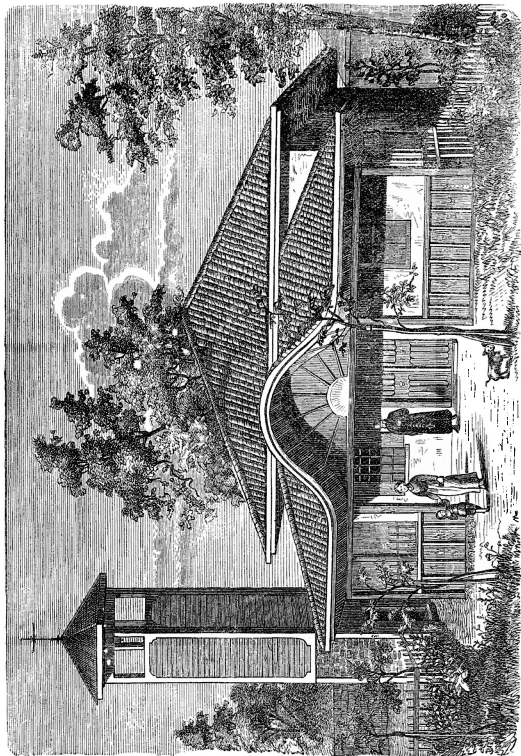
Smutné slávy získal si patriarcha Fotius, neboť on první odvážil se drzou rukou božiti jednotu mezi východem a západem, což se mu také podařilo. Stalo se to pak takto: Té doby seděl na stoličce konstantinopolitánské (v devátém století) zbožný starec Ignatius, jenž však na sebe popudil všemocného tehdy ministra Bardasa, strýce císaře Michala (odepřel mu totiž pro nepořádný jeho život veřejné svaté přijímání). Bardas ze msty Ignatia vypudil a na stolec patriarchální dosadil Fotia, jenž tehdy ještě ani duchovním nebyl, a v šesti dnech všecka svěcení, i biskupské, přijal. (858.)

Fotius byl muž veleučentý, sloutný

a zároveň našemu sv. apoštolu Cyrillovi velice milý. Proti němu však povstali ostatní biskupové, nechtíce jej za patriarchu uznati, jelikož neprávě byl do-

sazen a také od sesazeného jakéhosi biskupa Řehoře Asbesta na biskupství posvěcen.

Zchytralý Fotius uměl si však po-

Misionářský dům v Bulharsku.

moci. Na oko stavěl se, jakoby uznával křivdu na Ignatiovi spáchanou a smlouval se s tímto v dobrotě o postoupení. Stařec Ignatius, netuše zrady, pro dobro církve zřekl se prozatím stolice patriarchální a uznal Fotia za řádného nástupce svého.

Jakmile však se to stalo, ukázal se Fotius, jakým jest. Sesadil totiž Ignatia a nad to ještě jej do klatby uvrhl.

Papež Mikuláš ujal se však nevinného Ignatia a nařídil, aby se mu stalo po právu. Toho však Fotius nechtěl

učiniti, i svolal r. 861. synodu, na které Ignatius docela sesazen a Fotius za patriarchu uznán byl.

Synodu tuto pokládá církev východní za obecnou, ač nikdy od papeže schválena nebyla.

Pak ukázal se Fotius papeži neposlusným. Od té doby přestalo také přátelství Cyrillovo s Fotiem; neboť Cyrill jednání bývalého druha svého přísně a trpce káral.

Papež vida nepoddajnost a zaslepenou ctižádost Fotiovu, jej i jeho přívržence z církve vybočoval, následkem čehož císař Basilius Macedonský Fotia vyhnal a Ignatia znovu dosadil. (867.) Když však Ignatius zemřel, povolán jest císařem opět Fotius na stolec patriarchální, když byl dříve vrchnost římského papeže nad sebou uznal. (878.) Míru však s církví západní nedržel, neboť jal se ji z rozličných bludův a nepořádků přísně vinit. Tak ku př. vytýkal, že církev latinská věří o Duchu sv., že spolu od Otce i Syna vychází, že se nepostí v sobotu, že má kněžstvo neženaté, že užívá při mši svaté chleba nekvašeného a podává pod jednou způsobou věřícím a j. v., kteréžto výtky, ač samy o sobě nepodstatné, přece v církvi východní se ujaly, čímž svazek obou církví valně byl uvolněn. Fotius však trestu neušel; neboť když byl císař Lev VI. na trůn nastoupil, zavřel Fotia pro pletichy politické do kláštera Bordi v Arménsku, kdež také ode všech zapomenut zemřel r. 891.

Fotius sice zemřel, ale simě jim zaseté bujelo potajmu v církvi východní dále, až dorostlo v jedenáctém století ve zjevný rozkol. Roku totiž 1043. došel v Konstantinopoli na stolec patriarchy nesvědomitý Michal Caerularius, jenž staré výtky Fotiovy drze a nestoudně ohřívati se jal, latinské kostely v Konstantinopoli zavřel a mnichy řádu římského z klášterů vyhnal. Tehdejší

papež, Lev IX., jak dopisy, tak i vyslanci svými snažil se Michala na lepší cestu uvést; když však tento žádného spojení již s apoštolskou stolicí římskou mítí nechtěl, ba ani vyslance papežovy k sobě nepřipustil, vybočovali jej tito jmenem papežovým slavně z církve ve chrámě sv. Žofie, a vysešše z chrámu a setřevše prach s nohou svých, zvolali: »Pán nechť vidí a sám nechť soudí!« Na to zdál se však patriarcha čekati. Neboť hned svolal synodu, papežské vyslance do klatby dal, biskupy i lid štvál proti církvi západní, až pletichami svými východ od západu odtrhl. Tak nesvědomitostí a ctižádostivostí několika mužů, velitelců ve stádo Páně, roztržena církev Kristova ve dvě, z nichž jedna, západní, věrně se drží viditelné hlavy náměstka Kristova v Římě, druhá, východní, této poslušnosti se zřekla a patriarchu konstantinopolského za hlavu uznala.

Rozkol tento, jenž byl zdrojem velikých nehod a škod pro církev křesťanskou, trvá posud.

2. Pokusy o smír.

Ač církev východní v roztržce trvala a hlubokou nenávistí proti církvi západní naplněna byla, byli přece v ní mužové, kteří bystrým zrakem pohlíželi do budoucnosti a poznávali, že východní rozkolná církev, nemající pravé, řádné hlavy, hynouti a klesati musí. Proto velice se snažili, starodávné spojení mezi oběma církvema opět obnoviti. Již řecký císař Michal VIII. Paleologus pokusil se o smír. Po dobytí totiž Cařihradu (1261) uznal výslovně vrchnost papežovu a skrze vyslance své na obecném sněmu v Lyoně (1274) rozkol slavně odpřisáhl. Avšak nebyl s to, aby ve své zemi unii provedl; neboť na synodě (1277) v Cařihradě protivili se mu jak biskupové, tak i lid s kněžstvem, kteří opět slavným způ-

sobem odtržku od Říma prohlásili, což ještě dvakrát na synodách (1283 a 1285) opakovali.

Brzy potom přísahal opět císař Jan VII. papeži poslušnosti, jelikož od mohamedánů krutě byl svírán; poněvadž mu však knížata západní ku pomoci nepřispěla, neměla tato unie dlouhého trvání, neboť lid i kněžstvo trvalo v rozkolu dále.

Šťastněji dopadlo vyjednávání, jež se vedlo na koncilu ve Ferrare (1438). Císař řecký totiž, Jan VIII., přijal pozvání papeže Eugenia IV. a přišel i s patriarchou cařihradským, Josefem, a s mnohými biskupy východními ku obecnému sněmu, ve Ferrare odbývanému.

Jednání točilo se okolo pěti sporných otázek:

1. O vycházení Ducha sv. z Otce i Syna.
2. O vložení dodatku tohoto »i z Syna« (filioque) do vyznání víry.
3. O užívání kvašeného chleba při mši svaté.
4. O očistci.
5. O svrchovanosti a právomocnosti papežové nad celou církví.

Články tyto ve smyslu církve rozkolné skvěle zastával Markus, arcibiskup efeský, muž veliké a vzácné výřečnosti a řídké znalosti jak písmo svatého, tak i svatých otců. Ku smírnému shodnutí se však z celé síly radili šlechtí mužové, jako: Bessarion, biskup nicenský, Josef, arcibiskup konstantinopolský, Jan, veleučení provinciál dominikánský, a zejména sám císař řecký, Jan VIII. Když pak po dlouhých a bouřlivých poradách konečně o sporných otázkách se shodli (již ve Florencii, kamž sněm z Ferrary následkem výpuknutí moru přeložen byl), docílila dlouho kýžena jednota, a po více než čtyřstaletém nepřátelství daly sobě 8. června 1439 západní i východní církve políbení míru.

Dne 6. července 1439 vydal papež Eugenius IV. dekret o sjednocení církve, jež začíná vzletnými slovy: »Veselte se nebesa, plesej země! Neboť poražena jest zeď, která západní církve od východní dělila. Mír a sjednocenost se opět dostavily« atd.

Unii podepsali všickni patriarchové a biskupové, jakož i řecký císař. Toliko Markus efeský se čtyřmi biskupy stejného smýšlení podpis odepřel.

Bohužel, ani tato unie, ač tak slavně a pracně k místu přivedena byla, neměla stálosti. Když se totiž biskupové východní domů vrátili, přijali jsou od kněžstva i lidu s pohanou, že prý církve latinikům zaprodali. Mnozí pak biskupové, navrátilivše se do sídel svých, podpis na unii odvolali, řkouce, že k tomu donuceni byli. Nejvíce však řádl Marek, biskup efeský, jež jen k tomu cílil, aby všecka usnešení na sněmu učiněná opět zrušena byla, což se mu po většině podařilo, ač sám z velikého rozčilení toho smrt měl.

Nohsedové jeho zurili dále, ba stvali i ruskou církev tak, že tato Isidora, metropolitu moskevského, jež na kardinála povýšen byl, po návratu jeho jako »zrádce« do vězení uvrhla.

Vnitřní tyto spory v řecké říši přišly však mohamedánům vhod. Neboť říše sama v sobě slabá a bez pomoci jiných knížat nemohla dlouho návalu sverepých Turkův odolati, a proto padla i s hlavním městem Cařihradem roku 1453. v ruce nevěřících. Avšak tím také řecké církvi zasazena hluboká rána, neboť veta bylo nyní po její samostatnosti. Nechtěla se podrobiti hlavě řádné, musila se nyní, jakoby z treštu, skloniti před mocí nevěřících.

Šťastnější však nežli u církve řecké byli pokusy o unii u církvi rozkolných, neřeckých, zejména v přední Asii.

Tak byli Arménci po dlouhém vy-

jednávání papežem Eugenem IV. (bullou »Exultate Deo«) ve společnost církve katolické přijati. Podobně i Jakobité, když byli blud svůj, že totiž v Kristu Pánu jediná toliko, božská přirozenost jest, odložili, do církve přijati jsou. Unii přijali dále ještě Syrové, Chaldejci a Maronité na Libanonu. Všem těm ponechal papež jejich starodávné obřady i bohoslužebný jazyk domáci, za to však oni sjednotili se s katoliky ve víře a uznávají papeže za svou nejvyšší hlavu.

3. Sjednocená církev slovanská.

Kdežto rozkolná církev řecká ve velikém úpadku se nyní nalézá, neboť po většině úpí pod jařmem tureckým, a není naděje, že by tak lehce se západní se smířila, vzbudil Bůh jiný svěží a bujarý národ, kterémuž, jak se zdá, dána úloha, aby dřevní slavnou církev východní vzdělal v prvotní slávě její. A národem tímto jest národ slovanský, z něhož tři čtvrtiny hlásí se k obřadu východnímu s tím jediným rozdílem, že bohoslužebnou řečí jejich jest jazyk slovanský.

Slované títo, kteří od východu nauku Kristovu přijali, také s východem v rozkol strženi jsou. Avšak veliká jeví se zde protiva mezi slovanskou a řeckou haluzí obřadu východního: po jedné straně množství, síla, životní moc, s druhé strany ochablost a mdloba. Místo všelikého rozvažování sama čísla patrně doleňují makavý tento rozdíl.

Všech křesťanů východního obřadu: Slovanů, Multano-Rumunů, Gruzinců, Řekův atd. čítá se asi 72,000.000. V tom počtu jest však asi 60,000.000 Slovanův, a odrazíme-li od zbývajících 12,000.000 ty, jenž nejsou Řekové, ukáže se, jak nepatrný počet vypadne na Řeky. Jsou tedy Slované v církvi východní nejčetnější, a mezi těmito zase převelikou většinou převládají Rusové. Rusii tedy připadla ona úloha obnovy, a slušno, aby se všim

způsobem k ní přihlédalo. — Rusie přijala víru křesťanskou z Konstantinopole; první kněží ruští byli z Řecka, a tedy není divu, že se ruská církev dostala pod vliv Byzantinismu. Nicméně však již Vladimír Veliký, kníže kyjevský, postavil říši svou (988), nynější jihozápadní Rus, v církevní poslušnosti římské. Ještě velký kníže Jaroslav (1019—1054) poslal syna svého k papeži Řehoři VII., a papež prohlásil v okružním listu svém národ ruský za pravověrný, sjednocený lid katolický, s Římem spojený. Avšak již za nástupců velkého knížete tohoto, když země na více knížectví rozkouskována byla a vždy více řeckému vlivu podléhala, stalo se, že i metropolita kyjevský povolil a ve třináctém století k rozkolu se připojil.

Avšak závislost ruské církve na patriarchu cařihradském netrvala dlouho; neboť odtržení počalo se již r. 1448. a dosáhlo konečně i schválení patriarchy řeckého, peněz chtivého Jeremiáše II., jenž dovolil, aby Job Rostovský patriarchou moskevským se stal, a takto neodvislou hlavou církve ruské byl (1589).

Na smířovacím sněmě církevním ve Ferrare (1438) byl přítomen i Isidor, metropolita kyjevský, jenž s celou Bílou a Malou Rusí (tehdy stojící pod panstvím krále polského) k unii přistoupil a kardinálem římské církve se stal. Od té doby bylo však sjednocení církvi rusinské zakoušeti velikých strastí a věsti tuhé boje za jednotu s Římem. Sám metropolita Isidor po svém návratu jako zrádce do vězení vsazen a mnozí hrozbami k rozkolu opět donuceni.

Když byl lakotný patriarcha řecký Jeremiáš od sultána Amurata III. z Cařihradu vypuzen, utekl se na Litvu a ve Vilně vysvětil zbožného biskupa Michala Rahozy za metropolitu kyjevského. Po vysvěcení žádal však značný obnos 14.000 zl. od metropolity, kterýž,

když neměl, čím by platil, od patriarchy sesazen jest. Nad tím se ovšem zbožný a horlivý metropolita rozhorlil i svolal synodu do Brešče na Litevsku, kdež shromáždění biskupové Jereniášovi poslušnost vypověděli a s Římem se spojili. Tato unie cirkve rusínské s Římem stvrzena jest i na druhé synodě v Brešči roku 1595., k níž se dostavil ve jménu krále polského, Sigmunda III., arcibiskup Solikowský ze Lvova a primas Kainkowský, spolu s biskupy z Lucka a Chelmu. Nejvíce se o unii přičiňoval horlivý biskup katolický Pocij z Vladimíře, jenž také té radosti se dožil, že unie rusínská i od sv. stolice slavně byla stvrzena. Na druhé synodě v Brešči totiž vypraveno slavné poselství do Říma, kdež jmenem rusínské cirkve Klementovi VIII. věrnost a poslušnost slíbilo a přísahalo, začez je papež bullou »Unionis« do společenství cirkve katolické slavně přijal a rozsáhlými výsadami a milostmi nadal (1596).

Ještě téhož roku svolal Rahoza třetí synodu do Brešče, na níž všickni biskupové rusínští před latinským arcibiskupem lvovským, jakožto zástupcem papežovým a před mnohými pány a šlechtici listinu o sjednocení se s Římem podepsali. Avšak ani nesjednocení nelenili, nýbrž všechny sjednocené biskupy vyobcovali z cirkve a lid proti nim štváti.

Z toho povstala náboženská válka občanská, která ku škodě obou stran skoro 30 let trvala. V těchto zmatcích trpěli sjednocení velice na hrdle i statcích, neboť kozáci zběsile a barbarsky si proti nim vedli a sám biskup Končevič z Polocka zavražděn jest.

Tu konečně po tak dlouhé, strastiplné době uznal král Sigmund za dobré, sjednocených se ujeti. I svolal r. 1629. synodu do Lvova. K ní dostavili se arcibiskup a metropolita Rucky, dva jiní arcibiskupové a čtyři biskupové spolu se značným počtem rusínského duchovenstva a šlechty. I lid obecný bral vřelého podílu na synodě této. Ač se přítomní zástupcové nesjednocených biskupů ze všech sil přičiňovali, aby synodu od unie odvrátili, nepodařilo se jim to, nýbrž jak duchovenstvo, tak i šlechta a obecný lid unii přijali a podepsali, čímž veliké dílo smíření dokonáno bylo.

Avšak neměla se unie dlouho klidu těšiti. Po smrti Sigmunda, krále a ochrance unie, nastoupil Ladislav IV., nepřítel její. Všecka práva sjednocených zrušil a pod právomoc nesjednoceného metropolity Mohyly kyjevského je postavil. Tak vznikl nový boj mezi vyznáními, jenž několik let trval a sjednoceným velikých škod nadělal.

Teprve za Jana III. Sobieského utišeny bouře a unii ke právům dopomoženo.

Roku 1686. spojil se i rozkolný biskup Šumlanský ve Lvově s Římem a přislíbil celou diecési svou unii získati, čehož také dosáhl; neboť diecése tato až posud s Římem spojena jest. Ostatní sjednocená biskupství kladla sice po rozdělení Polsky Rusům trvalý odpor, nechťce se unii zpronevěřiti, avšak strašné pronásledování, jemuž sjednocení vydáni od vlády ruské, přinutilo mnohé k rozkolu, tak že v území ruském jediná diecése chelmská Římu a unii věrnou zůstala až po dnešní den.

Láska svatých k božskému Srdci Páně.

(Pokračování.)

5. Srdnatost' sv. Ignáce, mučenika.

Svatý Ignác, biskup antiochenský a slavný mučeník, byl pln nejněžnější lásky k Srdci Ježíšovu. To lze poznati z listu, jež psal věřícím v Tarsu: »Jsem veden do Říma (k popravě totiž) ne snad od vojinů, nýbrž od divé zvěře, neboť tolik zlého mi jest od nich trpěti. Avšak všechna tato soužení mi neškodí, pohrdám jimi, jakož i všim ostatním, co mi jestě učiniti mohou, vidím-li jen Ježíše, svého Spasitele a Boha, jenž pro mne trpěl a umřel.« A křesťanům tralleským napsal mezi jiným: »Pro lásku k Ježíši Kristu jsem pouty obtížen; posud jsem Jeho ještě hoden, ale když vycedím všechnu svou krev a za Jeho čest umru, teprve si zasloužím milost Jeho.« Dále pak psal křesťanům města Efesu následovně: »Jediným potěšením jest, Krista v životě tomto milovati a Jeho duchem ovíván býti, abychom v Něm našli pravý život, a mimo Něj ani dechu nevydali. Onť jest mou nadějí, mou slávou, mým nevyčerpatelným bohatstvím. Pro Něho a za Něho nesu ze Syrie až do Říma těžká pouta, kterých si nad míru vážím.« Římanům pak oznámil svůj příchod slovy následujícími: »Pišu všem církvím (křesťanským osadám), že rád pro Ježíše Krista umírám, protož vás prosím, nebraňte mi v tom, nechlácholte prosbami zuřivost ukrutných šelem, jež mne mají roztrhati. Sám je pobídnou, kdyby snad zapomněly na svou přirozenou divokost. Necht' přijde na mne oheň a kříž, ať si rozdrtí tělo mé, ať rozmetají údy mé, toho všeho si nevšímám, jen když Ježíše získám. Pišu vám pln touhy umříti pro Něho, svou ukřižovanou lásku; ano, věřte mně, miluji Ježíše, svou lásku

ukřižovanou.« Jaká to krásná, významná a velebná slova, kteráž tím více váží, an je následují skutky! Přišel do Říma, vešel sv. Ignác s usmívavou tváří a nevyšlovnou radostí do amfiteátru; chtěl on trpěti pro Ježíše Krista a takto důkaz lásky své k Němu na jevo dáti, po čemž právě nejvíce toužil. Vida tu spoustu zevlujícího naň lidu, který se scházel jen za tím účelem, aby se popásal na hrozných mukách křesťanů, to vida, pravil svatý Ignác: »Římané, nemyslete, že jsem pro nějaký zločin k smrti odsouzen, nýbrž vězte, že mne má touha po spojení s Kristem, jakouž mé srdce plápolá, sem přihnala.« Jakmile uslyšel řvaní lva, zvolal s radostným a svatým nadšením: »Já jsem zrno Kristovo a chci býti zuby divokých šelem roztrhán, aby se ze mne stal čistý chléb, a já hodným učiněn byl před tvář Hospodinovu vstoupiti.« Na to vrhli se vyhladovělí lvové na sv. mučenika a roztrhali jej. Svatý mučeník dlel však v myšlénkách ustavičně u Krista, maje stále Jeho nejsv. jméno na jazyku; po smrti pak nalezeno skutečně nejsvětější jméno Ježíš na srdci mučenikově zlatými písmeny napsáno.

6. Nebeské pocity a slasti sv. Augustina.

Svatý Augustin, jeden z nejznamenitějších učitelů církevních, rovnal se cherubínu co do vědomosti, serafinu pak co do lásky k božskému Srdci. Za tou příčinou bývá vyobrazen s planoucím srdcem v ruce, kteréž prokláno jest šípem. Poslyšme tedy tohoto slavného a velikého světce, co praví o své lásce ke Kristu: »Svědomy mé, ó Pane, jest mi nejjistějším svědkem, že Tě miluji. Zranil jsi srdce mé slovem svým a zasvětil jsem je Tvé lásce. Od toho času, co jsi

temnotu duše mé rozptýlil a mně sebe poznati dal, nepřestal jsem nikdy na Tebe mysliti; od té doby, co Tě znám, vepsal jsem si Tě do srdce svého; tu Tě vždy najdu a upomínka na Tebe působí ve mně největší slast a nevýslovnou radost. Miluji Tě, ó Bože, miluji Tě, a proto chci každodenně v lásce k Tobě prospívati. Prosím Tě, nejkrásnější mezi lidem, uděl mně milosti, po Tobě toužiti, Tebe milovati, a sice tak, jak bych vlastně měl po Tobě toužiti. Jelikož dokonalosti Tvé nesmírné jsou, tedy láska k Tobě má též neskončená býti, an jsi nás tak velice miloval, tak veliké věci nám učinil, za nesmírnou cenu vykoupil. Ó lásko, jež vždy hoříš a nikdy nevyhasneš, nejsladší Ježíši, Bože lásky, rozněť mne ohněm lásky své! Nejsladší, nejlepší, nejlaskavější a lásky nejhodnější Spasiteli, sladší nad med, bělejší nad mléko a sních, drahocennější zlata a drahokamů, jenž jsi mi dražším než veškeré bohatství a pozemské hodnosti, k Tobě volám, Tebe vyzývám vším zápallem srdce svého. Přijď, ó přijď do mé duše, ozdob ji podle Tvé libosti, očišť ji ze všech skvrn; posvět tuto svatou nádobu, Tobě zasvěcenou. Odstraň z ní veškerou zlobu, naplň ji milostí, a učíš, aby byla vezdy hodným přibytkem majestátnosti Tvé.«

Takovými lásky plnými pocity bylo toto milující srdce naplněno.

Při vzpomínce na své bludy mladosti častěji opakoval sv. Augustin tato citlivá slova:

»Ó věčně stará a věčně nová krásno, příliš pozdě jsem Tebe počal milovati, příliš pozdě jsem Tě poznal.«

K tomuto připojujeme ještě následující slova nejvýtečnějšího učitele o milosti Boží, svatého Augustina:

»Kdybych byl, ó Bože, Bohem a Ty Augustinem, chtěl bych býti opět Augustinem, bych Tě opět učinil Bohem.«

7. Srdnaté odřeknutí se sv. Josafata.

Králevič Josafat, o němž se dne 27. listopadu římské martyrologium zmiňuje, opustil z vlastního popudu, nutkán jsa láskou, království Indie, veliké poklady svého královského otce, hodnosti i radosti, jichž mohl požívat, a nevážil si červec, žezla a koruny nic více než pavučiny. Jsa čtyřadvacet let stár, opustil palác, své poddané, svou vlast a utekl se na velikou poušť, kde žil úplných pětaticet let v nejužším pokání, o hladu, žizni, nočním bdění, trápen jsa pokušeními ďáblými, což vše s nepřekonatelnou srdnatostí a láskou, jakouž choval ke Kristu, snášel. Častěji opakoval slova: »Má duše přilnula k Tobě, můj Spasiteli; chraň a podporuj mne Tvá pravice a posilň mne; duše má jest zraněna ohněm lásky Tvé. Hoří touhou po Tobě, pramení života.« Svatý Jan Damascenský podotýká o něm následovně: »Králevič Josafat, jsa pln lásky, byl vždy s Ježíšem zaměstnán, nikdy na něj nezapomněl ani v nemocech, a žil v ustavičném vytržení myslí, v ustavičném plameni lásky.« Dále podotýká tentýž světec o sv. Josafatovi: »Kristus Ježíš byl mu žezlem, korunou, královstvím, bohatstvím a rozkoší, otcem, vlastní a vůbec vším. Vezdy toužil po Ném, myslil na Něj i ve spánku, viděl Jej všude a všude rozjímal Jeho krásu. Bydlel v nejsvětějším Srdci Páně jako v nějaké svatyni a vzdával Mu největší úctu.«

8. Vznešená oběť sv. Alexia.

Nenalezáme krásnějších slov ku popsání lásky sv. Alexia mimo ona slova, jichž církev sv. v modlitbě užívá, v níž sv. Alexia nejvznešenějším Římanem nazývá, a sice jen za příčinou lásky, jakouž k nejsv. Srdci Páně choval. Byv s hůry napomenut a vybidnut, opustil svou manželku hned ještě svadebního dne a cestoval sedmáct let jako nábožný poutník po

svaté zemi, trpě při tom veliké nesnáze jak počasí, tak těla. Aby však lásku svou tím více na jevo dal, ustanovil se na tom, že se vrátí do otčiny své a zde že ostatek života svého prožít. Přišel do Říma, rodného to místa svého, potkal svého otce, jmenem Eufemiána, s velikým průvodem služebnictva. Alexius promluvil k němu, nebyl však poznán pro své roztrhané šaty a své schudlé a ztrýzněné tělo; prosil jej tedy, by mu z křesťanské lásky popřál ve svém domě bytu a dovolil mu drobty, které spadnou se stola, se živití. Eufemián jsa pohnut tímto zjevem, rozkázal jednomu služebníkovi, aby tomu žebrákovi připravil obydlí, jej opatroval a o něj se staral. Sluha zavedl žebráka do tmavé díry, v níž Alexius sedmnáct let přebýval, snášeje tisícera příkoří od služebnictva, které jen pro vyrazení si z něho posměch tropilo, jej bilo, za vlasy a bradu tahalo, vůbec nešetřně s ním zacházelo; a všecko toto snášel světec s nepřekonatelnou trpělivostí. Život jeho v domě otcovském byl

po ten celý čas ustavičná modlitba a trýznění se. Mohl-liž božskému Srdci Ježíšovu větší důkaz lásky prokázati, nežli tím, že se odřekl svého vznešeného rodu, svého bohatství, lásky otce i matky, že opustil rodiče a choť svou, že se vzdal všech radostí a rozkoší, vzdáliv se do daleké země a snášeje všeliké svizele jen za tím účelem, aby se stal Kristu podobným? Jaká to láska! Jsa v nádherném paláci otcovském, bydlel ve tmavé díře; vida veliké a nádherné hostiny, žil jen z toho, co mu služebnictvo dalo; vida úctu, kterouž lidé prokazovali otci, matce a manželce, patře na krásu a náheru jejich paláce, neužil ničeho, leč trýznění a příkoří; vida otce v nesmírném bolu pro sebe, vida opuštěnou choť svou, moha je snadno potěšiti — trpěl nevýslovně. Jaká to láska ke Kristu! Jaká skvělá vítězství slavila láska k Bohu nad tělem, světem a přírodou! Všim právem tedy počítáme sv. Alexia mezi nejvčetnější milovníky a ctitele božského Srdce Páně.

(Dokončen.)

Kdo má časté, nyníjší sebevraždy na svědomí?

(Dokončen.)

6. Nejvíce však samovražd má na svědomí velmocvěk našeho, bohopustá literatura, zejména novinářská a zábavná.

Pisemnictví vůbec jest plodem ducha lidského. Jaký strom, také ovoce. Může člověk, jenž vši víry v Boha i vši křesťanské mravnosti prázden jest, dobré knihy spisovati? Nebudou i ony plny toho, čím srdce i mysl jeho překypuje? Zajisté. Četl jsem kdesi, že na ostrově Javě veliký starý strom stojí, kolem něhož množství kostí lidských i zvířecích nakupeno jest. I vypravují tamější domorodci, že prý listy stromu tohoto jedovaté jsou a celé ovzduší kolem ota-

vují, a proto prý, kdokoli z lidí neb zvířat ke stromu se přiblíží, otráven bývá. Takým stromem (nonzanilovým) jest i nyníjší, Boha spuštěná literatura, která jemným a sladkým jedem usmrcuje mravnost a zbožnost, a za to vzbuzuje nezkrotitelné vášně v duši čtoucích. Pomlčíme zde o pisemnictví učeném, které na větším díle již Pána Boha nezná, s trůnu jej sesadilo a rozum lidský na místo jeho posadilo, a všimneme si odborů literárních, které více v lid vnikají a velice naň působí.

A tu jsou to především noviny.

Lid nyníjší velice rád čte, aby se dozvěděl, co se jinde nového děje, a proto

lze nyní i v nejmenší vesničce čtenáře novin nalézt. Ale pro bůh, jaké to jsou noviny! Dobrých bychom snadno na prstech spočítali, a ty ještě nejsou tak rozšířeny, kdežto jiné neznabožské, ba skoro pohanské, tisíce odběratelů mají a hltavě se čtou. Nebývá čísla, v němž by se víra, sv. církev, kněžstvo, obřady a život křesťanský nesnižoval, kde by po všem, co posud lidu svatého jest, se blátem neházelo. Ohavnosti a zločiny, zejména sebevraždy, přikrývají se tu rouškou útrpnosti, vylouvají se, ba mnohdy i svatozáří mučeníctví a hrdinství se okrašlují. Což divu, že se cit náboženský a mravní otupuje, že ctnost pozbývá ceny a krásy a neešť hanby. Vždyť bývají zprávy v novinách tak tklivé a dojemné, tak pravděpodobně psány hezkým uhlazeným slohem, tak že člověk málo který v krásné této skořápce červa znamená.

Totéž, ba v širším ještě rozměru platí o písemnictví zábavném, románech, povídkách, básních, divadelních hrách a p. Odbory tyto bývaly u nás čisté, panenské; bohužel poskvrněny jsou nyní opičením se po zkažených literaturách, německé a francouzské. Nemravné a krvavé romány, bezbožné básně všeho druhu zaplavují literární trh, a v divadlech, které mají poučovati ukazující, jakou cenu má dobro a ctnost v životě lidském a jak záhubné jest zlo, v divadlech předvádí se nám právě opak, zlo se velebí, dobro a ctnost se nohama šlape. Místo co by divák opouštěti měl divadlo povznesený a pro dobro zaujatý, odchází pln myšlének zlých, zkázy plných, které mu v životě nic dobrého nepřinášejí, nýbrž ku špatnému konci jej ženou. — Nedávno vyslovil se jeden spisovatel německý (Gervinus): »Není muže v naší literatuře jen poněkud důležitějšího, jenž by byl se sebe nesetřásl jeho zje-

veného náboženství.« A výrok tento bohužel platí v mnohém ohledu i u nás. Což divu tedy, když se nyní písemnictvím pohanství rozšiřuje, víra podkopává a vzdělané i nevzdělané, mladé i dospělé čtenářstvo nemravnosti v náruč žene. »Užívej, člověče, pokud můžeš,« tot souhrn celé nynější mravo vědy písemnické, »bez toho není po smrti ničeho, nemáš se trestu co báti, aniž lepšího co očekávati. A když ti nelze dle libosti užívati, nač bys se trápil a sužoval, odvrz břemeno života a vysvobodíš se!« Tak má zkažená literatura čtené sebevraždy na svědomí.

Špatný tisk jest však netoliko příčinou hrozného tohoto zločinu, nýbrž i také nejhorlivějším jeho zastancem. Kde pak lze se ve špatných novinách nebo knihách buď básnických, buď prosaických dočísti, že by se samovražda zatracovala a čtenářstvo od ní odvracelo? Právě opak toho.

Není tomu ještě dávno, asi dvě léta, co se u Vídne v parku jistého kavalíra dvě ženštiny zastřelily, aby usly hanbě světské. A jak vyslovily se o tom různé listy vídeňské? Učinily z nich »nevinné oběti,« »mučenice lásky« — ba jistý denník neostýchal se tvrditi, »že prý nikdy ještě květiny takovou rosu nepily, jako tato prolitá krev byla« atd.

Zdaliž pak nepobádá se tím mladé, nezkušené a horkokrevné čtenářstvo, aby takový hrdinský skutek následovalo? A potom se ještě praví, že tisk slouží k uslechťování a poučování lidstva! Má sloužiti, avšak velkou většinou jest úkolu tomu nevěrným a více zlého působí nežli dobrého. Svatou jest tedy povinností každého poctivého člověka, zejména řádného křesťana, aby ze všech sil se takovému tisku zákázonosnému protivil a dobrý uslechťující tisk seč jest podporoval. Vždyť tento boj mezi dobrým a zlým nemůže věčně

trvatí a Bůh zajisté dobrým snahám neodepře požeňání svého.

V pojednání tomto o příčinách samovraždy měli jsme ovšem jen zúmyslnou samovraždu na mysli. Neboť nedá se upříti, že i jiné ještě jsou příčiny sebevraždy, k. p. choromyslnost, okamžité rozrušení mysli, a jiné porušení vnitřních orgánů, zejména myslících. Samovrahy takové ovšem nesoudíme, nýbrž jako ubožáky a nešťastníky je litovati a za ně se modliti musíme. Proto také dovoluje církev svatá, aby se takovito samovrahy po křestansku a na posvěcené půdě pochovati směli.

Jinak však jeví se nám zúmyslná samovražda ve světle víry; tu jeví se býti hříchem těžkým, a sice trojnásobně těžkým.

1. Jest těžkým hříchem proti Bohu, jehožto svaté zákony samovrah zúmyslně a zřejmě pošlapává, opovážlivě sobě přivlastňuje práva božská. Zákon Boží zapovídá přísně sebevraždu, rovněž jako rouhání, smilstvo a krádež, neboť tentýž, jenž pravil: »Neve zmeš jméno Boží nadarmo,« »nesesmilníš,« »nepokradeš,« tentýž pravil také »nezabiješ.«

Písmo svaté připodobňuje život člověka ke službě vojína. Církev sv. jest řadové vojsko a každý křesťan Božím bojovníkem. Každý má tedy vykázané místo, a kdo místo své bez vůle nejvyššího Pána o své ujmě opustí, není udatným bojovníkem Kristovým, nýbrž jest bázlivec a mrzký zrádce, jelikož hanebně opouští prapor svůj. Život náš není toliko náš, nýbrž patří i Bohu, jenž nám jej světil, nám daroval. A proto není právem našim, vládnouti životem, jak bychom sami chtěli, nýbrž povinností bedlivě šetřiti zákonů Božích. Kdo pak sáhá na život svůj, mísí se do práv Stvořitelových, jest zbučnickem proti Bohu. Mimo to jest život náš velkým dobro-

diním Božím. Jest to doba, kterou nám sám pán popřává, bychom dobrými skutky si radosti věčných zasloužili. Kdo však životem pohrdá, pohrdá dobrodiním Božím, tudíž i dobrodincem, Bohem, a jest velkým nevďěčnickem.

2. Samovražda jest hříchem na lidské společnosti.

Společnost lidská jest jako naše druhá matka, která svou starost a péči o nás spojuje s péčí první máteře naší, aby dílo její zachovala a dokončila. Člověk každý jest již přirozeností svou »tvorem společenským,« a proto bez společnosti lidské by obstáti nemohl, neboť v ní nalézá všechny věci k duchovnímu i tělesnému životu potřebné. Společnosti lidské zejména církvi, jsme zajisté po Bohu největšími díky povinni. Vším právem žádá tedy tato od nás, abychom jí rozličnými, prospěšnými a dobrými skutky vděčností svou projevovali a všeho se varovali, co by jí škoditi mohlo. Kdo však dny života svého násilně zkracuje, okrádá společnost lidskou o mnohé služby, kazí a znemravňuje ji zlym příkladem.

3. Samovražda jest i hříchem proti sobě samému, ukrutenstvím páchaným na vlastní spáse.

Samovrah připravuje sobě osud, na nějž každý jen s hrůzou mysliti může; ano čemu se i zvíře celou silou brání, tomu samovrah před časem upadá v náruč. Jest to ukrutenství proti svému tělu nepřirozené. Hůře však škodí jestě duši. V těžkém hříchu odchází zločinec takový na věčnost a umíraje jako nekající hříšník padá do rukou přísné spravedlnosti Božské. Usmrcením těla usmrcuje i duši svou, vrhaje ji ve věčnou záhubu.

Než i jinak brojí proti sobě samému, proti citu svému, zejména lásce své k rodičům, ditkám a příbuzným. Vrhá rodinu svou i celé příbuzenstvo v hanbu, která se dědí do několika pokolení,

▼ zármutek, jenž jim srdce užívá a zbavuje je podpory a výživy, o kterou se starati bylo jeho povinností. Pak šlape nohama city své posvátné lásky k Bohu, k bližnímu, zejména k rodině, a tím nepřírozným způsobem sám proti sobě bojuje.

Církev sv. aby ukázala osklivost svou nad takovýmto hříchem, jakož aby jiné od něho odvrátila, zapovídá zúmyslné samovrahy církevně, na posvěceném hřbitově pohřbívati. Neboť každý zúmyslný sebevrah přestává již tím samým býti údem církve svaté, nevází si jejich zákonův a proto ani milosti jejich účastným býti nemůže. Tu ovšem mnohdy se stává, že se samovrah běře v ochranu, a církvi nelaskavost a tvrdost se vyčítá. Jak se to však srovnává, že právě ti, kdož zřejmě na jevo dávají, že jim na církvi pramálo záleží, jakož že i malou kladou váhu na to, budou-li církevně a na půdě posvěcené pohřbeni, že právě ti nejvíce o to pracují, aby samovrah pohřben byl jako každý řádný křesťan? A nepodaří-li se jim to, lají na církev a kněze až běda! Jaká to nedůslednost! Běží jim jen o to, aby církev znectili a její zákony a ustanovení nohama šlapali.

Toho však církev nikdy dopustiti nemůže. Považuje-li zákon vojenský samovraha za sběha a dle toho s ním nakládá, čím více příčin má církev přísně se samovrahy naložiti, ana vyšší cíl má před očima.

Zdaliž pak by církev samovrahy pohřbívajíc mlčky samovraždu neschvalovala? Toho však přece nebude nikdo, kdo jen poněkud úkol církve naší na zemi zná, od ní očekávati. — Věru dobře by se mohly hromadné samovraždy doby naší za trest Boží považovati, za trest té pýchy a bezbožné nadutosti, již nyní svět jest plný. Všude samý pokrok, samá osvěta, samý výzkum (vše bez Boha) a při tom taková úžasná zkáza mravů, že věru možno říci, Bůh slepotou ranil lidi, kteří nad něho se vznášeti chtějí. Kéž by jen také všickni v knize této trestů Božích čísti uměli a čísti chtěli, pak by zajisté obrátili se ku Bohu starému a s kajenou myslí podrobili se svatému jeho vedení, neboť Bůh-li s člověkem jest, tu dokáže všecko, Bůh-li však člověka opustí aneb člověk Boha-li se spustí, tu klesá hloub a hloub, až věčnému zatracení v náruč padne, tak jako to osudem jest zúmyslných samovrahů.

Boh. Hendl.

Katoličtí misionáři v Africe.

(Dokončení.)

U lidojedů.

Poněvadž jsem dobře věděl, že od černochoů trpělivostí a obezřetností všeho se dosáhne, usnesli jsme se, že couvneme zpět. Šli jsme bařinatými, nezdravými rovinami, kde jsme na usazení nesměli ani pomyslití, a zastavili jsme se u malé říčky Linzolo, asi 4 hodiny od Stanley-Polu. Zde jsme očekávali příchod p. Brazzay, který jaksi dlouho nepřicházel, a již jsme se hotovili

při příznivé okolnosti k dalšímu pochodu. Batekové na pravém břehu řeky Djone jsou mnohem mírnější a pohostinnější, než na břehu levém, a slova míru a vítání, která k nám při našem příchodu mluvili, dala předpokládati, že jsou to nejdobromyslnější lidé z celého světa. Avšak jak jsem ustrnul, dověděl se příští neděle, že jsem se utábořil mezi lidojedy. Nechtěl jsem tomu z prvu věřiti, avšak brzy jsem se o tom přesvědčil.

V osadě, která asi 400 metrův od

našeho tábora vzdálena byla, byl jeden muž nemocen; mynanka aneb čaroděj použil celého svého čarodějnického umění, aby zlé duchy z těla onoho muže vypudil; poněvadž nic nespomáhalo a viděl, že nemocný umírá, pomohl mu zvláštním způsobem: uřezal mu prostě hlavu. Tuto s velkou slávou, s bubnováním, střelením, pláčem a vzdycháním pochovali, a aby tuším bolest utopili, pili v hojné míře víno palmové. Ku konci obřadu shromáždil se veškeren lid, i rozdělovaly se ostatní části mrtvol, které uvařené s banany s velkou chutí a s hrozným radostným křikem pojezeny byly.

Když příštího dne pohlavár oné osady ke mně přišel, použil jsem té příležitosti, abych jej pro onu ohyzdnou hostinu pokáral. On však odvětil mi prostě a hlasem přesvědčivým:

»A ty nejsi lidské maso?«

»Ó nikoliv!«

»To nejednáš dobře; neboť jest výborné.«

»Ty jsi to, který nejedná dobře; neboť není dovoleno, lidské maso pozívat.«

»Vy běloši nevíte, co jest dobré; ale počkej, až budeš půl roku u nás, naučíme tě maso to jísti, a bude ti chutnat výborně!«

»Jíte také maso z bělochů?«

»Nikoliv — ty, ty jsi hubený!«

Děkuji, myslel jsem sobě; dám si pozor, abych neztučněl.

Dověděv se, že jsme cestou šest mužů pozbyli a je pohřbili, zvolal: »Ó jak mnoho dobrého masa přišlo tu nazmar! My bychom ti aspoň deset vepřův a deset koz za ně byli dali! Ó vy běloši, nevíte, co jest dobrého!«

Jedl též nepřátele v boji zajaté; zabíjejí je na místě, vaří jejich maso s banany ve velkých hlíněných hrncích a mezi tím provádí pekelný tanec, a brzy

perou se mezi sebou o krvavé ještě kusy této ohavné hostiny.

Neválčeji sice proto, aby si lidského masa zaopatřili, avšak používají příhodné té příležitosti, aby si tuto lahůdku zaopatřili a z návyku neptišli.

Podobně požívají potkány, netopýry, hady a palmové červy; ale za zlato celého světa nedotkli by se žáby, pravice, že běloši jsou divoši, poněvadž taková zvířata jedí.

Svatý Josef z Linzola.

Jsem tedy v středu kmene lidojedů. Z počátku se věci dařily; avšak podlý jeden pohlavár na řece Djue snažil se, jiné pohlaváry proti nám popuditi, roztrušovav o nás množství pomluv. Vyhržoval jim, že jim válku vypoví, nevypuď-li nás ze svých končin. Pohlaváři nesměli se na nás veřejně odvážiti, ale působili nám obtíže, které horší byly, než zjevný boj.

Mezi tím jsem ochuravěl, neboť strádání a práce všeho druhu zničily mé pevné zdraví. Proto byl jsem jednoho večera, trpě více bolestí, téměř nevrlý naproti sv. Josefu, tak že jsem pravil: »Milý svatý Josefe, jenž jsi ochrancem této misie, já až dosud pracoval a ty dosavad ničeho jsi neučinil; jsem nemocen a nemohu pracovati; zaříd' se nyní, jak ti libo, neboť já nejsem nyní k ničemu!«

Dva dni později přišel P. Krafft, veda s sebou po překonaném mnohem nebezpečí novou karavanu od břehu. Zpozorovav mé chatrné zdraví, radil mi, bych odešel do Landany a si odpočinul; avšak nesměl jsem odcestovati a misii v tak nejistém stavu ponechat.

P. Krafft přinesl s sebou malou sošku sv. Josefa; doporučil jsem sv. Josefu na novo svou záležitost a podotkl, že teprve tehdaž jej přijmou, až věci uspořádá. — Povolal jsem tedy k sobě tři

nejpřednější pohlaváry, z nichž dva až dosud nepřátelsky proti nám vystupovali; nespolehlal jsem se na jejich dobrou vůli a předvídal dlouhé sem a tam smlouvání. Ale jak jsem se podivil, když zmínění tři pohlaváři přišedše, ke všemu svolili, co jsem od nich žádal, a byli volni, nám půdu odprodati a smlouvu podepsati.

Byl to, jak jsem se domníval, příhodný okamžik, záležitost naši ukončiti; pozval jsem tedy pohlaváry do svého stanu a podaroval je krásným oděvem; pak veřejně se objevili: první vyšel jako brigádní generál, druhý jako husarský plukovník, třetí jako kapitán fregatty. Byla to také podivaná na ty tři hodnostáře v kabátcích zlatem premovaných, skládacích kloboucích, bez spodkův a bosy; divoši, čteně zde shromáždění, vyvalovali na ně udivené oči. Vyhlásili mne za otce celého národu a nejbohatšího bělocha na zemi, a pohlaváři stali se věhlasnými mezi okolními kmeny.

Pohlaváři mi poděkovali, a když vyložil jsem jim, co jsme právě vykonali a co žádali, podepsali tuto smlouvu:

Mezi P. Angonardem, představeným katolické misie sv. Josefa v Linzolu (u Stanley-Polu) jmenem P. Carriera, apoštolského viceprefekta z Kongo, s jedné strany, a pohlaváry z Kinsanga, Kinduta a Mighinga s druhé strany:

Článek I. Nižepsaní pohlaváři odstoupí jako vlastnictví a na vždy kus země asi 20 hektarů (něco přes 30 jiter), blízko osady Kinsanga na řece Linzolu ležící, a hranice se společně určí.

Článek II. Co nyní jest obděláno, zůstane ušetřeno až po dokonání žních.

Článek III. Pohlaváři se zavazují, že misionáře nebudou nikdy obtěžovati a že je v čas potřeby proti napadnutím a žalobám, ať pocházejí od kohokoliv, budou brániti.

Článek IV. Misionáři mohou stavby

a role, jak to za příhodné uznají, zakládati, aniž by jim v tom někdo bránil.

Článek V. Za odstoupení pozemků zaplatí kupující každému pohlaváru jednu pro vždy: zlatem premovaný kabát a klobouk, velkou pokrývku, perlovou šňůru nákrční, postříbřený řetizek k hodinkám, postříbřený nůž a 12 kapesních šátků.

Kupující zaplatí mimo to pohlaváru z Kinsanga, aby tuzemce, kteří pozemek již vzdělávali, odškodnil, tyto předměty: 8 kusů červené látky 24 yardů délky, 6 nožů, libru perel, libru měděných hřebíků.

Článek VI. Kupující jsou na vždy jakékoliv daně a každé obtížné návštěvy prosti.

Smlouveno u sv. Josefa z Linzola (u Stanley-Polu), dne 22. ledna 1884.

Podepsán: P. Angonard, představený misie. — P. Krafft, apošt. misionář. — † Podpis Ngandzeimba, pohlavára z Kinsangy. — † Podpis Mubunna, pohlavára z Kinduty. — † Podpis Kanngy, pohlavára z Mighingy. — Imi, tlumočnick.

Sanda, chovanec misie.

Prohlédnuo a schváleno: P. Carrié, apošt. viceprefekt z Kongo.

(Pečeť apošt. praefektury v Kongo.)

Po těchto obřadech odstoupili pohlaváři stranou, aby se radili, i domníval jsem se, že dle obyčeje černochoů budou na novo žádat dary. Avšak příjemně mne překvapilo, když uslyšel jsem slova nejprvnějšího z pohlavárů, který pravil:

»Děkujeme ti za tvé dary! Jsi nemocen a vrátíš se do země bělochů. Cestuj šťastně! Dáme ti až k velké vodě (moři) čtyry z našich dítek za průvod; budou tvými ditkami. Ty zanecháš zde své bílé a černé ditky, oni budou našimi ditkami. Ukradnou-li je, my je vyplatíme; stanou-li se různice, my je urovnáme; slovem: budeme tvé lidi, domy, věci, vepře, kozy, slípky atd. sřežiti. Jdi tedy

a navštív svého otce, svou matku, své bratry, sestry, strýce, tety atd., a vrať se brzy zpět; budeme šťastni, až tě opět uhlídáme.«

Slova tato mne dojala a z celého srdce děkoval jsem sv. Josefu za ochranu, kterou nám poskytl. Upokojen ohledně budoucnosti naší misie v Stanley-Polu, odcestoval jsem zpět na pobřeží a odtud brzy do Francie.

Dle nejnovějších zpráv z Linzolo

jsou tuzemci vždy ještě dobrého smýšlení, i lze se nadíti, že mnoho dobrého budeme mezi nimi moci působiti. Proto se ještě vrátím s jinými misionáři, abych na ďábla v místech, v nichž se upevnil, útok učinil.

Ó kěz by božské Srdce Ježíšovo simč, které jsme tak namáhavě rozšívali, zúrodnil, a bohatství své božské milosti na tyto opuštěné národy vylil!

Tak P. Angonard.

Svatá Brigita Švédská,

pravá poutnice, vdova z třetího řádu sv. Františka.

chtěje pro měsíc říjen vybrati vám, milí čtenářové a zbožné čtenářky, zvláště z třetího řádu svatého Františka, nějaký vzor následování z té nepřehledné řady světců, nevím ani, který bych zvoliti měl; jestiž zvláště měsíc tento až přebohatým na světce a světece, nosící kající roucho sv. Františka Serafinského. Ano, sám sv. zakladatel stojí tu v první řadě, jenž ihned na počátku tohoto měsíce nám přívětivě a vybízivě kycn; avšak jeho život jest nám s dostatek znám, a protož obracím pozornost svou k jiným věrným jeho stoupencům. Aj tu staví se v před neobyčejný oslavenec sv. Jan Kapistrán, třímaje svůj vítězný prapor nám vsťřic. Jakoby volal: »Vyber dnes mne za hlasatele měsíčního, vždyť hlas i příklad můj obrátily tolik kacířův a hříšníků; snad i nyní stejně bude působiti ozvěna jeho, dotkne-li se srdcí namnoze chladných a Bohu i ctnosti odcizených.« Již chci se proň rozhodnouti, an tu zrak můj spatří ihned za ním přísnou postavu kajícího kazatele, světece Petra z Alkantary. Jeho vzezření zdá se vyjadřovati, že jest jeho hlas téměř nutným v době nynější, kde slovo »po-

kání« skoro úplně zmizelo ze života ve-zdejšího a vyměněno vsady libozvučným a vitaným vždy »rozkošnictvím.« Jsem na váhách, koho voliti; neboť tu stojí ještě celá řada svatých mučovníků, vyznavačů, panen a vdov, jichžto život stejně zvučně a libezně by k následování vybízel. Avšak minulý měsíc rozhodl. Byl to měsíc putování, a najisto i mnohý z vás putoval k tomu neb jinému kostelu Mariánskému, a jak byl smuten, že putovat nemohl. A poněvadž jsem sám nemohl jíti »na pout,« ustanovil jsem se na tom, představití vám »vzornou poutnici.« Jest to skromná, pokorná světece, jejížto jméno článek tento v čelě nese, a která se vždy se vším dobrým, co v hojně míře činila, nejraději před světem tajila, tak že i její škapulír i opasek třetího řádu dlouho světu ukrytými ostaly.

Předstoupíž tedy vyvolená pro tento měsíc světece, svatá Brigito Švédská, a hlásej životem svým, jak se mají poutě konati!

Manželství z královského rodu pocházejících »zbožných manželů Birgera a Sigridy bylo již požehnáno šestero dítkami, a ještě mělo zvláště obdařeno býti jednou světicí. Již před narozením

této zachráněna matka od ztroskotání lodí. Když se Brigita roku 1302. v království švédském byla narodila, měl jistý kněz vidění, při němž zaslechl zvučný hlas: »Birgerovi se narodila dcera, jejížto hlas bude po celém světě slyšen.« Na křtu svatém obdržela jméno Brigita čili Birgita a byla jako malé dítě pro svou zvláštní zbožnost již velmi omilostněnou. Avšak v 7. roce věku svého umřela jí dobrá matka, a tu vychování její převzala její teta.

Nešťmaje sobě ani her, ani radováněk dětských, největší zálibu jevila k utrpení Syna Božího, tak že jí nikdy z mysli nevymizelo. I stalo se, že v desátém roce měla podivné vidění. Spatřila ukřižovaného Spasitele, ranami a krví pokrytého a k ní takto mluvícího: »Viz, dcero má, jak velice jsem zraněn!« Plna útrpnosti táže se Brigita: »Ó Pane, kdo jen se opovážil, Tebe tak poraniti?« — »Tak činí,« odpovídá Kristus, »všickni, kteří mnou opovrhují a mé lásky si nevšímají.« — Pouhá vzpomínka na tento zjev naplňovala ji vždy nesmírnou lítostí. Chlěla proto jaksi v náhradu za tu nesmírnou lásku Pánu Ježíši panictvím se zasvětili; avšak k rozkazu otce musela se již jakožto šestnáctiletá panna zasnoubiti jen o dvě léta staršímu knížeti Ulfovi. Srdečnou prosbou svou dosáhla u svého manžela, že oba se umluvili, první rok svého manželství z lásky k Bohu že se jako bratr a sestra zachovají a v panictví žiti budou. V době této přijali též oba kajicné roucho sv. Františka Serafinského.

Dobrý tento dvojstrom přinesl pak napotom i dobré ovoce — osm zdárných a zbožných dětí, z nichž jedno, Kateřina, jakožto světice dne 22. března v katol. církvi se oslavuje.

Byvše oba, Ulfo i Brigita, ku švédskému královskému dvoru povoláni, žili tu ovšem v neobyčejném hluku a pře-

pychu; avšak jejich zbožných a světu odumřelých srdcí se všecka ta nádhera, rozpustilá veselost a užívání světa ani netkla; neboť jejich uobcování bylo stále duchem u Boha. Že pak ta prostopášnost u dvora téměř každým dnem rostla, zvolili zbožní manželé raději život tohoto hluku vzdálený, zřekli se všech důstojností a ubytovali se na svém majetku v tiché Ulfavě. Toto vítězství nad vnaďami vezdejšího života vedlo je k dalším a vždy těžším obětim. Jsouť oba v pravdě skvělým vzorem všem křesťanským manželům, vychovávajíc své děti moudře i nábožně. Největší část času trávili na modlitbách, konajíc při tom hrdinné skutky lásky křesťanské. Po narození se o-mého dítěte ztrávili všecka léta svá společného žiti v úplné zdrženlivosti. K potvrzení úmyslu tohoto konali společně pouť do Kompostely ke hrobu svatého Jakuba Většího, vykonavše dříve takovou cestu ke hrobu sv. mučenika a krále Olofa Norvéžského. Na tak daleké cestě roznemohl se Ulfo a nabyv předešlého zdraví a vrátiv se zase do Švédska, vstoupil se svolením své nábožné manželky do kláštera cisterciáckého v Alva-steru, kde po třech letech v pověsti velké dokonalosti r. 1344. v Pánu zesnul. Ihned vzdala se ovdovělá Brigita veškerých nároků na jakékoliv panství rozsáhlých statkův, opustila své děti a uzavřela v tiché komůrce, již byla mimo klausuru kláštera cisterciáckého v Alvasteru vystavěti dala, modlitbou, kajicností a rozjímáním ostatek života svého vyplniti, až by i ji Bůh odtud povolal.

Po dvouletém takovém zde trvání měla tato vyvolená nevěsta Páně mnoho nebeských zjevení, a tato stala se pak téměř nepřetržitými. A co nám po její smrti zpovědnici její o zjeveních těchto napsali, vše to bylo církevně prozkoumáno a napotom v ten smysl stvrzeno, že tato soukromá zjevení neobsahují pranicého,

co by svaté víře odporovalo, a že tudíž od jednoho každého s nemalým prospěchem čtena býti mohou.

Že pak i tato od Boha tak významaná kajnice bez nástrah ďábelských nebyla, nesmíme se diviti, ale spíše v tom ostražitém a statečném se bránění jejím máme spatřovati polnutku ke stejnému si počínání, když nás svět, tělo a ďábel od Boha a Jeho příkázání odtrhnouti se

snaží. Nic, ani nebezpečná, bolestná nemoc, nemohlo jí v obcování s Bohem a v tuhé kajinosti překážeti. V samotě této tužila se Brigita vždy k větší a vyšší dokonalosti, a než ji opustila, založila ještě z vnuknutí Božího řád »Spasitele světa« pro obě pohlaví, dávši mu dle Bohem zjeveného návodu zvláštní reguli. Sídlem řádu toho učinila svůj rodný hrad Vadstyn. (Dokončení.)

V jedenácté hodině.

ůh volá ve svém milosrdenství i některé hříšníky, kteří po celý život nečinně stáli aneb zrovna proti vinici Páně pracovali, ještě v jedenácté hodině, když již večer počíná.

Tato úvaha má ubohému hříšníkovi, který mnohé ztracené dny neb dokonce ztracený život lituje, k důvěře sloužití, konečně volání Hospodinovo a hlas milosrdenství nepřeslyšeti.

Kněz z řádu passionistů v Hobokenu naproti New-Yorku vypravuje následující událost:

Byl jsem jednoho dne volán do Brooklynu, abych umírajícímu udělil svaté svátosti. Byl to Němec, kterého jsem několikrát potkával. Jeho jediná dcera, dobrá katolička, řekla mi, že jest otec svobodným zednářem a že musím od něho odvolání žádati. Na mou otázku po zповědi, přináleželi-li nějakému tajnému spolku, odpověděl: »Ano; jsem svobodným zednářem. Avšak, velebný pane, víte, že to v Americe není nic zvláštního.« — »To jste na omylu,« pravil jsem, »zednářství jest všude odsouzeno, ať si jest kdekolí; vy musíte tedy vše, co jste slíbil, odvolati a mi své odznaky dáti.« — Nemocný trochu váhal, ale ještě žila v něm víra a podepsal odvolání ode mne mu předložené; avšak mnohého

přemlouvání bylo zapotřebí, než mi svou šerpu, koženou zástěru a stříbrnou naběračku podal, kteréžto věci vedle lůžka byly uschovány. Já jsem mu dokázal nutnost, aby se všech odznakův odřekl, chce-li důkaz upřímné lítosti podati.

I opustil jsem ho a odnesl kořist. blažen jsa, že jsem z drápů ďábla duši vyrval. V síni očekávala mně mladá holka, »Můj otec vám, velebný pane, vše vydal, není-liž pravda? vše? On se s Bohem smířil?« — »Hleďte, milá dcero,« řekl jsem pln radosti a ukázal jsem jí věci. Ona je vzala, věc za věcí probírala a konečně však řekla smutně: »To není všechno; tyto odznaky nosíval otec ve schůzích a při velikých příležitostech; nestálo jej to mnoho, velebnému pánu věci tyto vydati; těžším snad mu bylo, vám tuto knihu podati, která k jeho stupni patří. To jest něco jiného.« — »A co jest to?« — »Listina, jejíž obsah neznám; můj otec mi naporučil, ji po jeho smrti — zapečetěnou, tak jak je — představenému dáti. Musí to býti důležité tajemství.«

I vrátil jsem se k nemocnému a domlouval mu: »Proč mne máte? Vy přijdete před stolicí Hospodinovu; doufáte, že Jeho spravedlnosti ujdete? Vy mně máte ještě něco vydati.« — Nemocný byl jak omráčen; pozoroval jsem bledost

jeho obličej a nepokoj jeho pohledu; potom pravil, patrně v rozpacích: »Vždyt jste vše vynesl, nemám vám ničeho již vydati.« — »Ne; schází ještě listina, jakou všichni svobodní zednáři mají.« — »To není pravda, velebný pane; já již ničeho nemám.« — Zdvojnásobil jsem své prosby, ale vše marno; ďábel byl na tom, zvířetiti. Užil jsem všeho přemlouvání — marně: nemocný buď zapíral, buď mlčel.

Tu otevře najednou dcera dvěře a padá mu k nohám. »Otče, spas duši svou, tvá dcera by byla přenešťastnou. Ty říkáš, že mě miluješ — dokaž to nyní.«

Na tento zjev nemocný připraven nebyl; objímání a slzy dceřiny přemohly jej. Dcera ukázala největší srdečnost, řekla mu nejkrásnější slova, mluvila mu o nobi, které měl ztratiti — ale on řekl: »Ty víš, já již ničeho nemám.«

Tu bylo, jakoby nějaké vnuknutí na dceru přišlo. »Otče!« vykřikla, »nelží; ty's byl vždy upřímným; nedopusť, bych se musila za tebe styděti. Dej velebnému pánu listinu, kterou jsi mi přikázal dáti hodnostářům N. N.«

Při těchto slovech nemocný slabě vykřikl, potom pravil, sténaje a s na-

máháním: »Ne, milé dítě, nemáš se zastyděti nad svým otcem. Pojď, vezmi malý klíček s mého krku, otevř onu schránku a dej velebnému pánu známou listinu.« Na to klesl uchvácen.

Jeho dcera rychle jako blesk hned jeho rozkazy plnila a podala mi zapечатěný balíček, řkouc: »Vítězství! můj otec je zachráněn; on vydal jed!«

Celá událost mě velice dojala. Tato dívka ve své katolické srdnatosti volala mi prvé doby křesťanstva na paměť.

Nemocný ještě několik hodin žil — jeho posledním skutkem bylo vyznání litosti, víry a naděje.

Ve přítomnosti jeho dcery otevřel jsem balíček. Byla v něm přísaha, jeho krvi podepsaná. Slýchal jsem často o takových spisech, jak u vrchních zednářů jsou ve zvyku; ale když jsem listinu přečetl, nechtěl jsem svým očím věřiti. Byla to slavná přísaha války bez konce, bez smilování proti církvi katolické, proti papeži a proti mocnářům s nejošklivějším zaklínáním, kdyby přísahu rušil.

Tuto hroznou listinu podal jsem arcibiskupovi, aby, jako já, bezbožnost zednářů v celé volikosti poznal.

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdece Páně a ostatních bratrstev.

Zpráva o stavu a činnosti spolku věčného se klanění nejsvětější Svátosti oltářní a ku podpoře chudých kostelů v diecési brněnské za rok 1884.

S rokem 1884. skončil náš spolek pětadvacáté léto svého trvání v diecési. Nebude zajisté od místa, když zpráva tato neobmezí se pouze vylíčiti stav a činnost spolku za rok řečený, nýbrž i s věčnou se ohlédne myslí na požehnání, z něhož se toto zbožné dílo ve svém prvním čtvrtstoletí těšilo. Když Antonín Arnošt, v Pánu od-

počívající biskup, ve svém pastýřském listu ze dne 18. března 1860 založení »spolku věčného se klanění nejsv. Svátosti oltářní a ku podpoře chudých kostelů« v diecési ohlásil a věřící vybízeli, aby se přiúčastnili, poukázal na touhu, kterou každý, vděčného jsa srdce, v sobě cítí, ale i na radost, které okusiti musí, když se mu možným stane, P. Ježíše v tajemství lásky nejen sám pro sebe uctívati, nýbrž i přispívati, aby tato úcta co možná nejvíce zobecněla, aby božský Pán a Spasitel ve své lásce a milosti od lidí

vždy víc a více byl poznáván, milován, chválen, ctěn, a aby se Mu aspoň nějaká náhrada stala za potupy, urážky a křivdy, kterých jest Mu okoušeti téměř bez ustání právě pro Jeho lásku v nejsv. Svátosti oltářní. Spolu upozornil nejd. velepastýř na užítky, plynoucí ze spolku církevně dobře zřízeného pro všechny, kteří tímto duchem vedeni jsou, v počtu co možná přehojněm vespolek se spojí. Řekl v pravdě Pán Ježíš, že, »kde dva neb tři shromáždění jsou ve jménu Jeho, že mezi nimi jest,« a že, »jestližebý dva svolili se o jakoukoli věc, za kterou by prosili, stane se jim od Otce, kterýž jest v nebesích.« (Mat. XVIII. 19, 20.)

Za pětadvacetiletého trvání spolku přivtěleno bylo údů 12.388 z naší diecése; možná, že polovice rozžehkala se již se světem, také počet ne nepatrný při novém ohraničení diecése aneb záměnou svého bydliště ze svazku spolkového se vyloučil, jiní pak z jiných příčin vystoupili: avšak zase jiní na jejich místo za údy se přihlašovali, a veliký jest to zástup se modlících, kteří skutečně spolek činí; jejich pochvaly a oslavy ku počtě nejsvětější Svátosti, jejich vroucí díky za tuto nejsv. Svátost a její blahodary vstupují vždy a jistě s libezností k nebesům; jejich sjednocené prosby docházejí vyslyšení u nejsv. Srdece Páně a zadržely zajisté již mnohé soudy Boží na hříšníky, ba vypsily milosti a smilování i těm, kteří se nemodlili za sebe aneb se modliti neuměli.

Co se týká druhého úkolu spolku, postačí údům jistě k potěše a radosti, když se jim známo činí, že od r. 1860. se sešlo ročních příspěvkův a milodarů na penězích 41.084 zl. 29 kr., za které možno bylo podporu dáti a podělití 305 chudých kostelův a kaplí (mezi nimi i jedna misie v Číně) těmito věcmi: 10 nebesy, 622 ornáty, 179 pluviály, 394 albami a humeraliemi, 154 rochetami pro

kněze, 135 komžemi pro kostelníky a 274 pro ministranty, 104 vely, 194 štolami, 1 monstranci, 2 kalichy, 104 bursami k nemocným, 101 pláštikem na cichoř, 335 plátny na oltář, 52 poduškami, 83 antipendii, 411 korporaliemi, 1843 purifikatoriemi, 377 ručníky k lavabo, 359 palami, 39 missály, 23 knihami k rekviem a t. p.

Zásluhy o tyto záslužné skutky, nikterak nemalé, sluší ctěnému spolku paní, kteréž nekladly sobě nikterak za obtíž, ku pracím přihlížeti a je spravovati, na ně oběti přinášeti, výroční výstavu s horlivostí pořádati a vzácných příznivcův a dobrodincův vyhledávati, plnice takto výrok královského pěvce: »Pane, miloval jsem okrasu domu tvého a místo přebývání slávy tvé.« (Ž. 25. 8.) Pročež budiž slušný vzdán dik těmto šlechetným paním a i všem dobrodincům; kromě toho dostává se všem údům spolku vesměs tisícového »Zaplát Pán Bůh!« kterýžto dik příslušníci chudých, obdarovaných kostelů k nebesům vysílají, a to, jak písma jejich často vysvědčují, způsobem jímavým. Takovéto krásy, jak listy děkovací dějí, ještě nikdy prý neviděli, a jak za těžko by prý jim bylo při nynějších břemenech, kdyby povinností svým vedle zákona o konkurenci o potřeby svých chudých kostelů zadosť činiti měli.

Rozhleď tento na výsledky spolku za prvých 25 let nechat všechny údy jeho k dikččinění Bohu pohne, ba raději v dikččinění Bohu zachová, ježž tuto zbožnou práci bohatým sprovodil požeháním; ale ať také údy tyto povzbuzuje a rozněcuje, aby ve spolku věrně vytrvali a nové údy získati hleděli; vždyť právě rozšířením spolku a rozmnožením jeho údů dochází spolek svého účelu, aby totiž Ježíš Kristus v tajemství své lásky byl víc a více poznáván, ctěn, milován a veleben, a takto aby došel aspoň nějaké náhrady za ony urážky a křivdy, jichž

právě Jeho pouhá láska v nejsv. Svatosti každého dne, ba každé hodiny doznává.

Vydávajice počet za rok 1884. dopodrobna známo činíme, že bylo nám s potěhou zapsati 296 nových údů. Přijalo se 2293 zl. 13 kr.: vydalo se 1944 zl. 33 kr. Rozdány byly kostelům a kaplím tyto věci: 1 nebesa, 27 ornátů, 11 pluvialů, 10 alb s humeraliemi, 6 rochet pro kněze, 15 komží pro kostelníky a 10 pro ministranty, 6 vel. 4 stoly, 4 bursy k nemocným, 5 pláštiků na ciboř, 10 pláten na oltář, 2 podušky, 3 antependia, 18 korporalií, 60 purifikatorií, 16 ručníků, 8 pal, 5 missálů a 3 knihy k requiem.

Jména podělených kostelů a duchovních ústavů jsou: Uherčice, Bratří milosrdní v Brně, Bohuňov, Bohuslavice, Sestry sv. Karla Bor. v Brně, Budišov, Břeží, Čebín, Černovice, Dalečín, Dačice, Chvalatice, Deblín, Dukovany, Bytýška Veverská, Frélichov, Velká Meziříč, Velké Lovčice, Lubnice, Heršpice (fara Slavkovská), Vysoké Studnice, Hovorany, Jamy, sirotčinec v Jihlavě, Koverníky, Kounice, Němčičky, Komin, Chroply, Letovice, Lipník, Litohoř, Mariahilf (fara Vlasatická), Martinkov, Milovičky, Molenburk, Nebovidy (fara Moravanská), Nový Přerov, Nevojsice, Nižkovice, Horní Bory, Horní Dunajovice, Olší, Pavlov (děk. Želet.), Petrovice (děk.

Jedov.), Pýšelo. Popovice, Prostoměřice, Prusánky, Strachotín, Raketnice, Rožná, Růžena, Šardice, česká praeparandie pro učitele, Žilosoce, Křtalky, Strážov (děk. Jihl.), Strážov (děk. Třeb.), Troubsko, Těšatice, Třebetice, Trnava, Dolní Dubňany, Visky, Vilánc, Volfířov, Žďarec, Zhoř.

Výkaz o příjmech a vydáních v roku 1884.

Příjem:

Zbytek z r. předešlého	264	zl.	9	kr.
Roční almužny a dary (v nich 173 zl. 80 kr. sebrané od p. t. paní předsedky)	1523	"	33	"
Milodar J. Veličenstva císařovny	50	"	—	"
Milodar Jeho c. k. Výsosti arcivojvody Albrechta	50	"	—	"
Náhrada za práci a výtěžek za paramenty	114	"	—	"
Úrok z peněz prozatím ve spořitelně uložených	26	"	52	"
Příjem při výstavě	249	"	23	"
Za 296 lístků příjmacích	15	"	96	"
Činí 2293	zl.	13	kr.	

Vydání:

Za paramenty, látky a úpravu	1513	zl.	73	kr.
Za plátno	137	"	53	"
Za krajky	80	"	30	"
Za šití	48	"	55	"
Za zprávu knihtiskaři	24	"	—	"
Za 5 missálů a 3 knihy k rekviem	104	"	76	"
Za přičinou výstavy	12	"	50	"
Za úkony bohoslužebné	9	"	—	"
Za poštu	13	"	96	"
Činí 1944	zl.	33	kr.	
Srovnáme-li příjmy počtem	2293	zl.	13	kr.
a vydáním počtem	1944	"	33	"
zbyvá pro rok budoucí	348	zl.	80	kr.

Vše ku větší cti a chvále Boží!

Milodary božského Srdce Páně.

Z Bělčíc. Jistá osoba vzdává tímto srdečné a vroucí díky blahoslavené Panně Marii svatohorské a lúrdské za uzdravení nohy. Tato osoba ležela skoro čtvrt roku, a bohužel! i když lůžko bolestně opustiti mohla, nicméně na nohu ještě zdráva nebyla. Tu vzala útočiště k »Uzdravení nemocných,« pila vodu ze Svatohorské studánky, modlila se po celý měsíc květen při májové zde obývané pobožnosti každodenně třikrát Zdravas Maria, jednou Zdravas královno a učinila slib, že v pádu vyslyšení to

uveřejní ve »Škole,« což nyní, ač trochu pozdě, činí, neb skutečně se této osobě značně ulevilo, což jen blahoslavené P. Marii připisuje a jí zde srdečně děkuje.

J. R.

Z Čermné děkuje A. P. za zbavení hluchoty a bolení hlavy na vykonanou pobožnost k Panně Marii Filipsofské.

Z Lysic vzdávají jistí manželé díky Pánu Bohu za uzdravení, kterého se jim dostalo na přímluvu Panny Marie a sv. Josefa. Marna byla pomoc lékařů u manželky vloni a u manžela i letos.

Proto vzali útočiště své k Pánu Bohu, konajíce devítidešní pobožnost k svatému Josefu, slibivše uveřejnění budou-li vyslyšeni.

Jistá čtenářka »Školy« děkuje za odvrácení choroby duševní, jež hrozila rodinný blahobyt ztroskotati.

Z Olešnice. J. K. píše: Srdečné díky vzdávám nejbl. Matiče »dobré rady«

a sv. Josefu, svému milému patronu za mocnou jejich přimluvu u božského Srdce Páně v mé velmi nesnadné úloze. Jen důvěra v pomoc Boží na přimluvu Panny Marie »dobré rady« a sv. Josefa, k nimžto se každodenně utíkám, pomohla a dokázala, když jest člověk slabý, že tam jest Bůh silný v pomoci.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Naše vlast moravská byla v minulých dnech svědkem krásného a potěšitelného divadla. V tichém městě Kroměříži vitalo dne 24. srpna obyvatelstvo věrné Moravy svého milovaného panovníka, císaře a krále Františka Josefa, a následujícího dne přijal tam J. V. císař a král návštěvu ruského cara Alexandra III. s rodinou a četnou i slavnou družinou. Že obyvatelstvo města a Hané závodilo, jak by svého panovníka i jeho vznešeného hosta co nejslavněji uvítalo, rozumí se samo sebou. Všecky spolky, na 1500 banderistů ze širokého okolí účastnili se slavnostního uvítání, a císař pán i v dešti vytrval, až průvod spolkův a banderii byl dokončen.

O čem při schůzi mocnářů se jednalo, neví se, ale že jednání byla důležitá, vesměs se uznává. Hlavní snahou velmoci střední Evropy (Rakouska, Ruska a Německa) jest zachování míru evropského, který opětnou schůzí zase jest upevněn.

Car, který ve vlastní říši není svým životem bezpečen, v Kroměříži mohl poznati lásku a věrnost lidu moravského ke svému panovníku, ale také mohl se přesvědčiti, že tato láska a oddanost má pevný základ svůj v náboženství křesťanském, které neprodí ani anarchisty, ani nihilisty, ani královrahy a podobné zločince.

Z Kroměříže odebral se J. V. císař

pán do Čech k polním cvičením v okolí Plzně, a v polovici září k závěrečným cvičením vojenským u Požega ve Slavonsku, všude stejně nadšené a srdečné jsa vítán. Do Požegy dostavila se také četná deputace (na 500 osob) z Bosny a Hercegoviny, aby svého panovníka pozdravila.

Dne 22. září zahájena byla činnost nově zvolené říšské rady. Po krátkém zasedání shromáždí se zástupcové obou polovic říše (delegace) k poradám o společných záležitostech celé říše.

Po ukončení delegací budou bezpochyby svolány na krátkou dobu zemské sněmy, aby vyřídili domácí záležitosti.

Řím a Itálie. V poslední době byl sv. Otec následkem panujícího horka poněkud churav, čehož ihned chopily se liberální listy, aby světu vytroubily lživé pověsti o nebezpečném stavu zdravotním sv. Otce. Churavost nebránila sv. Otci přijímatí deputace a jinak starati se o blaho církve.

Nyní hlavně cítí sv. Otec a s ním celá církev křivdu, jaké se dopustila vláda italská, zabravši veškeré jmění propagandy, ústavu to pro rozšíření víry po celém světě. V Číně vypuklo totiž pronásledování křesťanů v některých částech říše. Ubozí utekli se do hor, kde hladem mrou a hynou, a odnikud nekyne pomoc, kterou jindy v podobných případech poskytovala propaganda měrou bohatou.

Stejně smutně zarmoutila sv. Otce zpráva z jihovýchodní Afriky, kde domorodci zavraždili na 100 katolických křesťanů, mezi nimi 5 misionářů.

Dá Bůh, že i tu osvědčí se staré pravidlo, že krev mučedníků stává se úrodným semenem, z něhož vzniká množství nových vyznavačů Kristových.

V Německu shromáždili se biskupové u hrobu sv. Bonifáce ve Fuldě a vydali překrásný pastýřský list, jimž děkují duchovenstvu i věřícím za osvědčenou posud věrnost a víře v dosud trvajícím boji proticírkevním, a vybízejí k další statečnosti a svornosti, k lásce k církvi a její hlavě. Tato svornost a u víře věrnost překoná všechny úklady nepřátel.

Koncem měsíce srpna a počátkem září měli němečtí katolíci velkou schůzi v Münsteru ve Westfalsku. Dostavilo se na 6000 účastníků ze všech končin, a učiněna prospěšná usnešení o zlepšení poměru lidu pracovního, o katol. tisku, o školství, o vychování duchovenstva atd. Sv. Otec udělil shromážděným své požehnání k důležitým pracím. Takové schůze mocně působí ku povznesení ducha a vědomí křesťanského, a měly by také u nás časem se pořizovati.

Vláda německá chtěla se zmocnit některých nepatrných ostrovů na jihovýchodu Asie, jenž se jmenují Karoliny. Proti tomu pozdvihl se velký odpor ve Španělsku, které si ode dávna vlastní zmíněné ostrovy, a již se s obou stran mluvilo o propuknutí války mezi Německem a Španělskem. Ale Bismark si to rozmyslil a couvnuv, a tak jest spor šťastně uklizen.

Ve Francii trvá spor různých stran dále, a všickni chystají se k novým volbám sněmovním, které se v říjnu mají konati. Všecky strany vydávají provolání. Strany konservativní napomínají ke svornosti a kladou všecku vinu klesání

obchodu, průmyslu, vážnosti Francie a zbytečné války v Asii za vinu vládě republikánsko-zednářské.

V Annamu mají Francouzi opět vzpouru a válku, a právě co to píseme, zvěstuje telegraf, že francouzský velitel sesadil krále a nastolil nového ve hlavním městě Hué. Arci jsou tito králové jen loutkou v rukou velitelů francouzských, aby jimi snáze mohli vládnouti lidu dobojnému.

Také na ostrově Madagaskaru počali Francouzi opětně nepřátelství proti domorodým Hovasům.

Anglie vyrovnala svůj spor s Ruskem o kus neúrodné země na severu Afghanska ve střední Asii, a obrací zřetel svůj do Indie, kde v části východní následkem velikého sucha hrozí hlad.

Cholera **ve Španělsku** zuřivší po více jak půl roku a žádatší v červenci a srpnu až na 3000 obětí denně, konečně uchlápá. Za to se šíří dále ve Francii a Itálii, ač nevystupuje takovou prudkostí, jako minulého roku. Avšak tím hůře prý rádí v Annamu a Tonkinu. Jest naděje, že aspoň naši říši Pán Bůh pro letos již uchrání této hrozné metly.

Končíme radostnou zprávou, že všechny kraje milé Moravěnky již vyslaly své poutní průvody na posvátný Velehrad, že i Němci ze severní a jižní Moravy poutí těchto dosti hojně se účastnili a takto dokázali, že nedbají štvání nepřátel lidu a víry. V polovici července bylo tam shromážděno na 1500 učitelův a učitelek z veškeré Moravy, a všickni byli dojatí jak nádherou velechrámou, tak zvláště krásnými slovy nejdůst. pana biskupa brněnského, jakými sjezd zahájil.

Kdo posud v jubilejním roce ne navštívil prahy posvátného Velehradu, neopomeň toho učiniti ještě nyní po skončených pracích hospodářských.

V měsíci říjnu modleme se za čekatele stavu kněžského.

U ak pro církev svatou, tak pro společnost lidskou jest nad míru důležité, aby apoštolé modlitby pamatovali každodenně na ty, kteří se chtějí věnovati stavu kněžskému, tedy na biskupské semináře a na bohoslovce. Právít o tom kardinál Poitiers takto: »Naše církevní noviciáty jsou základem všeho. Všecko pokvete v diecési, jestliže semináře budou prospívat. Na počtu a vlastnostech kněží záleží budoucnost náboženství a spása lidstva.« Jací kněží, takoví lidé, zůstane vždy pravdivým. — Jaké to neštěstí, kdyby sůl země se zmařila, kdyby lampa v domě Božím zhasla, kdyby průplav milostí Božích se sesul! Brzo by bylo lidstvo ve propasti své záhuby. A naopak i nejspustlejší lidé bývají dobrými a horlivými kněžími uvedeni na dobrou cestu, tak že znovu zářiti počne světlo svaté viry, znovu plápolati počne oheň svaté lásky. Nuže, jestli spása světa záleží na kněžstvu, a to na kněžstvu v pravém slova smyslu, pak zajisté záleží též mnoho na čekatelích stavu kněžského, na bohoslovcích. Jací jsou čekatelé kněžstva, takoví jsou potom kněží.

Přední tedy starostí apoštolátu našeho budiž modlitba za bohoslovce, aby nescházeli ve svatyni Páně. Není nikoho tajno, že povolání ke stavu kněžskému co rok ubývá, nebo mnoho jich, co nejsou povoláni, ač ke stavu kněžskému z nouze a pro časné zaopatření se hlásí. Jistý světec praví: »Bez kněze není oběti; bez oběti není náboženství; bez náboženství není rozumných lidí, nýbrž lidé stanou se divou zvířeti, a šířá jeden druhého.« A není tomu tak? Což to nevidíme? Čím ubývá náboženství, tím více vzrůstá se nepravost a spustlost mravů křesťanských. Ve mnohých zemích jsou lidé, kteří mají nedostatek kněží, k politování. U nás jest již trochu lépe, a proto by si toho lidé měli vážit.

Jiná věc jest nedostatek kněží, a jiná věc jest nedostatek povolání. To první jest chyba lidí, to druhé zdá se býti chybou, vlastně trestem Boha samého. Avšak Pán Bůh, jenž sám dává milost povolání, nemůže se nestarati o budoucnost své církve na zemi; neboť dobře praví jeden vyslanec papežský v Paříži, že, »když chce Bůh lidi potrestati, vezme jim svědomitých kněží; a chce-li je povznésti, rozmnoží jim kněze.« A proto na nás jest, modlitbou ukojiti hněv Boží a připravovati znenáhla své vzkříšení.

Jistou pravdou jest, že Pán Bůh tvoří povolání jako tvoří jiné věci na tomto světě. Símě Boží jest všude; ale zda se všude ujme? »Pán Bůh miluje svět,« praví sv. Jan. Ježíš Kristus ponechal nám pro naši smutnou dobu poklady svého božského Srdce, kteréž chce, aby rostla rodina Otce nebeského, aby povolání se rozhojnilo. Avšak tu zase zlý nepřítel nasévá do srdcí mladistvých koukole, svádí je, odvrací je od stavu kněžského, tak že volí docela jinou a snad i zlou dráhu v tomto životě. Na rodičích jest, aby již záhy toto símě povolání ke stavu kněžskému pečlivě pěstovali, chránili, aby neutrpělo škody, aneb aby snad dokonce nezahynulo. Naopak dávejte rodičové kněžím čest jim patričnou; vstěpujte jim dítkám svým.

Na vlastnostech kněží záleží nejvíce. A aby byli hodnými sluhy Páně, proto se musejí dlouhá léta připravovati, musejí posvěcovati život svůj. A tu mají apoštolé modlitby dosti příležitostí, aby jim svou modlitbou napomáhali, aby dosáhli té svatosti, jakáz stavu kněžskému přísluší, kterýžto stav důstojnosti svou převyšuje důstojnost panovníků světa, ba důstojnost andělů v nebi, ano v jistém ohledu i důstojnost Matky Boží. A kterak to? Kněží jsou prostředníci mezi Bohem a lidem, jsou rozdavači tajemství Božích, jsou hlasatelé slova Božího. A k takovému úřadu vznešenému potřebují přípravy hned v ústavech k tomu určených, a modlitby věřících. Kněžský seminář jest střediskem, kdež se vychovává mládež, která hodlá vstoupiti do stavu kněžského. Většina mladíků těchto dočká se povolání svého, dočká se dne, kdy jako kněží, jako apoštolé rozejdou se do všech uhlů světa a přinášejí lidem oheň, aby hořel, jako Kristus Pán. Pracují pak nejen ve vlastní své, ale pro celé království Boží na zemi, pro království božského Srdce Páně.

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen I. P. 1885.

Za čekatele stavu kněžského.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za duše vyvolené pro službu Boží, aby se víc a více zdokonalovaly v duchu povolání svého a připravily se za hodné sluhy Boží a církve svatě. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se :

1. *Sv. Remigia, bskp. 533*: Biskupové zemí koruny sv.-Václavské. Horlivost bratrství sv. růžence. † dobrodincové. Ochrana dítěte.
2. *Sv. Leodegara, bskp. m. 673*: Obnova úcty božského Srdce P. Bohoslovecké semináře. Dar stálého zdraví. Stará, chorá vdova.
3. *Sv. Diviše (Dionýsia), bskp. m. 272*: Duchovenstvo světské v povolání svém a životě soukromém. Uzdravení chorého kněze, apoštolskými pracemi vynikajícího. Mladík vstupující do boshosloví.
4. **P. Marie Vítězná** (*Sv. Františka Seraf., 1226*): Vítězství svatě víry nad zásadami nevěry po vlastech česko-slovanských. Třetí řád sv. Františka. Noviciáty benediktinské. Apoštolát tisku. Sirotci.
5. *Sv. Placida a soudr., m. 546*: Řády sv. Františka Seraf. Vyrvalost v povolání řeholním. Posila proti nepřátelům. Zdar křest. podniku.
6. *Sv. Brunona, bskp. 1102*: Císař a král náš. Mnozí našim modlitbám se odporučující. Vysvobození z nesnází. Duše v očistci.
7. *Sv. Marka, pap.*: Ústavy vychovaci pohľavi ženského. Posila proti náruživosti. Díky za osvícení ducha. Šťastná hodina smrti.
8. *Sv. Brigity, vdovy 1373*: Křest. vdovy by hledaly síly a trpělivosti u božského Srdce Páně. Apoštolát modlitby, utrpení, slova a tisku. Pomoc v důležitém podniku. Uvarování se hříchu. † otec.
9. *Blh. Gunthera, poust. 1045*: Duchovenstvo řeholní na příležitosti ke ctnostem křest. bohaté. Nováčkové řádů mužských. 3 rodiny.
10. *Sv. Františka Borg., řeh. 1572*: Tovaryšstvo Ježíšovo, jmcnovitě mezi Slovany činné. Šťastná hodina smrti všem, kteří mají strach před zaopatřením. Dar stálého zdraví. Nemocná sestra.
11. *Sv. Taracha, Proba a Andronika, m. 304*: Sv. Otec náš. Utvrzení mladého muže u víře. Přemožení zlých náruživostí. Bohoslovci moravští v Římě. Dar Ducha sv. všem učitelům náboženství.
12. *Sv. Maximiliána, bskp. m. 283*: Církev sv. na Rusi a mezi Slovany východními. Tamní katol. duchovenstvo by příkladem i slovem zdárně působilo na lid. Říditél seminářů bohosloveckých. † švakr.
13. *Sv. Edvarda, kr. 1066*: Katol. církev řecko-slovanská by získala přízně u osob vlivem svým mocných. Zubožená svatá unie na slovanském východě. Strápená matka. Jistý kněz. Pokoj v domě.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lürdu, Filipsdorfu, Častochově, Bolslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc říjen I. P. 1885.

Za čekatele stavu kněžského.

Dne

Obzvláště však odporučuje se :

14. *Sv. Kalixta, pap. m. 226*: Překazení působnosti jistých svobodomyšlníkův a nevěrců. Čestí bohoslovci v Římě. Obecné školy.
15. *Sv. Teresie, p. 1582*: Rozkvět neúhledných ctností v klášterích panenských. Zdar a požeňání řádům karmelitánským. † rodiče.
16. *Sv. Havla, op. 646*: Svornost ve vlastech našich, obcích a rodinách. Společná práce apoštolská. Nevděčný syn. Utiskování.
17. *Sv. Hedvičky, vévodkyně 1243*: Katol. závody na dobrou četbu. By dobrý tisk se těšil podpore zámožných a odběru svých spisů.
18. **Posvěcení chrámů P.** (*Sv. Lukáše, evanděl. P.*): Zvelebení chrámů křesťanských církevním uměním hudby a rouch. Zařízení samostatné duchovní správy v Řičanech při novém kostele Cyrillo-Methodějském. Dar stálého zdraví. Utvrzení v dobrém.
19. *Sv. Petra z Alkantary, řeh. 1562*: Zhýrala mládež obého pohlaví. Šťastné vyřízení jisté záležitosti. Náhlou smrtí umírající. † matka.
20. *Sv. Jana z Kentu, učít. v XV. stol.*: Studující mládež na vysokých školách a jich učitelstvo. Čestí bohoslovci v Římě. 2 † bratří.
21. *Sv. Uršuly a spol., m. p.*: Vorskilky a jejich vychovatelské ústavy. Jejich bývalé žákyně a chovanky — mnohé v náboženství nyní nedbalé. Potlačení nečistých myšlének. Starý, nemocný otec.
22. *Sv. Korduly, p. m. 473*: Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení rozkolníků slovanských. Vzkříšení jeho k novému životu na Týně v Praze. Katoličtí misionáři po celém světě.
23. *Sv. Jana Kapistrána, řeh. 1456*: Vojsko naše by vedeno bylo ke svěcení neděle mši sv. Bohabojní spisovatelé. Chorý kněz.
24. *Sv. Rafaela, archand.*: Živá víra ve přítomnost andělů strážných. Zdraví tělesné a odevzdanost do vůle Boží professoru na gymn.
25. *Sv. Křišpína a Křišpínána, m. v III. stol.*: Úcta, důvěra a láska ctitelů božského Srdce Páně. By se na nás všech vyplnilo: »Zaslíbení Pána Ježíše« daná těm, kdož Srdce Páně vzývají.
26. *Sv. Evarista, pap. m. 112*: Zdar a rozkvět nově zřízeného bratrstva božského Srdce P ve farnosti J. Zaslepení a zatvrzení hříšníci.
27. *Sv. Fromencia, bskp. ve IV. stol.*: Spolky a jednoty křesťanské na podporu chudiny. Obětavá dobrodějnost u majetných na církevní ústavy. Napravení jistých opilecův a karbaníků. Nemocná sestra.
28. *Sv. Šimona a Judy, ap. P.*: Posvátné misie po celém světě. Dar ducha apoštolské nezištnosti všem na spásu duše činným. Blbec.
29. *Sv. Narcisa, bskp. 212*: Obyvatelé nemocnic a sirotčincův, ústavů slepých a hluchoněmých. Dar svatě trpělivosti všem lidem na světě. Šťastné ukončení jisté záležitosti. Pokoj v domácnosti.
30. *Sv. Serapiona, bskp. 213*: By se věřící utíkali ve svých záležitostech k božskému Srdci Páně devítidenní pobožností. Dar Ducha sv. jistému knězi. Pronásledování katolici. Těžce nemocní.
31. *Sv. Wolfganga, bskp. 994*: Na úmysl všech, kdož božské Srdce Páně ctí a účtu jeho rozšiřují. Spolupracovníci »Školy.« Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údobé katolických bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lürdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Pripojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

ZpoMínej na Věrné Duše V očIstCI I VzýVej OtCe
světeL, ať patřI na tvář Jeho!

J. St. K.

Na dušičky.

Dnes památka jest dušiček!
Ni slunce ani hvězdiček,
Tak temnošero po světě,
Ni kvítko více nekvete;
A ptáček žádný nezpívá,
A pole prázdnem oplývá.
Jen vítr mnohdy zahučí
A děsně vůkol zaskučí.
Již zima krutá blíží se
A s bílým rouchem plíží se.
A příroda již umírá,
Či jen se k spánku ubírá?
Hlas zvonů jindy souladný,
Ten jest dnes jaksi neskladný;
Neb jako hrana zaznívá;
To jindy přec tak nebývá.
A oltář černě postřený,
Kněz smutečně jest oděný,

A písně jsou tak dumavé,
A mnohé oko slzavé.
Dnes rosa slz rov zalívá,
Kde srdce drahé spočívá.
Vždyť dušiček jest památka!
Hle, hřbitov jest jak zahrádka:
Tu všecko věnci ovito,
A světel množství rozžito.
To, člověče, tě pobádá
A na srdce ti ukládá:
Bys na smrt stále vzpomínal
A po hříchích se nespínal!
Ta vzpomínka tě nehatí?
Či pro tebe smrt neplatí?
Či's přichystán již dost a dost,
Bys odebral se na věčnost?
I tvá loď kdys se stroskotá, —
Kdo ví, kdy konec života?

„Kovalinky.“

Nejsvětější Srdce Ježíšovo — výborný lék pro náš chorý svět.

Recept IX.

Dar umění.

ono a den, tma a světlo jsou od jakživa rozhodni a nesmířitelní nepřátelé mezi sebou, tak že, kde jeden opanuje, druhého potlačí a zažene. Podobně však má se to mezi lži a pravdou; jedna druhou zapuzuje. — Jest pak pánem světla a pravdy Bůh, pánem však temnosti a lži -- ďábel. A jako Kristus Pán o sobě praví: »Já jsem světlo,« tak by ďábel o sobě říci musil: »Já jsem temnost.« Neboť, ačkoli mnoho, velmi mnoho ví, alespoň tolik, co všickni ti učení páni celého světa dohromady, jest právě v té nejdůležitější věci úplně v bludu a klamu — slovem: ve tmách. Proto také není divu, že všechny lidi, již se k jeho straně dají, na duši zatemní a bludem, klamem a lži oplete — jako pavouk oplétá pavučinou chycenou mouchu.

Naopak zase, kdo se ke Kristu Pánu dá, nabývá u Něho světla a jasnosti právě u věci nejdůležitější. Neboť jako slunce nezavírá své záře v sobě, nýbrž hojně a štědře vysílá je ze sebe na všechno vůkol: tak i Spasitel rozlévá světlo své pravdy do všech duší, které je ochotně přijímají. Právě sám: »Já jsem světlo; kdo za mnou jde, nebloudí ve tmách, nýbrž má světlo života!«

Ano, tak miluje božské Srdce Páně světlo a pravdu, že největší rozkoší jest Mu osvécovati duše lidské, aby dobře poznávaly a rozeznávaly, co pravda a co blud, co cesta pravá a co falešná, vůbec, aby jasně znaly, co věřiti a co činiti třeba k životu věčnému.

A opět jest to Duch sv., jenž světlo

ono z jeho ústředního zřídla, totiž z nejsvětějšího Srdce Ježíšova, béře a vlévá jakožto dar vědění v srdce lidská.

Pohled jen, milý čtenáři, ukáží ti, co ono světlo a co temnost v člověku působí, a jak se rozeznávají synové světla od synů temnosti.

1. Co tyto řádky píšu, zalétá oko mé do krajiny přede mnou až k těm tmavým lesům. Tu stojí strom vedle stromu v hustých řadách v krásné, bujné zeleni.

Kdyby sem tak někdo přišel a řekl: »Co les? co stromy? Já na své oči neviděl zde stromy růsti, a proto tu nevyrostly, a proto tu není žádný les!« — Není-liž pravda, milý čtenáři, zdála by se ti taková řeč příliš hloupou, než abys jí jen sluchu věnoval? Ale co pak tomu řekneš, když ti povím, že takovýchto »přemoudřelých« lidí za našich časů jest až příliš mnoho, kteří právě tak smýšlí a mluví a při tom za Bůh ví jaké učence se mají. Právěť ku př.: »Co na své oči nevidím, to nevěřím. Boha jsem posud na své oči neviděl, a proto žádného není!« — Ó ty blázne, jenž takto mluvíš! Celinký svět jest pln slávy a moci Boží, jako je ten les pln stromův, a ty nic z toho nevidíš? Vyteklo ti snad oko rozumu, anebo ležíš zpit hřichy a ohavnostmi, že tak nerozumně jazykem blábolíš? — Ano, ano, vyhaslo ti v hlavě světlo Ducha sv.; neboť komu ono svítí, ten a takový křesťan vsudy, kam se ohlédne, vidí Boha a Otce nebeského. Vidí a poznává Jej v kráse pestrých květin, v temné zeleni lesní, v křišťálu lesního potůčku; vidí Jej v jasné zoře vycházejícího slunce, ale i v černých, hrůzozoných mračnech; v jasné záři vyhřívajícího slunce, i ve mdlém svitu hvězd večerních; slyší a

poznává. Jej v libezném zpěvu plectva, ano i v otrásajícím rachotu hromu. Vidi a znamená Boha v dějinách člověčenstva nejen tu, kde bezbožníci metlou lněvu svého tresce, ale i tam, kde spravedlivé miláčky své zkouškami navštěvuje a ohněm utrpení čistí, aby se objevilo na nich ryzí zlato lásky Boží. Vidi a poznává Pána Boha v životě světcův a světic Jeho, v hrdinských jejich ctnostech a podivných zázracích. Ano, křesťan Duchem sv. poučen, ví to zcela dobře a jasně, že Bůh jest to, jenž v celém tom vesmíru žije a působí, jedná a pořádá, jenž člověku žížeň vodou hasí a chlebem hlad konejší, jenž sluncem mu ve dne svítí a v noci zase spánkem občerstvuje, v trápení jej pozdvihuje a ve práci mu žehná. Křesťan takový, pravím, všude pod nebem nalézá Pána Boha svého, pozdravuje Jej a bývá zase od něho pozdravován. A toto čisté, jasné a otevřené oko pro Boha a vše, co Božího jest, to jest jednou částkou onoho daru umění od Ducha sv. Avšak dar ten ještě více působí!

2. Nešťávo zemřel jistý Angličan, který polovici života svého s tím ztrávil, aby vyzkoumal, odkud vlastně pochází lidské plémě. Konečně, jak myslil, nalezl pravý jeho vznik a počátek. Ihned jal se vytrubovati do světa svůj z brusu nový výzkum, a tisíc jeho přívržencův opakovali po něm: »Člověk že původem svým pochází od opice!« — Nové toto učení přijali mnozí lidé za čistou pravdu a věří i s celou duší svou. A nebyly to snad staré, pošetilé báby, nýbrž právě sami studovaní páni, profesoři, doktoři a jiné učené hlavy. Jeden z téhož cechu pronesl onedhy v železničním voze toto veliké a »prorocké« slovo: »Ještě deset let a žádný rozumný člověk na světě nebude již věřiti v bibli a ve stvoření člověka od Boha!«

V novějším čase ochladl však již

valně rozpalený mozek oněch »opicmilovných« pánův a konečně vyznávají sami, že jen proto se hlásalo ono nové učení, aby se více křesťanské zasadila rána. Při tom však nepamněli ti páni, jakou ránu zasadili svému mudráctví a jak směšnými se učinili v očích všech rozumných lidí.

Jdi jen a zeptej se tamto kteréhokoli školáka na vsi, odkud že pochází pokolení lidské, a on ti krátce a určité odpoví: »Od prvnilo člověka Adama.« A tážeš-li se dále, odkud že Adam, řekne ti, že Bůh jej stvořil. Tak mu to řekl kněz jakožto učení Boží. Duch sv. však učinil v dítěti tom, že učení to nejen jakožto slovo Boží věří, nýbrž že také pevně a nezvratně přesvědčeno jest o tom, že se nevyvinul člověk samovolně a poznenáhla z opice, nýbrž že od Boha stvořen jest. — Nuže, milý čtenáři, poznáváš tu, na které straně světlo a na které tma? —

3. Jest pak ještě jiné ovoce tohoto daru to, že Duch sv. dává poznati křesťanu i to, co nejznevětějšího, co nejkrásnějšího, co nejsvětějšího na světě jest — totiž Bohočlověka, Ježíše Krista, v Jeho moudrosti, všemohoucnosti, svatosti a lásce!

Ó zajisté, přepodivné, nevypravitelné poklady milosti, pravdy a slitování odpočívají od věkův ukryty v nejsvětějším Srdci Ježíše Krista. Ale právě za našich dnův odkrývá Duch sv. milionům zbožných křesťanův a nechává jim naléztí ony poklady. Proto také přicházejí nesčíslní zastupové ze všech konců a dílů světa k božskému Srdci, a vírou, modlitbou, sv. přijímaním a odprošováním dobývají si z Jeho hlubin nesčíslné, nevýslovné milosti, o jakých synové tohoto světa ani zdání nemají, a tak mimo kráčí jako slepec kolem zlata, z něhož by sobě nabratí mohl, kdyby o něm věděl. Ano, pravda pravdoucí jest, že Duch sv. jest

to, jenž věřící duše učí znáti nejsv. Srdce Ježíšovo, a tak splňuje se i tu ono slovo Páně: »Onť mne oslaví; neboť z mého vezme a zvěstuje vám!« —

Totéž lze říci i ohledně Rodičky Boží, Marie Panny. Roku 1854. vynesla církev sv. rozsudek a prohlásila za článek víry katolické, že Maria Panna bez poskvrny hříchu dědičného počata jest. Avšak lid křesťanský již na celá století před tím tutéž přednost Rodičky Boží dobře znal, a co zatím ještě učenci bohoslovectví o tom spor vedli, lid již se vši jistotou a plným přesvědčením článek onen věřil a vyznával. Odkud, táží se, odkud ten jasný, tak hluboko vidoucí zrak v lidu křesťanském? — Aj, Duch svatý to opět byl a jeho dar umění! Jak často slyšíme od leccjakých »křesťanů« tvrzení, že ten neb onen článek »nemohou věřiti,« ku př. že papež božským přispěním chráněn jest, by nic za zjevení Boží neprohlásil, co by tím opravdu nebylo, že v této věci od bludů prost čili neomylným jest. To že nemohou věřiti.

Nemysli, milý čtenáři, že tací lidé lhou. Nikoliv! Neboť, aby člověk jasně a určitě s celou rozhodností věřil, má k tomu zapotřebí milost víry a dar umění, právě tak, jako ty, abys zřetelně viděl, musíš mít nejen zdravé a otevřené oči, ale také bystrý zrak. Pokazíš-li však nějakým způsobem zrak svůj, pak ovšem i maje oči, nemůžeš ničeho viděti.

Kdo pak nějakým těžkým hříchem zkazil neb ztratil na duši své onen dar Ducha sv., dar vědomostí čili umění, ten a takový skutečně nemůže pochopiti, jak věrohodný, jak snadno k věření ten neb onen článek jest. Ovšem jest pak sám vinen svou slepotou. —

4. Avšak víra samotna neprospěje nic, ty musíš podle ní i žíti. Víra vůbec ukazuje ti jen cestu, kterou se bráti musíš, chceš-li nebe dojíti. Ale mimo tu

jedinou pravou cestu jsou také jiné cesty poboční, široké a pohodlné to silnice. Dáš-li se některou z těchto, půjde to s tebou horem pádem do propasti, mezi lotry a loupežníky, v močály a bahniška hříchův a nefestí! Jest tedy i v této věci zapotřebí člověku pravé a jisté vědomosti, co cesta pravá a co bezcestí. A hle, i to poskytuje ti Duch sv. svým darem umění. Dejž Bůh, bys dar ten v duši své nikdy nezkalil a nezmaril! Co v duši zbožné a věřící může působiti, ukážu ti na jedné svaté dívce, jejíž jméno Germana.

Chudá a prostá tato pasačka měla takové neobyčejné umění svatých, že již v mládí všeliké poměry a okolnosti lidského života pojímala a posuzovala právě opačným způsobem toho, jak obyčejně lidé soudí.

Člověk světák ku př. vyhledává svou radost a rozkoš v jídle, pití, v zábavných společnostech, v radovánkách, v pohodlí, v obcování s druhým pohlavím i ve smyslných rozkoších. On se také štítí všeliké obtíže, vši nepřijemnosti, bolesti a nemoci; on by rád co nejděle byl živ a každá jen vzdálená upomínka na smrt jest mu nad míru protivná, tak že by nejraději před ní někam utekl, kdyby jen mohl.

Právě naopak smýšlela Germana. Spokojila se suchým chlebem, jenž býval téměř výhradně její potravou; spokojila se i tím nejbídnějším oděvem a chodila i času zimního bosa, aniž by jen slovem si byla stěžovala; ba i časté nemoce a bolestné vředy neznepokojily ji. Veselým kamarádkám se pilně vyhýbala, a jedinou její radostí na světě bylo časté a důvěrné obcování s Bohem, s ukřižovaným Spasitelem a s blahoslavenou Rodičkou Boží. V takové pobožnosti bývalo duši její blaze jako motýlu na teplém slunci. Ano, to dítě mohlo již říci s apoštolem národů: »Kristus jest mé žití a smrtí mi ziskem!« —

Synové tohoto světa mají dále velikou žádost po statku a majetku vezdějším. Dvory a pole, lesy, zahrady a vinice, zlato a poklady — čím více, tím lépe — tot jejich snažení a bažení, tot jejich zlaté tele! O to pracují a lopotí se až do únavy, a stíhne-li jich v tom nějaká škoda neb ztráta, již chápou se provazu nebo revolveru, by si hlavu kouli prohnali. Hle, to žádost očí, jízto se kochají. Nepomysli ti zaslepenci, že všechno to zboží světa není vlastně nic jiného, než smetí, které za živobyті člověku pokoje nedá a ve smrti teprve mu přitíží. —

Aj, jak zcela jinak soudila Germana o těchto věcech vezdějších! Jako nějaký poustevník v odřikání se světa sešedivělý, tak pohrdala tato mladička dívka světem a vším, což jeho jest. V šatstvu a pokrmu spokojila se s tím, co nejnntnější člověku třeba k živobyті. Ložnici byla jí stáj a lůžkem trochu slámy na zemi. S tím byla úplně spokojena, ba i od toho malička almužnu dávala. Žijíc zevně v nejkrutější chudobě, ani v srdci si ničeho nežadala. — Aj, jaká to opět moudrost u nepatrné dívky; tot ona moudrost, jízto učí svatý Pavel slovy: »Máme-li co jísti a čím se odívati, spokojeni buďme; neboť nic jsme s sebou na svět nepřinesli a bohda také ničeho odtud neponeseme!« —

Třetí proud světa, jenž také miliony lidí s sebou unáší, a sice přímo do jejich záhuby, jest — pýcha života. Míti nádherný šat dle nejnovější módy a jiným se ukazovati, jezdit ve čtverosprežném kočáře, nad ostatní se vynášeti, blýskati se tituly, řády a hodnostmi, v novinách býti chválen a obdivován, od osob vznesených navštěvován atd., to bývají bůžkové, čili lépe řečeno hračky, jimiž ti páni a paní světa za živobyті si hrají, a i na hrob staví se jim hodně veliký, několik centů těžký kámen se zlatým nápisem. Avšak co ze všeho toho bude

míti jejich ubohá duše tam na věčnosti, kde jen pokora a skromnost obstojí před přisným Soudcem?! —

Germana neměla ani za vlas nějaké pýchy nebo hrdoiti na sobě; chodílat, jak již podotknuto, tak nuzně, tak žebrácky oděna, že se jí až vesničané posmívali a pošklebovali; ale i při těchto úsklebeich lidí i při nadávkách, jichž se jí denně od necitelné a surové macechy dostávalo. domnívalo se to nevinné dítě, že to tak a nejinak musí býti, že jí to tak vším právem přináleží. Ale i kdyby jí byli lidé láskou a ctí vyznamenávali a v krásný šat přioděli, nebyla by měla žádnou z toho radost — radostí byl jí jen Bůh!

Hle, milí čtenářové, to je ona pravá a jediná moudrost, jízto u nevinných a prostosrdečných dítek nalézáme. Neznajíť pranic, co to je: žádost těla, žádost očí a pýcha života. A mnozi dospělí lidé jsou proti nim nerozumní, pošetili, ba slovem říci: učinění blázní. Bláznovství to záleží v tom, že vše, co se týká jejich těla, tedy smyslné rozkoše, požitky a pozemské statky, pak vše, co se týká soudu a řeči ostatních lidí, hlavně čest a chválu světa, nad míru přeceňují a nesmyslně po tom baží a se shání; naproti tomu nebe, peklo, duši — i Pána Boha za tak nepatrné a vedlejší věci považují, že se o ně málo více starají, než to nerozumné zvíře, které o Bohu nic neví, pro nějž vůbec ani nebe, ani pekla, ani žádné věčnosti není. — Synové a dcery tohoto světa čini pravidlem svého života pravý opak onoho, jež Kristus Pán stanovil, řka: »Hleďte nejprve království Boží a spravedlnost Jeho, to ostatní bude vám přidáno.« Hledajíť oni především a hlavně rozkoš, bohatství a slávu světa, a nad tím, co pak následuje, zavírají zúmyslně oči.

Jedenkráté tázal jsem se jistého učeného pána a profesora na vysokých školách, na němž však nebylo ani za

mák náboženství znáti, zda pomýšlí také na to, co po smrti přijde? A učený ten pán odpovéděl: »To nevím; ať jest to cokoli, člověk to nechá jednoduše na se přijíti!« — Ano, slovem tím velmi trefně vytknuta hlavní zásada, dle nížto miliónové nynějšího pokolení lidského žijí a umírají, nechají přijíti na sebe, co přijde! Co to však vlastně znamená? Ukážu ti podobenství.

Člověk velmi zpitý upadne na železniční koleje a omámen líhem i spánkem zůstane tu ležeti, ačkoli vidí a slyší po trati přijížděti vlak. Malé dítě vedle něho lahá a hrdí jej, volaje úzkostlivě: »Pryč, pryč! — vlak jede!« Opilec odkopne je však hněvivě od sebe a blábolí: »Nech mne na pokoji — ať jede, co jede, nechám to na se přijíti!« — Čtenáři, co bys tomu řekl? Není-liž to ukrutná lehkomyšlnost, ba přímo pomatenost?

Tož však pověz mi, jak to teprve nazvatí mám, když lidé, jsouce ve všech ostatních věcech moudří, učení a opatrní, v tom, co se duše týče, právě tak, jako onen opilec jednají a bezstarostně na dráze života svého se potácejí, co zatím rychlovlak smrti dnem a nocí se k nim blíží a se strojem vražedným spolu nezměnitelný soud a neodvolatelný ortel nad celou jich věčností?! —

A to má býti ta pokročilá moudrost našeho světa?

Hle, školní dítě, v náboženství dost málo vycvičené, není-liž daleko moudřejší, než zmíněný pan profesor? Ono ví a myslí na to, že Bůh je všudy vidí a bojí se hříchu; jsouc uraženo, odpouští urážku, zapomíná, nezná hněvu ani msty, trestáno-li od rodičů pro nějaké zavinění, shledává trest zcela v pořádku a miluje rodiče své jako prve; o šat a výživu budoucího dne nečiní si žádných starostí; pø penězích a pokladech vezdejších ne-

baží a neshání se; taktéž neví, co je ctižádost, jest pokorně, poníženo a nevypíná se nad jiné . . . Ó té moudrosti dětské, toho nebeského umění! Proto také Kristus Pán praví učeníkům svým a nám všem: »Nedudete-li jako ti maličci, nevejdete do království nebeského!« —

Ano, ano, nic se nedivte, mnohem více moudrosti mají v těchto věcech děti prosté a nevinné, než mnozí lidé dospělí z tohoto světa. A zajisté, když tak v den prvního sv. přijímání dítek pohlíš na tu andělskou nevinu a posloucháš slova kazatelova, jež k nim mluví, když si tu vzpomínáš na ten posvátný, památný den, kdy i ty jsi poprvé přijímal tělo Páně — aj, jak ti bývá u srdce? Snad musí mnohý se přiznati sám u sebe a říci: »Jak daleko moudřejším jsem tenkrát byl — jak nemoudrým jsem se od té doby stal!! Bazil jsem jen po věcech pozemských, duši svou nesčetnými hříchy jsem poskvrnil, na špatných, ohavných cestách jsem bloudil! . . .«

Nyní teprve, milý čtenáři, porozumíš tomu, co chtěl Spasitel náš říci těmi slovy: »Já jsem světlo, kdo mne následuje, nechodí ve tmách, nýbrž má světlo života!« Pochopíš dále, proč ďábel zove se »knížetem temnosti,« a že vlastně ti, kteří se jím svěsti dali na tu širokou a pohodlnou cestu: žádosti očí, žádosti těla, pýchy života, ti že kráčí v temnostech, ti že jsou »tmáři« v pravém slova smyslu!

A nyní, milý čtenáři, odlož na chvíli »Školu« stranou a nahlédni sám do sebe, čím asi ty jsi? synem-li světa, či synem temnosti? Mužem-li moudrosti s nebe pocházející, či přívržencem světa, toho světa, jehož všeliká moudrost jest před Bohem pošetlost a bláznovství? . . .

Ó jak velmi, velmi zapotřebí jest světu našemu i tohoto daru Ducha sv. — daru umění!

O církvi východní.

(Dokončení.)

4. Stav sjednocené církve v Rakousku.

Sjednocení. čili, jak se také jmenují, unité anebo řecko-katolickí, podrželi svou správu církevní, jakož i obřady i s národním jazykem. Dle národnosti jsou v říši naši:

1. **Arménci:** a) v Haliči a Bukovině pod arcibiskupem Lvovským (klášter panenský 1);

b) ve Vídni pod zvláštním arcibiskupem titul., jenž jest spolu opatem Mechitaristů (klášter mužský 1).

2. **Rumuni:** a) v Uhrách diecése Szamos-Ujvárská (klášter 1), Velko-Varadinská a Lugošská;

b) v Sedmíhradsku arcibiskupství ve Fogaraši (klášter mužský 1).

3. **Srbové a Chorvaté** mají diecési Křiževickou, patřící k arcidiecési Zahřebské.

Nejčtenější ze všech unitů v říši naší jsou

4. **Rusíni:** a) v Haliči pod metropolitou Lvovským jsou spojené diecése Lvovská a Kamenecká (klášterů mužských 8, ženský 1); pod biskupem Přemyšlským spojené diecése Přemyšlská, Sanašská a Zamborská (klášterů mužských 6, ženský 1);

b) v Uhrách diecése Přešovská (kláštery mužské 2) a Munkáčská (klášterů mužských 5).

Mimo to užívá se staroslovanského jazyka při službách Božích, avšak obřadu římského leckde

a) v diecési Seňské (Zeng);

b) na ostrově Krku (Veglia);

c) v diecési Zaderské nejvíce na ostrovech a

d) v diecési Splitské v několika farnostech.

Pro všechna vyznání obřadu východ-

ního sjednocené jest ještě ve Vídni fara u sv. Barbory, poddaná právomoci arcibiskupa Lvovského.

5. Některé zvláštnosti církve východní.

a) **Správa církve.** Po neblahém rozkolu osoboval si patriarcha cařihradský a »ekumenický« čili »katolický« vrchní právomoc nad celou církví východní. Tato však netrvala dlouho. Neboť během času odtrhovaly se církve jazyka mimořekého jedna po druhé od něho, volice si své metropolitě nebo patriarchy, kteří z počátku alespoň od patriarchy řeckého uznání býti musili, což později také přestalo, tak že skoro každý národ svou vrchní neodvislou hlavu duchovní má. Tak ku př. národ ruský již od r. 1589. duchovně neodvislým jest od řeckého patriarchy, maje svého vlastního se sídlem v Moskvě. Tato samospráva církve ruské přestala však za cara Petra I. Velikého. O panovníku tomto vypravuje Augustin Theiner, bývalý podbibliotékař knihovny vatikánské v Římě, následující zajímavou zprávu:*) »Žádný panovník,« píše Theiner, »nežádal sjednocení církve ruské s římskou upřímnějším a pevnějším úmyslem, s větší přesvědčeností a vytrvalostí, jako nesmrtelný Petr. On vsudy osvědčoval přichylnost svou ke katolikům; vždyť povolal i jesuity a kapucíny do říše své. Při nejedné příležitosti vyslovil se, jakou by z toho radost měl, kdyby obě církve opět v jednu se spojily. Když byl r. 1717. v Paříži, jednal o tom osobně s bohoslovci Sorbonskými. Po smrti pak Adriana, ruského patriarchy, nechal místo toto schválně

*) Ve spise: „Neueste Zustände der kathol. Kirche beider Ritus in Polen und Russland.“ 1841. Augsb.

20 let uprázdněné, aby úmysl svůj lépe mohl vykonati. Že nedošel cíle, příčinou toho byly přemnohé zmatky politické a náboženské onoho věku. Nedlouho ještě před smrtí obeslal do Moskvy metropolitu, arcibiskupy a biskupy říše své a nabádal je opět ke sjednocení se s církví římskou (r. 1720.). Ale biskupové opřeli se tomu. Tu povstav Petr uprostřed sboru, pravil: »Neznám jiného, pravého, zákonného patriarchy mimo patriarchu západního, papeže římského. A poněvadž ho poslušni býti nechcete, budete od této chvíle mne samého poslouchati.« Při těchto slovech podal jim stanovy »svatého synodu,« a od té doby byl Petr jediným rozsudím a nejvyšší hlavou ruské církve. A tak je tomu až posud.«

Jednotlivé diecése spravují biskupové, kteří brání bývají z klášterů. Tento má k ruce protopopy (dohlžitele popů, světského duchovenstva, jež se žení) a archimandrity (představené klášterů).

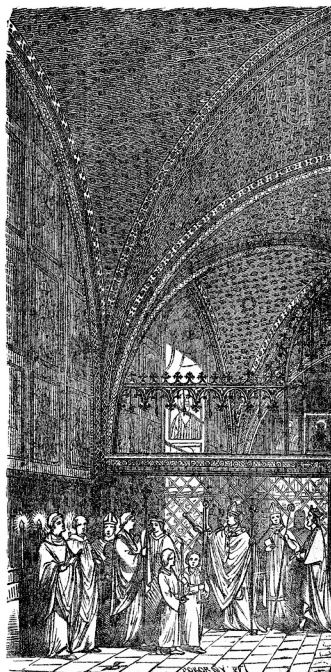
Církevní jmění spravuje zvláštní odbor ministerstva. Biskupové sídlí obyčejně v kláštorech, kdež i semenistě pro kněžstvo světské se nalézá.

Duchovní správu po obcích vedou popové (kněží), kteří se před vysvěcením žení. K ruce mají někdy d'áka (diakona, jahna).

Velikého vzdělání popové nemají, proto také pramalé vážnosti a úcty u lidu požívají.

b) **Chrám**ývají v městech nádherné, po vsích však většinou dřevěné a chudické. Každý kostel skoro má kupli a věž s malými zvony, které se tlukou. Vnitřek chrámu jest přeplněn obrazy, na omítce malovanými. Naproti dveřím stojí jediný oltář; jest to stůl bílým plátnem pokrytý, na němž je kříž, dva svícny, kalich a obřadní kniha. Za oltářem nebo po straně je skříň pro kostelní roucha a náčiní. Sakristie není. Oltář oddělen

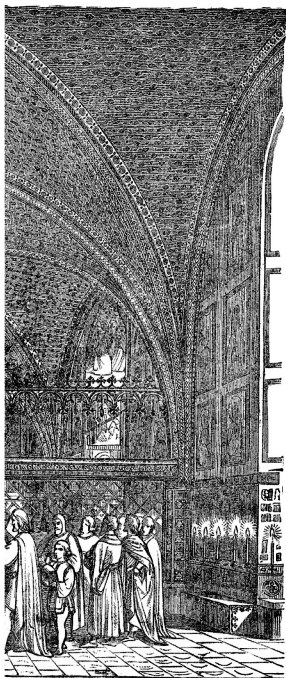
jest od chrámu dřevěnou nebo také mramorovou záclonou, která obrazy, mnohdy i zlatem, dosti bohatě bývá ozdobena, která však lidu pohled na kněze i oltář úplně uzavírá (ikonostas). Jen při »pro-

Vnitřek chr

měňování,« když kněz nejsv. tělo a krev Páně lidu ukazuje, otevře se záclona (carské dvěře). Před ikonostasem bývá vyvýšené místo, s něhož v neděli a ve svátek ďák čítává úryvek z Písma sv. Kázání se nedržívá. Taktéž není zde

kruchty čili chóru hudebního, neboť při službách Božích užívá se toliko zpěvu bez varhan a nástrojů. Stolic a lavic ve chrámu není. Při slavnostech tone však chrám ve světle nesčíslných svíček, které

ného.

záclonu i obrazy, mnohdy umělecké, malebně osvětlují.

c) **Bohoslužbu** koná v národním jazyku pop (kněz), oděn jsa v roucho časem velmi skvostné, našemu pluvíálu podobné, s tím rozdílem, že se z předu

nespíná sponou, nýbrž od krku až k pasu sešitě jest. Pod tímto rouchem má kněz stolu, která jest širší nežli naše a z předu sešitá. V oděvu tomto koná pop všechny obřady i pohřby, neboť černého roucha neznají. Na hlavě má vysokou černou čepici, kterou stále nosí, toliko při »pozdvihování«
ji odkládá. Biskup mívá vysokou, drahokamy posázenou korunu a v ruce pastýřskou hůl, na hořejším konci dvojnásobně ohnutou.

»Služba«
(mše sv.) jest vždy »zpívaná«
; tichých není.

Lid nezpívá nikdy, aniž se nahlas modlí. Pobožnost svou dává na jevo toliko častými hlubokými poklonami a přečastým se křížováním.

Služby Boží konají se toliko v neděli a ve svátek. Jen ve velkých městech každého dne. Obřady mše svaté trvají náramně dlouho — několik hodin.

Po svátosti sv. křtu uděluje pop ihned dítěti sv. biřmování. Nejsvětější Svátost oltářní podává se pod obojí, malým dětem pod způsobou vína. Zpověď mají doušní jako my. Při posledním pomazání musí býti nejméně tři popi; neboť se drží do slova výroku sv. Jakuba: »Stůně-li kdo z vás, zavolej k sobě kněží cirkve«
atd. Při té příležitosti bývá od popů také nějaký divotvorný obraz k nemocnému nesen.

Manželství jest rozlučitelno z důležitých příčin, a manželé rozloučení mohou opět v nový sňatek vejiti.

Zemřelí pohřbívají se ve 24 hodinách. Mrtvola se nese v otevřené rakvi do chrámu, kde se popové dlouho nad ní modlí, kropíce ji vínem. Pak se klade do mělkého hrobu, kde se zasype nehašeným vápnem a zemí.

d) **Posty a svátky.** Posty jsou v církvi východní časté a přísné; trvají v celku 197 dní, totiž 40 dní před velikonočí, 14 dní před sv. apošt. Petrem a Pavlem, 14 dní před Nanebevzetím Panny Marie,

celý advent, každý pátek a sobotu, před každým svátkem a poslední den každého měsíce. Mniši mají postů ještě více. Posty tyto, ač časté a tuhé, přece se celkem svědomitě zachovávají.

Zasvěcených svátků mají mnoho; jelikož se však drží posud Julianského kalendáře, jsou o 13 dní pozadu. Svátky jejich jsou následující: O vánocích jsou 3 svátky: den Božího narození, druhý svátek Rodičky Boží, třetí svátek prvomučenika sv. Štěpána. Nový rok (obřezání Páně dne 13. ledna), Slavnost Jordánská (Zjevení Páně) čili sv. tří králů, Slavnost Hromnic, Zvěstování P. Marie. O velikonoce slaví se opět 3 dny, pak sv. Marka, sv. Jiří, Nanebevstoupení Páně. O svátcích svatodušních jsou slavnosti po 3 dny. Pak světí se za Konstantina a sv. Heleny (2. června dle našeho počtu), sv. Jana Křtitele, sv. apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti apoštolů (30. června), sv. Eliáše (1. srpna), sv. Pantaelaimona (8. srpna), Proměnění Páně, Nanebevzetí P. Marie. Stětí sv. Jana (s přisným postem), Narození Panny Marie, Povýšení sv. kříže, Posvěcení chrámů (Parase 26. října), sv. Dimetria, sv. Michala, Obětování P. Marie, sv. Mikuláše a Početí P. Marie. Z toho vidno, že mají o mnoho více svátků, nežli my nyní. Mimo tyto zasvěcené svátky jest však také první den každého měsíce polovičním svátkem, kde každý doma zůstává, aby byl účasten pokropení a požehnání přibytku popem. Veřejných průvodů je pořídka. Jediný valnější průvod bývá o slavnosti Jordánské, kde se voda buď v řece, potoku nebo ve studni světí. Svěcení této tříkrálové vody zachovalo se i v našich slovanských krajinách katolických.

Sjednocená však církev východní, ač

podržela obrady i správu svou prvotní, přijala přece kalendář Řehořův i také novější svátky katolické.

Kéž by i ostatní naši bratři slovanští, zejména bujarý národ ruský, poznali, kde pravá pravda, kde střed církve Kristovy, a vešli brzy v jediný ovčinec Páně!

Se strany katolické také nelenili. Již v první polovici tohoto století povstaly společnosti, zvané »spolky východní« v Římě a v Paříži (r. 1847.), které si obraly za úkol, »usilovati o to, aby od sv. stolice římské odtrženi národové křesťanští na východě opět se spojili s církví katolickou.« Sám sv. Otec Pius IX. žehnal spolům těm a vši mocí je podporoval.

Katoličtí Jihoslované, zvláště pak biskupové, jako † Haulik, Slomšek, Strossmayer, poznali velikou úlohu svou a snažně k ní prohlédají. — Požehnané bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda, povstale u Slovincův, a Dědictví týchž sv. věrozvěstců našich na Moravě modlí se za dar bohumilého sjednocení. A na stolici sv. Petra sedí Lev XIII., nadšený láskou k veškerému křesťanstvu, proniknutý úctou k našim sv. apoštolům a objímající Slovany jakožto milé syny své, papež, jenž horoucí touhou plane, aby se vrátila jednota mezi rozvaděné bratry. Bůh dej, ať se tak stane!

Nám katolickým Slovanům západním nezbývá, nežli spojenými modlitbami o to volati k Bohu, neboť od východu přišli k nám svatý Cyrill a Method, aby nás získali Kristu: nuže, hledme se odsloužití témuž východu pravou láskou bratrsky křesťanskou, aby odštěpení bratři s námi konečně nábožensky »jedno« byli!

Milost' obráčení.

(Dokončení.)

Nedá-li se upříti, že obráčení hříšníka jest největší všech milostí, pak jest ovšem předřležitá otázka, jak lze této milosti nabyti. Na tuto otázku odpovídají nám dějiny a každodenní zkušenost.

Mezi prostředky, s kterými Bůh milost obráčení spojuje, sluší především jmenovati kázání. Kázáním měli apoštolové podle rozkazu Kristova celý svět obrátiti, a dějiny církevní nám vypravují, kterak na prvé kázání Petrovo několik tisíců lidí se obrátilo. I za našich časů lze se o podivuhodném účinkování kázání přesvědčiti, ku př. když se někde odbývají misie. Tu nezřídka kázáním misionářů jednotlivci, ano celé rodiny a obce stávají se jinými, ze lhostejných, lehkomyšlných lidí bývají nejhrořlivější křesťané.

Za časův apoštolských stávalo se, a ještě nyní stává se v krajinách, kde se ponejprv evangelium hlásá, že Bůh zázraky činí, aby nevěrcům oči se otevřely a oni se obrátili.

Někdy jsou to přírodní úkazy, jako blesk a hrom, které srdce milosti obráčení otvírají. Když světácký a rozkoše milující kanovník Norbert jel na slavnost lidu do Yrede, překvapila jej na cestě hrozná bouře. Blesk udeřil před ním a zabil jeho koně. Norbert sám klesl omámený k zemi, a vzpamatovav se, zvolal: »Ó Pane, co chceš, ať učiním?« Jakýsi hlas odpověděl jemu: »Vystřihěj se zlého a čin dobré!« Od toho času byl Norbert přeměněn, jako Šavel na cestě do Damašku. Z rozmařilého kanovníka stal se horlivý hlasatel kajicnosti a velký zakladatel nového církevního řádu.

Nenadálá smrt aneb jiné veliké neštěstí také již často způsobily obráčení, jak se o tom v životě svaté Markéty Kortonské dočítáme. Tato, spatřivši již

hnijící mrtvolu svého zakeřnický zavražděného milence, zrozila se, okem ducha patrila do věčnosti a úzkostlivě zvolala: »Kde asi bude jeho duše?« Od toho okamžiku odvrátila se od široké cesty nepravosti a dala se na stezku pokání, na níž až do smrti věrně vytrvala.

Někdy používá Bůh též nábožných osob, aby svými rozhodnutími srdce lidská pro velkou milost obráčení připravily. Dvě sestry, Kristina a Kalista, odpadly ve třetím století od Krista. I měly, jak tomu pohanský soudce chtěl, též křesť. pannu Dorotu k odpadlictví přemluvit. Avšak svatá Dorota mluvila k oběma sestrám tak důraznými slovy o hrozných následcích odpadlictví, že obě s pláčem vrhly se k nohám sv. Doroty a slíbily, že veřejně své odpadnutí od víry křesťanské odvolají. Tak i učinily a podstoupily mučnickou smrt.

Tak mnozí svatí v nebesích došli milostí obráčení dobrou knihou, kterou jim prozřetelouš božská jako náhodou do ruky dala. Svatý Ignác z Lojoly, sv. Jan Kolumbini byli legendou svatých na pravou cestu přivedeni a dostalo se jim milosti obráčení.

Když svatý Dominik marně se narozmýšlel, kterým prostředkem by bludaři v jižní Francii zpět ku pravdě byli přivedeni, doporučila mu nejsv. Panna svatý růženec. Světec použil toho prostředku a tisícové bludaři nabyli jim milostí obráčení. Chtěl-li blahosl. Klement Maria Hofbauer, redemptorista, některého hříšníka k vykonání dobré životní zповědi přivesti, modlil se na ten úmysl růženec, a to vždy spomohlo.

Církevní časopisy již častěji ohlašovaly, že nevěrci, bludaři aneb vlažní katolíci dali se přemluvití a přijali škapulř

aneb posvěcený medalionek a nějaký čas je nosili. Výsledek byl nezdíka nápadný. Nevěrci a bludaři prosili, aby byli do církve přijati, vlažní katolíci vykonali životní zpověď a započali ctnostný, svatý život.

Ve staré církvi směli oběti mše sv. býti přítomni jen ti křesťané, kterým bylo dovoleno, svátost oltářní přijímati. Veřejní kajníci, kteří Svátost oltářní nesměli přijímati, musili s nepokřtěnými po kázání, po němž hned obětování následovalo, chrám Páně opustiti. Již dávno od tohoto církevního řádu se upustilo, nyní smí každý člověk, vyjma jmenovitě vyloučené z církve, našim službám Božím býti přítomen. Tato změna již nejednou jevila dobrý účinek. Neměli bychom tak mnohého nábožného a horlivého kněze, tak mnohého klášterníka, kdyby jako bludaři aneb židé byli od našich služeb Božích vyloučeni bývali. Neboť, že byli našim službám Božím přítomni, to připravilo jejich srdce pro milost obrácení.

Uznáváme-li, že udanými prostředky tak mnozí milosti obrácení došli, přece nedá se též popírati, že u mnohých lidí tyto prostředky neúčinkovaly a jim milosti obrácení nezjednaly. Jak mnozí slyšeli ta nejdojemnější kázání, nebo byli slavným službám Božím přítomni, a přece vše to je nepolepšilo, široké cesty nepravosti neopustili. Jak mnohý voják nosil po čas války škapulír, sobě snad od starostlivé matky zavěšený, a po ukončení války vhodil jej s posměchem do ohně. Kanovník Norberta blesk pohnul k obrácení, Martin Lutr byl také bleskem poděšen, který jednoho z jeho druhův usmrtil, avšak Martin Lutr přece nestal se svatým, nýbrž odpadl od církve. Mnohá dcera čte v neděli večer ze života svatých, avšak mezi čtením ani jí nenapadá, by svaté následovala, ano dává na každé hlesnutí venku pozor; neboť očekává svého milence v určitou hodinu před domem otcovským. Ano, často ani ty nejnapadnější zázraky

nejsou s to, by srdce diváků Bohu a nábožnému životu získaly, jak nám církevní dějiny o židech a pohanech za časů Kristových a apoštolských vypravují.

Zázračně uzdravení slepého od narození rozdmýchalo hněv zákoníkův a fariseů proti Kristovi tím prudčeji, a pohanští soudcové považovali zázraky, které Bůh skrze svaté mučeniky působil, za kouzla, a tím krutěji s mučeniky nakládali. I pozdější století ukazují nám něco podobného. Roku 1649. byl protestantský vévoda Jan Bedřich Brunšvický v Assisi v Itálii svědkem, kterak svatý Josef Kupertinský při mši sv. zázračně od země byl pozdvihnut a ve vzduchu se vznášel. Vévoda tím zázrakem se obrátil a vrátil se do lhána katolické církve; naopak jistý protestantský hrabě, který též toho zázraku byl svědkem, zvolal ve zlosti: »Proklet buď den, ve který jsem do této země přišel! Ve své vlasti byl jsem úplně klidný, zde však pochybováním a úzkostlivostí svědomí se kolísám.« Nenapadlo mu, aby se obrátil.

Snad ani nám, milý čtenáři, nebyly by všechny ty prostředky, o nichž jsme rozmlouvali, milost obrácení zjednaly. Treba tedy, abychom se, nechceme-li milosti obrácení postrádati, po jiném prostředku ohledli, který by byl příhodnější, nám tuto milost zjednati. Stává takového prostředku? Uhlídáme!

Pohleď, milý křesťane, na kříž! Na něm pni tvůj Pán a Bůh! Proč tam pni? Poslední pokus učinil, aby srdce lidská získal, je pro milost obrácení, kterou jim chtěl sdělit, uschopnil. Po čtyry tisíce let pokoušel se mnohonásobným způsobem, aby tohoto úmyslu dosáhl. K tomu účelu prokazoval lidem dobrodiní, dával jim hojně žně, hojnost oleje, vína i pšenice. Dal jim hrozny, které byly tak veliké a tak těžké, že dva mužové měli je co nésti. Avšak dobrodiní tato nebyla s to, by lidská srdce k lásce

Boží pohnula. Bůh vyhrožoval a sesýlal hrozné tresty, aby bázní lidí od široké cesty nepravosti odvrátil a na cestu ctnosti přivedl. I tyto pokusy neosvědčily se. Ani potopa světa, zkáza měst Sodomy a Gomorhy, nemoce, války, hlad a poroha nezískaly srdcí lidských Bohu. Tu sestoupil Syn Boží sám na svět a dal se, prokázav lidem ještě mnohá dobrodini, na kříž přibiti, na němž ve velkých bolestech umřel. Tisícové lidí viděli jej na kříži pněti, viděli, kterak v nevýslovných bolestech krvácel, slyšeli, kterak za ně o milost svého nebeského Otce prosil, ale zůstali chladni, ano ještě se mu posmívali a se rouhali. Když konečně ducha svého vypustil a umřel, tu proklál kopím voják bok Syna Božího a otevřel jeho Srdce, z něhož krev a voda tekla. A nyní mnozí bili se v prsa a vrátili se kajicně a zkroutěné s hory Kalvarské do Jerusálema.

Podle výkladu církevního otce svatého Jeronýma diváci tito se obrátili. A co jim zjednal milost obrácení? Voják s kopím ukazuje ti, milý čtenáři, kdo jim tuto milost zjednal; kopí totiž ukazuje na nejsv. Srdce Ježíšovo, jakoby chtělo říci: Vizte zde, vy lidé, Srdce Syna Božího! Vizte to Srdce, které Bůh k obrácení lidí ustanovil! Vizte zde to Srdce, které Syn Boží k dokonání svého díla vykupitelského obětoval! Toť jest Srdce Ježíše Krista, které převelikou láskou k lidem plápolá, láskou, která jest tak prudká, že Syna Božího přinutila, nejhorší, nejbolestnější smrt vytrpěti, by lidi z poroby ďablový vysvobodil a jim milost obrácení vymohl. Tuto pravdu, kterou nám kopí vojákovo hlásá, dotvrzuje podivuhodná událost, kteráž se též při ukřižování Páně přihodila.

Se Synem Božím byli spolu dva lotři ukřižováni: jeden po pravici, druhý po levici. Jeden z těchto zločinců zůstal zaslěpený a zatvrzelý, druhý se obrátil a prosil božského Spasitele za odpuštění

hříchův a nabyt z úst Ježíšových toto ujištění: »Ještě dnes budeš se mnou v ráji.« Šťastný tento lotr, podle nábožného podání jmenem Dismas, došel tedy ještě v posledních okamžicích svého života milosti obrácení. A kdo mu tu milost vymohl? Jak se vůbec myslí, byl tento lotr se svým křížem po pravici Ježíšově, tedy na té straně, kterou voják svým kopím otevřel a z níž voda a krev, obrazy to všeliké milosti, vytékaly. Tato voda a krev vytékaly z nejsv. Srdce Ježíšova a z tohoto Srdce vyšla též milost obrácení, které dobrý lotr srdce své otevřel.

Žádáš-li si, milý čtenáři, ještě jiného důkazu pro tu pravdu, že milost obrácení nejbezpečněji lze z božského Srdce Ježíšova nabyti, pak udávám ti výslovné ubezpečení, které božský Spasitel sám blahosl. panně Markétě Marii vyslovil. Božský Spasitel totiž nařídil ji, aby ohlašovala a ohlašovati dala v celém světě, že svým milostem neurčí žádných mezi pro všechny, které je v jeho Srdci hledati budou. Zvláště však přislíbil: »Hříšníci naleznou v Srdci mém zdroj a nekonečné moře mého slitování; vlažné duše vrátí se ku své dřívější horlivosti; horlivé duše se domohou veliké dokonalosti.« Toť jsou tři druhy lidí, které sobě božský Spasitel volí, totiž: hříšníky, vlažné a horlivé křesťany. K jednomu z těchto druhů patříš i ty, milý křesťane, neboť jsi buďto hříšník, který již dlouhý čas ve hříšném návyku nebo v blízké příležitosti ke hříchu žiješ, aneb jsi vlažný křesťan, kterého, poněvadž nejsi ani studený ani teplý, počne Bůh vyvrhovati z úst svých, aneb jsi horlivý, avšak ještě slabý a jsi na nejnižším stupni dokonalosti a sám pocituješ, že třeba ti více horlivosti, máš-li patřiti k věčně vyvoleným. Ať patříš do té neb oné třídy, milosti obrácení jest ti třeba, a proto radím ti, abys hned se mnou božské Srdce vzval: »Milost tvého Srdce polepšívá mne!«

Láska svatých k božskému Srdci Páně.

(Dokončení.)

9. Přísné pokání sv. Romualda.

vroucné lásky k nejsv. Srdci Páně uvolil se sv. Romuald ze znamenitého domu vévodův Ravenských v mladistvém věku dvaceti let, snašeti do-brovolnou chudobu a žil takto sto let v nejtužším pokání, jakéž mu řád kamaldulenský, jehož byl zakladatelem, ukládal. Zemřel ve stáří 120 let. roku 1027. Postil se skoro vezdy, někdy až šest dní uplynulo, než požil nějakého pokrmu; postel jeho byla slaměná rohožka, na níž však málo spával, an bdíval celé noci trvaje na modlitbách. Tak se vyšinul nad všelikou smyslnou potřebu, že se o něm vůbec říkalo: »On nežije jako člověk, nýbrž jako anděl.«

Ďábel, úhlavní to ctnostných lidí nepřítel, spozorovav, že tak velikými ctnostmi jeho říše velkou trpí újmu, a že oproti tomu láska k Ježíši se v srdcích lidských zmáhá, vida to tedy ďábel, trápil světce hrozně, uvaluje naň všeliké zlo. Vypravuje se, že sv. Romuald v takových mukách a trápeních často k Pánu volával: »Ó sladký, přemilý Ježíši, proč jsi mne opustil, a mne zuřivostí mých nepřátel naprosto vydal!« Často býval tak hluboce v rozjímání krásy Otce nebeského ponořen a ohněm lásky roznicen, že musel chtít nechtě zvolati: »Nejsvětější Srdce Spasitele mého, ty's sladkým medem úst mých, ty's nevýslovnou tužbou srdce mého, ty's slasti svatých a andělů v nebi;« takových a mnoho jiných samou láskou dýchajících povzdechů ronilo se jen z jeho ohněm lásky plápolajícího srdce.

10. Něžná láska sv. Dominika k božskému Srdci Páně.

Sv. Dominik vyznamenal se zvláště svou vroucí a něžnou láskou k božskému

Srdci Spasitelovu. Důkazem toho jsou všechny jeho skutky, jeho pokání, posty a noční bdění, jeho modlitby a slzy, a obzvláště jeho vytrvalá horlivost, kterouž vyučoval lid. Láska jej pudila jíti k pohannům a k nevěrcům, aby je Kristu vyzískal. Za příčinou nejněžnější lásky k nejsv. Svátosti oltářní, trval před ní po celé noci na modlitbách; byl-li unaven, uložil hlavu svou na stupeň oltáře, aby tak alespoň mohl u Krista dleťi. Při mši sv. byl často u vytržení, rozjímaje neskončenou lásku, již nám Ježíš Kristus v nejsvětější Svátosti olt. prokazuje. Na svých cestách, kteréž vždy v zimě v létě bos konal, říkával svým průvodcům: »Vmyslete se u přítomnost Spasitele božského, abychom se s ním pobavili.« Průvodci jeho pak vždy slyšovali jeho nejrůznějši povzdechy k Bohu. A kdo by byl s to, by popsal jeho převelikou touhu, pro Krista trpěti a umříti? Z lásky k němu byl by nejhroznějši smrt podstoupil.

Jistý kacíř chtěl sv. Dominika zabiti, než chybil se. Tu pravil ku světcí: »Kdybys byl šel tou a tou cestou, již bys nebyl na živě.« Načež mu odpověděl sv. Dominik: »Vím dobře, že takové milostí nezasluhují od Ježíše Krista; ale kdybys si směl vyvoliti, jakou smrtí bych zemříti chtěl, přál bych si, abys mi uřal ruce a nohy, oči a jazyk mi vytrhnul, a pak mi, v krvi se brodicímu, hlavu utal.« Taková láska ke Kristu pronikala sv. Dominika. Na sklonku jeho života stalo se, že se mu Pán zjevil, a tato slova k němu promluvil: »Poďď, můj příteli, a požívej věčných radostí nebeských.«

11. Serafinská láska sv. Františka z Assisi.

Sv. Bonaventura praví o serafském sv. Františku: »Kdož by byl s to, by popsal

planoucí lásku, kteráž hořela v srdci přítele Kristova? Byl on jako uhel vhozený ve žhavou pec lásky božské. Když uslyšel o Spasiteli mluvíti, byl ihned pln pohnutí a nadšení; neustále pak říkal, že se nemůžeme Toho, jenž nás tak velice miloval, ani dost namilovati. « Byl vždy ve spojení se Srdcem Ježíšovým, jeho paměť, vůle a rozum směřovaly k božskému Srdci jako ke svému středišti. Proto též si zamiloval velmi samotou a modlitbu. » Nalezal-li se serafský světec sám, a sice někde pod širým nebem, « vypravuje sv. Bonaventura dále, » naplňoval lesy povzdechy svými, pokropil cestu svými slzami, bije se v prsa; a jakoby v nejsamotnější poušti se nalézal, rozmlouval se svým Spasitelem, nazýváje Jej milovníkem srdce svého. » Největší jeho slastí bylo, v žalmech chválu prozpěvovati Bohu a Jeho dokonalostem, proslavovati Jeho lásku, dobrodiní a divy. Slyšel-li sv. patriarcha, neb viděl-li nejsv. jméno » Ježíš, « byl samou radostí jako bez sebe, citě při tom nebeskou slastí nevyslovnou. Přál si, by věřící Jej všude ctili, kdekoliv Jej naleznou, by papírky, na nichž jest nejsv. jméno Jeho napsáno, pečlivě schovali, aby nebylo zneuctěno a snad i nohama šlapáno. Přijímaje nejsv. Svátost oltární, byl pln sv. ohně. Nutkán jsa planoucí touhou pracovati ku cti a chvále svého Krista milovaného a pro něj umřítí, vydal se třikrát na cesty k nevěřícím, aby je obrátil, a sice tak státně vždy vykračoval, že ačkoliv posty a nemocemi byl seslaben, všechny své průvodce překonal. » Oheň jeho lásky ke Kristu byl tak mocen, « praví svatý Bonaventura, » a plameny jeho tak vysoko vyšlehovaly, že by všechny vody obtíž, trápení a muk nebyly s to, je uhasiti. « Zvláště však dokázal svou lásku ke Kristu tím, že všemi silami toužil, Jemu se podobným státi, a podle Jeho obrazu se řídití a vzdělání, trpělivě snašeje všechny

trpké zkoušky, věda, že Kristus v bolestech nejvíce projevil lásky. Toť bylo též příčinou, že mu náš božský Spasitel zvláštní milosti svých přesvatých pět ran vtisknouti ráčil na jeho tělo. Pravá láska, kterou choval k Ježíši, dí sv. církevní otec a pisatel jeho života, učinila jej předmětem lásky, neb toť jest pravý a nutný účinek lásky.

12. Láska sv. Ignáce z Loyoly.

Nelze pochybovati, že svatý Ignác Spasitele nejhoročnější miloval láskou, poněvadž jsa třicet let stár, opustil krvavé řemeslo zbraně, v němž si dobyt již veliké slávy. Opustil otčinu a rodiče, zřeknul se vznešeného rodu, z něhož pocházel, a všech statkův, uče se uprostřed dětí počátkům latinského jazyka. Bylo mu snášeti tisícere urážky a pomluvy, byl zajat a pak i vyhnán. Než duch jeho neklesl, nýbrž pomocí lásky to vše překonal a založil tovaryšstvo, jemuž dal příjmení Ježíšovo, kteréž pozůstávalo ze silných a udatných vojinů, kteří s ním zápasiti a prapory svými ve všech končinách světa mávati měli. Často říkával sv. Ignác: » Pane, což mám chtíti mimo Tebe, Ty jsi jediným, jemuž mé patří náklonnosti. « I ty nejnepatrnější věci naplňovaly jej láskou ke Kristu; při modlitbách a rozjímáních zahořel láskou tak, že údy těla jeho ohnivé zdály se býti, obličej jeho byl jako červec, žily jeho naběhly, a tepna tak rychle tepala, že se mohlo ihned souditi na hluboké pohnutí srdce jeho. Jednou, bylo to o vánocích, sloužil dvě mše sv. po sobě; při tom byl láskou tak hluboce dojat, že se zdálo, že umře. Za tou příčinou nemohl pak již sloužiti mši sv., toliko byl-li úplně zdráv. Někdy též upadnul do mdloby láskou, tak že nebyl s to, by se na nohou udržel, a do svého pokoje donesen býti musil.

13. Missijské práce sv. Frant. Xaveria.

Sv. František Xaverský, apoštol východních zemí, byl netoliko hodným synem sv. Ignáce, nýbrž i horlivým stoupcem jeho ctností, zejména jeho lásky k božskému Srdci Páně, což dokázal nesčíslnými pracemi, jež podstoupil, mnohým tělesným i duševním namáháním, které ku slávě Boží ve Vlašsku, Španělsku, Portugalsku, v Indii a Japonsku snášel. Ačkoliv byl velkým břemenem prací obtížen, bylo nicméně srdce jeho vždy tiché a pokojné, jsouc v ustavičném obcování s Kristem. Mezi všelikým zaměstnáním a obcováním s lidmi měl povždy nejsv. Srdce Ježíšovo na paměti. Někdy se tak hluboko zamyslel a ponořil v rozjímání o lásce Kristově, že mimoděk zvolal: »Dobrý Ježíši, Spasiteli můj!« Často mívával nejsv. jméno »Ježíš« na jazyku, kteréž však nikdy nevyslovil, leč s největší úctou a láskou, řídě se dle slov sv. apoštola Pavla: »Ve jménu Ježíše, klaň se každé koleno.«

14. Lásky plná horlivost sv. Filipa z Neri.

Veliký tento sluha Boží byl tak horoucí láskou ke Spasiteli proniknut, že se o něm říkávalo, že všechna jeho slova a všechny skutky nejsou leč plameny tohoto sv. ohně lásky. V třicátém roce věku svého prosil vroucně Ducha sv., by jej svými sv. dary obdaril a jej svým ohněm rozničil. Prosba jeho se vyplnila, neboť bylo srdce jeho tak rozniceno a tak prudce počalo tlouci, že by toho nebyl snesl, kdyby Bůh záračným způsobem nebyl prsa jeho rozšířil, odděliv čtvrté a páté žebro na levé straně od sebe, by se takto srdce jeho schladilo a poněkud občerstvilo. Od té doby po padesát let pohybovalo a rozšiřovalo se srdce jeho tak prudce, že nejen tělo jeho, nýbrž i postel, stolice, na níž sedával, ano i světnice se trásly jakoby bylo zemětřesení. Tento oheň se rozšiřoval

po celém těle a jednou mu vypráhnul krk tak, že nějaký čas trpěl bolestí. V zimě v noci nesměl ničeho míti na prsou, ba musil dvéře i okna otevřítí, aby tak svou palčivost zmírnil; činil to i ve svém stáří osmdesáti let. Každodenně sloužil mši sv., aneb byl-li nemocen, přijal též nejsv. tělo Páně. Při sloužení mše sv. tak býval láskou pohnut a proniknut, že musel nstáti, aby se zotavil. Když při pozdvihování nejsv. tělo a krev Páně pozdvihoval, stávalo se často, že nemohl ani ruce spustiti a svaté podoby na oltář položiti. Po mši sv. býval jako smyslu zbaven, jsa podoběn více mrtvole než živému člověku. Když byl na smrtelné posteli a poslední účast mu přinesena, tu zvolal s proudem slzí v očích: »Tu jest Ten, v němž nalézám veškeru mou spokojenost, tu je má láska, má slasť, nemám nic dražšího, nic vzácnějšího nad Něj. Ó dejte mi Toho, jehož miluji, dejte mi Ho a neotálejte!«

15. Jakub Todí.

Slavný tento muž, obyčejně Jakoponi zván, pocházel ze vzneseného rodu Benedikti-ův, a byl slavným právníkem. Vida choť svou umíratí, tak byl dojat, že se docela Boží službě odevzdal a do řádu svatého Františka vstoupil. Zvláště miloval nyní dvě ctnosti, pohrdání světa totiž a nevšímání si úsudků lidí, v kterýchž ctnostech veliké činil pokroky. Lidé se mu posmívali a považovali všechny jeho skutky za směšné. Měli ho za blazna, a dali mu proto název čili vlastně přezdívku »Jakoponi.« Než on nevšímaje si ničeho pohrdal světem a všemi jeho pomíjejícími radostmi a nazýval celý svět větším právem »hloupým« než-li svět jej. Zejména však dosáhnul vysokého stupně lásky k božskému Srdci Páně, tak že se zdál někdy býti bez sebe. Bylo jej slyseti zpívatí, plakati, naříkati, hluboce vzdychati; byl-li samotén, běhával prudce, sžírán jsa tímto

posvátným ohněm, proniknut jsa šípem lásky Boží, obejmul často i strom ledakterý, tisknul jej k sobě, jakoby božské Srdce Páně, jediný to předmět jeho lásky k sobě tisknul, a zvolal pak pln lásky: »Ó nejsladší Ježíši, ó nejslavnější Ježíši, ó nejlaskavější Ježíši!« Jednou se ho jistý řeholník otázal, proč tolik prolévá slz. I odpověděl: »Proto, poněvadž láska. t. j. nejsvětější Srdce Ježíše, není od lidu milována.« Největší jeho touhou bylo, následovati božského Spasitele v mukách a trápeních. Jednou byv otázan, co by chtěl pro Krista trpěti, odpověděl: »Rád bych tím svou lásku k Němu na jevo dal, abych mohl všechny možné bolesti a trápení tohoto života snášeti. Nejen to, nýbrž si přeji, by po mé smrti ďábel duši mou do pekla zanesl, abych tam všechna jen možná muka až do posledního soudu vytrpěl, nejen za sebe, nýbrž i za duše

v očistci, ba kdyby bylo možno, i za všechny zatracence. Kdyby mne pak Bůh do nebe povolal, tož bych si přál, aby všichni ti, za něž jsem trpěl, dříve do nebe se dostali a větší požívali blaženosti, než já.« Jednou byl pro nepatrný přestupek od svého představeného odsouzen k obývání smrdutého místa; tu se tak radoval, že počal ihned za to Boha chváliti, za kterýmž účelem též krásnou složil píseň. Když tak pln citu zpíval, zjevil se mu Pán a pravil: »Příteli můj, Jakoponi, poněvadž tento trest z lásky ke mně trpělivě snášíš, tedy pros mne o milost kteroukoliv, a já ti ji udělím.« Načež odpověděl světec: »Poněvadž jsi mi, ó božský Spasiteli, dovolil o nějakou milost Tě žádati, tož prosím Tvé božské Srdce jen o tu milost, bych byl přesazen do smrdutějšího ještě místa, než toto.«

Svatá Brigita Švédská,

pravá poutnice, vdova z třetího řádu sv. Františka.

(Dokončení.)

oto vykonavši, dostala Brigita zjevením zvláštní rozkaz, otčinu svoji opustiti a do Říma se odebrati. Ihned uposlechla; rozloučila se, ne bez boje, s milými dětmi a drahou vlastní, již více nespátřila, a putovala ve společnosti tří kněží a několika zbožných paní ku konci r. 1346. do Říma. Namáhavá a dlouhá to byla ovšem cesta, avšak šťastně vykonána na jaře r. 1347.

V tomto středu celého křesťanstva cítila se Brigita šťastnou, ani ne tak proto, že zde tolik posvátných míst její pobožnost uspokojovalo, jako že z vůle Boží se zde nachází; bylyť vůle a zalíbení Boží jí všim, po čem jen toužila. Ano, nelze ani vypsati, co Brigita, zde

26 let trvající, všecko vykonala a způsobila. — Putuj s ní v duchu k těm sedmi chrámům římským a i jiným kostelům, konej s ní její pobožnosti, sleduj a zkoumej všecka ta zjevení i zázračné události, jimiž ji Bůh zde navštěvoval, provázej ji na cestě do nemocnice a obdivuj se nejen její rekovné odhodlanosti, s jakou veškerými neduhy sklíčeným tak ochotně slouží, ale i těm kajícným skutkům rozličného sebezmrtnění, jichž svědkem byla tichá její komůrka; následuj ji ještě, jak chudým chléb, jež sama pro ně vyžebřala, rozdává a ráda uprostřed nich sedává, vyučujíc a potěšujíc jich; naslouchej těm horlivým a něžným domluvám, jichž užívá k obrácení tolikera hříšníkův, a pozoruj veškerou její působnost a neunavnou snahu, aby

papež opět z Francie do Říma se navrátil, jakož i její činnost v Bologni a Castelnovu — a tu máš jen slabý nástin onoho bohumilého života, jenž ponejvíce jen Bohu a andělům znám jest.

Po celý ten čas trvali při ní pouze poutníci ze Švédska; avšak proti všemu nadání přidružila se ku Brigitě ještě jedna vznešená poutnice — její dcera, svatá Katerina Švédská, jež se svým manželem v neporušeném panenství žijíc, s jeho svolením do Říma připutovala a nyní stálou průvodkyni své matky se stala. Nyní putovala Brigita v čelném průvodu se svou dcerou do Assisi, a tak navštívila ještě přechetná města, jako: Neapol, Benement, Ortonu, Gargaro, Bari, Salerno, Amalfi a j.

Mlčením pomínu vše, co znamenitého se na cestách těch stalo, jakož i toho, že se Brigita marně přičiňovala, obrátiti zatvrzelou a hříšnou královnu Johanku neapolskou; avšak přece musím se zmíniti, jak ještě dva její synové za ní připutovali.

Bylo to r. 1367., když Birger a Karel, synové její, do Říma přišli, a tu vyžádala si pro sebe i všechny své milé u tehdejšího papeže Urbana V. slyšení a schválení jak řádu svého, tak i růžence, nesoucího její jméno;*) avšak co jejím největším přáním bylo, aby papež v Římě zůstal, toho ne-

dosáhla. Za to však našla hojně náhrady ve zjevení, jež jí kázalo putovati do svaté země, dávno do touhy srdce jejího; vždyť byla povždy tak vroucnou ctitelkyni utrpení Kristova. Na cestě ztratila v Neapoli syna Karla neuprosnou smrti a dorazila roku 1372. — tedy již u vysokém stáří — v předvečer Nanebevstoupení Páně do Jerusálema.

Najisto si můžeš, zbožná duše, nyní sama představití, s jakou rozníceností a svatou kajcností všecka místa, utrpením Kristovým posvěcená, přesvatou krví Jeho zvlažená a vůbec Jeho přítomností požehnaná, navštěvovala, hojnými slzami smačela a co možná nejvíce uctila.

Zpáteční cestou navštívila velmi mnoho kostelův a jsouc churava, přišla opět r. 1373. do Říma, kdež i svou vězdejší pouť šťastně dokonala. I zde byla ještě učitelkou všem; neboť na smrtelném lůžku byly trpělivost a odevzdanost do vůle Boží nejlepší ozdobou Brigitinou. Svatými svátostmi jsouc zaopatřena, nebeskými zjevy potěšena, skonala 23. července téhož roku v 71. roce věku svého.

Její tělo pohřbeno nejprve v chrámě sv. Vavřince v Pampaně; napotom následujícího roku přenesla její dcera — svatá Katerina — toto do kláštera ve Vadsteně ve Švédsku, jenom její pravé ramě ostalo v kostele sv. Vavřince.

Papež Bonifác IX. prohlásil jí r. 1391. za svatou a Řím postavil jí z vděčnosti za dobrodiní, která slovem i skutkem po tolik let zde konala, kostel, jenž stojí na náměstí farnézkém. Zde lze nad oltářem po levé straně spatřiti polovici onoho stolu, u něhož svá zjevení zapisovala, v důvěrných návštěvách Syna Božího trvala, s rodinou svou stolovala a posléze i zemřela. — V přiléhajícím domě ukazují se dosud jizby, v nichž tato

jedny; leč by se jej dvakráte pomodlil, čímž by pak ovšem oboje získal. Odpustky jsou velmi bohaté a mohou i duším v očištění věnovány býti.

*) Růžence sv. Brigity sestává ze 6 desátek, při každém desátku přidává se ještě 1 Otčenáš a 3 Zdrávasy: Otčenáš, aby se dovršil počet sedmi bolestí nevš. Panny, a 3 Zdrávasy, aby se dovršil počet 63 let, jež na zemi byla žila. Růžence ten může svítiti pouze kuéz k tomu oprávněný, aneb z řádu sv. Brigity. Že pak růžence ten méně rozšířen, poskytuje papežoví některým řeholním (jako redemptoristům) a světským kněžím plnomocenství, že mohou na obyčejné pětidesátkové růžence udělovati též i odpustky svaté Brigity; modlení a rozjímání tajemství musí se pak díti jako při obyčejném růženci sv. Dominika. Kdo se takový růžence modlí, nemůže jedním se pomodlením téhož růžence odpustky sv. Dominika a spolu i sv. Brigity získati, nýbrž pouze jen

světice se svou svatou dcerou bydla; jedna z nich proměněna v kapli, kde jsou dva velké obrazy, představující její smrt a prohlášení za svatou; v ložnici pak je druhá část svrchu uvedeného stolu. — Památku její oslavuje církev svatá 8. října, a Švédsko jí ctí jakožto svou patronku.

Jest pořekadlem: »Kdo mnoho putuje, nebývá svatým;« avšak sv. Brigita jest právě čestnou toho výminkou. — »Toť dobře,« pomyslí si snad mnohý i mnohá, majíce tolik nepřátel putování vůbec a na poutě chození zvláště, »nyní budu mítí aspoň ve svatě Brigitě obranu proti všem, jižto na časté poutě tak mnoho sočejí.« Avšak neukvapuj se nikdo jak v úsudku, tak i v odporu; hlediz dříve s rozvahou poznati zlato od pozlátka.

Putování, t. j. navštěvovati místa omilostněná a zbožným lidem za poutnická označená, není proti vůli Boží; vždyť právě sám Bůh ona místa jaksi před jinými vyznamenal a milostmi zde lidem prokazanými takorča založil, učiniv je studnicemi mnohých svých dobrodiní, tak ku př. Lurdy a jiné.

Mimo to jest i potřebou lidského srdce, hledati v rozličných potřebách pomoc tam, kde jí byl již tak mnohý ze zvláštní milosti Boží dosáhl. Avšak třeba by taková omilostněná místa byla, nenásleduje z toho ještě, že to neb ono navštívití musím, aneb že právě v ten a onen den, za těch a oněch podmínek musím učiniti. Ano, byť i v pravdě z Božího pohnutí takovou pout nastoupil, nemusí to ještě dobře, t. j. dle vůle Boží, býti vykonáno; neboť k putování jest dvou věcí třeba, má-li býti též užitečno. Pouť musíme nastoupiti z vyšší pohnutky a pak náležitým způsobem. Tak to spatřujeme při sv. Brigitě. Ona putovala jen vždy k výslovnému rozkazu Božímu, a že tak i v pravém duchu činila, dosvědčuje její život, její svatost!

Že pak zahálka, nechť ku práci, přetvářka a zvědavost nebo pouhý obyčej, opomíjení mnohých povinností nesmí býti pohnutkami putování, toť přece samozřejmo.

Řekneš snad: »Já jíti musím — já jsem to slíbil.« Avšak považ, můžeš něco takového slíbiti bez výminky? Jsi svépřírodným? Což nemají tu ještě jiné osoby právo promluvití, jako ku př. rodičové, hospodáři, manžel, žena? Což zda-li tvoji domácí, ku př. děti, co ty na pouti jsi, zcela jiné pochůzky a pouti konají, jež bys přítomností svou zamezil? A protož, je-li úmysl tvůj čistý a šlechetný, a nezanedbáš-li žádné vyšší povinnosti své — putuj; neboť nechci tebe nikterak od toho odvracetí, ale spíše k tomu povzbuditi. Konej jenom onu pouť též dobře, t. j. v duchu kajicnosti, s předsevzetím, že usmířen s Bohem a smířen s lidmi se navrátíš, učiněnou škodu nahradíš, zlé příležitosti ke hříchu se vyhneš a tak polepšen zpět přijdeš. Nač nalézáš na poutnických místech tolik zpovědnic? Nejsou ony výmluvným hlasatelem, za jakým účelem putovati máš?

A když jsi takto na pouti se zachoval, ku př. letos na posv. Velehradě, nebyla-li pak ti ona cesta dvoj-ano čtyrnásobně milou, vzácnou a nezapomenutelnou?

Nuže, my jsme dle slov sv. apoštola Pavla všickni poutníci a poutnice, ubírající se tímto svůdným a nebezpečností plným světem k nebeskému Jerusalemu; drž se tedy té pravé cesty, kterou ti ukazují Boží a církevní příkázání; drž se ustanovených vůdců svých, duchovních správcův a zpovědníků, bys nepobloudil; zdržuj se všelikých nebezpečných cest, na nichž bys konečně ve propašť upadnouti, svou etnost ztratiti a tak, jsa obklopen četnými lupiči a svůdníky, v jistou záhubu nepřišel. Pohlížej též často k těm, kteří

vezdejší pouť již šťastně dokonali, jako právě předvedená svěťice, sv. Brigita, abys, následuje jich věrně a vytrvale,

šťastně za nimi též doputoval kýženého cíle. Dejž to Bůh tobě — i mně!

J. Hejtmánek.

Slavnost Všech svatých.

Evangelium sv. Mat. 5., 1—12.

Za onoho času vida Pán Ježíš zástupy, vstoupil na horu: a když se posadil, přistoupili k němu učenci jeho: i otevřev ústa svá učil je. « V tomto evangelium blahoslaví Pán Ježíš chudé duchem, tiché, lkající a plačící; blahoslaví ty, kteří lační a žízni po spravedlnosti, pak i milosrdné, kteří jsou čistého srdce, pokojné, a kteří protivenství trpí pro spravedlnost. Ach, kdyby se nám nebe otevřelo jako sv. Janovi, pak bychom viděli, jak nesčíslný počet lidí vešel do toho nebeského ráje, kterak se radují z té blaženosti, jakéž oko lidské nevidělo, ani ucho neslyšelo, jakéž ani na srdce lidské nevešlo. Veliký, nesmírný jest počet svatých, což nejlépe dokazuje, že Bůh chce, aby všickni lidé spasení byli. » Tak Bůh miloval svět,« praví Spasitel náš, » že poslal Syna svého jednorozeného, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. « A sv. Pavel praví: » Bůh chce, aby všickni spasení byli. « Avšak na tom není dosti, on dává též všem i milost, aby spasení došli. Veliký jest počet svatých, o tom svědčí sám Kristus Pán, řka: » Mnozí přijdou od východu i od západu a stolidi budou s Abrahámem, s Isákem a s Jakobem ve království nebeském. « Z rozličných světa krajín přijdou mnozí, aby přijali království slavné a korunu ozdobnou z rukou Páně,« a aby » ke shromáždění prvorozených, kteříž zapsáni jsou v nebesích,« připočtení byli. A sv. Jan, jsa vyhnan na ostrov Patmos, viděl v nebesích tisíce tisíců vyvolených a svatých ze všech kmenův israelských;

viděl, jak stáli před trůnem a Beránkem, oděni v bílé říze a držíce palmy v rukou. A slova jeho jsou pravdiva; vždyť jest apostol Páně.

Veliký a nesčtený jest počet svatých, aby Boha v nebi oslavovali. Aj, to vítězství milosti Boží! Člověk stane se svatým jen milostí Boží; neboť » nejsme dostateční sami ze sebe něco mysliti,« tím méně dostateční jsme, všecko ohtízně a veliké vykonati, což zapotřebí jest ke svatosti. Každý z těch svatých stal se tedy svatým jen pomocí Boží.

Avšak popatřme blíže se sv. Janem na ty zástupy svatých. Svatí a andělé tvoří nebeské dvořaninstvo a » jdou za Beránkem, kamkoliv jde. « Tam v nebi stojí okolo trůnu Boha nejvyššího, ozdobeni palmami vítěznými a korunami zlatými. Jaká to musí býti krása, jaký lesk těch nebeských zástupů! Miliony oslavených duší, jasnějších než slunce, v řízách zlatem a drahokamy protkaných u trůnu Božeho! Jaká to sláva pro Boha, jenž uprostřed nich trůní a jim k požívání se dává! Ach, což jest proti této slávě nebeské všechna sláva všech knížat a všech králů tohoto světa: jest jako kapka proti moři, jako jiskřerka proti slunci.

Avšak jestliže jest takové množství svatých a svěťic Božích v nebi, kolik to máme vzorů k následování! Ano, každý stav, každé stáří, každý rod najde mezi nimi mnohé a mnohé vzory ke svému povzbuzení. Chceš-li mítí vzor svatosti pro knížata, najdeš mnohé mezi svatými. Chceš-li mítí vzor ctnosti pro vojína, pro kupce, pro dělníka, pro boháče, pro chudé,

pro kající i pro nevinné, pro hospodáře i hospodyně, pro čeledíny, pro starce i pro dítě, pro muže i ženu, pro mládence i pannu, pro všechny nejdeš krásné příklady, podle nichž můžeš pak život svůj spravovati. Oni jsou jasné hvězdy, které nám cestu do nebe ukazují.

Konečně jak nás to musí potěšiti, že máme tak mnoho orodovníkův u trůnu Božího! Orodovníků máme u Boha v každé potřebě, v každé nouzi, v každé bolesti. Pak můžeme jistě vyslyšení očekávat. Pán Bůh vyslyšel již mnohokrát prosby

spravedlivých zde na zemi; tím dříve vyslyší prosby svých vyvolených v nebi. Tolik mti orodovníků v nebesích, kteří ustavičně rukou svých k Bohu pozdvihují a prosí o smilování, o pomoc, jaká to radost, jak veliká to útěcha!

Žijme tak, jako svatí na zemi jsouce živi byli, zachovejme příkázání, uchovejme duši svou od poskvrny hříchu, pak budeme též jednou připočteni mezi vyvolené Boží a budeme s nimi po celou věčnost v Bohu se radovati. Amen.

Hraběnka Marie z Pernštýna.

iditelné požehnání Boží, jež spočívalo na podnikcích zbožných manželů z Pernštýna, jak jsme o tom psali na str. 226., tím více na-

bádalo je ku novým podnikům a pracím na prospěch církve katolické a na spásu duší nesmrtelných. Největší ránu zasadili bludnému učení na štěstí církve katolické v Litomyšli. Na onom panství bylo kacířství tak zakořeněno, že tam skoro ani katolika nebylo. Na panství bylo 32 far, a z nich ani jedna nebyla katolická, všecko bylo protestantské. Paní z Pernštýna se o tom dověděla, a tu svého manžela bez přestání prosila, aby v této smutné záležitosti pomoci hleděl. Často mu domlouvala, říkajíc: »Jaké zodpovědání bychom měli, kdybychom samé nevěřící, protestantské pastory platili a vydržovali, a tím udržování bludu podporovali!« Manžel její, jenž nahlížel svou povinnost, a jelikož svou manželku velice ctil a miloval, rád a ochotně ku prosbám jejím svolil; všem protestant. pastorům dal vypovědět i ustanovil samé katolické faráře. A jaký nyní nastal obrat! Ten upřímný lid, když dostal katol. kazatele,

milerád přestoupil na svatou, katolickou víru. Pernštýnové však neměli na tom dosti. Roku 1581. pozvali jistého jesuitu, aby tam kázal. Ten přijde, káže a hájí katol. víru, vykládá učení sv. katolické církve a připravuje lid ke sv. zpovědi a ke sv. přijímání. Tu se stalo, že ke slavnému sv. přijímání přistoupilo 3000 lidí, počet to, který ode dávna, od nepaměti slýchán nebyl. Pernštýnové měli z toho velikou radost, a následujícího roku 1582. opět jej tam povolali. Jesuita přijde a káže opět po celý půst. Ku konci postu přijela vrchnost, pán z Pernštýna a jeho manželka přijeli do Litomyšle. Oba jsou přítomni při kázáních a jiných pobožnostech a dávají lidu zbožností svou dobrý příklad. Oba přistoupili ke sv. zpovědi a sv. přijímání, a za nimi celá osada, celé město; téhož roku bylo přes 5000 lidí u sv. přijímání.

Jak veliká byla z toho radost té katolické paní, jak děkovala Pánu Bohu a Panně Marii, že jí toho dočkati dali! Tam, kde před tím téměř žádného katolika nebylo, nyní přes 5000 lidí katolickým způsobem ke stolu Páně přistoupilo. I pro jejího manžela byla to radost veliká,

radost největší, které se ještě dočkal; neboť téhož roku povolal jej Pán k sobě, toho roku umřel a jeho odplata jest jistě veliká v nebeském království.

Hraběnka Marie z Pernštýna zůstala 26 let vdovou. Měla starosti ovšem veliké, neboť měla mnoho dětí. Věděla, že dítky jsou od Pána Boha rodičům svěřeny a že rodičové pro Pána Boha je mají vychovávat. Byla pamětlivá slov Písma sv.: »Pak-li která vdova syny nebo vnuky má, ať se učí nejprve dům spravovati (dětí dobře, ctnostně vychovávat); neboť jest to vzácné před Pánem Bohem.« (I. Tim. 5. 4.) Starala se tedy svědomitě o dobré vychování dítek svých, a dítky její působily jí radost.

Podotýkám tu jedné okolnosti. Svatého Aloise znáte všickni, ctění čtenářové. Svatý Alois byl rodem hrabě, a sice nejstarší syn v rodině, kterýž měl býti dědicem rodinných statků. Poděkoval se však ze všech práv rodinných, poděkoval se za důstojnost, jež ho očekávaly a vstoupil do řádu jesuitského. Jeho bratr František byl dlouhý čas na Moravě a poznal rodinu Pernštýnův, a vzal si pak za manželku dceru hraběnky Marie. — Ejhle, tedy té radosti dočkala se urozená paní, že její milovaná dcera stala se manželkou bratra sv. Aloise! Jiná dcera její byla provdána za knížete Lobkovice, byla přeslavnou paní. Byla horlivou a upřímnou katoličkou, a za časů bojů nebála se, kdyby se bylo stalo, co chtělo; vždy hájila udatně viru katolickou.

Hraběnka Marie ve všech svých těžkých starostech vždy své útočiště brala k Pánu Bohu, k Panně Marii a svatým patronům našim. Byla horlivou ctitelkyní našich svatých patronů. — Přísloví praví: »Koho Pán Bůh miluje, toho navštěvuje.« Jeden ze synů jejích byl nařknut, ano obžalován z jakéhosi zlého

činu, kterého prý se byl dopustil, a nebylo to pravda. Byl však přece uvržen do žaláře a již se jednalo, že bude odsouzen k smrti. Můžete si pomyslit, co to byla za žalost pro ubohou matku. Co učinila? Vzala své děti, poprosila ještě jinou urozenou paní a slíbily, že vykonají pouť na všechna svatá místa v Čechách a na Moravě. Putovaly pospolu, modlily se cestou, činily pokání, chodily na každém poutním místě ke sv. zpovědi a ke svatému přijímání, udělovaly všude almužny a dary, a tak navštívily mnohá poutnická místa v Čechách a na Moravě. Obzvláště též vzývala sv. Jana Nep., jakožto patrona dobrého jména, aby svou mocnou přimluvou vyprosil, by pravda synovy nevinny na jevo vyšla. A hle, »Pán, který nepohrdá prosbou sirotka, ani vdovou, když vylévají řeč lkání« (Sir. 35. 17.), vyslyšel prosby jejich. Navrátivše se do Prahy, uslyšely, že syn uznán za nevinna, nevinnost jeho že jest dokázána, čest a důstojnost jeho mu opět navracena. Nyní nastala radost matce i všem přátelům.

Až do roku 1608. žila ona statečná paní Marie z Pernštýna. Téhož roku umřela tato veliká apoštolka v Čechách a na Moravě. Vypravuje se, že při jejím pohřbu šlo za rakví 350 chudých, kteří od ní byli šaceni nebo, které byla ve svém živobytí zaopatřila, aneb o jejich ošetřování se postarala. — Umřela paní statečná, a Bůh jí tam na věčnosti odplatí všechny práce, které vykonala, aby v Čechách a na Moravě opět navracena byla katolická víra.

Po příkladu této statečné paní budme i my horlivi za svatou katolickou víru, budme horlivi ve svém povolání, horlivi ve svých modlitbách a účtě našich svatých patronů. Čím více si získáme zásluh, tím větší odplata tam na nebesích!

O Věšech svatých.

Aj ty nebe, nebe krásné,
jak jsi se dnes zdobilo!
jak své hvězdy stříbrojasné
po svém modru rozsililo!

Kdo vás sečte, světla skvoucí?
slabotou zrak umírá,
ve vás kruh, k vám touhou vroucí
hlouběj' an se zabírá? —

Světlo vaše stále hoří,
plamen neuhasíná;
lásko Toho vždy se kofí,
jenž jest touha jediná.

Ó kéž mně též možná mdlému
jednou mezi vámi státi,
a ku Spasiteli svému
láskou věčnou — věčné pláti! —

B. H.

Vyhojení hlavního zla i škod jeho.

Ptáme-li se a blíže-li zkoumáme, v čem většina zlořádů, zločinů a poblouzení, s kterými ku své bolesti skoro každodenně se potkáváme, svůj původ má, leží tento ponejvíce v nedostatku dobrého, křesťanského vychování, jakož i ve vychování špatném.

Politování hodný, nešťastný muž, který za vykonané zločiny nedávno smrti pykati musil, Heřman Stellmacher totiž, pravil na konci soudního řízení dle výpovědi listův asi toto: »Nejvyšší soudní dvore! Zločin, k němuž se přiznávám, který u Eisertů se stal, jest zajisté zločinem hrozným. Když však dítko již v lůně mateřském jest zanedbáno a takřka vražděno, když žádného nepožívá vzdělání, a když tyto děti v muže vospějí, kteří takových zločinů se dopouštějí, jest to (špatné vychování) nejobecnějším zločinem, dle lidských pojmů, kterého kdy stávalo.« — V tom pak zajisté musíme mu přisvědčiti.

Nuže, hlavním zlem naší doby jest nedostatek pravého, křesťanského vychování, jest nekřesťanské, převrácené vychování, kteréž z větší části jest pramenem, z kteréhož největší počet zlořádův a škod se řine, kterými rodiny, obce, cirkve a stát v míře nejohroženější trpí.

Z čehož nutně plyne: »Má-li nějaké zlepšení se státi, musí tím býti počato a vše k tomu cíli vynaloženo, bychom tento pramen udusili, čím by zlo již v počátku svém bylo vykořeněno.«

Ohlédneme-li se po příhodných prostředcích tomuto odpomoci, jest nám zajisté od této věty vycházeti: »Pouze v Kristu, v jeho svatých pravdách a v jeho milosti a v prostředcích jím stanovených, ve svaté církvi, jakož proti povšechnému, tak i proti výše vzpomenutému zlu pomoci možno nalézt.«

Když při vychování, jaké nyní v rodinách i školách obecných a j. povšechně se nalézá, ovoce nejsmutnější se objeví, tož leží důvod toho v tom právě, že se lidstvo od Krista a jeho církve více méně odloučilo a dalo se naopak vésti zásadami, které ve přímém jsou odporu s pravdami božskými, a že ve své hrdosti milosti a prostředky spasení od církve stanovené, docela nebo částečně odstranilo.

Při špatném vychování trpí všichni členové rodiny, veškery vrstvy lidské společnosti, a naopak prospívá dobré vychování všem. Již z tohoto důvodu a ještě více z lásky ku Bohu a bližnímu měli by všichni křesťané, duchovní i světští, mladí i staří pomáhati ku ná-

pravě zla, ku zhojení škod, které z takého vychování povstávají.

Bychom pak toho všem umožnili a s Boží pomocí spojenými silami co nejvíce vytěžili, chceme s povolením nejdůst. arcipastýřů celého Rakousko-Uherska a s povolením státních úřadů, majíce požehnání arcipastýřské i sv. stolice, založiti katolický spolek, který v hlavních rysech asi tyto stanovy má:

Katolický spolek přátel mládeže,

ku povznesení křesťanského vychování a ku zachránění mládeže.

Účelem tohoto spolku jest: Křesťanské vychování mládeže v duchu církve katolické všemi vhodnými a zákonem dovolenými prostředky podporovati, jakož i díl oné mládeže, která z nedostatku podobného vychování buď již škodu utrpěla, aneb jest v nebezpečnosti, v ní upadnouti, požehnání vychování křesťanského dle sil svých přivoditi.

Prostředky, jichž se k účelu tomu používá:

1. Modlitba. »Vychování dítek,« dí zvěčnělý biskup Dupanloup, »jest dílo obtížné, které stále Božího přispění potřebuje. Učitelové, kteří za dítky, které mají vychovávat, se nemodlí, nejsou nikterak s to, by je vychovávali. Když však toto o učitelích říci můžeme, což máme potom říci o rodičích!« Když však s učitelstvem a rodiči množství nevinných dítek a státi se, ba miliony katolíků se spojí a za zdárilé vychování vroucně prosí, pak zajisté hojného ovoce přinese podobná modlitba.

2. Odstranění všeho toho, co odporuje křesťanskému vychování, co dětem podnět k pohoršení dáti může. V tomto ohledu musí mnoho se odstraniti, hlavně však nesmí zástupcové lidu ve sněmovné ustáti dříve, až naše školní zákony se zásadami křesťanského

vychování se budou shodovati, jak naši nejdůst. biskupové vždy žádali a dosud žádají.

3. Poučení o křesťanském vychování slovem i písmem. O otázce vychování panují ne pouze v lidu, avšak i v tak zvaných vzdělaných třídách neznalost a nedorozumění, z čeho ovšem mnohé a velké chyby povstávají ve vychování. Tomu odpomoci a k tomu pracovati, aby křesťanské zásady se ujaly, bude spolek zadarmo příhodné spisky rozdávat.

4. K tomu pracovati, aby dítky, které ve velkém nebezpečnosti jsou, že se zkazí, do řádných křesť. rodin, po případě do sirotčinců nebo ústavů vychovávacích přijaty byly.

5. Zřízení ústavů zachraňovacích pro mládež. O tomto předmětu mluví prof. A. Stolz ve své knize »O umění vychovatelském« v tento smysl: »Když děti zanedbáním, špatným příkladem a nedobrou přirozeností pobloudily a mravně zdivočily, jest neradno pro rodiny, kde již jiné dítky jsou, je uvésti, neb není žádného jiného prostředku tyto nešťastné dítky na lepší cestu uvésti, jakož i ostatní před nakažením uchrániti, než ústavy vychovávací pro zanedbané dítky, jak v některých zemích se zřizují.«*)

*) Co se ochranných ústavů týče, má spolek tento plán: 1. Spolek zařídí, pokud prostředky budou dovolovati a potřeba vyžadovati, v různých zemích Rakousko-Uherska, s povolením dotyčných biskupů, v duchu církevním řízené ústavy ochranné pro mládež mužskou i ženskou. 2. S těmito ochrannými ústavami budou spojeny školy, pracovní, rolnické živnosti, pro zahradnictví a polní hospodářství, ovocnictví, včelařství a lesnictví. 3. Veškery tyto ústavy, školy, dílny atd. budou v zásadě dle stejných, osvědčených pravidel řízeny, všechny stojí pod společným hlavním vedením, jsou spolu spojeny, tak že chovanci jednoho ústavu, aby se řemeslu či něčemu jinému přiučili, do ústavu druhého dání býti mohou. 4. Sirotčince a jiné ústavy vychovávací, které s ústavami, spolkem říze-

O výsledcích vychování v těchto ústavech, když ovšem stojí na půdě křesťanské a jsou-li v pravém duchu církevního řízení, praví dále A. Stolz: »Jsou chlapci, a to ne zřídka, kteří z domův utekli a život potulný vedli, krádeži i vpádu se dopouštěli. Tito však v ústavech vychovávacích tak si navykli pořádku a mravnému chování, že nebylo u nich ani trestů třeba. Duchovní představený ústavu mi pravil, že z desíti obyčejně osm polepšených ústav propouští.« Věcný doklad pro toto tvrzení podávají i ochraňující ústavy Don Bosca, o čemž na konec několik důkazů.

6. Osobní přičinění ku dosažení těchto účelů.

7. Prostředků hmotných dostává se spolku:

a) Příspěvky za vychování a stravení chovanců.

NB. I docela nemajetné dítky, pokud tomu prostředky dovolují, budou bezplatně přijímány, zvláště z oněch obcí, odkud spolku více almužny se dostává.

b) Výnosem pozemkův a prací chovanců.

c) Podporou zastupitelství obecních a zemských.

d) Příspěvky členů spolkových.

e) Jinými almužnami, darováním, nadacemi a odkazy peněžními aneb ve jmění pohyblivém i nepohyblivém.*)

Členem spolku může se státi každý katolik bez rozdílu stáří a pohlaví, který každodenně 1. tuto krátkou modlitbu vykoná: »Prosíme Tě, Ježíši, abys

nými, v žádném bližším spojení nestojí, mohou po vzájemném dohodnutí chovance ve školy či pracovny, s ochraňujícími ústavami spojené, dáti.

*) O užití prostředků budiž poznamenáno: Příspěvky a podpory, jednotlivými diecésemi odvedené, budou zase předem ku spolkovým účelům oné diecése určeny. Když pro jisté diecése neb místa větš nadání, dary a odkazy ustanoveny budou, bude přání podobnému nejochotněji vyhověno.

přispěl svým služebníkům, které jsi svou drahocennou krví vykoupil!« Mimo to »Zdravas« s připojením: »Maria, utociš tě hříšníkú, pros za nás!« 2. týdně 1 kr., nebo není-li to možno, aspoň měsíčně 1 kr. účelům spolkovým věnuje.

Ohledně vedení spolku podotýkáme:

a) V Solnohradě jest stálé komité tří členů, které běžné práce spolkové odbývá; členové jsou nejd. kníž. arcibiskupským ordinariátem ustanoveni.

b) Každá diecése má, kde to příhodno, kněze, který s povolením biskupovým jakožto zástupce spolkové záležitosti spravuje, hlavně ony, které se diecése týkají. Dle ustanovení nejd. arcipastýře může i více osob tímto úřadem býti poděleno. V úředním listě diecése stávají podobná ustanovení.

c) Jednou za rok shromáždí se členové sboru solnohradského se zástupci diecése na volbou ustanoveném místě, které jest sídlem biskupským, ku společné poradě, zájmů spolkových se týkající za předsednictví, pokud možno, místního nejdůst. p. biskupa.

Ochraňující ústavy Don Bosca.

(Dle spisu „Don Bosco.“)

Don Bosco, kněz turinský, oddal se úplně ochraně mládeže. S Boží pomocí i všestrannými podporami kněží i laiků postěžilo se mu během 40 roků velmi mnoho.

Založil 164 ústavů pro mužskou i ženskou mládež v Itálii, Francii, Španělsku a v jižní Americe.

Během 40 roků nalézalo se 700.000 chovanců v oněch ústavech a nyní nachází se v nich přes 100.000 chovanců.

»Společnost saleská,« spolek kněží, klerikův a laiků, které Don Bosco z oné mládeže si vychoval, řídí tyto ústavy; Don Bosco jest jejím generálním představeným.

25.000 chovanců bývá každoročně odchováno a propuštěno a týž počet nových přijat; obyčejně opouští ústav teprve tehdy, když pro některé zaměstnání jsou odchováni, ať již pro umění, řemeslo, plní hospodářství, kněžství a t. p.

6000 kněží vyšlo z těchto ústavů, z kterých mnozí v jižní Americe v dile misionářském působí.

Ze mnoha oněch tisíc chovanců, kteří kdy v oněch ústavech byli, nebyl dosud žádný soudně stíhán, ba ani předvolán.

Jest něco podobného též u nás v Rakousko-Uhersku možno? Naše mládež není jinou než v zemích

ostatních, avšak, ačkoliv náklonnost ku zlému má a více méně pobloudilá jest, chová dosud srdce otevřeně pravdě a milosti, a může proto býti uchráněna. A čeho k tomu třeba? Hlavně tohoto:

1. Boží pravdy a milosti.
2. Spasného zřízení církevního se všemi milostmi a vším požehnáním.
3. Duchem Božím naplněného kněžstva, řádového duchovenstva a laiků. Poněvadž prvé dva požadavky máme po ruce, jedná se hlavně o to, aby kněží, řádové duchovenstvo a laikové se spojili a pro Boha s Bohem k dílu přikročili, ku zachránění mládeže, pak i u nás zázrakové milosti dít se budou.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Jak posledně sděleno, zahájena činnost nově zvolené říšské rady dne 22. října; císař pán však dne 26. uvítal zástupce lidu ve svém hradě tržní řečí, v níž hlavně vylknul, že jeho vláda bude i na dále pokračovati na dráze, kterou nastoupila k uspokojení všech národů Rakousko obývajících, a k povznesení hlavně tříd pracujících. Obě sněmovny podaly k tržní řeči odpovědi, čili jinak adresy. Ve sněmovně panské šlo to dosti hladce, ale v poslanecké sněmovně vznikl tuhý boj o znění adresy. Strana liberální chce tam míti své nářky na utiskování Němců, hlavně prý arci v Čechách, žádá, aby němčina prohlášena byla za státní řeč, a aby jednotlivým národům a zemím nic více se nepovolovalo, nýbrž vše jen z Vidně se dávalo a poroučelo. Strana konservativní klade stejně důraz na jednotu říše, ale praví, že, když se dá částem, co jim po právu patří, že tím také zmohutní celek říše. Konservativci obou sněmoven zasazují se především o rovné právo všech jazykův, a za tím účelem měl ve sněmovně panské Richard hrabě Belcredi a v poslanecké Dr. Rieger výtečnou řeč.

Po vyřízení adres sejdou se zástupcové obou polovicí říše v delegacích, aby porokovali o záležitostech celé říši spo-

lečných, zejména o nákladu na vojsko. V delegacích mají Čechy 10, Morava 6 zástupců.

Dne 23. listopadu budou prý svolány zemské sněmy.

Zase jest nám zvěstovati trudné zprávy z Tyrolska, Korutan a Krajiny, kde následkem silných dešťů v první polovici října nastaly velké povodně, jež způsobili mnoho škod na rolich, lukách, cestách atd.

Řím a Italie. Najednou přišel svatý Otec ke cti ve sporu Německa a Španělska o ostrovy Karolinské na jiho-východu Asie. Jsou to většinou skalnatá území, mající toliko na 20.000 obyvatelův, ale hodí se výborně za stanici námořní, a proto obsadily je lodě německé, kdežto Španělsko, které posud o ostrovy tyto pramálo se staralo, si je nyní vlastní. Spor hrozil již propuknouti ve válku, an tu kníže Bismark najednou učinil návrh, aby svatý Otec byl požádán, aby mezi oběma stranami rozsoudil. Španělsko návrh ten ochotně přijalo. Rozumí se, že jen rovný může rozhodnouti mezi sobě rovnými. Tím tedy uznaly obě moci, že sv. Otec uznávají skutečně za svrchovaného panovníka, a tím zároveň uznaly loupež, na sv. Otci králem italským spáchanou. Není divu, že tím velice

rozhněván jest král Humbert a celá jeho vláda, a hněvu tomu padl za oběť ministr zahraničných záležitostí, na jehož místo povolán dosavadní vyslanec u dvora vídeňského, hrabě Robilant.

Některé kraje Italie a Sicílie, zejména hlavní město Palermo a okolí, jsou posud navštíveny choleraou, ač nemoc již tak krutě nevystupuje, jako v první době.

V poslední době jest sv. Otec velmi zarmoucen zprávou, že v království Annamském (v jižní Číně) při poslední vzpouře proti Francouzům povražďeno bylo přes 10.000 křesťanův a 10 domorodých kněží. Množství jiných křesťanův uteklo se do hor, kde hladem hynou. — Kdo poněkud můžeš a tyto řádky čteš, obětuj haléř svůj ku podpoře hladem mroucích spolukřesťanů!

Francie. Dne 4. října konaly se po celé Francii nové volby do sněmovny, a mělo celkem voleno býti 554 zástupců. Při volbě první zvoleno však pouze 123 republikánův a 177 konservativcův, a zbývá tedy ještě na 250 užších voleb, které konány jsou dne 18. října a jejich výsledek v tuto chvíli, co tyto řádky píšeme, není úplně znám. Konservativní strany nechaly tentokrát své spory stranou a vydaly provolání k lidu, aby volil jen upřímné a rozhodné katolíky. A hle, lid ukázal, že posud drží při víře katolické, a při první volbě rozhodl se většinou pro kandidáty katolické. Ač republikáné a vláda zednářská všemožně se přičiňují, aby všechny republikánské strany se spojily a hlasy své daly těm, kdo z nich při volbách posledních nejvíce hlasův obdrželi, přece dá se očekávati, že ani katolíci nelenili a že urvou republikánům, zběsilým anarchistům a nihilistům ještě notný počet hlasův a zástupců. Toto vzpružení se katol. Francie může každého věrného křesťana naplniti radostí. A byt i katolíci nedosáhli většiny, že by z nich vláda musela býti zvolena, přece velký jejich počet bude vyžadovati, aby se na ně slušný bral zřetel.

V poslední sněmovně měli katolíci pouze několika osmdesát zástupcův. Od výsledku voleb také bude záviseti zevnější politika, a proto odpočívá nyní v době rozhodné válka v Tonkinu a Annamu.

V Německu chystají se k volbám ku konci tohoto měsíce, a všechny strany konají své přípravy.

Bismark zatím smyslí sobě vypuzovati z východních částí říše všechny rakouské příslušníky, kteří tam buď hledají práci (dělníci z Haliče a Slezska), aneb dlí za různými obchody. Vláda rakouská sice zakročila, ale nedosáhla jiného, nežli že Rakušanům v Prusku meškajícím popřeje se několik dní, aby své záležitosti upravili a z Pruska se vyklidili. — Viděti z toho opět, jak dobrého a hodného máme v Prusku souseda!

Turecko. Zraky celé Evropy jsou v poslední době opět obráceny na východ, kde se chystají věci vážné. Po poslední válce turecké udělena totiž jedné části Bulharů pod novým knížetem Alexandrem samostatnost, kdežto druhá jižní část Bulharska pode jménem »Východní Rumelie« ponechána jest pod svrchovaností tureckou, ač jí poněkud uvolněno a samospráva domácích záležitostí jí udělena. Tím však nebyl nikdo uspokojen. Dne 18. září propuklo ve Východní Rumelii tajně zosnované povstání; turecký správce země zatčen, prozatímní vláda zřízena a kníže severní polovice Bulharska požádán, aby se uvázal i v držení části jižní. Kníže uposlechl hlasu lidu, přišel do hlavního města Plovdiva, obsadil hranice vojskem a tak bez prolití krupěje krve docílilo spojení celého Bulharska. Turek arci protestuje a schůze diplomatů velmocenských rokuje, co se má dít, zejména když Srbsko a Řecko, úspěchem Bulharska jsouce povzbuzeny, se zbrojí a ne-li po dobrém, tedy mocí brannou chtějí urvati nějaký kus území tureckého. Jest se arci co obávati, že o dědictví chorého Turka ještě vzplane tuhý boj. Dejž Bůh, aby se mu vyhnulo, aneb aby šťastně dobojován byl ve prospěch křesťanstva i našeho milého Rakouska, které tam rovněž své zájmy má hájiti.

Anglie vzdala se válečného tažení v Sudanu, a její vojska mají obsazeny Suakim a některé jiné přístavy v Rudém moři. Místo zbrani vyjednává nyní Anglie mimořádným vyslancem o upravení záležitostí v Egyptě. Povstání v Sudanu také je v koncích, an poslední vůdce povstalců, Osman Digma, při obléhání

pevného města Kassaly od křesťanských Abyssinců jest poražen a sám padl v boji.

Ze klidnější a křesťanům příznivější poměry v Sudansku zavládnou, tomu navštěvuje i ta okolnost, že apoštolský vikář Segora a misionář P. Bonomi, kteří prchli ze zajetí Mahdiho a v poslední době prodělávali v Evropě, byvše

i od J. V. císaře rakouského, Františka Josefa, v audienci přijati, na kvap jsou zpět povoláni, aby tam pracovali o osvobození ostatních křesťanských zajatců kněží, řeholnic i věřících. Bůh jim zehřej k tuhé práci a dejž se jim dočkati hojných úspěchů církve katolické v těchto parných končinách střední Afriky!

V měsíci listopadu modleme se za duše v očistci.

est zajisté Bohu milo a pro nás záslužno, pomáhati duším, v mukách dočasných se očisťujícím, k rychlejšímu patření na tvář Boží. Ony duše Bohu jsou sice milé, mají však ještě mnohé pokuty za své poklesky odbývati; pomůže-li jim kdo k rychlejšímu povinnému zadostičinění, prokázal nejen jim velkou milost a zavázal je sobě díky, nýbrž vyplnil i přání Boha samého, který tisícásobně se odměňuje.

Nám, apoštolům modlitby, jest pro tento měsíc uložena horlivější každodenní modlitba za ty naše bratry a sestry na pravdě Boží, kterou s radostí budeme konati. Upozorňujeme však ještě na zvláštní dvojí způsob velevydatný, kterým pomůžeme duším zemřelých z očistce. Jestliže to:

I. Hrdinský skutek lásky.

Vysvětlení, v čem ten čin lásky pozůstává, musíme nevyhnutelně předeslati nutnou jednu poznámku. — Každý dobrý skutek, který ve stavu posvěcující milosti vykonáme, přináší nám troji užitek: 1. Zaslужujeme sobě jim rozmnožení nebeské slávy. 2. Dosahujeme jim mnohé milosti těla i duše pro sebe a jiné. 3. Odsloužíme si každým dobrým skutkem část povinného zadostičinění za své hříchy — a tento třetí užitek nazýváme zadostičinným a právě ten můžeme, jak to sv. Teresia, sv. Gertruda a mnohé jiné láskyplné duše činily, ponechati a jako postoupiti duším v očistci, aby tím spíše osvobozeny byly od svých útrap a ke spatření Boha přišly. Podobně můžeme z adostičinného ovoce mše sv., modliteb, almužny, které buď za živobytí aneb po smrti za nás se konají, obětovati duším v očistci.

Když takto již napřed všeho zadostičinného užitku ze všech svých dobrých skutků za živobytí a ze všech modliteb a dobrých skutků, které za našeho živobytí i po smrti nám se věnují, velkomyslně se zříkáme a to duším v očistci darujeme, konáme tím »velkomyslný čin lásky,« který se někde nazývá i »slibem duším v očistci.« Není to však žádný slib v pravém smyslu, nýbrž pouze pevné předsevzetí, vůle, obětování; nemusíme se datičzapsat, aniž něco obzvláštního se modlíti; dostačuje pouhé opravdové rozhodnutí se vůle v srdci, které jednou pro vždy učiníme a Bohu obětujeme, častěji však vždy s prospěchem obnoviti můžeme těmito aneb i jinými slovy: »Ó můj Bože, ve spojení se zásluhami Ježíše a Marie, jakož i všech svatých obětují Ti skrze ruce P. Marie pro duše v očistci všechny užitek svých vlastních dobrých skutkův, a taktéž oněch, které pro mne buď před nebo po mé smrti obětovány budou.«

Že takovým skutkem lásky sami sebe neolupujeme o všechny zásluhy, a že nám to pranic nevaří modlíti se za sebe a i jiné žijící v milosti těla i duše, rozumí se samo sebou podle daného vysvětlení, jelikož my duším v očistci činem lásky pouze zadostičinné ovoce darujeme, nikoli však oboje jiné, které dobré naše skutky získají.

Jak milé jest takové obětování našemu Spasiteli, zjevil sv. Gertrudě na smrtelném loži: »Dcero má,« pravil, »abys věděla, jak příjemný byl mi tvůj čin lásky k duším v očistci, hle, promíjím ti v tomto okamžení všechny tresty, které

hys měla v očistci vytrpěti: proto že já všem, kteří z lásky ke mně své obětují, stokrát to vynahražuji, odměním tvé ctnosti daleko nad jejich cenu a hojně rozmnožím tvou slávu ve věčné blaženosti.»

Aby věřící k tomu činu lásky ještě více byli povzbuzeni, obdaril papež Benedikt XIII. dne 23. srpna 1728. všechny ten úmysl mající hojnými odpustky, a daroval sám veřejně všechny své dobré skutky duším v očistci. Papež Pius VI. stvrdil ty odpustky 12. prosince 1788, jakož i Pius IX. 30. září 1852.

I tyto odpustky mohou se věnovati duším v očistci, a jsou následující:

1. Každý kněz, učinivši onen skutek lásky, dosahuje výhodu privilegovaného oltáře, kdykoli slouží mši sv. za zemřelé.

2. Všichni věřící, ten skutek lásky učinivši, získají po každém sv. přijímání plnomocné odpustky, když ještě navštíví veřejný chrám Páně a na úmysl papeže v něm se modlí. Pro děti, jež ještě nesmějí přistoupiti ke stolu Páně, a pro dlouho nemocné, a vůbec pro každého, jenž právně zdržen jest od sv. přijímání, může zpovědník, s dovolením biskupa, proměnit sv. přijímání v jiný dobrý skutek. (Dekret z 20. listopadu 1854.)

3. Taktéž získají onino plnomocné odpustky každý pondělek po celý rok, když na ten den přítomni byli mši sv., pak veřejný chrám Páně navštívili a na úmysl papeže se modlili. Churaví, starci, rolníci a jiní pro důležitou příčinu nemohoucí v pondělí na mši sv. jíti, získají nieméně plnomocné odpustky, když v neděli jí jsou přítomni, k čemuž bez toho příkázaním církevními jsou zavázáni.

4. Všichni věřící, jenž skutek lásky byli učinili, mohou všechny jiné odpustky duším v očistci věnovati.

2. Svěcená voda — pomocný pramen duším v očistci.

My, katoličtí křesťané, máme tolik bohatých pramenů veškerých milostí v té své Cirkvi sv. otevřených, jako nikde jinde. A přece mnozí jich jen tak málo a zřídka užívati dovedou, že až úzko pomyslíti, proč jen se tak děje. I shledal jsem za své více než dvacetileté působnosti mezi lidem, žeť toho více nevědomost a nezvyklost příčinou, než nevděčná nevšímavost nebo přímé opovrhování. A proto chci řádky následujícími k jednomu nevyčerpatelnému zřídlu milostí tentokráte poukázati, a to nejvíce vzhledem k těm ubohým duším očistcovým, jimž ku pomoci a poleše tento měsíc listopad ustanoven. Jestliť to svěcená voda. Ano sama Církev sv., užívajíc jí tak přečasto při svých rozmanitých výkonech, chce nás příkladem svým téměř pohnouti rovněž ku častému jí pro nás i pro jiné spasitelnému užívání. — Jak tedy lze svěcenou vodou ubohým dušičkám očistcovým spomáhati? Svěcená voda, užíváme-li jí s věrou a důvěrou, má nad miru velké účinky pro tělo i pro duši, a jest zvláště duším v očistci velmi užitečnou. Kdykoliv sluha církevní vodu svěťi, činí to vždy ve jménu Cirkve sv. jako zástupce její. Bůh pak přijímá veškeré její modlitby nejen se zalíbením, ale vyslýchá ji milerád, za kohož jen prosí. Vezmu-li tedy takovou svěcenou vodu a pokropím-li jen jedinou kapkou buď sebe, aneb jiného, který buď přítomen aneb vzdálen, vstupuje téměř pokždé znovu ona modlitba Cirkve sv. k nebi a svolává milostí i požehnaní s hůry pro tělo i duši na všechny předměty, jež byly pokropeny. Zvláště zapuzuje moc zlého ducha, čímž se opodstatňuje ono pořekadlo: »Boji se toho a onoho jako ďábel svěcené vody.« Bezpočetně by se daly uvésti příklady, jimiž by se ukázalo, jakou nevyšlovitelnou házeň má ďábel před svěcenou vodou. Avšak jak možno svěcenou vodou i vzdáleným osobám, zvláště však dušičkám v očistci, ku pomoci přispěti? Tot' patrnó právě z předešlého. Kolikrátkoli vzdálenému bližnímu svěcenou vodu podáváš, vystupuje rovněž s ní spojená církevní modlitba před to božské Srdece a prosí, aby bližní tvé jak dle těla, tak i podle duše chránil. Totéž se děje, kropíš-li mrtvoly aneb hroby svých miláčků, t. j. věnuješ-li i jim svěcené vody prospěch. Ó jak mnoho úlevy přináší trpící duši očistcové jen jediná kapka vody této! —

Ctíhodný Dominik z Ježíše měl, po způsobu řádu karmelitánského, na

svém stole v celi své umrlčí hlavu. Chtěje ji jednou Dominik pokropiti, zaslechnul tato úpěnlivě volající slova: »Jen více svčenené vody« — neboť ona hasí a mírni hrozné plameny očistcovy. Ó ano; jediná krůpěj svčenené vody má dojista někdy větší síly než dlouhá modlitba. Bývát tak naše modlitba jen často dosti vlažnou a roztržitou. Jinak však je modlitba Církve sv., která spojena bývá s vodou svčenenou. Tato modlitba líbí se božskému Spasiteli vždy a všady, a každém místě, kdy a kde a kýmkoliv se ve jménu církve sv. Jemu přednáší. — Z té příčiny touží ubohé dušičky tak velice po svčenené vodě; ano, kdybychom patřiti mohli, jak se souží a jak úpěnlivě jen o jedinou krůpěj této vody prosí, najisto bychom se přičiňovali alespoň ráno a večer, ba i častěji za den, svčenenou vodu jim věnovati. Milý příteli, jak často vycházíš a vcházíš do domu svého, a jak často donně jdeš kolem kropenky u dveří (než kde pak ji nyní najdeš?!) obydlí svého, což bylo by velké namáhání, abys, vycházeje ze světnice, jen jednu kapku svčenené vody poslal duším v očistci? Ó jak velikou radost způsobíš takto těm ubohým dušičkám, a jak velký prospěch vyzískáš tímto skutkem milosrdenství a lásky sobě a svým milým; neboť ty dušičky nejsou nevděčny! V tomtěž okamžiku, co jim něco dobrého prokazuješ, pozdvihují ony ruce své prosebně k nebi a prosí co nejvroucněji za své dobrodince. A dobrotivý Bůh slyší rád jich volání, prosby to svých čistých nevěst, a sesílá za to jich spomocníkům přehojné dary a milosti. —

Ano v pravdě věřící katolík by neměl nikdy příbytku svého na delší dobu opustiti, aniž by aspoň tři kapky vody svčenené nevykropil, a to jednu za sebe a své přínáležejší, by jich Spasitel sám všeho zla tělesného i duševního chránil; druhou za umírající, zvláště za umírající hříšníky, aby Bůh těmto ještě v poslední jich hodině k obrácení milostí svou přispěl, a třetí konečně za dušičky v očistci. Ó jak přemnohých a přehojných zá-luh a milostí přinesla by tato nepatrná obět nejen tobě, ale i tvým milým, ano i nesčetným jiným spolebničním tvým během jediného roku! A nad to kolik jen přimluvčích vyzískal bys sám tímto způsobem v životě, ve smrti a v očistci!

Kdyby se na př. řeklo: tam a tam, jen několik hodin vzdáleném městě, bydlí lékař, jenž zcela zdarma léky dává, které již všeho druhu nemocným velmi často pomohly, a kdo je chce dostati, musí každého týdne si pro léky ty dojiti — ó jak ochotně a nenuceně by tam lidé pospichali! Nuže, viz: takovým prazvláště dobrým lékem jest svčenená voda a tisíce tisíců již důvěrným užíváním této vody, spojeným s modlitbou, došlo uzdravení; onať i mimo to uchránila tak mnohý příbytek, chlév a pole rozličného neštěstí, což nechceš sám se o tom přesvědčiti? A těch nebezpečí pro naši duši, co tu denně? Jak nám tedy třeba milosti a pomoci! A hle, nejsnadnější a velemocný prostředek k odražení útoků zlého ducha jest zbožné užívání svčenené vody. Kolikrátkoli jí upotřebíme, sesílá nám Vykupitel pomoc, útěchu a sílu, bychom dobré konati a zlého se uvarovati mohli.

Konečně kdyby se zvonilo na poplach, že někde hoří, a to hodně blízko, oč, že bys spěchal ku pomoci, sháněje rozličných hasicích prostředkův? A aj, ty's přesvědčen, že v očistci mnohem zhoubnější a palčivější oheň, než miliony duší tam v tom plamenu hrozném již dávno a dávno se trápí, nechtěl bys jim ku pomoci přispěti?

Snad, ach snad jsou mezi těmi trpícími i tvoji nejbližší příbuzní a přátelé! Což neslyšíš jich volání srdcelomné: »Slitujte se aspoň vy přátelé moji!«. Když tedy tak snadná pomoc, jen několik kapek svčenené vody s věřícím a zbožným srdcem jim věnovati, nebudmež tedy aspoň v tomto měsíci tak váhavými, nevíšmavými a necitelnými, a obětujeme jim aspoň denně jednou tuto tak malou obět, těch několik kapek té vody, prosíce milosrdného Boha, by jich trápení jim uleviti a do stánků svých jasných je brzy přijmouti ráčil! — Ach, učiň tak každý, jistě přesvědčíš se, že této nepatrné práce nikdy želeťi nebudeš. Aj, za tak málo, tak mnoho; kdož by se chtěl zpěčovati? — Nuže tedy otevřiž jedenkaždý ten pramen svčenené vody ubohým dušičkám v očistci!

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc listopad I. P. 1885.

Z a d u š e v o č i s t c i .

O Ježíši! Skrže neposkvrněné Srdce Marie P'anny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětujes. — Obzvláště je obětují za ony svaté duše, které se očisťují v ohni Tvé spravedlnosti, aby tím spíše mohly před Tvou tvářičí velebíti věčné milosrdenství Tvé lásky. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, produjte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. *Všech Svatých*: Rozšíření apoštolátu modlitby po osadách našich vlastí česko-slovanských. Díky za vykonané duchovní cvičení bez velkých obtíží. Odstranění špatných knih z rodiny.
2. *Všech věrných dušiček*: Duše v očistci, jmenovitě našich dobrodincův a těch, kterých dnes nikdo si zvláště nevzpomíná. Dar svatě trpělivosti mnohým. Díky za ukončení literární práce.
3. *Sv. Malachjáše, biskp. 1148*: Duše všech zemřelých, kteří byli za živa údy některého bratrstva neb katol. bratrstva. † otec.
4. *Sv. Karla Borom., biskp. 1584*: Biskupové zemí koruny svato-václavské. Osvícení Duchem sv. mužův vysoko postavených a a vlivem svým mocných. Jisti nemocní kněží. Opustěná děva.
5. *Sv. Juty, hrab. a poust.*: Rozkvět úcty božského Srdce Páně v rodinách slechtických a zamožných vůbec. Výchova vezdejší.
6. *Sv. Leonharta, poust. 559*: Česká kolej v Římě a chovanci její. Neoblomná důvěra v božské Srdce P. v sebe větších strastech.
7. *Sv. Engelberta, biskp. m. 1225*: By se na nás vyplnila zaslíbení, která Pán Ježíš byl učinil blah. Marii Markétě. Studující mládež na školách středních u správy Boží a stolu Páně. Umírající.
8. *Sv. Bohumtra, řeh. 1118*: »Dám jim veškery stavu jejich potřebné milosti.« Polepšení starého strýce opilce a jeho synů. Duchovenstvo světské i řeholní. Zapuzení ospalosti při modlitbě.
9. *Sv. Theodora, voj. 306*: »Udělím pokoj svůj rodinám jejich.« Všecky rody a stavy, ve kterých se pro neupřímnost a zlé vášně svornosti a lásky nedostává. Dar síly v těžkém postavení.
10. *Sv. Ondřeje Avel., řeh. 1608*: »Ve všech protiventstvích je potěším.« Zarmoucení, lkající a plačící. 2 rodiny u víře vlažné.
11. *Sv. Martina, biskp. 400*: »V životě a zvláště v poslední hodině budu jim útočištěm.« Umírající a všichni, kteří mají strach před zaopatřením. Osvícení ducha a dar srdnatosti. † matka.
12. *Sv. Martina, pap. 654*: »Všecky podniky a práce jejich hojným požehnáním provodím.« Díky za odvrácení velikého neštěstí.
13. *Sv. Stanislava K., panice 1568*: »Hříšníci naleznou v Srdci Mém pramen a nevyvážitelné moře milosrdenství.« Neduzivá matka.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojiž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc listopad I. P. 1885.

Z a d u š e v o č i s t c i .

Dne

Obzvláště však odporučuje se :

14. *Sv. Homobona, kupce 1197:* »Vlažné duše stanou se horlivými.« Obrácení hříšníkův a přemožení rozkolu na Rusi. Chorá sestra.
15. *Sv. Leopolda, markrabě 1136:* »Horlivé duše povznesou se rychle k veliké dokonalosti.« Obnova vícero řádů v církvi sv. Pomoc bratru v tělesných i duševních potřebách. Mír v domácnosti.
16. *Sv. Otmara, op. 759:* »Domům požeňným, kde obraz mého svatého Srdce vystaven a ctěn bude.« Nováčkové ve vojsku.
17. *Sv. Řehoře, Divota. 270:* »Kněze ozbrojím darem, že nejzarytější hříšníky obrátí.« Kněžstvo naše, jmenovitě mladší, podle Srdce Páně. Dar vytrvalosti v započatém dobru. Bohoslovec v cizině.
18. *Sv. Odone, biskp.: »*Jména horlitelů budou zapsána v Srdci Páně a nikdy z něho nevymizí.« Péče o knihu života lidského u Boha. Dar důvěry v dobrotu Boží. Těžce nemocné dítě.
19. *Sv. Alžběty, vd. 1231:* Řád Alžbětinek se svými nemocnicemi, třetí řád sv. Františka Seraf. Dar ducha skromnosti a kajinosti.
20. *Sv. Felixe z Valois, zakl. ř.: »*Žáliba v životě křesťanském podle příkazání Božích. Stařím sešlý a chorobou sklíčený otec. † dítě.
21. *Obětování blah. Panny Marie:* Povolání k životu dokonalosti. Následování naše Panny Marie v obětovné lásce k Bohu. Jednoty a družiny Mariánské. Malé dívky. Setrvání v dobrém.
22. *Sv. Cecilie, p. m. 230:* Zvelebení umění křesť. v básnictví, zpěvu a hudbě. Veskeré učitelstvo naše se svými ústavy na stanovisku křesťanském. Matka a 3 sestry ve víře chladné.
23. *Sv. Klementa, pap. m. 100:* Jubileum svato-Methodějské na Moravě a v Čechách. Apoštolát modlitby, tisku, slova, utrpení a přispěvků. Rodiny nuzné a bez podpory. Láska k rodičům.
24. *Sv. Jana z Kříže, řeh. 1591:* Řády Karmelitánské. Rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského na obrácení Slovanů po vlastech našich. Ráznost a moudrost křesťanská. 3 služebné. Neduživci.
25. *Sv. Kateřiny, p. m. 307:* Na úmysl jistého kněze. Panny křesť. by si hleděly toho, co je podle Srdce Páně k zlobiti má. Nevinně pronásledování. Venkovská děvčata ve velkých městech. Sirotci.
26. *Sv. Konráda, biskp. 976:* Muži apoštolští by vynikali neodvislostí na věcech světských. duchem modlitby a lásky k povolání. Semináře bohoslovecké a jich vůdcové. Starý otec. Panicové.
27. *Sv. Virgilia, biskp. 784:* Svěcení nedělí a svátkův obcováním mši sv. a návštěvou velebné Svátosti. Spustlé dívky v městech.
28. *Sv. Štěpána, op. 768:* Hierarchie katolická v ruském Polsku a na Rusi. Moravští a čeští bohoslovci v Římě. Muži úředníci.
29. *Sv. Saturnína, m. 250:* Obrácení mnohých v posv. adventě. Řecko-slovanská unie by se stala účastnou spravedlivé ochrany. Kazatelé křesť. proti falešným prorokům vyznání nekatolických.
30. *Sv. Ondřeje, apošt. P. 72:* Díky za všechny milosti v oktávě jubilea Methodějského. Zarputilí hříšníci. Obětavost křesťanská. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnulí údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lurdu, Filipsdorfu, Casstochově, Boleslavi a m. ost.

Připojiz každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Ejhle, již aDventní nastaL Cas! připravujte se
V něm V kajičnosti na přští SpasíteLe světa, Krísta Ježíše!

Pane, zůstaň s námi!

Píseň večerní.

Dle „Veita“ přeložil B. Hakl.

Pane, zůstaň s námi, již se připozdívá,
k západu se schýlil den;
temným noci rouchem vš se přiodívá,
oči sladký víže sen.

Vy dnové i noci velebte Pána,
světla vy nebeská velebte Jej;
vše díla vy slavná velebte Pána,
Jemu jen stále vás chvalozpěv zněj!

Pane, zůstaň s námi, rychle se již stmívá,
rosu nebe sesýlá;
tíží srdce klesá, muky trapné mívá,
Tvá-li váha posíla.

Vy větřci rosní velebte Pána,
vy oblaky nebes velebte Jej;
vy duchové jasní velebte Pána,
Jemu jen hlas váš vždy oslavu pěj!

Pane, zůstaň s námi, ať den již se skrývá,
svět nám jenom světlo Tvé;
s péčí oko Tvoje vždy se na nás dívá,
v ochranu rád béřeš své.

Vy sluhové Páně velebte Pána,
vy duše nábožné velebte Jej;
vše, co jen život máš, velebiž Pána,
Jemu jen chválu vše ze srdce lej!

Pane, zůstaň s námi, hrůzu noc rozsívá,
neděj v strachu zajít nám;
Ty jsi strážce věrný, ret Tvůj se usmívá,
veď nás cestou žití sám.

Něšťatní a bídní velebte Pána,
vše srdce pokorná velebte Jej;
vy křesťané všickni velebte Pána,
chválu jen Jeho na rtech každý měj!

Pane, zůstaň s námi, dokud nezakývá
k odchodu nám ruka Tvá!
pak ať tvář se zjeví Tvá nám milostivá,
radost kyne nebeská!

Andělští kůrové, velebtež Pána,
vše duše nábožné velebte Jej;
ty tvorstvo veškero velebiž Pána,
Jemu jen veškerá chvála vždy zněj!

Pane, zůstaň s námi, již se připozdívá,
k západu se sklonil den;
všemocná když ruka Tvá nám pozakývá,
pohříží se srdce v sen.

Ó vy duše věrné velebte Pána,
duchové blažení velebte Jej;
přimluvež za mne se hříšného u Pána,
přímluva vaše mne bídného krej!

Pane, zůstaň s námi, v černé roucho skrývá
noc již žití mého den;
ó kéž ubohému Tvoje nehněvivá
tvář se soudce zjeví jen!
Ó svatí, vy všickni velebtež Pána,
slavní mučenicí velebte Jej;
přimluvíž se za mne, Rodičko Pána,
za mne za hříšníka slovo jen dej!

Božského Srdce Páně císařská a královská úcta.

Kdo si křesťanského života v katolické církvi všimá a posvátným obřadům jejím pozornosti věnuje, ví, že mimo neděle máme tři zasvěcené svátky a slavné dny ku počtě Pána našeho, Ježíše Krista, přeblahosl. Jeho Rodičky, Marie Panny nebo některých světcův a světíc Božích. Rovněž není mu neznámo, že mimo zasvěcené svátky máme i nezasvěcené, které se obmezují větším dílem na chrám Páně, v němž se mše sv. slouží, a na duchovní hodinky čili officium osob duchovních. Ovšem dobře činí, kteří mohou a v skutku též se zúčastňují ve všední dni mše sv. a j., co ke slávě Hospodinové slouží. Mimo to jako svátky zasvěcené nejsou vesměs na stejném stupni, tak i svátky nezasvěcené mají své rozdily. Mezi svátky světcův zaujímají patronové a dědicové zemští, na př. v Čechách sv. Václav a sv. Jan Nepom., na Moravě sv. apoštolé slovanští, Cyrill a Method, první místo; mezi svátky Marianskými vynikají Nanebevzetí a Neposkvrněné Početí P. Marie; onen má mimo oktávu ve svatvečer předepsaný půst.

Kdo neví a netěší se na Boží hod vánoční, velikonoční a svatodušní (se-slání Ducha sv. skrze Ježíše Krista, Pána našeho) a Boží Tělo? Jsouť nejhlavnější a nejvyšší svátky v roce. Ostatní neslaví se s takovou okázalostí a nádherou. —

Jsoutě pak mnohá svatá tajemství ze života Krista Pána, která se slavivají ke cti Spasitele a Vykupitele našeho, na př. svátek nejsv. krve Páně, přesvatých pěti ran a j.; v mešní knize jsou mše svaté a sloužívají se ke cti pěti hřebů, kopí a jiných nástrojů přehořkého umučení. — Každé dítko křesťansky vychované ví, jak se ctí sv. kříž, na němž skonala Pán Ježíš atd. Nebývají to zasvěcené dni, a nad to různí se i tyto nezasvěcené svátky ve stupni obřadů církevních.

I stává se, že apoštolská stolice některým zemím, mají-li neobyčejnou úctu některého sv. tajemství, dovoli, by výše a významněji oslavili je, na př. v Korutanech jest velká slavnost ku počtě nejsv. hlavy Pána Ježíše. Stává se leckdy i to, že sv. Otec, když pozoruje, kterak jistá pobožnost buď po celém světě, buď u jednoho neb druhého národa s velikým požehnáním a zdarem spojena jest a v prozřetelnosti božské velkého dosahu se míti vidí, slavení svátku takového povýší a zvelebí. To arci smí toliko svatá apoštolská stolice činiti. Vyjma sv. Otce, hlavy církve svaté a náměstka Ježíše Krista samého, nemá žádný, ani biskup, ani arcibiskup, ani patriarcha právo ustanoviti, by nějaký svátek zaveden aneb zrušen byl, aneb aby zavedený v obřadech církevních povýšen býti směl. Příčina toho jest, že jediný svatý Otec, papež římský, má právomoc nad celou církví

a obřady sv. Tak zvaná kongregace S. R., t. j. obřadní, jest mu toliko po ruce.

Důvody ku povýšení některého svátku buď pojímá sv. apoštolská stolice bezprostředně sama v zájmech celé církve, buď je berou — a to obvyčejnější způsob jest — jednotliví biskupové ve svých diecésích z potřeb a zájmů duchovních

svých oveček; odkudž se stává, že sebrané důvody tyto v tak zvaných prosebných listech sv. stolici do Říma zasílají a je předkládají. Mnohdykráté, ano vezdy téměř, běží-li o důležitou změnu podobnou, připojují se k hodnostářům církevním osoby vysoko postavené i světské, zasílající rovněž listy prosebné v téže

záležitosti, jako císařové, králové, knížata a j., na př. když se jednalo v Římě o schválení úcty našeho divotvorce českého, sv. Jana Nepom., zasazoval se v 17. věku společně s kardinálem Arnoštem hrabětem z Harrachu, arcibiskupem pražským, zbožný císař a král Ferdinand III., ano syn jeho, Leopold I., i slibem se zavázal, že všemožně se o to zasadí, by mučeník

tajemství zpovědního od apoštolské stolice za svatého vyhlášen byl.

Smíme se tázati, za jakou příčinou si sv. stolice takových listů prosebných od osob světských vysoko postavených tolik váží? Odpovíme jen zkrátka. Především si nechce sv. stolice, jak čísti lze u Benedikta papeže XIV. (l. 2. de servorum Dei beatificatione cap. 36. num. 7. et sq.),

počinati samovolně, nýbrž čeká na prosby a žádosti králů, knížat a osob vážených, a to opěťované a odůvodněné. A čím bývají odůvodněny? Obyčej má, že se důvody ke schválení berou ze zbožné úcty a důvěry lidu ve spojenci s králi, knížaty a vrchními pastýři, jmenovitě se na um berou prosby, vycházející z útroby věčných duší, které pro nevšední dobrodiní díky vzdání touží, aneb neobyčejnou důvěrou se nesou, že obdrží zvláštní milosti, které si snažně přejí. Avšak mimo to upříti nelze, že spatřuje se též veliká čest pro církev sv. samu, které před světem potřebuje; nesmí býti jako popelka nebo služka v paláci Hospodínově, čímž Pánu Bohu vesmír jest, nýbrž jako královna, jsouc chotí krále nejvyššího, Ježíše Krista. Potom jsou císařové a králové křesťanství přední synové, jimž ona jest matkou starostlivou a dobrou; i přijímá od nich s velkou radostí a s velkým prospěchem vyznamenání takové. Ostatně vidáme, jak vydatně působí vynikající příklad osob urozených ve zbožnosti a mravech křesťanských. Jejich úcta ke sv. náboženství a církvi sv. se běže lidmi na velikou váhu a mnohému jest mocnou pákou, vidoucimu pána takového choditi do chrámu Páně, naslouchati slovu Božimu, přistupovati ke správě Boží a ke stolu Páně, že i sám totéž činí, pokládaje si za čest, že smí totéž činiti. Zdaž neříkají sobě i vespolek: »Jestliže ten onen pán tak jedná a ví, proč si tak počíná: proč bychom my měli jinou cestou života se bráti? Tak jest asi dobře jednati.« I nabudou druzí z úcty takové též odvahy a následují příkladu dobrého. Jiných ještě důvodů bychom vytknouti mohli: avšak chceme již přistoupiti k věci, o níž nám hlavně jde. Co jsme posud pověděli, slouží k tomu, by se lépe porozumělo, co následuje.

Známo jest každému ctiteli božského Srdce Páně, kdy se svátek nejsv.

Srdce Ježíšova každý rok slavívá, totiž v pátek po oktávě Božího Těla. Bylo to r. 1870., kdy biskupové a nejvyšší hodnostáři katolické církve shromážděni byli ve Vatikáně u hrobu sv. Petra na obecném sněmu církevním, při kteréž příležitosti odevzdali sv. Otci památný list, prosíce, by Jeho Svatost, Pius IX., sám veliký ctitel božského Srdce Páně, ráčil povznéstí svátek nejsv. Srdce Páně po všem světě na výši svátků prvních, které jazykem církevním slovou duplex I. classis cum octava.

Jakmile se dověděla o tom císařovna a královna Marie Anna, která se nám loni dne 4. května za přemilým chotěm svým, zbožným císařem a dobrotivým králem Ferdinandem, na věčnost odebrala: ihned se připojila k prosebníkům a přimlůvkyním druhým, a zaslala svatému Otci do Říma též prosebný list, aby ráčil vyhověti prosbám jejím a zvelebil k potěše a požehnání všeho křesťanského světa novou úctou božského Srdce Páně. List pak z vlášského na česko přeložen zní takto:

Nejsvětější Otče!

Uslyšeši ke své veliké radosti, že znamenité množství hodnostářů, kardinálův, arcibiskupů, biskupův a kněží ze všech národů v úmyslu má prosby své k nohám Vaší Svatosti složiti, aby svátek božského Srdce P., který se též v zemích severních slaví, největší úctou posvátných obřadů Vaše Svatost zvelebiti ráčila, prosím rovněž i já, bych směla nejpokornější prosbu v téže záležitosti ku prosbám jejich připojiti. Prosby moje vyplývají z nehlubšího přesvědčení, že nikdy nemůže i zevně s dostatek býti ctěno božského Srdce Páně, toto nevystižitelné zřídlo všeho dobra a vši milosti; pročž kojím se sladkou nadějí, že se Vaše Svatost nebude zpěčovati, prosbám mojim vyhověti, aby takto víc a více byl ctěn Vykupitel náš, Ježíš Kristus, a zbožní věřící křesťané nalezli své útočiště a svého vzdělání.

Padajíc k nohám Vaší Svatosti, které líbám, prosím pokorně Svatost Vaši za apoštolské požehnání.

Vaší Svatosti

nejjoddanější a nejposlušnější dcera
v Kristu Pánu

císařovna Marie Anna rakouská.

V Praze, 1. června 1870.

Kéž by nám bylo lze vylíčiti, jakou úctou, důvěrou a láskou se neslo Její Veličenstvo po všechny dni svého pozemského života, jmenovitě pak po 35 let pobytu svého v Praze, k božskému Srdci Páně! A hle, za největší štěstí si pokládá, smí-li přispěti něčím na rozmahu slávy Jeho; znalť zajisté zaslíbení, která Pán Ježíš učinil blahoslavené Marii Markétě a pro všechny, kdož božské Srdce Jeho vzývají: »Jména těch, kdož uctění Srdce mého rozšiřují, zapsána budou v Srdci mém a nikdy z něho nevymizí.« Celá kniha by se dala, tuším, psáti o účtě, jakou se nesla k božskému Srdci

Páně. Bylť jejím cílem a snažením, smýšlením a dychtěním připodobnití své šlechtné a obětavé srdce víc a více onomu nejslechtnějšímu a neobětavějšímu Srdci Spasitele svého. Mnozí se divili jejím nadobýčejným ctnostem křesťanským, kdy dlela ještě mezi námi na hradě pražském. na blízku svatyně svatých českých, totiž stánku našich svatých patronův a dědicův. Avšak když byla spanilomyslná duše její opustila schránku tělesnou a odlétla k Hospodinu, aby obdržela korunu nesmrtnosti: tu jakoby se svět byl teprve zpatatoval, obdivuje se Jejího Vel. nevědším ctnostem a svatému životu. Ovšem byla ozdobena v pravdě

ctnostmi nejslechtnějšími srdce svého a setrvala až do posledního vzdechu, jsouc výtečným vzorem křesťanské zbožnosti a věru císařské dobročinnosti, veliké myslí a dobrého srdce. Ký div, že tisíce a tisíce, ano miliony, kterým vysokou dobrodějkou byla, oplakali ztrátu její; bylat vezdy ochotna slzy utíratí a pravice její otevřena, aby přioděla nahotu, nouzi a bídě odevšad odpomáhala. Vzpomeňme si nákladů, které na se brala, na stavby a podporu chrámů Páně vůbec, příbytků to božského Srdce Páně, kde Ježíš Kristus ve velebné Svatosti s námi v pravdě a

v skutku i podstatně s tělem i duší a božstvím přebývá. Vzpomeňme si rouch kostelních, skvostných i méně skvostných, které všude i přes moře do dalekých zemí rozesýlala. Vzpomeňme si dobročinných ústavů, které dlouhá léta podporovala. Znalť slova, z božského Srdce Spasitelova vyšla: »Cokoliv jste nejmenšímu učinili, mně jste učinili.« Kteréžto slovo pravdivo jest, jako pravdivo jest

slovo: »Cokoliv jste pro chrám věnovali, Ježíši Kristu jste dali.« A tak pro sebe praskrovné výdajů činíc, obětovala, cokoli v příjmech měla, ke eti a slávě Boží.

Smíme se tázati, kde se asi tak obětavé lásce k Bohu svému naučila? Odpověď arci jest snadna. Chodila do školy božského Srdce Páně k nebeskému učiteli, který učí nejen zevně, nýbrž, a to hlavně, v útrobě duše lidské, co jest pravé blaho, co zdobí duši na čas i na veškerou věčnost, co má cenu před lidmi moudrými a především u Boha a nebeského dvorstva.

Vidíme na ní vyplněno slovo svatého Tomáše Akvinského, anděla v podobě

lidské, který, vykládaje list sv. Pavla k Římanům, kap. 12., takto píše: »Má člověk trojí poklad v životě svém; první v duši své, který svou pokorou Bohu přinese, druhý ve svém majetku, který věnovati může na almužny a dobré skutky, a třetí ve svém těle, které lze přinést Bohu za obět.« Nuže, zdaž nevyčníká život její podle slov sv. učitele církevního nad tisíce jiných křesťanů? Mělať věru trojí poklad u veliké přednosti; první ve šlechtné duši, kterou co den přinášela božskému Srdci Páně ve své pokoře, podrobujíc se co nevěrněji ve všem vůli Boží; druhý ve svém přehojném bohatství, které sloužilo výhradně na almužny a dobré skutky ne po krejcaru, ale po zlatém, po stu a tisících tisícerym rukám prosebným; třetí ve svém těle nevinném, držíc je dle zákona Božího u vši kázni s trpělivostí až do posledního okamžiku drahého života na zemi.

O bychom i my následovali vznešenou ctitelkyni božského Srdce Páně podle stavu svého! Kochali bychom se též v úctě, důvěře a lásce k Ježíši Kristu, v němž na tisíce a miliony ze všech stavův, i císařové a císařovny, králové i královny, hledali již a našli, hledají a nalézají podnes pravého dobra, blaha časného i věčného, potěchy i posily ve svých potřebách a záležitostech.

Jako císařům, králům a mocným tohoto světa platí slovo sv. Augustina: »Nepokojné jest srdce lidské a nenajde klidu, dokud nespočívá v Bohu;« tak a tím více mají býti vryta do srdce a myslí slova tatáž nám všem, kteří nemáme, čeho bychom na světě hledali, aniž bylo mnoho, čeho bychom byli pozbyli. Božské Srdce Páně vyhoví až k náplni i srdci našemu; načež žádné protivenství nebude s to, by vyrušovalo nás v požívání stěští pravého. Staň se!

Napsal A. Rejzek, T. J.

Pomoc umírajícím.

Větší bída bližního vyžaduje i nutí nás k vydatnější a účinnější pomoci, tak že čím kdo u větší nouzi a potřebě se nalézá, tím i takorť většího práva má dle křesťanské spravedlnosti na naši lásku.

Povšimněme si jen u věci té příkladu naší sv. církve. S jakou péčí snaží se ona pomoci na př. těm ubohým duším očistcovým! A jakou starost jeví k nemocným, když tak důrazně a přísně velí svým služebníkům, aby nemocné navštěvovali a všemožně se přičinili, by nižádný z jich svěřenců bez sv. svátostí na věčnost neodešel. Ba i všem věřícím povinnost podobnou na srdce klade církev sv. tím, že jim připomíná slova božského ženicha svého: »Buďte milosrdní, jakož i váš

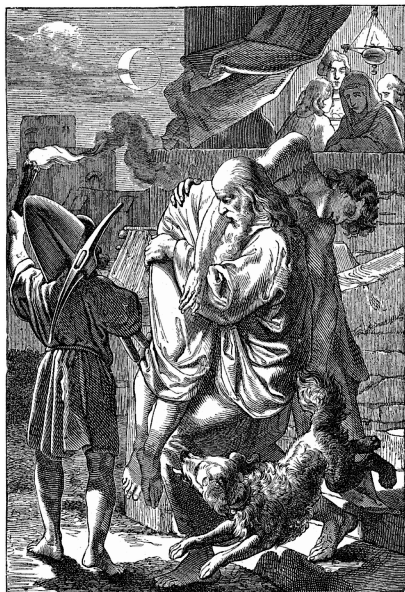
Otec v nebesích milosrdný jest,« za skutek téhož milosrdenství klade »nemocné navštěvovati.«

Že pak církev sv. téměř celý měsíc listopad, počínajíc jej slavností dušičkovou, ku pomoci těm očistcovým vězňům věnuje a dítky své slovem i skutkem vybízí, by svým zasmělým, avšak dosud patření tváře Boží zbaveným spolubratřím k umírnění jich trápení a vysvobození z něho napomáhali, chci těmito řádky pozornost vaši obrátiti k těm nejpotřebnějším, a to jsou — umírající. Tito, dle souhlasu církevních spisovatelů, potřebují naší pomoci nejvíce; vždyť hodinka smrti tou nejrozhodnější a nejdůležitější, v níž možno vše buď získati nebo ztratiti. Co tu usouzeno, nemůže nikdy již změněno býti, a protož pomáhati takovým v po-

sledním boji, v němž se rozhoduje nad celou věčností, postaveným, jest skutkem nejvyšší záslužným a Bohu milým.

Více než 80.000 duší opouští denně tento svět a ubírá se na věčnost. Dojista preveliký to počet, který denně poslední boj podstupuje. Kolik asi z nich nalézá se ve stavu posvěcující milosti,

a kolik zase v té přehrozné chvíli ve hříchu smrtelném? Jak strašná to myšlenka! Dle jistého známého zjevení, jehož jisté světici se dostalo, víme, že duše do pekla tak padají, jako v zimě kousky sněhu, a tudíž jich mnohem více nešťastně než šťastně umírá! Ó hrozné to zjevení, které strachem a bázni každého naplniti

musí. A samoděk dere se v mysl naší myšlenka a přání: »Kéž bych mohl těmto ubohým umírajícím nějak pomoci!« A církev sv. přichází nám vstříc, doporučujíc nám ráno a večer modlitbu, kterou můžeme oněm ubohým umírajícím ku pomoci přispěti. Snad mnohý z vás ji zná a také se jí denně modlí; avšak aby i ten čtenář, který dosud o ní neví, ji poznal, a co

nejhlavnějšího jest, i pak denně konal, kladu ji zde, připomínaje zároveň, že i církev svatá modlení toto právě proto hojně odměňuje, by jen hodně mnoho věřících se jí modlilo. Sv. Otec Pius IX. listem ze dne 12. února 1850 udělil za každé modlení 100 dní odpustkův, a kdo tak po celý měsíc činí, že se jí denně třikráte pomodlí, získá jednou v tom

měsíci odpustky plnomocné. Zní pak ona modlitba následovně:

»Ó nejlaskavější Ježíši, milovníče lidských duší, prosím Tebe pro smrtelné bolesti Tvého nejsvětějšího Srdce a pro útrapy Tvé neposkrvněné Matky, smyj svou krví všechny hříchy těch ubohých po celém světě, kteří nyní v úzkostech smrti jsou a dnes ještě zemrou. Ó Srdce Ježíšovo, ve smrtelných úzkostech smiluj se nad umírajícími! Amen.«

K této modlitbě možno ještě připojit následující k Panně Marii:

»Ó Maria, žalostiplná Matko mého Spasitele, pro Tvé bolesti, které jsi vyzpěla, když jsi viděla svého Syna na kříži umírat, a když Ho mrtevého s kříže sňali a Tobě na klín položili, pro ty nevyšlovné bolesti srdce Tvého prosím, abys ku pomoci přispěla všem umírajícím a vyprosila jim na svém Synu odpuštění hříchův a šťastné skonání. Přispěj také mně nyní i v hodině smrti, ó milostivá, ó přesladká Panno Maria!

Matko smilování,
neopouštěj nás při skonání! Amen.«

I prosím vás každého, kdo se dosud tak nemodlíte, abyste počínaje již dnešním dnem, tak činili a napomáhali těm, jižto stojí v posledním boji s ďáblem a peklem a tudíž brzkého přispění potřebují. Nedomnívej se nikdo, že by tím i sobě dobře a výhodně nečinil; vždyť Pán Ježíš, který milosrdným bývá k těm, kteří se za ubohé duše v očistci modlí, nebude méně spravedlivým a laskavým k těm, kteří pomáhali všem v posledním hrozném zápasu postaveným. Najisto bude pak i jejich spomočníkem v jejich hodině smrti.

Užívej jedenkaždý horlivě, vroucně a denně naznačených modliteb a budiž spomožitelem jiným, aby i tobě jedenkrát pomáhalo bylo. Volej jen důvěrně často k tomu předobrotivému Srdci otcovskému o pomoc bojujícím se smrtí, a dojísta je pohneš, aby svou milostí

spravedlivému umírajícímu přispělo k jistému vítězství nad pokušením, jímž by ďábel rád zvítězil aspoň v té poslední chvíli, že mu dřívější jeho provinění velice zveličuje, aneb mu strach a úzkost vlítí chce představením hříchů, jichž se tento ani nebyl dopustil. Ano, modlitba tvoje může ubohému hříšníkovi dopomoci k dobré zpovědi, aneb není-li již tato možnou, aspoň ke vzbuzení nadpřirozené, dokonalé litosti nad celým jeho hříšným životem. Ba již to jest nemalým ziskem, může-li ještě umírající vzbuditi uprostřed těch výčitek svědomí a hrůz smrti aspoň dokonalou litost; býváť již v takové chvíli duševní síla tak mdlou a slabou, že se sotva můžeme nábožně »Otčenáš« pomodlit, aneb jinak svou důvěru v Boha a litost nad hříchy projevit. Dokonalá pak litost nezáleží jen v tom, že odříkáme litost pouze z nějaké modlitební knížky; ale ona jest jen tenkrát dokonalou, pochází-li z dokonalé lásky, t. j. máme-li hříchy více v ošklivosti než něco jiného, a to pouze a jedině proto, že jimi Boha, nejvyšší dobro, urážíme. Jestli tedy zajisté velkou milostí, umře-li kdo v takové dokonalé litosti.

Ano ještě více! Svou modlitbou za umírající můžeš i mnohému pobloudilci u víře aneb i pohanu milost poznání a obrácení se vymoci, buď že takovému u bran věčnosti již stojícímu pobloudilci milost Boží aspoň vroucí touhu po poznání pravé sv. církve vlévá, tak že by rád do ní se navrátil a litost vzbudil, kdyby mu jen možno bylo; buď že pohanu na smrtelné posteli, jehožto duše dosud krví Beránkovou, posvátnou křestní koupelí, očištěna není, ba ani ozářena není tím nejmenším světlem víry Kristovy, vlévá zvláštní světlo víry nebeské pravdy, jímžto osvěcen aspoň touhu po křtu sv. vzbuzuje, svých poblouzení a hříchův lituje a tak po celou věčnost

šťastným se stává. Toto vše působí vroucná modlitba zbožných duší, které denně za umírající vřelé prosby k milosrdenství Božimu vysílají, aneb jinou obětí sebezapírání, nějakým dobrým činem, na úmysl ten konaným, umírajícím pomáhají.

Zajisté jest to vzácný apoštolát lásky a vznešený skutek milosrdenství, takto umírajícím pomáhati. A ten veliký z toho prospěch! Ovšem, že tu pomoc ponejvíce a předně duši umírajícího se děje, nelze užitek a veliký prospěch toho ani na kila vážit, ani na metry odměřiti, ani na zlatky vypočítati; avšak až jednou přijde ten velký den všeobecné výplaty, pak seznáme i užítíme, jak veliký počet duší ve smrtelném zápasu byl zachráněn od věčné záhuby modlitbou dobrých katolíků.

Proto neustávej nikdo, kdož tak již s nábožným srdcem činíš, ve prosbách za umírající, ale budiž ještě horlivější při konání této povinnosti lásky; kdož však toho dosud jsi nečinil, neotálej více modlitbami svými za umírající býti užitečným a milosrdným jak jiným — tak i sobě.

Abych však ještě tobě samému, milý čtenáři, nějak prospěl a zvláště v poslední hodině smrti vydatnou ti pomoc poradil, chci tebe ku konci seznámiti s výborným k účelu tomu zařízeným spolkem Marianským, zvaným »mešním.«

V době neblahé reformace žil ve františkánském klášteře v Iglstadtě laik Jan Nas, jenž byl jakožto zvláštní ctitel Panny Marie všude znám. Týž měl velikou touhu stát se knězem, aby více pro oslavu božského Spasitele a Jeho milou Matku působiti mohl. Chtěje cíle toho dosíci, spěchával denně, noční dobou, s knihou před obraz Matky Boží, před nímž stále lampa hořela. Kleče aneb stoje pohlížel k Marii Panně, tomu trůnu moudrosti, a trávil takto větší část noci na modlitbách a studiích. I činil ve vědách takový prospěch, že za pět let již na

kněze byl vysvěcen. Ano, nejen jakožto kazatel, ale i spisovatel byl v krátké době tak velice proslaven, že brzy po sobě se stal dvorním kazatelem arciknížete Ferdinanda rakouského, potom i apoštolským kazatelem papeže Pia V. Konečně zvolen i za generálního komisaře řádu františkánského pro Německo, posléze biskupem z Belly i. p. i. a světicím biskupem mosteckým, a zemřel jakožto takový dne 16. května 1590.

Zmíněný obraz nejbl. Panny Marie, před nímž Jan Nas tak rád a s takým výsledkem se modlil a učil, počíval u jeho spolubratří zvláštní úcty, byv považován za obraz omilostněný. A když r. 1726. se ve jmenovaném klášteře utvořil mešní spolek za tím účelem, aby žijícím dosud spoluúddům šťastné vykročení z tohoto světa, zemřelým pak rychlou pomoc a vysvobození z očištcových muk přinesl, zvolen obraz ten za »spolkový.« R. 1754., když obraz ten na nový oltář klášterního kostela byl přenesen a zde k veřejnému uctění vystaven, sestoupilo se velké množství osob zbožných v jeden spolek mešní, který od té chvíle neobyčejně vzrostl, a sice tak, že nyní čítá již přes 330.000 údů.

Spolek tento odporoučí svým členům následující :

1. Každý člen má ročně, pokud možno v ten den, který se mu při zápsání do spolku představenstvem určí, jednu mši sv. sloužiti aneb sloužiti dáti, a to na úmysl téhož spolku. A úmysl ten jest :

a) aby ona mše sv. sloužena byla ke cti neposkvrněného početí P. Marie;

b) aby sobě samému její mateřskou pomoc, a to obzvláště v posledních okamžicích, t. j. šťastnou hodinku smrti si získal, a to nejen neskončenou zásluhou a nevyslovitelnou mocí téže mše svaté, jakož i přemocnou přímluvou nebes královny;

c) aby zvláště sloužena byla za toho člena, jenž nejbliže smrti jest;

d) zároveň však i za všechny členy, kteří již zemřeli a snad dosud v očistci trpí; a

e) výhradně opět za toho nejposléze zemřelého člena, jež k sobě byl Pán života a smrti povolal.

Členové mají o to dbáti, by tato mše sv., pokud jen možno, jistě v určený den sloužena byla, a to na úmysl právě vypočtený. Postačíť, řekneme-li jen knězi, onu mši sv. sloužícímu, by ji obětoval na úmysl mešního spolku v Ingolstadtě.

2. Všichni mají býti zvláště horlivými ctiteli neposkvrněného početi Panny Marie, a tudíž aspoň o slavnostech Rodičky Boží, jakož i ve dny sobotní, Ji zasvěcené, Marianskou zasvěcující se modlitbu nábožně říkati, zvláště pak následováním Jejich ctností projevovati, že jsou pravými svěřenci Marie Panny. — Bratrstvo neposkvrněného Početi Panny Marie v Římě, jemuž tento spolek přivtělen, odporoučí též svým členům denně aneb aspoň vícekrát za týden modliti se tak zvanou korunku čili růžencek k neposkvrněnému Početi.

3. Každý člen nechť sobě zvolí za mocné patrony v hodině smrti zvláště sv. archanděla Michala, sv. Josefa, sv. Barboru a jiné vyvolené Boží, k nimž chová neobyčejnou důvěru, a nechť častěji je o pomoc vzývá.

4. Ať navykají sobě, tři božské ctnosti

a pravou litost častěji vzbuzovati. Taktéž ať častěji pamatují na marnost a nestálost všeho časného, na jistotu smrti, nejistotu hodinky smrti a navykají vůli Boží ve všem se podrobovati.

5. Když se zvoni umíráčkem, ať se modlí za umírajícího aneb již zemřelého Otčenáš a Zdravas Maria, a vůbec ať jsou pamětlivi dušiček očistcových, a to předem spolku náležejících.

6. Ať údové častěji svátost pokání a Svátost oltární hodně přijímají a se vynasnaží, účastnými se státi všech spolku tomuto tak bohatě udělených milostí konáním skutků předepsaných.

7. Konečně nechť jedenkaždý člen ročně 20—30 kr. přispěje — jakožto dobrovolnou obět ve slavnost neposkvrněného Početi — aneb jednou pro vždy 1 zl. 60 kr. zašle, by z příspěvků těch nejen potřebné tiskopisy, poštovné, roční seznamy nových i zemřelých údů, jakož i zvláště slavné služby Boží spolkové v den spolkové slavnosti, a 5 rekvií, 10 jiných mší svatých a j. se poříditi a zapraviti mohli.

Nejdůst. p. biskup eichstaedtský potvrdil dne 3. února 1874 tento mešní spolek za církevní bratrstvo pod názvem neposkvrněného početi a dne 26. června téhož roku přivtělen spolku u OO. frantiskánů v Římě (Ara Coeli), tak že údové jeho účastnými býti mohou všech odpuštěk, milostí a výhod, kterých požívá onen spolek v Římě.

J. Hejtmánek.

O svatém Mikuláši.

a východě v cizí zemi,
v městě slavném Patarech
žili zbožný manželové,
jsouce oba v starých dnech.

Měli oba stará léta,
měli statku na zbytek,
ale, co to všecko platno,
byli přece bez dítek!

Zbožná matka proklečela
celé noci v modlení,
dobrý manžel s ní se modlil,
kleče smutná podle ní.

Což se oba namodlili,
by jim Pán Bůh syna dal!
Konečně jich Pán Bůh slyšel,
ukonejšil jejich žal.

— Věru, tak je Pán Bůh dobrý,
na nebesích Otec náš!
— Dal rodičům pacholátko,
nazvali je Mikuláš.

Mikuláš byl dobré dítě,
krásný, jako z broskve květ,
od malička míval v lásece
více Boha, nežli svět.

Poslouchával, rád se modlil,
rád si ujal od svých úst,
hlavně sytil, lačné krmil,
sám však míval tuhý půst.

Stal se z dítky mládenečkem,
rodiče mu Pán Bůh vzal,
byl ode všech opuštěný,
neměl, než ten v srdci žal!

Neměl, nežli Boha v nebi,
jehož vroucně miloval,
pomáhal chudým lidem,
jimž své statky všecky dal.

Jakýs otec měl tři dcery,
s nimi velkou nouzi těl.
Mikuláš ho obdaroval,
aby hlady neumřel.

Chodě kolem oken jeho
— byla právě černá noc,
hodil jemu do světničky
měsíc zlata na pomoc.

Šel tam trikrát nocí černou,
háže zlatem do oken,
děti s otcem nevěděly,
kdo byl štědrý dárcе ten. —

— A když rostl v bázni Boží
srdce čisté — Boží chrám,
stal se svatým veleknězem,
vyvolil ho Pán Bůh sám!

Potom všecka jeho radost
byla teprv u chudých,
byl jim otcem dobrotivým,
nikdo neměl hladu z nich.

Tak byl všude kolem chudých,
k nim se mnoho nachodil,
někdy přišli nuzní za ním,
a vždy dostal každý díl.

Nejradš Svatý dával v noci,
chodě s krásným hošíkem,
Svatý nosil zlatý měsíc,
chlapec chodil s košíkem.

Svatý nosil mnoho peněz,
dával bídným matičkám,
hoch nakládal za okénka
pěkné dárky dětičkám.

Svatý zvláště přával dětem,
kde je spatřil, spěchal k nim,
pohládl je po tvářičkách
— byly ihned známy s ním.

Dal jim svého požehnání,
bral je něžně do líček,
odříkaly Otčenášek,
dal jim krásných jablíček.

Kde byl Svatý, byly děti,
ovšem, žádné nectnostné,
vítaly ho, modlily se,
líbaly mu nohy ctné.

Špatně lidi Svatý káral,
neboť neměl hřichu rád,
špatným také nepomáhal,
nepustil jich do svých vrat.

Špatní se ho všichni báli,
jsouce si chyb vědomi,
neboť Svatý často děsil
jejich hříšné svědomí.

Toho času žil též císař,
jmenoval se Konstantin.
Kudy chodil, kde si sedl,
zlý duch za ním, jako stín.

Jednou císař v rozhorlení
odsoudil tři nevinné,
pověděl jim ve vězení,
že je smrt už nemine.

Než prý z noci bude ráno,
než se z noci měl stát den,
měl být každý z odsouzených
ve vězení oběšen.

Sotva císař v noci sdřimnul,
probudil ho mocný třesk,
do komnaty svítil oknem
nevídaný, divný zrak.

Lesk se změnil do všech barev,
až se změnil v rudou zář.
V záři té se zjevil Svatý,
císař poznal jeho tvář.

Svatý přišel s berlou v ruce,
čelo neslo hněvu mrak.
Na císaře, jenž se třásl,
upřel pevně hrozný zrak.

„Nevraždi mi, řekl jemu,
těch, které jsi odsoudil.
Nevinni jsou — pravím tobě,
sice máš smrt za podíl!“ —

Takový byl dobrý Svatý,
dokud na té zemi žil!
Pomáhal všem ctmostným lidem,
sám ničeho neužil.

Svatý jest už v nebi dávno,
dobrý, svatý Mikuláš!
Modlete se, děti, k němu,
jest on věrný přítel váš!

Až o svatém Mikuláši
sdřimnete si na loži,
kež vám, než se probudíte,
mnoho dáreků naloží!

Adam Chlumecký.

Blahoslavený Bernardín,

františkán, pravý vůdce ke spasení.

Snad se ti, milý čtenáři, již častěji přihodilo, že kráčeje za svým povoláním a konaje v tomto slzavém údolí různé cesty, najednou octnul jsi se na rozcestí, t. j. na místě, kde se cesty buď křížovaly aneb v rozdílné strany rozcházely. Ty, neznaje dokonale, která by nyní cesta pravá byla, zajisté zarazil jsi se jaksi, ohlížeje se po nějakém ukazovateli, kam by jednotlivé cesty vedly. Ó jak ti nyní bušilo srdce tvé úzkostí, nespatriilo-li ihned oko takového jistého znamení! Ano, tvá bázeň rostla tím více, čím podobnější jednotlivé cesty se ti býti zdály, čím vábněji každá tebe takofka volala, že pravou jest, abys jen ji zvolil. Ó nyní teprve poznával jsi, jakým to cestujícím cizinci dobrodiním, nalezá-li u cesty ukazovatele, i třeba jen dosti malého, který by pravou cestu ukazoval a zblouzení chránil. Avšak ani ten cesták nespomáhá, je-li čirá tma; zde třeba zvučného hlasatele, který by zřetelně pravou cestu oznamoval.

Avšak kdo z nás neví, že jedenkaždý z nás jest takovým v cizině cestovatelem? A věru, o každém z nás říci se může a musí, že jsme stále na cestě -- do krajů věčnosti. Že pak tato jest dvojí, šťastná a nešťastná, záleží na tom velice, ba všechno, abychom na cestě té nezbloudili; neboť návrat z oněch krajů již jest nemožný, bychom pak, seznávše tam, že jsme pobloudili, teprve pravou cestou se ubírali. Poblouzení na cestě té má nejhorších, nezměnitelných následků! Musí tedy každému smrtelníku nejvíce záležeti na tom, aby pravou cestu, pravé povolání a pravý stav si zvolil, kterým by pak věčného cíle svého bez-

pečně a jistě dosáhl. — — A ač jsou rozličným lidem rozličné cesty vykázaný, jimiž k jednomu a témuž cíli přijíti mají a mohou, nicméně má jednotlivec jen jednu jistou cestu, kterou mu Stvořitel byl vykázal. Kráčí-li cestou tou, t. j. zvolil-li si Bohem mu určený stav, přichází jistě k pravému cíli, ke Kristu, jenž sám sebe zove »cestou,« a drží-li se této, přijde opět najisto k Otci nebeskému.

Nyní sobě snad dovedeš vysvětliti, proč nábožní naši předkové u rozcestí obyčejně kříže stavěli a nábožní křesťané tak až dosud činí, nedbajíce úšklebků těch, kteří by, jako Krista již byli vypudili ze svých srdcí, i Jej nejraději vystřelili někam za město nebo dědinu, do pole, ponechávajíce hlučná náměstí a jiná veřejná místa nejraději světským velikánům (??). Křesťanu, jenž ví, že tam nahoře jeho pravá vlasť, jest často za dne obracetí oči svých k nadhvězdným výšinám, a proto dobře a prospěšně pro něho, spatří-li na cestách svých často kříž, toho nebeského ukazovatele ku pravé jeho domovině. Aby se však nedostihlé dokonalosti Bohočlověka nelekal, stavi mu mimo to církev sv. každým dnem nejednoho pouze světce jakožto ukazovatele ještě na cestu, aby příklad jeho ku hledání pravé cesty a k vytrvalosti na ní povzbudil ubohého pozemského poutníka.

Že pak volba pravé cesty, t. j. pravého povolání, bývá nesnadná, proto ti stavím, milý čtenáři, takového blahoslavence — Bernardina z Fossy — k cestě, jenž by tě naučil hledati pravé povolání tvé.

Bliže vlášské Akvileje, města to vůbec známého, leží místečko Fossa, a tu spatřil Bernardin světlo světa, narodiv se z rodičů nejen vznešených, ale i zámožných, kteří

sobě umínili, vše na dokonalé vzdělání syna svého vynaložiti. Mohli tak tím více, že mládeneček brzy neobyčejné vlohy prozrazoval a nejen doma, ale i jakožto studující ve školách vyšších v Akvileji velice ve všelikých vědomostech prospíval. Odebrav se do Perugie, vynikal u vědění veškerém tak, že jakožto osmnáctiletý mladík ve stejné naději skvělé budoucnosti mohl buď jako právník aneb jako lékař dráhu svou nastoupiti. Avšak právě tato dvojí cesta přivedla jinocha, který dobře s vědomostmi i modlitbu a zbožnost uměl spojovati, ku přemýšlení. Radiv se na vroucích modlitbách s Bohem, zkoumal obě cesty povolání svého a zvolil dráhu lékařskou proto, že se mu pro spásu duše povolání právníka zdálo býti nebezpečnější.

Avšak každá ctnost musí ohněm zkoušky projíti; a tak bylo i zde. Bernardin svěřil se s úmyslem a rozhodnutím svým jistému právníku, který právě opak mladíku dokázal, přesvědčiv jej, že právě učení práv jest jistější a výhodnější. Navrátil se tedy do Perugie a studoval zde práva s takovou pilností, že nejskvělejších výsledků docílil a velké slávy došel, až konečně přece hrozná nebezpečí na této dráze znamená, zastavil, ohlížeje se po jistějším ukazovateli. I vedl jej zbožný jeho duch k tomu pravému ukazovateli cesty pravé — k Ukřížovanému, a zrodilo se v něm přání, nastoupiti za tímto Vůdcem cestu úzkou, nesnadnou a trnitou. A toto přání se v něm ještě nezvratně ustálilo, když byl několik znamenitých kázání — o povolání člověka — slyšel, a to od řečníků doby tehdejší jak svatým životem, tak i výmluvností slovných — svatého Jakoba z Marky a blahosl. Marka z Montegalla. Prvějšímu se představil náš blahoslavenec, a jmenuje-li se dle křtu sv. »Jan,« slyšel se nazývati »Bernardinem,« k čemuž dodáno bylo ještě mimo jiné spasitelné proň

poučení i toto proroctví, že se má státi dědicem ctností, přísností života a horlivostí o spásu duší nedávno zemřelého sv. Bernardina ze Sieny.

A vskutku. Uposlechnuv rady Jakobovy, dal se přijmouti do řádu r. 1445. a složiv na to po roce slavné sliby, projevoval ve všem takovou horlivost, že každý jej druhým Bernardinem jmenoval. Nejvíce to byla jeho andělská čistota, která mu jak u spolubratří, tak i u lidu jméno »anděla« získala. A kajicnost jeho byla tak velikou, že tělo své odjímáním potřebného spánku, mrtvením rozličného způsobu, posty a často až do krve bičováním tak zeslabil, že upadnuv do dlouho trvajících horeček, k níž se ještě jiné nemoce přidaly, takovou palčivostí byl souzen, že pouhý jen oděv zdál se mu býti řevavým uhlím. K tomu se přidružila taková duševní utrpení, že jen rozjímání o utrpení Páně mu v slzách útěchy a úlevy nějaké přinašelo. Často plakal jako dítě, a takové proudy slz se mu vynořily, že od nich až celý habit mokřým býval. V takovém souzení bral útočiště své k sv. Bernardimu ze Sieny, až konečně na přimluvu jeho všech útrap zbaven byl. Nyní teprve zahořel po příkladu téhož světce horoucí horlivostí po životě činném pro spásu lidských duší. Snažil se býti pomocníkem a těšitelem všech lidí. Jakožto misionář prošel nejen města a vesnice v Itálii, ale i v Dalmacii a v Bosně, jen aby Bohu duše získal, vyhledávaje ponejvíce hříšníky. Jeho přesvědčujícím a láskyplným domluvám nemohlo žádné zatvrzelé srdce dlouho odpor klásti; a tak nesmíme se diviti, že tolika lidu ke spasení pomohl.

Aby Bůh svého věrného služebníka nejen již zde jaksi odměnil, ale i u lidí oslavil, udělil mu mnoho nadpřirozených, neobyčejných milostí, jako uzdravení těžce nemocných, a mnohých zjevení. Tak na př. pouhým znamením sv. kříže přivedl ně-

mého k mlouení. Jako druhdy přiděлил se Pán Ježíš ke dvěma do Emaus putujícím učňům, tak i jej doprovázel jednou jakožto pocesťný. V hodině smrti jeho, která se r. 1503. stala — v 83. roce věku svého — zjevil se mu sv. Bernardin ze Sieny, jež tak vroucně ctil a miloval.

Blah. Vincenc z Akvileje, jeho spolu-bratr, viděl duši jeho, ozářenou světlem nebeským, vstupovati ve průvodu andělském k výšinám nadhvězdným. Po dvanácti letech přeneseno tělo jeho z kláštera sv. Juliana u Akvileje do Sv. Angela u Fossy, kde až dosud ctěno bývá. Papež Lev XII. potvrdil r. 1828. jeho úctu.

Nuže, jaké pak naučení má tobě světec tento dáti? Ty je již víš; neboť jsem na počátku pravil, proč ti tohoto blahoslavence jakožto cestáka stavím; máš totiž poučen býti o důležitosti volby povolání svého. Nelekej se, mladý čtenáři a mladá čtenářko, že vás chce všechny, jako blahosl. Bernardin učinil, zahnatí přímo — do kláštera. Ač by tak pro mnohého i pro mnohou lépe bylo, než jak se domnívají, světu se oddati, tož jejich povoláním, nechci přece nikoho nutiti; toho Bůh uchovej! Kláštery potrvají i bez takových nadháněk, a Bůh se již postará vždy o hodný dorost. Do kláštera bych jen rád takové zavedl, kteří jsou od Boha k tomu životu povoláni, jako na př. uvedený životopis dokazuje.

Čeho těmito řádky docíliti chce, jest, že bych rád ten mladý svět uvaroval lehkomyšlnosti a jej přiměl k opatrnější a zraleji uvážené volbě budoucího stavu a jich povolání; neboť krok tak závažný bere se často u mládeže nejen na váhu lehkou, ale i nerozumně se volí. Nemyslim tu obracetí zřetel ke blahu vzdějšímú, jako spíše k budoucímu —; a tu panuje přemnoho lehkomyšlných zásad. Tak snad jsi již sám slyšel: »E, což — v každém stavu možno spasení dojtí.«

Inu ovšem, stvrzují výrok ten a ještě přidávám: Ano, v každém povolání, je-li jen vůbec dovolené, můžeš ke spasení přijíti; máš proto každý stav své svaté: klášterní, panický ve světě i manželský stav, i dle jich rozličného zaměstnání, jako: císaře, krále, knížata, měšťany, rolníky, vojíny, žebráky, obchodníky, řemeslníky atd. — všude najdeš svaté. Ať jsi v tom aneb onom stavu, ať bohat nebo chud; neboť to ani často v moci tvé není, a na tom nezáleží ani tak mnoho, kryje-li údy tvé roucho měkké a hedbávné, nebo jen hrubé a sprosté, ano často bezpečněji a snadněji jest pro mnohé pohlížeti do výše nežli dolů; avšak na tom přemnoho záleží, zdaž kdo dle toho také jest, v jakém stavu se nalézá, ať již světském nebo řeholním — a to jest velmi těžké, hledati teprve ve stavu, do něhož nás Bůh nepovolal, své povolání.

Nicméně jest přece nyní zvláště tolik mladých lidí, kteří, přijdouce na rozcestí, kde si mají stav svůj voliti, zcela lehkomyšlně vášněmi se zaslepiti dávají, nedbajíce ani dobře miněné rady rádcův upřímných, svědomitých i nezištných (jako rodičů, zpovědníkův a p.), volí, ano přímo se vrhají do stavu — ponejvíce stavu manželského, který jim pak rodí jen trní a hloží, a místo slzí radosti a spokojenosti jen vzdechy nespokojencův a pláč nešťastníků časných, ale i přečasto — bohužel! — věčných přináší.

Ó jak by rád mnohý a mnohá po roční cestě, ba ještě spíše, se navrátili tam, odkud byli vyšli! Mnozí sice rozvažují poněkud a zastavují se při volbě budoucího stavu svého — ale jen tak na okamžik, poslouchajíce svojí svévole a majíce jen to za pravé povolání, jež se jich náruživostem a smyslným záměrům takovým býti zdá. A ptají-li se tací o radu, bývá již přečasto pozdě, aneb se dané rady ani neposlechnou.

Pročež, milý čtenáři, povšimni sobě

nejprve rady, jakou dává Duch svatý: »Cesta blázna jest pravou v očích jeho; ale kdo moudrým jest, slyší rady,« a uvažuj zrale a dlouho, zkoumajte všecky cesty; není vše zlato, co se ťrpytí. Avšak nezkoumej jen ty sám, ale pozírej v době tak rozhodné často k Ukřižovanému,

modli se více a upřímněji než obyčejně, pros i jiných, aby tak s tebou na úmysl tvůj konali, a dbej moudré rady těch, kteří u tebe místo Boží zastupují, abys i ty té pravé cesty našel a pak po ní k nebeské vlasti bezpečně došel!

Štastnou cestu!

J. Hejtmánek.

Betlémské jesle,

první lůžko bolesti nejsvětějšího Srdce Páně.

ž do té duše dojmá zajisté každého smutný osud dítky Mojžíše, jež matka jeho, nemohouc dítě své děle skrývati, v košíku do rákosí na řece Nilu položila, kde jež také dcera králova našla a od smrti vysvobodila. Ač nevinnou, muselo dítko toto, sotva že na svět přišlo, strádati a trpěti. Avšak všecko toto utrpení bylo jen slabým obrazem, stínem proti utrpení dítky jiného, jehož výroční narozeniny brzo slavíme, božského dítky Ježíše, jež pannenská matka Maria do bídných plének zabalivši v jesle položila, »neboť nebylo pro ně místa v hospodě.« Ejhle, tvrdé jesle betlémského chléva jsou prvním trůnem, na němž usedá král nebeský, přisedší na tento svět, trůnem tvrdým, a proto také bolestným. Svátí vykladatelé Pisma podotýkají k tomuto místu, že dřevěné jesle betlémské (posud se chovají v největší úctě v chrámě Panny Marie Sněžné — Maggiore, v Římě) byly obrazem kříže, který Kristus Pán po celý život svůj nésti musil. Tak praví sv. Petr Damianský: »Kristus ležící v jeslech označuje způsob svého utrpení« a de Sylveria volá: »Můj Ježíš, zimě vydaný a na tvrdém dřevě ležící, začal již tehdy snášeti bolesti svého utrpení a mučeníctví.« K tomu podotýká sv. Bernard:

I položila Jež v jesle, poněvadž nebylo místa v hospodě. *Luk. 2. 7.*

»Probírej se životem Páně, list za listem, nikde nenalezneš ho, leč na kříži, neboť od prvního okamžiku života svého pozemského žil v utrpení.« Ano jesle betlémské byly Kristu prvním lůžkem bolesti, tak jako kříž posledním jeho ložem byl.

Ó kéž bychom v tom poznali podivuhodné řízení Božské Prozřetelnosti! Nelíbily se Bohu již oběti národa vyvoleného, krev zvířat obětí, jinou obět, nejčistší a nejmilejší požadoval Bůh na smíření za hříchy světa a touto obětí bylo nejsv. Srdce Ježísovo, které také hotovo bylo na každý pokyn Otce nebeského k oběti té! Již v Betlémě na tvrdých jeslech leže přinášel Ježíš obět Otci svému co nejochotněji, proto praví žalmista Páně: »Oběti a darů nechťel jsi, ale uši dokonal jsi mi. Oběti zápalné za hřích nežádal jsi. Tehdy řekl jsem: hle, přicházím! Na počátku knihy psáno jest o mně, abych činil vůli tvou. Bože můj, chtěl jsem to a zákon tvůj byl uprostřed srdce mého.« (Žalm 39.) — A milující Srdce Páně plnilo vůli Otce nebeského, trpíc již v jeslech z poslušnosti k otci a z lásky k duším nesmrtelným.

Mezi podoběnstvími Spasitele našeho čteme také o vznešeném muži, který do daleké země odcestoval, aby v novou říši tam se uvázal a potom zase se ve starou vlast svou navrátil. A to vykládá

sv. Basilius rka: »Vznešený tento muž nebyl nikdo jiný nežli Kristus Pán, Spasitel náš; neboť vznešený jest netoliko svým Božstvím, nýbrž i svým člověčenstvím. On odesloval do dálné země, když opustil lůno Otce nebeského a přišel na tento svět, kde ne bez obtíží a bolesti novou říši svou hledal.« A jaká asi jest to říše, kterou hledal Pán? Poznáš ji hned, pozoruješ-li pilně nejsv. Srdce Jeho. »Pán vládne s kříže!« Této vlády, tohoto panství kříže vážil si Spasitel náš nade všechny říše světa a kříž tento vložil mu Otec nebeský již do jeslí, jakoby do vínků, o čemž prorok Isaiáš prozpěvuje (9. 6.): »Nebo maličký narodil se nám a syn dán jest nám, a učiněno jest knížectví na rameni jeho (t. j. kříž)« a my dodáváme k tomu: »i na srdci jeho,« neboť Kristus nosil znamení panství svého, kříž, po celý život svůj v srdci svém.

K potvrzení pravdy této slyšíme nyní, co sv. Jan Evang. o nejsv. Srdci Páně, které nyní tak klidně v jeslech odpočívá, pronesl: »A slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi. I viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce.« (Jan I.) K tomuto místu připomíná sv. Jan Zlatoústý: »Bičinky, trnová koruna, kříž a ostatní utrpení Vykupitelovo nazývá Jan »slávou jednorozeného od Otce,« proto přišel na svět, proto počal jest od Panny, proto vychován Josefem, aby konečně na kříži jakožto obět lásky za spásu všech zemřel, »a což ještě více jest, aby i po smrti ještě srdce své jakožto zástavní své čisté lásky nám zůstavil.« Nuže, zdaž může kdo, pozoruje toto božské dítko v jeslech ležící, chladným

a lhostejným zůstatí, věda, jakou láskou a obětavostí plno jest toto svaté Srdce, že již v tak útulounek mládí počíná trpěti? Zdaž nemusí jedena každý z hloubi srdce svého zvolati: »Ó Ježíšku, viz mne zde, skroušeného hříšníka; u jesliček Tvých svatě Tobě slibuji, že Ty jediný po celý život můj předmětem mé největší lásky býti máš, tak aby narození Tvé i bolestná smrt Tvá pro mne nadarmo nebyly.« —

Josue, hrdinný vůdce lidu israelského, miloval národ svůj, přes všechna

příkoří mu činěná, až do konce, a když byl po mnohém nebezpečí lid šťastně do zaslíbené země uvedl, rozdělil mezi ně celou zemi, ponechav sobě jen nejmenší a nejhorší díl, místo totiž jménem Thammath Saraa v horách Efraimských. (Josue 19, 50.) Když byl sv. Jeroným na cestě své po zemi svaté místo toto shlédl, nemohl se dosti vynadiviti velikomyšlnosti Josuově, že, ač

sám prvním byl, přece nejposlednější koutek země sobě vyvolil.

Avšak obratně nyní zraky své od obrazu ke skutečnosti. Hleďte jen, co učinilo milostné Srdce Ježíšovo, které chudobu vždy tak milovalo! Hned při narození svém stal se, ač byl králem nebes i země, chudým a nuzným; za byt zvolil pustý chlév, za trůn tvrdé jesličky, z nichž zvířata potravu brala, aby nám ukázal, že chce býti netoliko pastýřem duší, nýbrž i pokrmem stádu svému v nejsv. Svátosti.

Ó lásky hodný Ježíši! Co by byl asi Josue, obraz Tvůj, řekl, kdyby Tě byl tak zimou se třesoucího a mezi

zvířaty ležícího spatřil? — »Slyšeli jste kdy o větší pokore,« volá Didakus Stella, »nežli jest ta, naroditi se ve chlévě? Jest větší chudoba, nežli v bídné plénky zabalenu býti? Jest něco tvrdšího, nežli v tak útlém věku již do jeslí položenu býti?« Proto nesmíme se pranic diviti, když toto nejsv. Srdce tebe k červu přirovnává, mluvíc ústy žalmisty Páně: »Já pak červ jsem a ne člověk, pohanění lidí a povrhel obce.« (21.) Červa vypuzují z bytu svého i nejsprostší lidé. Kristus byl s matkou svou z celého Betléma vypuzen a takto donucen v chudičkém chlévě ochranu hledati proti zimě a větru. Červ žije buď ve dřevě aneb skrytě pod zemí, jakoby se veřejnosti bál. Kristus, Bůh v těle lidském, odpočíval jakožto ditko na jeslích, jakožto muž na dřevě kříže. Červa odhodí každý, i ten nejslabší, a bez milosrdenství zašlápně. Kristus zavržen jest od bezbožných a nohama šlapán. Červ naplňuje každého osklivostí a všickni odvracejí tvář svou od něho. Ó milý křestane, pohleď jen na obličej Spasitele svého, ano hled' až do nejhlubších útrob nevinného Srdce Jeho — co uvidíš? »Nemá podoby ani krásy: viděli jsme Ho a nebylo vzezření, a nežádali jsme ho pohrdaného a nejposlednějšího z mužů, muže bolesti a znajícího nemoc.« (Isaiás 53. 2.)

Tyto a podobné myšlenky probíhají hlavou, když v radostné době vánoční pohlížíme na božské dětátko, ležící v jeslích. Nelze nám pozorovati narození Jeho, abychom si spolu nepřipomínali poslání a úkolu Jeho, totiž bolestného utrpení a smrti.

Jesle betlémské ukazují na kříž.

Zdaž může býti větší lásky, nežli nám zde jeví božské Srdce Páně? Je-li větší oběť vůbec možna? Již v jeslích objímá Kristus kříž svůj a horoucně jej k srdci tiskne. A co my? My, kteří prach a popel jsme, ano pouhé nic, my opovžujeme se ještě nadýmati, kdežto bychom zde u jeslí v největší pokore a skroušenosti státi měli? »Ó pyšná mrtvolo,« volá zbožný Gersen, »ty nadobo plná neřesti, proč se tak nadýmáš? Není-li s to již nicota tvá, by tebe pokorila — ó tu jen pohleď na pokoru Pána a krále tvého! Hle, On, jenž na prstu celý okrslck země zvaží, leží zde ve chlévě mezi zvířaty a konečně umírá mezi zločinci.« Pán tvůj leží na tvrdých jeslích v zimě a nepohodě, v očích Jeho trpí ty se slzy, první slzy bolesti, a v celém Jeho životě nečeká naň nic jiného, nežli bída, pronásledování, kříž a smrt. A ty, změkčelá duše, chceš jen v radostech a slastech život svůj protráviti a ve všem jen dle převrácené vůle své jednati? Ó duše ubohá! Slyš jen, co ti praví sv. Jeroným: »Není možno, aby někdo jak pozemských tak věčných statků požíval, a aby od radosti časných přejíti mohl ku věčným.«

Libej jesle, první lože bolesti Pána tvého, libej kříž, poslední Jeho lůžko, a děkuj Bohu za křížek, který tobě sesýlá, bys aspoň poněkud odměnil se Srdci Kristovu za nevystihlou Jeho lásku a obětavost! Přines k jeslim, co Kristus tobě přinesl — lásku — a tak nejlépe obdaruješ novorozeného Spasitele!

Boh. Hendl.

Miluj Boha!

Miluj Boha, Jeho miluj jen,
nikdy nebudeš pak samotn.
Z téhož Ducha jediného
pochodí, co vznešeného.
Marné duše lidská touží
a po rovné duši vzdychá;
ať se v rovném srdci zhrouží,
hluboký bol ptec ji píchá.

Co ti rovno, dobře sud,
nikdy srdce neukojí;
stálou tvou snahou buď,
k Bohu kráčet v tomto boji;
nebo, jestli nemiluješ
toho Ducha nejistéjšího:
marné v přístav blaha pluješ,
z bolu padáš do věstího. —

B. H.

Konec světa.

„Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou.“ *Mat. 24.*

Nemysli, laskavý čtenáři, že prorokují již letos aneb snad na přes rok, na ten bědný rok 1886. konec světa. — Vždyť ani proroctví Malachiášovo: »Totus mundus vae clamabit.« — »Celý svět běda

zvolá, až velikonoce Marek svolá,« lze i jinak než koncem světa vyložit. Jsmet stále v rukou Božích, a že by nějaká světová pohroma mohla v roce 1886. nastati, kdož to ví? — Mnozí již počali z letošního sucha souditi na drahotu, hlad a mór nám v ústrety jdoucí; avšak, chvála Bohu, úroda brambor a tudíž i láce obilí všechny ty obavy zaplašila.

A konečně víme, že již několikrát velikonoce padly na den sv. Marka,* a svět stojí dosud; proč by také Bůh měl se kalendáře držeti? (Lidé dělají kalendáře — Pán Bůh počasi.) Že by Bůh mohl tento svět zničit, kdož by Jeho všemohoucnosti chtěl upírati? Avšak nastává otázka, zdali se to srovnává s účelem při stvoření světa od Boha vytknutým? Úplné zničení světa, nirvana (nebytí jeho) jest i před rozumem lidským bez účelu, a tudíž koncem světa nemyslíme si, že vůbec přestane, že naše země v nívec obrácena bude. To ani Písmo sv., ani svatí otcové netvrdí.

Avšak at si nevěrci nemyslí, že konec světa jest báchorkou, proto že to, co jest, nemůže přestatí býti. Ale to, co jest, může se státi tím, čím nebylo. I věda praví: »Přijde doba, kdy slunce zhasne!« Jen že naši učenci, jakož miliony let házejí před utvořením nynější soustavy slunečné, tak miliony let se těší, než přijde ta hrozná katastrofa. Zapominají na známky, kte-

*) Posledně to bylo roku 1734. a rok ten nebyl horší jiných.

rýmiž nám Kristus Pán sám naznačil svůj druhý příchod na svět. Tyto jsou:

1. Příchod Antikristův a založení jeho říše. (Dábel či kníže ďablův, satan, poštvé křesťany proti všemu, co Kristovo; a nejsou již na světě pokřtění lidé, kteří raději by byli pohany, než sluli a byli katolíky?)

2. Pád Babylonu, jak u sv. Jana čteme v jeho zjevení. (Tento Babylon jest dle líčení apoštola nejmocnější a největší město světové, a v tom ohledu zdá se to býti Londýn.)

3. Rozhlášení sv. evangelia po celém světě. (Příležitost přijmouti křesťanství jest již nyní všem národům poskytnuta.)

Jestliže tedy národové a vůbec lidé od sv. víry se odtrhují a dle své vůle a zvůle žijí, uspicají konec světa sami a volají sami soud Syna Božího na sebe. Pán náš zajisté podává nám skrze církev svou hojnost milostí a chce, abychom se svobodně pro ni rozhodli. Nenutí nikoho ke přijetí svých milostí, ale nenechá se také posmívati a sebou a Jeho církví pohrdati.

Syn zajisté člověka přijde ve slávě Otce svého s anděly svými: a tehdaž odplatí jednomu každému podle skutků jeho. (Mat. 16. 27.)

Mravní úpadek naší společnosti lidské před příchodem Páně líčí sv. Pavel ve svém listě k Timotheovi: »Toto pak věz, že v posledních dnech nastanou časové nebezpeční: budouť lidé sami sebe milující, lakomí, hrdí, pyšní, rouhači, rodičů neposlušní, nevďeční, bezbožní; nelitostiví, nepokojní, utrači, nezdrželiví, netiši, bez dobrotivosti; zrádci, zpurní, nadutí a milovníci více rozkoší nežli Boha, majíce sice tvářnosť pobožnosti, ale moc její zapírajíce. Vždycky se učice a nikdy ku

poznání pravdy nepřicházejíce. Jako pak Jannes a Mambres protivili se Mojžíšovi, tak i tito se protiví pravdě, lidé na myslí porušení, se strany viry zavržení. (II. Tim. 3. 1—8.) A dále píše týž apoštol: »Přijde čas, kdežto zdravého učení nebudou snášeti, ale podle svých žádostí sobě shromáždžovati budou učitele, majíce svrbivé uši a od pravdy zajisté sluch odvrátí a k básněm se obrátí.« (II. Tim. 4. 3. 4.)

Ano, takový bude stav naší společnosti jako za dnů Noemových, že nikdo na příznaky příchodu Páně nebude dbáti.

Tak pravi sám božský Spasitel nás zcela zřejmě: »Jako za dnů Noemových bylo, tak bude i příchod Syna člověka. Neboť jako za dnů před potopou jedli a pili, ženili se a vdávaly, až do toho dne, kdy Noe vešel do korábu, a nevěděli, až přišla potopa a zachvátila všechny: iak bude i přísti Syna člověka.« (Mat. 24.)

Pán Ježíš tedy přijde opět na svět, až zloba a nevěra lidského pokolení dosáhne vrchole svého, až míra opovrhování Bohem a vším, což božského jest, se naplní. A nezdáme se této době býti dosti blízko?

Právě naše »osvícené« století a zvláště druhá polovice se tím vyznamenává, že po všem, což na Boha upomíná, slape, zvláště že nenasytnou záští chce kaziti působení sv. církve. Jenom čtème noviny německé, francouzské a anglické, a zhrozíme se, kam dospěla vzpoura jednotlivců proti Bohu. Časopis »Čech« přinesl dne 9. října 1885 pod záhlavím: »Ženský atheismus —:«

»Doba naše opět honosí se novou, velikou vymožeností — emancipací žen od Boha. Čeho nezmohly nástrahy ďábelské po celá staletí a tisíciletí, toho dokázal osvícený věk náš svou zchytralostí. Nepřátelé kříže a svaté pravdy vůbec využítkovali ve prospěch svůj u ženy citu společenského a ctížádostí, i rozdmýchli

klamem žár nenávisti a vzteku — proti církvi, rozešťvali ženskou vášeň proti nebi samému. Žena vztýčená na řečnické volá ke shromážděným: »Pryč s náboženstvím, pryč s Bohem i králem!« —

Ze své pak vlastní zkušenosti dokládám, že mi před několika málo lety, tuším r. 1879., vypravovala jistá zbožná osoba o jedné dívce, jež přišla z Prahy na »luft« na nás ještě nezkažený venkov, kterak posměšně mluvila o svaté víře, a konec byl: »Co pak myslíte, že je řáké nebe?« —

A dívka ta se vdala za našeho nejslavnějšího básníka Vrchlického, který kdysi také jako Emil Frida chtěl býti knězem katol. církve. A tento Vrchlický dává ve svých básních člověku (vlastně sobě) takto mluvit k Bohu:

„Ty, praduchu! Slyš, ptám se tebe,
co dáš mi můžeš? Všecko mám,
znám přírodu, a znám i sebe,
došl na zemi mám, nech si nebe,
v boj živlů vždy jde člověk sám!“

(„Duch a svět,“ 34.)

Jaké pak bude to pokolení těch a takových rodičů? Nyní jenom jednotlivci zvedají svou pyšnou hlavu a chtějí přemudrovati samého Krista, ale pak povstane národ za národem proti Bohu i proti sobě. (Surget gens contra gentem — povstaneť národ proti národu, a království proti království: a zemětřesení veliká budou po místech, a morové a hladové, a hrůzy s nebe, a znamení veliká budou.« Luk. 21. 10. 11.) Či nemáme dosti těch štvanic národnostních, kdy jednotlivec raději zapírá katolickou víru svou a přidružuje se odštěpené sekty, jen aby překazil úspěchy jiného národa?

K těmto příznakům nastávajícího soudu Božího a bližícího se konce světa, jež se s Písmem sv. víc a více shodují, druží se ještě mnohá jiná pokynutí, jež Angličan J. B. Pagani (»Konec světa«) udává.

Prředevším odkazuje nás na svatého Barnabáše z prvního století, jenž poukazuje na šestero dní stvoření světa a praví, že také svět náš, t. j. naše země ve své nynější podobě šest tisíc let potrvá. »Tisíc let před obličejem Páně, jako den;« sedmého pak dne tisíciletého odpočine Pán a země naše bude zcela proměněna.

Pagani uvádí ještě sv. Jeronýma z pátého století, jenž v tomtéž rozumu vydává svědectví o budoucím osudu naší země. — Pozoruhodna jsou zvláště slova sv. Gaudentia, biskupa z Brešcie v desátém století, jenž praví: »Očekáváme svatosvatý den, počátek sedmého tisíciletí, kterýžto den po oněch šesti, totiž oněch šesti tisíciletích přijde; až ty uplynou, nastane klid k novému, v pravdě svatému životu — pro svatě a ty, již věří ve vzkříšení Kristovo; potom už nebude žádný boj proti satanu, neboť bude uvázan k pecku.«

Dle těchto slov měl by konec světa býti koncem roku 2000. po Kristu, nebo na začátku třetího tisíce let po narození Páně, čili sedmého tisíce let od stvoření světa. Při tom domnívají se někteří bohoslovci, že Pán, až ukáže se jako »blesk na východu a švitící až na západ« (Mat. 24. 27.), nesmírným žarem spálí naši zemi a ztráveno bude ovzduší kolem země, že spravedlivé shromáždí se čtyř úhlů světa a vzkřísí těla svatých, aby zde nové království Boží založil, v němž svatí tisíc let bez strachu a bázně panovati budou. Po tomto blaženém svatých panování zde na zemi že nastane všeobecné z mrtvých vstání, kdy všichni, kdož v hrobích jsou, uslyší hlas Syna člověka. I půjdou, kteří dobře činili, ku vzkříšení života; kteří pak zlé činili, ku vzkříšení soudu. (Jan 5.)

Toto tisícileté království pokoje na zemi jest však jen důminka, nikoliv článek víry.

Těžko lidskému rozumu se dopátrati, jakým způsobem přeměněn bude náš svět v sídlo blažených a jak v sídlo zavvržených. Rovněž zahaleno jest rouškou, jak se ten soud povede a jak dlouho trvati bude.

Nicméně můžeme přece dle slov sv. Pavla souditi na budoucí tvárnost oslavené země a její obyvatelů. Pišef sv. Pavel: »Jsou těla nebeská a těla zemská; ale jináť jest sláva nebeských a jiná zemských. Jináť jest jasnost slunce, jiná měsíce a jiná hvězd. Neboť hvězda od hvězdy se dělí jasností. Tak bude i vzkříšení mrtvých. Rozsívá se v porušení, vstane v neporušitelnosť; rozsívá se v nemoci, vstane v moci; rozsívá se tělo hohadné, vstane tělo duchovní. Jestli tělo hohadné, jest i duchovní, jakož psáno jest: »Učiněn jest první člověk Adam v duši živou,« poslední Adam v ducha obživujícího.« (Kor. 15.)

Dle toho obdržíme při vzkříšení svém takové tělo (duchovní), které ani časem, ani prostorou vázáno nebude, nýbrž dle vůle ducha, bychom tak rekli, litati bude rychlostí blesku po vesmíru, a jen páskou lásky k zemi, naši to proměněné v nebeský ráj vlasti, zdržováno bude.

Ale i jiné světy (hvězdy) může nám lidem proměněným Hospodin, odplatitel všeho dobrého i zlého, učiniti sídlem věčné blaženosti. Nač by tolik milionů jiných světů (nad námi jako hvězdnaté nebe se ukazujících) nejmoudřejší Bůh byl stvořil?

Hvězdáři nejsou až posud hotovi jenom s vypočítáním hvězd nad námi viditelných, což ještě musí býti tedy světů do nekonečna ve prostoru se kroužících; můžeme tvrditi, že jakkoli byly již na světě miliardy lidí a budou ještě, že všichni najdou dosti místa v těch nebeských, krásných končinách hvězdnatých. Vždyť obecná víra lidí jest, že každý člověk jako má svého anděla, tak má

svou hvězdu na nebesku. A kdo ví, jestli duše našich milých zesnulých neřívají se na nás z těch blyskavých okének nebeských?! Proč tak každý rád se na ty hvězdy díváme? —

Hvězdáři mají za to, že jsou mnohé planety obydleny tvory živými, že jsou tam krajiny mnohem krásnější, než zde, že tam všecko jassem a světlem prosvítá.

Známo jest, že jsou tam slunce, jež mají bílé, červené a smaragdové světlo, tudíž jsou tam planety (země), jež mohou míti červené a zelené světlo.

Svatý Jan viděl ve svém zjevení nebeský Jerusaleml, nový, mající slávu Boží, a jeho světla byla jako drahých kamenů, jaspise a křišťálu; základy hradob byly nejdražší drahokamy a ulice leskly se zlatem průhledným jako sklo. (Jan 21.)

Třeba bylo toto líčení obrazné, nicméně není to nic nepřirozeného; vždyť víme, že všechny naše předměty svými krásnými barvami vlivu slunce děkují; kdyby paprsky sluneční byly poněkud pronikavější a naše předměty zde z jemnějších látek, měli bychom průhledné kameny, ano i těla i roucha.

Tak viděli svatí apoštolé proměněného Pána na hoře Tábor. I zaskvěla se tvář Jeho jako slunce, a roucho Jeho bylo učiněno jako sněž. (Mat. 17. 2.)

A když Pán sestupoval s hory, nakazoval apoštolům, aby žádnému nepravili o tom vidění, dokud by Syn člověka nevstal z mrtvých. Není to odkaz Ježíšův na nás, že až vstaneme z mrtvých, podobné proměny účastní se staneme, a podobná blaženost nás naplňovati bude, jako svatých apoštolů, že Petr zvolal: »Pane, dobře jest nám zde býti —?«

Svatý apoštol praví: »Ten zajisté Duch svědectví vydává duchu našemu, že jsme synové Boží. A jestliže synové, tedy i dědicové, dědicové zajisté Boží a

spolu Kristovi: jestliže však spolu s ním trpíme, abychom i spolu oslaveni byli. Neboť mám za to, že utrpení tohoto času nejsou rovna budoucí slávě, která se zjeví na nás. Neboť očekávání všeho stvoření očekává zjevení synů Božích. Marnosti (porušení) zajisté poddáno jest stvoření nechtě, ale poddáno jest pro toho, kterýž je poddal v naději: že to stvoření vysvobozeno bude od služebnosti porušení ve svobodu slávy synů Božích. Víme zajisté, že všecko stvoření lká, a jako ku porodu pracuje až posavad.« (Řím. 8. 16. 22.)

Dle toho stane se jednou s námi i skrze nás s veškerou přírodou taková změna, že nám otevřena bude dráha nesmírné velebnosti a slávy, tak že týž sv. apoštol mohl právem zvolati: »Ani oko nevidalo, ani ucho neslychalo, aniž kdy na srdce lidské vstoupilo, co Bůh připravil těm, kteří Jej milují.« (I. Kor. 21.)

Proto nemáme se ani tak smrti báti, ani tak konce světa se strachovati, jako toho, bychom nebyli počteni k oněm zavrženým, k nimž promluví Pán při posledním soudu: »Odejděte ode mne zatracenci do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a pomocníkům jeho.« (Mat. 25.)

Konečně musím dodat, že nejjistější známkou konce světa a posledního dne či soudu jest, že lidstvo docela zapomene na poslední věci, a že kdy se toho lidé nejméně nadějí, tenkrát bude konec světa.

O časech pak a chvílích, bratří, nepotřebujete, abychom vám psali; neboť vy sami víte, že den Páně přijde, jako zloděj v noci.

Neboť když budou říkati: »Pokoj a bezpečnost,« tedy rychle přijde na ně zahynutí, jako bolest na ženu těhotnou, a neutekou! (I. Thes. 5.)

V. B.

Veledůstojnému duchovenstvu česko-slovanskému!

Nobyčejná přízeň, které se následkem ohlášení v těchto listech dostalo spisu «*Kalendarium manuale utriusque ecclesiae, orientalis et occidentalis — auctore Nicolao Nilles S. J. — Oeniponte 1879 et 1881.*» se strany veledůst. duchovenstva česko-slovanského, povzbuzuje mě, abych též o nejnovějším díle téhož učeného a velečinného člena Tovaryšstva Ježíšova zmínku učinil. Dílo toto má název:

«*Symbolae ad illustrandam historiam ecclesiae orientalis in terris coronae S. Stephani — a Nicolao Nilles S. J., s. theologiae et ss. canonum doctore, horumque in c. r. universitate Oenipontana professore p. o. — patrocinantibus almis hungarica et rumena literarum academiis editae. Volumen I. et II. — Oeniponte (Inomostí či Innsbruck v Tyrolsku) typis et sumptibus Feliciani Rauch 1885.*» Stran CXX. a 1086, veliké 8°.

P. spisovatel sám nazývá tento spis jakýmsi přídatkem čili pokračováním svého «*Kalendaria*» a to ne bez důvodu. Nebo kdo pomocí «*Kalendaria*» porovnává pořádek bohoslužby latinské s řádem liturgie řeckovýchodní, tomu bezděky vkrádá se do srdce touha po konečném a trvalém spojení obou církví majících tolik společného v obřadech posvátných a tak málo podstatně různého ve věrouce. A za touhou dostávají se mimovolně dychtivé myšlenky: kterak by asi bylo možno onoho spojení dosíci? bylo-li již kdy o to usilováno, by obě ty církve se sjednotily? a jaký byl tehdaž výsledek onoho úsilí?

Na tyto otázky odpovídá právě objemné ono dílo, které p. spisovatel skromně «*Symbolae*» — Příspěvky nazval. V pravdě jest to bohatá snůška

přerozmanitých, namnoze z rukopisů čerpaných pramenů k dějinám unie církve rumunské, srbské, rusínské a armenské, pokud v zemích koruny uherské bytují, s církví katolickou, zejména ve století 17. a 18. Vyváženy byly tyto prameny ze 17 rozličných archivův a knihoven málo a nesnadno přístupných, římských, vídeňských, peštských, záhřebských, sibiňských a j.

Dílu předaslán jest nejprve obsah čili přehled celého spisu (XI—XXXVIII), pak obšírný rejstřík osob a věcí, který sahá od str. XXXIX až do str. CXX. a přehojnými opatřen jsa poznámkami historickými, životovými a mistopisnými, již svou rozsáhlostí o bohatém obsahu díla svědčí. — «*Příspěvky*» samy rozděleny jsou na 6 knih, k nimž přidány jsou dva přídatky. Kniha první zabývá se od str. 1—121, otázkou trojí:

1. Zda-li a pokud dovoleno misijnářům římsko-latinským konati bohoslužbu obřadem církve řecko-sjednocené?
2. Přestoupí-li kněz nebo biskup z pravoslavi k církvi římsko-katolické, má-li jeho svěcení podmíněně býti opakováno?
3. Čeho třeba šetřiti misijnářům, působícím mezi rozkolníky?

V odpověď na první dvě otázky podává p. spisovatel celý postup vyjednávání, jež dělo se ve století 18. v té příčině mezi kardinalem Kolloničem, arcibiskupem ostráhomským, a mezi arcibiskupem Athanášem, metropolitou řecko-sjednoceným v Karlovském Bělehradě z jedné a mezi římskou Stolicí ze strany druhé. Ač vyjednávání nedospělo tehdaž k výsledku takovému, by byla mohla rozhodující odpověď na otázky předložené dána býti, mělo přece tu neocenitelnou výhodu do sebe, že co do první otázky za časů pozdějších jednotlivým osobám

z důležitých příčin bez obtíží povoleno bylo přestoupiti od jednoho ritu ke druhému. Co se druhé otázky týče, obmezilo se vyjednávání konečně na osobu žadatele arcibiskupa Athanáše samého a bylo tudíž rozlohdnuto o té otázce ne zásadně a platně pro všechny podobné případy a pro všechny časy budoucí, nýbrž dána byla, jak p. spisovatel se domnívá, pro osobu Athanáše samého dispensatio super irregularitate juxta constitutionem Clementis VIII. — Odpověď na otázku třetí obsahuje především návod, o čem poučení mají býti rozkolníci, kteří odstoupili chtějí od pravoslavi a navrátiti se chtějí do lůna církve katolické; za druhé obsahuje nařízení, by missionáři rozkolníky pouze k jednotě víry, nikoliv též k jednotě ritu přivésti hleděli, ale spíše výslovně a zřejmě hlásali, že církev sv. nezavrhne bohoslužby jejich a že si nepřeje, aby se jí odřekli, ale že dovoluje, ano i žádá, aby navracující se do církve katolické i budoucně své zvláštní liturgie se přidrželi; za třetí obsahuje některá pravidla řeholních představených, jimiž missionáři svého řádu o témž poučují, jak váží sobě církev západní liturgie církve východní; konečně obsahuje seznam bludů, nepravých domněnek a zlých obyčejů, které ku konci 16. a na počátku 17. století mezi rozkolníky zavládly a bohužel posud na mnoze vládou. Tím končí kniha prvá.

V knize druhé (str. 123—390) a třetí (str. 391—697) vypravuje p. spisovatel o sjednocení rozkolnické, protestantismem porušené církve rumunské, s církví katolickou, ale tím způsobem, že vlastních slov téměř ani neužívá, nýbrž slovy pramenů samých ku čtenáři mluví, podáváje doklady historické dílem u výtahu, dílem, a to většinou, neskrácené a celé. Přerušuje se tím sice poněkud proud vypravování, za to však dovídá se čtenář tolik a tak rozmanitých

podrobností, že souvislost děje z předcházejících listin a stránek rád sobě doplní. — Podobným způsobem obeznamuje p. spisovatel čtenáře v knize čtvrté (str. 699—818) s dějinami unie srbské, maje především ty Srby na zřeteli, kteří za časů Ferdinanda I. a Rudolfa II. ze Srbska a z Bosny do rakouských od Turků popleněných krajín chorvátských a uherských se vystěhovavše dle původního bydliště Rasy či Nový Pazar «Rasči» či «Rasané», dle vystěhování «Uskoci» a dle nových sídel podél hranic rakouských «Hraničari» slují. Od rozkolu odstoupivše přijali snahou svého vůdce Šimona Vratanje na počátku 17. století víru katolickou a dosáhli vlastních biskupů řecko-sjednocených, z nichž prvním byl právě zmíněný mnich basilian Šimon Vratanja. Sidlem biskupů jejich byl z počátku až do r. 1777. samostan Marča v Chorvatsku (v diecesi Záhřebské, nedaleko města Ivaniče), od r. 1777. až podnes město Kříž čili Křiževac, bývalé hlavní město Chorvatska.

V knize páté (str. 819—933) jedná se předně o sjednocení Rusinů v Uhrách, zejména na statech Rakocianských osedlých; za druhé o sjednocení Arménů bydlících v Sedmihradsku s církví katol.

Knih šestá (str. 935—1063) zahrnuje v sobě archivální a jiné dodatky ku pramenům v předešlých knihách obsaženým.

Přídavek první (str. 1064—1067) podává přehled východní církve sjednocené i nesjednocené v císařství rakouském; přídavek druhý (str. 1068—1081) přináší výpisky z ordinariátních a jiných listů, v nichž více než 13 arcibiskupův a biskupů východní církve duhovenstvo své na předešlé dílo p. Nillesovo, t. «Kalendarium utriusque ecclesiae», o němž na počátku této úvahy zmínka se stala, upozorňuje, a jak by se ho užití mělo poučuje.

Z bohatého těmito sběžnými řádky jen chudě naznačeného obsahu «Příspěvků» slovatného p. spisovatele patrně, že vším právem přičísti dlužno dilo toto k letošním jubilejním spisům Cyrillo-Methodějským. Nebo ať nic nedím o tom, že v knize samé na str. 72—74 uvádí se slovanská liturgie našich sv. věrozvěstů jako doklad k žádosti za přestoupení k ritu řecko-východnímu, co bylo, mimo osvěžení ducha víry a zbožnosti v národě našem, co bylo, pravím,

jiného právě letos touhou pravých ctitelů velkého učitele a sv. apoštola Slovanů, ne-li to, aby společná účta, kterou oboje církve východní i západní ke sv. Methoději chová, vedla konečně k jednotě víry a ke spáse všech rodův a pokolení matky Slavie? Každý krok na této dráze jest veliká zásluha. Proto lze doufati, že jako «Kalendarium» p. Nillesovo, tak i jeho «Symbolae» budou veledůstojnému duchovenstvu českoslovanskému četbou milou a vítanou.

P. Method.

Milodary božského Srdce P.

Mastávají znenáhla dny obecného účtování; obchodník, kupec, větitel, majetník, vůbec kdo jméním nějakým vládne a je v pořádku míti chce, přehlíží koncem roku, kterak pochodil s majetkem svým, ze kterého on i jeho lidé žiti mají, srovnává, co za rok neb za jistou dobu přijal a co vydal atd. Církevní rok sice jest již ukončen, avšak i dle občanského máme život svůj náboženský říditi. Což kdybychom i my přihlédli, jaké jsou naše účty s milým Srdcem našeho Pána a Boha. Dary a milosti přirozené, dary a milosti nadpřirozené po celý rok tak hojně nám udělované dlouhou dají řadu, která se ještě prodlouží dary a milostmi mimořádnými, přirozenými i nadpřirozenými. Jak jsme s nimi zacházeli? jakou zásluhou jsme jich

nabývali? jak jsme je cenili? Účet ten zajisté bude jen výkazem nevystihlé dobroty a lásky Boží k nám a vynutí nám zvolání: »Milosti Boží jsem, co jsem,« práce má mizí naproti výsledkům, jichž se mi pomocí Boží dostávalo, ne já pracoval jsem, nýbrž Bůh ve mně, za mne — ano často za mne a v můj prospěch proti mně! A kdež byly díky moje a chování jim příslušné a dle nich zařizené? Díky Hospodinu za milodary vzdávané jsou jakoby novou a mocnou prosbou za nové milodary a důkazem, že si milodarů těch vážíme. Pročež uzavírajíce přehled a účet milostí, zase novými milostmi nám udělenými nebudme jako ta nerozumná tvář, jež dárci neznajíc, darův užívá a jen přirozeným pudem k němu tíhne, ani jako účetníci tohoto světa, již dárci z pýchy znáti nechtějíce, taktéž darův užívají beze všech díky — nýbrž uznale za všecko, dobro i zlo, zajisté jen k dobru našemu seslané, volejme: »Dobrořeč, duše má, Hospodinu: a všecko, co ve mně jest, jménu svatému Jeho. Dobrořeč, duše má, Hospodinu a nezapomínej vselikých darů Jeho!«

Ze Želechovic. Čítám ve »Skole« veřejná poděkování za přijatá neobyčejná dobrodiní, jakých se všeho druhu nuzným

a strápeným zejména od božského Srdce Páně dostalo. Nikdy však nenadál jsem se, že mně samému bude z podobné při-

činy veřejné díky vzdáti. Bude tomu brzy rok, kdy mne zachvátila děsná nemoc mozku, jejížto záchvaty mne často na zemi povalily. Celou zimu, celé jaro i léto marně jsem se léčil. Tři lékaři alopati i homeopati marně pracovali na mém uzdravení; nebylo mi pomoci. Tu konečně obrátil jsem se k nevyčerpatelné lékárně božského Srdece Pána Ježíše. Konal jsem totiž já sám a celý můj dům devítidenní pobožnost k Srdci Páně. Avšak pobožnost schylovala se ku konci a neduh můj zůstal nezměněný. Proto počal jsem ztráceti důvěru a chystal se odhodlaně k neodvratné smrti. Avšak na domluvu jisté nábožné terciářky, připomínající mi víru, která hory přenáší, opakovali jsme tutéž pobožnost; a hle! to pomohlo. Jsem úplně zdrav a denně chodím do kostela, bych alespoň poněkud splatil Pánu Ježíši veliký dluh za navrácení mi zdraví a život. Ano, Ten, který za svého pozemského života nemocné uzdravoval a mrtvé křísil, Ten posud s nezkrácenou mocí působí v nejsv. Svátosti.

Z Kokor. Kdo v záranky chce věřit, vždy jich dosti najde, jež se dějí před očima jeho, jen že mnohý, místo co by to obracel na Boha, připisuje to pouhé náhodě. Já však považuji to za zázrak nejsv. Svátosti oltářní, co mně hříšné a nehodné dobrotivý Bůh udělil.

Před dvěma lety přestála jsem těžkou nemoc, z níž jsem sice vyšla, ale celá ta nemoc vrhla se do noh, že jsem jen s tíží kráčela a kleknouti jsem nemohla bez velké bolesti. Proto jsem se rozhodla, že půjdu letos do koupele buď do Trenčína nebo do Pišťan. Právě když jsem se připravovala k odchodu, slavila se u nás slavnost Božího Těla. Bídne jsem kráčela za průvodem, a při udělování sv. požehnání u prvního oltáře hořce jsem plakala, že nemohu jako ostatní lidé kleče Pánu Ježíši, v nejsv. Svátosti oltářní se klaněti, a odcházejíc zarmoucená od prvního oltáře, učinila jsem svému Ježíši Kristu slib, jestliže mne pozdraví, že to, co bych měla obětovati na koupele, věnuji chrámu Páně. S posvátnou hrůzou vzpomínám na to, co se stalo; po dnešním den a celé noci přemítám o velkém, mi nevyzpytatelném divu, jenž se se mnou stal. V okamžení, kdy jsem slib tento učinila, cítila jsem již ulevení, a přišedši

k oltáři druhému, mohla jsem již s ostatními lidmi kleknouti beze vsí bolesti. Tak i u třetího a u čtvrtého oltáře. — Čekala jsem s uveřejněním až po žních, kdy je mnoho práce; a ejhle! posud jsem na nohy zdravá, mohu kleknouti, bolestí necítím, ač již několik měsícův uplynulo.

Uveřejňuji to jen proto, bych vzdala takto Bohu čest a chválu a povzbudila zbožné křesťany ku klanění se velebě Svátosti v důvěře a poníženosti; slabou víru majícím abych dosvědčila a potvrdila, jak mocná jest ruka Páně, která divy koná podnes na ubohých dítkách církve. — Zároveň však jest mně tento zázrak důkazem, jak Pánu Bohu musí býti velmi příjemno, mílo a pro nás záslužno, když obětuje něco pro chrám Páně. Zajisté nám to odplatí mnohonásobně zde na světě a po smrti životem věčným. K.

Z Olomouce vzdává jistá osoba veřejné díky za uzdravení od skaredého neduhu tělesného, trvajících již mnohá léta, takřka od dětinství. Poněvadž ze studu nechtěla se nikdy obrátiti k lékařům lidem, obrátila se nyní s tím větší důvěrou k Panně Marii se slibem, že, dojde-li vyslyšení, uveřejní to ve všech katol. časopisech. A hle, byla vyslyšena a osklivého neduhu sprostěna. Obávajíc se však, že neduh se opět vrátí, odkládala s uveřejněním po několik měsícův, a skutečně se obtížná nemoc tím prudčeji objevila. Tu zmíněná osoba s velikým hořem, ale též s důvěrou šla na sv. Kopeček u Olomouce a plačíc, prosila Rodičku Boží: »Rodičko Boží a zároveň Matičko má nejmilejší, Ty's mně ukázala, že mne můžeš mého neduhu sprostiti, ale já bídná nedůvěřovala jsem Tobě a Tebe, rozmilá Matičko, mou nedůvěrou zarmoutila. Ach, odpust, odpust mně mou nedůvěru a odejmi ode mne osklivou, mne a moje domácí sužující nemoc!« Při tom poznovu učinila slib, že, bude-li vyslyšena, bez odkladů to uveřejní nejen ve »Škole,« ale i též v jiných časopisech. A. T. N.

Z Kladna vzdává jistá panna nejvřelejší díky milostiplné Panně Marii Lúrdské za úplné uzdravení plicního neduhu, kterým po tři roky sklíčená byvši, ani nejlehčí práce konati nemohla. Konajíc devítidenní pobožnost a užívajíc v oněch dnech posvátné vody lúrdské, nabyla

žádoucího zdraví. — Spolu i jiná tamní ctitelkyně nejsv. Srdce Panny Marie děkuje za přemnohé milosti, kterých se jí na přímluvu nebeské Matky naší ve mnohých křížích dostalo, že nepodlehla. — Kéz by každá stísněná duše k té dobré Matce důvěrně své útočiště vzala, jistě by se přesvědčila, že žádného od sebe nezamítne, nýbrž každému ku pomoci spěchá, svou mocnou rukou z bídý jej pozdvihuje a svým mateřským srdcem potěšuje!

Z Roviště (v Chorvatsku) sdělují tam usídlení Moravané, že slavnosti svatého Cyrilla a Methoda, ač tam není svátek zasvěcený, co možná okazale konali a aspoň v duchu s námi se účastnili jubilea svato-Methodějského.

Z Topolny oznamují díky za vysvobození z trapných poměrů.

Jistá čtenářka »Školy« děkuje, dle učiněného slibu, Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za vysvobození z přetěžké nemoci.

Z Dědic děkuje jistá osoba za vysvobození z jistého nebezpečí.

Z Heřmanic zasláno nám osvědčení hlubokých diků, které přináší jistá osoba, že přímluvou sv. Josefa uzdravena ruka její, nebezpečným pádem těžce poškozená a ochromená.

Z Cerekvice (u Litomyšle) docházejí vroucné díky, které vzdává jistá ctitelka božského Srdce P. a Panny Marie, že z nebezpečných bolestí prsních vyvázla, modlic se podle slibu po 14 dní litaní loretanskou.

Z diecése Kr.-Hradecké děkuje jistý kněz za neočekávané ulehčení v nemoci žaludkové přímluvě P. Marie Lúrdské.

Z Chomutic (v Čechách). Jistá osoba vzdává nejvřelejší díky božskému Srdci Páně a Panny Marie za uzdravení z nebezpečné nemoci po devítidenní poboznosti, kde žádné lékařství nic nepomohlo. K velkému překvapení a radosti pomohla ta dvě nejsvět. Srdce; protož opakuje své nejvroucnější díky.

Z Jilemnice děkuje jistá osoba božskému Srdci Páně, Panně Marii, jakož i sv. Josefu za uzdravení nemoci způsobem nápadným.

Ze Znojma vzdává jistá osoba díky za zbavení se těžkého neduhu.

— Jistá osoba vzdává nejsrdcečnejší díky božskému Srdci P. Ježíše za obdržení zvláštní, vroucně žádané milosti, děkující zároveň Panně Marii a sv. Josefu za jejich mocnou přímluvu.

Z p r á v y

apoštolátu modlitby, bratrstva nejsvětějšího Srdce Páně a ostatních bratrstev.

Z farnosti Jasenské. Draží čtenářové »Školy B. S. P.« a zbožní údové apoštolátu modlitby, neoslyšel vás Bůh, když jste 26. října mezi zvláštními úmysly doporučovali božskému Srdci: »Zdar a rozkvět nově zřízeného bratrstva božského Srdce Páně ve farnosti J.« Aj, nová ratolest vypučila na stromě, zvaném »Úcta božského Srdce Ježíšova,« vždy pevněji se zakořeňujícím ve zbožných srdcích křesťanských a vždy víc a více rozprostírajícím větve své po končinách pravé víry Kristovy.

Není snad v celé Moravě žádné farnosti, která by nebyla letoší rok svato-Methodějský zvláštním oslavila způsobem,

ano i budoucím věkům nezanechala památky, v jak vděčné upomínce chová zbožný lid moravský otce své, kteří jej zrodili v Kristu k životu věčnému, jak umí sobě vážit pokladu nejdražšího, svatými věrověstci ustředěného: pravé víry Kristovy. Závodily zde zbožnost, obětavost i umění. A v tomto závodění nechtěla scházeti ani farnost Jasenská, počtem duší přeskrovná a na vezdejší statky přechudá. »Zlata a stříbra nemáme, ale co máme, to Tobě, Bože, a vám, naši svatí apoštolové, Cyrille a Methodě, dáme.« Tak zvoláno se svatým apoštolem Petrem, a ujednáno, zaříditi bratrstvo božského Srdce Páně.

Když všechny k tomu potřebné kroky byly učiněny a bratrstvo právně zřízeno a arcibratrstvu římskému přivtěleno, určena neděle XXIV. po svatém Duchu (8. listopadu) jakožto nejhodnější k tomu cíli, by slavnými službami Božími zřízení bratrstva bylo oslaveno a se zápisem úřdů započato. Na osmdesát farníků vykonalo sv. zpověď, aby čisté srdce věnovali Srdci nejsvětějšímu, a přistoupilo toho dne ke stolu Páně, aby, posilnivše se tělem a krví Kristovou, dali se vřaditi mezi ctitele božského Srdce Ježíšova. Málo asi bylo těch rodin katolických z farnosti, která by nebyla měla ani jednoho úda toho dne hostem Beránkovým; vřdyť farnost ta čítá sotva 50 rodin. Láskou k lidem hořící Srdce Ježíšovo táhlo je — i nemohli odolati nejen dítky, panny a ženy, nýbrž i jinochové, muži a starci.

Odpoledne za asistence sousedního duchovenstva posvěcena veledůst. panem děkanem vyzovským, P. Janem Bartošem, nová, vkusná socha božského Srdce P., postavená na bočním oltáři; pak měl slavnostní kázání bývalý duchovní správce zdejší, P. Ondřej Látal, v němž vysvětlil význam sochy posvěcené. Mnohé oko zvlhlo, když ku konci dojemnými slovy odporučoval malý hlouček farníků jasných, obklopený se všech stran jinověrci, zvláští ochraně božského Srdce. Slavnost ukončena chvalozpěvem »Tě, Bože, chválíme« a slavným pozhánáním.

Modlete se, zbožní údové bratrstva božského Srdce, za svého Benjaminu, a prostě Bohu, by chránil tuto nejmladší ratolest před mrazem, bouří a uschnutím, ale milostí svou způsobil, aby utěšeně rostla, se zelenala a krásné ovoce pravých a zbožných mravů křesťanských přinášela.

Božské Srdce Ježíšovo, bdiž nad stádečkem svých věrných ctitelův a pravých učeníků, chraň je a nedej, aby vlk náboženské vlažnosti nebo bludu

mezi nim zle řádil a je ještě více zmenšoval!

P. A. F.

Ze Žebětína u Brna. Na oslavu letošního jubilejního roku konaly se u nás dvě překrásné, dojemné slavnosti, kteréž k osvěžení katolického vědomí zdejších farníků nemálo přispěly.

První konala se dne 16. srpna, na den sv. Rocha. Slavnost tato byla vlastně uspořádána ke cti a chvále sv. Rocha od zdejších zedníkův, avšak jelikož letos nám tak památný rok zavítal, konala se za nejvřelejšího účastenství veškeré farnosti. Toho dne byl zdejší chrám Páně, jenž svou čistou a vkusnou úpravou na každého milý činí dojem, slavnostně ozdoben; již záhy ráno pospíchali věřící, obzvláště zedníci, do chrámu, aby svatou zpověď vykonali. O 8¹/₂ hod. pak bylo slavnostní kázání o sv. Rochu. Nadšenými slovy vylíčil nám slavnostní kazatel plamennou lásku sv. Rocha k Bohu a bližnímu a ukázal nám, kterak vzneseného příkladu tohoto světce v životě i smrti následovati máme. Byl-li obsah celé této posvátné řeči velice pončný a dojmavý, byl konec její úchvatný, a proto také hluboko utkvěla v srdcích všech posluchačů. Po kázání byla slavná mše svatá, při které zdejší zedníci měli společné slavné sv. přijímání. Vždy se raduji z toho, vidim-li v den sváteční a nedělní věřící ke stolu Páně přistupovati, a u nás, díky Bohu, není neděle ani svátku, by četní věřící k stolu Páně nepřistupovali, ale toho dne obzvláště plesalo srdce mé radostí nevysslovnou; viděť jsem oltář Páně obklopen velikou řadou mužů vážných a mládenců nadějných, kterak ku vzdělání celé farnosti vzornou zbožností nejsv. tajemství viry Kristovy ku posilnění k dalšímu boji pro Bohu a ctnost uctivě přijímají. Svatým pozhánáním a odpoledne slavnými službami Božími ukončena byla tato krásná, dojemná slavnost.

Druhá slavnost na oslavu letošního

roku konala se dne 30. srpna XIV. neděli po sv. Duchu. Ku zvýšení jubilejní slavnosti měl toho dne posvěcen býti jubilejní kříž a právě dohotovený, vkusně ozdobený nový hřbitov. Celé léto se veškerá farnost na tento den těšila, a proto také vše možné vynaložila, aby slavnost tato, která měla býti spolu veřejným osvědčením úcty a lásky její ku přesvaté víře Kristově, konala se způsobem důstojným. Již večer před slavností oznamovaly hlučné rány z hmoždířů, 2 slavnostní brány, mohutné prapory na věži, školní a farní budově, ozdobené domy, neobyčejný ruch v celé dědině, nastávající toužebně očekávanou slavnost. V neděli ráno byly o 7. hod. slavné služby Boží, při nichž zdejší dlaždiči společně svaté přijímání vykonali. Po službách Božích děly se přípravy k důstojnému uvitání vys. důst. p. opata kláštera sv. Aug. ze St. Brna, jenž téhož dne ve zdejším chrámu Páně pontifikální mši sv. měl sloužiti. Na dané znamení vyjelo na 30 jezdců na ozdobených koních s hudbou do sousední vesnice vstříc a hned na to vyšel mu náš duchovní správce za přísluhy sousedního kněžstva až k pomezí dědiny naproti, kdež jej se starosty obou přifařených obcí utivě uvítal. Čtyři bílé oděné družičky podaly mu a jej doprovázejícímu veledůstojnému p. arciknězi brněnskému krásné kytice, pozdravivše je dojemnými proslovky, lid pak volal při jejich příchodu jedním hlasem jim na pozdrav: »Pochválen buď Pán Ježíš Kristus!« — Na to ubíral se průvod za zpěvu hudbou doprovázeného, hlaholu zvonův a střelby ke chrámu Páně, kdež před sv. křížem na vkusně ozdobeném místě konal veledůst. p. podpřevor kláštera sv. Aug. ze St. Brna, P. Aug. Krátký, vzletnou chvalořeč o sv. Bartoloměji, patronu zdejší farní osady. Slova znamenitého kazatele tohoto učinila na veškeré posluchačstvo dojem veliký. Po kázání byla ve chrámu Páně pontifikální mše svatá

snad ponejprve, co zde stojí. Veškeren lid, jenž v chrámu aneb na hřbitově stál, sledoval vznešené a posvátné obřady této slavné mše sv. s velikou pozorností a pobožností, všude panoval vzorný pořádek, ač účastenství zdejšího i vňkolního lidu bylo přehojno. Vňkolní učitelstvo zapělo krásnou vokální mši a takto i svou hřivnou znamenitě ku zvýšení slavnosti přispělo.

Odpoledne o 1/4 hod. vedl vys. důst. p. prelát za přísluhy veledůst. pp. kanovníka Jos. Šrella z Bystree, a arcikněze Brněnského Fr. Maršovského a 8 jiných duchovních krásně uspořádaný průvod k jubilejnímu kříži. Nové krásné 4 prapory kostelní, obzvláště však drahocenný bílý prapor zdejší pannenské jednoty a jej následujících 60 bíle oděných družiček dodávalo průvodu tomuto obzvláštní slavnostní ráz. Po svěcení kříže jubilejního zapěli zpěváci krásný chvalo zpěv, mezi tím uctilo kněžstvo nově posvěcený kříž. Na to bylo druhé slavnostní kázání, kteréž opět veledůst. p. podpřevor P. Augustin Krátký s apoštolskou horlivostí konal; vysvětliv úchvatnými slovy význam posvěceného kříže řečnil nadšeně o posv. hřbitovu, co nám katolikům hlásá. Dojem posvátné řeči této na veškeré posluchačstvo byl veliký. Po kázání lid zapěl »Hospodine ulituj nás,« a průvod ubíral se na nový hřbitov, jehožto svěcení hned započalo. Ó jak dojemné jsou posvátné obřady, jimiž církev sv., naše pečlivá máti, budoucí lůžko naše zasvěcuje, hychom sladce ve stínu posvátných křížů dřímali, blaženě očekávající radostný den slavného vzkříšení. Po dokončeném posvěcení zapělo kněžstvo »Tebe Bože chválíme,« lid pak s průvodem hudby ve chvalo zpěvu pokračoval, navracuje se ve vzorném pořádku do chrámu Páně, kdež požehnáním s nejsv. Svátostí oltářní slavnost ukončena byla. Lid však se nerozchlázel, chtěl vs. důst. panu světiteli a ostatnímu důst. kněžstvu svou úctu a lásku dáti na jevo

a je na zpáteční cestě uctivě doprovoditi. Sotva objevil se vys. důst. p. prelát u kostela, provolal mu lid nadšeně trikrátě »Sláva!« načež seřaden byl opět krásný průvod, v jehož čele jezdcí se svým statečným vůdcem jeli a za hlaholu všech zvonův a prozpěvování krásných Mariánských písní doprovodil zdejší duchovní správce vys. důst. p. světitele a ostatní kněžstvo až za dědinu, kdež se s nimi, uctivě jim za prokázanou laskavost poděkovav, srdečně rozloučil. Průvod pak ubíral se zpět ke sv. kříži před kostel, kdež se po krátké, srdečné promluvě zdejšího duchovního správce rozešel.

Obě tyto slavnosti byly krásným a důstojným osvědčením, jakou láskou a úctou zdejší farníci k víře Kristově a ku svým sv. patronům Cyrillu a Methodu lnu — byly to dnové velikých duchovních radostí pro všechny účastníky, a proto památka jejich utkví na vždy v srdcích nás všech a zůstane zlatým písmem zaznamenaná v dějinách farnosti naší. — Nehynoucí dik budiž všem, kdožkoli k uspořádání a zvýšení slavnosti těchto jakýmkoliv způsobem přispěli! — xy.

Jak napravíť spustlou farnost? Jako vždy, tak i v tomto případě osvědčila se katolická bratrstva, což vysvitá z následující zprávy, kterou uveřejniti nám dovoleno.

Farnost, kterouž jsem před roky do správy duchovní přijal, byla co do duchovní stránky velice zbědovaná, a to nejen krutým proti katolikům vystupováním se strany protestantův, ale což bohužel daleko bolestnější, i leností, vlažností a špatným příkladem mých předchůdců. Když bída a chudoba tělesná svírá mé krkonošské horaly, nevidím v tom přece ještě nouzi velikou, avšak když mrazivý vítr ledové nevšímavosti vane farností, ach, pak ovšem život daleko smutnější. Co jsem měl počítí já? Učinil jsem, co dělávají dobří a o spásu duší

pečliví pastýřové; v roce 1882. založil jsem spolek živého růžence, který nyní čítá 165 údů, v roce 1883. oživil jsem zaniklý téměř již spolek k Nejsv. Srdci Pána Ježíše a Panny Marie, který čítá 84 členův, a konečně počátkem roku 1884. založil jsem Jednotu k věčnému se klanění Nejsv. Svátosti Oltární, kteráž má 147 údův, ovšem asi polovičku, co platí při své chudobě na rok 12 kr. a ostatní úplně chudí, jenž modlitbou přispívají, a to jest také dobré.

Myslím, že to na zlé časy chvála Bohu je dost, zvláště rozpomenuli se, co jsem vytrpěl od jednoho protestanta a katolického učitele, kteří mě až před porotu hnali; a hle, oni odesli, jeden po těžké nemoci zemřel, a druhý musil býti přesazen, a mě ze všeho trápení vytrhl Hospodin, Bůh náš! Jemu česť a chvála budiž na věky! Teď mám pokoj

Apoštolát modlitby jest páskou všeobecnou, kterou by měla býti sloučena nejen všechna bratrstva, nýbrž i všichni horliví katolíci. On podává nejvydatnější způsob, pomáhati bližním i neznámým, křesťanům celého světa, on sblížuje všechny, i nejrozmanitější národy a zájmy, a činí nás v duchu nejupřímnějšími bratry a sestrami v nejsv. Srdci Pána Ježíše. Kéž by v našich vlastech obživnul tento ruch spásonosný a všechna ostatní bratrstva nejupřímnější t touto páskou v jeden mocný celek, v áik uspořádaný, se seřadila!

Jednotliví říditelé odborní, třeba se lepší mají úmysl, nedostačí; nutno ustanovovati odborné horlitele či jednatele. Výhodu takového zřízení stvrzuje nám farnost Deštná, kterou její duchovní správce, Al. Rosík, apoštolátu modlitby přivítal a horlitele*) v ní ustanovil. Jsou to: J. Kaderka, rolník z Deštné, Josef Grimm z Dol. Smržova, J. Huzlík z Želivska, J. Jura z Horákové Lhoty, Marie Huzlíkova, Marie Rybářova, Františka Jurova a Marie Kabátova ze Želivska. Jejich přičiněním čítá bratrstvo již na 300 členů.

Apoštolát tisku, kterého před rokem s takovou horlivostí všichni pro utvrzení pravdy

*) Diplomů pro horlitele vystavuje redaktor „Školy B. S. P.“ Vybízíme všechny místní ředitele apoštolátu modlitby, aby se o ně přihlásili a svým horlitelům rozdali. Jestli to stálá upomínka převzatého čestného úřadu a počtuje o duchovních výhodách.

horlíci se účastnili, ochábl poněkud v poslední době; avšak nemá utuhnouti, nemá zaniknouti. Co dobrého jest v církvi, musí přestatí mnohá příkoří, aby se osvědčilo; tak také apoštolát tisku. Nejvyšší pastýř církve Boží, papež Lev XIII., biskupové veškerého katolického světa neustávají při každé příležitosti horlivost a obětavost pro tento způsob činné lásky ke bližnímu podněcovati a povzbuzovati. Ve smyslu jejich pracujících všichni, kdož dobré knihy kupují a rozšiřují, kdo na ten úmysl se modlí a peněžné oběti přináší.

Abychom se nerozptylovali, připojen jest apoštolát tisku spolku, zvanému „Dílo svatého Františka Salesského,“ a tyto dny koná několik tomuto účelu zasvěcených mužů ve Příboře (Fryburku) Švýcarském duchovní cvičení a radí se o upravení stanov apoštolátu tisku, kterýžto spolek má se státi tak všeobecným, jako jest apoštolát modlitby.

Apoštolát tisku má za účel: 1. seřaditi horlivé kněze k tomu cíli, aby křesťanskou pravdu hlásali tiskem, kteroužto cestou mnoho lidí do světa přišlo; 2. uspořádati rozšiřování katolických spisův a co možná i knihtiskářské závody poctivými, pro pravdu horlivými pracovníky a pracovníci opatřiti; 3. rozličnými spisy a ilustracemi pravdu obhajovati a křesť. život uváděti; 4. zařizovati po venkově a ve městech knihovny a křesťansko-čtenářské spolky; 5. založiti agenturu pro katolické politické časopisy, která by rychle, lacině a spolehlivě zprávy telegraficky dávala.

Tento apoštolát tisku jest úzce spojen s dílem sv. Františka Sal., jest vlastně totéž. — Papež Pius IX. a svatý Otec Lev XIII. schválili tento spolek časový a obdali jeho členy mnohými milostmi. Tak mají členové:

I. Na den přístupu do spolku plnomocné odpustky (breve 13. prosince 1839). — Denně za modlitbu členům předepsanou 100 dní odpustky (breve 14. března 1874). — Za získání nového člena 300 dní odpustky (breve 11. května 1883). — Za každý dobrý skutek horlivosti, lásky a zbožnosti 60 dní odp. (breve 13. pros. 1859). — Pětkrát v měsíci v libovolné dni plnom. odpustky (breve 18. února 1864). — Na slavnosti svatého Františka Sal., ss. Petra a Pavla, neposkvrněného

Početi Panny Marie a v hodině smrti plnomocné odpustky (breve 19. března 1859).

II. Řiditelům diecézánním, farním řiditelům a členům různých odborů: Kdykoli se shromáždí k účelu spolku, odpustky 1 roku (breve 14. března 1879). — Plnomocství, ve jménu sv. Otce věci zbožnosti žehnatí s tímtež odpustky, jakých uděluje sv. Otec, když žehná (breve 11. ledna 1885). — Plnomocství, udělovati serafický opasek (breve 1. května 1875). — Každého dne přednost privilegovaného oltáře ve prospěch věrných duší v očištění (breve 11. května 1883).

Představení řádu františkánův a kapucínův udělili téměř kněžím plnomoc: světiti krucifixe pro štace křížové cesty a růžence neposkvrněného Početi (breve 16. dubna 1885).

Kdo chce býti členem, dostač, aby: 1. své jméno dal zapsati jednateli nebo řiditeli spolku tam, kde jest zaveden; 2. aby ročně zaslal milodar 60 ctm. či 30 kr. k účelům spolku; 3. aby denně se modlil jednou Zdrávka s přídavkem: „Svatý Františku Salesský, oroduj za nás!“

Tyto krátké a zřejmé stanovы schválili papežové Pius IX. a Lev XIII., a nepochybujeme pranic, že pro naše slovanské kraje dovolena bude některá změna, o kterou jsme prosbu zaslali.

Naproti spolku sv. Františka Sal. ve Francii jest naše uspořádání apoštolátu tisku daleko štědrější.

My máme: 1. členy zakládající s vkladem 25 zl., za který ročně obdrží podíl 1 zl., resp. 2 zl.; 2. členy přispívající ročně s 50 kr., 1 zl. aneb 5 zl., za kterýžto milodar dostane se jim knih za daleko vyšší kramskou cenu.

Pro letošek sestavili jsme jisté dárky po 50 kr., 1 zl. a 5 zl., které jsou za poloviční kramskou cenu.

Kdo libovolně chce přispěti dárkem, upotřebí se ho na rozmnožení farních aneb školních knihoven.

Novým sloučením všech podniků katolických pro šíření křesťanské pravdy prostřednictvím tisku nabude se nové svěžesti a vědomí, že v celém katolickém světě stejným směrem se pracuje, přivede nám odhodlanosti a síly.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rakousko. Zasedání říšské rady jest odročeno po přijetí adresy (odpovědi sněmovny na trůnní řeč). Jednání delegací bylo velmi klidné, a povoleny po-

žadavky na společné potřeby celé říše, jmenovitě na vojsko a námořnictvo. Co do politiky učinil ministr Kalnoky prohlášení, že Rakousko se všemi velmo-

cemi, zejména s Ruskem a Německem, jest v přátelské shodě, a že co do záležitosti bulharské bude Rakousko hlasovati pro zachování stavu dřívějšího (před 17. říjnem).

Dne 7. t. m. překvapila všeobecně zpráva o odstoupení ministra vyučování barona Conrada a jmenování šlechtice Gautscha, posud řiditele Teresiana (ústavu gymnasiálního k vychování mladých šlechticů). Zpráva ta nemile se dotkla zejména kruhů pravice na říšské radě, jelikož předseda ministerstva o věci té s nikým se nesděil. Šlechtic Gautsch jest teprve 34 roků star a býval dříve (za Stremayera) sekretářem v ministerstvu vyučování. Jeho náhledy politické dosud se nezají, a bude mu teprve smýšlení své dokázati skutkem.

Potvrzuje se zpráva, že zemský sněm moravský sejdě se dne 25. listopadu, aby v krátké době až do vánoc vyřídil nutné záležitosti zemské. V době té budou i sněmovné ostatních zemí svolány.

Rím a Itálie. Zprávy poslední z Říma líčí zdravotní stav sv. Otce za úplně uspokojivý. Dne 6. listopadu přijal sv. Otec dějepisce z řádu sv. Benedikta, mezi nimi též chvalně známého P. Sarkandra Navrátila z Rajhradu v soukromé audienci a chválil jejich horlivost, jakou ukázali v čerpání zpráv dějepisných z bohatých archivů papežských. Sv. Otec přijal z rukou P. Sarkandra některé spisy, vydané P. Mathonem v papežské knihtiskárně rajhradských benediktinů, mezi nimi *Život sv. Cyrilla a Methoda od msg. Dra. Mat. Procházky.*

Staraje se o blaho věřících i na nejzazším východě, poslal sv. Otec cisaři japonskému vlastnoruční list, v němž děkuje mu za opatření, učiněná ve prospěch všeobecné vzdělanosti, a odporoučí křesťany katolické ochraně cisařově, dokládaje, že učení katolické učí lidi býti věrnými poddanými i světské vrchnosti.

Ve sporu Španělska a Německa o ostrovech karolinských prohlásil se sv. Otec ve prospěch Španělska, a vláda německá již přijala jeho rozhodnutí, a nepochybně bude i Španělsko spokojeno, že sv. Otec svým slovem a rozsudkem uchránil je nákladné a nebezpečné války.

Žalost velikou způsobila sv. Otcí

zpráva, že v Annamu daleko větší počet křesťanů, a sice přes 27000 utrpělo smrt mučednickou od pohanů.

Francie. Doplnovací volby do sněmu konány pod největším nátlakem vlády a její úřadů. Tim jen docílena většina republikánů, kteří všude od radikálů jsou podporováni. Přece však má strana katolická 200 zástupců, na které bude vládě slušný ohled bráti. Má se za to, že toto bylo poslední vítězství republikánů. Lid, zejména venkovský, se všeobecně odvrací od republiky, která mu přinesla jen zvýšení břemen a všeobecný úpadek nejen všech živností, ale i moci a vážnosti Francie.

Vojsko francouzské prý se pilně učí německy, z čehož horkokrevní politikové dovozují, že za nedlouho podnikne Francie válku na oplátku za rok 1870/71. proti Německu

Německo. Počátkem listopadu vykonané volby do sněmu pruského způsobily změny nepatrné v poměru stran. Strana katolická (střed) získala jedno místo více, a čítá se 14 Poláky 113 členů, liberálové pozbyli některé hlasy, kterých získaly strany konservativní (protestantské). Rozhodnou většinu nemá žádná strana. — Pozoruhodným a pro srdce křesťana radostným zjevem jest, že umělci berlínští podali ohrazení proti nestoudným obrazům malíře (Graefa) a slavně vyznali, že oni chtějí v umění setřítí zásad slušnosti a mravnosti křesťanské.

Turecko. V Cařihradě sestoupila se porada (konference) zástupců velmocí, aby urovnali otázku bulharskou. Většina zástupců chce, aby se vše vrátilo v stav dřívější (před revolucí dne 17. října), zástupce Anglie má však náhled odchylný, aby poopravila se smlouva berlínská, a uznalo se spojení Bulharska za událost dokonanou. Také pronesen náhled, aby sultán tureký vyjednal si věc s knížetem bulharským. Jako pouhou pověst poznamenáváme zprávu, že Rusko radí, aby kníže Alexandr pro porušení pořádku byl sesazen a vojvoda Cumberland (jemuž vláda pruská neprávě odňala jeho dědictví v Brunšviku) jmenován knížetem bulharským.

Srbsko započalo, bohužel, rej vá-

lečný a tím opět potvrdí se příslovi o nesvornosti slovanské.

Máme-li ku konci roku vysloviti se všeobecně o zájmech křesťanských po širém světě, musíme uznati, že skoro veškeré státy Evropy počínají se odvracetí od lichého liberalismu, jenž není jiného než staré pohanství v lesklém rouše novomódní osvěty, a navracejí se volným sice krokem k názorům a pořádkům křesťanským, právě konservativním. Vyjímáme toliko Rusko, které posud drží se zkostratělých názorů rozkolnického pravoslaví, ač patrně vidí, že jeho křesťanství bez jednoty církevní jest chorým tělem bez všeliké pružnosti a působnosti. Itálie nalezá se posud pod vládou zednářských revolucionářův, a ožebračený lid venkovský nemá v sobě síly, aby svrhl vládu násilníkův a ůchvatitelů. V zadní Asii bojuje křesťanství

krví svou proti pohanství a záští jeho kněžstva, avšak dějiny nám podávají svědectví, že církev utiskovaná vždy vítězí. V Africe vrací se válkou vypuzení neb zajatí misionáři opět ke svému léžkému dílu. V Americe vzmáhá se jak počet katolíků tak i vliv církve katolické měrou utěšenou, čehož nejlepším důkazem loňský sněm církevní v Baltimore. I vzdálená Austrálie konala letos první sněm církevní v hlavním městě Sidney za předsednictví nově jmenovaného prvního arcibiskupa tamějšího. Ana vláda anglická misie, chrámy a školy katolické hmotně podporuje a církvi úplné svobody popřává, jest naděje, že i tam záhy zmohutní teprve nedávno štípený strom církve katolické. Dejž to Bůh, aby záhy ve všech dílech světa církve a chválen byl Bůh v Kristu Ježíši, Pánu našem!

V měsíci prosinci

modleme se za odprošení za svatokrádeže časů našich.

Kniha proroka Daniele vypravuje hnusnou svatokrádež krále Balthasara následovně: »Král Balthasar učinil hody veliké tisíci předním svým: a jedenkaždý pil podle věku svého. I rozkázal, jsa již opilý, aby přinesli nádoby zlaté a stříbrné, kteréž byl odnesl Nabuchodonosor, otec jeho, ze chrámu, jenž býval v Jerusalemě, aby pili z nich král, přední jeho, ženy jeho a ženiny jeho. Pili víno a chválili bohy své zlaté a stříbrné, měděné, železné, dřevěné i kamenné. V touž hodinu ukázali se prstové, jako ruky člověka, písícího naproti svícnu na vrchu stěny paláce královského: a král hleděl na články ruky písící. A v touž noc zabít jest Balthasar, král chaldejský.« (Dan. V.)

I za našich časů prisvojují si jistí lidé, tak zvaní svobodní zednáři, panství nade světem, soptí pekelnou zlostí proti všemu dobrému a olupují chrámy Boží. Mimo tyto z kamene vystavěné chrámy jsou ještě jiné chrámy duchovní, a sice křesťanské společnosti, ano každá duše. Jako ty kamenné, tak i duchovní chrámy bývají nyní oloupeny o své poklady. Dobře praví jistý veliký myslitel: »Mocí poslání svého a mocí Ducha svatého pravíme a tvrdíme, že ničění práv, třeba i časných (církve a sv. stolice), ruší netoliko spravedlnost a všecken řád, nýbrž podrývá náboženství, toto dílo Boží, a proto takové počínání zve svatokrádeží.«

Abychom zadostučinili za takové svatokrádeže, jaké páchají protivníci Boží, vyzýváme všechny apoštoly modlitby, aby tento měsíc se vroucně v našem úmyslu modlili. V modlitbě té bude zajisté každý utvrzen, pováží-li všechny ty hrozné a trestuhodné svatokrádeže naší doby.

Svatokrádež jest podle sv. Tomáše porušení svaté věci, která jest službě Boží zasvěcena. Ó kolik tu bývá věcí posvátných potupeno různým způsobem; třeba by to jinak nepřátelé omlouvali, nicméně zůstanou pravdivá slova sv. Pavla: »Jestliže pak kdo chrám Boží poskvrní, toho ztratí Bůh; neboť chrám Boží

jest svatý, kterýž jste vy, věřící.« (I. Kor. 3.) A což nestává se, že bývají chrámy Páně pustými, bohaprázdnými lidmi poskvrněny a zhanobeny? Mám připomenouti ono strašné divadlo, které se událo v jednom městě francouzském, kdež vedrali se bezbožníci do chrámu, s oltářů všecko pobrali, pokradli a v kostele ty největší hanebnosti tropili? Avšak i na nich vyplní se slova sv. apoštola Pavla.

Avšak netoliko se chrámy poskvrňují a věci v nich posvátné, ale i osoby Bohu zasvěcené, kněží, sluhové Boží, řeholníci a jeptisky bývají spíněni zločinným jazykem. Což ještě málo bývají znectěni v moderních knihách a v novinách? Což málo hany na ně kydáno se všech stran? Což málo ještě ústěpkův a jiných protivenství jest jim od bohaprázdných lidí snášeti? A to se vztahuje na celou církev! Ale i to, co jest sluhům církve sv. ku výživě zapotřebí, i to bývá pobráno. A poněvadž církev sv. jest duchovní tělo, jehož hlavou jest Ježíš Kristus, proto všeliké poškození církve v její majetku jest svatokrádeží. Církev potřebuje nemovitého i nemovitého jmění na vydržování svých sluhů, misii, dobrých ústavů pro nemocné, pro sirotky a jiné ubohé. Proto králové a knížata skládali věna na hrob knížete apoštolů, sv. Petra. A nyní, co zbožnost kdysi sv. stolici darovala, to bezbožnost jí odňala proti všelikému právu. To jest svatokrádež až do nebe volající. A neodpustí Bůh dříve skůdceům, pokud nenahradí a nenavrátí všechno odcizené.

Ale i na vnitřné zařízení církve sahají ruce svatokrádežné. Nespravedlivým nařízením ruší se nábožné odkazy, osobní práva bývají zkracována; kongregace, semináře, hřbitovy, to všecko má zsvětačiti, což přece jest jediné duchovním a posvátným.

Jestě hůře jsou znectěny sv. svátosti nehodným jich přijímáním. Nechci zde dalších šifití slov o nehodném přijetí svátosti pokání, když hříšník hříchy spáchané úmyslně zamlčuje, ale horší jest ještě svatokrádeží, když nehodně ke stolu Páně přistupuje. Čím větší jest osoba nebo věc, tím větší a trestuhodnější jest svatokrádež na ni spáchaná. A zde sám Ježíš Kristus, nejvyšší svatý Bůh náš, dává nám své nejsvětější tělo a krev za pokrm. Což může býti ještě většího hříchu, než svatokrádežného přijímání? Kdo by nevěděl, co praví apoštol Pavel o nehodném člověku, jenž přistupuje ke stolu Páně? »Kdo jí a pije nehodně, ten odsouzení sobě jí a pije, poněvadž nerozsuzuje těla Páně.« Hrozně to provinění proti láskyplnému Srdci Ježíše Krista! Jak bezbožně a svatokrádežně jednal král Balthasar, tak jedná po většině i nynější svět.

Na apoštolech modlitby jest, zadosť učiniti za všechny tyto svatokrádeže, a sice vroucnou modlitbou, aby dobrotivý Bůh odvrátil od nás trestající rámě své.

Na apoštolech modlitby jest, odčiniti všechny urážky, jakéž Bohu učiněny bývají svatokrádeží. A jak učiní zadosť? Doufám, že učiní zadosť, když budou naopak všech věcí Bohu zasvěcených sobě vážiti; předně tedy chrámů Páně, a o jejich okrasu že se budou starati; když budou sv. Otce v jeho snahách modlitbou a obětmi podporovati; dále když budou tím horlivěji sv. Svátosti hodně přijímati a k tomu přihlídati, aby i jiní, vlažní křesťané horlivěji svaté Svátosti přijímali, nejsv. Srdce Páně uctivali a tak je za druhé odprošovali. Heslem našim budíž: »Aj, potření jsou nepřátelé naši: pojďme nyní vyčistit místo svaté a je obnovit!« (I. Makk. 4. 36.)

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec I. P. 1885.

Za odprošení za svatokrádeže časů našich.

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují jakožto zadostiučinění za všechny svatokrádeže na všem, co božská láska Tvá nám ctihodným, posvátným bytí káže. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Svatý Michale archanděle, svatý Josefe, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Dne

Obzvláště však odporučuje se:

1. *Sv. Elija, bskp. 695*: Apoštolát řeči, jmenovitě při sv. misiích. Nešťastná manželství za příčinou nevěry nebo nevěrnosti manželské. Zachránění Velehradu svému účelu. Posilnění zraku.
2. *Sv. Bibiany, p. m. 363*: Duch kajicný pro dobu adventní. Zachování postu dle přikázání. Odstranění nepřátelství. † matka.
3. *Sv. Františka Xav. 1552*: Tovaryšstvo Ježíšovo v posvátných misiích za mořem a jeho chovanci. Odstranění příležitosti ke hříchu. Vytrvání v dobrém. Nemocný student. Chudá rodina.
4. *Sv. Barbory, p. m. 236*: Úcta, důvěra a láska k božskému Srdci Páně. Šťastné vyřízení bratrstva dobré smrti. Duše v očistci.
5. *Sv. Petra Chrysol., uč. církv. 450*: Závěrek třistaletého jubilea kongregací Mariánských. Zařízení jich na vysokých školách, akademích a školách středních. † kongreganisté za 301 rok.
6. *Sv. Mikuláše, bskp. 327*: Přiznivci dítek, zvláště opuštěných, aby se stali obětavějšími. Rozmnožení nevinné radosti. Zachování Velehradu svému účelu. Bezúhonnost mravů. Dar vytrvalosti.
7. *Sv. Ambrože, bskp. uč. církv. 397*: Časopisy bohoslovné. Apoštolát tisku. † katol. spisovatelé. Zdar jednotám panen. Chorá matka.
8. *Neposkvrněného Početí P. Marie*: Následování Panny Marie v nenávisti všeliké skvrny hříchu. Muži vlivem mocní a upřímní citelé nebes Královny. Šťastná hodina smrti. † dítě.
9. *Blah. Petra Kanisia, kn.*: Rozkvět družstva božského Srdce Páně v zemích kornny sv.-Václavské. Získání bratra sv. náboženství.
10. *Sv. Eulalie, p. m. 304*: Zvelebení míst loreťanských úctou a důvěrou křesťanův. Obnova bratrstev ochablých aneb zaniklých.
11. *Sv. Damasu, pap. 384*: Sv. Otec náš, Lev XIII. Všichni, kteří se našim modlitbám odporučují. Záležitost jistého kněze. Siroťci.
12. *Sv. Otilie, abat. 720*: Rozhojnění účastenství na stole Páně v době adventní. Bratrstvo Cyrillo-Methodějské by se v jubilejním roce vzkřísilo. Díky za vysvobození z nesnázi. Mnozí nespokojenci.
13. *Sv. Lucie, p. m. 304*: Zachránění Velehradu svému účelu. Naše divčí školy se svými učitelkami a pěstounkami. Horlivost ve službě Boží. Zdar duchovním pracím. Obnova domácí kázně.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o 8. hodině mše svatá na úmysly dne, které i vloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojíž každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“

Apoštolát modlitby čili společnost přátel Ježíše Krista.

Měsíc prosinec I. P. 1885.

Za odprošení za svatokrádeže časů našich.

Dne

Obzvláště však odporučuje se :

14. *Sv. Spiridiona, biskp. 349:* Apoštolát modlitby by našel v duchovních správcích příznivců. Všecky osady vlastní našich v apoštolát zapsané. Rozhojnění důvěry v božské Srdce Páně. † syn.
15. *Sv. Irenea, biskp.:* Biskupové rakouského mocnářství a úcta božského Srdce Páně. By křesťané poznali, jakého dosahu svaté odpustky mají. Časné zaopatření. Ochrana před nepřátely. Blbec.
16. *Sv. Adléty, vd. 999:* Rozšíření v naší vlasti jednot ku počtě božského Srdce Páně a P. Marie. Díky za milosť. Muž opilec.
17. *Sv. Lazara, biskp.:* Zachránění Velehradu svému účelu. Milosť pravé kajcnosti a odhodlanosti k dobrému. Mír v domácnosti.
18. *Očekávaní porodu P. Marie:* Obětavé matky. Rodiny bez náboženství, nebo v něm vychladlé. Moravští bohoslovci v Římě.
19. *Sv. Nemesia, m. 250:* Rozkolníci na Rusi a na východě vůbec. Návrat jejich do pravé církve katolické. Spolupracovníci »Školy.«
20. *Sv. Petra Klavera, mision. 1654:* Šťastné vyřízení záležitosti v Římě na oslavu blahosl. Petra Klavera, Alfonse Rodrigueza a Jana Berchmanse. Dar sv. trpělivosti mnohým. Chudé dělnictvo.
21. *Sv. Tomáše, apošt. Páně:* Císař a král nás. Očistme srdce svá pro Boží hod vánoční. Uzdravení očního neduhu. Nevděčné dítky. Přemožení kořalečnického moru. Starý, těžce nemocný otec.
22. *Sv. Servula, žebráka v VI. stol.:* Zachování Velehradu svému účelu. Dosažení ctnosti pokory, čistoty a trpělivosti. † švakr.
23. *Sv. Viktorie, p. m. 253:* Příprava na vánoce očistěním srdce. Hříšníci, kteří se za této posvátné doby obrátí. Duše v očistci.
24. *Adama a Evy, prarodičů:* Rozmnožení štědroty po všem světě. Slavnost vánočního stromku v křesťanských rodinách. Slavnost jitřní. Čeští bohoslovci v Římě. Polepšení bratra. Neduzivci.
25. *Narození Páně:* »Pokoj a radost lidem dobré vůle!« Potěš zarmoucených, zažeh vše zlé, božské Srdce Páně! Odpuštění hříchů. Návrat rozkolníků a kacířů do církve svaté katolické.
26. *Sv. Štěpána, prvomuč.:* Srdnatost a neohroženost křesťanská mnohým mužům. Milování nepřátel a vyhojení mnohých srdcí od zášti a hněvu. Rozšafní a stateční hospodáři. Chudí dělníci.
27. *Sv. Jana, evand.:* Dar moudrosti a bázně Boží. Láska a svornost v několika rodinách. Spolky a jednoty křesťanské na podporu chudiny. Studující mládež. Pronásledování katolíci. 2 † sestry.
28. *Sv. mládětek:* By si mládež naše nevinosti vážila a se v ní zachovala. Svornost ve vlastech našich, obcích a rodinách.
29. *Sv. Tomáše, biskp. m. 1170:* By lidé povinnosti svého stavu znali a je konali. Na úmysl jistého kněze co do úcty božského S. P.
30. *Sv. Davida, krále:* Panovníci a jejich rádcové. Obětavá dobrodějnost u majetných na církevní ústavy. Těžce nemocný kněz.
31. *Sv. Sylvestra, pap. 335:* Díky vzdejme za všechny milosti tohoto sv.-Methodějského jubil. roku 1885. Slovanům i Neslovanům udělené. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnulí údové katol. bratrstev.

Odpustky 100 dní za dobré činy konané na ty úmysly.

Každý den slouží se o B. hodně mše svatá na úmysly dne, které i vylouženy jsou na oltář v Lurdu, Filipsořtu, Častochově, Boleslavi a m. ost.

Připojí každý k úmyslům dne: „i na úmysly odporučené v ostatních časopisech apoštolátu modlitby v jakémkoli jazyku.“